

Canones

toxiā. & absinthium: & sal indus & sal niger & calamentum montanum. et similia. et sunt que materias a stomacho et intestinis educunt sicut absinthium et aloē et mirabolani. et ea proprie que magis materias quibus obviat educunt sicut iam diximus. Et sunt quedam materias ab epate & partibus eius educunt sicut agriacus. & aqua calea & volubilis maior & lupulus & renbarbarum & succus solarum: & eupasitoxium & succus eius & absinthium: & mirabolani & tamariandi: & sumusterre: & treos: et mezereon: & scene: & scebiam: et es vsum & serapinum & sarcocolla et similia. Et sunt que materias educunt ab instrumentis iuncturarum & partibus remotis sicut hermodactilus: sarco colla et colloquintida: et turbiti & oppoponachum: & sal gemma: & sal indus: et sera: pinum: & eusorbium: & centaurea & cucumer asininus & elloborus niger & polli podium & similia. Et sunt que materias acutere educunt ipsas mundificant sicut aqua calea & sumusterre & colloquintida & epithimum: & asaricus & polli podium & mirabolani indi & volubilis & similia.

De posse autem medicinarum secundum exigentiam dispositionum temporum anni dicimus: quia dispositio temporis multum calida aut multum frigida ab earum administratione prohibet.

Inquit enim hyp. qm sunt dispositiones anni super nos in serie dñy canis. time molestiam in purgationibus. Et Gal. dicit hoc esse timendum propter tria. primum qz inflammatur materia propter aerem calidissimum. & fit ca casus in febres. Secundum quia in multitudine caloris virtus resolvitur & debilitatur convenientis est ex assumptione medicine illaz magis debilitari. Tertium est qm calor aeris est sicut calor balnei q medicinas & virtutes earum ad alterius corporis declinare facit. inquit iterum hyp. Si oportet purgari in estate debes purgare que sunt superius. in hyeme vero que inferius snt. Et dixit Gal. q humores fm dispositiones temporu anni crement et decrementi cam hnt propter conversionem retad rem similem: vel elongationem ab invicē sibi. In estate enim accidit multiplicari coleraz & est tempus dominij eius quia calida & acuta facilem hnt additum ad superiora. Danda ē

Sto chm
Epob
14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100
Fucus
Amor
Amor
Amor
Amor

Acuta. & que de solo modo educunt auferenda 10/15
de state. h veme
Universales: h veme

igitur medicina hoc tempore que ipsam per superiora educat. In hyeme vero multiplicatur flegma & est tempus abundantie eius: quod qdem graue est et inferiora petens. Danda est igitur medicina hoc tpe ipm per inferiora educens. Inquit. Jo. vitande sunt in estate medicine que acuitatem habet et educunt dissoluedo: sunt enim facilius inflammationis et vitande sunt in hyeme q solunt lambificado & lubrich tas cledo. Timetur enim super primis casus in febres et excoarationes et dissintheriam timetur super alijs casus in fluxus et lienteriaz. Et dixit q tepozibus estus & frigozis medicine acuitatem habentes timende sunt: timetur enim in vno excoaratio et febres & timetur in alio enacuatio superflua et dissoluitio.

Secunda intentio est canon in rectificatione medicinarum solutionem facientium, cuius sunt due summe & prima confinet quatuor capitula.

Cap. primu prime summe de rectificatione medicinarum quot modis fiat: et de obseruandis in ea: et de rectificatione cum eo q opponitur eis proprietate sua.

Inquit he. De. differentia bonitatum et malignitatum medicinarum solutiuarum. iam in preteritis demonstramus: expedit autem nunc earum tollere malicias aut saltem reprimere fm meliorem modum possibilitatis & hec facimus de largitate dei benedicti cum eo q frangit malicia & excessum earum: & acquirit ei dispositiones incolumes.

Et hoc duobus modis: aut enim illud facimus cum societate alterius medicine aut cum bonitate que acquiritur eis per artem. Et debes intelligere societatem rem virtutem habentem opponentem ei quod ex medicinis solutionem facitibus timetur.

Et fit illud tribus modis sicut inquit Demo. aut cum obiectionibus in emendatione maliciarum earz que innate sunt a proprietate sua: que sunt venenositas et inimicitia revice cum re que etiam opponitur proprietate. aut cum obiectionibus earum complexionibus in permutationem calidi frigid. & h. & sicciant cum obiectionibus in corrigendo effectus earum quos dicemus post.

III
Amor
Amor
Amor
Amor

16
Corde et sic fit triplici
Amor
Amor
Amor
Amor

Duo ad operatur canones
Canones

Sed crede altiora rimanti: q: hoc non sufficit: nisi duo sus per his obseruentur. Primum est vt sigillent subiuicem res quarum precessit rememoratio in earundem proprietatum concordia: vt fiat ex eis: post pacem obiectionem virtus vna: sicut verbi gratia. 3. in ziber sigillat turbith virtutem mirabilis: et raffanus hermodactilis. Raffani autem cum turbith inutulis est permixtio. Non enim radicaliter sibi concordat: et adhuc verificatur. Scamonee proprium est ledere cor: q: eo q: est calida habilis inflammari: et q: est multe dissolutio nis. Verum ambra confortat cor: et crystallus extinguit in z inflammationem: et galla congregat dissolutiones membrorum: sed non est condigna eorum cum scamonea permixtio: non enim subiuicem sigillant ad concordiam, scientiam autem concordiarum proprietatum quis tradidit et sigillatio: nem subiuicem rerum: inquirat ergo prudenter sapiens: et consulat doctos sollicitos rerum sermnia tractare harum illarumq:

Secundus aut est cōsulte attendere pportiones in resū ob iectionibus: et ad hec subiuicēz sigillantibus: ex hoc em̄ res sultat ex diuersis in vnu medicina consolata post pacem om̄z nis dissidentie habēs bonitates solēnes. Quicqd̄ aut de ppoz positionibus comperit dicere dicitur post.

De rectificatione medicinarum cū eo quod op: ponitur eis proprietate sua.

Inquit Jo. Mesue. Acquirimus medicinis solutinis pro: prietates laudabiles cum re que opponitur eis proprie: tate sua habente virtutem cuz aspectu super alicuius rei ma: licia et non super alia et vocatur hec virtus quam res sortita est a specie sua. Differunt tamen hec et illa. Acquirimus an: tem eis bonitatem sic tribus modis. Aut enim addimus in virtute earum. Aut permutamus maliciaz earum aut melio: ramus operationes earum.

Canon primus.

Dere autēz oportet in virtute medicinarum: quarum operatio debilis est per aliquod eis adiunctuz: quod quidem faciat operationem earum virtuosiā sigillatione proprietatis sue cum ipsis: et commensuratione ynias ad al

hermo due ziber

ziber sigillat turbith

Dictus a spe.

Serpens sicut murex
Antiferiales.

teram: et efficitur illud nō: q: calida aut frigida: sed q: talis sicut diximus: q: corallus sanat stomachū: et pedia epilepsia nō q: a frigidū alterū: aut q: a calidum: nec q: a graue aut q: a leue: sed q: a dotatū sicut dicitur q: serpens facit inuenescere et magnes attrahit ferrū. Similiter et de alijs dicitur alia. **D**otatio. **E**t debilis quidem est virtus medicine aut diminuta duo bus modis aut quia debiliter operatur et minus quā opoz: ter: aut quia tarde operatur et efficit operationem suam qn̄ oportet corp⁹ occupari. aut cibo: aut somno: et aliquādo ope: ratur in die secundo et aliquādo mouet et non educit: et aliz quando rem cibalem destruit trahēs eam secum indigestam vel quando incipiebat digeri.

Et aut medicina debiliter operatur: et efficit operationes inā intōpletam aut operat minus q: oportet: sicut turbith: quod in veritate educit de flegmate: q: est subtile tm̄: et sicut epithimū de quo nisi q̄ritas magna exhibeat. nō soluit nisi si parū: aut non soluit. et sicut tereniabin: quod debiliter soluit. et sicut hermodactilus et alia plura conuenit confortari virtutes eorum cum eis q: patitur sese: vt sigillatim virtus ex eis resultat: completam faciens operationem.

Sicut verbi gr̄a. Si confortetur turbith cū 3. in ziber pro: prie tunc educit flegma grossum et cruduz chimū. Solus ve: ro non operatur illud. et si confortetur epithimū cuz aqua ca: se aut mellis: aut iungatur et sal indus: aut sal gemma: aut

Sicut verbi gr̄a. Si confortetur epithimū cuz aqua ca: se aut mellis: aut iungatur et sal indus: aut sal gemma: aut

Sicut verbi gr̄a. Si confortetur epithimū cuz aqua ca: se aut mellis: aut iungatur et sal indus: aut sal gemma: aut

Sicut verbi gr̄a. Si confortetur epithimū cuz aqua ca: se aut mellis: aut iungatur et sal indus: aut sal gemma: aut

Corallina carnat

Pedonia epithimia

hermo.

Canones

num: et bnrba: et myrba: et camedreos: et camept
theos: et squinatam et squilla: et spica: et castoreum: et gen-
siana: et halse: et yopus: et asa: et grana pini: et piper: et ma-
torana: et serapinum: Ad membra autem pectoris et pulmo-
nis facile faciunt peruenire virtutes solutiu: reos: et alafce
et yopus: et crocus: et liquoritia: et succus eius: et passe: et
capilli veneris: et squilla: et ameos: et cordumment: et succus
caulium: et ius antiqui galli: et nasturcium: et amigdale: et
perinee: et pulmo vulpis: et isseleos: et auellane: et oppopona-
cum et myrba: et serapinum: et rasanus: et calamus aros-
maticus: et affodilus: et volubilis maior: et laurus: et cala-
mentum: et fauina: et viole: et aristologia: et dragagantum:
et gummi: et olibanum: et mel: et zuccarum: et mozum: et fe-
nugrecum: et prassium: et lilium: et similia. Res vero que sa-
ciunt peruenire virtutem solutiu ad epas: sunt: spica:
et asarum: et anisum: et funiculum: et endiua: tarascen: et
amigdale amare: et folium: et daucus: et eupatorium: et abs-
sintium: et lacca: et cuscute: et grana quattuor: cinamomum:
et sparagi: et aqua ciceris: et camedreos: et arnoglossa: et vo-
lubilis: et ycos: et laurus: et squinatam: et Camomilla: et fu-
misterre: et aqua casei: succus feniculi: et petrosilini: et po-
lium: et squilla: et vinum: et similia. Facientia vero peruenit:
re virtutem solutiu ad splenem sunt daucus et calamentum:
et spica: et tamariscus et capparisi: et burchomariem: et cor-
ter salicis: et sal gemma: et sal indus ycos: et acozus: et pias-
sum: et rubea cum qua tingitur: et absinthium: et eupato-
rium: et anisum: et feniculum: et sparagus: et cuscute: et scolo-
pendria: et squilla: et asarum: et volubis: et scordeon: et agn-
castus: et cameptheos: et amigdale amare: et Aristologia.
et similia. Ad membra autem iuncturarum facile faciunt
peruenire virtutem medicine: sicut zinziber: et arnel: squil-
la: et asa: et opponacum: et tapfia: et aqua porri: et succus
caulis: et cordumment: et acozus: et tria piper: et scordeon: et
camedreos: et cameptheos: et halse: et amomum: et po-
lium: et similia. Que autem ad alia membra virtutes medi-
cinarum peruenire faciunt collige ex tabulis medicinarum
simplicium. nos autem famosiora scripsimus et que sunt

Ad pe-
ctus

Ad he-
par

Ad sple-
nem

Ad iun-
cturas

Ad mem-
bra

*Ad pe-
ctus
Ad he-
par
Ad sple-
nem
Ad iun-
cturas
Ad mem-
bra*

*Ad pe-
ctus
Ad he-
par
Ad sple-
nem
Ad iun-
cturas
Ad mem-
bra*

Universales.

sicut radix.
Capitulu. ij. de rectificatione medicinaru cu eo quod op-
ponitur eis complextione sua.
Inquit heben Def. opponimus autem medicine excede
Et cum complextione sua conuertendo regimen ad pers-
mutationem ipsuacum opposito eius quod timetur ex cali-
frigi. humi. et sic. et commensurationem rei ad rem secunduz
exigentiam possibilitatis vnius ad alteram. Sed hoc deter-
minare non est presentis inquisitionis. sed inquirat huius-
modi plenitudinem habere cupiens: et legat librum hali se-
nis: et libru alchundi.

*Libri
gali
alchundi*

Capitulu. iij. de rectificatione medicinaruz cum eo q
opponitur eis cum effectu suo.

Inquit heben Def. Opponimus autem malis effectib
medicina: et sunt effect: proprie plane dispositiois: quoz
rum quandoq fit consecutio: et proprie quando medici-
na est earum que habent prauitatem in operibus suis quas
sciuitis. Sunt vero huius timorosi effectus deterrentes nas-
turam.

*Ma-
fectus*

Et sunt hi conturbatio subuersio anime: mordicatio nos-
trachi: generatio ventosorum: acuitas infatio: ferrositas:
excoctio: apertio orificiorum venaru: attractio inperflua:
lubricitas viscerum: congelatio: desiccatio: coarugatio inu-
scatio: vel adherentia: oppilatio: coartatio: et similia: quoz
rum precessit rememoratio.

Et opponimus eis cum adiutorio rerum obijcientium eis
effectu suo. Et ad hoc pleriq auxiliantur nobis res incolu-
miantes et meliorantes eas: aut odore suo: aut sapore: aut
cum dispositionibus que sunt ex parte substantie.

*D. D. D.
D. D. D.*

Et sciuit q boni quidem odores incolumitant medicina.
Sedant enim agitationem et nauseam: et confortant cor et
cerebrum: et dilatant animam: et generant gaudium. Sest-
dus vero odor aut grauis facit horum contrarium. Et op-
posito quidem redolentium calidorum aut frigidorum: cos-
mensuranda est cum medicinarum obiectionibus et earum
equidistantiis.

*D. D. D.
D. D. D.
D. D. D.*

Primum

Canones

obscit: aut quod virtus regitur aut mala complexio remouet.
 Et quidem magni inuamenti rem dico in qua intentiones
 oēs aggregantur quas diximus: cum hoc et quod potest effici nutri
 mentum nostri corporis sicut res dulcis. Parat aut inuamen
 ti rem dico in qua vna vel duas ex intentionibus quas dixi
 mus inuenies: prout hoc quod possit esse nutrimentum nostri corpo
 ris immo est ad alterandū et permutandū tū: sicut est res
 acuta: res amara res salia siptica et similia. Et voco rē me
 diocris inuamenti in qua plures ex intentionibus predictis
 inuenies: cum hoc etiam quod sibi aliqd potest effici nutrimentum
 suū nostri corporis sicut res vinctuosa: aut res insipida et res
 in qua simul dulcedinem: et potestatem est inueniri sicut
 sunt dactili et cisonia: aut dulcedinem est acuminem sicut mel
 aut dulcedinem cum acetositate sicut mures: aut dulcedinem
 cum insipiditate sicut poma.

Et pone ergo sic quod oportet aliquam medicinam fortis virtutis
 sua misceri rei magni inuamenti: et tunc interest post pacem
 omnium proprietatum. Adhuc modis proportionum ad concor
 diam consolari hoc modo expedit augmentare eam: que est
 magni inuamenti propter beneficium quod de ea creditur et
 minuemus eam: que est fortis virtutis timentes lesionem in
 corpus propter fortitudinem impressionis sue: erit ergo sic quod
 rem magni inuamenti augmentabimus. Medicinam autem
 fortis virtutis minuemus.

Et hoc est quod Democritus voluit dum dixit. Oportet
 autem ut medicinam fortis debilem facias quod est quia me
 dicina consolata concordantius et proportionibus est inco
 mior: sicut etiam non consolata iniquior.

Verum si iungenda est medicina fortis virtutis rei pau
 ca et inuamenti minuemus medicinam fortis virtutis propter
 illud quod diximus: et rem pauci inuamenti minuemus simi
 liter quia non acquiritur per eam nisi intentio vna: et est al
 teratio vel permutatio.

Et si iungenda est medicina debilis virtutis rei magni in
 uamenti augmentabimus medicinam debilis virtutis non ti
 mentes de impressione eius in corpore: immo oportet quod vira
 sus eius per subadditionem in quantitate ipsius vigoretur.
 sicut

forte per mistionem +

Universales.

sicut ad huc dixit Democritus de medicina autem debiles in
 quit fortem facias et post hoc augmetabimus rez magni in
 uamenti propter illud quod diximus.

Et autem iungenda est res pauci inuamenti medicine deb
 bilis virtutis augmetabimus medicinam debilis virtutis pro
 pter illud quod diximus: et minuemus rem pauci inuamenti
 propter illud quod etiam diximus. et hoc est illud quod de
 proportionibus scire oportet. Alij autem dicunt alia sibi in
 tentiones diuersas.

Cap. primum summe secunde de modis rectificationum me
 dicinarum cum beneficijs. et primo de modis coctionis.

Inquit Joan. de p. dispositionis acquisite per arte reperit
 inunt maliciam medicinarum solutionem facientium. Aut
 pillatur enim ars nobis quattuor modis. Aut decoquendo: aut
 aut lauando. aut infundendo: aut triturando.

Et dico quod decoctio alia est: que est sicut elixatio: et alia est
 que est sicut assatio.

Elixatio aut adiuuat in resolnendo humiditate supflua
 medicine et maturado et carminado ventositatem grossam
 aut mordicatuam faciente subuersione et nausea: et motus la
 boriosos in corpore. fragitque acuitatem et excessus ferrosita
 tis. et excoctiois. et propter hoc laudatur scamonea cocta
 in pomo aut cisonio aut demum in vase vitreo cum lacte ro
 sarum et oleo amigdalorum: sicut dicemus iam.

Excessus autem attractiois superflue: et inistatis reperit
 mur in lipatione: sicut quod decoquimus aliquid eorum de quo
 rum malicia formidatur in coactione alterius rei: et remas
 net virtus eius in illa refracta. Sicut ubi gratia sigimus su
 stem elleboxi in radice rasanis: et post coctionem eius in cines
 re propinamus rasanis habentes virtutem elleboxi repres
 sam. et decoquimus scamoneam in robur: et syrupsis: et propi
 namus rob et syrupum habentem virtute scamonee: et hoc
 est illud quod vocant philosophi separationem rei sibi specie
 a re que est sibi materiam.

Amplius aut quod medi. multas reperimus maliciam
 decoquendo eas in succis et aquis herbarum et seminum et
 rerum aliarum ut incipient pmutacione a virtutibus earum.
 Verum tibi superest scire medicinas que debilem cocies
 def.

*Scamonea paratur
elleboro item.*

*Sma
Z. De
Goffo
Anzaha
vtrv ars
qdrifaria*

*Sma
Z. De
Goffo*

*Dohm
reitas*

+

*Mai u
nam
pau
m
m*

*Demo
reitas*

+

2010
decoctio

Canones

mem infuscant: aut fortem emitta enim quorum virtus facile resolvitur: aut sunt debilis texture: aut virtutem hnt post tam in superficie debili coctione indigent: ipsius enim coctio resolut virtutem sicut viole pprie. et semina quatuor et ca pillas veneris: et epithimum et vniuersaliter oes flores: et q contrario modo se hnt contrarie et q medio modo: mediocri ter et oia que acumen habent decocta sunt mitiora. decoctio enim frangit virtutem earu si fossitan sit virtus alicuius possita in superficie: aut debilitata. et oia que sunt grosse substantie coctio acquirit eis facilitates. et ommis medicina cocta fit artem et legem fm plurimum est facilior.

Uterum neq; per decoctionem fit inuamentum in his que soluant lambificando et faciendo lubricum de quo sit valde curandum.

Et qn permiscetur medicine diuersarum intentionum. et queris ex eis virtutem compositam decoctio facit eis meliorem modum permutationis: vt ex summa earum resultet virtus in ista faciens operationem concretam et si sit vna ex eis debilior quam altera oportet vt gradatio in decoctione earum fiat plus: vel minus sicut dicitur.

Et decoctio quide impetnosa et inflammatoria resoluat vitzentem medicine. Quare tua interest decoquere comensurando calorem: et proportionando illum substantijs reru et virtutibus debilibus: vel fortibus.

Assationis aut in friozijs et in patella officinum est quado q; addere i virtute medicine sicut qn assatur squilla. et sit magis solutua. et qnq; minere in virtute: sicut verbi gratia assatur psillum sit humiditas eius minus lubrica: minus solues et assantur plura: vt mitiora fiant et qnq; per assationem vna duarum virtutum reprimitur et vigoratur altera: sicut verbi gratia. In mirabolanis et reubarbaro est virtus solutionem faciens et contractionem. In eorum autem decoctione minoratur virtus faciens solutionem: et vigoratur virtus contractionem faciens: et in ben est virtus vomitina: et virtus edutens p ventrem. Quz aut assatur maturatur ipsa humiditas superflua baurachia facies sabuersionem: et nauicam: et res manet ei virtus solutionem faciens.

Cap. ij. de modis lauacionis medicinarum.

fyro altera pars vniuersit
altera angustia

2010
Universales

Scimus q per modos lauacionum multipliciter acquiritur bonitas medicinis.

Interdu enim per lauacione remouetur superficies acutis minis alicuius medicine: sicut quando lauatur semine vitice cum aqua aut mucillagine dragagati ne guttur: aut pres quas tran sit adurat: et sicut lauatur sal nacticus cum aqua cucurbitae: aut cum simili hac intentione.

Et qnq; lauamus medicina vt abscondatur altera virtutis suaru ab ea: et proprie malignior deterrens et remaneat es melior operationu suaru et icolumior sicut proprie lauamus lapide lazuli: et lapidem armenu vt soluant p ventre tm et hne angustis. Non loti vero p vomitum et p ventre soluant et cu molestia: et sic et lauamus laccam: vt sit minus solutina: et remaneat ei vt sit oppilationu aperitina et lauamus aloem. Non lotus enim magis laxat: et minus confortat membra nutritationis. Lotus vero facit contrariu.

Et sunt medicine que virtute postas hnt in superficie que lauatur tollit sicut tarassacon et endiuia: et rosa et similia.

Et qnq; lauamus vbi oportet absolvere pres immundas.

Et quadoq; lauamus aliquid vt magnificetur virtus eius sicut lauamus aloem cum aqua specierum aromaticaruz vt magis confortet. et lauatur cu aqua rerum solutionem multu plicantium sicut turbitu et agaricus: et similia vt magis solutuat. et lauatur cum aqua bdely aut dragagati: vt non imptumat lessionem apertionis venarum apertione qua suat sanis et scire oportet q res de lauacionibus sustinet quantuz virtus eius patitur plus aut minus.

Capitulum tertium de rectificatione medicinarum cum modis infusionum.

Acquit heben Mesue acquiritur bonitas medicinis per infusionem. Quandoq; em res nanciscitur dispositione per illam. qnq; derelinquit eam in re in qua infunditur.

Acquit aut res dispositionem per infusionem. Na quadoq; reprimitur aliquid de malitia sua: sicut verbi gratia. Abscinditur superficies acuminis: et ferrositatis ab almezecon et aliscebian ex earum infusione in aceto: et sicut turbitu infusum in lacte nuper multo et exiccatum: rectificatur ab eo: et absconditur esse conturbatum.

Lapids largy et loti fando p uetro solut
Non loti, ipetuosy et vorinos et aluo.
I

Dysuria

Canones

accidentius supuenientis virisq. Et tibi superest illud scire. Comensuratio aut in oibus istis est causarū grandis q̄ corpus incolame reddit. Et tibi adhuc superest scire illud. In conuenientia aut que est ex pte medicine est aut qz est ex genere malignarū: aut si non est talis: non est forsitan cuz conditionibus: vel proportionibus artificialibus quarum rememorati sumus. Et tibi superest vt vitare intendas: in quibus neqz ars neqz aliud auxiliatur. Et in non vitandis obseruare conditiones: et proportionum modos.

Et ex pte aut suscipiētis error supuenit: aut qz est eozū que p̄hibetur a phar macia: aut si preparamēta ad eā nō p̄cesserūt q̄ s̄mveritate corpus a pena securū reddūt. et sunt p̄prie materiae serie euacuande adequatio: et canalium et ductū necessarium preparatio: et facere nature obediētiam et consuetudinē lenitatis. Ex pte aut accidētū forinsecorū error puenit: sicut in malo retinēne quod fit in vna sex rez nō naturalū q̄s scis. Capitulum primum intentionis tertie si medicina monet et non euacuat.

fferamus igitur hic sermones exponentes vnam quāz harum divisionum: et primo si medicina solutionē nō fecerit aut fecerit tardam.

Tunc fit illud: aut propter debilitatem virtutis non potens operari in medicina: quare necesse in ipsam aut propter ventositatem grossam inbleuantē corpus medicine: aut conculantem in occultis vacuitatibus corporis et poris. et fit causa ad febres putrefactionū: et syncopim et mortē festinā: aut qz expulsua debilitatur: aut ppter oppilationē et cōsipationē in vīs et canalibus expulsio: aut ppter materię in obedientiam ad expulsionē. quare fit cōmotio et agitatio in ea: et non expellitur: imo dilatatur et multiplicatur i corpore: aut qz medicina est debilis in se. et remissa in operatione sua.

Et tibi superest ista comprehendere et corrigere secundū meliorem possibilitatis modum. Nam si hoc fuerit propter debilitatem nature: et huiusmodi si gnus est res: q̄ cadit in sensu: sicut conualescentia: aut aliqd simile et si fuerit medicina earum que faciunt suaz operationem lambificando et lubricum faciendo: exhibitio rei cibalis consuetis: et visorantis naturam post potū aque cibique habenda.

virtus operatur in medicam, ab in edikma in virtutem.

Universales.

non veri frigoris: medicinam in effectu suo adinnat. Si autem causa huius fuerit ventositas aut qualitas mala significatur ex ventositatis vestigijs que p̄cesserūt: aut male complexionis similis vel diuerse. Et cura est: vt clysteribus vel vomitu expellatur. deinde redit ad ea que ventositatis dissolutionē aut male quitatis p̄mutationē faciunt ex eis que scis. Si autem expulsiua debilitatur: aut medicina est debilis in operatione sua: aut remissua: damus aquam frigidam non veri frigoris et post horam res ponticas compressinas: sicut cidonia pira et similia: hec enim medicinam cum virtute ad inferiora deponunt.

Si autem propter constipationē in vīs et canalibus hoc contigerit clysteria s̄m q̄ exigit dispositio est melior cura. Et omne quod remouet constipationem ex eis que dicimus.

Si autem et vīs adintioris solutionem non fecerit nō timetur per eam lesio de qua sit curandum valde.

Si autem fuerit medicina earum que solunt cōprimēdo, voluerunt quidā ex prioribus: si solutionem nō fecerit vt super eā detur aqua frigida que lubricare et descendere facit acquirendo grauitatem et quare citius descēdet: sed errauerūt illud simpliciter asserentes quia faciat illud liberos habentibus corporis ductus. In habētibus tamē oppilationē: aut coangulationem in anfractuositatibus intestinoz: acquiritur ex hoc maior coangustatio: quare in his est p̄hibenda. Et tibi superest discernere illud. Dabimus igitur tunc repidaz aquam: et quā lubricare facit. et quā per eam nō timebimus illud. Et dicimus quod ois medicina cōpressiua qualiscūqz sit si nō soluit. time sup eam lesionē et proprie quā facit possidere mēbrum anfractuosoꝝ ductū: et viarum subtilium. Conabimur igitur ipsam expellere nūc cum rebus ipsam lubricare facientibus ex eis quas diximus: nunc cum rebus ipsam ad inferiora trahentibus ex eis etiam quas diximus.

Verum est et si medicina fuerit earū que faciūt suā opera tionem dissoluēdo et fuerit carui ad quas non est appropinquandum: et solutionem non fecerit: oportet vt angustiam generet et p̄suationem et motū: qui est sicut motus spasmatorum cum extensione et retractione corporis: et facit motus laboriosos in vniuersum corpus et dolorem capitis et scos.

Sup medicina datur aqua frigida

Expositio

Ex pulsua

Expositio

Empy

Ex vna

Dysuria

Balnea trahunt ad exteriora. Calentis.

Canones

Inde est. si enim fiet matericum evapotatio et auctoris su mo: um exdufio: fac ergo egrum sudare in balneo: aut cum vapore aque calide.

Et viere fricatione post fricatione prius leni: deinde acrisior vt pati poterit vsq; dñ multu sudet. sudor aut sepe et sepe abster gas vt no obster egressui sudoris alteri aut vapoꝝ parati excludit. opponit em̄ poris diu retentus sudor. absterfus vero facile facit alterius egressionem. fricationes etiã in extremi tatibus multum conferunt.

Uulgares aut qui no sunt artis periti comuniter hos et illos post medicinam balneant.

Ignorates q; balnea ad exteriora trahit quemadmodu Gal. dixit. et ignorates qm̄ opponunt residue materiei motu q; la in necessitate posita erat cu; p̄tute pharmacie recipere para ve ad vias expulsiõis: reuocãdo illã virtutẽ balnei ad mem bra: tuc qdẽ facile erit inuare vt habilius reperiret vel saltem exolueret. Nũc aut difficles: p̄trea sepsidit q; p̄tute balnei fiat expulsiõ ad exteriora: ignobilia no min⁹ est error. sit em̄ trãmissio ab ignobilibus ad ignobilia p nobilia. i. ab intesti nis ad cutẽ p venas. p̄trea natura mell⁹ ex p̄pinq; uoꝝ ducit vijs et maxime puenientibus. et iquit hyp. materia q; euas cuare opz educenda est p partẽ ad q; magis declinare videt et p̄pue si sit conueniens: errant ergo: indifferenter balne antes post assumptũ pharmacum faciunt enim cadere in op pillationes et egritudines cutis.

Et fm̄ veritate qdẽ no est cõgruũ balneũ post medi. nisi qm̄ purgatio supfluit. cõfert em̄ tuc ad vẽtrẽ stringendũ. In bal neo po postq; diu sudauerit pfortãtia tuc et restringentia tris bene. sic em̄ aggregas intetiones duas bonas. Namq; p̄paras ex vno eoz ne viscera lapa materiã recipiat. Et ex alio mates rias eoz ad oppositũ cõuertis. Qd si hec no cõuulerint cara nes ei⁹ et coipus totũ in balneo pannis lineis in aqua infus sis: diu verberet ex oi pte vsq; dum cutis rubeat et inflet: dein de fricet vt sudet. Medere autẽ in balneo sup lateres calidos: aut lapidea leues et raros: et calefacere cum eis latera et ven trem et renes: ad hoc multum confert. Extrema vero in hitis ligentur et cõprimantur cõpessione dolorosa sic quoq; mates rias ad contrariũ fluxus ventris conuertes.

Diuretica

Errone quã a medicina sana p̄pue

24

Universales.

Diuretica quoq; et viniã puocantia hmoi etiã intentionis sunt. inqt em̄ hyp. in apho. si q; in nocte multũ v̄inet minor ras eius succellus: dixit humain. Pluralitas sudoris et viã ne pluralitatẽ egressiõis resecat. et illud ideo: qm̄ materie ad alias partes repunt q; ad testina: imo trahũtur ab isteminis et a concanitate epatis ad renes. vel cõcauitates membrorum derelinquunt feces siccas in intestinis tardioris egressiõis.

Adhuc etiã vomitũ puocare est causa huius. Inquit em̄ hyp. Fluxus ventris interdũ vomitui: et vomitus fluxui cã cu ratiua e et dixit. Humain. Illud ideo e qm̄ ex hoc ad oppositũ et diuersum eius attractio fit: quod causa illorum erat.

Huius aut intentionis sunt v̄tose: si sub hypocondrijs et in ventre et lateribus et renibus ponantur.

Ligationes quoq; et cõpessiones et fricationes extremi tum: sunt etiã huius generis. et p̄pue incipiendo ab assellis et inguinibus: et descendendo ab eis.

Canon quartus.

Abortio iam aut agitationem et infuactionem in corpore sedamus cum quiete et somno. Inquit enim hyp. Cum abscondere volueris fluxus p elleborũ inductũ et multũ plicatum precipue quietem et somnum. Inquit heb. mc. dico quietem corporis. i. animalẽ cu; administratione celebritas nis obiectorum sensũ. somnus etiã inducendus est muliebribus cum ca nticis somniferis: et melodijs: et omni arte organica et rebus somniferis. et omni re q; curat saphara. et scito q; somn⁹ et profundatio in eo est ex maxime sedentibus agitationes oes et quies similiter. Namq; subdit hyp. stare em̄ agitationẽ sedat et ad hoc argumentũ sumitur ex navigatione qm̄ motio agit at corpora. cibi aut et potus in dispositione hac omni modo rescindendi sunt nisi sincopim: et casum virtutis timeas. ada dunt enim ad agitationem et non minuant.

Canon quintus.

Principium omnis intentionis est regimen animã dilas tans et confortans cor fm̄ administrationem omnĩũ sex rerum quas scis. locentur ergo in domo temperati aeris no frigidũ. frig⁹ namq; cõcludit humores ad interiora: cu; sit eos ad exteriora extrahere res magis necessaria. nec calidi. Res solas em̄ et debilitat: et eligere ex cibis et poribus et alijs oẽq; debet.

Agitationis omis cõponit somnis

Cor
Cura
dum.

Schroy
bad.
Ligatio

Narcotica Canones

consolat cor: et animas dilatat: et nos plene dicem' illis post.

Canon. vi.

Quompingere autem et stupefacere est vltimum ad quod iussi debes et proprie tunc quando oia iam non contulerint: res est posita sicut in desperatione: tunc quoque super narcoticis presumendum est: et medicamentis fortibus sicut est iyraca et philonium et similia.

Componunt autem rem magni erroris a principio curantes hmoi cum narcoticis. est enim cum eis curatio mendosa propterea quod ingrossant et cogelant materias: et fit retentio falsa: et redit fluxus et protumescit: et post tempus non diu extenuum disruptio: quod fuerat prius: immo sicut regurgitas cum vestigijs congelationis et mortis. Verum curatio vera est abscisio cause facientis fluxum et coadunatio et confortatio membrorum et virtutum eorum sicut iam diximus.

Et vero quando necessitas inuitat et proprie quod omnia non contulerint: presumimus super narcoticis.

Et proprie rectificate sunt modis et conditiones quibus emendantur nocumenta que ex eis timentur.

Timentur autem ex narcoticis nocumenta plura. sunt enim oino contraria rei vite congelantia et stupefacientia et mortificantia: et nuda quidem magis adhuc magis recentia.

Ars vera et societas regunt eorum nocumenta et remouent. Verum trium intentionum res admixte eis ipsarum operationes bonificant. primo vero sociantur eis que resolunt et auferunt quod ex narcoticis puenit et gelationum sicut verbi gratia. Recte miscent eis castoreum et pipper et crocus. sunt enim hec iyraca narcoticorum. sed piper et castoreum faciunt ad resoluendum et carminandum magis. Crocus vero maturat et sedat virtutem narcoticis: sed vero cum eis que virtutes confortant et ipsius reparant miscemus sicut recte miscemus eis ex cordialibus et stomaticis: rebus que conferunt rei vite sicut spica proprie et doronici: et zedoaria: et similia. tertio oportet vt socientur eis que sistant et sedant: et stringunt agitates et reumatizatas materias fluentes de partibus sicut est myrrha proprie: et olibanum et sandaraca et silia sicut narcoticorum iniquitas reprimuntur.

Quod si excusari potest non propinari est melius: sed si excusari non potest melius est vt non potui dentur: sed administrare

Extremum suffugium in narcoticis

*Castoreum
Piper
Crocus
Myrrha
Olibanum
Sandaraca
Silia*

*Emplastus
Simpliciter
Simpliciter
Simpliciter
Simpliciter
Simpliciter*

Narcotica

in emplastris tunc est melior cura vel saltem in suppositorijs et enematis: si parum in emptis contulerint. et si cogerie propinare potui: fac cum timore et cautela et dare ea antiquiora est minoris nocuentis. maturatur enim et digerit cum rebus permixtionis virtus narcotici.

Et dare in sero ante somnum est melior horarum dari potest quam inducit somnum: et si iussit quam somnum agitationes sedat et sunt que dant in mane proprie que vigilie non adsumunt. prologant enim necessitate surgendi ad sella: sedando moridicatione. Et oino caue ne dederis supra cibum et caue ne dederis ea corporibus abundanti: neque dederis ea corporibus iparis: sed post mundificationem potius.

Et vita exhibitione eorum diebus continuis imo interueniat inter tempus: et ipsa exhibitione rerum confortatus vt saluet thesaurum. Et ideo quod nocent oculis: et sensibus et sibi superest ministrare cautelam ne nocent: et fac exhibitione eorum quantitas paucis paucis non ledatur. Melior enim est iteratio quam multiplicatio.

Et in multis quod melior horarum est puenire horam ipsorum et quod dare oportet apud fontem comotione eorum sicut in colico dolore vehementi. et dixit Galenus. In colica quod vehementi quod magis maius necessitatis est cura mediosa: que est stupefactio. proprie apud fortes comotione doloris eius que cura vera. ne virtus resoluatur et cadat.

Ponamus autem aliquas ex medicinis narcoticis: que elegimus viles in hoc capitulo.

Medicamam que scripsit ista elita fortis stipticitatis confers ad fluxus medicinales ad alios fluxus ventris bonum et exptum. R. olibani. 3. i. coaguli leporum. 3. ij. opij. 3. i. gallarum. 3. ij. fiat ex eis troscisci. 3. f. et fit portio eorum vni. Troscetio pillularum filij zedrona ad fluxum ventris: et reumatizaciones viscerum. R. bdely sandarace opij thuris minuti: myrrhe croci. an. sicut pillule sicut cicer: et da in sero. ij. aut. v.

Onfectio troscetorum quos coposimus nos ad superabundantem fluxum cartaticum et coliricam passionem et alios fluxus ventris confortantium aliam: et stringentium vomitum cum significationibus frigiditatis et facientibus somnum. R. cyperi: thuris minuti: ameos: galle: croci: galie miscate: R. ij.

*Myrrha
Olibanum
Sandaraca
Silia
Troscetio
Cyperi
Thuris
Ameos
Galle
Crocus
Galie*

Colico morbo

Exa.

flora Sardinie. ut hoc potens est

Canones

mus sicut ceteros dolores factos a simili causa: et confide in
stomatia saphene: quoniam est potens in hoc. si autem
vapor fuerit grossus frigidus cura est cum eis que dispositio
exigit sicut scis. verum si fuerit propter materia: que mota est
postquam fuerit euacuata iteratio purgationis est necessaria post
maturationem eius quod est causa doloris. si fuerit propter ma-
litiā complexionis acquisitam propter medicinā: cura est
permutatio eius cum eo quod conuenit.

De vertigine que accidit post purgationē. Cap. iij.

Quidam autem quod vapores quandoque quos medicina mouet
et subleuat: eleuantur ad caput: et faciunt motum quod est
aut motus rei agitate sicut quando mouetur aqua motu gra-
uino: et sicut motus rerum leuissimorum sicut venti vertiginos aut
quod aqua obuiat aque. et sicut voragine: et illud ideo: quod quod
vapor: eleuatus facti fumos moueri in vacuitatibus cerebri: et
arteriis facientes agitationem in spiritu sicut plurimum in loco termi-
nationis in istis sensibus et sentit sic patiens sicut si res super eum
voluantur: et terra sub eo tremat et moueatur.

Quod quidem curamus hoc modo. Si videris dñam in sanguis
ne cephalicā incide. scarificatio aut cartilaginū auris et ven-
tose in nuca: et cruribus ad hoc multum conferunt: et sicut omne res
simen sanguine reprimens: et confert in sine rei balneari bal-
neo separato dulci. et si est propter humoris abundantiam cura
est eductio humoris facientis vomitum aut per ventrem. et post
illud confortatio cerebri cum his que dispositio exigit: et frica-
tio inferiorum et resolutio vaporum: et conuersio eorum ad oppositum
et rectificatio membri mansantis sicut est stomachus: aut epar:
aut splen: aut fel: aut aliud.

De debilitate visus post purgationem. Cap. iij.

Quandoque ex siccitate superflua que succedit euacua-
tioni superflue. Et quod ex humiditate coartata in nervo
concano quod dissoluit medicina preterquam euacuauerit: et quod
ex vapore grosso turbido quem medicina subleuat ad caput:
et ad membra visus.

**Si autem propter siccitatem acquisitam ab euacuatione superflua
conferit humectantia nota ex cibis et potibus: et omnibus que
addant ad humectationem corporis: et membrorum visus sicut
balneum: et somnus: et refectio corporis et alia: et si ex hu-**

ma.

gobis vis
indivis.

Vertig.

epiphym.
h. i. f.
b. a. m.

**Debilis
Visus.**

h. i. f.
t. a. t.

Vertigine ca. & modis.

Humectat.

Uniuersales.

Miditate quam medicina coartavit in membris visus: cura
est cum pillulis cochis: et pillulis de hiera: et pillulis de spe-
ciebus quarum descriptio est apud te. et distillatione in ocu-
lis cum succo celidonie: et feniculi: et felle alcubugis: aut ericij:
aut aquile: aut capre: aut collyrio de fellibus. Verum si ex va-
pore grosso et turbido: cura est eductio illius materie aqua
resoluitur: et repressio subleuationis vaporum cum fricatio-
ne inferiorum: et exercitatione eorum: et distillatione collyrio-
rum sicut diximus et administratio rerum ante cibum et his
que resoluunt superfluitates que sunt in stomacho sicut est
infusio infusio hie: aut aloes: aut decoctio absinthij. aut oximellis
squillitici. Aut post cibationem eorum que prohibent vapo-
rem ciborum eleuari: sicut est coriandrum propule: et citonia
et similia. deinde succedat administratio rerum confortantium
visum et abstergentium oculos sicut te inuitat necessitas.

De debilitate stomachi post purgationem. Cap. v.

Romen cōe est debilitas stomachi: sed quandoque cadit
virtutum quarum est minera. Quod si superiori parte eius et
sequitur ipsam debilitas appetitus: quandoque in inferiori
parte eius: et sequitur ipsam debilitas digestiue. Et quandoque
cadit in fundo ipsius: et villis retentionis. et sequitur ipsam
debilitas retentiue.

Accidit autem stomachi debilitas post purgationem: aut quod
per seam stomacho malitia cōplonis acquiratur. Aut quia im-
moderata inanis extenua: et resificat corpus eius: aut quod
eductur humor: bonus supnatans dereliquendo malum in
pore submersum: aut adherentē: aut imbibitum: aut quod ali-
quid relinquitur de medicina in sto. adherēs villis eius. aut
quia in eo mouet materias preterquam expellatur: aut quia est
medicina de genere adurentium et multi acuminis quare ve-
hementer imprimit et vicerat superficiem eius. egens namque
in rem multi sensus vehementius imprimitur.

Succurremus autem huic egritudini: quoniam elementis
est multarum egritudinum: postquam scierimus causam eius
per testimonium rerum causantium per ipsam. Quoniam re-
bus rectificantiibus quod de indignatione per medicinam
acquisitum stomachus. nunc cum rebus abscedentibus: et cor-

Aut impendent te mala.

De iij

Duplex
de posse.

De iij

**Debilis
Stomachus.**

De iij

Succurre
de iij.

his e solutiozom fere me stocho nocere
Canones

rigetibus causas debilitatis. Nunc vero cu rebus confortatis
bus ipsuz. Sic quoqz cu rebus materius effusione prohibe
stibus ab alijs mebus ad ipsum: quod quidem multoties ac
cidit: et propte quado ab aliquo vicinantis mebrozū mare
ria exuberat: et est forte in madao: et stomachus debilis et pro
pius in recipiedo. Agēs em et si sit debile facile iprimis: et p
pie qn rei adest preparatio

Canon primus.

Ad dico q cum de iure solatiozom sit ym plurimum sto
macho nocere et parare et causas et modos indigna
tionum propter inimicitiam et violentiam: q̄ receptorū infe
runt et nature ipsius satagenduz est causas et modis indigna
tionuz resistere et propte cu his que addant in virtute eius
cum successione quietis. et somni: et cum successione gradaz
tionis cibi: et electione eius et proprietate talis vt confortet
et coadunet stomachi partes et remoueat quod de lassitudi
ne stomachus per solutiozom acquisiuit.

Neqz imitandū est illos qui iura pinguis et mollia pulmē
ta post solutiozom festinanter propinant cum relaxent et mol
liscent stomachus: repleantqz et fastidii generēt et nauseaz.
sz forbitio inculi talis interdū conferat: propte quando est
necesse medicine audaciam tramutare a membris nutriti
nis est em de genere lauantis: et cito lubricare facientium.

Propinandus igitur tunc cibus qui aggreget et coadunet
stomachum et pres eius laxas: et addat in virtute eius sicut
sunt cibi propte acetositate pauce qui ex aromaticis et stis
pticis conditur sicut ex mīna: segles et sītia. et sit eozū exhi
bitio pauce q̄tiratis qua stomachus nō grauetur pueniedo
gradatim vsqz ad id cuius exhibitionē stomachus cōsueuit.

Et ne p̄ter eas qn cadat in cibus eozum et inribus mēta et
succus agreste: et citronia: et mactiana: et succus granatozū et
sumach: et spēs aromaticē: et citronia cōdita: et mīna: et sītia.
Potus autem eoz si vīnuz odoriferū subtile et leue decē
tis p̄mitionis cum aqua sicut in quā sol pars impieffit: cui
superroretur aqua rosata. Dulce autē vīnum in hac hora est
malum. Et vīnum grossum limuliter et turbidum.

Et vitent aquā calidā et frigidā veri frigoris proxius. mol
liscent em hoc stomachus et disgregat virtutē eius. Illa vero

*Ag ralhoda, aut qd effinat.
frigida*

*no st
Anch
sobito
q̄stet.*

Universales.

Debile calozē in eodeſcit. Potus aut ipsozū sit paucus. Neqz
confortis in siti eoz neqz satisfaciēdo: sed tolerantia super
siti est ex eis que stomachus vīnificāt. Quēt aut pinguis: et fru
ctus et pisces: et cibos male digestiois et mali nutrimentū: et totū
tum et iram. hec em super medicinā faciunt corpora senescere:
re: aut cadere in morbos.

Ex rebus autē post assumptum pharvacū: stomachus re
ctificandus et corpus totum. et restituentibus ipsum virtus
si sine est somnus. sedat enim quas ex agitationibus euacua
tionis indignationes stomachus acquisiuit. et electio cibi et
potus et paucitas eoz: et quies et aer preparatus ad tēperie
et gaudium: et delitie: et omne regimen tale.

Et scito q balneum est ex eis que magis ledunt: nisi forte
quis immoderate solvatur. Tunc em balnea necessaria esse
diximus. et hoc est quod vīnumque super euacuationem
celebrare oportet.

Canon secundus.

Lascione vero causarum debilitatis stomachi canon
est: quoniam oportet res eas absidentes non euacuari
rebus ipsum confortantibus vt succedant sibi innicem vt sal
uetur minera: et hoc faciemus cum auxilio medi. cordialium
et stomachicarum.

Uerum si stomachi debilitas contingat propter maliciam
complexionis acquisitā ei per medi. cura est permutatio ei
cum eo quod conuenit ei.

Si autem fuerit propter rarefactionem et extenuationē pa
rietum stomachi acquisitam et per solutiozom cura est diffic
lis. verum satagendum vt curetur cum regimine reductio
nis virtutis eius paulatim ex vna parte: et propte cuz quies
te et exhibitione cibozum boni chini velociter nutritis: et
pauce quantitate sicut sunt vittella ouozum recentium et
forbillum: et epata gallinarum pinguium: et iuuenum: et ale
anum: et pullozū: et vīnum odoriferum: et ex alia cum exhi
bitione medi. aggregantium virtutem ipsius sicut sunt medi
cine stiptice boni odoris: et non fortes: et conferunt in huius
modi dispositione emplastrationes super ipm ex rebus odo
ris stiptici. conseruent enim in eo calorem qui forsitan resol
uitur propter raritatem eius. Et si res tanqu exuberat vt per

*Wpactex mitxuit
vnto hō. vnto.
p̄nta gali. p̄m.
Alj. vnto.
vnto. vnto.*

*570
vnto. vnto.
vnto. vnto.*

Canones

Quae ad ethica stomachi cura est occupari in administrando humectatis quibus et restaurata corpus: et quibus restaurata virtutem ex eis que diximus: et ex eis que dicemus.
¶ Si aut fuerit debilitas stomachi propterea quod eduxit medicinu bonu et dereliquit malis: aut quod mouit materia et non eduxit: cura est ductio illius materiei. Deinde redi ad hoc ut corpus tetur stomachus. Et si fuerit propterea quod particula medicie adheret villis stomachi cura est cum eo quod diximus. Si aut fuerit propter excoitationem factam in stomacho cura est cum eis que coniungunt virtutem consolidationis et confortationis si sit recens. et si fuerit antiquus cum eis que aggregant virtutem in solidificationis quibus: quandoque consolidationis et confortationis.

¶ Canon tertius.

¶ Confortatio aut stomachi debilis sunt tria regimina. Primum: si est abscessio rei ledentis: sicut te scire fecimus. Secundum: ut administras que auferunt laxitudinem sicut estis diximus. Tertium: ut administras ex cibis et potibus: et alijs generibus administrationum omne id in quo est confortatio: et virtutis reparatio cum auxilio aromaticorum spiriticosorum. et rerum pauca acetositas: et rerum earum propterea que sunt in primo gradu: aut secundo in quibus natura delectatur. et non pretermittas in hoc triplici regimine quin confortes eorum quoniam est thesaurus cure.

¶ Canon quartus.

¶ Quod autem euacuaueris stomacho ab humore ad ipsum effusum velis ne adhuc iterum recipiat: regimine erit duplex. Primum est conuersio materiei que effunditur ad diuersum eius sicut iam diximus ex fricationibus et constrictionibus extremis: et alijs preter balnea. Secundum est virtutem stomachi coadunare: et confortare ipsum: ut non recipiat quod ad ipsum effunditur ex membris alijs. virtutis enim vnitate est non recipere sed fingere contrarium.

Cap. vi.

SITIS Quandoque sitis super occupat purgationem antequam euacuet: et quandoque succedit ei: et quandoque superfluitati operationis eius

¶ Super occupatio autem sitis fit aut propter aliquid quod est ex parte medicine: aut propter aliquid quod est ex parte stomachi: aut

¶ Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat.

¶ Vniversus subditus potus, Sicut dicitur in medicinalibus.

Propter aliquid quod est ex parte eius quod est euacuandum. dispositio vero medicine fit causa sitis si calida sit: aut acuta: aut salis: aut amara: aut quolibet et desiccata: et dispositio receptoris fit causa huius si potus sit propter subditio caliditatis: aut siccitatis: aut amara. Euacuande autem materie dispositio est causa huius modi quod est receptor potus subditio humoris calidioris et acutioris: sicut colere rubee propter: aut humores salis.

¶ Qui si cum bonitate operationis medicine educitur. sitis res primitur nisi forsitan malitia complexionis dereliquerit.

¶ Si autem stomachus potus fuerit subditio humoris pinguis viscosorum et slegmaticorum sitis non fit: sed si tunc cum bonitate operationis medicine succedat sitis bonitatem acquisitam per eam significat.

¶ Et hoc est illud quod hyp. verificavit dum dixit. Non sitis semper propter plenitudinem suam: et iterum assumpto pharmaco non sitentem: oportet quod denno ac denno sumat visus dum sitiat. Estimavit Rufus oportere semel sumere secundum sententiam hyp. exquisitissime euacuare visus dum succedat sitis et non est recordat sermone eius in epidemis. Non oportet inquit ad vltimum peruenire euacuationis cum opere catarrici. Terretur enim ex hoc natura: et dixit Gal. Eligi ex duabus visus hanc ins columiore: quoniam melior est iteratio quam multiplicatio. Laudatur autem sitis secundum hanc intentionem post purgationem. et dixit Joann. nistius. significatio laudabilis est sitis talis. et proprie dum conuincuntur ei alie tres significationes laudabiles que sunt leuitas locunditas: et quies.

¶ Superfluitati autem operationis catarrici succedens sitis non est quam hyp. considerat. Superflua enim inanitio in ethicas et extenuationem stomachi: et sitim et asperitatem cadere facit. Unde plus terrore quam bonitatis signis est.

¶ Dico autem quod sitim quam hyp. considerant obtinendum non est nisi cum tolerantia et somno. Sedant enim eam ad hoc ut confortetur digestio. Neque confidas in exhibitione multum potus subito. Destruit enim virtutem: et addit portus ad sitim quam minus minuat. et facit cadere in opilationes malas et causam ad hydropsim.

¶ In sitis autem facta propter calorem stomachi: cura est blandiri ei visus dum catarrici compleatur operatio. et post illud

¶ Melior est iteratio, qua multiplicatio. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat.

¶ Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat.

¶ Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat. Vnde videtur quod non dicitur. sed figurat.

fractura lumbosacris
Canones

si malam complexionem dereliquerit cura sitim. Caretur autem cum eo quod faciat permutationem eius cum eo quod conuenit: et caue ne suppedites naturam cum administratione multi potus: sed frange sitim eius aliquo quasi lambendo ex his que sapientes scripserunt.

¶ Sucedens autem sitis si sit inanitionis superflue: cura est omne regimen addens ad humectationem eius ratione digestionis et confortationem ex his que dicta sunt.

Singulis ¶ De singulis que accidit post purgationem. Cap. viij. Inguis est morbus spasmosus stomachi factus a re nocere: qua sit contractio partium eius aggregantium se in ipsas sicut motu. Cuius enim in pharmacia accidit duobus modis. Aut enim supervenit purgationi: aut subsequitur eam.

¶ Supervenit autem eius interdum est propter catartici dispositionem. Interdum propter dispositionem materiei motu per ipsum, dispositio autem catartici aut est caliditas excedens nocens mordicatione sua: aut est siccitas corrugans et coarctans: factus autem a materia quam movit, catartici est quando accidit ut moneatur: aut materia calida acuta mordacitatis: et effundatur in stomachum inducens nocentibus contractionem mordicatione sua aut grossa frigida aggrans et replens aut dissolvatur ventositas grossa et replens et extendens tunicas eius.

¶ Sucedens autem singulis operationi catartici est ille qui fit a siccitate acquisita per excessum evacuationis superflue: que aut nondum est confirmata: sed est ut confirmetur: aut iam confirmata est: et est sicut narravit hyppocrates, significatio timoris.

¶ Et dico quod factus propter illud quod est ex parte catartici: curatur cum administratione successione rerum alterantis virtutem eius. Et factus a materia quam movit catartici curatur blandiendo acumen eius visus dum evacuatur cum successione alterantis: quod de vestigiis impressionum remanet.

¶ Factus autem a siccitate non confirmata tuatur administratione humectantis: et aliqui remouetur. A siccitate autem factus que iam sigillavit: curas vis habet sicut dixit hyppocrates in aphorismis: et posteriores postea asseruerunt.

Cap. viij.

¶ De dolore stomachi post purgationem.

Singulis alijs in sanatione

Universales.

¶ Accidit autem malitia complexionis sibilis vel bineris que sigillavit pharmacum: aut ab excoziatione facta propter illud: aut ex ventositate acuta pungitina calida: aut ventositate grossa frigida mota per ipsum: et non resoluta.

¶ Quod si fuerit malitia complexionis: cura est permutatio illius cum eo quod conuenit si est sine materia. Sed si est cum materia oportet ut adequetur et maturetur: deinde expellatur et si fuerit propter solutionem continuatam curetur sicut diximus. Si autem fuerit a ventositate calida vel frigida curetur cum resolutivis ipsas ex his que sapientes scripserunt.

¶ De excoziatione viscerum post purgationem. Cap. ix.

¶ Accidit excoziatione viscerum aut a pharmaci virtute: aut a materia acuta mota per ipsum incisiva: aut vicerata. Et nos iam diximus medicinas quarum proprietates est sanare et excoziate et loquimur de eis in particularibus. Et tunc quidem interest: vitrum in superioribus intestinis aut in inferioribus: sit cognoscas: aut medius: et scitur illud per differentias situs doloris et puncture: et differentias scientie excessus gurgulationis et per alia que sapientes scripserunt.

¶ Curam etiam excoziationum tradiderunt qualiter eam que in superioribus: aut inferioribus: aut medius curare convenit. Et te quidem oportet scire illud.

¶ Si autem extimet ex vestigio a medicina derelicto illud accidere cura est cum his que virtutem medicine fragunt et expellunt a corpore: si contingat a materia acuta et excoziatione cura est adequatio illius materiei et blandiri ei post illud ut facile expellatur: ut non cadat nocentium super nocentium. Deinde est necessarium regimen consolidativum quod diximus.

¶ De egestionem sanguinis. Cap. x.

¶ Accidit ab excoziatione viscerum aut quia medicina fuit earum que aperit venas apte supra facite emana sanguinem sicut est colloquiritida prope et cucumer asinus et silia: aut quia per ipsas pervenitur ad evacuationem vitium propter eius attractionem superfluam. Quia vis nature inferitur et cogitur in preiudicium eius manere sanguinem.

¶ Et nos quidem de excoziatione iam diximus: et si accidat propter operationem venarum cura est regimen quod diximus.

Visus apertis sanguinem
et vocant

Dolor Sto-
maci

¶ Accidit autem malitia complexionis sibilis vel bineris que sigillavit pharmacum: aut ab excoziatione facta propter illud: aut ex ventositate acuta pungitina calida: aut ventositate grossa frigida mota per ipsum: et non resoluta.

¶ Quod si fuerit malitia complexionis: cura est permutatio illius cum eo quod conuenit si est sine materia. Sed si est cum materia oportet ut adequetur et maturetur: deinde expellatur et si fuerit propter solutionem continuatam curetur sicut diximus. Si autem fuerit a ventositate calida vel frigida curetur cum resolutivis ipsas ex his que sapientes scripserunt.

¶ De excoziatione viscerum post purgationem. Cap. ix.

¶ Accidit excoziatione viscerum aut a pharmaci virtute: aut a materia acuta mota per ipsum incisiva: aut vicerata. Et nos iam diximus medicinas quarum proprietates est sanare et excoziate et loquimur de eis in particularibus. Et tunc quidem interest: vitrum in superioribus intestinis aut in inferioribus: sit cognoscas: aut medius: et scitur illud per differentias situs doloris et puncture: et differentias scientie excessus gurgulationis et per alia que sapientes scripserunt.

¶ Curam etiam excoziationum tradiderunt qualiter eam que in superioribus: aut inferioribus: aut medius curare convenit. Et te quidem oportet scire illud.

¶ Si autem extimet ex vestigio a medicina derelicto illud accidere cura est cum his que virtutem medicine fragunt et expellunt a corpore: si contingat a materia acuta et excoziatione cura est adequatio illius materiei et blandiri ei post illud ut facile expellatur: ut non cadat nocentium super nocentium. Deinde est necessarium regimen consolidativum quod diximus.

¶ De egestionem sanguinis. Cap. x.

¶ Accidit ab excoziatione viscerum aut quia medicina fuit earum que aperit venas apte supra facite emana sanguinem sicut est colloquiritida prope et cucumer asinus et silia: aut quia per ipsas pervenitur ad evacuationem vitium propter eius attractionem superfluam. Quia vis nature inferitur et cogitur in preiudicium eius manere sanguinem.

¶ Et nos quidem de excoziatione iam diximus: et si accidat propter operationem venarum cura est regimen quod diximus.

Visus apertis sanguinem
et vocant

Canones

propter quod hinc quod membrorum partes coadunantur et confortantur et possunt lidant. Si autem accidat propterea quod medicina vtilitatem sequitur evacuationis superflue curam iam diximus.

Cap. xi.

Habere ab excoctatione contingere fieri. Aut propter acumen medicine, aut propter materiam per eam motam, et quandoque contingit quod anno eius qui evacuatur obuiauit frigus ledens: quare est appetitus mendosus egerendi cum pondere.

Et cura eius est cum collirijis et enematis et emplastrationibus secundum quod exigit dispositio ex eis que sapientes dixerunt.

De lassitudine et debilitate corporis post purgationem. Cap. xij.

Ontingit quandoque post inanitionem superfluum faciem cadere in prostrationem virtutis propter quod laudauit Sal. elegantius esse iterare quam exquisite euacuare et laudauit tolerabilius esse in morbos plenitudinis cadere quam inanitionis. et corroborant sermonem suum istum per sermonem hyp. dum dicit. Possibilis est inanire repletum quam inanire replere. et dicit Jobanitus possibile vel impossibile curari ad virtutem referimus. In cuius saluamento vel casu constat hoc fieri. Et saluator in repletis quam inanitis est. immo est in eis sicut cadens. quare possibilis repletus inanire quam econtra. Et plerumque debilitas corporis accidit a malignitate pharmaci relinquentis maliciam complexionis et defatigationem nature propter inimicitiam eius cum ipsa. Propter quod laudauit Demo. medicinam fortem debilem facere et malignam in columen. Et nos quidem hoc in tota libri huius prorellatio: ne tradidimus.

Et quibus contingit propter occursum caloris et estus super eum qui soluitur: quia fit solutio caloris: et spiritus et exaltatio. et diuersio eorum a basi et radice. Ita quoque super medicinam et sollicitudines et coitus et labor et omne malum regimen est causa huius. et nos quidem curare huiusmodi satagimus precognita eius causa. et nunc quidem intentionem nostram verimur ad causam et abscondimus eam quam bec est recitudo cure et thesaurus operationis. nunc vero occupari oportet contra ipsius accidens prius et proprie quando ob vehementiam ipsius

De virtute laxandi Satius est. Terebinthina eius cuatom, quia laxat.

Universales.

resolutione fieri timemus. Si autem propter inanitionem superfluum contingit regimine resumptum est necessarium: sicut in stomachi debilitate diximus. Si vero propter malitiam complexionis hoc fuerit: cura est cum eo quod opponitur et sicut etiam diximus. Sed si fuerit ob cursum caloris et estus: et resolutione ab eis aut propter iram: aut coitus necessarium est regimen quod diximus. Cum autem accidens curare volumus: reparatum regimen virium et confortatum est necessarium. et ad hoc auxiliatur nobis administratio delectabilium et gradatio in cibo. et ieiunium et quies et administratio redolentium et iocundorum: et medicine cordiales et stomachice. Et scito quod balnea sunt vehementis iuuaminis in causa hac. et hoc in fine rei: et proprie balneari in aquis dulcibus. et vti lozitionibus pullos et autum in balneo et vitellis ouorum proprie post fricationem lenem et vncione neruorum et lacertorum cum oleis seperis sicut oleo de spica et oleo camomil. et oleo de keiri. Inquit Sal. oleum vetus remouet lassitudinem. Oleum autem malicium factum cum oleo ros. et vino antiquo lassitudinem membrorum et debilitatem remouet.

De spalmo qui accidit post purgationem. Cap. xij.

Accidit quandoque in purgatione quandoque sit propterea quod pharmacia multam mouit materiam: et non eduxit que interdum declinat ad neruos et lacertos: et replet eos: et extendit villos eorum: et augmentat sim latum: et minorat eos a longitudine sua naturali: quare in cordantur membra et contrahuntur motu laborioso: sicut contrahitur corda arcus cui accidit ut abbreviatur a longitudine sua.

Et preparati ut eis accidat illud sunt illi proprie: quorum habitudo est multe plenitudinis: et habent corpus ductus artos: et qui habent excessus humiditatis in neruis: et qui se suppeditant multo vino sepe.

Et quandoque accidit propterea quod medicina subleuat vaporem turbidum et grossum ad neruos cum venositate in flatina: et sit causa eius.

Et quandoque accidit propterea quod ei qui sumpsit pharmas cum obuiauit vehemens frigus. ledens neruos et lacertos quare inspissantur et trahuntur ad sua principia.

Spalmo

quibus accidat

De re mos.

De virtute laxandi

De re

Universales

Spalmo

quibus accidat

Canones

Et quandoque sit propterea quod medicina fuit earum in quibus est qualitas venenosa que pervenit ad nervos et istos certos operatur contractionem in eis: unde nervi fugiant et aggregantur ad expellendum ipsum.

Factus autem ex purgatione est spasmus siccus. Et est ille quem hyppo. condemnavit esse mortalem et propterea quando accidit ut confirmetur.

Licet autem spasmus facti a plenitudine sit cura febris: et propterea superinnuadens. sicut hyppo. dixit. Non in preiudicium eius consultum hoc accipiendum est. Est enim spasmus a plenitudine: qui non tamen per febrem non curatur. verum etiam est eius causa additionis ad malum: sicut facit propterea quod materia multa mota super pharmacia: et non evacuata declinat ad nervos et lacertos sicut iam diximus. Inflammata enim pharmacia febris: faciens eam acquirere venenositatez quae plus noceat. Cura autem eius vera est: festinare in subtractione materie motae: adiuvando medicinam: et acquirendo ei facultatem: quae sit plenitudinis evacuatio. Et si videris oportere: fiat etiam illud cum fortiter educentibus. Deinde redi ad rectificationem malarum impressionum: sigillatim in nervis lacertis: et confortationem eorum et cerebri: et nuchae et capitis totius.

Et si accidit propter elevationem vaporum cura est regimen quod diximus: et omne convertens vapores ad oppositum: et diversum ex his quae diximus. Et si accidit propter occupatum frigiditatem cura est omne quod calefacit nervos et lacertos cum proprietate. Et si accidat propter qualitatem venenosam: cura est cum his quae cito audaciam eius transmittit a corpore: sicut iam diximus. Nunc cum eis quae nervos et lacertos rectificanc et auferunt impressiones malas factas in eis. Nunc etiam cum eis quae eos confortant. Spasmodum autem factum post evacuationem superfluentem dicit hyppo. esse mortalem. hic namque spasmus de siccitate est: qui sicut diximus. si confirmetur non recipit curam. Et autem non est confirmatus: curatur cum regimine humectativo: et cum additione in cibo et formino: et similibus.

Capitula

Supremus Spasmo febris salubris b. q. ma
Spasmi febris spasmodici

Tabala secundae sectionis:

Capitula secundae sectionis.	De scamonea. Capm primus.	ij.
Et primo de medicinis bene:	De turbitu.	iiij.
dictis in quibus non est venositas.	De agarico.	iiij.
	De colloquintida.	v.
De aloë.	De polipodio.	vj.
De mirabolanis citri. indis et chebulis.	De squilla.	vij.
	De hermodactilis.	vij.
	De ireos.	vij.
De emblicis.	De cucumere asinino.	ix.
De belliricis.	De centaurea.	x.
De reubarbaro.	De centaurea.	xi.
De casta fistula. <i>Indicta.</i>	De carthamo.	xij.
De tamarindis. <i>Indicta.</i>	De ben.	xij.
De manna.	De lapide armeno.	xij.
De aqua lactis. <i>Colly.</i>	De lapide stellato.	xij.
De rosa.	De sene.	xv.
De viola.	De speciebus salis.	xvj.
De abinthio.	De baurac.	xvij.
De sticados.	De sarcocolla.	xvij.
De fumoterre.	De serapino.	xix.
De eupatorio.	De enforbio.	xx.
De epitimo.	De opponaco.	xxi.
De ylopo quod vocatur alba sce.	De mezereon. <i>Lev.</i>	xxij.
	De allebian. <i>Lev.</i>	xxij.
De ylopo montano.	De inf.	xxij.
De pinnis.	De alfecera.	xxv.
De psillio.	De arisanita.	xxvj.
De capillis veneris.	De aristologia.	xxvij.
De asaro. <i>Lev.</i>	De albemeuel.	xxvij.
De iure galorum.	De albrachin.	xxix.
De volubili.	De elleboro.	xxix.

Capitula medicinarum laetiose soluentium in quibus est venenositas.

De simplicibus.

Rorellaunus vix huc intentione & modos
rectificationis medicinaru solutione faciens
nisi in sermone vntuersali. Et posuim⁹ disti-
ctiones in infectionib⁹ & modis cu⁹ conditioni-
bus solennib⁹ vt inuentat ex principio res-
larationis scrutini⁹ nqstri summs preclare
aggre⁹ gas res itetiois huic necessarias. Uo-
lum⁹ aut nuc de singulis earu singularia explicare capitula
q⁹qd est de esse earu & posse & emedatione malitiaz in ipsis
aut redudantib⁹ in corpore per eas coplectentia. In quoz co-
plemento coplebitur liber totus. Auxillatoze igitur petam⁹
deu: ad que cuncta respirant. Et a quo misericordie ocs pro-
dest: qui sit benedictus. Et ponamus in principio inter par-
ticularia solutina singularia capitula de medicinis benedi-
ctis in quibus non est venenostas: que no ponunt operatio-
nes suas vt cadat per eas in corpus nocumentum. Et prepo-
nam omnibus capitulum de aloce.

De aloce.

Aloce est de melioribus et sublimioribus medicinis: has
bens prerogatinam supra alias medicinas. Quasquam
enim intento solutum fm plurimum: sit debilitare virtutes:
et membra que sunt minere virtutum & afferre eis nocumē-
tum propter illud quod diximus. Cadit hec intetio ab aloce.
Non solum em non nocet: sed inuenitur ad confortationem
membroz debilitu addere & ad redditionem eoz in pprias
virtutes coferre. Neq; ad aliud nisi ad vnu videtur nocuuz.
Aperit enim ozificia venaru apertione sanguine manare fa-
ciente. Et ipse est aliarum medicinarum rectificator borus.
Dixtus enim cum ipsis: & proprie cum eis que solutione fa-
ciunt dissolendo medicinas ipsas rectificat: et nocumenta
earum remouet. Et neq; expoliande sunt a permixtioe eius
cum ipsis. Est enim regularis & rectificas eas. Et illud ideo
quoniam ex parte substantie sue opponitur subtilitati et acu-
mini earum. Ex parte sui effectus eas in soluendo lunat. Et
ex parte proprietatis sue: quod de ipsarum malicia est in me-
bra facile impurimi remouet: ipsum tamen in se est tarde solu-
tionis. (Electio). Aliud est qd fit in succutri. Aliud in Per-
sia. Aliud in Armenia. Aliud in Arabia. Et meli⁹ ex eis est

Cap. 2. Simp.

Alia 2. Simp.

Solutio.

Propriet.

De aloce.

Tract. Solu.

hobis.

Apud ozificia
Arabia.

Ymerita.

Persia.

Armenia.

Arabia.

Cap. 5.

Retardat opation ad in medicina

De simplicibus.

incurtris. Post illud persicu. Deinde armenicu. Et deteri⁹
est arabicu. Rectificatores aut in qngs proprietatibus lauda-
nerit pfectu aloen in colore: odore: sapore: podere & substan-
tia cu⁹ coditionibus in ipsis. In colore quoz: vt sit coloris cit-
rini declinat⁹ ad rubedinē in quo sit claritas. Et sit in eo de-
sitas cu⁹ colore hoc sicut est color epatis. Declinat⁹ eius bo-
nitas ab illo qd est claru. Et opz vt sit odoris boni ppriū non
extranei acquisiti p adulteris. Et sapor eius fm conuenientio-
rem modu cōsiderationis eius debet sentiri in primo gusta-
duice: declinās ad amaritudinē. Et sit pondere leue. q⁹to ē
leuis tanto melius. Et sit in substantia sua tensus: habite ad
frangendu: & ozificas est ab his proprietatibus remoratus tan-
to deterius. Antiqui aut denigrat tepus. Et sua interest coz-
noscere qd in ipso cadit de adulteratioe. Sophiste em lauāt
ipm lotione: qua ptes eius imunde & grosse separantur. De-
inde lanant in aqua maris & pauci croci lotioibus pluribus.
Deinde pmittunt exicari acquentes ei per hoc inciditate: et
colore citrinu: & odorem bonu. Versu odori eius deoculcatat
lactam. (Complexio) & pprietas. Est aut complexiois calide
in secundo gradu: sicce in tertio. Et est exiccationum sine mor-
dicatione. Consumptiuū supfluitatuz. Et preseruās a putre-
factioe. et cu⁹ hoc sit et proprib: aperit in ozificia venaru et dis-
cunt qdam qd ledit epar aliqū ipsum. Et videtur qd illud sit p-
pter apertione quam efficit in venis. Verum rectificatio acq-
rit ei: vt conferat epar: & in aloce quidem loto minoratur solu-
tio: et additur ei: vt sit stomachi confortatiuz. In no loto ve-
ro est econtrario. et etiam mixtum cum melle est minoris so-
lutionis: et minoris attractionis: et est maioris absterfionis
partu p quas illi est trāsitus. (Rectificatio). Tria sunt in eo: 3
in quibus cadit correctio: quoniam est de tarde solutionem
facientibus quare oportet vt sumens ipm cibari differat. Et
quia sua operatio non multuz extenditur in corpore. Dix em
pertransit epar nisi in quantitate exuberet. Et quia venaru
ozificia apertione sanguinem spargente aperit. Et nos ob-
tiamus his tripliciter rectificando ipsuz. Acquirimus enim
ei citam et facilem operationem cum speciebus alefanguis
nis subtilibus: et acumen habentibus: sicut verbi graz
tia: cum mace: nuce muscata: cynamomo: spica: calamo

color.

aloe.

super.

5. 8. a.

Adulter.

Rectur.

propriet.

Lota, co.

rigitur.

Antiqua aloce Trizant ps.

Mativatio aloes.

De simplicibus.

aromatico: cubebe: squinanto: asaro: mastice: garioflia de quibus partes equales: et croci pars media bulliant: in sereno pro carum aque vis ad tertium eius est facilitate. Et accipe pro qualibet libra illius aque aloes .3. vi. et permittit siccat in umbra patris et perforce epiccationem eius in sole. Quidam autem ex bene rectificatis facit simile eius in sole. Quidam Gre galieni. Citat enim eius operatione: yfopus: cynamomum et cassia. Et quidam dant infusionem aloes in aqua specierum et citatur effectus eius. Et acquirimus ei: vt extedatur operatio eius ad partes remotas cum rebus que addit ad vigore eius sicut colloquintida proprie: et turbit: et similia, addantur in aqua specierum: et fiat vt diximus. Aut fiat illud in aqua calei. Aut fiat ex eis troscici et pillule. Aut cadat ea cum eo in confectionibus simul. Remonemus autem ab eo nocuum: quod imprimit in venas rectificando ipsius cum administratione bdely cum eo: aut dragaganti aut mastice: et similia. In aloes autem quod elongatum est: et declinat a proprietas bonis: magnificantur hec tria que diximus. Et adhuc et conturbatum: faciens dolore ventris: et nocens stomacho et epati: et solvendo imprimit labore in stomacho et visceribus. Et aliquando virtus eius remanet in eis: et facit in solutione exire sanguinem. Et est maxime nocens emorroïdibus et ano. Et nos rectificamus huiusmodi lavando lotionem qua pars eius immundata fiat abstergo et infundendo in aqua specierum et adiungendo ei quod cito lubricationem faciant. Et nihil est tam magnificum ex rectificatoribus: sicut bdellium: et dragagan: sum. Et si super ipsum bibatur aqua ordei cum oleo nucum: aut decoctionis passularum: aut aqua tepida: et mel: transmittit audaciam eius a corpore. (Poffe.) Solutione educit coleram: et flegma et mundificat caput ab eis et stomachum. Et confert iuvamentum magnum doloribus eorum. Et confert inflammationi stomachi et stri: et doloribus eius ex colera factis. Et qui assiduam acceptionem eius diebus continuis. non videtur in corpore suo: neque in instrumentis sensuum suorum egredietur: que non sit habitus sanari. Et preservat a putrefactione ita que etiam cadauera. et proprie mixtum cum myrrha. Dixerunt vero cum sanguine draconis: et myrrha las: nat vlcera putrida mala. exiccat enim sine mordicatione.

Augēt op
atō
Aurēt
putredī
nem.

Alora
Sa: dea
Myrra

De simplicibus.

Et ablatio infusionis eius in vino: aut aqua rosata: aut succo feniculi preparato abstergit oculos: et addit in usum et strinsit lachrymas et ipsum quidem acuit sensus et rationem. Et confert epati. Et auferit icteritiam. Nocet tamem emorroïdibus et ano. Quapropter caueant ab eius acceptione patietes lesionem in ipsis. Cave ergo dare aloem ipsis frigidis. excoctat enim et solutione educit sanguinem. (Dosis). eius est ab an. f. vsq ad 3. ij. Et in infusionibus ab aureo. i. vsq ad 3. ij.

De mirabolans citrinis et nigris et indis. Cap. ij. Xistimantur quidam q mirabolans citrini: et nigri: indici et chebuli. sunt ab eadem editi arbores que citrini sunt immaturi: et nigri indici sunt in quibus iam puenit complexio et maturatio. Et dixerunt que arbor eorum est de his feretibus. Et que citrini sunt de primo germine. Et nigri similiter. chebulos vero germinem sim rult. Et quidam dixerunt que de diversis nascuntur arboribus: et est illud quod creditur. Et enim eorum diuersa etiam sunt operationes. Ipsi quoque de medicina benedictis sunt. Non enim debili: aut cum solutione sua: immo confortant stomachum: et proprie viscera. et preparant: et coaduant enim nisi ad vnum videntur nocui. Acquiritur enim preparatio ad hoc prope oppilatio et prope paratis cadere in ipsam. Sicut autem de perfecte rectificatis medicinis: que habent acuitatem et purgant dissolvendo. Magnifice autem adinuenit que eos et proprie citrinos cum scamonea miscuit. Reprimunt enim eas propter obuiationem substantiarum et qualitatum inuicem: et eam solvendo inuant. (Electio). Citrinos in quibus proprietatibus laudauerunt sapientes. In colore vt sint citrini multe citrinitatis declinant ad viriditatem. Et sint in pondere graues et densi. Et vt in confectionibus suis inueniatur sicut gummositas. Et vt sint grossi: et vt cortex eorum sit spissus: densus completens ossa parua. Et laudauerunt chebulos in quattuor proprietatibus: vt sint grossi. et quanto grossiores tanto meliores. Et sint subnigri declinantes ad rubedinem. Et sint graues in pondere cite submersi: nis in aqua. Et sint habentes spissitudinem corticum suorum. Nigros quoque indos in quibus laudauerunt proprietatibus. Ut sint nigri: et confracti densitatem habentes substantie. Et sint grossi: et graues et carentes

Magnifici dicitur q eos guntur

Citru
Indici
Augeri

De simplicibus.

tes ossibus. Quanto autem ab hic elongatur proprietatibus tamen bonitate remoti. (Complexio) et proprietas. Omnes frigiditate sunt complexionis in primo gradu. Sicci in secundo. Et sunt exiccantius et consumptius supfluitatum putridarum. Praeparati et coadunati partium: in quibus cecidit laxitas et mollificatio. (Rectificatio). Tria sunt in eis: propter quod ipsi cadit correctio. Faciunt enim cadere in oppilationem et pro parte preparatos cadere in illam. Et quia facile adherent in villis stomachi et partibus intestinorum. Et quod dimittunt vestigia corrugationis in ipsis. Et nos emendamus quod timetur de eo quod diximus. Primo prohibentes penitus exhibitionem eorum in ipsis. et omnibus paratis cadere in optationes. Et in non paratis miscenda sunt ea cum ipsis que oppilationem fieri prohibent. sicut aliqua ex diureticis notis. Et infusio eorum in aqua casei remouet. hoc nocumentum ab ipsis. Et succus fumarum: valet similiter. Et similiter absinthii et agaricum: et reubarbarum: et spica: et similia. Et emendamus quod potest prouenire de eo: quod diximus in secundo et tertio: miscendo cum eis que remoueant ab ipsis adhaerentia in tentione: et accedant eis lenitates: sicut si confortentur cum oleo amigdalorum dulcium: aut cum oleo rosaceo: aut cum oleo violaceo: aut sissamino. Aut saltem conterantur cum eis amigdale dulces. Passule quoque et mel earum lenificant eos: et confortant operationes eorum: et sunt proprii inuamendi cum eis. Si male acquirat eis cassia fistula: et viole condite: et terentia bini. et tamarindi: et similia. Quidam autem dixerunt quod non est bona permixtio eorum cum medicina lambdificatina: et lenitius uideo illud. Immo remouetur ab eis per ipsas adhaerentia: et corrugatio: et acquiritur solutio facilis: et scito quod decoctio accedit eis vehementiorem oppilationem quam sola infusio. Et infusio minus facit esse oppilationem quam coctio et affactio minorat eis solutionem faciens ipsos dissipatiuos plus: et adhuc magis combustio: et contritio eorum plus solunt et plus dimittunt vestigia corrugationis in visis. Infusio vero minus facit illa. et infusio quidem copit quod solis queritur solutio: et eorum contritio: si exhibitio: quod queritur corrugationis impressio. Et quando magis conterantur etiam ut sint sicut alcohol: melius eis

De simplicibus.

absorbentur illis. Et chebuli quidem conditi minoris quidem solutionis sunt et maioris corrugationis membrorum nutritionis. Et non conditi faciunt corrugationem. Modis rectificationis eorum satis utilis accedens eis sapore bonum et emendans quecumque timetur de eis: ut sumatur de mirabolans contritis quantitas quam volueris. et sit hoc in estate: et funde super eos olei amigdalorum dulcium quantitates: quia conficatio leniantur in vmbis: excutitur in sole et semper modice conficatio super troscen tur oleo: et fiat illud per triduum: deinde de nouo per triduum cum aqua zucarum: aut aqua casei cum pauco zucarum conterantur in sole: semper eos ante modice cum aqua predicta rostando: deinde fac troscos ex eis et sicentur in vmbis: et sunt quidam qui separant in eis quod est sim speciei: ab eo quod est sim materia. et est modus solentis. Infundant enim eos in quatuor tertiam et est modus solentis. Infundant enim eos in quatuor tertiam. quod sumprum est ex capris post contritionem eorum. Et ponunt ponderis eorum partem vnam: et aque casei partes. xij. et ponunt in vase vitreo. stricti osificij: et dimittunt per dies. viij. postea decoquant bullitione vna. deinde postquam manibus conficauerint colant: et dimittunt aquam illam sic carit: et faciunt troscos vel pillulas. Et sunt qui addunt cum eis de medicinis benedictis quas volunt secundum exigentiam intentionis eorum: et faciunt similia. Et eis est opus magis magisterij. (Modus) condiendi chebulos. Accipe ex eis humidis si haberi possunt: vel humectatis sim artem qua humectari possunt: quantitatatem quam volueris: et stilo ponge eos vndique: et decoque eos in aqua cum facilitate usque dum sufficit: post hec dimitte eos per diem vnam super tabulam et exprime aquam eorum et submerge eos in aqua mellis per dies duos dimitte eos: tunc coque eos lento igne et postquam cocti fuerint: reconde eos in vase vitreo et da post sex menses. Ars autem in humectando eos auxiliatur hoc modo. Infundantur in aqua plurima et exponantur radijs solis per dies. viij. deinde accipe magnum vas sicut voluit vel saltem fiat fovea in terra in loco humido: ut inter multam arenam humidam: disunctim sepeliatur sepe ac sepe aquam de super infundendo: et in nouando arenam: de tertio in tertium die: usque donec tumescant et humectentur. hic erit modus humectationis eorum. (posse). Mirabolans sunt ex rebus que faciunt vtentur

De simplicibus.

tes se inuenescere: & acquirunt eis colorem bonum & bonitatem odoris & sudoris, & generant gaudium et hilaritatem: & confortant stomachum: cor, & epas: & conferunt tremori cordis: & confortant & preparant & mundificant stomachum: et conferunt emorroydibus et extinguunt inflammationem colere. Sed citrinorum operatio in hoc est precellens. Ipsi enim solutione educunt eas & conferunt complexionem calidas habentibus. Et eorum fricatio cum aqua agreste: aut aqua rosata: aut succo feniculi abstergit oculum & auferit super calfactionem eius, & factio: exinde alcohol stringit lachrymas & confortat mollificationi oculorum, & conferunt tertiane: & febribus colere, & contriti quidem cum melle: sanant vlcera: & desiccant ea. chebuli quoque solutione educunt flegma: et addunt in ratione & clarificant visus: & proprie conditi: & mundificant stomachum & confortant ipsum: & conferunt hydroptisi: & febribus antiquis. Nigri autem in dissolutione educunt melancoliam & coleram adustam: et conferunt melancolie: & tremori & clarificant colorem & conferunt lepre & remouent tristitiam & conferunt quartane. (Dosis.) Potio citrinorum tritorum est a. 3. 4. vsq; ad. v. & infusorum a. 3. v. vsq; ad. xx. & potio chebulorum tritorum e. a. 3. 4. vsq; ad. iij. & infusorum a. 3. iij. vsq; ad. x. Potio in doru est sicut chebulorum. Ille aut qui sumit eos timeat boream superbieitem. Et pisces abhorreat.

De emblicis.

Emblici sunt ex medicinis confortantibus stomachum: et cor & epas et viscera. (Electio.) Meliores ex eis sunt habentes frustra grossa & densa: & graua: & qui minus crescit, in ossibus: et plus in carne. Rari quoque non habent spiritum, (Complexio et proprietates.) Sunt complexionis parum frigide & sicce in primo gradu. Et ipsi sunt confortatiui membrorum laxorum: & coadunatiui partium eorum & sunt de extrinsecis nutriri sunt maioris operationis & minoris corrugationis sunt. Modus nutriendi emblicos. Accipe ex eis quantitates quam volueris & submerge in aqua et expone solum vsq; dum tumeant & humectentur: & post exprime & pone in aqua melis et per dies duos dimitte: deinde coque cum felicitate: et postquam cocti fuerint dimitte parum refrigerari & adde eis

Cap. iij.

De simplicibus.

mellis tabarzet. sicut quartam partem totius: & recode. Et quodam supercondiunt cum speciebus aromaticis et confortantibus: sicut in cynamomo, & xiloaloe & gallia & cardamomo & croco et similibus. Et modus faciendi seremblac. Infunde emblicos in lacte dulci: & mutetur super eo lac manet sero: & hoc per triduum et exiccetur in vento & in umbra et recondant. (Posse.) Solutione educunt flegma: & sunt ex rebus valde confortantibus cerebrum & nervos: & augent intellectum: & confortant cor et conferunt tremori eius et mundificant stomachum a flegmate et putrefactione: & confortant ipsum & preparant et sedant furorem in eo: et auferunt sitim: et addunt in appetitum et sedant vomitum. (Dosis.) Eorum tritorum potio est ab a. i. vsq; ad. iij. Infusorum ab a. 3. vsq; ad. vi.

De bellicis.

Bellici sunt ex medicinis benedictis. Expectatur enim per eos confortatio. (Electio.) Meliores sunt grossi: et spissi ponderosi: et densi cortice. (Natura.) Frigidi sunt in primo: sicci: in secundo. (In posse) auferunt & proprietatibus alijs sunt sicut emblici.

De reubarbaro.

Reubarbarus est ex medicinis benedictis et solentibus in re faciente mundificationem: quas postea dicemus. (Electio.) Ex speciebus rauet aliud est quod nascitur in india: & est rauetkeni: & aliud est rauet barbarus: & aliud est rauet turkum. Et melius eorum est rauetkeni. Post illud in bonitate est barbarum. Et minus in bonitate est turkis. Et laudatur magis ex eis: quod est sub-nigrum declinans ad rubedinem. Quod est graue est raritate sua. Et in quo est in contractis suis. Inuenitur disgregatio ex russo & giano. Et quod est croceae tincture. et quod est recens & non permittas: quin scias quod in ipso cadit de adulteratione. Accipitur enim ex eo integre sicut est quantitas magna: et submergitur in aqua per dies. v. & dimittitur aqua illa siccat: et sunt inde troscisci: et sunt ipsi medicina regum. Reubarbarus vero siccat & veditur sicut est quod iam perdidit aiam. Et cognoscitur quod illud in quo non cecidit adulteratio. est raris & minoris siccitatis: & est croceae tincture. Adulte raris vero habet contrarium horum & varietate quam habere

Reubarbarus dicitur cum flegma

Reubarbarus dicitur cum flegma

Reubarbarus dicitur cum flegma

Reubarbarus dicitur cum flegma

Reubarbarus dicitur cum flegma

In raxo... De simplicibus...

De simplicibus.

debet in contractis suis amittit: imo subnigrescit in eis. (Cōplexio) et proprietates. Calide cōplexionis est et sicce in secundo gradu et dicitur qd est in primo. Sed illud est verius. Cōueniunt aut in p̄missione eius aequitas et terretas. dātes ei sit p̄ticitate et substantiā: et aeritas dans et raritate substantie et est in eo igneitas p̄ficiens: qd per actionē est in terretate ipsius ipm fecit esse amarū. Verū terretas est sim profundū ei⁹. Et igneitas est in superficie ipsius. Quapropter infusio separatur inter substantias ipsius. Et cōplexio operationis solutionis in oppillationē per ipm est per dñituz calidi in sup̄ficie eius. Et consecutio contractionis per ipm est a substantia sua terrea s̄ptica. (Rectificatio). Non est in eo nocumentuz apparens. Et datur in omni tēpore. et in omni etate: ita qd et pueris et p̄gnantibus. Et de elegātoribus et melioribus que iuncta cū eo magnificant operationē eius: est aqua lactis et p̄p̄te quod sumptū ē ex capris. et similiter magnificatur infusio eius in aqua endiuie et apij p̄p̄ bullitis et colatis. Aut in aqua plantaginis. Et nō p̄mittatur quin cadat in foetitate sua spica. Est enim proprij inuamēti cum ipso. Neq; terreas additionez modici vini albi odoriferi et dari in infusio: nibus eius et proprie qm̄ in emendatione oppillationum p̄opinatur. Et scito qd in adulterato non remāsit aliquid de virtute solutiva de quo sit curandū. Et eius quidem quod purū est: infusio competit qm̄ solum queritur absterreo et solutio: et oppillationis apertio. et ipsius contriti exhibitio: qm̄ queritur vt post illam in visceribus vestigia cōtractionis remaneant. Verum ex eo qd assum est: vehemētius fit illud. et adhuc vehemētius ex adusto. et quod ex eo ē purius. sustinet quod oportet de contritide meretur. In raro asit et laxo vehemens contritio resoluit virtutes. Decoctio et similiter resoluit in eo virtutem qualemq; sit. (Pesse). Solutione educit coleraz et regma. Et maior eius proprietates est m̄dificare et confortare epaz: et stomachū. Et conferre doloribus pungituis eozū et viscerū: et clarificare sanguinē: et auferre oppillationes et morbos: quozū mater est oppillatio. sicut ydropissim: et icteris etiam: et grossiciem splenis: et febres oppillationū: et similia. Ex parte substantie sue proprietates est ei: conferre sputo sanguinis: et manationi eius vnde cūq; fit. Et conferre casui et ps

De simplicibus... Spicula... p̄p̄te...

De simplicibus...

De simplicibus.

cussioni et sanare rupturas intrinsecas: et extrinsecas: et p̄p̄te eius. et mummie grana duo: et rubee tinctorū granum vnum et medij. cū vino s̄ptico: et est dōsis vna. et confert infusio olei eius cōm̄ssionib⁹ et cōtractionib⁹: lacertozū et dolorib⁹ eozū: et ipm qdem est medicina singul⁹. et est medicina bona dissinterie: et p̄p̄te qd ex eo est assum et bibitum cū succo plāraginis: et pauco vino s̄ptico: et confert febribus periodicis: et febribus oppillationū. et febribus antiquis. (Dosis). Potio eius infusa est. añ. 3. ij. et f. vsq; ad. x. et potio contriti. añ. 3. i. vsq; ad. iij. et ipm conseruatur p̄ annos tres vel quattuor: et p̄seruatur a putrefactione et corruptione si superliniatur ei cera et terebētina liquefacte: aut cera sola: aut si sepeliatur in melle tabarzer aut si sepeliatur in psillio. Aut in mislio conseruatur enim esse ipsius ex tempore extenso.

De castia fistula.

Castia fistula est de medicinis: in quibus est fiducia tūna mentozum et est sinenocumēto carens acuitate et mor: dicatione: et omni excessu ledere super cultas exhibitione p̄sumitur in oi etate: ita qd pueris et p̄gnantibus. (Electio). Electio eius cōstat in sex p̄p̄rietatibus. Ut sit arūdo eius grossa plena splendens et multi ponderis. Et si pulpa eius splendēs et pinguis: et anisa ex arundine cōseruata in vasis p̄gritatur. (Complexio) et p̄p̄ietas. Est equalis declinans ad latus casiditatis: et est humida in primo gradu. et est lenitina: resoluit: et clarificatiua sanguinis: sedatiua acuitatis eius: et colere rubee. (Rectificatio). Non ē in ea nocumentū apparens p̄ter ea hoc nocumentū in permixtione mirabolanz et reubarbari cū ea. et aqua masticis: et spice cū ea. similiter est medicamentū bonū. Et qm̄q; necesse est ei lubricitate addere et proprie i desiccatione viscerū. Quare sapientes admiscuerūt cū ea oleū amigdalazū dulcium. diuretica quoq; faciunt eam declinare ad vias vrine. quare necessaria est eozū permixtio: qm̄ oportet mēbris secunde expulsiōnis cōferre: et ipsa est de tarde et debilitate solutionem facientibus: p̄pter qd miscenda cum ea sunt quedā ex rebus acuitatem habētib⁹ sicut albaice et yfopus. Vigozant em̄ eius solutionē. Et magis adhuc sicca qd bñsdā ex ventre solūtib⁹ miscatur. Et ipsa quidē cū aqua casei

De simplicibus... 1578... Spicula... p̄p̄te...

De simplicibus.

est nobilis operatio. (Pesse). Mundificat sanguinem et co-
pesit omnem acuitatem et sedat sitim et proprie cum succo endiuie:
aut solari aut tarassacon in quibus aduenit tam deputatio sibi
artem. et ipsa quidem mundificat stomachum et educit coleram: et
flegma: et operatur illud sine nocumeto et excessu. caret enim
mordacitate ipsa quidem lenit peccata: et guttur et resoluunt apata
acuta in eis: et confortat calefactionem renis sumpta cum diureticis:
et infusione liquirite: et prohibet generationem lapidis in eis et con-
fert febribus calidis.

De tamarindis.

Amarinidi sunt dactili acetosi: et sunt ex fructibus pal-
marum siluestribus in India. Ipsi quoque sunt, ex medicinis
nobilitatibus: in quibus non est excessus. (Electio). Laudantur
in sex proprietatibus. Et sunt nigri: non vere nigredinis cum lu-
ciditate: et teneri. Et mixti cum villis que sunt sicut radices, et
sunt recentes: et pingues absque desiccatione: et sunt cum dulcedi-
ne acetositate pauca vini puri non permixti. Et sunt ex adul-
teratoribus quos falsificant cum carne prunorum. Sed deoccul-
tat salaciam nigredo sine luciditate in ipsis. Et quibus humo-
rosiores et quia in eis est odor et sapor prunorum. (Complexio et
refrigeratio: erictivi et sedativi acuitatis et inflammationum.
Et rectificatio.) Ledunt stomachum frigidum et debilitant eum
et sunt tarde et debilis operatio. emendamus nocuumentum
et imprimunt in stomachum: permiscendo cum eis aliquid de confor-
mationibus stomachum sicut sunt spica: et macis et mastix proprie.

Et propinatio eorum cum succo feniculi et apii, endiuie, et tar-
assacon: auferunt cum hoc nocuumentum ab eis: et similiter cum ab-
sinthio. Et infusio eorum in aqua lactis sumpti ex capisvigor-
fat actionem eorum: qui similiter in succo fumiterre: aut in succo
lupuli. (Modus infusionis eorum). Accipe tamarindum in succo
lei aut aque trium granatorum: aut alterius aque propositae: aut
simplicis: et frica manibus, et bulliant bullitione una, deinde
colentur colatione qua fiat exile et clarum. Et quidam addunt
cum eis prunorum quantitatem eorum, et faciunt simile. Et sunt
ex dantibus infusionem non colatam: quam magis queritur inflama-
tionis solutio. Et dant colatam quam magis queritur inflammatio

De simplicibus.

nis extinctio, et cum permiscetur in infusione eorum rosa sancta
liet proprie masticum: et podium vigorantur in extinguendo.
Et ipsi quidem continent de decoctione aliquid mediocriter,
quam opus. Et supflua decoctio virtutes eorum destruit. (Pesse).
Solutio educit coleram: et repumunt furorem eius: et feruo-
rem sanguinis. Et conferunt inflammationem epatis: et stomachi
et sunt medicina sitis et omnis esuatiois facte ab eis: conse-
runt ictericis. Et repumunt vomitum: et sunt medicina vera tes-
tibus acutis que indigent lenificatione. (Dosis). Sunt de-
bilis operationis propter quod potio eorum est ab .iij. v. usque ad
v. Et ipsi quidem conservantur per annos tres. Verum si accidat
eis ut calefiant putrescunt. Et similiter liquor cadens in eis pu-
trescit ipso. Et melior modus conservatiois eorum est stringe-
re eos in vase vitreato: et ponere in loco recenti.

De manna.

Manna est ros cadens super quasdam plantas: et lapides
cuius materia est vapor qui eleuatur: cui accidit digressio
maturatio in aere quam est equalis fecundus lenis aspectibus.
Diuersificatur autem secundum diuersitates rerum super quas cadit
cadens enim super lapides est sicut gutte parue que congelan-
tur et sicut sicut semen. Et cadens super plantas suscipit des-
virtutes plantarum: et est cum permixtione particularum for-
horum: et florum. (Electio). Ex ea que cadit super lapides: me-
lior est: que sicut semen album: et est dulcis et est recens post
istam vero in bonitate est que est sub citrina. Fructa vero et ce-
nosa et antiqua est non bona. Et ex ea que cadit super plan-
tas melior est illa que est pauce permixtionis cum solis: et est
subalbida et recens. Falsificatores autem ex zuccharo et folicu-
lis: scene adulterant eam cum post tempus accidit matura-
tio: aut mollescit: et liquefit: et deocculatur fallacia (Comple-
tio) et proprietates. Est equalis plus declinans ad caliditatem:
et est lenitudo: absterisua: mundificatio: et sedatio. (Rectifi-
catio). Nullus est excessus. Est tamen ex debilitate solatio:
nem facientibus. Et nos confortamus operationem eius cum
permixtione ylopi cum ea: et alase et aliorum secundum quod in cassia
sistula diximus. Verum ipsa iuncta cum alijs medicinis vi-
gorat earum operationem. Dulcedine enim sua facit eas
approximare nature. Ipsa quoque cocta expedit: et operatur

De simplicibus.

citius Sal. autem ipsum cum scamonea permiscuit et operabatur cum eis. Et posteriores laudauerunt illud. Et procedentes miscuerunt cum turbit. Et alij presumpserunt alia: et fecerunt conueniens. (Possit). Educt coleram cum facilitate. Et ipsa quidem lenit guttur: et pectus: et ventrem: et est sedativa sitis. (Dosis). Sius est a .j. .vi. vsq ad .xv. Et ipsa quidey conseruent per vnum annum.

De aqua lactis.

Cap. ix.

Aqua lactis est materia infusionis: et est ipsa per se medicina bona carens nocumeto. (Electio). Melior est sumpta ex lacte inuennum caprarum: et nigrarum: et boni pastus et recenter fetarum. Post istas in bonitate est que sumitur ex ouibus: et laudatur considerata in se: si recens: si boni odoris: et boni saporis: et proprij et non extranei: et in qua nulla ceteris: et dicit corruptio. (Complexio) et propietas. Est calide complexiois et sicce in primo vsq ad secundum et est subtilissima: latuina: absterfina: p nitrositate sua: et solutina sine mordicatio: et oppilationis: aperitina. (Rectificatio). Fundamentum est infusionis: et per se est debilis solutiois. Mel quoq vigorat operatione eius: et vigorata cum lupulo: et flores eius mundificat sanguine. Et violati quoq: et renbarbari: et succus rose: et viole: et tamarindi: et cassia fistula et flores fumiterre et semen eius: addunt operationi eius: et soluit coleram rubeam et humores adusos. Et vigoratur cum chebulis: et yfopo: et alba: et agarico: et educt coleram et flegma. Et cum mirabolantis Indis et epithymo: et polysodio solutione melancoliam educit: et humores adusos. Et cum asaro: et yreos soluit aqua citrina: et non permittatur quin i potionibus eius cadat spica quoniam eius operatione magnificat. Et tarassa con quidem et enidia et cuscute: et lingua arctis: et volubilis: et spica: et renbarbari: et abinthij: et eupatorium: et asarum: et fumus terre: et apij: et feniculus: et amigdale amare: et semina quatuor: et scolopedria: et alia de diureticis nota. addit et ad oppilationis aperitionem. Et datur quoq extracto ab ea butyro quoniam oporet cas lenitatis a membris expulsiorem abscindere: et datur non extracto butyro: quoniam lenitate in eis acquirere oportet (Possit). Solutioe educt colera: et humores adusos: cum facilitate: et conseruet manie: et melancolie: et conseruet oibus

fundamentum (Infusio)

137

Aqua
electis

Loph

Coro

Spin

Diure
tica
Dosis

De simplicibus.

oppilationibus: et morbis oppilationibus: sicut hydropis: et icterice: et grossicet splenis et, confert febribus: colericis: et febribus oppilationibus. Et est medicina bona infectionis curis: quarum materia est colera et humor adustus sicut est impetigo: et serpigo sicca: et pustule: et pruritus: et vlcera mala sicca: et lepra: et similia. (Dosis). Sius est ab .j. .vi. vsq ad libras vna.

Cap. x.

Rosa est, ex medicinis benedictis: in qua est virtus confortationem faciens: et solutionem et male qualitatis permutationem. Et est, ex ea rubea et alba: et de vtriusque alia est multorum foliorum: densozum: et crispiorum et alia paucorum et planiorum. (Electio). Melior est rubea vere rubedinis paucorum foliorum et planiorum. Et ex albis melior est hinc similiter. Et melior est succus: cuius mater est rosa completa: sicca quoque melior est in qua nodus cecidit corruptio. (Complexio) et propietas. Frigida est in primo gradu sicca in secundo. Diuersarum aut naturarum substantie compositum rosarum: inter quas pot cadere separatio distinguens. Componitur enim ex terreis partibus et aqueis medicis: dantibus eis siccitatem et substantiam. Et ex partibus aereis: propter quas est in ea dulcedine aliqd et aromaticitas. Et ex partibus igneis subtilibus in quibus consistit perfectio et species: dantibus ei amaritudinem et ruborem. Virtus aut faciens ruborem eius: plus impellit quam amaritudinem faciens. Propter quod in abscissione amaritudinis ipsius que remouetur per solam explicationem eius non resoluitur species. In abscissione vero rubedinis: non plus est rosa quam homo mortuus. Amaritudo autem in ea que reces est plus est siccitate ipsius. Et prima operatio eius est propter amaritudinem suam: propter quod rosa recens et proprie succus eius: soluit. Cum aut resoluitur caliditas dans ei amaritudinem propter siccitatem eius manifestatur subtilitas stipitica con stipitatione faciens. Est aut succus eius calidus fere vsq ad primum gradum: propter expulsiorem eius a re terrefra et frigida. Est aut rosa resolutina conueniens: exinctua inflammationum: confortatua membrorum: coadunatua partium et constrictua. Et semen eius in hoc est fortius: et similitudinis aperitiuus: et resolutiuus: et absterfius et solutiuus.

Dosis
7 6 16
Rosa

De simplicibus

Et sicca quidem est magis stiptica et frigida, et que non est cō-
pleta et frigidiore et stipticior et alba in frigiditate et stipticitate
se plus est q̄ rubea. (Rectificatio) Non est in ea malicia: sed
est ex debilitate solutibus. Vigorat tñ eius operatione aqua
cafet: si enim succi rosarum. ʒ. i. misceatur cum aqua cafet: et
pauca spica: est solutium conueniens et similiter infusio. ʒ. ʒ.
vi. folioꝝ rose in aqua cafet cū pauco melle: soluit sine mor-
lestia. Et syrupus fact⁹ ex succo eius: lenis est solutio. Et
ingreditur succus rose. et ipsa rosa: et similiter oleuꝝ eius in
emendatione medicinarū solutinarum acutarū: sicut est sca-
monea: et euforbium: et similia. Et in succis: vt in mirabolis
nis et i cassia fistula est addenduz oleum amigdalīnū: aut ro-
saceum: aut violaceum: aut sisaminū: aut omphacinum. Rose
asit condite cū melle abstergunt mūdificat et cōfortant et
condite cū zuccharo minoris sunt absterstonis: et maioris cō-
fortationis et stipticitatis. Et aqua earū que fit per infusionē
est mūdificatiua: ab sterfina: et solutina: et ea que fit p sub-
limationē: est multe confortationis: neq̄ est solutina propter
resolutionē subtilis caliditatis eius in decoctioe eius. Ace-
sum aut infusionis earum est medicina bona oīum inflāma-
tionum: et est diuīnū solutiuꝝ confortatiuū. Per albas ve-
ro non fit solutio aliqua de qua sit curanduz. Et est in eis de-
stipticitate plusq̄ sit in rubea. Neq̄ adhuc sunt similes in cō-
fortatione ipsius. Et scito q̄ rose non sustinent de decoctioe
aliqd oīno: et proprie recentes. Resoluit enim ab eis virtus
sigillās absterstonē et ei⁹ solutionem eius: et decoctatur vir-
tus earū si stiptica faciens cōstrictionē. Succus vero ei⁹ susti-
net de decoctione aliqd mediocriter: et acq̄rit et subtilitatez
et bonitatē absterstonis. Oles quoq̄ factū ex rosis nondū cō-
pletis est maioris infrigidatio: et stipticitatis cuius melle
fundamentū est oleuꝝ sumptū ex oluis nondū perfectis. Et
factuz ex rosis in q̄bus tam aduenit perfectio: est maioris re-
solutionis cōuenienter: et minoris infrigidationis: cuius me-
lius fundamentū est oleum oliuarū mediocrium in matura-
tione: aut sisaminū. (Posse). Succus ei⁹ et aqua infusionis re-
centium et cōpletarum solutione educit colerā: et mūdificat
sanguinē ab ea et venas et arterias: et cōfert icterice: et ape-
rit oppilationes epatis et stomachi et mūdificat et confortat ea.

De simplicibus.

Et confortat cor et confert tremori eius et educit materiam
cansante eum. Et confert colericis febribus. Rosa vero
et oleum eius et aqua ipsius per sublimitationē facta confortant
cor stomachū et epar et coadiuuant partes laxas mem-
briū: et confortant retentionem: et sedant dolores calidos in
ra sedatione et extingunt et pmutant malicias inflammas-
tioni: et sedāt eas. Et sunt ex medicinis dormire faciētibus.
faciunt tñ coriā et sterminationē. Et obsunt catarris et strin-
gunt vnuā et guttur et confortant ea. et auferunt crapulas.
(Dosis). Potio succi rosarū est ab. ʒ. i. vsq̄ ad. ij. cū zuccharo
Et potio syrupi facti cū succo earum est ab. ʒ. ij. vsq̄ ad. v.

Cap. xi.

Vole sunt medicina tēperata cōueniens et fit p eā male
qualitatis pmutatio et nature solutio. (Electio). Melior
est quecumq̄ est ex primis quas non inuenit calor resoluens
virtutē: aut pluuia dissipans. (Complexio) et proprietates. Sfri-
gida est et humida in primo gradu: et est sicca est minus fri-
gida et minus humida. est enim in recente supflua humiditas
sas supgrediens caliditate eius aqua est pfectio ipsius et spe-
cies. Cū asit epiccatū et resoluitur humidū supfluale ipsius
manifestatur amaritudo eius que est. ppter caliditatē q̄ sue-
rar sepulta: et est tunc calida plus: et humida minus. Est em̄
in recente humiditas supflua ppter q̄ que recens est solutio
ne educit p ventres lambificando. Que vero est sicca educit
dissoluendo. Et ipsa quidē est infrigidatiua narcotica: sedati-
ua dolorum calidū extinctiua inflāmationum: et lenitiua:
et solutina. (Rectificatio). Est ex debilitate soluentibus. Et q̄
dā addunt quātitate earū medietate exturbith: et faciūt tro-
ciscos: et vigorant cū hoc operationē earum. et quidā addūt
scamoneā et ipse quidem et oleū earum ingrediat in emē-
datione medicinarū acutarū. Succus aut ipsaz et syrupus
ex illo leniendo soluit. Et viole sicce educunt dissoluendo. Et
ipse quidē cōduntur cū zuccharo et melle: sed cum melle sunt
maioris absterstonis: et minoris alterationis: et cū zuccharo
faciunt contrariū. Et scito q̄ viole non sustinent de decoctio-
ne aliqd in quo sit imperfluitas et succus earū similiter. Et cor-
roboratur acetū cū infusione earū et fit mirabile in febribus
inflāmationis multē melius oleum earum est cuius funda-

De simplicibus.

mentu oleu ompactiu aut amigdalinu. (Pesse). Solutio
ne educant coleram & alterant excessum eius et cōferunt in-
flāmatōibus oibus: et sedant sodam calidam factam a cas-
liditate vehementi & sunt somnifere & faciunt corisam: et les-
nunt pectus et guttur: & conferunt vne: et synanchie. Et eas
rum iuuamentum est magnum apatibus partiu pectoris &
pleuresi et sedant sitim et conferunt proprie sicce oppilatiōi
epatis. apati eius calido et ictiritie. & sunt iuuamenti magni
inflāmatōis febribus: et sitim per eas. (Dosis). Potio eas-
rum est ab .j. iij. vsq ad .viij. & succi earū ab .j. i. vsq ad .ij. & sy-
rupi earum est ab .j. ij. vsq ad .iiij. & conditi earum ab .j. i. et
vsq ad .iiij.

De absinthio.

Abinthiu. De absinthio. **Cap. xij.**
Abinthium multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc
Abinthiu romanū. (Electio). Melius est qd est remotū
ab odore maris. et qd outur in terris liberis et habet folia al-
ba: lenia: et plana. Aspersū vero est malū. Et melius tēpus col-
lectionis est ver. & operationis succi ipsius similiter: & similis
ter aqua eius. Et melius tēpus collectionis florum est prin-
cipium estatis. (Complexio et pprietas). Calidū est in pri-
mo: et sicum in secundo. Et succus eius. et flos eius est calis-
sior: accidens ad frigiditatem autem absinthium compositum ex
substantia calida dante amaritudinem et nitrositatem et sa-
pente ipsum aperitūz oppilationum & solatiū nature. Et
ex substantia terrea sriptica. per quam acquirat et vt sit mem-
brorū cōfortatiū. et partū laxarum agregatiū. Sed sripti-
citas quidez plus est amaritudine sua. Et adhuc est plus in
eo quod est exiccatūz. Sed substantia calida magis est in sup-
ficie dominans: ppter quod sua prima operatio qua obuiat
corpore: est saper vestigia caliditatis que sciuis. Et secunda
sua operatio est vestigia ex substantia sriptica prodeuntia im-
primere: & dixerunt quidam qd educit per ventrem cōprimen-
do et recesserunt. (Rectificatio). Non est in eo nocumentū
apparens. Succus tamen ei⁹ nocet stomacho ppter dauraci-
tatem suā. Et est debilis solutiōis. Et ex rebus adiungendis
ei meliorantibus illud rosā. Et est vigorantibus eius ope-
rationem: est fumulifer: et aqua calescit et spica addit ei boni-
tates notas. & passule penudeate emendāt conditiones eius.

De simplicibus.

(Modus) operatiōis succi eius. Expime succi eius quātū
vis: et proprie in medio veris. & purifica illud sin modos nos-
tos & fac siccat in sole vel cinere calido in vase vitreato sicut
siccat aloes. Aqua aut sublimatiōis ei⁹ fit sicut aq rosata et
silia que sunt in vasis sublimatiōis. Absinthiu aut sustinet
de decoctiōe mediocriter. (Pesse). Solutiōe educit colerā
a stomacho: & intestinis: et epate. Et extenditur opatio eius
ad venas: & mūdificat eas humore colerico: & aquoso: et inter-
dū educit ipsūz p viam vne. Et dicit Avēzoar. Solutiōe
etiā flegma educit. Et dixerūt: alij nō imp: imit opationem in
flegmate de qua stratiōz. Et est quasi verus Absinthiu
quoqz pseruat a putrefactiōe: & pprie potus infusiois eius in
vino aut decoctiōis singulis diebus circiter. .j. i. aut .ij. & aque
sublimatiōis eius silt. Et prohibet pannos a tinea: & vermi-
bus. Et confert lunamētū magnum contritioni: & contusioni
mēbroz: & proprie cū melle: aut calefactū cū vino & pauco cis-
mino. Et si in vino aut aqua decoctionis eius et radicū cu-
cumeris asinini infundatur spōgia. et exprimatūz & ligetur
cōprimēdo sup ipa: cōfert emigrane. Et oleū ex eis factum. & aque
silt. Et vaporatur auris ex aqua decoctionis eius: aut vino:
& cōfert doloz auris et tinnitū et surditate. Et cū abluatur os
cum aceto decoctionis eius remouet fetorez oris a putrefac-
tiōe ginguarum & partū eius: & vinūz decoctionis eius et
coactū citri: et aqua sublimatiōis ipsius: confert fetoz oris
ppter rez putridā que est in stomacho. Succus autē eius cū for-
nucleis perfici interficit vermes in aure. Et absinthio quoqz
& fumo terre et passulis sine interiozibus: & mirabolanis curi
nis fit potio bona: ad pruritum et scabies. Ipsum quoqz sto-
machum & epar corroboret. Appetitum mortuum excitat.
Oppilationes aperit & morbos oppilationūz curat sicut icte-
ritia: & hydropisis. vermes interficit et educit et proprie eles-
ctuarium factū ex eo in hunc modum. Accipe absinthij. .j. ℥.
euphorbij. .j. ℥. f. cornu ceruini adusti. .j. ℥. mellis q̄stum iusti
cit. Confert etiā absinthiu iuuamentū magnū febribus lon-
gi tpe: et febribus oppilationum. (Dosis). Quoqz ipsius de-
cocti: aut infusi. Potio est ab .j. v. vsq ad .viij. & pulueris eius
a .j. ij. vsq ad .iiij. & succi a .j. iij. vsq ad .iiij.

Cap. xij.

f. ij

De sicados.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

Abinthiu multiplex est. Sed illud qd intēdimus nūc Abinthiu romanū.

De simplicibus.

si impleatur ex succo eius vasa vitreata cum superinfusione olei conservatur tunc exteso ad vsum ubi opz. (Posse). Solutio: ne facit facile: et educit coleram humores adustos: et virtus eius extenditur ad venas et mundificat sanguinem: et clarificat ipsum. Et est medicina solennis secundum omnem modum administrationis eius egritudinibus et infectionibus colere et humoris adusti sicut est lepra: puritatis: et scabies: et impetigo: serpigio: et similia. Et est sicut medicina bona oppilationis omnium et egritudinis quarum mater est oppilata. Et confortat stomachum: et epas: et visceras: et coadunat partes a quibus advenit mollificatio. Confortat etiam febribus colericis: et febribus oppilationis. (Dosis). Potio succi ipsius est ab .j. s. vsq. ad .ij. et decoctionis eius. ab .j. vsq. ad .x. et pulveris eius ab .j. vsq. ad .v. **Cap. xv.**

De eupatorio.

Eupatorium est herba longitudinis cubiti: amaritudinis multe: cuius folia sunt sicut centauree minoris virida: sed sunt aspera et incisa: et stipes eius est subtilis. Et quoniam excruciat citrenescit. Et eleuantur super eum flores que sunt sicut sub citrini longitudo pauca. Et sunt quidam qui dicunt quod eupatorium est herba publicum: in qua est viscositas adherentes. (Electio). Mellis ipsius collectionis eius est finis veris: et operationis succi eius sicut. (Complexio et proprietates). Calidum est in primo gradu et siccum in secundo: et est compositum ex substantia calida subtili: quare est subtilitatum incisivum: abstersum: mundificativum: et persnativum a putrefactione et resolutione convenienti sine attractione et ex partibus terreis quare est in ipso de spirititate aliquid propter quod est confortativum et coadunativum. (Rectificatio). Debilis est solutio: sed confortatur virtus eius cum aqua casei. Et modus operationis succi eius est sicut diximus de absinthio. (Posse). Solutio educit coleram: et flegma facile. Et confortat stomachum: et epas et viscera et confortat doloribus eorum. et est medicina solennis oppilationum omnium et egritudinum ab ea factarum. Febribus autem longi temporis mire subuenit. (Dosis). Decoctionis eius potio est ab .j. s. vsq. ad .vi. et pulveris eius ab .j. s. vsq. ad .ij. Loco eius ponitur in defectu ipsius absinthii. et asari. an. me dietas ponderis ipsius.

De epithymo.

Cap. xvi.

De simplicibus. 1

Epithymus est ex herbis supercrecentibus alijs herbis: et est simile cuscute. Plante autem quibus super exercit sunt: alai: et albasc: et quedam species origani. Cuius autem aliud est cretense: et aliud est syrius. (Electio). Mellis est quod est sub ruffus cretense acuti odoris. Quod nascitur in Syria est post id: sed est minus ruffus. Et adhuc melius est quod est proleus proderosus: et meliores partes eius sunt extremitates eius grosse que sunt sicut flores. Subcitrinus autem et pallidus est minus bonus. (Complexio et proprietates). Est calide complexio: et sicce in sebo: et dicitur Sal. quod est calidum in tertio. et est compositus ex partibus igneis a quibus inest ei acuitas: et ex terreis subtilibus a quibus sibi inest stipticitas pauca: et ipsius quidem est subtilitativum resolutionis: aperitivum: oppilationis: et confortativum viscerum. (Rectificatio). Facit sicut: et generat estuacionem in corporibus calidis: et est ex debilitate et tarde soluentibus. Quapropter est prohibendum sub domino caliditatis et siccitatis positus. Confortatur autem operatio eius in multiplicatione quantitate ipsius: et associatione rei cum eo magnificans effectum eius: sicut sunt mirabolani nigri indi proprie. Aut ellebori nigri stiptitas parva. Aqua vero melius cum pauco sale: aut aqua decoctionis passularum cum sale filtrat: aut aqua lactis ex capris sumpti vigorat ipsius operatione. Sal gemma vero aut sal indus aut sal napticus sunt et rebus: que ad dita sibi addunt virtuti ipsius. citam autem et facilem facit operationem ipsius si et aliquid acutum virtute miscetur: sicut piper et piper longum et zinziber et stilia. et non permittas quin cadat in potibus eius oleum amigdalorum dulcium quo involuatur et in decoctione ipsius passule sine interiozibus: quoniam addit et ad bonitatem leniendo quod timetur ex nitrositate ipsius. Et ne ignores quod epithimum de decoctione modicum susinet. quare oportet et ut fiat illud secundum legem. (Posse). Perrogativa habet educere super omnibus solutione eductibus melancholicis. Educit enim sine molestia et facile: et quidam dicunt quod educit de flegmate aliquid. et dicit paulus quod solutione educit humores adustos. et declinavit ab eo quod comprehendit veritas et ego non inveni quod fieret illud: potestas autem eius super humore melancholico: et egritudinibus eius est magna et proprie egritudinibus capitis: sicut est melancholia et epilepsia: et ab

Cap. lviij

farad endra opz. 6. subopz. femp. ha. 3
ant. 7. m. ha. apoz. femp. ha. 3
adp. 3.

De simplicibus.

suenguey: et timor: et vertigo et dolor: capitis: quorum mate-
ria est melancolia. Valet etiam ad tremore cordis et sincopis
et egritudines melancolicas in eo et est magna medicina op-
pilationes splenis et egritudinis in eo: et confert egritudini
hypochondrie et oppilatiōibus rennum et frequēs vñs postiois
eius ē medicina solēnis cancro et lepre et vulneribus nigris
et soluit quartanā. (Dosis.) posito eius in decoctione est a. 3.
v. vsq ad. xx. et pulueris eius a. 3. iij. vsq ad. viij. Is autem
qui sumit ipsum vitet acceptionem eius in estate.

De yfopo quod vocatur hasce.

Cap. xvij.

Dicitur quod est yfopus hortēsis: et dicitur aiij qd est vna
ex speciebus origani et est plāta plurimū stipitiū subtilis
qui expanditur et eleuatur sup radicē: sicut est medietas cu-
biti. et sūt ei⁹ folia minora folijs origani et eleuatur et colligitur
sup extremitatē stipitiū: sicut modus foliorū declinantium
ad purpureitātē et minoratur folia in extēsiōe stipitis et mal-
tiplicatur in capitib⁹ et extremitatibus grossis et eius flos est
sicut flos calamei ad rubedinē declinās et planta eius vt di-
ctum est mater epithymi. (Cōplexio et pprietas). Calde cō-
plexio est et sicce in secūdo. et dicit Diacozides: qd est in pit-
cipio terrij: et est quasi verius. est enim resolutiua incisiua:
calectiua: opilatiōis apitina carminatiua ventositatis. et
hoc ē ppter dñū pñū calidarum in ipa. (Rectificatio). Est in
ea de acuitate aliqd sed nō superflūes: et forte frāgitur in
permixtione ipsius cū alijs: et frāgitur in infusiōe ipsius per
horaz in aceto permixto: et emendatur etiam cum passulis: et
squa mellis cū pauco sale. et adiuuans ipsam ad soluendū
dans ei sufficientiaz est sal gēma et decoctioni eius inungun-
tur manne circiter aureos. viij. et soluit sufficienter et est me-
dicina bona. et fit ex floribus eius: et oleo veteri et oleum qd
dicitur hasce et est inna mētozū multozū. hasce quoqz deco-
ctionē sustinet in qua est mediocritas et in eius cōtritione si
nimū elaboretur acquirat ei vt sit res magis penetratiua et re-
pat virtus eius et penetret ad vias vine: et multiplicat eius
puocatio aquositate plus et minorat solutio. (posse). Solu-
tionē efficit facile: et educit flegma. Et dixerūt quidam qd edu-
cit melancoliā et videtur qd fiat illud debilitet: et cōfortatur
ad hoc tñ cū sale gemma et sale indo quando oportet. Ceterum

De simplicibus.

de operatione eius cōtra flegma manifestū est: et proprie de
eo quod est in partibus pectoris: et pulmonis: et vñs anhe-
litus: et valet ad egritudines cerebri et nervozū flegmaticas
et cōfortat ipsum et nervos et proprie syrupus ipsius. Et oīs
vñs administratiōis eius. Et oleū quod dicitur de hasce
calectiū cōfortat nervos et confert egritudinibus eorum
frigidis et vñs eius est conseruans sanitatē et virtutē vñs
et aufert eius debilitatē et vaporatio decoctionis eius remo-
uet dolorē auris et tinnitū vētosuz. Pectus autē et pulmonez
fm oīm modū administratiōis eius mūdicat et pprie pez-
ctoza sensū et eorū pprie quozūz pectoza sunt posita sub dñio
flegmatis grossi et viscosi. Et est medicina bona asmaticis et
tulli: sedatiua doloris pulmōis. Et cōfert vñs eius senibus:
et eis quos hyems ledit. Et syrupus eius et aliij modi admis-
nistratiōis eius: et conferunt paucitati appetitus et malitie
digestiōis: et resoluit vñs eius vētositates grossas: et carmi-
nat expellit et educit et proprie cum baurach et melle vermes.
et est ex eis qd educit mēstrua: et vñā puocat et syrupus et
decoctio ipsius cōfert rigozū febriū. (Dosis) Decoctionis eius
est a. 3. v. vsq ad. x. et pulueris ipsius a. 3. ij. vsq ad. iij.

De yfopo montano.

Capit. xvij.

Sopos duo: nō est modozū. Est em̄ ex ea quedā hortēsis:
cuius eleuatio super terrā est circiter medij cubiti: et nō
multiplicat in stipitibus: et ramis sicut hasce et folia ipsius
sunt maiora qd in hasce. et flos eius est purpureus: et ex ea est
species mōtana: cuius folia sunt minora plura et stipites nō
sunt tāte eleuatiōis. (Electio). Cuius odor et iapoz sunt acu-
tiores meliorē et ex duabus spēbus: meliorē magna. et me-
lius tēpus collectiōis eius est qd incipit flozere. (Cōplexio
et pprietas). Calidus et siccus est in secundo: et species eius
magna est calidior: ita vt dicatur cōuenientius qd sit in tertio
et est in ea fm oīm dispositiōē eius caliditas subtilis domi-
nās faciens eā subtiliatiā absterlinā: resolutiua: et extenua-
tiua ventositatū. (Rectificatio). Est ex debilitate soluenti-
bus qd si misceatur ei cordumen: et ireos: additur ei ad solu-
tionē. Et siir māna addita decoctioni ipsius cōfortat eius so-
lutionē et fit solutiū sufficiens similit̄ addit et ad solutionē
meli: et passule sine interioribus. et squilla magnificat eius

De simplicibus:

operationem, de decoctione aut & contritione sustinet medio
riter sicut haec. (Passe.) Solutio ne educit flegma: in minimis
q̄ haec, et est similis medicina bona pectoris et pulmonis, &
mēbroz anhelitus mūdificans ea a flegmate grosso: & hū-
moribus puridis: et subtilitat sputum grossum: saniosum sa-
ciens ipm facile expulsiōis et confert asmatis: & tussis ab hū-
moribus grossis: & putridis inuamentis sufficiens: & colorem
efficit bonum et illud ppter inuamentis q̄ efficit in spiritali-
bus: & illud ppter inuamentis quod efficit in re digestionis:
& quia p ipsam acquiratur facilitas: & bonitas: & subtilitas in
spiritu, & eius inuamentis in egritudinibus cerebri & flegma-
ticis magnis ē proprie in epilepsia. Inq̄r humain: inuamentis
ysopi: & proprie syrupi decoctionis eius et aliozū modozū
administrationis ipsius: et proprie cum oximelle squillitico
magnis est in epilepsia et p̄p̄ie cuius materia est flegmatica
et nos expti sumus illud in oi etate & organuz inunctis deco-
ctioni ipsius fortificat ad illud et decoctio eius cū vino resol-
uit apata dura: & proprie splenis: & viscerum: & similis empla-
strum ex ea cū ficub: iros et baurac, & decoctio ipsius edu-
cit vermes cū decoquitur cū ficubus & vaporatur: auris cō-
fert tinnitū et sbillo, & decoctio ipsius cum aceto et oximelle
sedat dolores dentis. (Dosis), decoctionis eius potio est a 3.
vj. vsq̄ ad .x. et pulueris eius a 3. iij. vsq̄ ad .viij.

De prunis.

Prana dantur ad alteranduz et ad soluedum. (Electio).
Quaecunq̄ ex eis alba: aut cirrina: aut rubea sunt minis
competunt operationi medicine q̄ nigra et sunt quedam ex
eis que sunt muza que cōserunt ad alteranduz magis et sunt
ex eis quedam dulcia que sunt ad soluedum magis ventrē
et ytraq̄ alterant: et solutionem faciunt: plus tamen et mis-
nus. Damascena vero et armena in casibus illis sunt fortio-
ra: q̄uis alij dicant aliud et humida s̄m quosdam plus illud
faciunt q̄ sicca. Sicca minus corrumpuntur in stomacho q̄
humida. Sunt enim humida praua ad putrefactionem con-
uertibilia. Complexio et proprietates. Dulcia sunt inter frigiditatem
et caliditatem, declinant tamen ad latus frigiditas:
tis: & sunt hūida in secundo. Muza vero sunt frigida in prin-
cipio secundi. Et omnia quidez sunt lanatina: refrigeratina

De simplicibus. 1

& lenitina. (Rectificatio). Rectius cum quo miscetur: & addit i
operationem eorum: sunt tamarindi: et proprie cum modos
infusionis nosos: & cassia fistula: et tereniabin: & viole cōdite:
et similia. Et fit ex aqua eorum syrupus inuamenti. Et ex car-
nibus eorum fit electuarium bonuz. Armeni quoq̄ arbozem
prunozū distanter circiter longitudinem palme in duabus
vel tribus partib⁹ subtiliter perforant et inromittunt frusta
scamonee: et sigillant luto et sunt fructus arbozū illius so-
lutiū sufficienter: et faciunt sophisticationes alias in ar-
boribus alijs. (Passe.) Solutioe educunt coleram & dantur
in egritudinibus colericis et alterant malitiam earum & sol-
uunt materiam a qua fiunt: nocent stomacho tamen et sunt
pauci nutrimenti. (Dosis), aqua eozū potio est circiter lib. j.
cum iuccaro.

De psillo.

Cap. xx.

Psillum est de alterantibus complexionem: & solutiones
facientibus. Et eius solutio proprie fit labificando eius
autem aliud album: aliud subnigrum: aliud ad purpureita-
tem declinans. (Electio). Melius est quod est completum et
grossum: et est grauius & submergitur in aqua. (Complexio
& proprietates). Compositum est ex duabus substantijs: que se
parari possunt inter quas cortex est separans. Est enim in
eo substantia interior: medularis: et est in eo substantia expan-
sa super corticem ipsius. Substantia autem eius interior: me-
dularis calida est et sicca in quarto gradu et est acuta vehe-
menter: incisina: rabificatina: viceratina et est de genere
veneni. Substantia autem exterior: expansa super cortices
est ex multum infrigidantibus: et dicit Ruffus. Est frigida et
humida in tertio excessu. et dicit Dioscorides q̄ est in secun-
do: et est verius. Inquit enim hyppo. in epidimia. Non elez
natur res frigida iuncta cū humiditate: vltra scdm gradum.
& dicit Gal. humida res non transgreditur metam vsq̄ ad
quam potest regimen hominis extendi propter quod non in-
uenimus humidum esse causaz doloris in quantum humidus
sed in quantum potest esse materia que quantitate sua moue-
tur ad continuitatis solutionem. (Rectificatio). Quod ex eo
conquassatum est cum aqua fontium frigida: et fit mucilla:
Sino sumes bibitur sicut est: et proprie cū oleo violaceo: aut

hypo.
Gal.
Onig. mūdificatio assida s̄ p̄p̄ie
no vs auidy q̄ calida faciat

De simplicibus.

sympo violato soluit ventrem. Quod autem ex eo est frigus: et conquassatum cum oleo rosacco: est medicina fluxus venteris et dysenterie. Contritum autem potui nullo modo propinandum est. Deocantat enim contritio eius substantiam medullarem ulceratam: et excoxiatam. (posse). Conquassatum cum aqua frigida sicut diximus solutione educit coleram. Et confert febribus inflammationis multe: et sibi vehementi calide: et sedat inflammationes spiritalium et lenit pectus. Et conquassatum cum aceto confert apostematibus calidis et erispile: et formice: et sedat inflammationes omnes et dolores inflammationum: et proprie super cataplasmata. Et similiter solum calidam vehementem. Frigus vero et conquassatum: sicut diximus: confert fluxui colerico et dysenterio et fluxui medicinali et proprie post potum scamonee. et medicinarum acuta. (Dosis). Ipsius potio est a. 3. s. visg ad. iij. Timeat aut ipsum habens debilitatem viscerum.

De capillis veneris.

Cap. xxi

Capillus **Veneris** **Q**uod quosdam capillus fontis dicitur. Si dicitur capillus hominis nemozalis et ab alijs dicitur coriandru: putet. et est herba cuius folia sunt similia folijs coriandri viridia: et tennia. Cuius stipes est in longitudine circiter medij cubiti. et sunt sicut villi porcini. Et sunt in colore intra rubedinem et nigredinem: sed magis declinant ad nigredinem et proprie infra radicez eorum. et quanto magis procedunt ad nigredinem declinant. et sunt sine floribus et eorum ortus est in puteis: fontibus et locis aquarum. (Elesctio.) Meliores sunt qui virida habent solis: qui vberiores sunt sem omnes partes plante ipsorum. Subriles vero et graues et declinantes ad citrinitatem non habent spiss. (Complexio et proprietates). dicit Salenus. Iuxta temperamentum est eorum complexio. Sunt autem copioset ex partibus aqueis: et terreis: et subtilibus mediocriter: a quibus inest eis siticitas: et ex partibus subtilibus calidis valde: propter quod virtus eorum cito resoluitur. Debilis enim virtus in debili subiecto cito tollitur. Sed adhuc etiam calide partes sunt posite in superficie: quare vehementius sit illud quod videtur ostendere complexionem ipsorum declinare ad latus caliditatis: quibus dicat. Gal. ipsos esse equales. Et inest eis ex parte

Capillus
Veneris

De
Capillis

Debilis virtus in debili
procedit cito tollitur

De simplicibus.

bus calidis in ipsis. vt sint reioluunt: subtiliati: aperitatis: oppilationum et soluiti ventris: et proprie qui ex eis sunt recentes. Sicut vero sunt constricti: et prohibiti fluxum. (Rectificatio.) Non est in eis malitia debilitate tamē purgant sed confortant operationem eorum viole. s. et cassiastula et teniabin: et infusio eorum in aqua casei vigorat eos in lotuendo. De decoctione autem modicuz sustinent. (posse.) Solutione educit coleram: et flegma: et humores grossos et imbibitos et mundificant pectus et pulmonem: et educit materias contentas in eis: et mundificant sanguinem et clarificant eum et clarificant colorem: et faciunt acquirere bonitatem anhelitus: et mundificant stomachum: ventrem: et epariferunt dolori eorum: et sunt medicina bona oppilationum epatis: et splenis et icterice et proprie egritudinum omnium oppilationum: et proprie infusio eorum in aqua apij et endiuie: aut in aqua ciceru nigro: aut in aqua semini quattuor: aut in aqua lactis proprie: et delectant cum oleo camomillino scrofulas. Et valet syrupus eorum pleuresi et periplemonie: et sunt prouocantui vine et vnas decoctionis eorum frangit lapidem: et purgat matrices fetarum. Et hoc est de posse eorum: et de eo quod pertinet ad eos de partibus calidis. Sed ex parte siticitatis prohibent curiaz materiam et abscondunt sanguinem: et confortant stomachum et ventrem ne recipiant suppurates et prohibent calum capillorum: et confortant radices eorum. Immo faciunt eos crescere et multiplicare eos in locis: vbi oportet et proprie cum oleo myrtino: aut oleo laudani: et vino sitptico et puluis eorum ad usum etiam facit similit. Et ablutur etiam ex decoctione ipsorum cum vino caput: et abscondit furfures: et simile sit ex cinere ipsorum et cinis ipsorum sanat fistulas: lachrymales. (Dosis.) Potio decoctionis ipsorum quando querit per ipsos solutio per ventrem est circiter libram vnam.

Cap. xxij.

De asaro.

Asarum est radix herbe motane. cuius folia sunt angulata sicut folia edere. et flores eius sunt sicut flores iusquamini: et est tota planta eius aromatica: et mordicis gustu. (Elesctio.) Melior pars plate est radix: et melior radix que est grossa spissa: et cuius odor est subtilis et sape acutus cum sitpticitate medica. (Complexio et proprietates). Calide complexionis est et

Capillus
Veneris

De simplicibus.

Sal. Est in principio tertij: et est resolutiva. Lac vero eius est in sine ipsius. Et est acris et eius acrimonia non est in vehementia lacticius maioris. et est in qualibet parte platee eius acuitas et ferrositas: sed plus in lacte ipsius: et est in ea absterio et resolutio. et nos loquimur de scamonea in capitulo suo. Zupulus vero est equalis ad frigiditatem declinans. Et dicitur quod est in principio primo: et est verius. Est autem sedativus dolorum calidorum exictivus inflammationum et lenitivus. (Rectificatio). Magna aperit officina venarum: propter quod miscendam est cum ea aliquid ex dragagano et mastiche. Ex rectius quod vigorat operationes eius est aqua casei cum spica et mastiche. Ex sagittali autem non propinatur ad solvendum nisi coagulum eius: et est scamonea. Lanuginosa vero prolixius vitanda est. Solatione enim educit sanguinem et est sicut venenum. (Posse). Lanuginosa sanguinem educit ex cortando. Aspera vero et est lupulus educit de colera citrina rem aliquam et mundificat sanguinem ab ea et clarificat ipsum et sedat ipsius inflammationem: et affert ei inuamentum magnum infusio eius in aqua casei. Et syrupus eius remouet icteritum. Et omnia parva vtuntur medici nostris ipsis administratione eius cum sit medicina bona. Et ipsa quidem et succus eius cum saucichorde sedat dolorem capituli calidi: et confert calefactioni stomachi et epatis. Et syrupus eius confert febribus colericis et sanguineis valde. Magna vero solutione educit coleram adnatum cum facilitate. Et aperit oppilationes epatis et meseraicarum confert icteritum cum succo apij et endiuice: aut cum aqua casei. Confert a pari epatis calido extrinseco et proprie cum saucichorde et oleo rosaceo: et aceto et sedat sodam antiquam: et proprie cum oleo rosaceo et aceto aut camomillino. Et succus eius est ex eis que sanant vlcere in aure. Et est ex medicinis pectoris et pulmonis mundificans ea a superfuitatibus: confert a smati valde et confert febribus longi temporis et proprie febribus oppilationum: et eis quarum materia est colera citrina. Ex radice vero sagittalis fit emplastrum et oleo rosaceo aut camomillino: et sedat sodam frigidam antiquam et curat emigraneam. (Dosis). Potio decoctionis magne est circiter .j. liij. et infusio eius in aqua casei potio est circiter lib. .j.

Capitula medicinarum laboriose soluentium in quibus est venenositas.

De scamonea.

De simplicibus.

De scamonea.

Scamonea est solutivus magnus. dicitur Democritus. quod est solutivus antonomastice: et quod genus solutivus et generatur super omnia solutiva. Hic autem scamonea ex succo cuiusdam specievo subulis: cuius folia sunt ad modum sagitte aliate. Ascitur autem in Antiochia et Armenia et Cozasceni. et in partibus Arabiae: et Tuschie. et plurimum nascit littera nostra: et est mala. et credo quod dispositio loci et modus culture. et ars in faciendo auxiliatur ut bona fiat bonas et mala fiat mala. Modi autem operationis eius sunt quattuor. Primus est cum manifestatur radix ipsius a terra proterquam euellat et sicut incisores in eo quod apparet ex ea super terram et inuenitur quod egreditur de eo post diem diem res sicut gummi et dimittitur epicari et conservatur. Secundus est ut extirpetur post illud totam radices: et incidantur et colliguntur lac earum fluens: et decoquitur cum facilitate vel exiccatur soli: et sunt inde forme et sigillantur: et huiusmodi scamonee color est subalbidus aut varius. Tertius est teruntur adhuc radices post illud et exprimitur succus. et sic sicut dixerimus de decoctione et alijs: et sigillat aliquo sigillo. Quartus est: teruntur folia eius et sit grossa nigra et poderosa. Quartus est: teruntur folia eius et sit pites: et extrahitur ab eis succus et fit siccus. et hec est scamonea nigra attingens viriditatem. et est grauis odoris. (Electio) Melior est antiochena et armenia est post hanc. Que vero fit in partibus nostris et Cozasceni est mala prolixus et melior ad hanc est quod est prime forme. i. modi faciendi eam. et que est secunda deest post istam. et alie sunt male et deteriores et viridis. Adhuc autem quod laudauerunt scamoneam in quibus proprietatibus laudauerunt eam. Prima est ut sit in calore clara sicut gummi: et proprie species eius prima: aut subalbida: aut varia. Secunda ut sit satur confectus eius aqua vel salina fiat sicut lac. Tertia ut sit tenera: multe facilitatis ad frangendum et puluerizandum. Quarta ut sit pondere leuis. Quinta ut sit boni odoris proprium non grauis. Remota vero ab eis proprietatibus non est bona. Conservatur quoque per annos .xx. sed quanto antiquior tanto debilior. (Complexio et proprietates). Calide complexio est in tertio gradu et sicce ad ipsam: et est in ea de acuitate minus.

S. Scamonea
po: 129, 2.

De simplicibus.

in planta sua. et credo quare in faciendo ipsam frangit inies de acuitate aliquid: et ipsa quidez est amaritudo: et ipsa quidem est absterfua: resoluita: incisua cum attractione multa cuius attractio extēditur vsq; ad remota multū. (Refectio). Quinq; sunt ei familiaria que in corpouibus imprimāt martitudinē nocumentorū. Est enim in ea ventositas mordicafina in stomacho faciens subuersionē nauisā. et turbationē laboriofam. Secundū est qm̄ insunt in ea caliditas et acuitas habiles inflāmare: et propter quod est facile faciens cadere in febrē et sitim: et proprie qm̄ inuenit patietez preparatū. Tertium est: qm̄ sit per ipsaz attractio vehemēs: et vehemēs dilatatō orificiozū venarū: quare facit cadere i imoderatos fluxus. Quartus ē qm̄ in ea ē ferrositas operās ad excoziatiōez viscerum: quare generat dolores acutos pungitiuos et facit cadere in disinteriam et tenalmon. Quintum est propietas et operatio sua: a quibus fit impressio nocumentū in membra que sunt minere virtutum que sunt sicut cor. et epar et stomachus et similia eis. Auxiliandū vero eis cū rebus: cum quibus propietate et virtute nocumēta tolluntur: sicut verbi gratia. Obuiamus ei quod diximus primo adiuuādo vt resoluatur vapor eius turbidus et mordicatus faciens subuersionem et laborem. Et ad hoc auxiliatur nobis decoctio et eius in pomo. Digerit enim et maturat: et resoluit: et excludit vapores eius: et auferit ferrositatem eius. Et miscere in decoctione ipsius: que ventositates resoluunt et carminant et adiuuant ad illud sicut daucus proprie: et galanga: et semen feniculi et apij et similia. Et dico q; decoctio est generalior preparatio eius auferens plura est nocumētis que diximus. Et obuiamus ei quod diximus in secundo miscendo ei in decoctione aliquid virtutis refrigeratiuz: et operando vt frangatur acumen: et inflammatio eius. Et ad hoc auxiliatur nobis coctio eius cum eis que extingunt: et leniunt sicut est mucillago: psilli et aqua: et carnes punozorum: et succus: rolaruz et aqua violaruz: et viole recentes. Et inuolnere ipsam ante decoctionem eius in oleo rosato aut violato: aut fert hoc nocumentum ab ea. Et succus citoniorū muzozorum. et sumach: et spodisi faciunt similiter. Et obuiamus ei quod diximus tertio miscendo ei in decoctione que adiuuant vir

De simplicibus.

entes membrozū. Et auxiliatur in aggregatione et corroboratione partū laxaruz. Ad hoc aut auxiliatur nobis mart me res simplicitatem habentes: et oia que auferit supficiem acuminis ei⁹ et reprimunt subtilitatem et virtutem penetrationis ipsius. sicut est mastix et citionium et succus eius. Sūt enim rectificatum bonum. Mirabolani quoq; citrini: sunt mirabiles in hac intentione: et aloes similiter. Et obuiamus ei quod diximus quarto miscendo cum ea: que aggregant duas intentiones. prima est acquirere ei facilem egressum et hoc cuz rebus cito expellentibus andaciam eius. et facientibus eaz descendere. Ad hoc autem auxiliatur ei administratio eius cum rebus lubricantibus: sicut est mucillago psilli et carnes punozorum. Et sciisti q; compressina sicut citionia: et mastix sumpta post medicinaz et proprie: possit inceptu educere: festinā facit eius egressionē. et sciisti q; aq; talida post medicinā trāsmittit andaciā ei⁹: et debilitat virtutē ipsi⁹. et dicit Ruffus. Et q; sumpsit scamoneā de meliozib⁹ reb⁹ ē ad expellendū andaciā ei⁹: vt post q̄tuor vel q̄nq; horas: possit sumi post eā psillū coquassatū cū aq; tepida et oleo rosato sumat. et post duas horas infusionē mirabolanozū ei tribue. Sic enim non timent nocumēta ei⁹. Scda est: reprimere ei virtutē ferrositatis: et acuitatis. et hoc faciem⁹ cū auxilio rerū humidarū et vinctuosarū sicut est diagagān: et bdeli olei rosatum et amigdalini et stia: et obuiam⁹ ei quod diximus in q̄nto: q; est thesaurus totius opatiōis. et illud est acq̄rere ei bonitatē cū medicinis mēbra et virtutes: quarū sunt domicilia confortibus: et ad hoc auxiliatur nobis medicine cordiales caslide et frigide: et medicine stomatice et epatice. et auxiliatur etiā ars et pparatiōzū modi sicut iaz diximus. modus rectificationis eius fm̄ q; narravit Ruffus. Decoquatur scamonea in citionio post inuolutionē eius. et reuolutionem eius fere per diē vnū cū oleo violato: aut rosato: aut amigdalino. et post illud teratur faciliter et voluatur: et reuoluatur in scutella vltrea vsq; dum si cecur: cū infusione mirabolanozū citrinoruz facta in succo citioniozū: tunc fac trociscos ex ea quarte. 3. 4. et fit bolis eius trociscus vnus. Solutionem em̄ facit sine molestia. Modus aut alius fm̄ eundez satis bonus. Decoquatur scamonea fm̄ priorē doctrinā: et aduige et mirabolanos citri

De simplicibus.

per modum putrefactionis. (Electio) Alius est masculus: et
alius est femina. Masculus vero est malus: et ille proprie qui
est longus: et niger: et gravis: et habens in contractis suis
sicut fila nervorum: et est durus et densus. Algaricus autem quem
sapientes laudauerunt est femina: et est habens proprietates
vires: et bonas et proprie. Ut sit albus et levis et velociter fran-
gibilis: et porrosus: et rarus valde. Et ut appareat dulcis in
primo gustu eius. Deinde succedat ei amaritudo et stipticitas.
Et melior pars totius corporis eius est superior pars ipsius
et stipes eius non est bonus habens quasi semitas ligni patre
facti. Et corrosivum ex eo est malum. (Complexio et proprie-
tas). Et calidus in primo: et sicus in secundo. Et est compo-
situs ex substantia aerea posita in superficie ipsius aqua in pri-
mo gustu sentitur dulcis et ex partibus terreis subtilibus de-
tibus ei stipticitate: in quibus adhuc dominantibus igneis
est in eo de amaritudine aliquid. Et ipse quidem est subtilis-
simus: incisivus et solutivus nature: et carminativus veteris-
simum grossarum: et aperitivus oppilationum omnium. (Re-
ctificatio). Pauci nocementi dixerunt illum: nisi quia im-
mit lesionem in visceribus debilitans ea quare indiget per-
mixtione absurgenti cum ipso: ut non profunderetur eius virtus
in ipsis totaliter sicut dixerunt sapientes. Verum est debilis
et tardans operationes suas. Inquit Dyascozides. Tarda est
et debilis eius operatio sed incolamie: propterea quod in ipso
ex dulcedine et stipticitate aggregantur partes convenientis.
Verum vigoratur eius operatio si addatur ei tertius ipsius
sal gemme: et sicut ex eis trocisci cum secantiabini. Et dixit hu-
man. Melliteratum iunctum et vigorat operationem suam:
et dixit hali. Si ex eo et vi. parte ipsius ex cheisin aut dandi:
et quarta ipsius sal gemme sicut trocisci cum viscositate po-
lipodii recentis: sit mirabilis consecutio operatio ipsius ad
ea que oportet. Et dixit iudens. Cum oximelle squillitico ma-
gnificatur operatio eius. Et dixit adhuc. Aliquid virtute acu-
tum admixtum ei est ex addentibus virtuti ipsius. Et Sal. de
pulis. Sicut trocisci ex eo cum vino insusiois similibus in quo
pulis ipsius sepe submergatur et fiet operatio eius comple-
ta. Et ex rebus sibi additis vigorantibus ipsum est spica et aqua
caeser: et proprie sumpta ex capris et scito quod de desoctione et

*De virtutibus suis
manducantur.*

De simplicibus.

trituratione rem sustinet mediocres. (Posse) Solutio ede
cit flegma grossum. et coleram rubeam. Et dixit Sal. Solutio
ne educit vtramque colera: et flegma et humores viscosos gros-
sos et putridos. Et eius proprietates est mundificare cerebrum
et nervos: et mēbra sensuum et lacertos: et educere materia-
as que sunt in nuca et finibus eius. Et mundificare pulmo-
nem et pectus ab humoribus viscosis et putridis. et mundis-
ficare stomachum: et epas: et splenez. et renes et matricem
mulierum: et educere materias a iuncturis propter quod vocavit.
Democritus agaricum medicinam familiem: quod ad singularem par-
tium corporis comoditate se habet vater ad oia dolores intrin-
secos corporis. Et est medicina mirabilis ad soda antia: et epis-
lepsiā: et vertiginē proprie. Et cōfert et manie et melle: et egri-
tudinib⁹ nervorum et apasib⁹ cerebri. Et est ex medicina bonis ef-
ficiat difficultati anhelit⁹ et vicerib⁹ pulmonis et pectoris: et
sanat dolores stomachi viscerum. Et est medicina oppilationum et
egritudinum oim: quarum mater est oppilatio sicut est isteritia
proprie et hydrophis et grossities splenis. Et cōfert dolorem epas
tis iuuamētū manifestū et splenis sicut et renū. Et curat apata
eorum. Et prouocat vānā et mēstrua et mundificat matricem. et
vius eius auferit feditate coloris cutis acquirenti colorē bo-
nū. Et est ex medicina educentibus vermes et confert etiam
scistice et dolorem iuncturaru. Et eius quidem iuuamētū ad
febres antiquas diuersarum materialium: et ad typhum earum.
magnum est: et proprie cum eo quod conuenit ex potibus. (Dosis)
Eius contriti portio est a. 3. i. vis ad. 4. et in decoctione a. 3. 4.
vig ad. v. Conservatur aut per annos quatuor.

*Cap. liij.
Coloquintida
his.
Electio*

Coloquintida est qua se vocant cucurbita deserti que
nascitur in planta qua etiam fel terre vocant eo quod in toto
ambitu eius interficit herbas: et est sicut venenum eius. Unde
vocant eam Arabes necem plantarum et eius folia sunt ama-
pla pilosa. Et extenduntur ramis eius super quam iacet et videtur
extenduntur cucurbita. Et terra super quam iacet et videtur
sicut adusa. (Electio). Duorum est modorum masculus. scilicet
et femina. ex eis est masculus super quem nascitur sicut lanugo:
et est gravis cum duricie et asperitate attinens et nigridini. Et
laudatur ex eis femina: et proprie habens proprietates has

*Coloquintida Arabes vocant
Necem plantarum.*

Electio

Electio

Electio

Electio

Electio

Electio

Electio

Electio

De simplicibus.

bonas. Ut sit colloquintida grossa: et lenis et quanto lenior melior: et sit laxa et alba, et lenis et complete maturitatis. Et cuius pars interior est pulposa et laxa et lenis: et alba vehementis albedinis. Verum que non est completa in maturitate mala est. conturbat enim insipientem eam: et ventositatem cum difficultate facit. Et soluit supabundanter: et solutione educit sanguinem et fortasse interficit. et cum sigillatur cum toto geramine plante: ut nascatur colloquintida. vna est illa mala pernitiosa imo est venenum et cum in tota regione non est nisi platanus: et pulnerulentis: aut iuxta loca reptilium: aut in locis termarum colloquintidas facit minores. Et sunt similiter matule. Que aut nascitur in terris laxis: et arenosis. et liberis est que eligitur: et cui extrahit pulpa eius ante ipsam debilitat eam. Et prius aut collectionis eius est autumnus. et prope dum iam citrinescit: et remouetur viriditas ipsius. (Complexio et prope partibus igneis: et partibus terreis adustis et est solutiva et attractiva supfluitatum. et eius attractio est multum a remotione et est resolutiva icisus et abstersiva. (Rectificatio). Quatuor sunt corrigibilia in ipsa. Noct enim stomacho: cordi: et epati: et est conturbativa subuersiva viscerum faciens operationes difficiles. et aperit orificia venarum a peritone sanguine fluere faciente et opatur illud vehementius quam aloes et venolocus. Et excoxiat vias. Emendatur aut primum et secundum mentum ex ea commiscendo cum ipsa ex medicinis cordialibus et stomachicis et epaticis que meliorare possunt conditionem eius sicut additur ei prope mastix: et gallia: et silia. Emendatur aut tertium et quartum noxamentum ex ea cum rebus acquentibus et viscositate et glutinatione et remouentibus ab ea ferrositas: et cito lubricare eam facientibus sicut est dragagantum prope: et bellinum: et gummi et mastix et silia. Et dixit Socrates. Sunt ex ea et landano pres sumedo equales: post fricationem eius cum oleo rosato pilule et sunt bone sane ad ea que opus. Quod dicitur rectificandi eius secundum quod narravit filius Serapionis. In fundat pulpa eius in aqua mellis: et prope decoctionis ruthe: et excusetur post illud et iteratur vltima correctio: et admittit res: cum aqua mellis predicta. Quod rectificatio eius est inuentio nostra lect

Coloquintida
Coloquintida

Coloquintida
Coloquintida

Coloquintida
Coloquintida

Coloquintida
Coloquintida

Coloquintida
Coloquintida

Coloquintida
Coloquintida

De simplicibus.

dat minutissime cum incisorio inuolnat subtili inuolntide chigina rino dragaganti: aut bdelli: reperces et pererat post illud vltima correctio: et fiat troscici cum pauco mastice: resolutio i oleo rosato vel cum landano vel cum aqua mellis. hec enim ars illa facit sine molestia. Et scias quod decoctione rez completa sustinet. et dixit filius Serapionis. Non oportet vias et venas. et dixit filius Serapionis. Oportet ut pueniatur ad vltimum puluerizationis eius. Aliter enim vicerat viscera. Et mihi quidem videtur in vltime puluerizata confragitur virtus a pmissione adiunctorum eius praestit loca vltima abscissa impissioe nocumetorum in ipsis. Et foris illa ea i qua non exquire fit illud per sentata ex ea adherens in vltis: et innoluntioibus apertat et vicerat. expellit autem nocumeta ipsius a corpore aqua passularum cum oleo amigdalino: vel oleo nucis: aut aqua mellis cum oleis predictis. (Posse). Solutioe educit flegma et humores viscosos attrahens ipsos a profunditate mebroz et dixit humam. Solutione etiam educit coleram citrinam. et eius operatio ad nervos et iuncturas extendit ut: et dixit. Diastico rides. Non efficit operationem in materijs que sunt in locis prode qua sit curandum nisi in materijs que sunt in locis profundis distantibus et eius posse est magnum in mundificatione cerebri: et nervorum: et lacertorum: et pulmonis et pectoris et est magna medicina egritudinum corum sicut est dolor capitis atiquus: et dolor cranei et emigranei difficilis et epilepsia et appoplexia. et confert egritudinibus nervorum omnibus: et vertiginis: et descensui aque ad oculos: et est res magis inuolnti ad asma et antiquam tussim. et ad dilatationem anhelitus et est eius operatio virtuosa ad dolores iuncturarum. et podagra frigidam et sciaticam prope: pro omni modum admittit strationis eius etiam in clysteribus et collirijs. et confert etiam colice flegmatice: et inflatue tuamatum vltimum et hydropepsi. Et si supponatur cum mastice occidit fetum: et si ex ea cum aceto foris fricetur morpheas sanat eam. et strilepsam et elephantiam: et si enacuatur quod est in testa eius: et impleatur oleo et bulliat in cinere calido et iungantur capilli: denigrat eos et tardat capitiem et phibet casum eorum. Et si distilletur ex ea in aure sanatur dolor eius: et confert sonitum in ea. et si impleatur aceto foris et colligatur ex eo os: post bullitionem ipsius

Dentis
dolore
sanat

Capillorum
Emendatio

nostrum
sanat

De simplicibus

Sanat dolorem dentis. (Dosis.) Ipsiis est a kiractis. vi. vsq ad .x. ad .x. Is autem qui sunt eam timeat frigus et esum.

De polipodio.

Polipodium est radix: cuius plante est ortus super arboribus: et super lapides: et vocant eam grecis silice arborum. (Electio.) Quod nascitur in lapidibus humiditate habet suam in digestam: causantem vento sitatein: et subuerfionem et naues. Verum melius ex eo est arborum: et pprie quod nascitur sup arborem ferentē glandes: et quod est cum pprietatibus octo bonis: et pprie quod est grossus et solidus et nodosum: et cuius color secundū aliquid participat nigrescē et rubedine: sed parū et cuius consistens est sicut color fistici et in quo est ex aromaticitate aliquid: et in cuius sapor est dulcedo cum sripticitate delinquens in gustu ex amaritudine aliquid vltimo et quod est recens. (Complexio et pprietas.) Dicit Dyascoides. Calidum est in tertio: sicū in secundo. Et dicit Halli. calidum est et sicum in secundo. Et est resolatiuum humiditatum viscosarum et grossarum. Et est episcariuum et absterfium et solutiū. (Rectificatio.) Et est ex maxime extenuaribus et desiccantibus corpora. Et facit subuersionem et nauisam. Et est eius operatio debilis et tarda: et tollitur ab eo nocumentum primum: administrādo illud cum aqua mellis aut cū aqua passularū aut aqua ordet. Inquit hamech. Coquitur cū iure gallozum et gallinarū: et fit solutiū nū bonū. Et similiter cū aqua casei fit solutiū conueniēs. et auferitur ab eo nocumētū scdm: si admisceatur ei aliqd ex sedantibus animam: sicut sunt semina redolētia et species sicut daucus pprie: et anisū et semē feniculi et zinziber et similia. De decoctioe aut sufficiēter sustinet. (Posse.) Solutione educit colerā nigrā cū facilitate et flegma grossum et mucilaginosum et materias intractarū. Et confert colice fm omnez modum administrationis eius. Et dicitur splenis et proprie cuz episthymo et sale indo. Et confert ad melancolicas febres: et pprie cum aqua mellis et sanat scissuras que fiunt in manib⁹. (Dosis). Eius est a .j. .ij. vsq ad aureos. iij.

Cap. vi.

De squilla.

Quilla: sicut dicit Gal. duplex est inamentū. Solutione enim educit materias: et pparat ad solvendū. (Electio).

De simplicibus.

Melior est habēs parez. Sola enim sicut dicitur est venenosā. Et adhuc est melior que sapore habet cōpositū ex dulcedine et acuitate et amaritudine: et que splendore habet in laminis suis et que nascitur in locis liberis. Oza enim in locis terrarū: aut oza singularis est mala. (Complexio et pprietas). Calida est in tertio: sicca ad ipsum. Est aut cōposita ex partibus igneis positis in superficie ipsius: datibus ei acuitatis vehementiā. Et ex partibus terreis adistis datibus ei amaritudinē. Et ex partibus aereis mediocribus que est in ea de dulcedie aliqd. Est enim incisina: viceratina: adustina: resolatiua et attractina materiu ad exteriora subtiliatina a putrefacta et viscosarū fixa et adherentiū et conseruatiua a putrefactiōe. (Rectificatio). Assatio acqrit ei facilitatem in solvendo et preparatio ipsius in aceto ponit materias grossas adherētes et submersas faciles ad expellendū. Modus operationis eius in assatione. Accipiuntur lamine ipsius et separati in a noluntur in pasta et sepeliuntur in cinere calido donec coquantur sufficiēter: postea extrahuntur ex pasta et admittuntur vbi oportet. Modus alius assationis ipsius. Ponatur in vase luteo vitreato: stricti officij: et sigilletur ligatione fortis cuz pergamento: et dimittatur diebus .xl. et proprie diebus .xl. ita q equaliter in singulis partibus calefiat. Deinde extrahatur squilla et admittretur vbi oportet. Et quōq admittretur ei post assationē tantundem farine orobi: quantum ipsa est et fiunt inde troisci et conseruantur vbi oportet. Scdm aliquos hic ponitur modus preparationis aceti squillitici q etiā in antidotario late inuenitur. Et dicit Paulus. Lamine eius sicut sunt ponatur in aceto in principio veris vsq ad finem estatis in vase vitreato sigillato et exposito solt: et postmodum admittretur vbi oportet. Et scire debes: quod squilla de decoctione re sustinet mediocrem. (Posse). Solutione educit humores grossos et viscosos: et dicit Halli. etiam cum hoc solutione educti coleram nigram: et eius inuamētum est magnum ad egritudinis capitis sicut cephalica et epilepsia: et pprie fm omnē modum administrationis eius: et vertigo et scothomia et orimel eius post materias viscosas faciles ad expellendū et subtiliat chimorum grossitudinem. Et ipsa que

De simplicibus.

dem s'm omnē modū administratiōis eius cōfert inuamentū magnū egritudinib⁹ icturariū. & est medicina bona pulmo- nis et pectoris et egritudinū in eis: et pprie electuarium ex succo eius et melle sumptū: labēdo clarificat vocē: et s'lr orī mel eius et acetū ipsius et est ex medicinis bonis spleni: et grossitati eius et est ex reb⁹ p'ruantibus corpus a putre- factione et cōseruantib⁹ ipsum in sanitate sua: & acq'rit vsus eius maciē corpori: et cōseruat in inuēture & acetū eius exci- tat et cōfortat ginguā laxam et putridā & confirmat dentes motos et collutio ex eo. et similiter potus ipsius ē medicina magna fetori oris faciens ipsam odoriferū. et sanat dolorem stomachi et adiuuat ad digerendum. et vsus eius s'm omnez modū administratiōis ipsius confortat corpus: cui accidit laxitas: et mollificatio et colorez efficit bonū. (Dosis). Potio ei⁹ aceti est a. 3. v. vsq; ad. xij. et oximellis eius ab aū. vj. vsq; ad. 3. iij. et troiscorū eius a. 3. ij. vsq; ad. iij.

De hermodactilis.

Cap. vij.

Hermodactilus est radix herbe montane et eius alius lō- gus sicut digitus: alius rotundus. (Electio.) Ille de quo hic loquimur est rotundus et eius alius est albus: alii⁹ rubeus: alius niger. Melior ex eis est habēs pprietates tres bonas scilicet qui est albus et vere albedinis intus et extra: et qui ē grossus: et qui est duriciei mediocris. Rarus vero et laxus et lenis est debilis. Rubeus vero & niger ambo mali sunt: cuius hortus est in locis pinguibus aut humidis est malus: pro- pterea quod additur ei ad humiditatem superflua et infla- tinam. Et ortus eius in vicinitate squille melioratur in cōdi- tiōibus suis & s'lr in vicinitate rassani. Melius vero tempus collectiōis eius est ver. Et meliores sunt in quibus iam pre- terijt medius annus post bonam eorūz epiccationem. (Com- plexio & proprietates.) Calidus est et siccus in principio scdi. & in ipso est humiditas supflua causa ad inflationem & ventosi- tate & nauseā quare ē malus stomacho et reumatizantibus ad ipz supfluitatibus ex alijs membris. (Rectificatio.) Tris- sunt corrigibilia in eo. Primum est nocumentum quod dixi- mus: quod imprimit i stomachū. Et scdm est: quod generat ventositatem cām ad subuersionē: et nauseam: et tertium est qm est debilis et tardus in soluendo. Et dixit alexander inis

De simplicibus.

micatur stomacho aggregās in ipso supfluitates plurimas & generans in eo vtilitates grossas: & tollitur hoc nocumē- tūz ab eo in pmiscēdo cum eo cimini & mastice et zinziber et s'lr piper longū cū eo: et mentastruz: et cheisim remouēt hoc nocumentū ab eo: et dixit Alkāzi: si ex eo et pauco zinzib. si- ant troisci cū succo rassani vigoratur in opationibus suis. et ex eis q magnificat illud et meliorat cōditionē eius ē squil- la & pprie si ex ea assata aut succo eius fiat troisci. et pprie- cūz pauca spica et zinzib. Et ex reb⁹ sibi additis phibētibus di- cursum materiei ad stomachūz p ipsum sunt mirabolanti- eo q aggregat et cōfortat stomachū et factant citū discen- sum eius cum sit ex tarde descendētib⁹. (posse). Soluione educit flegma grossum & a iuncturis pprie. Et est medicina artetice magna & podagre sumptus et ē cataplasmatius: et pprie cur. farina ordei: & vitellis oui: aut cum mica panis et vsus eius impingnat corp⁹: et augmētū efficit in spermate: & est medicina bōa vulneribus. Abstergit enim sordes eorūz: et consumit carnes putridas in eis. (Dosis). Et est ab aū. i. vsq; ad. ij. Conseruatur aut per annos tres.

De yreos.

Reos inquit Grec⁹. Est radix herbe que dicitur: lilialis: cuius due sunt species. Est em q florez habet purpureū hntem gradatiōes diuersitatis in purpureitate: sicut habet arcus terrois et est iris. Et pprie hoc vocatus est ireos: et ē albus cuius flos est albus. (Electio). Habens florem albu de- bilior est in omni re. Et est ex eis melior cuius radix est alba participans rubedinēsm aliqd: & grossa et dura et spissa: et in qua ē aromaticitas sicut odor violarū pprie et cuius sa- por est acutus mordicatiūz pprie acrimoniā ipsius: & hñs nodos breues et collectos. Melior pars plante est radix post illam flos. Et melius tps collectiōis ipsius est principū ve- ris. (Cōplexio et proprietates). Calide cōplexiōis et sicce est in tertio. Et in ipso est acreto & acuitas. Et est absterisū: ma- turatiūz: lenitiūz: aperitiūz: oppilatiōnūz sedatiūz: re- solutiūz: mundiicatiūz: et solutiūz nature: et pronocat- uus. Florem vero habens album calidus est & siccus in secū- do. Et est resolutiūz: absterisūz cum equalitate: & subtilio- ris. Substantie: propter quod et oleum eius est subtili⁹ & ma-

Cap. vij.

De yreos.

Reos inquit Grec⁹.

Est radix herbe que dicitur: lilialis:

cuius due sunt species.

Est em q florez habet purpureū

hntem gradatiōes diuersitatis in purpureitate: sicut habet

arcus terrois et est iris.

Et pprie hoc vocatus est ireos: et ē

albus cuius flos est albus.

(Electio).

Habens florem albu de-

bilior est in omni re.

Et est ex eis melior cuius radix est alba

participans rubedinēsm aliqd: & grossa et dura et spissa: et

in qua ē aromaticitas sicut odor violarū pprie et cuius sa-

por est acutus mordicatiūz pprie acrimoniā ipsius: & hñs

nodos breues et collectos.

Melior pars plante est radix post

illam flos.

Et melius tps collectiōis ipsius est principū ve-

ris.

(Cōplexio et proprietates).

Calide cōplexiōis et sicce est

in tertio.

Et in ipso est acreto & acuitas.

Et est absterisū: ma-

turatiūz: lenitiūz: aperitiūz: oppilatiōnūz sedatiūz: re-

solutiūz: mundiicatiūz: et solutiūz nature: et pronocat-

uus.

Florem vero habens album calidus est & siccus in secū-

do.

Et est resolutiūz: absterisūz cum equalitate: & subtilio-

ris.

Substantie: propter quod et oleum eius est subtili⁹ & ma-

De simplicibus.

lois penetrationis. (Rectificatio). Noce stomacho propter quod propinatur cum aqua mellis & pascha spica. Et emendatur in conditionibus suis similiter cum aqua casei et mele & pauco mastice ad causas pectoris: & etiam pulmonis cum rob. Operatio olei. & ex floribus ipsius quantitatez quã volueris: & ex radice medium ipsius: et exequere de operatio ne illud quod dixim⁹ de oleo rotatorz violato. Operatio autem succi eius est sicut operatio succi ab sintij. De contritione autem & decoctione insinet medicocriter. (Posse). Solutio ne educit flegma grossum: et coleram permixtam. Et educit etiam aquam citrinam cum facilitate. Et eius aspectus est pice: et maxime ad pulmonem et pectus & est maturans subtilians & educens ab eis materias cum facilitate: et proprie grossas et viscosas & adherentes. Et est alius aspectus eius ad epas et membra vicina ei: & ad spemem remouens oppilationes eorum et curans morbos oppilationis in ipsis. Et educens materias ab eis sicut est hydropisis ppe. et est bene resoluens ventibus duriciem eorum et apata & dolores ipsorum & est medicina bona lenitua et resolutiua ole duriciei et proprie luncuraram et nervorum et apatum durozum: et scrofularum: et ppe cocti cum aqua sicile: aut caninum: aut cum vino et mixtu cum melle et oleo camomille: Et confert dolori capitis antiquo: et proprie emplastro facto ex eo. Et caput purgio facto ex succo ipsius. Et comouet sternutatione & educit per viam nasii superfluitates plurimas ex cerebro. pnas fluere ad partes cordis occultas: et eius administratio proprie cum rob. confert lunamentu manifestu iusti antique: cuius causa est humiditas grossa et viscosa et difficultati anhelitus. Et mundificat viscera et matrices & confert suppositus et emplastratus visibus eorum et educit menstrua & facit abortiu. et est medicina magna vulneru antiquorum & putridorum mundificans ea et generas in eis carne laudabilem: imo et ossa nuda vesties carne. Et emplastratio & clysterizatio facta ex eo confert scias fice. Et colluitur os ex aceto decoctionis ipsius: et remouet dolorem dentis & sedat reumatismuz eius et suppositio facta ex eo aperit orificia emoroidarum: & confert vsus eius et qui effundit semen suum inuoluntarie. Et fit ex succo ipsius et farina fabarum: et ciceram linimentum bonum: mundificans faciem et

De simplicibus.

facile & absergens maculas eius. Oleuz vero eius confortat nervos et iuncturas & confert spasio humido et confert dolori pectoris & plenest et peripneumonie et confert distillasio eius in aure dolori eius et distillatur ad fetore nasii: & res mouet eum et inunctio eius in temporibus facit dormire & confert dolori capitis et maturat catarrum: & confert inunctio eius dolori epatis et splenis et renam et confert dolori maxillis & iuncturaram & podagre. (Dosis). Eius est a. ʒ. ʒ. vi. ad. vi. et conseruatur per annos duos.

De cucumere asinino.

Cucumer asininus est fruct⁹ sicut cucumer parvus aspectus plurime: & amaritudinis vere et eius planta habet similia folijs cucumeris tñ asperiora. (Electio). Melior pars plate eius est fruct⁹ ipsius & ppe eius copleti succus: et post ipsuz radix. Et calidior fructus eius est citrinus completus: expoliatus tñ a viriditate et q̄ est amaritudinis vere: et cuius succus est alb⁹ habes sicut de pinguedine aliqd: in copleto vero est malus educens sanguine solutioe. & radix eius ingreditur in medicinis multaruz vtilitatu. & melius tepus operatiois succi eius est finis estatis: & collectiois radicis eius est finis veris. (Copleto & ppetas.) Calide copletois est & siccus in tertio. Est aut copletois ex partibus igneis: & partibus terreis adultis. Est aut resolutiua subtiliatu⁹ aperta eius oppilationis & orificiois venaru, absterius extenuatus & exiccatus et solutus. (Rectificatio). Excoilat et aperit orificia venaru quare gnat tortiones faciens cum solutioe angustia & est tarde opatiois et emedatur nocumetam primu. si in opatione succi eius adligatur ex bdello aliqd. Aut ex diagaganto. Aut si ppinetur cum lacte dulci recenter multo. Aut cum aqua mellis & sale et vigoratur et facilis tur eius opatio si in opatione succi ipsius misceatur salis gēme quantitas aliqua & scito q̄ species alefangine addant virtuti ipsius Opatio succi eius. Accipe ex succo eorum quantitas tez quã volueris: & ppe qm citrinescut et sunt maturitatis coplete et fiat extractio succi cum facilitate nō cum compressione laboriosa & exicetur: sicut exicatur scamōea et aloē. Et qdaz accipit aliquas ex speciebus asomaticis & ligat in pano et inspedit in eo donec incipiat inspissari: & postea ro

adef.

est videri oua

Dem 09
Anon
duboy
Som
Loren
D. 11/15
13/15

Stegan
re: 14:3
Correbo

Op ato

Rubi
ficus
Sicut
Sicut
Sicut

Sicut
Sicut
Sicut

Sicut
Sicut
Sicut

De simplicibus.

cōfert colice & dolori ventris et interficit vermes et solutione educit eos. Inuamēta autē ex re sipticitaris eius sunt: qm̄ ab scidit spurū sanguinis et sanat vulnera et mūdificat ea et cōsolidat: et pprie difficilis cōsolidatiōis et pprie puluis ei⁹. Et vnguentū factū ex ea et vini decoctionis ipsius est potus ad hoc: et pprie ad fistulas et vlcera magna. Et quidem dixerunt superstitiose. qm̄ sic coquitur cum carnibus consolidat eius partes diuisas. (Dosis.) Eius est s̄ tertia. ʒ. i. vsq; ad. j. q. s. et in decoctionibus ab. ʒ. i. vsq; ad. iij.

De carthamo.

Cap. xi.

Carthamus duorum modorū est. Est enim domesticus & siluestris. Et dixerunt quidā q̄ nil ē ex speciebus carthami: et elegati sunt. (Electio.) Cartham⁹ de q̄ loq̄mur ē domesticus & melior pars plāte ei⁹ ē semē ei⁹. Post illud flos eius. Et melius semen est quod est album & planum grossū & plēnū cuius medulla est vinctuosa pinguis: et cortex est tenuis. Et melior flos est qui est sicut pili croci. (Complexio et pprietas.) Calide est in primo & sicce in secundo. et flos eius est mīnus calidus: et siluestris est calidior et siccor. est enim in eo virtus lactiniorum remissa. est autem carthamus absteruus aperitiuus et conurbatiuus: et faciens nauſeam. et inuermum est et virtus educendi per vomitum: et per ventrē et eius nuſcaseat lac & māilla: & stomacho. (Rectificatio.) Docet stomacho faciens salidū: et est tarde et debilis solutionis & dimittit vestigia lenitatis in visceribus. Emendatur autem primū nocentum ex eo permiscendo ei aliquid ex medicinis stomachicis sicut anisum pprie et galāga et maſix et similia. et confortatur eius solatio et emēdatur nocentum quod imprimis in intestinis pmiscendo cum eo aliquid ex medicinis acutis: sicut cardamomi pprie & zinzib. et sal panis: & sal gēma: et similia. Inquit Paulus. Accipe medulle eius. ʒ. x. cordamomi aūf. j. fac ex eis grana sicut cicer & da. ʒ. v. Solut em̄ sufficienter. Dixit etiam. Liga ex medulla eius quantitatē sufficientem in pāno: et suspende in oximelle qm̄ coquitur: et erit solutiuum: et pprie si fuerit oximel squilliticus. Inquit Alchansi. Accipe meduli ipsius aūf. xij. penidiarū aūf. iij. cordamomi: zinzib. an. aūf. j. aggregentur omnia. cum melle:

De simplicibus.

et fiant forme sicut nuces: & da vbi opz vnam vel duas. Et dixit Sal. Decoquatur medulla eius in iure galli vel gallinā rū cū speciebus: & ppinetur vbi oportet. Et dixit etiam ex medulla eius: & tertia ponderis ipsius ex amigdalis: et sexta ex pineis: & aggregēt omnia cum melle cocto et succo squille et sit hoc inuamēti mirabilis ad ea que dicimus. Extrahitur ab eo oleū inuamētozū multorum: & ei⁹ operatio est sicut operatio olei de becn: & olei amigdarū. (posse). Solutione educit flegma p̄ ventrē et vomitū: & s̄r aquositates: & valet ad egritudines ex eis: sicut est colica. Et clysterizatus valet s̄r: et mūdificat pectus & pulmonē: et pprie lohoc p̄dictū: et alij modi administrationis eius & clarificat vocem: et s̄r oleum ipsius: et vrus ipsius in spermate augmentū facit. Flos vero eius cum aqua mellis remouet icteritiam. (Dosis.) Eius est a. ʒ. iij. vsq; ad aūf. v. et floris eius a. ʒ. j. vsq; ad aūf. ij.

De ben.

Cap. xij.

Ben est granum almesus. Et eius alud magnum aliud paruum. Magnum autem est in magnitudine fructus anellane triangulatum. Paruum vero est sicut cicer. Et vtrūq; habet medullam vinctuosam lenem et albam. (Electio.) Magnum incolome est. Paruum vero malignū est. Magnum autem melius est cuius cortex est albus planus: tenuis: & cuius medulla est alba lenis multe vinctuositas. Et quod est antiquum melius est recenti. Et paruum melius est subnigrū de clinans ad albedinem: et cuius medulla est vinctuosa alba et lenis: & antiquum melius est recenti. (Complexio et pprietas.) Magnum calidū est in principio tertij: sicū in secundo & in ipso est humiditas superflua cum acredine. Et est incisuum absteruiuum: mundificatiuum et aperitiuum: & oppilatiuum: subuerſiuum: viscerum: conturbatiuum propter humiditatem eius superflua preparans ad vomitum. Et minus fortius est in omni re faciens operationes difficiles & laboriosas perducens ad casum virtutis et in dorem frigidum. (Rectificatio.) Parui prohibenda est administratio nisi in emplastris: et fricationibus: et olei ipsius similiter nisi in vinctuonibus. Magnum autem malitia est corrigibile. Et sunt hec corrigibilia in ipso. Docet enim stomacho faciens

De simplicibus.

In eo subnersionem. et est laboriose solutio et tarde. Et nos quidem diximus in canone: quod assatio eius resoluit ab ea et maturat humiditatem superfluam et acrem causam ad subnersionem et nauseam et dimittit ei: ut sit solutum per ventrem tñ. Semen autem feniculi et anisi cum eo rectificat nocumentum pium et proprie mixta decoctioni ipsius et sunt ex medulla eius: post coctionem ipsius et medio ponderis et amigdalis dulcibus et melle passularum: forme sicut auellane et sunt iunamenti magni ubi oportet. Operatio decoctionis eius. Accipe ex eis integris quantitatem quam volueris: et inuolue in pasta et coque in cinere calido: vel extrahemellam eorum et contere contritione multa et pone ex sesminibus et speciebus aliquas et inuolue papyro: et desuper inuolue pastam et fac sicut superius diximus. Oleum autem eius extrahitur sicut oleum de amigdalis. (Posse.) Per vomitum et ventrem educit flegma crudum et grossum et est mirabilis medicina ad colicam flegmaticam et ventrosam: et etiam clysterizatum et suppositum et fit emplastrum ex medulla eius: et farina ordei et melle et resoluit apostemata et scrofulas: et cum melle tantum valet similiter ad egritudines nervorum frigiditas: sicut est contritio et spasmus. Calefacit enim eos et lenit duriciem eorum et nodositatem et emplastratur super epas et splenem. proprie cum farina lupinorum et spica et confert duricie: et oppilationi eorum. Ven autem parum emplastrati egritudinibus tam dictis est virtuosus et similiter oleum eius. Oleum autem de ben notum confert vestigiis ulcerum et lentiginibus et feditati cutis et morphee. et distillatum in aurem confert dolori eius et sonitui in ipsa et surditati et sibilu. (Dosis.) Eius est a. 3. f. ad. 3. i. et f.

De lapide armenio.

Lapis Armenus. Inquit Alex. a verificatoribus est insuentus prerogativa habere in educendo nigram coleram de lazuli. (Electio). Melior est habens colorem medii iter viridem et obscurum terre et indum. Et habet macularum et distinctiones virides at nigras: et qui non est in lapidis termino immo est facile dissolubilis et pulverizabilis et qui est tactus lenis caris asperitate. (Complexio et proprietates). Calide coa-

Copulatio

De simplicibus Armenio nigro
De simplicibus Armenio nigro

De simplicibus.

plexionis est in principio scio: et sicce in ipso. et est resolutivus absterfus: et est ex turbatibus et inbuertentibus stoma-chu: et educit per vomitum et p ventre. (Rectificatio). Nocet stomacho generans subnersionem et faciens cum angustia solutiones. Et dixit Alexander. Non lotus per vomitum soluit et per ventrem et cum labore. Lotus autem soluit per ventrem et sine molestia. Ars autem in lauando ipsum est hec. Teratur cum facilitate in vase lapideo: deinde fundatur super ipsum aqua dulcis et lauetur sicut terendo: et fiat illud frigescens semper inuolue do aqua: et adhuc decies post illud lauetur aqua rosata. et dixit Alkindus lauetur cum aqua buglosse post purgationem eius. Acquiritur enim ei mirabilis proprietates ex hoc ad egritudines melicas. (Posse). Solutione educit coleram nigram et cum virtute mundificat cerebrum ab ea: et valet ad egritudines eius melancolicas: sicut est mania et melancolia et vertigo. et dolor capitis et epilepsia: et ad egritudines timoris et suspitionis et ad lepra: et ad egritudines splenis: et ad cancerum et ad morpheam nigram: et melancolicas febres. (Dosis). Non loti potio est a. 3. f. vsq ad. 3. i. f. Et loti potio a. 3. i. vsq ad. 4. j.

De lapide stellato.

Lapis stellatus est lapis de genere marmoru habens maculas ex auro: et est alius albus: et dicitur marchasita. Alius viridis clarus celestis: et vocatur lapis lazuli. Et quosdam mures fert vtrumque simul. (Electio). Melior est cuius color et viridior: in colore lazuli: et habet maculas aureas et mixtus cum marchasita est non bonus: et non maculatus est non bonus et similiter lenis. (Complexio et proprietates). Est calidus in sebo: et siccus in tercio: et dicitur humain. est in vitro in tercio et est in ipso acuitas non vacuata sipticitate aliqua et est ex parte acuitatis eius adustus: viceratius: putrefactius: absterfus: et incisivus. Et in non loto est proprietates radedi pilos. Lotus autem conseruat et plongat eos. Et generat pilos in palpebris. (Rectificatio). Sunt in eo nocumenta que dicimus in lapide armeno et expedit tollere nocumenta eius similiter cum ablatione: sicut dicimus superius. De trituratone autem sustinet plurimum lapis armenus. Quidam autem ex sapientibus posuerunt ipsum post eius ablationem in confectionibus letitie: et proprie 3. viij. ex eo ad lib. vnam ex confectione et dabant cum suc-

De simplicibus Armenio nigro

Lapis
Stellatus
Lapis
Lazuli
De simplicibus Armenio nigro
De simplicibus Armenio nigro

De simplicibus.

cus quoque niger est habens odorem nape. (Electio.) Minerale fortius est marino. et sal gemma eis: et sal napticus illis in dicitur omnibus. Et subrubens melior est subnigro. Et sub niger est fortior. et omnis quanto amarior tanto fortior. (Completio et proprietates.) Calidus est et sicus in sebo: et quanto amarior tanto calidior est et sicior. Est autem compositus ex partibus terreis adustis: et amaris. et ex partibus aqueis sine sapore: que si sint equales salinus sapor perficitur. Dominantibus autem terreis ad amaritudinem pronior. Aqueis vero in falsedine remissior. Est autem sal liquefactus: incissus subtilitatu: et inspissatus: solutius constrictius: et preseruatiu a putrefactione: exiccatus mordicatus: et subuersiuus stomachi: et conturbatiuus preparans ad vomitum. (Rectificatio.) Sal non est sicut radix in re medicina: sed nec in cibis. Quod ex se sit solutius: sed ponitur sicut res dans virorem radici. Confortat enim medicinas omnes tarde et debilitate solutione facientes: tamen ex miscibilibus cum eo mellitosibus conditione eius non est equiualens ad remouendum ferrositatem ipsius sicut mirabolani: et illud propter operationem substantiarum inuicem. Res est insipide similiter facturi. et sicut inspissant. (Pesse.) omnis sal solutio educit grossos humores et viscosos. Et eius solutio est liquefactio quod inuenit ex humiditatibus: et post illud stringit et sal panis facilem efficit supfluitatum egressionem et remouet fastidium ciborum et excitat appetitum. et distert: atque educit flegma vitreum et flegma viscosum. Et mixtus cum aliis medicinis solutius confortat eas in soluendo. Quod autem ex eo totum est cum tanto potius deris vasorum factorum de Seni quantis ipse est fit dentifricus bonum mundificans dentes et auferens fedtatem: et confirmandans gingiuam laxam et miscetur cum eo lapis: quo alij lapides inciduntur: et fit dentifricum bonum ad eas que dirimuntur et similiter fracture viri. Et sunt qui miscent eis cyperum et spumam maris massacumia: et cornu ceruinum: et similia. et sal bullitum cum oleo ponitur tepidum super combustionem ignis et prohibet a desiccatione. et sanctus super nernos confortat eos. et similiter coctus cum oleo: et pauca terebentina ponitur super puncturam nervi cecam: et prohibet ab apostemate et spasmo. Et similiter super flobothomiam cecam. Et simili

De simplicibus.

ter mixtus cum farsure: et melle valet contritioni nernorum et casui super membrum et dolo: auris. Et sal mixtus cum oleo et melle remouet vestigia percussionum nigra et omnes quidem species salis consumunt et auferunt additiones in oculis sicut est panis et vngula et caro putrida et similia. Et conferunt simaniche et casui vire: et molificationi lingue: et omnes faciunt subuersionem et vomitum et diminuunt sperma et eorum versus generat seabiem. Sal gema quoque educit solutio flegma vireum: et expellit humores: quorum eradicatio est difficilis. Et mundificat instrumenta sensus. et valet ad vertiginem: et proprie mixtus cum agarico: et tribus mirabolanis: et abstergit peccus et mundificat stomachum et confert dolo: eius. et fit ex eo dentifricum bonum mundificans dentes. Napticus vero et sal indus fortiores sunt illis in omni re et educunt ambo melancoliam et flegma: et preseruant corpora a putrefactione et valent ad lepram et ad egritudines melancolicas. Versu non administrantur per se sed ponuntur in confectionibus propter illud quod diximus. et pillulis: et enematis et collyriis. et alijs modis administrationum.

De baurach.

Cap. xvij.

Baurach. Aliud minerale. Aliud artificiale. Minerale autem baurach. Aliud africanum. Aliud romanum. Aliud egyptium. Armenium vero est laminosum: album hinc per mixtionem rubedinis et aliquid purpureitatis: et est falsum mordicatum. Alie vero species in his proprietatibus sunt remissiores et debiliores. artificiale autem sicut dicitur est spuma nitri. que est alba: leuis: et falsa mordicativa. et est aliud sicut artificiale: quod est flos parietis: et est sicut flos falsis. (Electio.) Minerale est fortius artificiali et armenium est fortius egyptio: et egyptium africanum et romano. et melius et eis est quod habet proprietates. vij. scilicet. quod est laminosum. Et quod est frangibile et quod habet in fracturis suis inciditatem: et est leue spumosum et quod est album habens per mixtionem rubedinis. et quod est falsus et mordicatum et ex artificiali: melius est flos pietis. et quod est nitro fortius. (Completio et proprietates.) Calidus est in principio tertij et sicum in ipso: et est in ipso falsedo secundum plurimum: et de simplicitate aliquid quare est conueniens sua absterfio: est autem exiccatus et

Baurach

De simplicibus.

visus materiarū grossarū: resolutiō absterfius & mūdicat
suum. (Rectificatio.) Nō est ex medicinis que sunt sicut fun-
damentū in cōfectionibus. sed est sicut hic p̄rie de sale dixi-
mus. (posse.) Administratur in cōfectionib⁹ & medicinis cly-
steribus et suppositoriis & solutio ne educat flegma crudū & vi-
scosū a partibus difficilib⁹ eradiciōis eius & administrat cū
melle. & educat ipsū p̄ vomitū et cōfert dolori stomachi: & iter
sicut vermes: & educat eos. & confert fm oēm modum adminis-
tratiōis eius: colice flegmatice. et ventose et p̄rie dyslere
ex eo cū aqua vel oleo rutaceo vel aqua decoctiōis rute. et
confert emplastrū cū sicibus: & stercoze multe p̄rie hydro-
pisi: & dolori splenis: et stomachi frigido.

De sarcocolla.

Quarcocolla est gūma arboris que est sicut frutex: et est sp̄-
tiosa cuius rami sunt nodosi: collecti ad arbozem: & col-
ligitur ex ea gūmi: & est eius aliud album sicut ihus et aliud
subcitrinum. (Electio.) Fortius est subcitrinum albo et quod
est amarins melius. (Complexio & proprietates.) Calida est in
secundo. Et eius siccitas est minor caliditate sua: & est matura
sua: & absterfius: et resolutiva: & aperitua: et est in ea vir-
tus sigillatua vulnerum & conglutinativa et mundificati-
ua: et incarnativa. (Rectificatio.) Tarde solutio nis est & de-
bilis: & conturbat eum in cuius stomacho dñatur colera:
quare oportet ne et in cuius stomacho dñatur caliditas: & in
quo est colera p̄pinetur. Vigorat aut̄ eius operationē 3. iij. & in
& cordumē. (Cōfectio pillularū & sarcocolla quas fecit ha-
li senex. R. sarcocolle. 3. iij. turbith. 3. iij. interioxis colloquis
tide. 3. j. et f. 3. iij. b. tantūdem salis gemme. 3. j. dissolue sarco-
collam in aqua rosata & confice et fac pillulas. Sunt enī mī-
rabiles ad ea que dicemus. Nutritur aut̄ sarcocolla in lacte
a sine omni die lac infundendo sup̄ eā in scutella vitrea p̄ qn̄
q̄ dies: & est medicamen bonū egritudinū oculoꝝ. (posse.)
Solutione educat flegma crudum et humores grossos & pro-
prie quod est in iuncturis & an chis et mundificat cerebrum &
nervos et pulmonez et confert ruffi: et asmatis: et est ex reb⁹
cōferentibus senibus et p̄rie flegmaticis. Usus enī ei⁹ gene-
rat calaicium. Inq̄ Dyasco. Usus eius impingnat corpora
& sanguinū efficit in spermate & ipsa est medicina sublimis

De simplicibus.

obtaine et lippitudini et p̄rie nutrita sicut diximus. Et
cōfert viceribus putridis in aure et saniosis et p̄rie licinio
innuncto in mellicrato: et innuncto in pulvere eius et posito
in aure est virtuosa ad illud et est medicina sublimis omnib⁹
vulnerū recentū et putridorū et antiquorū et mūdicat
ea: et generat carnē in ipsis & consolidat. Et hec est p̄rie vir-
tus eius. (Dosis). Eius est a. 3. j. vsq̄ ad. ij.

Cap. xix.

Quercinum est gūmi alhasce hundes: et est arbor simis
hūs oleadro mōtano. (Electio.) Melius est cui⁹ color est
inter subzubenm & subalbidum: et q̄d habet odorem porozū
et q̄d est facile resolubile in aqua. et q̄d est clarū cum spissa
substantia: & q̄d ex eo est leuius est melius et q̄d nō est in ve-
hementia odoris asse nec h̄z odorem galbani. Ipsum enī est
sic adulteratū. (Complexio et p̄rietates.) Mīnus est sicūz q̄d ca-
lidum et eius caliditas ē in tertio. Siccitas vero est mīdo &
in ipso est amaritudo cū acuitate: sicut acuitas porozorum &
est cōpositū ex substantia subtili ignea et terrea. Sed sub stā-
tia subtilis est dñans et est resolutiuum carminarū v̄to s̄-
tatum grossarū subtiliatiuum: extenuatiū: solutiū: & p̄-
uocatiū. (Rectificatio.) Docet stomacho et epati. Quercūz sol-
lunt nocuenta eius alique ex medicinis sipticitate habent
tes sicut mastix p̄rie et spica. Enula quoq̄ sigillat et p̄rie
p̄rietatem mirabilem ad ea que oportet. Et narravit de sue
modos preparationis eius duos satis bonos. Primus p̄fore
tur colloquintida: et abijciatur grana eius tm̄: et impleatur
aqua cū pauca spica et mastice et bulliat in cinere calido vsq̄
ad consumationē: tertie ipsius. Deinde nutriatur serapimūz
cū hac aqua semp̄ aut modicū infundendo vsq̄ dum pingue
scat. Deinde excicetur et fiant troisci. Sūt enī vltimi ad egrī-
tudines iuncturarū et aquā cirrinā. Et alius modus est pro-
p̄rie hui⁹: et sit permutatio ab aqua colloquintide ad aquā
mirabolanoꝝ tantum. Modus alius ex inuentiōe nostra.
Accipe succi enule sicut est. 3. xvij. et infunde in ea spice & mā-
sticis. an. 3. iij. et bulliant vsq̄ ad consumptionem medietatis
post illud coletur et nutriatur serapimūz cum eo sicut dixi-
mus. Nutritur etiam p̄rie egritudines oculoꝝ cum succo
co rufescent seniculi et aliquo ex fellibus et p̄rie quinz rapa

De simplicibus.

cinm et sit medicamē sublimē ad ea que oportet. (Poffe.) Solu-
tione educit humores viscosos et flegma grossum et aquā
citrinā et eius proprietates est mundificare cerebrum et nervos
et educere materias eorum et conferre egritudinibus eorum fri-
gidis et proprie sibi omnem modum administrationis ipsius
que sunt dolor capitis antiquus et emigranea difficilis et epi-
lepsia et vertigo et paralisis et tortura et tremor. Et sit linimē-
tum ex eo et succo rute et aceto: et confert sibi egritudinibus
nunc dictis et contritioni lacertorum. Et est ex rebus valde bo-
nis ad mundificandū materias que sunt in pectore et proprie
nurtū cū aqua rute: aut cū aqua enule proprie et confert dolo-
ri eius bibitiū et linitum et dolori laterum et tussi antique et
difficultati anhelitus. et est ex medicinis magnis hydropissi.
Extrahit em aquā citrinā: et proprie cū duplo ponderis eius
ex mirabolanis citrinis: et modi narticationis eius predicti. sūt
ad hoc mirabiles et confert duriciet splenis: et resoluit istatio-
nē eius sumptū in potu et suplinitum cum succo capparidis et
aceto et resoluit scrofulas et durities et nodositates mēbro-
rum nutritū cū succo rute: et fellibus sicut dixim⁹ confert obscuro-
tati visus. Et ē medicina magna descēdit ad oculos et proprie
ad colicū factum ex eo. Et linitur cum aceto super ordeolum
et delet ipsum et confert sibi omnē modum administrationis eius
doloribus iuncturaru et est potens in eradicando materias
eorum: ita que ex anchus et profundis isticturis et clysterizatiō vā-
let similiter et bibitiū et clysterizatiō: confert colice frigide et
vetoise et dolori venteris et bibitiū et suppositū puocat mēstrua
et interficit fetum et confert dolori maritice et pfoicationi ip-
sus. (Dosis). Suis est a. 3. s. v. s. ad an. s.

De euphorbio.

Euphorbium est gummi excedens omnia genera gummi
in calefaciendo et subtiliando. Est enim ex rubificantibus
et exiccantibus. Et est ex arboze desertorum locorum hys
spidorum cuius folia in primis cum eleuantur sunt sicut la-
nugines: deinde cadunt et nascuntur folia similia polio ma-
rino. (Electio.) Melius est lene frangibile habens colore pal-
learem et clarum et quod est vehementis acredinis et odoris
valde acuti: et quod est recens super quod iam preterit an-
nus. Recens vero anni sui est sicut venenum et ignis. Et ē ex

De simplicibus.

67
gummi que dissoluantur in oleo et proprie que est recens. Antiquus
vero fortassis non dissoluitur. (Coplexio et proprietates.) Calidus
est et siccum in quarto et est calidus et subtilis: omni eo
quod calefacit ex gummi et est in eo virtus adustionem fa-
ciens: et rubificationem et est penetratiuum absterisum ex
coziatiuum et est ex facientibus operationem cum labore et
angustia vehementi perducens ad sincopin et sudorem fri-
gidum. (Rectificatio.) Est inimicum cordi epasi et stomacho
propter vehementiam virtutis sue quam est acutum vehemen-
ter ferrosus et inflammabilis: oportet ergo virtutes eius frā-
gere et proprie cum rebus obtundentibus acumen eius et ex-
singuentibus inflammationem et acquirentibus ei lubricitatem
et oportet ut sit earum quantitas multa vestiens et regens su-
perficiem eius et oportet ut non multum teratur. Dicit Al-
zansi. Accipiantur frustra citri et sepeliantur grana eius pri-
us involuta in oleo amigdalino in acetositate ipsius. Deinde
involuantur pasta et decoquantur. Rectificatur autem ex hac
arre et remouetur acumen eius. Modus alius virtutem eius
frangens. sicut narravit pamech. involuatur in oleo amigda-
lino: deinde sepeliantur in succo liquiritie aut tereniabin dis-
soluta: aut in aliquo ex robur dissolutis sipticis: et sit eorum
quantitas multa et fiant ex eis pillule: et ppinentur ubi oportet.
Et dicit humain. Propinetur cum aqua mellis: et aliqui
bus speciebus alefanginis. Multis autem et spica sūt ex rectifi-
cantibus communibus emedantibus quecūque ex acuitate me-
dicinarum timentur. Budaciam autem eius expellit medicine
lubrificatiue: et extinctiue sicut est aqua ordet proprie cum
oleo amigdalino et fiat exhibitio post exhibitionem frequens.
(Poffe.) Solutione educit flegma viscosum et grossum a lo-
cis profundis corporis mundificans iuncturatum vacuitatem ab
humoribus grossis difficilis eradicationis. Nec est et res simi-
lis ad hoc: et est ex rebus mundificantibus nervos et consti-
mentibus humiditates imbibitas in eis: et dissoluitur in oleo
de cheiri et inungitur cum eo et confert egritudinibus nervorum
frigidis: sicut ē paralyticus et stupor et tremor et tortura et spale-
mus et est res mirabilis ad illud. Et igitur super epar et sple-
nem et confert doloribus eorum frigidis et ventosis: et fricas-
tur palus eius super morpheam cum aceto fricatione forti

Sempiternum
De simplicibus.

et delet eam. Et sumptum in potu s'm modum emendationis eius: est medicina magna doloribus ventosis qui vadunt & veniunt per iuncturas: et est ex rebus que faciunt sternutatio nem cum fortitudine: et est medicina bona litargie et obliuioni & proprie inunctio ex eo cum oleo de spica in occipitio. Et est ex medicinis educentibus aquam citrinam: & dicitur Dyascoides. Aureus vnius ex eo interficit. (Dosis.) Eius est chyrat. i. vsq; ad .iij. conseruatur autem quadriennio. Reces autem anni sui est perniciosum. Is autem qui sumit ipsius timentat frigus: conseruatur autem ne cito senescat in milio vel fabis vel lentibus.

De opponaco.

Cap. xxj.

Opponacuz est summi plate silis ferule cuius stipes eleuatur super terram circiter cubiti vnius vel duos. & folia eius sunt minora folijs ferule. Et eius r'vulus e palearis i colore & eleuant sup eum flores odoris boni coloris auri: & s'nt s'z semita florū aneri. Et s'nt cultores eius circiter palmū mediū et egrediē radicē & eleuationē r'vuli eius circiter palmū mediū et egrediē h'uiditas aurea q' coagulat & fit opponacū. (Electio.) Medius ex eo qd est citrinū extra & subalbidū inf'us: & q' est amarū & qd facile fragit & facile dissoluit in aq' & q' est odoris boni p'prij. Et sunt ex h'olibus q' adulterat ipm cū armoniaco p'prie sup colorado grana minuta ex eo: sed odor & albedo fracture deocultat fallaciā. Et melior ps plate eius e gummi eius & radix ipsa. (Complexio & proprietates.) Calidū est et siccū in tertio et radix eius e in secundo et e resolutius: carminatiū: v'etosus casti grossarū: subtiliatiū: lenitiū: m'gdisticatiū: et absteriū: & s'nt radix ipsa. (Rectificatio.) Docet stomacho faciens sitim. & est opatiōis tarde. De rectificatiōe asit fac q' i serapino diximus. (Dosis.) Solutiōe educti flegma grossū & viscosum a p'tibus remotis et luncturis proprie et m'ndificat cerebrum & nervos & cōfert egritudinibus eorum frigidis. et est ex reb' addētibus in v'isu p'prie s'z omnē modū administratiōis ipsius & m'ndificat pectus et cōfert tussī antique: et difficultati anhelitus s'nt & radix eius. Et fit emplastrum ex eo et succo apij & aceto bono sup splenem resolues duriciem eius. & dicit quidā: ponitur pars aliqua ex eo in muslo & ad ministratur post tres mēses & cōfert h'ydropsi et magnitudi ni splenis

De simplicibus.

ni splenis & emplastratur sup nodositates mēbrorū & sup scrofulas & resoluit eas. Et collitur os cū aceto decoctiōis ipsa: & cōfert dolori dētium & corrosioni eoz & bibitur cum aqua mellis calida & cōfert guttationi vine & prouocat ipsam & mēstrua & facit abortus. & est medicamē bonum p'prie focationi matricis & egritudinibus ipsa frigidis et est in eadē dicina magna doloribus iuncturarum: & podagre: & dolori genuum & fortis sciaticæ & p'prie s'm oēm modū administratiōis ipsa: etiā linitus & emplastratus & p'prie cū succo canalis et melle & sale pauco & est ex medicinis bonis exp'iorū inuamētōrū vulnerib' antiq' & putridis & eis que s'nt d'f'icilis cōsolidationis. Facit em in eis nasci carnē & vesit os sa nuda & e ei p'prietates i hoc. Et narravit Ebēgezar q' s' ex eo & medio pōderis ipsa & rasura pāni antiq' subtilis m'ndi & vino & melle & oleo rosaceo fiat vnguentum sic teredo in mortario: n'c olei n'c v'ni s'fundēdo illud fit mirabile ad implēda vulnera carne: & p'prie in q'bus v' difficilis incars natio. Et posteriores addiderūt ex litargio & aloē: & myrr' r'ha: & sarcocolla sicut an. quartā p'tē quātitatē opponas ei & fit medicamē mirabile sanās fistulas & vlcera fraudulē ta: et ē medicamē exp'itū rigori febrili: & p'prie bibitur cum aceto an horā paroxisimi & linitū in spina dissolutū cō succo apij & oleo anetino. (Dosis.) Eius a. 3. s. vsq; ad. ij.

De mezereon.

Cap. xxij.

Mezereon est plāta vocata apud perlas rapica vitā & a q'busdā faciēs viduas & a pluribus leo terre vocatur & est planta cuius stipes eleuatur sup terrā circiter cubitos duos. & folia eius sunt similia folijs oliue s'z maiora. et p'ducit grana nigra in magnitudine fructus myrri et est plāta lactificiorū maior: cuius spēs sunt plures. est em q'dā magna h'ns folia & subtilia: et ē pua habēs folia sicut folia oliue: & spissa nimis: & est habēs folia crispa & aspa. et ex eis aliud est h'ns colorē viridē & aliud h'ns colorē subnigrū p' ducentē colorē pauonis. (Electio.) Melius est h'ns magna folia tenuia & viridia: et qd oritur in locis liberis et in vicinitate plantarum speciei eius. Et quādo oritur ex eo planta vna in toto ambitu loci est mortalis. Et que oritur in locis termarum est sicut venenum & parua habens folia & spissa

Mozgry
Lapida
Urtica
Jan qd sit latyritus?
Electio
Electio
Def.
M. Mezereon. Lapida viduas. Leo terre. Cony. Conydis. et per.

De simplicibus.

est malum. & simpliciter hinc crispa et aspa: et quod est subne
gru simpliciter. (Complexio & ppuetas.) Calidus est et sicum
in. iij. Et dicit filius zezar est in sine terrij. Sed no verifis
cat illud. est em in eo virt^o acuta ignea & acrimonia vebes
mes et e excoatiunz viceratiu^o ferrosuz et inflamabile et
est cõsumptiu^o et dissolutiu^o virtutis. (Rectificatio.) Est p
rimu^o veneno nocēs mēbris q̄ sūt minūte virtutū debilitās
et dissoluēs eas. Conandū est igit^o frāgere malitiā & acuitā
tē ei^o: et hoc faciem^o cū auxilio rerū frāgētū ea & pmutan-
tū inflammatiōe & ferrositate ei^o sicut sūt olea frigida: et p
prie res exictine sicut ē mucillago psūij et succ^o postulace
et succ^o endiue pprie. Et enim mirabile & aqua alchechē
si & aqua solari humidi & altarassecō & aqua berberozū:
et frangūt adhuc acuitatem ei^o res inspissatine et pontic-
tatem habentes sicut sunt mirabolani. Sunt em sublines
ad illud. dicit filius zezar. Duplum ipsi^o ex absinthio iū-
cū cū eo emendat malitiā eius. Inquit Diacordes. Infrā
dantur folia eius in aceto die vna. & exiccantur et frangit
cum arte. hac virtus ipsius ferrosa et inflammabilis: et dis-
co q̄ si in aceto coquantur aut infundant citonia aut mā-
giana aut berberis erit melius & sigillatur almezerion bo-
nitas ex hoc ad ea q̄ oportet. Et si ex aceto infusionis ei^o aut
decoctionis ipsius fiat syrupus acetosus inuenitur exper-
tozū lunamentozū vbi oportet. et dicit Gal. Infundatur fo-
lia eius i syrupo rosaz parū anteq̄ terminetur cocto ipsi^o
et ppinetur sirup^o vbi oportet. Nō est em in eo timor. & dis-
sit iterum. Decoquatur in iure galloz antiquozū et ē sine
nocumēto. & quādoq; almezeeron. administratur: cum pmi-
xtiōe altatum medicinarum virtutē eius fractinam haben-
tes & eius operatio ē talis. Accipe folioz ei^o. ʒ. xl. et sup ea
pūce aqua dulcis. lib. iij. et dimitte die ac nocte. deinde fac
bullire lento igne donec redeat ad lib. vnam et mediam:
et in colatura ei^o ponatur olei sumpti ex amigdalis dulcis
bus. ʒ. viij. & bulliat facilliter vsq; ad aque cõsumptionē: sic
si ponatur oleum cū folijs & aqua et bulliat simul ad aque
cõsumptionē erit in virtute fortius. Et dicit Rāsus. Sub-
mergatur in aqua ex folijs ei^o circiter. ʒ. ij. in cado magno
misti & dimittatur mēsis tribus: & erit res mirabilis ad

Cephaxio

Corastio

Stipitidis

Preparato

Syrup.

Dezary

Disfratio

Urim in

*Syrup siq; p̄ acetosus
ex aceto infusionis b d m*

Almezeeron

De simplicibus.

hydropisiz. Expellit em sine nocumēto aquā citrinā. Cō-
fectio almezerion ex inuentiōe nra. Accipe foliozū almeze-
ron pparatozū partes. x. carniū citoniozū elixatozū i aceto vt
ni & iuccari tabarzet. an. partes. lxx. tereniabin ptes. lr. aq̄
casei ifusionis agarici partes. xxx. olei Almezerion partes
xij. Dissoluatur iuccarū et tereniabin in aqua casei predi-
cta. et misceat cū carne citoniozū & coquatur cū facilitate vs-
q; ad mellis spissitudinē: et innoluatur puluis foliozū alme-
zeeron cū oleo iā dicto et cōficiat cū eis. Est em medicamē
bñdictū ad hydropisiz. Cōfectio pillularū almezeeron vas-
lentū similiter ad hydropisim: & ad expellendū aquā citri-
nā cū fortitudine sine timore. Recipe foliozū preparatozū.
ʒ. v. mirabolanozū citriniozū. ʒ. iij. chebulozū. ʒ. iij. cōfice cū re-
rentabin vel tamarindā dissolutis in aq̄ endiue. Et scito
q̄ almezeeron de decoctiōe medicam infinet: & cōtritiō laz-
boriosa virtutē eius. expellant aut nocumēta eius a corpo-
re aqua ordei et aqua passalarū. Versū aqua endiue et al-
sarazacō auferūt inflammatiōē relictā ab eo in corpore. Et
sciuit q̄ medicine cōpressine audaciam medicinarū expel-
lunt. (posse.) Solutiōe educit aquā citrinā cū fortitudine
vehementi. Et dicit Alexander. Inuncts cū rebus educentib^o
melācoliaz educit eaz. et cū rebus educētibus flegma edu-
cit ipsuz. Et absinthij duplicatū ei: aut mirabolani. addūt
ei bonitates notas & faciūt educere colerā. Māius autē in-
uamentū q̄ ex eo expectatur est ad hydropisiz. Aquā cui^o
edūcit aggregatā in vētre. Docet in epatitimo oib^o mem-
bris nutritiuis. Et interficit lūbricos & vermes & solutionē
educit eos: & seruetes vicerū. Et si fiat tere ex eo & melle cur-
rat fistulas & vlcera fraudulenta: et sit collutio ex aceto deco-
ctiōis ipsius. Et cōfert dolori dētū & corrosiōi corū & gingis
ne sanguinee & mollificate. Et sit vnguentū ex eo & aceto et
oleo & cera ad scabiē bonū: sicut ex eo limimētū cū sulphure:
& melle & aceto forti ad morphea & albaras & lentiginē & de-
let eas. Et quōq; sit p̄fricatio sup morphea & baras cū folijs
ei^o et aceto forti: & est vltimū. Et dicit Johānnitius. Valet
ad q̄rtanā. (Dosis.) Eius est a. ʒ. f. vsq; ad. ʒ. i. Et hoc in co-
ctiōib^o et pulueris a characteris. ij. vsq; ad. v.

Cap. xxij.

3 ij

*Almezeeron p̄ frigit aq̄ horchiz
in rospozū. P̄fricatio
Dustamatozū
maxam*

Dosis

3 ij

De simplicibus.

Azlebiam est spēs lacticiōriū et ē solutiū ruficōrum
et eius aliud est magnā hñs radices rotundas et gros-
sas et spissi corticis et dēsi et pōderosi. Et aliud est parū hñs
radices subtiles et est tenuis corticis. (Electio.) Dagnū est
malū abscondēs viscera. Parū vero est illud quod eligi-
t. Et melior pars plante est cortex radice eius et lac ei⁹ est acu-
tius et fortius. Et melior radix ipsius est habens proprieta-
tes. v. bonas. scz cui⁹ cortex est subtilior et leuior et facile frā-
git: et est hñs de rubedine aliquid sicut casta pprie et super
quā iam preterijt medij anni. Recens vero mēsis sui tñ ē
mala. Nigra vero est pñitiola. Et orta in locis termax simi-
liter et melius ipsa collectiōis radice ipsi⁹ est pñicipium ve-
ris et lactis eius in fine ipsius. (Cōplexio et pprietas.) Ca-
lide cōplexionis est et siccē in pñicipio tertij. Et lac ei⁹ cal-
dus et cōpositū ex substantia ignea acuta et subtili: et ex
substantia terrea sūptica et ē incisiū subtiliatū expiccat:
nū materierū submersari: liqfaciū et apitū disruptiū
ozificiōz venarū. (Rectificatio.) Nocet cordi epati et stoma-
cho: et dirūpit venas et excoziat viscera: derelinquit istāna-
tiones facietes cadere in febres et emēdat primū nocumētū
quō ex eo timetur pñiscēdo ei aliquas ex medicinis cordiaz
lib⁹ et stomaticis et epatis cū eo secundū et tertij nocumen-
tū corrigi acq̄redo ei bonitatē cū medicis cognitiuatis
et coadunātib⁹ et cōsolidātib⁹: sicut est dragagānū pprie
et gūmi et bdellij et mucillago pslij: et succus portulace et
silia. Et quartū nocumētū eius tollitur pñiscēdo ei ex reb⁹
refrigerātib⁹ et extinguentib⁹ aliq̄s. Et ex hoc faciētib⁹
apud me est: vt infūdat in succo altaraçacō aut in succo en-
dive et pauco aceto aut in succo portulace: aut solatri raze-
to. Et si fuerit acetū decoctionis aut infusionis citoniorum
erit melius. Mirabolāi quoq̄ sigillant ei bonitates notas
et abstinētiū slij et aloē et dixit inde⁹. Infūdat in lacte dulci:
aut aceto et remoneatur in eo lac multotiēns expicetur. Re-
pmitur em̄ sica sua malitia. et dixit ruffus. Si solatio per
ip̄z supfluit: aut laboriose fiat sedeat solat⁹ laq̄ frigida. Mi-
hi quoq̄ videi verbū incōueniēs. Circūstans em̄ frigidū in
cludit et coadunat virtutē medicinē: et corroborat eā: necnō
et medicias ad vias expulsiōnū repelit materia sicut se scire

De simplicibus.

secimus. succurrēdi est igitur tunc sicut in canone dixim⁹.
Cōfectio pillularū de alsebrāz cōferētū hydrosipi. Recipe
eius pparati ptes. iij. mirabolāioz citrinorū ptes. iij. aloz
es ptes. v. Cōfice cū succo feniculi aut endiuie et ē dōsis ea-
rū. a. j. i. et f. vsq̄ ad. iij. Et q̄dāz ex lacte ei⁹: et farina factū
unt oblatas et soluit cū eis. Et q̄dāz facit cū aceto et succa-
ro et lacte ipsi⁹: et q̄dāz cū carne citoniorū et mastice facit
solutiū bonū. (Posse.) Solutiōe educit siegma vehemēter
et aquā citrinā et humores melācolicos: et materias a iūctu-
ris. et p̄fert dolorib⁹ earū et est ex medicinis magnis ad hy-
dropsim. Verūm nocet epati: et desiccet corpus vtiētis ipso
et sumit sperma et lac ei⁹ hoc vehemēt⁹ facit: et facit cade-
re in febres. (Dosis.) Corticis radice ei⁹ a charactis. ij. vsq̄
q̄ ad. vij. et lactis eius a characto. j. vsq̄ ad. iij.

De ius. Cap. xxiij.

Az. i. serpētaria est planta que dicitur collū diaconis et
ex ea alia est plana hñs folia. alia crispa: et radix plā-
ne cit ad nigredinem attinens exterius: interius vero alba
est. Crispe vero exterius cineritia. Interi⁹ vero alba et ad ci-
trinitatem declinat a super vtriusq̄ radicē eleuantur rufi
habentes maculas ad modum serpētis. (Electio.) Melior
pars totius plante est radix. Et melior radix est grossa com-
pleta et orta in locis liberis: et mell⁹ tempus collectionis est
ver. et pñicipiū estatis. (Cōplexio et pprietas.) Inq̄t dya-
scorides crispa calidior est quam plana et dixit Ruffus. Pla-
na calida est in primo gradu. crispa in secūdo. et dixit Sak.
Plana calida est in pñicipio secūdi: crispa in fine ei⁹. Et
est quasi verius et ē in vtraq̄ caliditas et acuitas que posita
in superficie cum substantia terrea et vicens plus: et vtraq̄ est
absterfua icisua penetratua et aperitua subtiliatua hu-
morū grossiorū et viscosorū adherētūz. crispa autē ad hec
omnia est fortior. (Rectificatio.) Nocet vtraq̄ acuitate sua
et stomacho et epati: debilib⁹ faciens reumatizationem et
mozdicationem. Et reumatizat ad stomachum materias
a vicinis mēbris. Et illud quod magis sapiētēs elegerunt
ad corrigēdi primū nocumētū ea est: vt. ppinet cū rob aut
cū melle psularū et speciebus alestinginis. Et tollit scdm
nocumētū eius permiscēdo ei aliquid ex reb⁹ stomaticis

De simplicibus.

Stipticis sicut est mastix et citonia et ppinare troscicos bla
rodō post ei⁹ exhibitionē. Collit. n. scōz nocumētū ipsius.
Electuaris qđ sibi cōparat. hamech sup iuuamēto cui⁹ nō
est dubietas in resoluendo humorem cruduz in stomacho
et membris nutritis et renib⁹ et sanat emorroydas et rez
soluit ventositates earū et confert dolor earū et dolorib⁹
renū et excitat colū: cuius permixtio hec est. Mūdetur ras
dix crispe et lanetur i vino. Deinde coquatur in aqua et qñ
qđ nō coquatur: et est fortius et teratur et sint eius lib. ij. rob. li.
vj. Et alibi habet. Mellis et rob. añ. lib. ij. piperis cynamo:
mi zinzibe. maç. gar. añ. 3. vj. (Dosis.) Et⁹ est a. 3. ij. vsq ad
3. vi. ¶ Confectio tere luf descriptione hermetis sup quas
expectatur fiducia exprozi iuuamētōz ad doloz capitis
et emigranē et vertigenē et epilepsiā et tremoz et torturaz
et paralytim. Et educit superfluitates humorū viscosoz et
grossoz et subtilis a capite et nervis: a stomacho et tinctus
ris: et a toto corpore. Et confert iuuamētū doloribus iuctus
rari et doloribus renum: et doloribus matricis: cuius hec
ē permixtio. R. aloes. 3. j. Interioris colloqñtide. 3. viij. Ra
dicis vrinisq luf sicce. yreos. turbith. agarici. serapini. mira
bola. citri. chubulis indozū. añ. 3. j. et 3. zinzibe. cynamomi.
mastice. ellebozi nig. eufozib⁹ assari. cassie lignee lalis idi.
croci. castorei apū. cheissim. semis mezereō. sticados. añ. 3. j.
squille. assate. 3. ij. et 3. scamonee. 3. ij. fiat oim contritio: boz
naz iuolnatur puluis in succo cucumeris afinini: quāta
se qua bene iuolnatur: deinde siccet et iterū denuo iuol
natur in predicto succo et oleo panco nudi. deinde siccet
et iuolnatur melle dispumato: quāitate qua fiat totū sicut
pasta et propinetur post sex menses. et sit dosis ei⁹ a. 3. j. vsq
ad. ij. Dixit phylagrus. fiat tortele ex radice plane recen
tis. et mande et trite vltima contritione cum pondere sui de
farina tritici: et coquatur sicut panis et propinetur omni ma
ne habētib⁹ emorroydas et delet eas. Utraq⁹ ast luf de der
coctioe salinet ad plens. (Posse.) Solutioe educit flegma
subtile et grossum et mundificat et confortat renes. et puoz
caty: inam et excitat colū. et est ex rebus mundificantibus
pectus et pulmonē et cōfert eis sup qbus timetur frequētia
asmatiz: et tussis ppter exuberantiā humoris viscosi in eis. et

De simplicibus.

pprie lohocex succo eius cū melle et rob: et quandoq⁹ ad
ministratur cū ouis et valet similr. Dixit Democrit⁹. Inua
mētū virtusq⁹ speciei eius est magnū oibus dolorib⁹ emoz
roydarū et ventositatibus earū fm oēm modū administrat:
tionis ipsius etiā suppositū et emplastratū et nos experti su
mus. Et ē magni iuuamenti super crudū humorē qđ est in
stomacho et renib⁹. Et dixit Sal. Resoluit apostemata du:
ra et duritiem splenis et aliorū. membrōz. Et confert vice:
ribus fraudulentis et fistulis et cōsumit additiones carniū
in eis: et cōsumit additiones carniū in naribus et phibet
corrosionem fieri in eis et cancrū. Succus aut ei⁹ cū melle
dissillatur in aurē: et cōfert tinnitū. et surditati et dolori au:
ris et abstergit sordices eius et exiccat vlcera ipsius. Utraq⁹
ipsius species est ex reb⁹ que mūdificanc faciez et abstergit
feditatē cutis et delet pannū et lētiginēs et mo: pheā et pro:
pue cū melle et fiat emplastrū ex ea cū melle et stercore cas
piarū sup podagrā et contusionē neruozū: et confert dolori
bus eozū. Suppositio facta ex ea educit mēstrua et facit ab
ozum. et dī q fugat serpētes et viperas: et ymes venenosos.

Cap. xxv.

¶ De asfecera.

Asfecera ē plāta quā vocāt vitem alba: cuius radix est
terrei coloris exterius. Interi⁹ vero alba: et leuant su
p radicē ei⁹ stipites multoz iuolutorū sup alias arbores
et nascitur super ea boiri sicut boiriuarū: et vocatur vne
lupine et ē spēs eius fesceresin. (Electio). eius radix ē cine
ricia exterius et interi⁹ alba: nō albedine priozis: et vocat
cucurbita reptilū. (Cōplexio et proprietates). fescera iquit
Dyal. calida ē et sicca in tertio et est cōposita ex pitib⁹ igne:
is cū ptibus terreis adustis et igneitas est dñana quare est
acris: mordicatus cū amaritudine pauca. Et dixit Sali. ē in
ea de stipticitate aliqd et ē scilicet rubificata subiliatua
et absterfua. fesceresin nō est nimis calida et pars terrea
in eo ē maior igneitate ei⁹ ppter quod est cū amaritudine
vincēte super acredinē ipsius et est in oibus debilior qđ fe:
scera. (Rectificatio). De rectificatioe aut eius fit fm quod
diximus in luf propter quod pars ista cōtinuetur illi. Cō:
sectio asfecera: quā scribit Democrit⁹ mūdificans cerebz
et nervos et nucam et est asferens iuuamētū manifestum epi

3 iij

De simplicibus.

lepie & vertiginis & paralyſi & egritudinibus nervoſiſ frigidis: cui⁹ hec eſt p^omixtio. Accipe radicis aſcleperis mſudate & cōrre lib. ſ. mellis paſſularū lib. iij. ſquilla aſſate pinearum mūdatarū .añ. ʒ. i. & ſ. nucis muſcate cordumemi maris ʒinziberis .añ. ʒ. ij. garlof. pipe. longi. añ. ʒ. i. & ſ. ſiſeleos ſalis ſēme galie . añ. ʒ. i. ſpice. ʒ. ſ. agarici. ʒ. iij. ſticados. ʒ. i. ſ. Doſis ē a. ʒ. ij. vſq; ad. v. Datur poſt ſex mēſes. in q̄. idē. Accipe ſucci ei⁹ ʒ. v. aceti ſquillitici lib. i. aque coctiois oxiſani: yſopi ſicce. leniſt. ſiſeleos cordumemi ſticados. lib. i. mellis paſſulis lib. ſ. melle lib. ij. fiat ſyrup⁹ valēs ad ea q̄ diximus et eſt doſis ei⁹ ʒ. ij. Dixit ſil⁹ ʒezar. fiat ex ſucco eius & melle paſſularū lohoc bonū ad aſma & tuſſim. (Poſe.) Utriuſq; radix & pprie ſucc⁹ eius ſolntiōe eduxit ſiā & p^o uocat v^oinā & mūdificat cerebz. & nervos & mēbra āheli⁹ & ſupſunitatib⁹ ſtātici et putridis & apit oppilationis viſce rum: & renū. & cōfert ſm oēm modū adminiſtrationis eius: epilepſie: & vertiginis et egritudinibus nervoſuz frigidis. & aſſert inuamentū maniſeſtū tuſſi: & aſmati & pprie ſumptū lambēdo. & cōfert dolozi laterū: & comeditur ſanus eius in primis cū creſcit & pprie cū ſpeciebus: & cōfert fetori oris & pprie corruptioni ſtomachi. Uerumtū permilcet ipſis in cerebro ſicut dī ei⁹ vſus frequēs. & eſt ex reſolntibus āpā ta dura: & āpāta ſplenis: & pprie emplm factū ex eo cū ſi cubus & vino. & ſil⁹ orimel eius ſumptū cōtinne: & abſcin dit cū vino panaritū & cōfert vlceribus malis. & trahit fra cturas oſſū: & ſpīnas: & ligna. & pprie cū vino: & melle. ſoz bitides face ex ſucco eius & frumento decocto & melle ſa cit exuberare lac: & ſedere in coctiōe ei⁹ mūdificat matriçē & facit aboſuz: & ē ſuppoſitū & comelſtū. Radix quoq; eius & ſucc⁹ eius abſtergit faciē & ſeditatē cutis: & panū: & veſis ſia. q̄ remāſerūt poſt vnlnera. & pprie cū ſaria cicep & faba rū & coctū cū oleo auſert occultatiōez ſanguinis pfectio tro cif corū clarificatū faciē & abſtegentū ſeditatē cutis et ſa cietūz colorē bonum cū p^omixtione ru bedinis. Accipe ſari ne ſimilagine: ſarine orobi ciceris albi: ſarine fabarū amig dalarū dul. dragag. ouūz. añ. ʒ. ij. radicis ſeſcere ſicce. ʒ. i. & ſ. fac trociscos cū albumie oni. & line cūz aqua ozdei: & poſt duas horas ablue cū aqua ſurfuris: ex ſucco aut ſeſceraſm

De simplicibus.

et melle et vino: et pprie pibus equalib⁹ ſit potio ad ſcrofulas: & eſt exptuz ſil⁹ ſit emplastrū ex ipſius radice & melle & delet eas. Conſert autē morſibus aialium venenoſoſi. (Doſis.) Aurez radicis ſeſcere eſt ab añ. i. vſq; ad añ. ij. & ſucci eſt a. ʒ. i. vſq; ad. ij. et ſimiliter ſeſcereſm.

De arthanita.

Arthanita ē panis alcurith & ab alijs dī panis fauni: et ab alijs maluz terre: & ab alijs panis porcin⁹. & ab alijs cyclamē. Et inuenitur ex eo magnū & puuz. Dagnū autē radix eſt in modū rape roſide: cui⁹ ps exterior eſt terra nigra. Interior ſo alba. Et eleuant ſup radices frondes. & flores ſm ſemīāyolarum ſubalbidarūz ſine elenatiōe ſit pitū ſup ei⁹ radice. (Electio.) Paruuz vero hz radices ſub terraneas plurimas in modūz auellane & cicerum. (Cōplexiō & proprietas.) Calide cōplexionis eſt & ſicce in p^oncipio ſerū. Et eſt inciliuz: ſubtiliatūz & calefactūz reſolutūz ab ſerſiuuz: mūdificatūz & apitūz oppilationūz. Et eſt ex reb⁹ ſudorē eruberare facientib⁹. Et ex maxime mūdificatūz cutim & ex remouentibus ſeditatē ei⁹. (Rectificatio.) Recipit de rectificatiōe hoc idem quod diximus in capitulo de luſ. & in capitulo de aſſeſcera. Dixit filius Sera pionis. Accipe ſucci eius. ʒ. iij. et diſſolue cūz ſuccaro & coque vſq; ad tertiam. et propinetur in mane & eſt medicina cū ſtellerato: aut ſecaniabin: et pprie de quolibet ptes equales ſumpie: et cocte ſm ſuperiorē doctrinā eſt medici na expta ad ictericiā citrinā. (Unguētum arthanite ex inuētiōe Alexandri quo vngitur vēter et ſemur. et illia: et ſoluit ſolntiōe catarice: & ppinandū eſt nō valētibus ſumere medicinam & ſi ſinitur ſuper ſtomachum facit vomitūz. Et conſert hydropiſi: et ſolntiōe educit aquā citrinam. Cuius hec eſt p^omixtio. Accipe ſucci arthanite lib. ʒ. ſucci cucumeris aſin. lib. i. olei y^oini lib. ij. butyri vaccini. lib. i. pulpe colz loquintide. ʒ. iij. pollipodū. ʒ. vj. enforbiū. ʒ. i. Que terenda ſunt: tere & ſubmerge in ſuccis: et pone in vaſe vitreo ſtricti orificij: et ſtringe caput eius: et dimitte. p. vij. dies. Deide bulliat totum bullitiōe vna. et coletur et pone ſuper colz: ſurā ſerapini añ. v. myrte. añ. ij. ita q̄ reſoluant p^oius

Arthanita.

De simplicibus.

In aceto vini quantitate sufficenti. Aggrega omnia similia et bulliant semper agitando cum fuste vsq; ad succorum ferme consumptiones. Tunc ponantur cere. ʒ. v. fellis vaccini an. v. et ferueant donec liquefiat cera. tunc accipe scam. aloes: mezerio: colloquintide. an. an. v. enforbij. an. ʒ. sal gemme an. ʒ. turbid. an. v. piperis lon. ʒ. iij. camomil le cyna. olium an. an. ʒ. Puluerizeturq; misce cuz eis simul terendo in mortario donec pficiat. ¶ Unguentu a lib artha nite et est resoluens apostemata dura splenis. et lapideitate ipsi: et scrofulas. Cuius hec est pmixtio. Accipe succi eius et viscolitatis: q; mulget ex radice filicis. an. lib. i. succi extres mitatis tamarisci. ʒ. ij. olei vini lib. ʒ. ij. ysopti hūide. ana. ʒ. xv. aceti. ʒ. ij. armoniac. bdellij. ʒ. i. et cere citrine. ʒ. vi. fiat sicut superius diximus. ¶ Arthanita de decoctioe re sufficientes sustinet. (posse.) Solutioe educit flegma mucllaginosum sumptu et suppositu et etiā limitu sup femur: et illa et pres adiacentes ei. Et aperit oppillationes visceru: et maxime splenis: et pprie supstū cū oximelle et similiter emplastrati. et cōfert colice flegmatice et ei que fit ex retentione fecis. et est ex rebus mundificatib; caput et oculos: et pprie caput purgū factū ex eo. et abscondit emigraneā frigidam et sodam. et confert torture: et paralyfi: et ad egritudines ceres bru flegmaticas: et pprie si fiat caputpurgium post assumptioe yere. aut theodoricon aut pillularu fetidaru et similitum. et confert caputpurgū ex eo factū debilitati visus: et aque que descēdit ad oculū. et est experta res ad ictericiā conuertens in vaporem et fumum et sudorem materiā eius et pprie succus eius cuz secantabin: aut mellicato. et opz vt fumens cooperiatur multum vt sudet sudore vehemēti citrino. et sim omnē moduz administratōis eius cōfert duris ciet splenis et alioz apostematū et scrofulis: et tā bibitum q̄ suppositū puocat mēstrua. et est ex maxime aperientib; orificia emoroydarū. et dicitur q; si suspendat collo mulle ris radix eius nō cōcipit. et linitur ex eo annis et cōfert exitū eius. (Dosis.) Et ab an. ʒ. vsq; ad ʒ. iij. et pprie succi eius. ¶ De aristologia.

¶ Aristologie tres sunt spēs scz longa et rotunda: et alia cuius radix currit sicut semitam palmium vltis. (Cōs

Cap. xxvij.

De simplicibus.

plexio et pprietas.) Inquit Dyasozides. Oēs calide sunt i principio tertij: sicce in secūdo: et videtur quod longa sit calidior: spūs terreitas eius vincat super terreitatem rotundade et videtur ex hoc q; rotūda sit subtilior: quare ad omnes opationes promptior: et estyraq; aperitina oppillationis: re solutina attractina: extrahēs spinas: et fracturas lignozū s; fixas carni: et ytraq; est subtiliatina: s; rotūda magis ppter id quod diximus. Alia vero spēs eius in oibus his est debilior: ppter illud nō est famosa. (Rectificatio.) Solutioe non nocet: immo cōfert visceribus: et erigit in alijs de rectificatioe sicut q; diximus in luf. et de decoctioe et trituratioe rem plenā sustinet. (posse.) Solutioe educit hūiditates flegmaticas: et dixerūt aliqui q; etiā colericas et est ex reb; maxime mundificatōis palmonē: et pect; a flegmate: et putredinib; et cōfert inuamētum manifestū asmati. et tussū sicut omnes modū administratōis eius et etiā suffumigatio ex eo admixta nistrata p emborū cōfectio formaru aquaru inuamētū magnificatū ē ad asma antiquū et tussū hūmidā: et pprie q; recipit suffumigatio p internalla ex vna earū p traiectionū. Accipe aristologie. rot. arsenici citrini ptes eqles. Aggrega cū vitello oui: et fiant forme sicut auellane. Adhuc aut artis stologia est ex reb; mundificatibus cerebrū: et est cōferēs epilepsie: et pprie rotūda. Cōfert et stomacho: remouēs singuluz vērōsu et sedat dolores oēs a vērōsitate in visceribus et aufert oppillationes splenis: et ventositates in ipso: et pprie rotūda: et hoc cū oximelle radicū: et oēs quidem species eius mundificant matricēs fetaru: et pronocant mensura et faciūt abortum. et rotūda qdē est ex medicinis magnis ad vlcera mala fraudulenta et est mundificas fistulas: et gnans carnē in ipsis. et emplastratio ipsius cum melle: et sale pan co: pferit podagre et ptuioni lacertoū. Cū hydromelle aut curat vlcera auris et corroboret auditū. Acetū aut coctiois ipsi stringit gūnginas: et remouet putredinis ab eis: et si cōfricentur cū ea dētes abstergit eos. et est medicina bona rigosi febrū. (Dosis.) Et est a ʒ. i. vsq; ad aureū. i.

Cap. xxvij.

¶ De albeme suct. i. cherna.

¶ Albeme suct dicitur pprie granū regum: et ex eo aliter dicitur q; magnū et chere

De simplicibus.

na. (Complexio et proprietates.) Dicit Dioscorides. Calde complexio est: et sicce in. iij. et dicit Hamech. est in principio tertij. (Rectificatio.) Meretur de rectificatione hoc quod dicitur in capitulo de been. Oleum autem vitruis extrahitur sicut oleum de amygdalis. (Posse.) Facit vomitum et solutionem laboriosam et educit flegma vehementer et aliquando coleraz et materias a iuncturis et aquaz citrinam et coquantur grana eius et proprie coirita in iure galli antiqui et coferunt colice et doloribus iuncturarum et podagre et dolori sciaticae: et coquantur cum aqua casei: aut mulget super ea lac caprinum et colatur et confert hydropisim. Oleum autem de cherna confert colice flegmaticae vetose. (Dosis.) Sumuntur ex cherna a granis. v. vsq. ad. viij. et alteri a granis. viij. vsq. ad. xv.

De albiab in sine Albianhuc et est genestra. Cap. xxiij. **A**lcuius stipite eleuatur densitas fustis multe rectitudinis. et dum plicantur non patitur fracturas. Unde ligantur eis arbores. Et producit flores figure lunaris citrinitatis multe. Et proferunt folliculos secundum semitam orobi habentes semina distincta sicut lentes. Sed in lingua latina genestra sine myrtica appellatur. (Complexio et proprietates.) Inquit Dioscorides. Calide et sicce est complexio in serbo et semen eius est calidus. Et in flore eius et spiritibus ipsius est humiditas supflua cuius virtute incisua: quare multiplicat vomitum. Et sunt omnes partes eius conturbatine incisive subtilitatis et puocative. (Rectificatio.) Nocet stomacho et cordi. Et dicit Philagrius. Cum melle rosato tollitur nocuentum eius. Et similiter cum rossis et mastice. Semen autem eius propinandum est cum aqua mellis rosati. Anisum autem et semen feniculi et daucus et similia auferunt nocuentum ipsius. flos autem eius de decoctione sustinet modicum: semine vero eius plus. (Posse.) Per vomitum et per ventrem edacit flegma cum fortitudine vehementi et materias que sunt in iuncturis: et mundificat renes ab omnibus superfluitatibus. Et prouocat vinam fortiter. et frangit lapidem in renibus et vesica et non permittit waterias figi in eis et densari in lapidem: et quoniam flores eius contriti propinantur cum melle rosato: aut cum ouo resolutis scrofulas. Et optimae eius: aut ex seminibus ipsius resolutis apostemata

De simplicibus.

splens. Et si frequenter cum eis vomitum conferunt sciaticae et podagras et dolori renis. (Dosis.) Eius et proprie flos est a. 3. ij. vsq. ad. v. et seminis a. 3. ij. vsq. ad. iij.

Cap. xxx.

De elleboro. Elleboms est barba albugi. Et eius due sunt species. Nam albus est albus. Alius est niger. (Electio.) Niger vero in columio: est albo: imo minatur albus accidit terroris. Nigri vero acquirunt inuenescitiam: et incolumitatem. et quod ex eo magis eligitur proprie est cuius sapor est acutus mordicis gustus et habens colorem sicut assarum proprie et quod est frangibile et medicum inter subtile et grossum et medicum inter recentem et antiquum: et medicum inter ponderosum et lenem: imo plus lenis quam ponderosus. Et quod est leuis carens asperitate. Et melior pars totius plante est radix ipsius. Melior pars radicis sunt fustes et melior pars eorum est cutis ipsorum. Et melior pars collectio eius est ver et estas. Albus vero minoris est acuitatis et mordicationis: et est eius mordicitas non apparet subito: et est maioris amaritudinis quam niger partietates nigri habet. Sed plus de antiquitate quam niger partiet. (Complexio et proprietates.) Niger est calidus et sicce in tertio. Et est subtilitatis: absterrensus: resolutus: et corrosus: scitur apud radices arboris sunt fructus eius solutiu. Albus vero calidus est: et sicca in medio tertij: et est sicut absterrensus et mordicatus: multiplicans vomitum: et faciens sterrenutationem cum fortitudine. (Rectificatio.) Albus corporibus nostri temporis est molestus: imo est eis sicut venenum proprie profocans. Nigri autem vsq. ad tempora nostra virtus tolerabilis est: licet adhuc difficilis. Inquit enim hyppocrates. Molestus est elleborus: quorum sana sunt corpora. Ars autem et sollicitudo est in rectificando: et propinando quibus do et cui oportet. Facit enim tunc operationem incolumem. Inquit filius yezar. Fit terentabin sicut mel et submerguntur in eo tepido ex fusticulis nigri: partes conuenientes circiter horas. viij. et extrahantur ab eo: et tunc propinetur altera: niabin quam est habens virtutem ellebori: et comitile fit de melle passularum. Et quandoque submerguntur in iure Gallinae aut carnis: et fit similiter. Et aliqui perforant radicem rassa

De simplicibus.

nt et introrant frustū ellebori per diem et post auferant
et propinant rasanum habentem virtutem ellebori. Et quō
infunduntur in oximelle: et similiter fit. Et quōq; fit in vino
dulci: et quōq; in cōdito: aut in aliquo ex syrupis aut robur
et quōq; infunduntur in iure gallozum aut carniū et coqui
tur in iure: et postmodum addunt arte chit. aut ordeū fra
ctum aut rizum. Et quōq; sorbetur ius soluz p se. Danc^o an
tem et piper longum et anisam et petroselinum et yop^o sic
ca et calamentum et origanum et hase significant operatio
nem eius. Bene aut miscetur cū epithimo et polipodio et sa
le indo: et similibus. Confortant em̄ lese. confectio pillularū
quas scripsit Ialy. quarū inuamētum est vltimuz ad egrit
tudines melancolicas et cancrum et leprā et morpheā nigrā
difficilē. quarū hec est p̄mixtio. ꝛ. yerepigre. 3. xij. ellebori
nigri: polipodij. añ. 3. v. ephithymi: sicados. añ. 3. vij. agari
ci: lapidis lazuli: salis indi colloquintide. añ. 3. iij. Dosis ea
rū ē a. 3. i. vsq; ad aū. ij. et sunt sane et expte. Expedit em̄ vir
tutem vtriusq; a corpore aqua mellis et aqua passularū et
aqua ordei: et ius gallozū et gallinarum cū oleis aut nucū
aut amīgdalarum et siliū. Puluerē tñ ellebori samere nō
entur esse. (Pesse.) Diximus vitari album quia p̄focatus
est. Nigrū aut debere sumi sicut concordant oēs. et p̄p̄uere
ctificatum s̄m artē et legem et non conuenit nisi robustis
et animosis corpōib^o et proprie tempore veris. Dar^o qui
dē quando et cui conuenit facit acquirere iuuescentiam
et incolumitatem et mores laudabiles et complexiones bo
nas. Hec enim est proprietas ipsius sicut dixi Iyppo. Et
īpe quidē mundificat totum corpus a superfuitibus mē
brozum corruptis et solutione educit cum facilitate coleraz
permixtam grossam et flegma et coleram nigram cū virtute
sine molestia et mundificat sanguines. Et attrahit a venis
supfluitates mixtas sanguini. immo a toto corpore et conca
uitatibus membrorum et a partib^o remotis et cute. Et ē ex
rebus solennibus in mundificando cerebrum et caput totū
et instrumenta sensuum et nervos et viscera et vesicā et ma
tricem et confert inuamentum manifestuz egritudinibus
eoz sicut est soda proprie et emigranea mania. et melanco
lia vertigo epilepsia et paraly^o et aque ad oculum descen

Pillula
a 37 ad
Pesse
Virg

Nona pharmanā rō est An gradin. hōy trig
quāt bows a stat. hōia vna sōk
Dalis datur. p̄ficia p̄dignā

De electariis.

dentis et cōfert egritudinibus tuncrarum et duricel apo
stematibus eozū et scrofulis et est sicut ryzaca et medicina
anthonomasice ad lepram cāruz. et species herpetis et bo
thoz et qui se comedit et qñ ponitur niger elleborus in al
cohol: confortat visum et distillatur acetum decoctiois e^o
in aurem. et confert tinnitū et sibilō et corroboret auditū
et si colluitur os cum aceto predicto cōfert dolori dentium
et confert egritudini splenis et febribus antiquis longis: et
quartane colerice et egritudinib^o melancolie difficilis era
dicationis et puocat vinam et menstrua. Usus aures eius
colorem efficit bonum et acquirit corpori odorem bonū et
ori similiter: et remouet egritudines cutis sicut ē morphea
et baras s̄m omnem modum administratiois eius et frica
tur cum aceto: similiter remouet fedtatem cutis et pannū.
Albus vero difficulter et fortiter vomere facit cum accidē
tibus terrois. et cōfert fricatio ex eo ad egritudines cutis
et confert cum virtute et curat scabiem et impetiginem et
lentiginēs et confert vterq; elleborus fistulis et vulnerib^o
putridis et fraudulentis. (Dosis.) Eius est a charatis. vi.
vsq; ad tertiam. 3. i. vel vsq; ad. 3. i.

*Joannis Wesne grabadin. Quod est aggre
gatio et antidotarium electuariorum et conse
ctonum: et altiarum medicinarum compositarū. nō*

Grisimus in libris explanationum no
strarum ex hisq; experti sum^o quedā ad
huc rememorazione digna. Et quarū ag
gregatione summam conterimus quod
grabadin nostrum vocamus: quod est cō
pendium lecretorum in quo expertas et
preclaras medicinas ex his que acquisi
tūmus et inuenimus ab eis que medicine artis archana
scire faciunt tradere dignum duximus. Et ponimus to
tam latitudinem operis huius summam duas. In prima sa
mosas et solennes medicinas compositas tradimus. In se
cunda vero medicinas singulorum membrorum egritudi
nibus approprietas distinguimus.

*Grabadin
Egritudinē*

*Grabadi
Comp
Soma*

*30 libris med.
Alicana boe
vtriusq; suph^o
sing. 4 mēbroz*

Sm. larpfaria Wilgob: Plarantus

De electuaris.

ditum. Accipe ligni aloes crudi: et rose ana. ʒ. viij. Gariofilo
rus spice nardi macis muscate galie muscate cube
be cardamomi et heyl mastice cinamomi cypperi Iquinati
zedoarie been albi et rubei folij fete crude margaritaru co
rallorum rubeorum charabe folioz citri et cozticu ʒ. iij.
et alfelagemisc. sanfuci silimbi mente sicce pip. lōgi ʒ. iij.
an. ʒ. iij. musci bōi. ʒ. v. tertā ābre. ʒ. i. ʒ. f. Et pñce cū mel
le ēbll. et mina aromatzata. et sit do sis ei. ʒ. i. v. ʒ. ad. ʒ. iij.

*Larphias
Hedymus
3 a basses*

Oescriptione electuarū sarbotheg: et est letificas delctis
tuamenti ad egritudines cordis stomachi et epatis et con
fortat ea: et confert pulsui cordis: et educit videntem eo in
consequentiam gaudij: et continue toconditatis: et attrax
it digestionē bonā et facit oris et corporis tori odore ʒ. boz
nū: et colore facit vinidū. Et mod⁹ ei⁹ est. Accipe rosarumli
gni aloes. an. ʒ. vi. macis nucus muscate: galie muscate car
damomi heyl. an. ʒ. iij. cinamomi croci. an. ʒ. iij. ʒ. f. ʒ. v. cyperi
v. gariofiloz mastice spice asartian. ʒ. iij. fiat omninū tritu
ratio bona et cōfice cuz melle emblicorum et aromatzata ipz
sum cuz musci. ʒ. v. nus quarta et sit do sis a. ʒ. i. v. ʒ. ad. iij.

*31 3 3 3 3
Larphias
2 7 20*

Modus electuarū de citro ex inuentioe noitra consors
trans stomachum et pcurans digestionē et odore oris
facit bonum: grossas ventositates expellit et confortat cor.
Accipe corticem citrozum aū. ʒ. xx. Gariofilozum ligni aloes
cynamomi macis galage an. ʒ. iij. musci. ʒ. f. cardamomi ʒ. iij.
ziberis an. ʒ. i. confice cum melle. Dosis eius est. ʒ. f.

*7 5
Larphias
musco
gan 2 7*

Onfectio de musco dulcis faciens ad pulsus cordis et
egritudines melancolicas et ad eum qui trisatur sine
causa et confert ad egritudines cerebri sicut est vertigo et
epilepsia et tortura et palyss et ad egritudines pulmonis et
difficultati anhelitus cui⁹ pmixtio est hec. Accipe croci dor
ronigi zedoarie ligni aloes macis an. ʒ. iij. albarū margari
tarum fete crude aduste charabe totalli rubei: an. ʒ. iij. ʒ. f.
gallie ozimicitrati. oinz. an. ʒ. iij. ʒ. f. been albi et rubei for
lij spice gariofiloz an. ʒ. i. ʒ. iij. ziberis cubebe piperis lōgi
an. ʒ. i. ʒ. f. musci. ʒ. i. ptes. ij. cōfice cū melle crudo quod sit
quadrupluz ponderis omnium et pone in vase vitreo. Et
sit do sis eius a. ʒ. i. v. ʒ. ad. iij. Si aut hāc cōfectionē amarā

31 9

Amara.

*Amara
Diamysa
Amara*

De electuaris.

facere volueris valentior efficietur ad ea que dixim⁹ et ad
exiccandū humiditates stomachi et putrefactiones ei⁹ et pro
prie si addat in permutatione eius abinthij et rose an. ʒ. iij.
aloes optimi ablu. ʒ. iij. castorei cheslin an. ʒ. i. cinamomi
ʒ. i. ʒ. f. aloes. ʒ. i. ʒ. f. ʒ. iij. et. f.

*Com. Te. m.
Sabynon.*

Modus cōfectionis reliculivulpis et est satirion bona
et pñcis ethicis et psumptis: est medicina impingnatū
ua bona et multiplicat coitū. Et modus opationis eius est
talis. Accipe satirionū qui abscondatur a pte suo lib. i. et te
rāntur et coquant cū lacte ouino dulci in quantitate suffi
ciēti sup prunas: vsqz dū decocti sint et sit cōsumptum lac: et
tūc funde sup eos olei amigdalariū dulciuz. ʒ. iij. et agitetur
sic cōterendo cū ligno et postea fūde sup totū syrupū: cuius
modus est accipe succi bugiosse cocti et despumati li. ij. succi
ei pomoz dulci. ʒ. iij. zuccari boni albilib. iij. Misceat agi
tādo cū pñcis vsqz dū fiat eis cōpētis decoctio et deponat
ab igne et pñciat sup ea cynamoi iubilis et electi. ʒ. v. been
albi et rubei an. ʒ. iij. ligni aloes. ʒ. iij. croci sādali citrini dras
sagātī sūmi arabici alfelagemisc. cubebe macis an. ʒ. i. ʒ. f.
pñce et pone in vase vitreo et sit do sis ei⁹ ab an. iij. vsqz ad. v.

*Am. iij. v.
Sabynon*

Onfectio alia testiculoz vulpis et dyasatirion facies
erectionē virge et multiplicās sperma et desiderū coe
di. Accipe secacul albi. mūdi elixati i aqua ciceri quoz ele
cta sūt aqua pris lib. i. testiculoz vulpis. ʒ. viij. radice raf
fani. ʒ. iij. iuf: planti. ʒ. iij. Terant et isūdant sup ea lactis vac
cini aut ouini q̄titas que superemineat radicibus duob⁹
digitis et olei silamini et butyri vaccini recētis an. ʒ. iij. et ex
coquantur cū facilitate vsqz ad spissitudinē et si adhuc radice
ces nō bñ decocte sint fundatur sup eas ex lacte et oleo et
buty: vsqz dū pfecte decocte sint: post hoc fūde sup hoc to
tū mellis boni et despumati lib. v. succi cepe humide lib. i. et
ʒ. Decoque oia simul vsqz ad pfectā decoctionē: tūc em de
pone ab igne et pñce sup eā paluerē: cui⁹ pmixtio hic ē. acc
cipe caudariū sūci cū renibus et summovmblici. ʒ. viij. semē
nis crude zinziberis been albi et rubei lingue auis: semis
nis nasturtij cynamomi: piperis longi bānci. seminis na
pi sparagi an. ʒ. iij. et conficiantur cū eis. Ultimo vero pos
natar in medicamine pinearum. mandatarum lib. i. ʒ. f. ʒ. f.

ʒ. ij

De electuariis.

Alcoz mfidator. 3. x. cerebellou passeri. 3. ij. coficiant oia
bn & aromatizetur cu. 3. i. boni musci. Sit dosis ei' ab. 3. f.
vifp ad. 3. i. cu bono vino puro & pauco.

Confectio de galaga p̄ morbos v̄tostati grollari
& acetofaz eructuatione medicina expta & ad malis
tia digestiois & bonificat opatioes stomachi & epa
tis frigidit imo emedat defecione ipoz. Accipe galange ls
gni aloes. an. 3. vj. Gariofi: oru macis chesni an. 3. ij. 3. iij. zinzibe
ris macropipis cynamo. pip. albi an. 3. i. 2. f. calamenti sicci
mete sicce an. 3. i. heyli: spice: semis ap u feniculi carui anisi.
an. 3. i. calami aromatici. 3. i. 2. f. zuccari tabarzet. 3. x. mellis
dispumati q̄tu sufficit. dosis eius est a. 3. ij. vifp ad auf. ij.

Diarodon descriptione communi conferens ad dolor
stomachi & epatis et puncturam in eis a caliditate et
acnitate colere citrine facientidigerere cibi et est ex confe-
rentibus stomacho & epati debilibus. Cuius hec est pmix-
tio. Accipe folioz rosari rubearu. 3. xxx. trociscoz diarodon
trociscoz de spodio liquiritie. an. x. iij. gario filozuz gallic
muscate ana. 3. iij. spody croci masticis: berberis diagan
et summi arabici ligni aloes. ana. 3. ij. triuz sandaloz: an. 3.
ij. assari spice lide macis cardamomi portulace lactuce sca-
riose: seminis citrulli melionis cucumeris cucurbitae alba-
rum margaritarum alselengemisc. rasure eboris dragaga
et summi arabici. ana. 3. i. camphore. 3. i. 2. f. musci. 3. vnus
sexiam confice cum syrupo de rosis & aqua rosata. Dosis
eius est. 3. f.

Romaticum rosati stomachuz & cor confortat. Humil-
ditatem viscerum epiccar: appetitum excitat et dige-
stionem confortat. Vomitum & nauuseam sedat. Cuius pers-
mixtio hec est. Accipe foliozum rosarum rubearum. 3. i. 2. f.
ligni aloes macis gariofilozum trociscoz diarodon gallic
muscate. an. 3. ij. et f. liquiritie mandate. 3. viij. cynamomi
subtilis electi. 3. iij. galange. 3. iij. zinziberis: nucis muscate. an.
3. ij. 2. f. heyli. spice. ana. 3. i. Syrupi rosati syrupi cortici citri
quantu sufficit. Dosis eius est a. 3. ij. vifp ad. v. Et sunt qui
aromatizant illud cum. 3. vnus sexta musci.

Romaticum rosaruz descriptione Sabiellis. Valet co-
tra stomachi defecionem & omnia nutritionis me-

3. i. 1.
Com. de gal.
Galaga.

3. ij. an. ij.
Diarodon.

3. f.
Tro. rosar.
tum ex.

3. iij. v.
Tro. rosar.
gab. tro.

Vomitū + nauuseā sedat etc.
nausea

De electuariis.

bra confortat. & est contra stomachi humiditatem & mollia-
cationem medicamen expertu & omnem putrefactionem i-
eo corrigi. Cerebrum et cor confortat appetitum excitat:
digestionem procurat conualescentib' et debilibus mire
inuenit. Cuius permixtio hec est. Accipe foliozum rosa-
rum. 3. xv. liquiritie rase mandate. 3. viij. ligni aloes: boni:
sandalozum machazari: an. 3. iij. 2. f. cinamomi boni et electi. 3.
v. macis gariofilozum. an. 3. ij. 2. f. gummi arabici dragaga
ti. an. 3. ij. 2. partes. ij. alterius. 3. vnus: nucis muscate: cor-
damomi galange: an. 3. i. spice. 3. ij. musci. 3. i. 2. f. abze. 3. ij. sy-
rupi rosati & syrupi corticis citri quantu sufficit.

Romaticu rosati min' stomachu & cor confortat & eo-
ru inflationes sedat. Et eius pmixtio hec e. Recipe ro-
sarum rubearum. 3. x. ligni aloes sandaloz machazari. an.
3. ij. cinamomi electi. 3. iij. masticis. 3. i. et. 3. i. ambre. 3. ij.
musci. 3. i. 2. f. syrupi rosati quantu sufficit.

Romaticu muscatuz confert sincopi et tremori cordis
& et confortat cerebrū & cor & p̄fert epilepsie & p̄focatio-
ni matricis facit ozia odore boni. Recipe ligni aloes. 3. viij.
darsemi electi. 3. x. ambre crude. 3. iij. musci boni et electi. 3.
ij. syrupi rosati q̄tu sufficit.

Romaticu gariofilatu stomachu & cor confortat. Nausea
& vomitu sedat & valet contra putrefactione in partib'
stomachi. Membra vero nutritionis calefacit & v̄tostates
dissoluit et carminat: cui' hec est pmixtio. R. Gariofiloz. 3.
vij. macis zedoarie galage sadali macoziri trociscoz diaro-
don cynamomi ligni aloes spice inde piperis longi heyli.
an. 3. i. rosari. 3. iij. liquiritie gallic muscate: an. 3. ij. solij ca-
bebe: an. partes. iij. 3. vnus syrupi citrini quantu sufficit am-
bre. 3. i. musci. 3. f. Dosis est a. 3. ij. vifp ad. v.

Romaticum nardinum stomachum et epar et viscera
confortat: renes et vesicam & addit desiderium coeli:
di. Ovis et sudoris odorem bonum facit & confortat anhelis-
tum & facit digestionem cibi & resoluit ventositates: cui' p-
mixtio hec est. Accipe spice inde. 3. ij. rosarum. 3. iij. liquiritie
tie. 3. ij. 2. f. gallic sebelline cubebe ligni aloes macis gario-
filozum cynamomi solij indij anisi corticis citri trociscoz
diarodon. an. 3. i. et tertiam alterius pincarum purgataru
h ij

trociscoz

Distributio in Stom
10 17 18 19

3. iij. an. ij.
Tro. rosar.

3. iij. an. ij.
Tro. musc.

3. iij. an. ij.
Tro. gal.

3. iij. an. ij.
Tro. rosar.

Conferuo & poms

De electuaris.

Qonfectio de feminibus sedans dolores visceris a vena
tista digestiois curat. Cuius pmissio hec est. R. cimini: semis
nis feniculi: charu: anisi: dauci: ameos feminis apy amoz
mi ifusoz die ac nocte i aceto et exiccatoz an. 3. vj. cynamo
mi. 3. v. cheilin. 3. iij. cardamomi spice garosill. an. 3. iij. zinz
iberis macropiperis syseleos galage. an. 3. v. mellis dispu
mati quatū sufficit. Et qñqz ponit in eo zuccari dupli poms
deris omniū: et fac sicut suffus. et est sanum et expertum.

Con. de
E. poms
an. 3. v. iij.
6 de m.
fam.

Qonfectio de citonijs bona cōfortans stomachū et fa:
ricum et digestione et retinēs fluxū ventris et vomiti colē
ricum et flegmaticū et facit colozē vtentis esse bonū. Acci:
pe carniū citoniorū coctoz in vino lib. iij. mellis boni dispu
mati tantūdem. Decoque cū facilitate et postqz coctū fuerit
pūce sup ipm cynamomi garosiloz cardamomi galange
an. 3. i. darseni. 3. iij. zinziberis piperis lōgi macis. an. 3. iij.
Et qñqz inuitat necessitas et coquunt in citonia in aceto ad
cas calidas. Et qñqz pmiscetur eis aceti tertia pars eorum
aut medietas. Et qñqz pmisceat eis succo granatoz acetosoz in
medio ponderis eoz. Et qñqz succus citri in quarta parte
ponderis eoz. Et qñqz sit sine speciebus. Et qñqz cū spe
ciebus p̄dicatis. Et qñqz cū puluere isto. Accipe spodiū ber:
beris feminis acetose trium sandalozum rosarum ru beaz
partes equales. et qñqz ponantur alia fm intentiones phyl
corū. et qñqz aromatizatur cū musco aut cāphora aut vtro
qz et qñqz sit cum zuccaro. et qñqz cum melle.

Con. de
E. poms

Qonfectio de citonijs facta cū succo citoniorum erit
digestione et facit ad retentionem et stringit natura cuius p
missio hec est. R. succi citoniorū et mellis. an. lib. iij. ita q
sit mel dispumati aceti boni puri lib. iij. Decoquant cū faci
litate et cōtinue auferat spuma ei⁹ et sepe et cū mellis spissi
tudine habuerit puluerizet sup ipaz pipis lōgi zinz. cyna
mo. an. 3. i. garosiloz ligni aloes ana. 3. f. musci. 3. vni⁹ ter
tiā qñqz sit sine speciebus. et qñqz cū spēs⁹ alijs sicut necessi
tas p̄ducit. Et qñqz sit cū zaccbaro et qñqz variat alijs mōis.

Electm
de poms

Qonfectio de pomis bonum ad debilitatem cordis et
stomachi et cōfortat digestionem. R. carniū pomis

seix a vtry eding Dixeytoni.

De electuaris.

rum dulcium et redolentium mandatorū et incisorum per
frustā lib. vi. zuccari albi boni. lib. v. aq rosate lib. ij. ligni
aloes. 3. v. sandali citrini. 3. iij. garosiloz. 3. iij. cinamomi
electi. 3. iij. et. f. ambre. 3. f. musci. 3. i. tertia. hoc etiā modo
fit electuarium de pomis acetosis et electuarium de pomis
paruis et aromatizis et dulcibus.

Electm
de Persij.

Qlectuarium de persicis cōfortans stomachū sicut ex
linguens: et ardorē stomachi mitigans et oris fetorem
amputans. Accipe carniū persicorum mediocriū inter
maturitatem et acerbitatem et mundatorū a corticibus suis
et succi eorum ana. lib. iij. zuccari tabarzet. lib. ij. Terentē
persica vt sint sicut medulla: et exerceas in eis decoctionem
cum syrupo sicut diximus in cōfessione de citonijs. Et cum
coctū fuerit puluerizet sup ipm ligni aloes. 3. ij. cinamomi:
cubebē: macis ana. 3. iij. sandali citrini. 3. ij. musci. 3. i. septia
et quandoqz sit sine speciebus: et est sanum et expertum.

Electm
de regis.

Qlectuarium quo vtuntur reges et prelati. R. pinearū
mundatarum. 3. vij. amigdalorum mundatarū. 3. vi.
zuccari albi lib. iij. aque ro. lib. i. et. f. olei rosati: amigda
le recentis et dulcis. 3. iij. cynamomi electissimi. 3. vij. et. f.
garosilozum. 3. iij. ligni aloes. 3. iij. sandalozum citrinorū
3. iij. ambre bone. 3. i. musci. 3. i. sextam. et est bonum et exp:
sum. et cōfortat stomachum: cor pectus et cerebrum.

Electm
de steru.

Qlectuarium secundum quo vtunt reges valens sicut
primū. R. pineatum mundatarū. 3. vi. amigdaloz
mandatarū dulciū. 3. iij. zuccari albi lib. iij. aque rosa
te li. i. et. f. soliorum rosarum rubeorum. 3. i. et. f. sandaloz
citrinorū. 3. iij. et. f. ambre. 3. i. musci. 3. vni⁹ sextam.

Electm
de scru
de poms

Qlectuarium de fructibus magni iuuamenti ad solutio
nem ventris cum significationibus caliditatis et abū
dantie colere. et est medicina magna ad appetitum confort:
tandū qui prostratus est cuius permissio hec est. Accipe
carniū citoniorū. et purroz ponticoz et maloz acidoz: quoz
singulū elixatum fuerit in aceto vini fortis in quo infusum
fuerit sumach die ac nocte: et succi agreste sup cuius tritu:
ratione elabozandū est vsqz ad cōsumptionem vltimā gra
uozū ana. lib. i. carniū sorbarum immaturarū. 3. v. zucca:
ri lib. iij. Coque ad spissitudinē mellis. Deinde pone sup

Electm
de poms
Electm
de regis

De electuaris.

aloes. añ. 3. ij. been albi & rubei aliusulfumē cyperi. añ. 3. iij. & ambre. 3. i. musci. 3. viii. partes. ij. fricentur mirabolas ni cū oleo amigdalozū dulcium. Et confice oia cū melle dis pumato. Et Sak. quidē qñq; addit scoriā ferri nutritā i ace to vini fm mensuram medicinarum oim: et qñq; scdm mes dietatem earum. Dosis eius est ad. 3. i. ad. ij.

D Riserā minor ex arte ftenonis ad corruptionem & ex berationem menstruorum emoroydarum: & ad coru ruptionem forme & debilitatem stomachi & destruit humo rem crudum: & clarificat colorem: & confortat vesicam: et abs scindit fluxum ventris. Cuius permixtio est hec. R. mirabola norum chebulozum indozum bell. emblicozum: nucis mus. añ. 3. v. nasturcū: assari: origani: piperis: oliban: ames os. 3. iunibe. carmezit: spice: squinant: ciperi. añ. 3. iij. scorie ferri nutritē in aceto dieb. 9. & affate. 3. ff. Mirabolant aff sentur cū butyro vaccino & voluant cetera cū oleo amigdā, dulciū. & aromatizentur cū musci. 3. i. & spice cū melle dispus mato: & da post sex menses. Dosis eius est a. 3. i. vsq; ad. ij. & enim expertum et efficacē & proprie ad humozostatem sto machi et putrefactionem in ipso.

D Riserā minor descriptioe cognita cōfortās stomachū & repar. Et confert mollitiei stomachi & malicie emoz roydarū & corruptioni forme. Cuius pmixtio hec est. R. mi rabolanorum chebulozū indozum bell. & embi. ana. partes equales. Innuoluantur butyro vaccino et fricentur & confici antur cum melle emblicozum. et aromatizentur cum mus sco. Et descriptioe alia cyperi oliban seminis apū nastur cū assari. añ. septem partem. 3. vnus. Et apud alios scorie ferri nutritē partes tres. & est bonum & expertum.

D Jacurcuma magna serens ad egritudines āriquas & cachexiā & hydropisim iuuamentū manifestum et radicat egritudines epatis & splenis cronicas q̄ isz idura te sunt. Et fert ad feditatē coloris & corruptionē stomachi & humiditatē frigidā & ventostates grossas in eis: & dolori renū & vesice & vinā pnoeat. Cuius pmixtio hec est. R. cro ci: assari petroselin: dauci anisi semis apū. añ. 3. iij. rauesc: seni meu spice. añ. 3. vj. costi myrhe: cassie: squinant carpos balsami rubee tinctozū. succi absinthij: succi eupatorij: olei

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

Fait naxs Eia diaminura

Messingy pūberitay q̄st fmo

De electuaris.

balsami. añ. 3. ij. calami aromatici cynamoi. añ. 3. i. & f. scos deon: icolopēdrie: succi liqritie. añ. 3. ij. & f. dragaganti. 3. i. confice cū melle dispumato. Dosis ei⁹ est. a. 3. i. vsq; ad. ij. Jacurcuma minor valens ad ea sicut maior. R. spice

D myrhe cassie croci flozis squinanti costi cynamomi: añ. 3. i. cōfice cū melle dispumato & bona & experta. Zamorusia ē medicinā multarū vilitatū: sicut diacur cuma magna & experta & efficacē nimis & pprie ad do lozem stomachi propter frigiditatem factam et humozem crudum & ad egritudines splenis et epatis cronicas factas in ipso propter hydropisim. Accipe croci acori. añ. 3. ij. m. & rbe. 3. ij. baccharū lauri. 3. ij. & f. dauci cynamoni cassie ci mini carmeni: carpobalsami: flozum squināti. seminis apū. anisi cardamenti spice mēte sicce marmacur ameos. añ. 3. i. costi trium piperum. añ. 3. i. cōfice cū melle dispumato. Dos sis eius ē a. 3. i. vsq; ad. 3. ij.

D Zalacca magna conferens ad debilitatem stomachi & epatis & egritudines factas in eis. Oppilatiōes epas ris aperit & oēm duriciē resoluit. Lapidem renū & vesice frā git vinā pnoeat: & est ad hydropisim & cachexiā medicina subtilis. Cuius hec est permixtio. R. lacce ablute rauesc ni. ana. 3. ij. spice aromaticē mastice: seminis apū: squināti ablinthij: succi eupatorij: ameos: saule. amigdalaz amara rū: costi myrhe rubee tictoz: semis feniculi: anisi assari ar stologie: gentiane: croci cynamoni: ylopi: sicce cassie cymaruz squinanti. bdellij. añ. 3. i. & f. piperis 3 iuniberie. añ. 3. i. Inunde myrham et bdellū in vino et cetera. tere et confice cū melle dispumato. Dosis eius est ab aū. i. vsq; ad. ij.

D Zalacca minor de itentione dialacce maioris. R. lac ce ablute croci costi flozuz squināti rubee tinctoz ari stologie longe liquiritie piperis. añ. 3. i. & f. rauesceni. 3. ij. myrhe bdellij. añ. 3. i. cōfice sicut pūmū.

D Onsectio de rauesceni cōferēs ad febres antiq̄s: et ad febres oppilationū & ad corruptionē forme et ad ictericiā. Cui⁹ hec est pmixtio. R. rauesceni succi eupatorij succi absinthij: añ. 3. v. fumiterre: spice: anisi cymarū squināti semis apū assari cassie amigdalaz amaraz exorticata: rsi. añ. 3. f. myrhe croci. añ. 3. i. confice cū melle dispumato.

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

31. 7.
Diactis
ca mō

De electuaris.

Diacostum valens ad dolorē viscerum & oppilationem in eis & principium hydrophis. R. costi amari cassie cy namomi. ana. 3. v. seminis apij anisi cymaz squinanti & raa uedensi. añ. 3. iij. assari. 3. iij. croci aristologie myrthe. añ. 3. ij. mellis quantum sufficit.

Onfectio electuarij ex inuentioe nostra: qd confortat stomachum & viscera: & aufert mollificationē eorum: & tubicitatem ppter indigestionē factam. Et abscondunt flur xū ventris aliduum cū lignificationibus frigiditatis & est qd fit ppter exuberantiā opationis cataracti: & pfortat viscerā ra & calefacit ea vtiostates quop dissoluit flur emozroy darū silit. Cuius hec est pmiatio. R. ligni aloes spice galz lie muscate cyperi calami aromatici. añ. 3. ij. cimini carmez ni: infusi i aceto die ac nocte: et assati. 3. iij. seminis porri roz refacti. 3. i. 4. f. emblicoz & belliricoz infusoz i succo citoz nioz & tostozum nucis muscate. añ. 3. ij. et. f. granoz nastur cū tostoz. 3. vi. granoz passulaz. 3. v. granoz mirri trutoz sicut alcohol. 3. xxvj. balaustie cocularū adustarūz olbani fructus tamarisci. añ. 3. ij. f. ameos. 3. iij. Tere oia & fricetur i vino odorifero. Deinde excicetur & fricent iterū in aqua ci tonozum: aut aqua granozum myrri & excicetur. Deinde di mitte siccare super vase vitreo: et iterū terant sicut alcohol & inuoluant in miva aromatica: et sit dosis. 3. iij. cum syruo po de citonij aut myrino.

Lectuaris confortas stomachū & viscera & abscondēs flur xū ventris de significacionibus caliditatis: & cōferens ei cui⁹ venter soluit supflue ab operatioe cartacti. Et auget appetitū cibi. cuius pmiatio hec est. R. granozū myrri tritozū sicut alcohol. 3. xij. rosarū: spodiū sumach irispiperū sandali: balaustie gūmi ass. añ. 3. i. 4. f. granoz granatozūz affatozū. 3. vij. costi adri infusi in aceto: e assati. 3. iij. seminis acetose: seminis pstataginis: semis rosarū. añ. 3. ij. fiat oluz cōtrito bona & frisent cū succo aggreste vel succo myrri & aceri et siccent. Deinde inuoluatur i miva acetosa & sit dosis ei⁹. 3. ij. vel. iij. cū syruo acetosoz citonioz.

Odnus cōfectionis alcanzi cōferēs ad solutionē natuz re & vomiti ex flegmate et maliciā digestionis: et cō fortat stomachū debile et epar & calefacit ea: et pcurat apa

Calidū dypm

De electuaris.

petitū et spargit vtiostates. Cui⁹ pmiatio hec est. R. rosa rū costi spice. añ. 3. iij. florū alcheil. 3. i. nucis muscate: calami aromatici: garioflox: macis cardamomi. añ. 3. iij. 2. f. 3. v. ziberis. 3. ij. mirabolani indi: emblici: bellirici: añ. 3. vj. granoz myrri. li. j. balaustie thuris corticū curi fructus tamaz risci. añ. 3. iij. bulliāt cū bono vino antiquo bullitioe vna & excicent: deinde bulliāt cum succo citonioz ebullitioe alia et epicca in vase terreo vitreato: et tere omnia sicut alcohol et confice cū miva. Et da. 3. iij. cum syruo citonioz.

Onfectio de aia qd pferit febrib⁹ antiq⁹: & periodis somno & tremozū qrtane emozib⁹ venenosiss. R. asse piperis: myrthe: folioz rute siccoz. añ. 3. iij. cōfice cū melle dispumato. Et ē dosis ei⁹ a. 3. i. v. qd ad aū. j. 4. pprie cū oximelle in febre per vnam horā añ. 3. i. periodum. Et venenosiss moribus cum vino calido.

Onfectio anacardina: ē cōfectio sapiētū & eozū qd desiderāt scire: acut em itellectū: & tubiliat sen suz: & memoriā reparat. Et pferit dolori stomachi et vtris a frigiditate facto & clarificat sanguinē et colorē bonū facit. Cui⁹ pmiatio. R. piperis macropiperis mirabolanoz chebuloz emblici belliri. indozū: & vini: debedū. añ. 3. ij. colli anacardi zucchari tabarzet burūsi baccharū lauri. añ. 3. vj. cyperi. 3. iij. Tere anacardos p se: deinde medicinas alias: & pfice cū butyro vaccino & melle: quātitate eqū bullitoz pū: & da post lex mēses. Dos is ei⁹ est. 3. ij. cum aqua feniculi et apij. Et capeas sumens a labo re: ita coitu et ebrietate.

Onfectio secunda de medicinis opiatis.

Onfectio phisonū ex inuētioe ppria mani festozū inamentoz & expertoz i sedatioe dolorū & separatioe a ca sūb⁹ mortis & proz pte dolori stomachi a frigiditate scō aut humore crudo: aut a vtiostate grossa ex sedēte et sedat dolorē colice viscerāz dolorē re renū et matriū et dolorē laterū et pfoz cationē anbelli⁹ & difficultatē vtiue & singultum vehemen tem. Cui⁹ hec est pmiatio. R. piperis albi iniquiam albi. añ. 3. xx. opij. 3. x. croci. 3. v. spice: piretri: castorei. añ. 3. i. Cōz

Gebrüder Antiquar

Con. phil

Opiata

Con. d

Con. a

Con. anacardina

Con. phil

Opiata

Con. phil

De medicinis opiatis.

hæc est melle dispumato quod sit quadrupla pöderis omni-
num. Dosis eius est sicut cicer: aut saba parua cũ eo quod
conuenit ex potibus et sunt qui ponit muici. 3. vni^o tertiã.
Qnfectio philonij dñcriptione hamech filij zacharie
dine quas diximus. Cui^o pmixtio hec est. R. nigelle casto-
rei piperis ameos: baccharum lauri cinimi folioz rnte ca-
lameti opij iusquamini coricũ mãdragore. ana. ptes equa-
les. In alio opij partes. ij. croci: partes. j. confice cum melle
dispumato. Dosis eius est a. 3. ij. vsq ad aureos. ij.

Bzenea expta ad dolore stomachi a frigiditate scñ.
et oes dolores factos ex sili causa et a vto sitate gros-
sa: et ad dolorem colice: et difficultatem vrine et dor-
lorem dentium et ad ventositates matricum. Et confert
iuvamentum maximũ ad sterilitatẽ bibitum et suppositum
cum lana et oleo de iulio. Cuius pmixtio hec est. R. castorei
myrthe opij pipis macropiperis galbani costi cynamomi
su. meu. danci assari croci. añ. ptes equales. Cõfice cũ mel-
le dispũato. Dosis ei^o est añ. j. et sunt qui conficiunt cũ rob.

Aopilationi magna confert ad dolore epatis et splenis et
ad tussim antiquã et mtdificat pectus. Et ad fluxũ vtrius
antiquũ et ad dissimetiã: et ad fluxũ sanguinis. Et in sede
siõe dolorũ sicut philonij. Et confert ad dolore reñũ et emor-
roydarũ. Et Galien^o quidẽ precepit misceri cõfeciõe hac
epar adib. valet em sua ppuetate ad morbos epatis. cui^o
hec est pmixtio. R. croci opij myrthe castorei iusquamini albi
costi cordumem. scis papaneris nigri spice eupatorij epa-
tis adib. et cornũ dextrã de cornibus capre. et in alio. De cor-
nibus cerui de singulis. ana. partes equales. et tere q terem
aa iunb et alia liquefac in vino et confice cum melle dispu-
mato: et da post sex menses. Dosis ei^o est ab añ. f. vsq ad. j.
cum vino suauũ et dulci. Aut cũ rob et succo endiuie et apij.

Diauisur pferit febrib^o antiq^o et melãcolicis. et flegmatũ
cisa de demõ stratiõe anhelitus et antiq tussis. et ei q hz
pectus saniosus. Et confert iuuamẽtũ manifestũ ad duritiẽ
splenis et hydropsim. et puocat vinam: et frangit lapidem.
Et confert morbi venenoso. Et ei sup quo timet potasse ve-
nenam.

De medicinis solatis.

Cui^o pmixtio hec est. R. pipis al. et lãgi. añ. 3. vj. salfuris stozacis cordua
citri thuris meu. iusquamini albi myrthe stozacis cordua
menti. añ. 3. viij. rute costi. añ. 3. v. opij mãdragore añ. 3. ij.
croci. 3. ij. et. f. casse. 3. vj. Confice cum melle dispumato: et
vtere post sex menses.

Qnfectio de stozace conferens ad supabundatẽ fluxũ
ventris colericum et flegmaticũ et ad tenasmonem sa-
ctum a frigiditate. R. stozacis liquide opij assari seminis
iusquamini albi. castorei croci myrthe olibani. añ. partes eq-
les. Mellis quantum sufficit.

Distinctio tercia est de medicinis solutinis.
Tertia distinctio est de medicinis solutinis et sũ-
quedã ex eis aloetice. Alie colloquintide. Alie
turbe. Alie scamoniacæ. Et alie ab alijs deno-
minationẽ sumẽtes: de quibus loquemur per
ordinem. Et primo de yeris.

Erapigra Galieni nomẽ habet amaritudinis est me-
dicina sublimis in q aggregant rures et operatio
nes nobiles. Et em subliatina et resoluitina mates
rersi malaz grossaz et viscolaz: et exiccata eaz q ibibite
sũt i potis et angustatiõib^o sicut ibisture i spongia et pãcũ
ab ea solo bona et conueniẽs: et est calefactina et apitina opit-
lationis et abster sua. Et illa in q pũcũt aloelot^o cõfortatoz
est. Et si nõ sit lot^o efficit p^o solutina et min^o pfortatina. Et
quãdã pũcũt hãc medicinã cũ melle. Et quãdam sine eo. Imo fa-
cist iroscicos cũ aq bdellij et draga. et vir^o quẽ hui^o medicĩ
ne affert iuuamẽta multa expta ad egritudines capitis et
stomachi et epatis et icturaz et renũ et matricũ et mẽbroz
frigidaz et educit hũiditates gñatas in eis: et putredines.
Cui^o pmixtio. R. cynamomi masticis assari spice carpopal-
sami croci xiluales cassia: ana partes equales et quãdã addit
derant flozũ squinanti parte vnã et qũidã addiderunt
absinthij: et alij alia. Aloes autẽ sit duplũ pöderis omniũ.
Et a hermetis: et est vera luf. sup qua expectatur fis-
ductia iuuamẽtoz multoz et experiozũ et ppuet ad
dolore capitis et emigranẽ et vertiginẽ et paraly-
sim et epilepsã et tremore et torturã et educit supfluitates et
ppue humoz grossoz et viscosozũ et subtiliũ a capite: et

Era hermetis: et est vera luf. sup qua expectatur fis-
ductia iuuamẽtoz multoz et experiozũ et ppuet ad
dolore capitis et emigranẽ et vertiginẽ et paraly-
sim et epilepsã et tremore et torturã et educit supfluitates et
ppue humoz grossoz et viscosozũ et subtiliũ a capite: et

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicinis solatis.
De medicinis solatis.

De medicina repetat vitiatu qd in furnis

De medicinis solatiis.

3. l. a. f. rosarū. 3. l. spice. 3. iij. Deoquantur bec omnia l. iij. libris aq fontis vsq ad lib. 1. 4. f. 2. projice i ea zuccari tabar 3et. lib. iij. aceti boni. lib. 1. 2. coque ebullitione vna. deinde pūce lup illud colaturā priorū 2 coq dū mellis habeat spif stitudinē. Ultimo vero projice in medicamie sandalozū curi noz rosarū spodij charabe berberis. seminis portulacese minis acetose seminum communium. l. melonis citrulli cucumeris cucurbite. ana. 3. iij. ligni aloes 3. iij. cubebe. 3. v. cāphoze. 3. l. Reponē i vase vitri. ē em medicamē nobile doiss. et ē a. 3. l. vsq ad. ij. cū aq frigidā hoc i estate estina.

A Riserā persica experta apd. persas 2 cōfert febrabus acutis 2 inflāmatiōi stomachi 2 epatis. hycetericis ca lidis de oppilatione incolumitatē acqrit. Usūm a sumis. o lericis depditū reparat. Sitis mitigat. Morbos adustiois phibere: et est medicina magna in estate pestilentiali 2 anis no. Cuius hec est pmixtio. R. succi solatri endiuit apij de: puratorū. añ. lib. 1. 2. pūciatur super eos violaz succarū: aut viridium. añ. 3. iij. succi lupuli lib. 1. folliculozū sene. 3. ij. aga rici. 3. l. prunoū damascenozū pinguinz numero. l. cuscute 3. f. mirabolanozū citrinozū chebulozū indozū. añ. 3. ij. spice aromatische. 3. iij. Bulliant sup prunas cū facilitate vsq dum remaneat li. 1. 2. pūciantur sup illa epithymi boni mudi. 3. fl. et inuoluantur mirabolani in oleo jamigdalarū dulciz: 2 bulliant ebullitione vna 2 deponātur ab igne 2 colentur 2 dissoluantur i vna pte istius colature tamarindoz bono rum 2 recentū. 3. iij. coletur 2 mundetur a granis 2 scoffis si in cari violati. 3. xij. manne. 3. l. 2. f. pulpe castie. 3. iij. zuc aliā parte aque pūciant zuccari tabar: et lib. iij. aceti vini lib. 1. Coquantur cū facilitate. deinde pūciantur sup illd q dissolutū sit in succis 2 aggregentur simul in vni 2 coquan tur vsq ad mellis spissitudinem. Ultimo vno puluerizentur sup illud rared bōi. 3. ij. mirabolanozū citrinozū. 3. l. 2. f. che bulozū indozū. añ. 3. l. bellir. emblicoz. añ. 3. iij. granozū fa miterre troiscoz diarodon macis masticis cubebe spodij sandali citrini. añ. 3. ij. 2. f. quattuor granorum. añ. 3. ij. 2. f. anisi. 3. iij. spice. 3. ij. Inuoluantur in oleo violato 2 repone i vase vitreo: 2 da cū aq frigidā 2 succo endiuit: aut succo so lairi. doiss eius est. 3. l.

De medicina

In estate pestilentiali 2 autū

De medicinis solatiis.

O nfectio electuarij albarif 2 est electuarij boni sapo ris q expolimus nos et fit in spe estatis q ducit sup fluitates a toto corpore stomacho 2 epate et cōseruat vten sem eo in inuenture. Recipe mirabolanozū citrinozū 2 chebulozū indozū añ. pres equales: tere 2 cribella: 2 accipe olei amisdalarū quantū sufficit 2 infunde sup iplos 2 frica manibus: 2 hoc factas tribus diebus i n. sole: 2 dum iugiter oleuz exccatur semp superinfunde oleū: deinde quātitatē zuccari albi sufficientem: 2 decuplo ipsius aque fontis dis solue cū aqua per tres dies mixturam p̄dictam cōtinue i r duo tere. semper in ea pars de oleo infundendo: 2 hoc factas as vsq dum mirabolanozū amaritudo cesset. deinde fac in ymbria sicari. deinde accipe de hoc toto. 3. xv. turbitū boni 3. xj. anisi. masticis. añ. 3. ij. spice. 3. l. 2. f. viole. 3. vj. semi nis apij. 3. l. 2. f. nabeth. zuccari albi. añ. 3. f. Cōfice cū melle dispumato. Et sit doiss eius. 3. iij. cum aqua calida.

O nfectio alia electuarij adharif boni saporis qd etiā exposim⁹ nos: 2 fit in spe estatis 2 educit sup fluitates a toto corpore s̄dacho 2 epate. Et 2 fortat stomachū 2 viscera mollificata. valet ad debilita tē digestiois 2 frig⁹ mēbroz nutritiōi 2 facit appetere cibū. Et facit colozē 2 odorē bonū vtētis: 2 subtiliat sensum et co sitationem: 2 cōseruat in inuenture 2 addit in visu: et rez tardat canos. 2 addit in desiderio coeundi. Cuius hec est p mixtio. Accipe mirabolanozū chebulozū et nigrozū. añ. partes duas. emblicozū belliricozū. añ. partem. 1. 2. f. 2. s. trinozū partes duas. Tere et cribella. 2 iuxta modū supe rioris doctrine in eorum rectificatiōe opus est obseruādū. Deinde accipe ex hoc toto. 3. xij. turbitū albi 2 mudi. 3. vj. 3. iij. beris hey masticis cynamomi boni: ligni aloes. gariofi lozū. piperis. cubebe galāge. macis. seminis. apij. añ. 3. l. 2. f. spice. 3. vni⁹ partes. ij. pinearū mundatarū. zuccari tabar 3et 2 nabeth. añ. 3. xij. Confice cum melle dispumato. Et sit doiss eius. 3. iij. cum aqua calida.

O nfectio electuarij indi maioris solutione educēs hu morū supfluitates: 2 pprie stegmaticozū 2 putridozū a stomacho 2 a membris nutritiois 2 venositate gros sam in eis resoluit: 2 morbos factos ab eorum exuberantia. 2. iij

De stoch gmda

Electm

Albarif

Electm

De electuaris.

curat: sicut est dolor stomachi & viscerum: et colica et dolores renum: & educit que sunt in iuncturis materias. Et confert in uamentum manifestum doloribus eorum. Cuius hec est permixtio. Re. cynamomi: gariofli: spice: rolarum: cassie: macis: cyperi. an. ʒ. iij. sandalorum citrinorum. ʒ. ij. & ligni aloes nucis musca. an. ʒ. ij. turbitum boni albi & gummosi & arundi nel. ʒ. l. i. zuchchari & penidiarum. an. ʒ. xx. galage: heyl: carda momi: assarimasticis. an. ʒ. i. & scamonee boe & decoctie i pommo. ʒ. xij. omnia cum oleo amigdalino fricetur. Deinde accipe succi citoniorum et granatorum succi apij & feniculi. an. lib. f. Decoque cum melle ad spissitudinem et confice cum speciebus: dosis eius est an. ʒ. iij.

Lectuarium Indis minus hinc intentione maioris. Cuius hec est permixtio. Re. turbitum. ʒ. c. zuchchari satum de: macis piperis zinziberis gariofli: cynamomi: heyl: nucis musca. an. ʒ. viij. scamonee. ʒ. xij. confice cum melle dispumato. Dosis eius est an. ʒ. iij.

Confectio de dactylis: et est Dyasnicod: quae scripta est filizazar pferens ad febres ppositas & cronicas. Et est medicina securitatis. Et pferat ad colicam & dolorem ventris & humorum crudum & frigora. Et est soluti uili facilius uentris. Cuius permixtio. Re. dactylorum cheyrom isusorum & acetum tribus diebus noctibus pres. c. penidiarum saphiri pres. l. amigdalorum mundatarum pres. xxx. turbitum pres. xxx. scamomomi: macis: ligni aloes. piperis logi folio prute siccorum. cymna tes. ʒ. ij. & f. Et fiat ois pstritio bosa. & pface cum melle dispumato quantum sufficit. Est enim medicina mirabilis: dosis eius est ab an. ʒ. iij. vsq; ad. viij.

Confectio de psillio solutio educens coleram citrinam & pferat ad febres difficiles & uehementes & ad sodam ueriginem que sunt a famis colericis: pferat calefactioni epatis icterice. Cuius permixtio hec est. Re. succi buglosse domestice & silues stris: & succi endiuile: & succi apij: coctorum dispumatorum. an. l. ij. & puce sup ipos: cuscute: anisi: soliculorum sene. an. ʒ. f. capil lox ueneris manipulis. i. succi fumiterf. ʒ. iij. assari. ʒ. iij. spi ce. ʒ. ij. & dimitte die ac nocte: & bullat ebullitioe vna. & pui: etant sup capiolaz vitidulyl siccat. ʒ. iij. epithymi. ʒ. ij. & bul

De subulidiff

Delectuaris

De medicinis solatiis.

Uat adhuc alia ebullitioe pua. Deinde colet & exprimat: & i colatura ponat psillij. ʒ. iij. & dimittat p die ac nocte of hora in agitando illud cum spatula. Deinde exprimat viscositas et tota. deinde accipiat huius viscositatis lib. iij. et puciat sup eam zuchchari albi lib. ij. et. f. scamonee coctie in pommo. ʒ. iij. et. f. et coquantur cum facilitate. Postquam coctum fuerit puctat sup ipsum puluis & trociscorum dyarodon: et de spodio: et raze uedlenia: an. Re. i. trociscorum de berberis. ʒ. f. dosis eius est a. ʒ. ij. vsq; ad an. ʒ. et vocantur hamech. cofectione hac electuarium trociscorum. Sunt alij qui addunt aceti lib. i. & f. Alij addunt succi violarum lib. i. et est medicamentum nobile.

Lectuarium Eleisoph. qd educit in pfluitates a toto corpore: & expellit vetustate. & vsq; ad iuncturaz dolorem & laterum et colicam. Et mufificat renes et uescia: & addit in coltu. Cuius hec est permixtio. Re. scamonee anthiochene bone turbitum al. an. ʒ. vi. gariofli. cinamomi: zinz. eblicorum nucis muscate. polipodij. an. ʒ. iij. & f. zuchchari albi. ʒ. vi. Confice cum melle dispumato. Dosis eius est ab an. ʒ. ij. vsq; ad. iij.

Confectio medicaminis qd scripsit pamech: et vsq; ad colicam que est sicut ipetigo et scabies: lepra: cancer corrodens: & similia. Et est medicina sublimis inuamenti. Cuius hec est permixtio. Re. mirabolanoz citrinorum. ʒ. iij. chebulorum & nigroz: reubarbari boni: an. ʒ. ij. agarici: colloz quintide: polipodij. an. ʒ. xvij. ab sinib; hase: sene: an. ʒ. i. in alio. ʒ. vi. violaz. ʒ. xv. epithymi. ʒ. ij. anisi rosaz feniculi: an. ʒ. vi. succi fumiterre lib. i. pinoz numero. lxx. passulaz rus enucleataz. ʒ. vi. Infundant oia in aqua casei quantitate sufficienti: & ponant in vase vitreato stricti orificij: et obturent os eius: & dimittat p dies. v. Demum bulliant ebullitioe. Postmodum: colesur: et in tali colatura ponat cassie fistule m fide. ʒ. iij. tamarindoz. ʒ. v. tereniabin. ʒ. ij. fricentur manibus et: colesur: et puciatur super illud zuchchari boni albulib. i. et. f. scamonee. ʒ. i. et. f. et coquantur vsq; dum habeat spissitudinem mellis. Deinde puluerizentur super illud mirabolanoz citrinorum chebulorum indorum an. ʒ. f. belliricoz. emblicoz: & reubarbari: seminis fumiterre. an. ʒ. iij. anisi: spice an. ʒ. ij. Dosis eius est a. ʒ. ij. vsq; ad: an. ʒ. iij.

Delectuaris
Delectuaris
Delectuaris

Electuarium

Confectio

79

De medicinis solatiis.

lanosū citrinorum chebulosū: añ. 3. xij. emblicorū. 3. l. indo-
rum bellicorū: añ. 3. viij. agarici. 3. xx. absinthij: cuscute: ras-
dicis apij: feniculi: anisi. 3. iij. yreos. 3. x. passalarū enuclea-
tarum. 3. lxxx. Bulliat cū facilitate vsq; ad medietatē succo-
rum. Deinde colētur postq; omnia fuerint manibus bñ frī-
cata: et pūciatur super prem. l. succorum tamarindorum:
cheyron. 3. viij. serenitabin. 3. iij. cassie fistule. 3. viij. Deinde
colent a scolis: et in alta parte aq; proyiciatur penidiarum:
saari lib. iij. Deinde misce oia simul & bulliat ebullitiōib;
duabus. tunc hō pūce sup illud olei sisamini recētis. 3. xv.
et agitetur oia simul: deinde coquatur vsq; ad mellis spiss-
itudinē: tūc vero deponatur ab igne et puluerizentur sup
illud trociscosū dyarodon: trociscorū de eupatorio trocisco:
rū de absinthio: trociscorum de renbarbaro añ. 3. i. et. 6.
yreos. 3. i. agarici folioꝝ almezereon nutritorū in aceto: añ.
añ. viij. scamōec: succi eupatoriū: succi absinthij: croci. lacce
ablute mirabolanoꝝ: citrinorū chebulosū: añ. añ. iij. bel-
ricosū emblicorū indoꝝ: añ. añ. 3. spice anisi: añ. añ. ij. tur-
bith boni. 3. vi. Innuatū oia pūns cuz olei almezereon
3. iij. & misceantur cū pōictis et bene incorporentur Et sit
dosis eius a. 3. iij. vsq; ad. iij. cum aqua endinte.

Diacyton
tonitru
Onsectio electuarij diactoniten cōferens colice & egri-
tudinibus mēbroꝝ nutritationis. Et educit solutiōe
coleram. Accipe succi citoniorum lib. 3. mellis tabarzet lib.
ij. scamonee. 3. i. & 6. gallie bone garioflox: 3. i. ziber: masti-
sis: piperis longi: cinamoni nucis muscate. añ. 3. iij. Confi-
ce oia simul. Et sit dosis eiꝰ ab añ. i. vsq; ad. iij. Et agit vo-
lueris vt solusione educat colerā & flegma: ponatur in me-
dicamine scamonee 3. v. turbith. 3. xij. Si agit volueris vt so-
lū flegma educat abiecta scamonea: ponat turbith. 3. xxv.
certami excoctati pondꝰ scamonee. Et si volueris vt cole-
ram nigrā educat ponatur loco predictoꝝz elleboꝝ niger
aut epithymū: aut polipodis & apud plures fit hec medic-
na cum melle: et apud plures cū iuccaro. Et qñq; fit cū suc-
co citoniorum. Et aliqui cū carnibus & succo ipsoꝝz. Et alii
quando cum carnibus tantum.

Quarta distinctio de conditis.

*Diacyton
tonitru
flegma nigr
Stomach*

condita

De conditis.

Quarta distinctio est de conditis. Et cadit hec operatio qñq; in fructib;: qñq; in radicib; plantarū: qñq; i ramis & talib;: qñq; i florib; bus & nos loquemur de eis. Et p̄tio de di- uerſis modis condiendi fructus.

Quebuli diti stomachū p̄fortant & ap- petitū puocant & digōnē pcurāt. Sē- sus & rōnē vigorāt: vsq; clarificāt viētes eis i innētute p̄fer- uant. **Q**uod modꝰ cōdiēdi est vt accipias ex eis humidis si ha- beri p̄nt: vel saltē humectatis fm ariē qua humectari p̄nt q̄ritatē quā volueris & cū stilo p̄uge eos vndiq;. Et decoque eos in aqua cū facilitate vsq; dū tenerescāt. Post hec dimit- te ipsos super tabulam & expreme aquā illorū et submerge illos in aqua mellis & dimitte eos p̄ duos dies: tūc vero de- coque eos cū igne lento cū facilitate: & postq; decocti fuerit recōde eos in vase vitreo & submerge eos in melle decoctio- nis eorū: & da post sex mēses. ars aut auxiliatur ipsos in hu- mectādo hoc modo. Infundantur in aqua plarima: & expo- nātur radijs solarib; p̄ dies. viij. deinde accipe vas magnū sicut dolū vel saltē fiat sonea magna sub terra in loco hu- mido vbi inter multā arenā humidā ponē in qua dissūctim sepeliātur sepe ac sepe aquā supinfundēdo: & innōtādo are- nā de quarto in quartū diē vsq; dū tumeſcāt & humectentur.

Quebuli cōditi stomachū confortant & humiditate ipsoꝝz abſcindunt: & preparant ipsum preparatione qua par- tes & virtutes eius aggregentur in ipsa. **Q**uod modꝰ condiendi eos est: accipe ex eis q̄ritatem quā volueris: & infunde sup eos aquā. & expone soli quonſq; tumeſcant & humectentur & post expreme: & pone in aqua mellis & dimitte p̄ duos die- es: deinde coque cū facilitate. Postq; cocti fuerit dimitte eos infrigidari: et adde cū melle tabarzet. scilicet cū quarta par- te totius et recunde. Quidam vero semper conditū cū spez- ciebus aromaticis: sicut est cynamomū: & gallia: & cardamo- mum crocus et muscus & similia.

Quarta distinctio flurū v̄tris & vomitū sistit. Stoma- chū vero cōfortant & digestionē: accipe citonia mas- gna mīda a putrefactiōe: & mīdētur a cortice suo & granis interiorib;: incidētur i frusta cōueniētia & decoquē

chebuli

Emblic

Stom

condita

Stom

De conditis:

itur est iuleb multe aquositate et post diem vni deoquentur
cu alio iuleb qd est vicini pfecte coctioni vsqz dum pfiatur
in eis decoctio: deinde aromatizetur cu musco: et ponantur
in vase vitreo: et sepeliatur cu iuleb in quo decocta fuerunt
et qda decoquunt cu melle: et quida cyvino cocto: et qda sup
condunt cu speciebus aromaticis: et alij facit alta.

Pira. Pira condita cor et stomachum confortant: et mod^o con
diendi ea est sicut citonia.

Poma. Poma condita confortant cor sincipim et pulsu cordis ses
dat et modus codiendi ea est sicut citonioru.

Pesica. Pesica condita stomachu calidum: et cor confortat: sicut citonioru.

Extra. Ovis fetore abscondit et modus codiendi: sicut citonioru.

Extra. Pira condita stomachu: et cor confortant: digestionem fa
ciunt bona et oris odorem. Accipe corticu citri munda

toru a carnibus suis et proprie magnoru sicut sut vole mas
nus quantitate qua volueris et fundatur sup eos lixivij clari

stittas i qua submerzatur: et mutetur sup eos vsqz ad. lx.
dies: semel: deinde post illud mita sup eos aqua clara tm

donec dulcescant et abscondatur amaritudo eoru. tunc vero
elizentur in aqua fontu plurima in vase mundo vsqz du te

nerescat: deinde exprimatur donec sinat aquositas eoz: post
illud sfundatur sup illos in vase lapideo iuleb quantitas ali

qua qua submerzatur et sic dimittantur p diem et nocte. et sit
iuleb ex yuccaro albo in aqua q sit triplum ipsius: deinde

coquatur cu facilitate vsqz ad modu penidioru: tuc vero ses
parentur cortices citri a yuccaro recodant in vase vitreo: et

codiant cu iuleb rosato: cui decoctio sit sicut nabeth. Ita q
vna superficies sit laminaru citri. et alia iuleb. et reconde et da

post mensem. Et sunt q aromatizant cu ambria et musco.

Seca. Secacul coditum renes calefacit et colicu excitat: vto sita

tes stomachi dissolvit: et mod^o opationis ei⁹ e. Accipe
radices eius albas grossas et teneras: et radatur cortex ei⁹

et neritius et elixetur et mandetur a venis interioribus et in
cidatur in frusta. sicut est mensura polidis: et ponatur in ei⁹

vacuitatib⁹ arudin ossis frustu zinziberis humectatis: sicut
dicemus in capto de zinzibere codito: et Garioflus vn⁹ hus

metatus: et accipiat ad oe podus eoz mellis podera. iij.
Et alij ponit mellis pondera duo: et yuccari podus vnu. et

6. 11.

De conditis.

post fuerit cocti cu facilitate. puciant sup illud specterny
alefanguine parte conuenientes: et dosse eius est. 3. i. vel. ij.

Zinziber conditum cofert ad frigiditatem. et mollificat
tionem stomachi et malicia digestionis et corruptione ip

sius: et acetosant eructationem et lenitatem viscerum
et multitudine ventositatu faciens cibū cito penetrare ad

epar et corpus. et eius modus est. Accipe zinziberis recitis.
si haberi potest: vel saltem humectati per artem partem. i.

mellis partes. iij. et yuccari partem. i. Coquat sicut secacul
et qda accipit secacul et zinziberis humectati an. parte. i. et

fit delicatius et qda supercodunt cu speciebus alefanguine: et
qda facit alta. Modus autem humectationis ei⁹ est sicut

dicimus de chebulis: et pprie vt infundant in aq deinde se
pellatur in arena et sit zinziber albus: et mundum et recens.

Confectio. Confectio de zinzibere valet sicut diximus superius.
Accipe yuccari albi ptes. viij. mellis tabarzer: ptes. iij.

zinziberis boni albi puluerizati puluerizatioe vltima sicut
alcohol partes. iij. aque infusionis yuccari quantum sufficit

distemperatur yuccaruz cum aqua et melle: et coquat vsqz
dum sufficit. Deinde proyiciatur super illud puluis zinzibe
ris et agitur et incorporetur cum eo et administretur.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Autie condite valent sicut secacul: et eius modus est sicut
secacul.

Conditiy alia sicut

81

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

De conditis

prescriptiones medicas Diamoro

De loch.

deis cur puro loco mellis penidias. Et sunt qui ponit zuc-
carum. Et quadoq; exigit dispositio egritudinis q; est mul-
te caliditatis et acuitatis vt fiat medicamē ex papaueris ni-
gro et sint eius capita vsq; .i. Et quadoq; ex albo aut nigro
et loco mellis ponitur zuccharum aut penidie.

Dodus confectionis de moris et est dyamorō cōues-
nēs ad apostemata gutturis et vngues ad oia gha
piefocatonis. Et ex pfectionis morozum dulcis que
currant secundum semitam ficus et morozum de senti: añ.
lib. .i. et .f. rob et mellis: añ. lib. .j. coquantur cum facilitate
vsq; ad melius spissitudinem et recunde et sunt q; faciunt me-
dicamen illud simplex et sunt qui addunt et pprie quado
maior vocat necessitas aluminis myrthe croci succi agre-
ste: añ. partes equales.

Dodus cōfectōis de succis nucis: et vocat grece dya-
caridion conferens eis quib; a capite ad pecc; ca-
tarr; acur; et subtilis de fluit et ad canna pulmonis
et est causa apatum et pfoctionum et mortis et est ad hoc
medicamē subling. Et eius mod; est. Accipe succi exteros
rum corticum nucum in diebus canicularib; .lib. .iiij. deco-
que ipm bullitōe vna. Deinde adde ei mellis lib. .ij. et deco-
que donec impinguetur et fiat sicut mel. et post illō nobis
occurrent intentiones. .iiij. Nam p pueris et mulieribus et
humidis natura sufficit medicamen sic factum. Et quando
morbus est in principio aliquid de simplicitate habētib; mi-
seri oportet sicut sunt rose et balauistic: quando in statu
est egritudo crocus et myrrha miscenda sūt. In declinatōe
vero baurach. et sal armoniacus et similia. est enim medis
camen sublime et expertum.

Loch de squilla est medicamē in namētī magni eis q;
bus materia grossa et viscosa: et difficilis maturatiōis
exuberat in membris anhelitus reddēs eā facile ad expel-
lendū et confert difficultati anhelitus et dolori pectoris et
lateruz. Et succi squille mellis dispumati partes pueniētes
decoquantur in substantia lochy: et accipiatur sic lambēdo.

Loch de squilla et ei; mod;
est sicut in illo: et est medicamē expertum. Loch sanus
et expertus et est ex inuentione nostra conferens ad iustim
et ad

Diamoro
cor

Diamoro
cor

Loch de
squilla

Loch de
squilla

prescriptiones medicas Diamoro
et ad

prescriptiones medicas Diamoro

De loch.

et ad raucedinem vocis que est ppter frigiditatē et flegmas
grossum quod cōtinetur in pectore et pulmone. Accipe cy-
namomi ylopi sicce liquiritie: añ. .j. f. inube sebesten: añ.
numero. .xx. passularum enucleatarum sicubi siccarū et da-
ctilozū pinguis. añ. .j. fenugreci. .j. v. capillozū veneris ma-
nipulsi. .i. anisifeniculi yreos calamenti. semis lini. añ. .j. .iiij.
hec oia coquātur in lib. .iiij. aque vsq; osi remaneant li. .ij. et
pūciantur sup ea penidiaz lib. .ij. et coquātur et ipinguent
vsq; ad spissitudinē mellis. Deinde pūciantur sup eis pines
rū mūdats. .j. v. amigdalaz mādats: liquiritie dragagati:
summi arabici amili. añ. .j. .iiij. yreos. .j. .ij. Disceatur oia et
agitentur vsq; dum medicamen maceretur et albu fiat. Doz
sis eius est. a. .j. v. vsq; ad .x. et sumatur labendo.

Loch ad caliditatē et asperitatē pectoris et ad tussim ca-
lidam. Accipe radices liquiritie. .j. .xx. chesmes pinguis
j. .ij. sebestē inube. añ. .j. .xx. decoquātur cū facilitate cū. .iiij.
li. aque vsq; ad li. .j. et pūciant sup ipm cassiehitule. .j. .j. Wein
de colent a scosis et pūciant sup illud rob. .j. .iiij. penidiaz.
li. .f. Deinde coquant donec ipinguent. Deinde miscēatur
cum eis farine fabarū. .j. .ij. et lambatur ex eo.

Loch aliud nostrū inuentione hac. accipe seminis ps
paneris. .j. .xx. radices liquiritie. .j. .v. sebestē. .xx. psilly gra-
nozum citoniorum. ana. .j. .v. coquantur cum tribus libris
aque vsq; ad .j. .f. et colentur et pūciantur super illud rob.
et penidiarum añ. .j. .iiij. et iterum coquantur donec impin-
guentur. Deinde miscēatur cum eis dragaganti et summi.
añ. .j. v. papaueris albi et trium granorum. añ. .j. .ij.

Loch bonū conferens ethicis et consumpris et pfficis
ctus et pulmonez et tussim lenit. Et papaueris albi spody se-
minis lini torrefacti croci amigdalaram dulctum. añ. .j. .iiij.
amili dragaganti summi seminis citoniorū: seminis citru-
li añ. .j. .vi. granorum nasturcū coctorum amigdalarsū amas-
rarum fabarum. añ. .j. .f. penidiarum. .j. .f. dissoluantur
penidie in aqua fontium et coquantur et cōficiātur cum eis
cererea. Dosis a. .j. .ij. cum aqua mellis.

Loch ad asma bonū et contritionem anhelitus et ad tuf
slim antiquam: et subtiliat humorem grossum. Accipe
et ad

Ad as
Bma

subtiliat humorem grossum

De Sympis.

sqalle affate. 3. liij. radicio lilij celestis. 3. ij. yfoplyranth. aff. 3. i. myrthe croci. añ. 3. f. confice cum melle.
Uch de amigdalis pferes ad rullim e vebemētā flect tatis pectoris & pulmonis. R. amigdalarū dulcium & amararum. se. lini torefacti. granorū vini. anisi. dragagan ti. gummi arabici succi liquiritie & radicio eius. añ. 3. j. & f. zuccari penidiarum. añ. 3. ij. Confice cū melle & succo feni- culi bullitorum quantitate sufficienti.

Distinctio sexta de Sympis & robub. yruporū aliū sunt simplices sicut species la teb. aliq̄ extense p̄positionis ppter arduis tate & multitudine bñficioꝝ ipoz: & sunt q̄ sunt ex speciebus secantibin. Et sunt qui conduntur cum speciebus. Robub autē species ex succis sūt in de opatione nihil aliud merentibus nisi inspissationē solaz. Odus opationis tuteb. cōferens adustioni febiuz et zehemētū sicut & inflāmatiōi stomachi & pectoris. R. aque infusioni rosarum li. v. zuccari li. iij. Coquantur cum facilitate & administrantur cum aqua frigida.

Modus opationis tuteb. cōferens adustioni febiuz et zehemētū sicut & inflāmatiōi stomachi & pectoris. R. aque infusioni rosarum li. v. zuccari li. iij. Coquantur cum facilitate & administrantur cum aqua frigida.

Modus inlebe violati ad febrē & inflāmatiōē & asperitatem pectoris: & tussim & pleuresim. Et eius opatio ē sicut inlebe rosati.
Peratio infusionis rosaz & violaz. Accipe folioꝝ rosaz & violaz rectū li. vi. ponā in vase vitreato terreo stricti ouificij & fundat sup eas aq̄ calide li. xv. & stringat ouificij vasso & dimittat p̄ horas. viij. tūc denno colent & i vase itez tāndē folioꝝ rosaz rectū aut violaz mittat: & denuo eadē aq̄ calefacta sup ea mittat & stringat ouificij s̄tr per viij. horas. & deinde colēt & si cōseruare volueris ponatur i vase vitreato stricti ouificij & distillet oleum in ouificio eius stringatur caput eius & exponat soli diebus. xl. et dicitur istud mucharna rosarum vel violarum.

Uleb aliud rosarum. Accipe aque rosarum li. iij. zucca ri li. ij. fiat vt supra.
Uleb de succo violarum. Accipe succo violarum li. iij. zuccari li. ij. fiat vt supra. Et simili modo potest fieri de succo rosarum & est laxatiuum.

Symples - vis spes, fridib.
Spes de gposity. spes Scharma. fm.
Sympis spes. de hinc de gposity. spes Scharma. fm.
de hinc de gposity. spes Scharma. fm.

De Sympis.

Uleb inlubini valet ad asperitatem pectoris ad tussim & ingrossat sputum subtile & facit facilem eius expulsiōem et confert raucedini et pleurēssi. Accipe iunbarū magnarum et pingutum numero. c. et decoque in lib. iij. aque vsq̄ dum remaneant lib. ij. et cum lib. j. zuccari fiat syrupus.

Urupus de pomis confortat cor debile & sanat sincopis & tremorē cordis. Accipe succi pomorū dulcis. & aceto sor. añ. lib. v. Coquat succus vsq̄ ad p̄sumptionē medietatis ipsi & dimittat per dies. ij. vsq̄ dū clarescat deinde coletur & añ. lib. zuccari fiat syrupus. & sūt q̄ submergat in succo setam tinctam ex chelme: ana. succi depuratiōem vsq̄ dum rubeat et recipiat virtutem tincture & excelsa lentior est.

Urupus de piris cōfortat stomachū & stringit materiā & eius mod⁹ est sicut syrup⁹ de pomis.

Urupus de citronis valet sicut syrupus de piris & idē modus virtutis.

Urupus de perisicis p̄fert calefactiōi stomachi: & sicut ferrou oris & eius mod⁹ est sicut syrupus de pomis.

Urupus de succo acetose: & p̄fert febrē colericis & inflāmatiōi stomachi & cōfortat cor calidū & stomachū & est conueniēs febribus pestilētiālib⁹. Et ei⁹ modus est sicut syrup⁹ de succo violarū.

Urupus de succo cucurbitē vsq̄ cōtra febrē colericā mate inflāmatiōis & ad asperitatem pectoris & pleuresim. Accipe cucurbitā magnā & innoluatur pasta & decoq̄tur in furno. & accipe expressionis eius lib. v. zuccari. lib. ij. fiat vt supra.

Urupus de prunis valet sicut syrupus de violis & sicut cicut ipse.

Urup⁹ de granatis acetosis vsq̄ febres colericas et sic smaticas multe inflāmatiōis & sūt vt supra.

Urup⁹ de granatis dulcib⁹: vsq̄ ad tussim & pleuresim & sicut & vt sūt supra. Et sunt q̄ immergit in succo setam tin cū & chelme: & est excellentior.

Urupus de corticibus citri confortat stomachū & facit otis odorē bonū. Accipe corticem pomorum citre ad q̄

Uleb tim fa Champs

Uleb tim fa Champs

Syrup de pomy

Urup de piris

Urup de citron

Urup de peris

Succo acetose

Suc. Cuc

Prunis

Granatis acetosis

Dulcib⁹

Uleb tim fa Champs

Symples

Rosary

Violary

Muehary

Uleb tim fa Champs

De Syrapis.

est lib. s. decoque cum aqua fontis lib. v. vsq ad consumptione
duarum partium: et cum zuccari lib. s. fiat syrupus et codiat cum mu-
sci granis. iij. Et sunt qui in uleba pshciunt ex corticibus citroz
rum partes conuenientes et pprie qm uicinat complexioni coctu-
re eius: et est delectabilis. Et qm submergitur in aqua deco-
ctionis citri seta tincta ex chesmes tunc est excellensior.

Syrapus acetosissimus citri cuius inuamens est magnus i
extinguendo inflammationes colere rubee: et febres i
flammatas uehementes: et febres pestilentes: et pro-
prie q sunt i eilate uenenosa. et coferunt ebrietati
vertigini et si uehementi. Et succi acetosissatis citri li. xij. Des-
coque in uase uitreato super prunas cum facilitate vsq dum
consumatur tertia pars ipsius. Deinde coletur admittatur
donec clarificetur. Et accipe ex eo q claru est lib. viij. et fide
sup ipsum ex uleba claroz depurato lib. v. decoquatur donec
impissetur. Si autem estas fuerit dimittatur in sole donec
ei aquositas consumatur.

Syrapus de granis myrti confert vomitum et solutiōi coleri-
ce et inflammationi stomachi: et sibi laboriosos: et febriles co-
lericis. Et confortat stomachum pregnantium que
facile recipiunt supfluitates. Et vsq venena. Et modus opas-
tionis ei est sicut syrupus de acetositate citri. Et quida co-
diunt cum garlo filis.

Syrapus de granis myrti confert solutiōi antique et tussis:
et confortat stomachum et pulmonem viscera: et ei modus est si-
cut syrupus de agresia.

Syrapus chesmes confert tussis et pectoris: decoquatur che-
smes sicut diximus in syrupo de iunibus.

Syrapus de alchelach confortat stomachum et sibiit vo-
mitum et strigit uentre. Sumant alchelach et enucle-
tur et coterat et coquatur vsq ad consumptionem duas
rum partium: et fiat syrupus sicut diximus.

Syrapus sicut ipsemodos syrupos simplicis et inleba.
Quo uero sermo nosset erit de syrupis compositis: quoz
virtus est inrigidare. Et consequenter de his q calefaciunt et
confortant scribemus.

Syrapus de papauere confert catarro et tussis q vigilare fa-
ciunt. Accipe papaueris albi et nigri et pprie capitum eoz.

quod uero uisus inuenit in dno sicut in aere.

Confortat stomachum et generat syrupum.

*Sy. aceto
citri*

*Sy. de granis
myrti*

*Sy. de granis
myrti*

Alchelach

Sy. de papauere

De Syrapis.

an. 3. lb. et decoquatur i li. iij. aq plunialis vsq dum redeat ad
lib. s. et cum zuccari albi et penidiar. an. 3. iij. fiat syrupus.
Syrupus dymari: et e^o interpretatio est syrupus de bizans
iijus facies ad febres oppilationis: et febres coleris
cas et flegmaticas qm difficultis e eradicatione: et ad
icteritiā. Accipe succi endimie: succi apij: an. lib. ij.
succu lupuli: succi boraginis: aut buglosse domestice: aut sil-
uestris. an. li. j. Bulliat bullitiōe vna: et dispartet et depure-
tur. Accipe ei^o clarificati. li. iij. zuccari tabarzet. lib. ij. et f.
et coquatur cum facilitate donec fiat syrupus: et qm ad oem p^o et
te succi depurati: ponit acetu boni albi et clari pars. f. 3. qm qm
bullit in succis folioz rosaru. 3. ij. liqritie. 3. f. spice. 3. ij. an
si feniculi: seminis apij. an. 3. ij. et est mirabilis.

Syrupo acetoso. Jā magnificata est inter veri-
ficatores virtus syrupi acetosi et excellentia ei^o: et in coctas
te et posse ipse in materias calidas et frigiditas: et subit-
les: et grossas: et viscosas sine adherentes: et si quide oportet
virtus inrigidationis eius cito tollitur non sublata virtute
penetrationis ipse: et hoc quide Salie. testatus est: quoniam
eius potetia cois est ad oes materias: et videtur q non ad
colera nigra propter similitudine et coitatem comp^o et
et nos quidez dicimus q facit penetrare medicinas in ptes
in quas forte non penetrarēt: et facit eas acquirere diuisas
sectioes duri et difficultis et modus operationis ei^o est. Acci-
pe zuccari boni albi partes. v. et funde super illud in uase
lapideo aque fontis dulcis et clare partes. iij. et decoquat
semper abijciendo spumā eius: et sit ignis in quo coquitur
prunaru aut tenuis flāme sine fumo: et decoque hoc modo
donec clarificetur et diminuta sit aqua sicut medietas ei^o.
Deinde funde super ipm acetu vini albi clari partes. ij. leui:
et i forti partes. iij. Et i mediocri partes. iij. et da ei post il-
lud perfectionem in coctura: et sit dosis eius ab. 3. 7na vsq
ad. iij. cum aqua frigida.

Modus syrupi acetosi cum radicibus cuius operatio est
ad coleram grossas difficulte: et ad flegma. Incidit enim
et absterget et aperit oppilationes que sunt i epate: et sple-
ne et in renibus. Accipe aque fontis clare libras. x. et proij-
ce sup ipsam radicis feniculi: apij: endiuie. an. 3. ij. anissis: et

*Ad hunc: 3. lb. v. 2. 7. et radice misticum
vintu dymari: et Syngo artho et dymari dymari
mity. qm uisus inuenit in dno sicut in aere.
Confortat stomachum et generat syrupum.*

Dymari

Acetoso

*Acc. cu
radicibus*

De Sympis.

minis. feniculi. apij. an. 3. vij. seminis endiuie. 3. s. Coquat cum facilitate usq; ad veniat ad lib. v. Tunc proijce super ipsam zuchchari boni lib. iij. et clarificet sicut prius. Deinde fundetur per ipsum aceti boni quantitate sufficiente iuxta modum in periosis doctrine: et da ubi oportet.

Oodus syrupi acetosi de succis herbarum. R. Syrupi bina rii pres tres et funde sup ipm aceti boni partem vnam. **O**odus syrupi acetosi de succis fructus sedatis incensios nes febrili et colere rubee: et sitim: et inflammatione stoc: chi cordis: et epatis. Accipe succi granatorum murosorum et aceto foru: an. partes tres. Coquat cum facilitate usq; ad diminita et accipe eius partes. iij. et inlebe partes tres vel plus vel minus: et perface coctione in eo.

Oodus syrupi acetosi de succis et aquis fructus et stringit vomiti: et fluxu colericu. et pfortat stomachu calidus et abscondit vomiti pugnantis. Accipe succi citoniorum et murosorum et piroz et granatorum murosorum: et zarrur: an. partes equales. Aque decoctionis sumach et berberoz. an. partes. i. et. s. zuchchari partes. iij. fiat vt supra.

Oodus syrupi acetosi de citonijs valet ad vomitu et solutione nature: et ad sitim et stomachum confortat. Accipe succi citoniorum acetosorum et eius proprie qui de puratus est. et factus clarus partes. xx. aceti boni parte. i. et s. zuchchari boni partes. ij.

Oodus syrupi acetosi de pomis pfortat sitim: et cor: et sedat sitim: et eius modus est sicut syrupus de citonijs.

Oodus syrupi acetosi de prunis: et est syrupus extignis inflammationes oes: et confortat ad sincopin: et pulsuum cordis: et febres inflammationes et sitim vehementer: et sedat ebrietatem: et vertiginem: et vomitu: et est expertum. Accipe aque prunorum acetosorum. et aque tamarindorum: et succi granatorum acetosorum. an. lib. i. aque acetosatis citri lib. s. Coquat cum facilitate: et cum lib. i. zuchchari fiat syrupus. et da cum aqua frigida vel aqua niuis. Et quicquid non ponitur in eo zucsarum. et fit sicut rob bonum et expertum.

Oodus syrupi acetosi de pomis descriptione nostra confortans febribus colericis: et multum acuminis: et proprie

De Sympis.

quod accidit iuuenibus in estate estiva. Et confortat ad sitim vehemens: et estuofam: et stomachi et epatis inflammationem. R. succi malorum acetosorum: succi vuarum agrestium. succi granatorum acetosorum: an. li. i. aque rosate: aque infusionis tamarindorum: et prunorum: an. li. i. succi acetosatis citri. li. s. inlebe boni lib. ij. Da cum aqua niuis: et quandoque submergitur seta tincta ex chesmes in succis: et tunc fit nobilior ad causas cordis.

Oodus syrupi acetosi alterniabin: confortat febribus sine copalibus calidis: et siti vehementer: et tussi sicce: et epatis: et stomachi inflationi. R. alterniabin. 3. ij. pone in vase lapideo et infunde super ipsum succi endiuie corti et despurati lib. i. bulliant ebullitioe. i. deinde frica manibus et cola. deinde accipe aque rosate: succi granatorum murosorum. an. lib. i. succi vuarum agrestis: aque acetosatis citri: an. lib. s. zuchchari. lib. iij. da vt supra.

Oodus syrupi acetosi solutione educens coleram: et extinguit inflammationem eius. R. prunorum siccorum sebesten. an. numero. c. tamarindorum lib. s. mirabolanoz citrinorum. 3. iij. succi rosarum recentium. 3. ij. mane: castie an. 3. ij. et s. zuchchari lib. iij. fiat ex eis syrupus: et post hoc funde super illud aceti. lib. ij. succi granatorum acetosorum. lib. i. et s. decoque cum facilitate. Deinde accipe scamonee bone. 3. vij. tere: et liga in panno subtili et proijce in syrupo: et de quoque semper fricando pannum vsq; dum perficiat eius decoctio.

Oodus syrupus conferens cataractis et corize et plenressi et tussi. R. intube: et sebeste. an. c. violarum: manne. an. 3. i. liquiritie: florum buglosse. an. 3. xij. seminis malve citoniorum. an. 3. vi. zuchchari lib. ij. et succi mali granati dulcis. lib. i. fiat syrupus.

Oodus syrupus de canis confortans ad sitim et plenressim et sedat sitim. R. succi granatorum dulcis lib. ij. aque malorum de

folia affony

da m.

A eius.

abm.

abm.

Edices

cholera.

Cataractis

ca edy

ca xij

tissi et plenressim

Vomitu pugnantis absidit

17 MODI huiusmodi 3. Acloso

**De potu
causa.**

seni: aq̄ canax zuccari: aut penidiorz li. i. s. fiat syrup⁹.
yryp⁹ de portulaca extringēs isfāmatioēs febrū &
sūm. & p̄fortat stomachū & epar sup calefactuz. ℞.
succi endimie cocti & depurati. li. iij. se. portulace. ℞.
xij. terantur semina & fundant sup ea succus & dimitatur i
vase lapideo per diem & noctem. & coquatnr cum facilitate
vīqs ad mediūz & addas zuchchari li. ij. fiat syrupus. Et quā
doq̄ additur aceti lib. j. aut succi malozum granatorū acer
tofozum lib. j. & f.

De violis

yrupus de violis p̄fert ruffi calide & pleneffi. ℞. viio
larū. ℞. ij. seminis citoniorz: seminis malue. an. ℞. 3. viij.
intube: sebesten. an. xx. & coq̄ cū lib. vj. aq̄ cucurbite
vīqs adtertiam partem: zuchchari lib. j. s. fiat syrupus.

**De humis
stis.**

yrupus de iunibis p̄ferēs ad rancedinē vocis & tal
sim & pleneffi. Accipe iunibaz. li. x. violaz. se. mal
ue: an. ℞. 3. v. capilloz ve. ℞. j. se. citoniorz: papaueris
melonis lactuce: dragaganti: an. ℞. 3. iij. liquiritie ordei muns
di: an. ℞. 3. viij. decoque in lib. iij. aque fontium: & cum lib. ij.
zuccari fiat syrupus.

De papas

yrupus de papauere p̄ferens ad ruffim sicā: & p̄rissim
& catarrū faciens ad somnum. ℞. papaueris albi: & ru
bei: an. ℞. 3. l. capil. ve. ℞. xv. liquiritie. ℞. v. iunibe. xxx. se. lactuce
℞. xl. se. malue: semi. citoniorum: an. ℞. 3. vj. coquatur in lib. iij.
aque vīqs ad duas: & cum zuccari & penidiarum. an. ℞. 3. viij.
fiat syrupus.

**De com
causa**

Am q̄dē locuti sumus de syrupis p̄positis & de his pro
orie q̄ sedāt isfāmatioēs. de syrupis vero p̄positis mor
bos frigiditatis curantibus erit sermo noster. Et primo de
speciebus secantiabim: prius tñ loquemur de aqua mellis.

Aq̄ medij

Ermo in aq̄ mellis. Posuerunt aut̄sq̄t dīcēs hanc i
aq̄ mellis qui locuti sunt de ipsa: & ascripserunt ei ius
namenta plurims que sunt in ea q̄ sitim sedat: et valet ad
egritudines frigidās: & pp̄rie q̄ sunt i cerebro & nervis. Et
confert ad ruffim humidam: & mundificat pectus a sanie &
humore grosso: & confert vīqs vine: & nō permittit in eis la
pidem generari: & mundificat per vīnam: & cōfert colice: & la
uat & abstergit viscera & soluit: & mundificat ventrem a feci
bus. Bibitur loco vini in egritudinibus nervozum: & iunz

Regina mellis.

De syrapiis.

eturarum est potus bonus. Inter dīversitates aut̄ ope
rationis eius ponimus modos duos. Et primus ē vt ac
cipiat mellis boni & mīdi: et pp̄rie cuius est color habens
mediocritatez: & pp̄rie sicut color palee: & quod est inter tes
nue & spissumz quod est boni odoris: et quod est modice ar
cuitatis: et quod non est antiquum: et sit eius pars vna et
pone ipm in vase lapideo: aut vitreato: et funde super ipa
sum aque fontis dulcis & clare partes. viij. & coque ipm cum
facilitate: & auferatur spuma eius: & nō dimitat sup ipsuz
multiplicari: immo q̄ cito apparet auferatur. De idē co
letur colatōio denso de pannoz si bibitur recens oporet
vt fiat multe aquositatez: & sic bibitur impermixta sicut est
& hoc ideo pp̄terea: qm̄ que ex ea grossa est nō penetrat in
vias remotas: & conuertitur pp̄ter puritatē sue dulcedinis
in coleram: & addit ad sitim. Si aut̄ bibatur antiqua opz vt
fiat pinguior: sicut iuleb: & bibenda est pmixta permixtiōe
multa decenti vt sit magis aquosa et insipida. Et scito quoz
niam ars cocture acquirat ei proprietates aliquas: et illud
est. Quia parum cocta facit isfāmationem: et minus nu
trit et magis laxat. Multa autem coctio in isfāmationem
resoluit: et digerit. magis facit eam esse nutritilem et laxa
re minus. Et sunt ex hominibus qui aromatizant illā cum
speciebus alesangine. sicut zinziber. crocus cinamomum
macis: et slibuz sunt qui aromatizāt cū gallia muicata.
ligni aloes: & slib⁹. Et secundus modus operatiōis eius
est. ℞. mellis partem vnam: aque fontis clare partes. viij.
et distemperetur cum eis parum fenugreci: & pp̄rie ad om
nes. c. lib. aque & mellis sint eius. ℞. iij. et includitur in vase
ligneo sicut ponitur mustuz: ita q̄ remaneat ex vase vacuū
sicut mētura trisi digitorū: & illud ideo q̄ patitur de ebullis
sione sicut mustū. Deinde post ebullitiōē eius stringatur
oxidicium vasis: sicut stringitur vas vini: & bibatur post mē
ses. iij. si aut̄ aromatizare volueris. ponant in vase species
alesangine ligate in panno.

Ermo in secantiabin puto illud qd nos intelligim⁹ est
illud cui⁹ materia sunt tres res. s. mel acetū & aqua: et
aqua pp̄ter tris ponitur. Et primū quidē: quia de coctura
patitur plus: quare quod est cā isfāmationis resoluit. Secū
addit.

*Beating
39. 2.
causa ad ut ipi sup
q̄ mēsa abferit & effundit in
p̄cipit p̄ ip̄ anafis vult.*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

*Mod.
19*

sy. d. mēba

De syrapiis:

Syrupus de mēsa stomachū frigidū confortat nasuēā vor
mitū: fluxū vētris & singultū sedat. Accipe succi mente
lib. i. succi granatorū dulcis & acetosoz q̄ iā cocti sunt ad me
diētātē li. ij. mellis vel zuchchari lib. i. coquatū & ministret.
Syrupus de mēsa inuēctōne nostrā: & est excellētior
pūiore. Accipe succi citoniorū muzoz: & dulcis succi
granatorū acetosoz: & dulcis & muzoz. añ. lib. i. pūz
ciatur super eos mēre sicce: lib. ij. & f. folioz rosarū. 3. ij. & di
mittatur per diē & noctē. Deinde coquatū cū facilitatē vsqz
ad mediū: & cum mellis vel zuchchari. lib. ij. fiat syrupus &
aromatizetur cum gallia.

curfus

de Absinthio

Syrupus de absinthio pferens ad casus appetit & de
bilisatē stomachi & mollificatōne viscerū & debilita
tē epatis & dolorē. R. absinthij romani. lib. f. folioz
ro. 3. ij. spice. 3. ij. vini albi antiq̄ boni & odoriferi succi citos
niorū. añ. lib. ij. & f. Et dimittatur per diē & noctē i vase lapi
deo. Deinde coquatū cum facilitatē vsqz ad medietatē &
cū mellis. li. ij. fiat syrupus expertus et nobilis.

de Abs.

de sumot.

Syrupus de absinthio ali' expert' Accipe absinthij ro.
3. c. decoquat in aq̄ li. ij. vsqz ad tertiā ptē. Deinde
fricef māib' & colet cū mellis & vini: añ. li. i. fiat syrupus.
Syrupus de fumoterre maior stomachū & epar pfoz
tat: oppilationē aperit: & morbos cutis curat & ppe
quoz materia sunt hūiores salis aut adusti: sicut est
scabies: i petigo: serpigo & lepra. Accipe mirabolanoz citri
noz chebuloz. añ. 3. xx. floz boraginis vel buglosse violaz
v' absinthij cuscute. añ. 3. i. liq̄ritie ros. añ. 3. f. epithymi po
lipodij. añ. 3. vij. prunozū nūero. c. passularū enucleatarū li.
f. tamarindozū: cassie fistule. añ. 3. ij. pec oia bulliat in aqua
lib. x. vsqz dū veniat ad lib. 3. & cū succi sumiterre cocti de
purati & zuchcha. añ. lib. ij. fiat syrupus.

minor.

31. 7.

de syr: de absinthio & sumiterre.

94

De syrapiis.

vel. ij. Et quidā suspēdūt in eo duz coquitur scamonee. 3. f.
ligate in panno raro.

Erym

Syrupus liquoritē cōfert tussī antiq̄e & mundificat pe
ctus & pulmonē. R. liquoritē. 3. ij. capillozū veneris. 3.
i. ylopi sicce. 3. f. pūoze sup illud aque lib. iij. et dimittat
die ac nocte. Deinde coquatū vsqz ad mediā partē. De
inde pūce sup illud mellis et zuchchari & penidiarū ana. 3.
viij. aq̄ rosate. 3. vi. fiat syrupus & administretur.

de ylopo

Syrupus de ylopo confert asmātī & tussī & dolori pecto
ris & laterū. R. ylopi sicce radicū apij feniculi: liquorit
re. añ. 3. f. ozdet mūdi. 3. f. feminis malue. dsagagāti. semis
citoniorum. añ. 3. ij. capillozū veneris. 3. vi. imber: sebestē.
ana. numero. xxx. passularū enucleatarum. 3. f. ficuz sic
carū & dactilozū pinguiū. añ. numero. f. albarū penidiarū
lib. ij. & fiat syrupus.

de prasio

Syrupus de prasio cōfētēs senibus & frigidis natura &
egritudinibus que sūt in pectoribus eoz & tussī antiq̄
& asmātī a flegmate grosso et putrido & pprie eip' cu' diffici
lis cūsepatio. Cui' pmixtio. R. prasij. 3. ij. ylopi. capilli vene
ris. añ. 3. vi. liq̄ritie. 3. i. calamēti. anisū radicū apij. feniculi.
añ. 3. v. le. malue. fenugreci. yzeos. añ. 3. ij. feminis lini. se. cī
toniozū. añ. 3. ij. passularū enucleatarum. 3. v. ficuz siccas pt
gues. xv. penidiarū. lib. ij. mellis boni dispumati. lib. ij.

de ra lūm

Syrupus de calamēto cōfert spleneticis: & frigida habē
tib' viscera & senib' & tussī antiq̄ & asmātī. R. calamē
ti domesticū silue stris. añ. 3. ij. cheiffz danci sūnāt: añ. f. v.
passularū enucleatarū lib. f. & mellis. lib. ij.

Syrup' de calamento valens ad singultū & vomitūz de
colera rubea v' flegmate: & humozib' granatorū acetoso
rum cum pulpa sua interioz. lib. v. vini odoriferi. lib. iij. co
que vsqz ad medietatē. Deinde dimittē per dies. ij. quousqz
resideat. et cū lib. iij. zuchchari fiat syrupus & aromatizetur
cum. 3. ij. gallie aromaticē: & reponat in vase vitreato & striz
gat ouificū eip': & dimittatur in sole p dies. xi.

de thymo

Syrupus de thymo confert egritudinibus pectoris et
pulmonis frigidis & stomachi & epatis. et est medicas
men bonū et confert frigidibus que sunt i hēeme: & cōfētēs

Syrupus hydrog.

De syrups.

frigidis complexionibus. Accipe extremitatis thymi. 3. ȝ. calas
menti: mete sicce. añ. 3. v. anisi. feniculi. apij. dauci. añ. 3. iij.
passularij enucleatarij. 3. iij. ȝ. ȝ. et cum mellis lib. ȝ. fiat syrupus
Pus: aromatizet cum galie. 3. ȝ.

De Symp.

Syrupus de eupatorio conferes febribus antiq̃s et proprie
tiones aperit et corripit forma stomachi et epatis. Oppila
stati i eis et dolozi hypochondrioz et inceptioi hydrophis.
Accipe radicij apij: feniculi: endivierañ. 3. ȝ. liq̃ritie. sēnan
st. cuscute. absinthij rosarũ. añ. 3. vi. capilliozũ veneris. bede
Sar: facaha. flozũ buglosse: aut radicij ep̃. anisi feniculi. eu
patozũ. añ. 3. v. raueed. mastics. añ. 3. iij. spice assari. solij: añ.
3. ȝ. Coque i aq̃ lib. viij. vsq̃ ad terciã. et cum zuccari lib. iij.
Fiat syrupus cum succi apij et endivie quãtitate sufficiēti.

De Symp.

Syrupus de epithymo. Yrupus de epithymo colerã nigrã humores aduſos
et cum virtute expelles morbos ex eis factos curat et p̃fert
pprie eis q̃ parati sunt ad lepra et qui cancerũ patiuntur
et vulnera fraudulenta et fistulas et scabiẽ et saphati. R. epti
thymi boni hortensis. 3. xx. mirabolanoz citrinozũ indozũ
añ. 3. xv. cuscute sumittere. añ. 3. f. thymi. calameti buglos
se emblici bellirici liq̃ritie polipodij agarici sicados: añ. 3.
vi. rosarũ seminis feniculi anisi. añ. 3. ij. ȝ. f. p̃unozũ nume
ro. xx. passularũ enucleatarũ. 3. iij. ȝ. tamarindozum. 3. ȝ. ȝ. ȝ.
zucchari lib. iij. rob. lib. ȝ. et fiat syrupus.

De Symp.

Syrupus de sicados exptus ad oēs egritudines nerno
et tortura. R. flozũ sicados. 3. xxx. hãce calameti origani
añ. 3. x. anisi puretri: añ. 3. vij. piperis lögi. 3. iij. zinziberis. 3.
ij. passularũ enucleatarũ. 3. iij. mellis lib. v. Cõdias cũ cy
namomi calami aromati spicetroci zinziberis piperis ni
gri et longi. añ. 3. i. et. f. liga in pãno raro et suspende in sy
rupo. Dosis ei' est. 3. ȝ. ȝ. cũ aqua decoctionis spice et alchilil.

De Symp.

Syrupus de sicados condito et sunt qui vocant mellis
crati syrupũ factũ ex vino et melle et speciebus. Et sũt ex ho
minibus qui vocant vtrumq̃ vtroq̃ nomine. Et modi eoz
sunt diuersi: et sunt ad tuamẽta multa sicut est frigiditas
stomachi et epatis et mollities in eis. Inuamentũ em pota.

De vno h, melancan diq

Syrupus epi: pars ad lypm ghat.

Sub quibuslibet.

De syrups.

spoz et p̃ferunt veniositari hypochondrioz et facit ois odo
re bonũ et coloris colorẽ bonũ: amod' ei' ȝ. R. vini antiq̃ bo
ni li. f. mellis boni et dispumati. li. ȝ. p̃roice sup ea cynamo
mi boni et subtilis. 3. v. spice aromaticẽ. 3. i. Sarioflozũ zinzij
beris ligni aloes macis. añ. 3. iij. heyl. 3. ȝ. croci. 3. i. ȝ. Te
re trituratione grossa et coletur in colatozio grosso de pan
noz aromatizetur cum musci. 3. iij.

*Conditio
Letro.*

Conditio de citro: stomachi et cor et epar p̃fortat
bonũ et pprie debilẽ digestionẽ pcurat et ois odores efficit
bonũ. Accipe corticẽ citri vel folioz eius. 3. iij. citoniozũ. 3.
ȝ. pomoz odoriferoz numero. iij. diuidant in frustra et ac
cipe adhuc de speciebus quas diximus supius q̃ntitatẽ eã
dẽ et funde sup eaz vini antiq̃. li. viij. et dimitte p̃ duos dies:
postea coque ebullitiõẽ aliq̃ et cũ mellis dispumati et zucca
ri tabarzet: añ. li. ȝ. aque roiate. li. ȝ. Coquat ad spissitudi
nez iuleb et in fine aromatizetur cum musci. 3. vnus quar
ta. Si aut recẽs illud p̃pinabitur sufficit parua in eo decoz
ctio et bibatur impermixtum.

Letro

Conditio aliud de citro valens ad debilitatẽ stomachie
epatis q̃bus accidit lesso p̃pter frigiditatẽ et ventosita
tẽ et facit digerere cibũ et p̃fortent appetitum et est efficac ad
pulsũ cordis. R. corticẽ citri. 3. vij. buglosse. 3. i. ȝ. f. in alio
mente sicce in armacur. 3. f. Sarioflozũ añ. ȝ. ligni aloes
añ. f. Terantur et projiciant sup eayini boni. li. iij. et dimitt
tatur diebus tribus. Deinde p̃yiciantur sup ea zuccari taz
barzet. li. ȝ. et aromatizetur cũ gallie bone añ. f. croci. 3. i.
iij. mastics. 3. i. musci. 3. i. sexta.

Buglosa

Conditio de buglosa: boni et expti ad pulsũ cor
dis et debilitatẽ stõachi et maktiã digestiois et caluz
appetitũ et corruptionẽ forme. R. buglosse mente
sicce floz ros. corticẽ citri aut folioz eius. añ. 3. iij. alfelege
misc. 3. i. triũ gũm citoniozũ triũ gũm pomoz. añ. 3. i. ȝ. f.
fete crude incise. nucis mu. zedoarie galange beenviriusq̃
sandali citrini croci. añ. 3. i. ȝ. f. ligni aloes. 3. ȝ. vini aque.
ana. li. vj. mellis. lib. viij. aromatizetur cum musci. 3. vnus
tertia et galie. 3. ȝ.

Musci

Conditio opatiõis pditi de citonioz et emina stomachi et
epar et oia cõfortiã piscera appetitum excitans diges

*Appetitio
Mycti*

Tria zua cibiorũ et p̃ortat.

De Sympis.

stione purans vomitu & vetric solutione sedas et est med
cina expta famosa. R. succi citonior acetosoru. li. xx. vini an
tiq boni. li. x. Coquant cu facilitate vsq du cõsupta sit eius
sertia semp auferendo spumã ei. Deinde colet & dimittat
residere vt clarescat & puce sup illõ mellis boni & dispuma
si. li. vi. & iterũ bulliat & auferat spã ei & pũciãtur sup illõ
spes alefangine ligate in pãno inspõso sup illud medicamẽ
& sũt pprie cynamomi & heyl. añ. 3. iij. gariofiloz. 3. ij. 3. iij. 3.
beris maisticis. añ. 3. i. 4. f. croci. 3. ij. ligni aloes macis. añ. 3.
1. 4. f. Oia pter crocũ terãtur cõtritiõe grossa & inspẽdant in
pãno sicut dixim. Oia hora fricãdo illud super medicamine
donec fiat et spissitudo. Deinde aromatizet cũ musci. 3. vni.
tertia & gallie. 3. ij. Et sunt ex omnibus qui faciunt ipsum si
ne speciebus et sunt qui loco mellis ponũt zuccarũ & pprie
qñ oportet et faciunt cum speciebus & sine speciebus.

Qonfectio mine simplicis valens sicut dixim. super.
R. succi citonior. lib. c. & ponatur in vase lapideo man
do et bulliat cum facilitate auferendo omni hora spumam
eius vsq ad consumptionẽ medietatis. Deinde coletur et
dimittatur modicũ residere sicut per horas tres & pũciant
super ipsum vini antiqui. lib. lx. Deinde coquantur super
punas vsq dum spissitudine habeant sunt qui loco meli
lis ponunt zuccarum & sunt qui faciunt cum speciebus & qui
dam sine eis et aromatizant sicut diximus.

Qonfectio mine acetose valet vt supra: & pprie quãdo
apparẽt significationes caliditatis. Accipe succi cito
norum acetosorum. lib. lx. & decoquatur vsq ad cõsumptio
nem medietatis. Deinde funde super ipsum aceti boni et
albi. lib. xx. & fiat sicut diximus.

Qonfectio mine alterius. Accipe succi citonior acetos
troz. añ. 3. vñ. folioz rosarũ. 3. iij. bulliat vsq ad medium.
Deinde coletur & funde super ipsum succũ vini antiqui al
bi. lib. xxv. Deinde compleat decoctio ei. sicut diximus cuz
speciebus vel sine speciebus. Et sunt qui faciunt cum vino
aut aceto: & sunt qui faciunt cũ melle aut cum zuccaro.

Qonfectio muuefacte ex succo fructuum. Accipe succi et
cigoniorũ qui iam decoctus est vsq ad medietatem lib.
ij. succi

Mina Simplex

Mina acetosa

Mina

Mina ex succo fructuum

Mina citonior Simplex

De Sympis.

ij. succi malorum mōtanor & pirozum agresivum decoctoz
vsq ad medietatem. añ. lib. j. vini antiqui. lib. ij. coquantur
sicut diximus cum speciebus vel sine speciebus.

Quoniam in aceto squillitico. Cõcordati sunt antiqui sup
linamenta aceti squillitici ad egritudines multas et
induerũt i operatiõe ei & innuerũt & ex modis operatio
nis eius modos diversos famolos de quib. loquimur iaz.
Et sunt ipsius iuanamẽta multa manifesta & ad egritudines
capitis qdẽ: q. cõfert epilepsie & vertigini & cõfert gignine
laxe & puritide et cõfirmat dẽtes & facit oris odorẽ bonũ: et
si in eo ẽ fetoz remouet eũ cũ fortitudine & ad mẽbra qdem
anheũt & pferit & cãne pulmois & corroboret lacertũ vociaz
clarificat vocẽ & mẽbris nutritionis: cõfert qm abstergit sto
machi putrefactionẽ & facit digestionẽ bonã & appetitũ cõ
fortat & cõfert spleni & dolori epatis & stomachi & cõfert mẽz
bis expulsiõis. Nã pstat iuanamẽtũ manifestum molliciet
vesice & matricis pfocatiõẽ & egritudinib. iucturaru. ipsius
em subilliat humoz grossitudinẽ & ponit materias viscosas
faciles ad expellendũ. Et interdũ humoz grossuz et visco
sam educit et interdũ colerã nigrã. Et est ex rebus pseruã
tibus corpus a putredine & cõseruantibus ipm in sanitate
sua: et acquiris vñs eius maciẽ corpori & conseruat in iunẽ
tate: & cõfortat corpus cui accidit lapitas & molificatio & effi
cit colorẽ bonũ. Et modus operationis eius est. R. ex lamis
nis squille et pprie que sunt medie inter corpus et cortis
cem ipsius quantitate quã volueris & cõsne eas separatĩz
in filo cum filo ligneo et dimitte sicari in ymbra diebus
quadraginta. Post illud cõminne eas in frustra cum incito
rio ligneo et pone ad omnem lib. eius acetiboni. lib. viij. et
pone in vase vitreato stricti orificũ & stringe caput ei. et di
mitte in sole per alios dies. xi. Post illud cola & administra
vbi oportet. Et si necessitas viget festinare sepeliatur vas
in cinere calido vt arena calida cũ successione nõ repete: s.
pprie inter horam & horã. Et dixit paul. iamine eius sicut
sunt ponãtur in aceto a principio veris vsq ad finẽ estatis
in vase vitreo sigillato et exposito soli et post illud admittat
stretur et sumatur in potu ex eo omni die ieiunio parumq
donec deueniatur ad. 3. j. et. f.

¶

¶

*Secu Sqr
Liticum*

Spissitudo

De spapis.

Modus oximellis squillitici virtuosus extra materias frigiditas difficiles et submersas in locis difficillimis radicibus carnis. Et confortat ad egritudines stomachi et capitis et viscerum et ernuacionem acetosam et mollicationem vesice. Accipe mellis dispumati lib. iij. aceti squillitici lib. iij. Coquantur et dispumentur et perficiatur decoctio eius sicut in simus in speciebus secantibus.

Modus oximellis squillitici de radicibus fit sicut secania bin de radicibus. Sed pro aceto comuni ponatur acetum squilliticum.

Oximel squilliticum descriptione democriti confortat inuamensum magnam epilepsie et vertigini et dolori capitis et emigrance et ad oppilationem cerebri et pectoris et ad humores difficiles eius. Accipe oxigan ylopi sicce alase cheis cordumeni sicados: an. j. y. coquantur in tribus lib. aq. vsq. duz deueniat ad lib. j. y. puce sup ipsuz mellis lib. ij. mellis passulari lib. f. succi alifescera. j. y. aceti squillitici lib. j. y. f. auferatur spuma eius oi hora et coquantur sicut diximus.

Robus robur: quarum operatio succorum est depuratio et in spissatio ignis caliditate aut solis.

Rob de ribeis stomachi calidus confortat vomitum colerum sedat sicut extinguit cordis ebullitionem mitigat et ipsuz confortat solutionem colericam stringit et alterat. R. succi ribes lib. x. coquantur cū facilitate vsq. duz sumat tertia ipsuz. Deinde colet et dimittat residere vsq. duz clarescat. Deinde coquantur cum multa facilitate in vase vitreo vsq. duz habeat spissitudinem aut exponat soli vsq. duz pinguescat et conseruetur cū aqua frigida aut cū aq. niuis. Et scito quod rob herbe acetose est in virtute eius.

Rob de agresta valens ad debilitatem stomachi factus ab inflammatione in ipso et vomitum colericum et pussum cordis et solutionem colere et abscondit sicut et eius operatio est sicut rob de ribes.

Rob de cornibus valet sicut rob de agresta et confortat appetitum et modus operatio eius est. R. succi cornibus proprie quibus est mediatio inter maturitatem et acerbitatem operatio eius est sicut diximus de ribes.

De robab.

Ratio est sicut illius: et si haberi non potest accipe ex eis siccis lib. ij. et puce super illud. l. ij. succi agreste et dimitte per dies tres donec humectentur. Deinde fricentur manibus et exprimat aquositas tota et coquantur sicut diximus.

Rob de sumach valet sicut rob de berberis et fit sicut illud.

Rob de moris de seni immaturis: valet sicut rob de sumach et fit sicut illud.

Rob de citonijis stomachum confortat et viscera et epa. Ret abscondit egestionem et vomitum et fit sicut rob de ribes.

Rob de pomis stomachi et cor confortat et sanat sinchos pum et fit sicut illud de ribes.

Rob de piris: valet sicut rob de citonijis: et fit sicut illud.

Rob de prunis inflammationem extinguit: sicut sedat et ventrem laxat et fit sicut pum.

Rob de granatis acetosis vsq. sicut rob de berberis et fit sicut illud de agresta.

Rob de persicis valet calefactioni stomachi et sicut et fit sicut illud de citonijis.

Rob de acetosistis citri valet sicut rob de ribes et fit sicut illud.

Rob de fructibus inflammationem extinguit: stomachum confortat vomitum et fluxum sedat. Accipe succi granatorum acetosorum et murem succi citoniorum acetosorum: succi pum rsi immaturorum: succi pomorum montanorum succi zarar: sedat succi agreste: succi acetosistis citri. ana. partes equales. Projice in eis berberorum et sumach. ana. parte. f. fiat sicut diximus i rob de berberis.

Rob de fructibus inflammationem extinguit sicut sedat et urem lubricum facit. R. succi granatorum acetosorum et murem aque prunorum et aque tamarindorum. ana. partes equales: succi acetosistis citri partes. f. fiat sicut diximus in ribes.

Rob myrtini sicut rob de ribes. Et omnis quidem rurus factus ex succis si inspissatur per mel et succum.

Omnes succi de defectibus Symplicis si inspissati satantur iuxta mel et guaiacum. R. 08.

Diximus

dem de ra

dicibus

dem de ra

Robus

Robus

Robus

Robus de ra

De decoctionibus et infusionibus.

nam vocatur rob.

Distinctio. viij. de decoctionibus & infusionibus.

Eprima distinctio est de decoctionibus et infusionibus de quibus diversitates ponemus. sicut fecimus in predictis.

Ecoclio capillorum veneris. clarificans sanguinem & mundificans eum a corruptionibus materiarum permixtum et compefcit acuitatem eius et coleram rubeam. Accipe capilloz veneris. ʒ. i. & s. fumiterre. ʒ. i. lupuli: viola ru siccardi. an. ʒ. viij. p. unoz. xl. inube. xx. Coquantur i lib. iij. aque cu facilitate vsqz du redeat ad lib. i. Et projice in ea cassie stule mscdate a cortice suo. ʒ. iij. tamarindoz. ʒ. ij. racost. ʒ. i. renbarbari boni. ʒ. iij. fricetur manibus & coletur: et ppinetur ius in mane. Et quadoqz ponitur loco aqua fert capini. lib. iij.

Qua fructuum sanguinis & colore feruorem reprimunt sanguine clarificat: & coleram cu facilitate educit. Accipe p. unoz. numero. xl. sebesien: iuube. an. xxx. tamarindoz. ʒ. iij. cassie stule. ʒ. iij. manne. ʒ. i. fiat vt dixim.

Odus infusionis aque casei sanguine mundificat: & coleram cu facilitate educit. R. folioz rosarum recentium completarum. ʒ. ij. r. aued boni. an. i. & s. spice. ʒ. s. Teratur r. aued contritione grossa: & rose similiter modicu conterantur. Et fundatur sup ea aque casei: & proprie sumpte ex capis. lib. ij. & dimittatur a sero vsqz ad mane. Deinde coletur & ppinetur: & quandoqz in defectu rosarum viridum sit sine eis.

Odus infusionis de succis herbarum qd est in intensione priorum. R. succorum endiute lupuli: buglosse purpatorum. an. ʒ. viij. proijce super ea corticu mirabolanoz r. citrinorum. ʒ. i. r. aued boni. ʒ. iij. tamarindoz. ʒ. i. & s. cassie stule. ʒ. iij. fiat vt supra.

Ecoclio fumiterre sanguine mundificans: & coleram cu facilitate expelles: & humores adultos & epatis opilationes aperit. & ictericia curat. Accipe succi alaraxaco & endiute & lupuli & buglosse. an. ʒ. iij. succi: fumiterre. ʒ. s. proijce super eis coctis et depuratis mirabolanoz citrinorum. an. ʒ. ij. passularum enucleatarum tritarum. ʒ. i. tamaris doz. ʒ. iij. fiat syrupus sicut diximus.

*Simplicia
Decocta*

Syrupus

*Deco. Al.
Bayer*

De decoctionibus.

Ecoclio albace solutioe educts flegma: & confert flegmaticis: & senibus: et confortat stomachum: & facit digestionem bona: et ventositatem visceru: & hypocondrioz dissoluit. R. albace: cuscute ysopi. an. ʒ. i. passulaz enucleatarum ʒ. xx. chebulozum emblicorum. an. ʒ. i. cum turbitz ʒ. iij. sticados. ʒ. v. eupatorij: absinthij: ana. ʒ. iij. radicum apij: feniculi: ana. ʒ. viij. polipodij. ʒ. v. anisi: dauci: ana. ʒ. iij. Coquantur oia in lib. iij. aque vsqz du redeat ad lib. i. Deinde coletur et projiciatur i ea turbitz. ʒ. i. ʒ. inziberis. ʒ. s. assa rici. ʒ. i. & dimittatur vsqz mane. Deinde coletur & accipiat.

Ecoclio mirabolanoz: solutioe eductens vitramqz coleram et flegma. R. mirabolanoz: citrinorum: chebulozum: indoz. an. ʒ. i. tamarindozum. ʒ. i. et s. fumiterre. ʒ. viij. absinthij. ʒ. iij. p. unoz. xxx. passularum enucleatarum. ʒ. i. Coquantur in lib. iij. aque vsqz dum deueniat ad lib. i. & accipe ex hb. s. vel plus vt oportet: & projiciatur in ea cassie stule. ʒ. i. turbitz. agarici: an. ʒ. s. et qn volueris vt sit medicina debilis non projiciantur in ea illa duo: sed sufficit cassie stule. ʒ. ij. & iunt quidam qui decoquunt has res in aqua casei: & eff medicamen nobile.

Ecoclio & sticados confert febribus flegmaticis & dolori iuncturaz & nervoz & frigiditati. R. sticados: ortisani. an. ʒ. iij. seminis apij: feniculi: eupatorij: an. ʒ. iij. sicut nat ysopi: an. ʒ. ij. passularum enucleatarum. ʒ. viij. turbitz albi arundinei. ʒ. iij. Coquantur et administrentur.

Ecoclio de eupatorio ad dolores epatis: et oppilatioz nem in eo et splenis: et ad febres compositas. R. eupatorij: absinthij: assari: spice: capillorum veneris: cypuramedseni. fumiterre. bedegar. sucaba. an. ʒ. iij. chebulozum indozum: an. ʒ. viij. passularum enucleatarum. ʒ. i. Coquantur et administrentur.

Ecoclio epithymi: solatione educit colera nigram et confert egritudinibus melancolicis: et cancro et lepre R. mirabolanoz nigrozum: sticados: epithymi passularum enucleatarum. an. ʒ. i. chebulozum fumiterre: an. ʒ. iij. folliculorum sene. ʒ. viij. polipodij. ʒ. vi. turbitz. ʒ. iij. eupatorij. ʒ. v. Omnia preter epithyllum bulliant i aque casei: lib. iij. vsqz duz redeat ad lib. i. Et deinde projiciatur super eis epi

ʒ. iij

M. A. Ch. h. v.

ʒ. m. i. a. ʒ.

ʒ. i. s. i. f. e. i.

ʒ. i. s. i. f. e. i.

ʒ. i. s. i. f. e. i.

ʒ. i. s. i. f. e. i.

3. 1. l.
Alia.
Alia.
Dicochis
Alia.
Alia.

3. 1. l.
Alia.
Alia.
Dicochis
Alia.
Alia.

De trociscis.

Thymum: & bulliant ebullitione. i. Deinde coletur & fricetur
ellebori nigri. 3. i. agarici. 3. f. salis indi. an. i. & administretur.
Infusio de yera: stomachum & caput mundificat: et con-
fert febribus antiquis & dolori capitis assiduo: & dolori
stomachi & emigrance. R. yere & aloes boni: an. 3. v. Et fun-
de super ipm decoctionis eupatoriū quā dixim⁹. lib. 1. & pona-
tur in vase vitreo. & exponatur soli per dies. xij. & p: & da ex-
es: omni mane. 3. i. vel plus vel minus sicut oportet
Infusio alia yere solutioe educens humores grossum: &
melancoliam valet ad egritudines cerebri melancolicas
R. yere & aloes. an. 3. v. & funde sup ipsaz decoctionis epiphy-
mi quam diximus. lib. 1. & fiat sicut diximus.
Infusio alia yere: solutione educēs humorē grossuz sic
Gmatici. funde super ipsam decoctionis alhasce. li. ij.
& fiat sicut diximus.

Octava distinctio de trociscis.

Octava distinctio de trociscis.
Octava distinctio est de trociscis: & erit sers
mo noster aggregans diuersitates descri-
ptionū nostraruz secundū inuentiones pu-
dentum ex his que experti sum⁹: et ex his
que nos inuenimus.

Confectio galie muscate: q̄ cerebri et
cor confortat: & igrēdit in p̄mixtionibus
medicinaruz facit corporis: & ouis odorē bonū. Cui⁹ p̄mixtio
R. piloaes crudi boni & electi partes. v. ambre: cāni: ptes
3. musci boni partē. i. glutinis dragagātū: & aq̄ rosate quātū
sufficit ad comiscendū ea. fiat trocisci similes solū murrhe:
& sigillentur. & reponātur in vase vitri & administrentur. Et
apud alios dissoluantur ambra in vase vitreo cū oleo de beē
paucō & conficiantur cetera cum eo.

Confectio galie sebelline: stomachū & cor confortat
& epar debilitat: & igrēdit i medicinis magnis. R.
folioz rosarū recentis. & humidarū que iā icipiūt
reserare nodos. 3. i. & 5. Terātur p̄tritione ylrims
in mortario lapideo. Deinde projiciātur super illas ligni
aloes boni: & electi: & garioflorū. et gūmi: spice inde: an. 3. i.
et 5. sandali citri. 3. ij. ramich. 3. ij. Terantur sicut alcohol.
Terātur cū rosis & humectentur cū modico aque rosate in:

Confectionis

De trociscis.

Infusio gūmi arabici: & iterū terant. Deinde iterū humes-
cent & terant & hoc fiat per diem vni. vltimo vero aromas-
tizet cū musci. 3. i. partibus. ij. et ambre et cāphore. an. an. f.
& et fiant trocisci sicut diximus: et sigillentur.

Confectio alia galie alefagine: & ē ei⁹ interpretatio
aromatizati: & est illa de qua antiqui cōsiderant: &
de qua plurimi loquuntur: & cerebri: cor stomachuz
et epar confortat: & oia mēbra nutritiōis. Et lōnif sup nervos
debiles: & confortat eos: & igrēdit in medicinis magnis et
hoc est qd̄ intellexim⁹. Accipe emblicoz bonoz abiectis of-
sibus. 3. iij. cōterātur cōtritione grossa: et ponat in vase vi-
treat fundant sup eos aque rosate bone: & electe infusiois
rosarū siccaz & costici citrozū li. f. & stringatur os vasis: et
dimittat p̄ dies. iij. Deinde fundat in eis aq̄ p̄dicte infusio-
nis. 3. iij. & in crastinū fiat sicut vsp̄quo emblicoz virt⁹ in aq̄
iprella sit. Tūc nō accipe ligni aloes boni. 3. vij. ramich. 3.
1. & f. ros. 3. f. gario. 3. x. spice ide. 3. ij. sandali citrini aroma-
tizati. 3. iij. gūmi arabici. 3. vi. terant oia sicut alcohol sicut
dixi: & fundat sup ea pars succi isussonis p̄dicte emblicoz &
cōterant cū eo vsqz dū totū i eo papulatis fundat. Vltimo nō
aromatizet cū. 3. i. cāphore: & ambe. 3. ij. musci boni. 3. i. fiant
inde trocisci & sigillent sicut dixim⁹: & ponant in vase vitreo
et administrentur.

Confectio trociscoz pyarodō quoz inuamētū est
magnū ad febres aūtū & febres p̄mixtionis: & fe-
bres flegmaticas: & febres i q̄b⁹ corūpūt forma.
Et cōfert ad dolorē sōi & abstergit hūiditate ei⁹.
Accipe folioz rosaz rubeaz an. vi. spice aromatizate an. f.
ij. liq̄ritie an. iij. ligni aloes an. ij. spodij an. f. croci an. f.
5. mastiacis. 3. ij. Confice cum vino albo: & fiant trocisci. 3. i.

Confectio trociscoz de rosis stomachū & epar con-
fortat: & p̄fert febrī flegmatice: stomachū p̄parat
& hūiditate ipsi⁹ abstergit. R. folioz rosaz. 3. f.
liq̄ritie. 3. v. spice aromatice. 3. ij. & f. Confice cū vi-
no albo Qd̄ si facere laxatiū voluerit adde scamonee. li. iij.

Confectio trociscoz de rosis: & eupatorio expertozū in
Quamentozum ad febres antiquas: & febres composi-
tam: et ad dolorē epatis: & oppilationem ipsius et teteris

3. 1. l.
Alia.

Gallig ab
fugime.

Diuro:
Diurodo

De rosis

De rosis
Eupa:

3. viij. folioz rosarum. 3. viij. spice. 3. iij. rancedeni. 3. iij. spodiij. 3. i. et f. liquiritie. 3. iij. et f. succi eupatoriij. 3. f. fiat trocisci cum tereniabin.

Drosis.

Onfectio trociscoz de rosis sicut confirmatu est in libris plurimoz iuametroz: quozum matius e ad doctore stomachi: et maiusiam digestione: et eis proprie quibus corrumpitur forma et principium hydrosis: et febres antiquas. Cuius hec est pmiatio. R. rosaruz. 3. iij. ligni aloes. 3. iij. mastice. 3. i. et f. abinthij romani cynamomi spice: cas sine lignee: flozom squinanti. an. 3. i. fac trociscos. 3. iij. cu vi no antiquo et aqua decoctionis radicum.

Suscubale
Gul: m
Royahis.

Ocabal erit. et e gallia magna: sine regalis: stomachi cor et epar: et oia membra nutritiva confortant. Appetitum excitat et digestionem parat cuius permixtio. R. succi albelac. lib. i. bulliat ebullitione vna. Deinde colet et proijciat sup ipsum galliarum recentium coaritarum contritio neultima. 3. iij. et bulliat donec fiat sicut mel. Deinde accipe foliozum rosaruz. 3. i. cardamomi: lingue auis gariofioz: nucis muscate: mastice: ligni aloes. an. 3. viij. et f. darieni. 3. iij. sandali machaziri. 3. o. croci. 3. f. gummi arabici. 3. i. Terantur et cribellentur. Et misce cum predictis: et expade in per marmor inunctum cum oleo amigdalarum donec sic cetur. Deinde pulverizetur sicut alcoholi: et aromatizetur cum musci anf. 3. Deinde cum aq rosata sicut trocisci subtile: et sicentur in vmbra.

Co. yamich

Onfectio ramich: q est medicina pposita: et recipitur libilia: et valet ad lubricitatem viscerum et intestinozum. et sedat acuitatem et sistit fluxum colericum: et vomitum: et sedat animam et acquiritur ex eo in hoc inuamentum magnoz. Et confert ad fluxum sanguinis vnderungz: et exsufflatur ex eo in nares propter fluxum sanguinis ex eis. Recipe suc ci herbe acetose. 3. xvi. bulliat ebullitione. i. cum rosarum. 3. i. granozum myrti. 3. iij. et coletur: et misce cum eo gallaruz recentium et humidarum tritaruz vltima contritioe. 3. iij. et coquantur adhuc: deinde pulverizetur super ea foliozum rosarum. 3. i. sandali machaziri. 3. i. et quarta: gummi arabici. 3. i. et f. carniuzum sumach. spodiij. an. 3. viij. succi agrese

Co. yamich
Co. yamich
Co. yamich

Sistit Sanguinem

De trociscis.

3. viij. succi granozum myrti tritoz contritioe vltima. 3. iij. ligni aloes: gariofioz: mastice: nucis muscate. an. 3. iij. Innoiant oia simul et expade in scutella lapides vsqz dñ siccantur. Deinde tere sicut alcoholi: et cum caphoze anf. i. et aqua rosata fac trociscos subtile: et exicca in vmbra. Et apud alios loco succi acetose. pene succi citoniozorum acetozozum immaturatozum tantudem. Et quidaz sunt qui aromantizant cu musci. 3. vntus quarta.

Dr. d
Laphoa.

Onfectio trociscozum de caphoza ad febres multe in inflammationis et sicut vehementem et intentionem colere rubee et ebullitione sanguinis: et super calefactione stomachi et epatis et ictericia. et coferunt ethice et pusi. Quoz pmiatio. R. folioz rosarum. 3. iij. spodiij. 3. iij. sandalozum et trinoz. 3. iij. et f. croci. 3. i. liquiritie. 3. iij. seminis citrulli. melionis: cucumeris cucurbite dragagati: gummi spice. an. 3. i. ligni aloes cardamomi amili camphoze: an. 3. i. ptes. 3. iij. Zuchari tabarzet et tereniabin. an. 3. iij. confice cum mucilla: sine pslu et aqua rosata.

Diamba

Onfectio trociscoz de renbarbaro coferes ad dolore hepatis et oppilatione ipsi: et ad apata eius et atiquas egritudines in ipso hydropisim et corruptione forme et ictericia. Accipe raved boni. 3. f. succi eupatoriij. 3. iij. rosarum 3. iij. spice: anisi rubee tinctor: seminis apij. abinthij assari an. 3. i. amigdalarum amaraz. 3. iij. et fiant trocisci aurei.

Spodo

Onfectio trociscoz de spodio: q sunt vltimi ad febres acutas et inflammatione stomachi et epatis: et sicut vehementem. R. spodiij. 3. iij. rosaz renbeaz. 3. viij. seis portulace: saci liqritie. an. 3. iij. Confice cu mucillagine pslu: et fac trociscos. 3. i. et da cu succo mali granati: et alij addiderunt. iij. seminum: gummi arabici: dragagati croci: an. 3. i. et f.

31. 2.

Fidem cu

Onfectio trociscoz de spodio cu semine acetose coferet ad febres colericas cu qbus est solutio vetris: et sedat inflammatione stomachi et epatis: et sicut coinnu. Quoz pmiatio. R. rosaruz rubear. 3. xij. spodiij. 3. x. seis acetose. 3. vi. seminis portulace: granozum coziandri infusozum in aceto et torefactoz et pulpe sumach: an. 3. iij. et f. amilli assibaz laustiaz berberoz. an. 3. iij. gummi arabici assi. an. 3. i. et f. Co sic cu succo agrese. Da cu aliquo ex robub sipticis.

Simm ad fibrin acuta ifla.

De ypo vno ty.

De berber

De trociscis.

Onfectio trociscorum de berberis ad febres inflamatas. Springunt. n. eas et sicut angustifolia. & berberorum: aut succi eius spodium succi liquoris: & seminis portulacae: an. 3. rosarum. 3. vi. spice croci amilli: dragagani: an. 3. i. seminis cicutulli. 3. iiij. c. f. camphore. 3. f. Confectio cum tereniabin.

Alia

Onfectio alia trociscorum de berberis quae confert ad caliditatem: & solutionem venteris: doloris epatis. & berberorum. 3. iiij. spodium: xiloaloes: f. s. acetose: masticis: gallie spice: an. 3. i. rosarum. 3. v. gumi. 3. iiij. Et confice cum aqua rosata.

De Aspin

Onfectio trociscorum de abinthio, qui confert febribus antiquis aperit oppilationem epatis stomachi: & confortat stomachum: & confert dolori membrorum nutritionis: et confortat appetitum. & rosarum abinthii: an. 3. iiij. raved: succi eupatorii: assari: apii: amigdalorum amararum: an. 3. i. f. ac trociscos cum succo endivae: & cum succo herbarum.

De Cypa

Onfectio trociscorum de eupatorio confert ad febres antiquas & rigorem earum oppilationem epatis & splenis aperit: & sunt medicamina bona asparum in ipsis: & cetericis: et in principio hydropisis. & tereniabin: succi eupatorii. an. 3. i. rosarum. 3. f. spice. 3. iiij. raved: assari: an. 3. iiij. c. f. spodium. 3. iiij. et. f. ac trociscos cum succo herbarum. da cum eis.

De Aniso

Onfectio trociscorum de aniso qui confert febres antiquas & aperit oppilationes: & emendat malicias epatis. & anisi. eupatorii. an. 3. iiij. seminis aneri spice: masticis folij abinthii: assari: apii: amigdalorum amararum: an. 3. f. aloes. 3. iiij. confice cum succo abinthii: et apii. da cum spiritu acetoso: et succo herbarum.

De Lacc

Onfectio alia trociscorum de aniso. & sunt de. x. medicinis et sunt in intentione primorum: & valent ad febrem antiquam: et ad eam in qua corrumpitur forma et ad quartanam antiquam et rectificam epatis: & sunt experti. & anisi. 3. iiij. masticis spice: apii abinthii romani: assari. folij. an. 3. i. amigdalorum amararum. 3. i. f. aloes boni. 3. iiij. succi eupatorii. 3. iiij. Confectio cum decoctione abinthii.

De Lacc

Onfectio trociscorum de lacca. Et confert ad opilati omnem epatis: & splenis et febrem diversam et antiquam: et ad alicuius: & provocat venterem. & lacce misceate succi liquoris abs

De trociscis.

Anthy berberis: succi eupatorii raved aristologie longe: eos stitassari amigdalorum amararum. rubee tinctorum: anisia pui: siq nanti. an. 3. i. f. ac trociscos. 3. i.

Onfectio trociscorum de terra sigillata ex innatione non terra sicut et sunt vltimi suavitati ad sputum: & ad egressum sicut sicut nem sanguinis & proprie sumpti cum aqua arnoglossae. Et quae glinitur ex vno eorum sup frontem: & sedat fluxum sanguinis ex naribus: & glinitur ex eo sup matricem ad fluxum menstruum & sedat. Et quae mittitur in matricem: & quae glinitur sup peccum ne: & mittitur in vesicam: & quae glinitur sup membrum manatio nis sanguinis & sunt experti. Quorum mixtura. & sanguinis diaconis gumi arabici. assari. ramich: foliosum rosarum et seminum eorum amili assari: spodium: achasie hypodistidos lapidis emathi tis. balanstie boli armeni terre sigillate sedenagi coralli carabe. an. 3. iiij. margaritarum dragaganti papaveris nigri. an. 3. i. f. portulacae asse coram cerui adusti: thuris gallarum croci. an. 3. iiij. Fiat trocisci cum aqua arnoglossae. Et da cum aqua spodium: gumi boliarum: & spice. Et quando inuitat necesse sitas ut ponatur in eis opus. 3. iiij. & quando plus et quae mittitur sicut oportet. Modus autem administrationis eorum est sicut tres modos. Ad fluxum sanguinis ex pectore aut pulmone administratione sunt cum aqua portulacae: et ad excoriationem cum rob. citoniorum: aut cum aliquo robur sicuticorum & ad mationem sanguinis ex partibus inferioribus confert lectio eorum cum aqua virge pastoris.

Onfectio trociscorum alandahal qui ponitur in verberis hermetis: & in aliis sectionibus loco colloquente. As cipe pulpe colloquente albe: & lenis & mude a granis. 3. f. Incidatur cum incisione in cisione puenienti & fricetur cum. 3. i. olei rosati. Deinde accipe dragagani: gumi: bdellii. an. 3. vi. Infundatur in aqua rosata per dies. iiij. Et perficiatur colloquente sicut inclis cum glutino eorum et fiat inde trocisci & expicetur in umbra. Deinde iterum teratur cōtritione bona: & iterum confice cum glutino eorum & fiat trocisci et administrantur. Onfectio trociscorum de sandalis ad febrem inflammatam epate. Accipe trisi sandalorum. an. 3. viij. spodium seminis ducus meris: encurbite: citrulli: portulacae. an. 3. iiij. rosarum. 3. viij. c.

Alanda Gal.

De Sandalis

Sagui fluidus retinet

f. infla.

De trociscis.

phore. 3. i. berberis: aut succi ei. 3. vi. boliarmeni. 3. liij. Cō
fice cum aqua portulace. da cū lacte acetoso: aut cum aqua
agreste: aut acetositate citri: aut rob de ribes.

Qonfectio alia. trociscorū de sandalis qui pferant inflā
mationib⁹ febris ⁊ sibi vehemētī. ꝛ. sandaloz citrino:
rū. 3. ij. gūmi arabici seminis citruli excocticati. añ. 3. i. semī
nepotulace lactuce dragagari: succi liq̄ritie. añ. 3. f. fiat tro
cisci ⁊ administrētur sicut prius.

Qonfectio trociscorū bamech sedantis inflātionē ⁊
lenientis ventrē ⁊ mūdificātis pecc⁹ ꝛ. sollozi violaz
habentis medietatē inter humiditatē ⁊ siccitatē añ. xij.
turbitib⁹ albi: ⁊ gūmosi: añ. vi. succi liq̄ritie: añ. iij. serenis:
bin. 3. liij. ffactrociscos. **D**osis eorū est añ. ij. cūz zuecharo
aut pulpa cassieffule: ⁊ q̄nc̄ inuitat necessitas ⁊ ponitur
in eis scamonē. añ. ij.

Qonfectio trociscorū de cyperis ad fetores oris. ⁊ corru
ptionē stomachi: ⁊ ad maliciam digestionis: ⁊ sunt sa:
ni ⁊ experti. ꝛ. zinziberis: heyl: nucis muscate cubebe: mas
eis garosiflorū gallie gūmi arabi. añ. añ. f. corticē citri ma
sticis floz squinatī cyperi spice cynamomi: emblicoz extre
mitatis myrti. añ. añ. ij. ⁊ in alio musci chyratas. ij. Confi
cū melle passularū: ⁊ da ex eis cū vino odorifero: ⁊ hoc post
vomitym ⁊ ventris solutionem.

Qonfectio trociscorū de ligno aloes cōferentis ad debi
litate corporis stomachi: ⁊ pulsū cordis: ⁊ siccopim:
⁊ debilitatem epatis ⁊ hydropisim: ⁊ fetorem oris. ꝛ. ligni
aloes: rosarū rubearū. añ. 3. ij. masticis: cynamomi: garo si
lozi: gallie: spice: macis: nucis muscate cubebe: cardamomi
corticū citri: heyl: banche. añ. 3. i. ⁊ f. musci: ambre: añ. 3. i. / se:
rtā. fiat trocisci cū melle passularū: ⁊ administrētur cum vi
no odorifero aromatico.

Qonfectio trociscorū de capparīs resolventis duriciem
splenis ⁊ ventositatē. Accipe corticum radi cū capparīs
seminis agni casti. añ. 3. vi. nigelle: calamētī: succi eupatoriū
acoziamigdalorum amararum: nasturcū: armoniaci: folio
rū rure: aristologie rotunde: ana. 3. ij. cyperi scolopendrie.
ana. 3. j. armoniacum dissolnatur in aceto: ⁊ aliarū rerum
pulis conficiatur cum eo. Et sit dosis eius añ. j. cum vno

*Pro fetore oris
cordis pulsu*

*Pro de Myrica faba Ray
De Insat.*

no in quo coquantur radix capparīs cortex fraxini: ⁊ cortex
tamarsici. aut extremitates ramorum eius: ⁊ cortex salicē.
Et sunt qui duplicant armoniacū ⁊ est melius.

Qonfectio trociscorū de carabe abscondentis sanguinē
cōnu cerat adusti: gūmi adusti: coralli adusti: dragaganti
achatie: hypoquistidos: balanitie masticis. lacce: papauē
ris nigri: asii. ana. añ. ij. thuris: croci: opū: añ. añ. j. ⁊ f. fac
trociscos. 3. j. cū mucillagine psilij.

Qonfectio trociscorū alchechengi ad vulnera in renib⁹
⁊ vesica ⁊ dolore q̄ mingitur vna. ꝛ. granozum als
chehengi. 3. ij. seminis citrulli: ⁊ albatheche cucurbitē: añ.
3. liij. ⁊ f. boliarmē: gūmi arabici: thuris sāguinis drachōis
papaueris albi: amigdalarū amararū: succi liquoritice: dras
gayanī amili granozū pini. añ. 3. vi. semis apū charabe bo:
li iniquam opū. añ. 3. ij. da. 3. j. cū inlebe: aut cū aq̄ mellis.

Suffus aliud de ligno aloes: sōm ⁊ cor cōfortat odorem
oris bonū facit: ⁊ digōnez pcurat. ꝛ. ligni. aloes. 3. liij.
cardamomi mēte sicce spice marmacur cyperi corticis citri.
añ. 3. ij. gallie squinatī. ana. 3. j. masticis anisi apū. añ. 3. ij.
zuccari ad pondus omnium. **D**a cum mina.

Qonfectio diarodon valet ad dolorem stomachi ⁊ frigiditē
tem eius ⁊ confortat ipsum valde. ꝛ. trociscorū diarod
dō masticis. añ. 3. ij. charabe mense sicce: ligni aloes: añ. 3.
ij. ⁊ f. da. 3. i. cū vino odorifero.

Qonfectio aromatiū confortat stomachū: digestionē facit
nā: v̄tositatē dissoluit: oris odorē facit bonū. ꝛ. anisi:
añ. xij. seminis feniculi. añ. iij. liq̄ritie zinziberis. añ. añ.
ij. garosiflorū macis cynamomi electi galange. ana. añ. ij.
gallie muscate. añ. ij. ligni aloes corticis citri. añ. añ. j. ⁊ f.
musci. bōi. 3. vni⁹ q̄rtā zuccari tabarzet ad pōd⁹ olum: zuc
cari nabeth medis pōd⁹ eis. **D**osis ei⁹. añ. ij. cū vino bōo

*Pro fetore oris
cordis pulsu
Ani. j. l. h. t.
Dosis
Pro fetore oris
cordis pulsu
Dosis
Pro fetore oris
cordis pulsu
Dosis*

Alchechengi

Pulsu

Diarodon

febris antige sanat

Depilatis.

tancolie & confortant stomachu & epas & aperunt oppillas
tiones & valent febres antiquatas & sanant pruritum & vl
cera. R. mirabolanozum citrinorum nigrozum & emblicoz
an. 3. ij. mastice anisi succi eupatorij absinthij rosarum. an.
3. ij. rauesdensi. 3. v. yerepigre. 3. xij. cõfice cum succo apij. da
3. ij. cum aqua calida.

Pillule de eupatorio maiores ad febres periodicas et
ad dolore epatis & oppilatione & icteritia. R. mirabo-
lanozum citrinorum succi eupatorij succi absinthij. an. 3. ij.
rauesdensi. 3. ij. mastice. 3. j. croci. 3. f. aloes boni. 3. v. cõ-
fice cõ succo endiuie: dosis eius est. 3. ij. cõ aqua casei.

Pillule de eupatorio minores & sunt ex intentione maio-
rum. R. mirabolanozum citrinorum rauesdensi succi eu-
patorij aloes: an partes equales. Confice cum aqua apij:
da. 3. ij. & in alio cum aqua endiuie.

Pillule de reubarbaro cõferunt ad febres antiqs ex di-
uersis gñatas humoribus viscosis & putridis multas
rũ putredinũ & dolore epatis & pncipũ hydropisis. R. ra-
uedensi. 3. ij. succi liqritie succi absinthij: mastice. an. 3. f.
mirabolanozum citrinorum. 3. ij. et. 6. seminis apij feniculi an. 3.
f. troscicorum diarodon. 3. ij. et. 6. yerepigre. 3. x. Confice cum
aqua feniculi & da. 3. ij. cum aqua casei calida in sero.

Pillule alchechengi ex inuentione nostra cõferunt febribus
longi temporis diuersorum humorum & dolori epatis
et oppilationi & principio hydropisis. R. absinthij & succi
eius: & succi eupatorij aloes mirabolanozum citrinorum masti-
cis croci rauesdensi lacce ablute assari: anisi cassie: stule se-
minis sumiterre. an. 3. ij. yerepigre. 3. ij. Confice cum aqua
solatri. Dosis eius est a. 3. j. vsq ad a. 3. f. Et si est in illis
cum febre pone venarum liquiritie medicetatem ponderis
oim. Sunt enim sane & experte.

Pillule ad febres antiqs inuentione phylagrij. R. troc-
iscorum diarodon troscicorum de reubarbaro. an. 3. ij. succi
eupatorij bedegar. an. 3. ij. absinthij. 3. j. et. 6. mirabolano-
rum citrinorum seic cuscute turbitij. an. 3. ij. agarici aloes. an.
3. vij. salis indi. 3. j. et. 6. cõfice cõ aq feniculi & da. 3. ij.

Pillule inde quas scripsit hayl: quarũ inuentione est vlti-
ma ad egritudinis melancolicas et ad cancrum et lez-
pam &

De cupa

De moris

De reubarbaro

De alchechengi

Ad feb. antiq.

Hayl

Ad Lactum

Depilatis.

pram & morpheam nigram difficilem & sunt bone melanco-
lie & timori et ad dolorem splenis et ad quartanam & icteri-
tiam splenalem. R. mirabolanozum nigrozum ellebori nli-
gri polipodij. an. 3. v. epithymĩ sicados. an. 3. v. agarici la-
pidis lazuli loti colloquintide: salis indi. an. 3. iij. succi eu-
patorij spice. an. 3. ij. sariofiloz. 3. j. yerepigre. 3. xij. fiat pil-
lule cõ succo apij. Dosis eius est a. 3. ij. vsq ad a. 3. f. & sunt
sane & experte. Da cum aqua casei.

Pillule alandahal permetis ad sodam antiquã & emis-
graneam difficilem & egritudines nervorum & iunctu-
rarum sane & experte. R. troscicorum alandahal. 3. xij. yere-
re. 3. vij. mastice. 3. ij. salis gemme a. 3. j. laudani boni. 3. j.
Omnia preter laudanum & masticem terantur & cribellen-
tur. Mastix quoq; puluerizetur cõ pauco oleo nucum & lis-
niantur cõ eo species trite. Deinde cõ laudano confician-
tur & in mortario terendo ea cum pistello calido. & fiat pil-
lule grosse. Da. 3. f. vsq ad. 3. j.

Pillule de sarcocolla & sũt pillule albe solutione educẽs
res flegma & cõferunt ad egritudines flegmaticas. R.
sarcocolle. 3. ij. turbitij. 3. iij. colloquintide. 3. j. et. 6. inzibe-
ris tatsidẽ salis gẽme. 3. j. Dissolue sarcocollã in aq rosata:
& cõfice alia cõ ea & fiat pillule. Sunt enim sane & experte.

Pillule fetide maiores q̄ expellit humores grossos et
cõferunt ad dolore iuncturarũ & podagre & doisi & ge-
nuum & omnem dolorem ex humore crudo et dolore stoa-
machi et colice et albaras et morpheam et leptiam. R. sera-
pini armodiaci oppoponaci bdellij colloquintide harmel alo-
es epithymi. an. 3. v. hermodactilorum & alsebia. an. 3. ij. sca-
monee. 3. iij. cynamomi spice croci castorei: an. 3. j. turbitij.
3. iij. inziberis. 3. j. et. 6. euforbij. 3. j. ptes due. Dissoluatur
gũmi in aqua porri & fiat pillule. Da. 3. ij.

Pillule fetide minores & sũt i intentione maiorũ. R. serapi-
ni armodiaci oppoponaci bdellij myrhe. an. 3. v. tur-
bitij. 3. x. colloquintide. 3. vi. fiat sicut priores. Da. 3. ij.

Pillule de serapino ad paralysim & mollificatione & spas-
mum & dolorem iuncturarum doisi & podagraz frigidam
& soluit flegma viscosum. R. serapini armodiaci bde-
lij oppoponaci aloes castorei harmel. an. 3. ij. colloquintide
zdef.

Paraly

De emelis

De sacco

De fetide

De moris

De sera

ad paral

De pillulis.

Pillule de enforbio solutione educit flegma frigida et conferunt ad mollificationem et paralysim et educunt humores crudos qui descendunt ad nervos. R. euphorbij collos quintide agarici bdellij serapini. an. 3. ij. aloes. 3. v. fiat pillule cum aqua poiri: potio est a. 3. f. vsq. ad. 3. f.

Pillule de ranaed eferant ad oppilationes splenis et epatis et hystropis. R. ranaed feni. 3. vij. armoiaci. serapini. odellij. an. 3. x. lacte. 3. vij. oppoacis. 3. iij. mezereon. Gummi. an. 3. iij. turbitz. 3. x. spice. polij aloes: an. 3. v. mastice. 3. q. mirabolanozum citrinorum. 3. x. dissolue in vino gummas et fac pillulas: dosis est. 3. ij. cum aqua casei.

Pillule de mezereon et sunt medicia mirabilis ad hydropsim: et educit aquam citrinam. et sunt experte. R. foliorum mezereon infusoru in aceto: et epiccatorum. 3. v. mirabolanozum citrinoru. 3. iij. chebuloru. 3. ij. confice cum terrenia bin et samarindis dissoluitis in aqua endiuie.

Pillule lucis maiores: et addit i visu et corroborat est et abstergit instrumenta sensu. et expellit supfluitates: et custodit sanitatem corporis: et psumit super eis abloz necessitate abstinendi. R. rosaru violaz: abstinij: colloquintide turbitz cubebe calami arcatci nucis muscate spice epyrhimi carpobalsami xilobalsami slieri seminis rube squinati assari mastice gariofiloz cynamomi anisi feniculi apij castie croci macis. an. 3. ij. mirabolanozum citrinorum. chebuloz indozi. belliricoz emblicoz. ranaed feni. an. 3. iij. agarici. sene. an. 3. v. enfragie. 3. vi. aloes succutresis ad pondus omnium. Confice cum succo feniculi. Dosis eius est a. 3. ij. vsq. ad. 3. ij.

Pillule lucis minores in intensione maior. R. xilobalsami. carpobalsami. an. 3. f. celdioie. 3. v. rosarum violaz abstinij enfragie. an. 3. iij. sene epyrhimi mirabolanozum citrinoru chebuloru indozi belliricoz emblicoz agarici colloquintide squinati licij lapis lazuli. an. 3. ij. et. f. aloes boni ad pondus olium. Confice cum succo feniculi aut celdionie.

Pillule stomatice stomachu et digestionem confortat et rebrum et stomachu a corruptis humoribus purgat et appetitum excitant. R. yerepigre. 3. x. triam mirabolanozum abstinij. an. 3. iij. mastice anisi bellirici emblici agarici. an.

Hydropis mirabilis pith de Mes. abie p. and p. p. 106.

De pillulis.

3. ij. et f. 3. in 3. b. 3. ij. gariofiloz salis gēme squinā. an. 3. f. turbitz. 3. xij. Confice cum succo abstinij. Et da. 3. ij. vel. iij.

Pillule alie stomatice: et sunt in intensione prioru. R. iris mirabolanozum: an. 3. iij. rosaru mastice: an. 3. ij. cardamo milignti aloes: sandali citrinici: cubebe: gariofiloz: squinatē nuciamuscate: an. 3. ij. ranaed feni. 3. f. turbitz. 3. vij. aloes ad pondus oliuz. confice cum vino odonifero.

Pillule stomatice nostre: stomachu et caput mūdificat et accipitatur omni tempore. 3. turbitz. 3. x. mastice. 3. iij. rosaru. 3. ij. aloes boni ad pondus omnium. Confice cum succo abstinij.

Pillule alie stomatice: stomachu et caput mūdificat. R. aloes. 3. vi. mastice: rosaz. an. 3. ij. Confice cum succo sola.

Pillule aladahal expre ad esgritudines cerebrie nervoz flegmaticas et ad esgritudines iuncturaru: et sur sublimes. R. troscicoru aladahal. 3. x. salis gēme. 3. f. laudani. 3. xij. olei rosaru quātū sufficit et sūt expre.

Pillule stomatice alie nre. R. mirabolanozum citrinorum: aloes: turbitz. an. 3. x. rosaru: spice mastice. an. 3. ij. et f. anisi. 3. f. salisidi. cro. an. 3. f. Confice cum succo abstinij.

Pillule de agarico mūdificatpectus ab humorib' grossis et putridis: et cōferit asmatici: et tussis antiq. R. agarici. 3. ij. radice lili celestis: piazij. an. 3. f. turbitz. 3. v. yerepigre 3. iij. colloquintide: sarcocollie: an. 3. ij. myrrhe. 3. f. Confice cum robuz da. 3. ij.

Pillule que cōferit ad febres colericas et ad esgritudines colere citrine et sanguinis. R. mirabolanozum citrinorum et indozi: seminis fumiterre: cuscute emblicoz: an. 3. ij. folioz rosaru: seminis citrulli: ranaed feni: ana. 3. iij. et in alto ranaed. a. 3. vi. scamoe cocce i citonio. 3. f. et f. In alto. 3. ij. et f. succi eupato. succi abstin. an. 3. ij. aga. 3. ij. et f. yerepigre. 3. vij. mellis aggregationis: castie fistule: et amarinde. et succi endinie sūtū sufficit. Dosis est a. 3. ij. vsq. ad. aut. ij.

Pillule dyarodon stomachu et digestionem confortat et odorem faciunt bonum. R. troscicorum dyarodon abstinij. ana. 3. v. cimarum squinanti: mastice: ana. 3. ij. salis indi. 3. f. aloes boni ad pondus omnium. Confice cum aqua foliozum citri.

Lobanus mirabilis

de Cusobio

de Aquo

de m... de ...

de m... de ...

de stochice

37. 7. de ...

37. 7. de ...

37. 7. de ...

de ...

de ...

de ...

37. 7.

de ...

37. 7. de ...

de ...

De turbith

De pillulis

Illule de turbith dicitur pillule auree colera & flegma sine molestia purgat stomachu & epar confortat & digestionē pcurat. Re. turbith boni. 3. xvi. aloes. 3. i. a. f. ma

Alu

De la. lary

Illule de lapide lazuli ad egritudines melancolicas: colere aduste saner: egypte. Re. lapidis lazuli ablu. 3. vi. epithymi: polipodij. añ. 3. viij. scamonee: ellebori nigri: salis idi. añ. 3. ij. i. f. agarici. 3. viij. Sarioflo. anifi. añ. 3. iij. yerepi

De la. heme

Illule de lapide armeno: varios educit hūozes colere aduste & melie sine molestia: & pferit egritudinibus ab eis factis. Re. lapidis armeni loti & pparan: yerepi. añ. 3. v. epithymi polt. añ. 3. viij. scamonee cocte i citionio. 3. iij. Sarioflozū. 3. ij. salis indi. 3. i. a. f. Cōfice cū succo iolarrī.

Ad omes

Illule ad omes morbos catarri: & cozeze iusti catarrales Re. myrthe pure. 3. vi. oilbani. 3. v. opij iusqami: añ. 3. iij. croci. 3. i. a. f. radicu lingue canis. 3. iij. a. f. fiant pillule & administrētur & da. a. 3. f. vesp ad. 3. i.

De la. hmas

Illule de serapino egypte ad dolorē isturaz & sciaticā & podagrā: & cōferunt ad dolorē maicis: et puocant mēirua. Re. serapini armoiaci oppopōaci bdellij: añ. 3. ij. & f. seminis apij ameos: harnel: anifi. añ. 3. i. a. cozi kafaragi indt calamēti folij centauree polij costi salis gēme: ana. 3. f. aloes. 3. vi. colloqntide. 3. v. fiant pillule & administrētur.

De la. hmas

Illule de bdello maiores egypte ad fluxū emozroydas rū & vicerū i epe: & ad fluxū mēirnozū. Re. bdellij. 3. xij. ameos. 3. iij. chebulozum indozū: belliricorum: emblicozū: venenarum adularum: charabe: añ. 3. ij. et. f. infundantur bdellū in succo pozri: et fac pillulas in moduz ciceris. De

De la. hmas

Illule de bdello minores & sunt in intēione maiorū. Re. mirabolanoz chebulozum indozum emblicozū & belliricorum: ana. 3. v. bdellij. 3. xvi. fiant sicut diximus.

De succe

De pillulis

Illule de bdello ex innētiōe nostra: valēt sicut ptozes sane & exerte. Re. mirabolanozū nigrozū: emblicozū: belliricozū: añ. 3. v. bdellij. 3. x. scozie ferri: seminis pozri: añ. 3. iij. coralli adusti: charabe: concule aduste: añ. 3. i. a. f. mar

De colo

Illule de colloqntida exerte ad morpheā difficilis Peradicatōis: ad dolozes innturazum: & ad egritudines flegmaris & colere nigre. Re. colloqntide ana. 3. vi. mirabolanozum nigrozum & citriniozum serapini: bdellij: sarcos colle. ana. 3. v. aloes. 3. iij. nigelle cimini: carmenti: ouigas ni: persici nastur cū albi salis gēme: ab sinthij romanū: añ. 3. i. infunde gummas i aqua pozri: & fac cū ceteris pillulas

De opo

Dosis est a. 3. i. vesp ad a. f. vnum. Illule de oppopōaco cōferit paralyti & torture: & egritudinibus nervozum frigidis dolozibus innturazū: et dozi: & genuū. Re. oppoponacis. hermodactili serapini: bdellij armoiaci: colloqntide: añ. 3. v. croci castorei. myrthe: 3. iij. piperis: macropiperis: casti: mirabolanozum citrinoz rū belliricozū: emblicozum: añ. 3. i. scamonee. 3. ij. turbith. 3. iij. aloes. 3. xij. infundantur gumme in aqua cantinm & fiant cū eis pillule. Dosis est a. 3. i. vesp ad a. f. i. Et da cū aq yve.

De hermo

Illule de hermodactilis maiores: exerte ad dolorē isturazum & podagrā: & cōferunt ad dolorē maicis: et puocant mēirua. Re. hermodactiloz: aloes mirabolanoz: citrinoz: turbith colloqntide: bdellij serapini ana. 3. vi. castorei: sarco colle enforbij: oppopōaci harnel: añ. 3. iij. croci. 3. i. a. f. Cōfice cū succo caulifera pillulas.

De la. hmas

Illule de hermodactilis minores ad podagrā calidā. Re. hermodactilozum. 3. v. scamonee. 3. iij. a. f. mirabolanozū citrinozū. 3. iij. rosarū. 3. ij. aloes. 3. x. et cōfice cū catar

De la. hmas

Illule de hermodactilis descriptiōe nra. Re. hermodactiloz aloes. añ. 3. v. mirabolanoz citrinozum: turbith añ. 3. iij. ziniberis. 3. ij. fac pillulas cū electuario rosato. Et da. 3. ij.

De sebelle

Illule sebelle egypte ad oppilatōes splenis epatis et sōachi: & hydropsim & solutū naturam. Re. spice inde 3. v. spice romane. 3. ij. raned. a. garci: epithymi: añ. 3. iij. cori maicis: camedreos: amomi. añ. 3. iij. croci. 3. ij. myrthe

Handwritten notes in the right margin: 'De oppilatōib' and 'Lōm nrit'.

De vnguentis et emplastris.

cy namomi: gariofiloz: squinantia: an. 3. j. aloes. 3. r. fiant cō vino antiquo: da. 3. ij. cum vino permixto.

X Distinctio. xi. de vnguentis et emplis. Sopi cerotū descriptioe. Sak. v. ad duritiē et nodositatē mēbroz duritiē epatis et sple nis et dolores eorū et dolores matriū: et duritiē iherurariū et nernois lenit em̄ eos. R. cere citrine. 3. ij. olei camomille et olei yris ni. an. 3. vj. mastice. 3. j. spice. 3. ij. et f. croci. 3. i. et f. terebēthine. 3. i. resine. 3. f. ysopti humide. 3. lxxx.

O peratio ysovi humide. R. lanarū ouis succidariū circi per lib. lx. et funde sup eas aque fontis calide quātū sufficit ad infundēdū et dimitte p horas. viij. Deinde bulliat ebullitiō vna et exprimatū aq lanarū et coles aqua: et coquat cō facilitate in vase stagnato agitādo semp fundū vasīs cum li gno amplo ne recipiat de vestigio aduistiōis aliqd et coquat sup vsq dū fiat sicut mel curres: et sernetur.

I nis stomachi et epatis et duritiē in eis et dolorē matriū et apata leis linitū exteri⁹ vs etiā suppositū l lana: et valet ad durities et nodositates q sunt in iuncturis. R. croci. 3. v. bdellij: mastice armonia. aloes stora. liqde. an. 3. vj. cere citrine li. i. terebēthine. 3. i. et f. medulle cruris vacae: adipis an seris. an. 3. xv. ysopti humide lib. i. et f. olei nardini qstuz sufficit. Bdellij armoniaci et aloē dissoluatur in aqua infuso nis fennareci camomille: et cum ceteris fiat vngtū. Et post philagris addiderit expfionis sille. 3. ij. olibanī. 3. i. sept vitulini. 3. xv. Et in alio cere li. i. min⁹ quarta. et ē queniētis. **I** Sopi cerotū descriptioe pauli valet ad eadē que di rimus. R. armoniaci. 3. x. bdellij. 3. v. sigle. 3. ij. croci. 3. i. et f. aloes: mastice olibaniana. 3. ij. et f. cere. 3. ij. sept medulle vituli: an. 3. ij. ysopti humide. 3. xl. yzeleon quana tum sufficit.

D ngenium dyasnicū conferēs ad vlcera difficilis cōs et vlcera stagnatiōis et vlcera sanguinolēta: et ad spēs herpetis et vlcera stigmatis salis: et vlcera fraudulēta et fistulā et apata pestilētie: et apata materiez diuersaz. R. adipis: yirbi an squi mundi et colati et adipis vituli antiq mundi et colati.

Handwritten notes:
Vnguentum dyasnicum conferens ad vlcera difficilis
Vlcera stagnationis et vlcera sanguinolenta
et ad spes herpetis et vlcera stigmatis salis
et vlcera fraudulenta et fistula et apata
pestilentie et apata materiez diuersaz
R. adipis: yirbi an squi mundi et colati
et adipis vituli antiq mundi et colati

De vnguentis et emplastris.

an. li. j. et f. colcothar. 3. liij. olei antiq: et litargiri mundi. an. lib. ij. Terat litargiri et colcothar trititione vitims et mundent p pannū subtilē et spissum. Deinde terant cum oleo elaborentur in permixtione eoz an persū ex oleo addendo et fiant illud. Deinde coles super illud adeps: et coquat cō facilitate agitādo illud sine intermissione cum ramo palmarum: et extremitate eius grossa abiecta cute eius: et sine rami sup quoz incisione non preterierit spatū. et quoties exhauritur humiditas rami a decoctioe medicaminis ites rum alterius humidi extremitate agitetur. nec non et alioz rum ramoz partes humidiores incidantur in frusta et ponant in medicamine. Deinde mustē dū epiccant. e hoc fiat donec perficiatur eius decoctio: et fiat in terminum hore ignis. aut sicut prius aut flammē tenuis.

D ngenū dyasnicū descriptioe arabica. et ē vnguentū arabicū expsi. et effica et ad vulnera difficilis solidatiōis et incarnationis. Mundificat em̄ ea: et incarnat ossa humida. et facit eoz sigillationē faciliē. fistulas cancrum et vulnera curat. R. soltoz cheiri salnie triastilon allei. croci. an. lib. j. Terant trititione bona. et funde sup ea in vase lapideo olei rosati. aut myrtini. et adipis zirbituli antiquo colati. an. li. ij. et f. dimitte p dies. ix. Deinde accipe myrbe misce. aloes succotrēsis. an. an. f. sarcocolle an. vj. Terat et cribellent et pūciant sup ea in vase alto lapideo vini albi. aut succi arnoglosse lōge i q cocte fuerit ex folijs earū dē herbarū. an. 3. ij. et sit vini aut succi qd sūdit sup ea quātras sufficēs ad dissoluēdum ea. et dimitte p dies. vi. Deinde redeas ad herbas. et decoque cō oleo et adipe ebullitionib⁹ ij. et cola et exprime oleū. et adipe et accipe huins expfio nis lib. liij. et f. litargiri mundi et triti trititione vitims li. ij. et in alio li. ij. et f. calcadis. 3. liij. et terant. et coquat sup cut superius diximus. et agitent cum ramo palmeo. sistr. et bulliat ebullitione vna vsq dū medicine color alteret. Deinde deponatur ab igne sine intermissione agitādo vsq dū infrigidetur parū. Tunc quoz matriānes specierū que sunt in vino dissolute ante modicū fundas in eo agitādo cō pistello ferreo donec bona fiat eorum permixtio. Deinde perficiatur eius decoctio sicut proxime diximus et sanum

Handwritten notes:
Vnguentum dyasnicum
Arabicum expsi. et effica
et ad vulnera difficilis
solidationis et incarnationis.

Large handwritten notes:
Vnguentum dyasnicum conferens ad vlcera difficilis
Vlcera stagnationis et vlcera sanguinolenta
et ad spes herpetis et vlcera stigmatis salis
et vlcera fraudulenta et fistula et apata
pestilentie et apata materiez diuersaz
R. adipis: yirbi an squi mundi et colati
et adipis vituli antiq mundi et colati

De binguentis & emplastris

et expertu. Et addit ab alijs arnoglosse. li. i. z. ppsie longe. p. p. m. arabici valēs sicut illud. R. ex solijs herbarū carundē. añ. li. i. z. f. olei myrtini adipis vituli antiqui añ. 3. ix. myrthe aloes. añ. 3. xij. sarco colle. 3. ix. Dissoluant i vino herbarū sicut hic primo dixim⁹. herbe q̄z cōterant cō tritiōe vltima. z fundat sup illud oleū z adeps z mncillagie nes rerū z cū eis vitrioli añ. iij. ponant z coquant oia cum facilitate. z fiat sicut pulmentū. z administret in pāno aut in tēta. Et q̄nos dissoluant species in succo arnoglosse lon- ge. aut ample. z pprie in estate et est experimētum mobile. **U**nguētū mirabile relatu ad nichodemū valēs ad vul nera purrida. z s̄nat in eis carnē. z sigillat z phibet i eis putrefactionē fieri. R. myrthe. aloes. sarco colle. añ. pte i. mellis dispumati duplū pōderis oim vini albi boni q̄ntūz sufficit coquant cū facilitate vsqz dū habeat spissitudinē et q̄nos additur in medicina vitrioli circiter ptem me. z pprie ad consumptionem carnis addite. z expertum.

Unguētū nichodemū aliud. R. myrthe aloes. añ. 3. ix. z vini albi quantū sufficit: terant sicut alcohol: et proij- ce sup ea vinū: z tere cum eo miscendo: z iterum infunde vi nū ante modicū terendo illud: et sic dum fiat liquide sicut mel: z administret. Et sunt qui addunt vitrioli partis vni⁹ quartam. Et sunt qui conficiunt cū oleo myrtino: z vino vs- cissim parū de vitros ponendo.

Unguētū cerealeos magnū rectificās vulnera mali gna z fistulas difficilez et mūdificat a carne mortua z putrefactiōe: z p̄ficit sigillatiōē eoz: sigillatione laudabi li. R. armoniaci. 3. i. bdellij olubani masculi: aristologie sar cocolle. añ. 3. v. myrthe: galba. añ. 3. iij. litargiri. 3. xv. aloes opponaci: añ. 3. ij. z. f. floris eris. 3. ij. resine. 3. xij. cere al be. 3. ij. olei quāsum sufficit. Armoniacū et bdellij dissoluā tur in aceto. Litargirum teratur z decoquatur cū oleo do nec liquefiat: z tunc remoneat ab igne donec infrigidetur parū: z p̄ice sup ipsum armoniacū. z bdellij dissolutuz in aceto: z redne ad ignē donec coaguletur: z post illud p̄ice super ipsum reliquas medicinas z administretur.

Unguētū cerealeos parū faciēs nasci carnē in vulneri- bus: z mundificat: z incarnat ea z confert recentibus

Recenti 7 arnoglos vltima 108

De binguentis & emplastris

vulneribus z antiq̄. R. aristologie. radices yreos: sangui- nis diachonis: armoniaci: sarco colle: añ. 3. f. litargiri triti e pulnerizati. 3. v. decoquat litargirū cū olei. lib. i. donec liq̄ fiat: z conficiatur cū alijs sicut diximus.

Unguētū arthanite magnū relatu ad alexandri quosdam vngitū exp̄ eo stomach⁹ z facit vomere: educit vermes z cō fert hydropis: z solutiōe educit aquā cistrinā: z est propinā dū nō valentibus sumere medicinā. R. succi arthanite lib. iij. succi cucumeris asinini lib. i. olei yzini lib. ij. butyri vacci ni li. i. pulpe colloquintide. 3. iij. polipodij. 3. vj. ensoibz. 3. f. Que terēda sunt tere: z submerge in succis z oleis: et poge in vase vitreato stricti orificij: z stringe caput eius et dimi- te p dies. viij. Deinde bulliat totū ebullitiōe. i. z coletur et p̄ice sup colaturā serapini añ. v. myrthe añ. ij. itaqz resol vantur prius in aceto vini quātitate insufficienti: z aggrega oia simul: z bulliat agitādo semp cū fuste vsqz ad succoz se re consumptionē. Tunc p̄ice super ea cere. 3. v. fellis vacci ni añ. v. sferueat cū eis vsqz dū liquefiat cera. Deinde pul neris a sup ea sic cōterēdo: icamonee: aloes: mezereo: collo quintide. añ. añ. v. ensoibz añ. ij. salis semine. añ. iij. tur bith. añ. v. pipis lögi: zinzib. camomil. añ. añ. ij. Cōficiā- tur et administrentur.

Unguētū arthanite parū resoluēs apata splenis: z la sitatis que mulgetur ex radice silicis: et succi canensizch. añ. 3. ix. succi extrematū tamarisci. 3. ij. olei yzini. lib. ij. ylo pi humide. 3. v. armoniaci: bdellij: ana. 3. i. z. f. aceti quantū sufficit: cere citrine. 3. vj. corticis radice capparozsi. 3. i. z. f. spice. 3. ij. fiat sicut superius diximus.

Unguētū de lino qd̄ scripsit hebezazar mirabile ad res carnatio: z sanat fistulas z vulnera fraudulēta. R. oppopo nacl ptem. i. rasura: pāni antiq̄ de lino subtilis z mūdū p̄te f. vini z mellis z olei rosa. aut myrtini: añ. v. ptes litargiri: aloes sarco colle: myrthe: añ. ptes vni⁹ tertis. fiat vnguen tū sic terēdo in mortario nūc oleū nunc vinū isfundēdo z ad ministratur: z q̄nos additur in eo vitreoli partis. i. quarta.

Em Arad
bren.

Unguentum
Miraculum
Miraculum
Miraculum

Alind.

Ceraleos
ngm.

Parua.

Emplastrum vulneraria, 1 dimidiat
Unguentum de lino
Miraculum

Unguentum Arthanite
Unguentum de lino
Miraculum

De vnguentis et emplastris.

Quæntu aliarum et effluuio opatione cauterizatiois. Linit em sup mebr: et facit vesicatioes et excoctat et co fert morpheæ: et pâno: et lētiginib: cutis: et maculis cutis. R. albariel recētis. 3. p. assungie porcine. 3. p. vel. v. terant sicut dimittant marcescere p dies. vij. Deinde bulliat et colent et seruet vnguentu in vitri vase: et administratur vbi oportet. **Q**uæntu rosatu sedatum inflamationum: et erispile: et dignis pisci: et pferit sode calide: et inflamationi stomas chi et epatis. R. assungie porcine recētis quātitatē quā vob lneris: et lauei aq calida noules: et tātudē cū aqua frigida lauatiōe vltima: deinde terant cū ea rosatu rubearū recētis quātū ipsa est: et dimittant marcescere p dies. vij. Deinde coquant cū facilitate et colent: et iterū tātudem rosatum terant et dimittant p alios. vij. dies. et fundant sup ipz succi rosatu circiter partē. f. olei amigdalini partes. vij. et iterū coquant cū facilitate vsqz ad succi psumptionem. Deinde reponat et administrat: et qñqz dirumpit in aqua rosata parum optis: et proijcitur in decoctione: et ē mirabile vbi oportet: et proprie quando vigiliæ adsunt.

Quæntu violatu valet sicut rosatu et confert pleureth et inflamationi pectoris: et fit sicut vnguentu rosatum. **Q**uæntum de papauere est sedatiu doloru calido rum: et fit cum capitibus papauerum. s. albi et nigri: assungia et fiat sicut rosatum. **Q**uæntu basilicon magnu pferit vulneribus in quibus est calefactio: et ppte in vulneribus nervosis mūdificat enim et incarnat ea. R. cere albe: resine: septi vaccini: picis glutini olibani: myrrhe: añ. 3. iij. olei quantu sufficit: in alio cere. 3. vi. picis. 3. iij. et aliozum: añ. 3. i. et f.

Quæntum basilicon minus. R. resine: picis: cere añ. olei quantu sufficit. **Q**uæntu de sādalis vltimū ad sedādū inflamationes et Capata calida: et sup. calefactiones que sunt i stomacho et epate. R. rosarum. 3. xij. sandaloz rubeoꝝ. 3. x. sandali als bi et citrini. añ. 3. vi. boliarment. 3. vij. spodi. 3. iij. campbos re. 3. ij. cere albe. 3. xxx. olei rosati lib. f. conficiantur et admixtrentur: et sunt qui lauant oleum et ceram prius et postea permiscant cum alijs: et est melius.

Infusa: Sedat.

Augustin vnguentum: Althaeid.

Cerotu

De vnguentis et emplastris.

Quæntu Sat. vltimum in frigidatione valens ad febres acutas et sodā calidā pulsantiam. R. e. cere albe. 3. i. olei rosati. 3. iij. et sit radix olei olei onfactu: aque fontis clare et proprie vehemētis frigoris quātū sufficit: olei multoties et bene lauetur lauatiōibus nullis: et quāto magis elaboratur in lauādo illud fit excellētius. Vltimo vero coquassetur cū aceto albo et claro et pauco et seruetur.

Quæntu de bdellio qd confert ad spasmu et epilepsiam: et paralyssim. et ad egritudines nervozu frigidās. et lenit nodositates nervoz. R. bdellij. 3. vi. enforbū. 3. iij. castorei. 3. iij. serapini. 3. iij. cere. 3. xxx. olei sabinini: aut olei de chesteri. 3. x. bdellij et serapinu dissoluatur in aqua rute agrestis cetera liniatur cū aq calida et fiat vnguentu et liniat cum eo.

Quæntum valēs sicut. R. castorei. 3. ij. piretri: eufoꝝ bōij: stassagrie: zinziberis: sinapis. añ. 3. iij. succi affodit loꝝ: succi rute agrestis. añ. 3. iij. liniatur oia in succis. Deinde coquatur cū cere. 3. v. olei rosati. 3. xx. vsqz ad succoz consumptionē. Deinde colet et administrat.

Quæntu flagrios ad spasmu et mollificationem. R. ce re. 3. iij. ysopti humide: succi rute agrestis. añ. 3. ij. eufoꝝ forbū: piperis armoniaci: croci: olibani: castorei: Gintinis: alimbat oppopocati: añ. 3. ij. ilgie. 3. ij. f. olei qñqz sufficit.

Quæntum aureu curat et solidat plagas: sanum et expulsiu. **Q**uæntum citrine. 3. vi. olei boni lib. ij. et. f. terebentia ne. 3. ij. resine: colophonie: ana. 3. i. et. f. alias. ij. et. f. olibas ni mastice. añ. 3. i. croci. 3. i.

Quæntu de cerusa faciēs ad vlcera et excoctationē qd sunt a colera adustate flegmate sallo et scabiē siccam et pūstionē et erisipilas. R. ceruse merdalengl. añ. 3. vi. plūbi adusti: scoꝝie argētī: añ. 3. iij. mastice olibani: añ. 3. ij. et f. olei rosati et aceri albi quātū sufficit. Teratur in mortario et ponat prius olei: postea acetis: añ. parū infundēdo ita qd sine intermissione terant nūc hoc nūc illud infundēdo donec impiguetur. Si aut eo indiget pruritu hñs argētī vini. 3. v. ad de et administrat: et qñqz apud necessitates adde zintar. 3. ij.

Quæntu syziciu valet ad vulnera putrida: et comas pūstionē et excoctationē sup vnguentum de cerusa: ada de syzici. 3. i. et. f. aloes myrrhe. añ. 3. iij. et. vtere.

Suzicū solidat plagas.

Aegyptiacu

De bignētis & emplastris.
Agnētū egyptiacū magnū pfert ad vulnera ātīqua & fistulas que indigēt mūdificatiōe. Absurgit em̄ & mūdificat ea a carne mortua & putredine. ℞. florīs eris aū. v. mellis aū. xij. aceti fortis aū. vij. coque sup ignē donec is spissetur. Et sunt q̄ addit et olibani masculi triti aū. ū. z. s.

Alind.
Agnētū trisfarmacū facēs nasci carnes in vulneri bus & cōsolidās ea. Accipe litargiri triti sicut alcohol partem vnā & funde sup ipm nōc oleum: nunc acetum: et teratur & adqueatur: & pprie quātūz sufficit. et administrat

Alind.
Agnētū trisfarmacū aliō. ℞. litargiri triti sicut alcohol partē. i. aceti vini partē. i. olei antiqui partē. ij. coquā tur cū facilitate vsq; dū fiat ei spissitudo & administrat.

Alind.
Agnētum alfeiricon relati ad Alexandrum mundi āncans cutim & sanas scabiem siccam & asperitatem cutis & imperiginem & flegma grossū. ℞. ceruse litargiri alfeiricon aloes boni climie argenti: argenti vini extincti. aū. partes equales olei de oleandro & aceti quātū sufficit: fiat sicut vnguentum de cerusa.

Alind.
Onfectio alfeiricon q̄ est medicamē cōpositum ad fistulas & cācrū & malū mortuū & delet additiō nē carnis putride & sanat scabiē siccā. ℞. litargiri albi calcātī. aū. ptē. i. florīs eris aū. ptē. s. teratur cū acetovehemēter forti i sole tpe estiuo sere p diē. i. sp aūt modicū addēdo acetū. Deinde ponat i vase vitreo & strigat os ei⁹ & sepeliatur i simo dieb⁹ draginta. Deinde admistret.

Alind.
Onfectio vngueti sanās vulnera antiqua difficilis cōsolidatiōis & est medicamē egypti. ℞. aloes boni myrrhe mīde. aū. pres equales. Deinde tere vehemēter cū succo abstinthij: & celandone et succo plātaginis donec fiat sicut mel. Et administrat cū colo aut panno subtili.

Alind.
Sopi cerotū diateserōdescriptiōe Democriti. valet ad in mōbris et apostemata dura & duritiē inncuraz que sunt vepatis & splenis renum matrici et vesice. ℞. cere citrine terebētime: aū. 3. xij. olei yūni. 3. iij. ylopi humide. 3. ij. Et ex eis fiat vnguentum & administrat.

Alind.
Erotum galleni stomachum cōfortans et emendās vi Cita stōi q̄e ex frigiditate sunt preparās et cōfortans

Modosis. 3. de Ast. Caro. q. Apud dicit.
Duris. i. de Ast. Caro. q. Apud dicit.
Alind. i. de Ast. Caro. q. Apud dicit.

Stocho mfy yz.

De bignētis & emplris.
appetitum & digestionem cibi et confortā epar & sedans dolozem eorum. Accipe rosarū. 3. xx. solozum abstinthij sicci. 3. xv. mastice. 3. xx. spiceide. 3. 5. Tere subtiliter accipe cere mīde. 3. iij. olei ros. li. j. z. s. Dissolvatur in igne & lanetur lauatiōibus pluribus i aq̄ rosata. Deinde iterū dissolvatur & lauet i vino veteri & succo citoniorū aceto pauco. Deinde misceant cū pulvere rerū: & fiat cerotū & administrat.

Alind.
Erosū diapente quod lenit nodationē iuncuraz & et duritiē nervoz & valz ad spasms. Accipe cere citrine. 3. iij. sigie. 3. vni⁹ partē tertiā terebētime. 3. j. mucillaginīs glutinis zantabā. 3. v. olei yūni quātū sufficit. Et exptū est.

Alind.
Erosū alexandrinū optimū stomachū cōfortat & membra nutritionis & aufert duritiem ipozum bonum et expū. ℞. cymaz abstinthij olibani. aū. 3. x. armoniaci stozis calami ei: aū. 3. xij. spice. 3. iij. cere. 3. iij. olei camomille quātū sufficit olibanum et armoniacum in vino sufficēt p diē & noctē infūde. Abstinthij aūt et spicā tere & cribra. Oleum vero & cerā solve super ignem & cū eis reliqua misce.

Alind.
Erosū aliud eiusdem fortissimum: & expertū ad distosnes & nervoz omnib⁹ egritudines ex frigiditate factas: soluit eoz contractiōes & valet ad paralytim et torturā. ℞. ca stozet euforbij pipis longi & nigri: aū. 3. j. armoniaci oppoz ponaci galbani: aū. 3. j. z. s. medulle cerui medulle cruris vacce. aū. 3. ij. terebētime. 3. vj. stozis liquide. 3. j. adipis gallinarū adipis anatis & anseris & adipis porcū: aū. 3. j. z. s. cere. lib. j. olei veteris olei nardini olei laurini olei yūni: olei naptici: olei camomille: olei de cheiri: aū. 3. viij. olei balsami. 3. iij. vini veteris quātū sufficit ad infundēdū medicinas siccas. Et sūt q̄ addit ylopi humide. 3. iij. Et ē efficacis

Alind.
Erotum. Andromaci factum ex. ix. medicinis conferēs ad frigiditatem nervozum et stomachi et cōfortat stozmachum recipientem superfluitates: & lenit duritiē nervozū & iūcturaz & aufert dolores & tumores pfundos & apostemata maturāda maturat et dissolvenda dissolvit. ℞. stozis. 3. iij. mastice. 3. xij. folij. spice. aū. 3. iij. z. s. euforbij. 3. iij. cynamōi. 3. vj. cere. albe. 3. xx. olei de been. 3. viij. olei balsami. 3. xv. fiat cerotū.

Stocho mfy yz.
Alind. i. de Ast. Caro. q. Apud dicit.

Diagon. De vnguentis et emplastris.

Quod plastrum diaquilon cum unguento notum est ad apocitemata dura et duritiam epatis et splenis et stomachi et ad scrofulas et oem duritiam. **R.** ex fenugreco et semine lini et radice altee de singulis maceratis in aqua: an. part. i. litargiri triti contritioe vitima et munda a plubo et scoris parte vnam et media: olei antiq. clari partes tres. **M.** odo aut opatiois eius salis e. **R.** litargiri et olei et diu i mortario lapideo cum pistello ferreo coquasse et labore in eoz coquassatioe multum. **Q**uod deinde bulliat sup igne cum facilitate temp et indefinenter agitado cum spatula vsq. dum coaguletur litargiri. **T**unc deopatur ab igne et dimittat infrigidari pauca. **P**ostea accipe mucillagines et bulliat ebullitioe aliq. **Q**uod deinde an modicum pice mucillagines sup litargiri et olei temp cum pistello coquassando donec deces fiat eoz mixtio. **T**unc quoque coquat sup igne vsq. dum inspissetur. **I**nquit hamech felicissimum erit opus eius si cum eo pulueris yreos trite paucos mirabilis est inuameti ad resoluendum et maturandum fortiora. **S**i aut mucillagines mellilotis et pice feminis eius opatio ipsius receperis erit eius sedatio fortior. **E**t sicut dicitur p. comuni oleo oleum yris et oleum de camomilla ponit et erit in cunctis nobilior.

Quod plastrum dyadion magni expertum ad resoluendum et ad maturacionem que duritiet et inflamacionis. **C**um p. mis mix camomillini et anqini: an. 3. vij. mucillagio feminis lini mucillaginis fenugreci mucillaginis sicus pinguis et mucilaginis passularum et succi yreos et succi scille et yfopi humis de ylutinis albanach: an. 3. xij. et f. ter ebetne. 3. ij. resine pini et cere citrine: an. 3. ij. **C**onficiat sicut diximus: et est expertum. **I**nquit filius zacharie. **A**cquir ei decoctionem discadat a molle cere et accedat ad spissitudinem vnguentorum et linat in partem et superponat vbi oportet.

Quod aquilone parui resoluens et maturans tumores a caliditate factos et apostemata. **R.** litargiri. 3. vij. olei veteris clari. li. i. mucillaginis psyllij. 3. iij. mucillaginis insquie m. 3. i. et f. mucillaginis feminis lini. et mucillaginis radicis malue: an. 3. ij. cuius opatio est sicut opatio alterius. **Q**uod plastrum de granis lauri conferens ad dolores a frigiditate et yfositate factos et pice ad dolorem ytreis

*Diagon
mign.*

*Diagon
Paz. luv.*

*De paco
Cary.*

Ad solim. Acort.

De vnguentis et emplastris.

et stomachi et renu et matricum et vesice et alioru vicerum. **R.** olivani masticis myrthe. an. 3. i. granorum lauri. 3. ij. c. peri costi. an. 3. f. mellis colati quantum sufficit ad aggregandum et extendatur in panno et calidum superponat vbi oportet. **I**nter autem triplicatur in eo cyperus et ponatur de stercore caprarum aut vaccarum sicco ad pondus oiuu ingeneritur mirabile ad ydrepitum.

Quod plastrum stom. et epar. et fortis et calefaciens ea. **R.** ec. li. gnt aloes absinthij gummi ara. masticis cypt costi 3. i. an. 3. f. calai aro. olivani aloes: an. 3. iij. Gariofilo rum mactis cynamomi spice nucis musca. Gallie musca. sepa. tim: an. 3. i. et f. aggregent cum muna aromatica et extende sup panu et infumigetur sup ligno aloes et superponatur.

Quod plastrum de gallia et feris ad fluxu ytreis et debilitate stolis et epatis et viscep. **C**um significacionibus frigiditatis sanum et expertum. **R.** ec. Gallie masticate liquant. an. 3. i. et f. ramich sumach accatie hypoquistidos laudani gallicu no pzoataru calami aromatici rosarum: et feminis eius sandaloru alboru et rubeoru masticis xilo aloes gario filorum spice olivani costi myrthe cyperi absinthij: an. 3. ij. fiat eoz contritio bona. **Q**uod deinde accipe succi folioz myrthe hunde folioz lauri aq rosate et vini pontici. an. 3. i. et f. submerge in eis calefactis totellaru de seni. 3. iij. dactiloz siccoru. xij. misero. dimittat p die et nocte. **Q**uod deinde terant et fiant sicut puluis et misceant cum mune aromatizate. 3. iij. aut. iij. gummi assari. 3. vij. **Q**uod quant oia lecto igne visq ad spissitudinem mellis. **Q**uod deinde aggrega cum pulvere repiere diu i mortario donec fiat totu viscosu. **Q**uod deinde line ex eo sup lamina et infumiga cum ligno aloes et epithymetar cum eo.

Quod plastrum aliud de gallia valde ad eadem que prius cum signis significacionibus caliditate. **R.** ec. Gallie ramich rosaz et seminis eius pulpe sumach sandali albi et rubet spodij sanguinis diacoris charabe balanistic hypoquistidos accatie: coris tici mandragore capitum granatorum: an. 3. ij. capthore. 3. f. tere et fac puluerem. **A**ccepe succi caprioloz vituz. 3. ij. vna rus agrestiu. 3. i. succi extremitatum myrthe humide acetis an. 3. i. **I**nsande in eis sanich ordei et granorum myrzi tritiora sicut alcohol an. 3. iij. gummi arabici ass. 3. iij. et misce eoz

Hydro.

Hydro.

Hydro.

Hydro.

Hydro.

De benignis et emplastris.

vinus: et mucus: oia: et fortiter et studeo miraberis effectus eius ad grossitatem splenis. Si autem siccare opus est in visceribus et in supra, cum sermone sulfure et sale cineris vitis et bus statim ad des. Si autem acris facere volueris aspalathum. Et ad hoc acris us euforbium adlige. Inquit democritus. In muliere adhuc acris qui laborauerit experientis eius quod narrare prolixum est. **Q**uod plinij zacharie quod lenit duritiem et nodositatem ians curat: et lenit peccata et habilitat materiam in eo et pulmone difficile expulsiōis. Et cere citrine. Et medulle cruris vacce: adipis anatis: et adipis galline: mucillaginis seiscum: an. Et olei de lino quatuor sufficit. Si autem fortis facere volueris: adde mucillaginis altere: et mucillaginis fenugreci partes conuenientes: et per oleo de lino ponat oleum de cheiri et trini vel viridis. Et si adhuc fortis facere volueris adde ysopti humide: et sintini zanzaban quatuor de vna mucillaginis et miraberis effectum eius ad ea que diximus.

Zacharie

Emplastrum

Quod plastrum dyalinicon confortatum stomachi: et epatis mirabile in quibus accidit vehemens debilitas: et visceribus accidit lubricitas et mollificatio: et confortat fluxum ventris et ad fluxum epatici. In primis fiat cerotum ex cere. Et olei rosati olei nardini: an. Et olei deinde accipe dactylos siccos, xl. numero torrellas de semi. Et deinde sude bictuo i vino osifero. Et accipe carnum citoniorum decoctum in vino. Et viij. et tere cum dactylis contritioe vitrima et misceat cum ceroto et contendantur in mortario donec aggregentur. Deinde pice super ea masticis: olibanis: ab sinibus romani sicci an. Et ligni aloes: macis: myrthe aloes: spice achate galie ramich aromati an. Et landani. Et iterum conterantur donec permisceantur. Deinde line sup lamina ex eo: et suffumiga cum xilaloae et pone sup stomachum et epar et viscera. De meliori autem opatioe est ut masticis et landanum cum cera et oleis misceantur: et sic cum ceteris emplastrum fiat.

Alphabeta

Quod plinij dyalinico descriptione alexandri: membra nutriti colericam passionem: et dissenteriam: et ad fluxum epaticum: et ad malitiam alitimbre: et stomachum recipientem sup fluitare a mibus alijs. Et dactylorum vicinorum maturitati sine ossibus. Et vitellorum de seni. Et citroniorum: et prope carnis eorum de:

De benignis et emplastris.

coctum in vino stiptico. Et cit. Et f. storacis: masticis laudant. an. Et acate: succi agreste: florum yuaru agrestis: rosarum sandalorum citrinorum ramich: marcasticis: myrthe: xilaloae: an. Et cere. Et olei rosati. Et pice sicut se scire fecim: et sic sicut ad infundendum ifundenda. Et pice sicut se scire fecim: et sic ne ex eo sup lamina: et cum xilaloae suffumiga: et suppone.

Alphabeta

Quod plin alexandri confortans ad oem duritiem et apationem stomachi: et viscerum: et hydrophilum cum incipit fieri et grossitas ventositates: et humores crudos et grossum. Accipe spicam olei insudatam. Et olei f. storacis: aloes boni delij: an. Et terebentine. Et assugie porcine recetis adipis anseris. an. Et masticis olibanis. an. Et euforbij. Et croci. Et cere citrine. Et olei nardini et vini odoriferi quatuor sufficit.

Aristachy

Quod plastrum relatum ad aristarachum valens ad frigiditatem stomachi: et viscerum et humorum frigidum in eis et ventositates grossas: et hydrophilum: et tensiones laterum: et dolores ois interiorum de peditis causis: et maxime stomachi et epatis: et duritiem in eis et apata. Cuius permixtio. Et cere citrine. Et terebentine. Et assugie porcine recetis. Adipis anseris emulle cruris vacce. an. Et olei bdelij: myrthe: olibanis storacis opponacis: aloes: masticis: an. Et olei f. armoniaci. Et olei colophonie. Et alumis. Et ipice. Et folij calami aromatici: euforbij. Granorum lauri. an. Et olei balsami. lib. j. olei nardini et vini odoriferi quatuor sufficit. Conscice sicut sepe narramus et vtere.

Oribasij

Quod plastrum Oribasij valens ad apostemata dura scrofulas: et grossitatem epatis et splenis. Et litargiri. Et resine. Et aloes. Et thuris masculis: cuscute: galbani: an. Et olei antiqui et aceti squilicis quatuor sufficit. Conscice sicut diximus.

Quisiam

Quod plastrum Oribasij aliud conferens sicut superius. Et armoniaci. Et dimitte in aceto squillitico per dies. Et deinde tere in mortario donec fiat sicut puluis: deinde cote re cum aceto facto ex cere citrine. Et olei camomille: et yvini: an. Et croci. Et conscice cotendedo donec fiat totum pingue. Inquit Oribasius extende ex eo sup pannum et calidum sup spem na pone et confortet rigorem febrium: pro aceto squillitico permixto fiat ad saccum apum: et est expertum.

Sigai fibrin

De p... g... p... p...

De bignētis & emplastris.

Quod emplastrum de melliloto mollificas oem duritē quee in stomacho & epate splene: et oia viscera. R. melliloto 3. vi. flozū camomille: fenugreci granozū lauri: radis cū altee: & abynthij: añ. 3. iij. seminis apij cordamemi: yreos: cypert ameos: spice: castie: añ. 3. i. & f. sanluci. 3. iij. armonia ci. 3. x. i. acts: bdellij: ana. 3. v. terbenline. 3. i. & f. sicū pin guis. xij. numero. sepi capimureline: ana. 3. ij. & f. cere. 3. vi. olei sanlucini: & olei de spice quātū sufficit. Aque decoctio: nis fenugreci & camomille: & melliloti q̄ntū sufficit ad infundū infusione diligenst: misceantur & conficiātur & epithy metur cum eo.

Tritura ad vulnera sanāda. R. garoifila. radis cū arthe misse. pimpinelle: camomille: petasilon: herbe violap: herbe veteris cauli tenerarū rubei canabis omnib: añ. ma nipulsi. i. rubee quātū de omnib. Hec oia bulliāt i vino vā q̄ ad medietatem. postea cola: & colature adde tertiā partē melles: & cū eo bulliat. Deinde cola: & vsus referua.

Aguētū palme valēs ad vulnera vbi est sanguis: et postemata pestilētia & exituras: & adustionem: & cō punctionem: et attractionē. R. olei veteris lib. iij. assungie veteris depurate a sale lib. ij. litargiri. lib. iij. vitreoli. 3. iij. cōstant sic oleum & assungia misantur in stagnato iupta ignem: & liquefiat. Deinde addatur litargis & vitreolum: & educantur continue cū tribus ramis palme & accipe vnuz ramum palmarum minutatim incisuz & intromittatur: & tā diu bulliat supra ignem lentum factum de lignis siccis do nec inflammetur: & redeat ad suum statū & inspissetur: & dēs firatem habeat.

Aguētū aliud palmeum. R. litargiri aurei lib. iij. pin suedinis porcine depurate a sale. 3. v. vitreoli viridis 3. iij. Terant palme ad libitū & semp agitet cū palmar: & loz co palme potest poni radix canne.

Aguētū exptā ad scabiē. R. assungie. 3. v. olei laurini: argētū vini: cere mūde: thuris albi pulverizati: añ. 3. ij. salis. cois. 3. viij. de succo plantaginis: et sumiterre ad libitū. Conifice sicferam & assungia nouā expurgatā a tela sua & oleum laurinum mitte in stagnato cum succis: & pone ad ignem & bulliant donec liquefiant: & adde puluerem salis

*Mixtura
Sanāda
Pestilētia*

*Pestilētia
Pisus.*

Ahiud

Ad scabiē

Apo stem d. 9. pestilētia b. 9.

*De ea clarissima
De oleis.*

alls cōs: olibāni & masticis in supradicta quātitate: & bñs vnt aning liat vsq̄ ad perfectā decoctionē: & postea deponē ab igne et adūge argentū viū cū salina extinctū: & cū pauco olei pdi cit: & misce bene cū spatula: & vnge palmā manū: & frica for iter in sero vsq̄ ad octo dies.

Quod decima distinctio est de oleis. Et em̄ multiplex oleozū opatio. Alia em̄ sunt que p̄ expressionē sūt. Alia vero que p̄ impressionē sūt q̄n aliquid materialē suscepit id quod in alio est s̄m speciē suā. Alia quoq̄ sūt p̄ resolutionē q̄n virtute calois digregātur: & sūt q̄ plurigena sūt i creto occultata: & hoc maxie alchimistaz est. Et nos de his experiemur q̄ possum. Tu autē aggredes re alchimestas: & agitare cū illis. P̄tio autē de naturis oleo rū & operationū. & modis q̄ per expressionē sūt de his et de alijs: si deus voluerit aggrediemur.

Oleū de amigdalis dulcib⁹ asperitatez lenit gutturis: et pulmonis: & p̄tū oim exteriorū: & oēs durities: et sicca res mēbrozū & iuncturaz: et cōfert ethicis et impinguat: et augmentat sperma. Et iniectū cōfert ardozū vniue & vesice. Et modus operationis est. R. ex amigdalis mundatis ab viroz cortice quātitate quā volueris: & tere cōtritoē vlti ma. & fac passiones ex eis: & dimitte in loco calido p̄ spatūz sicut horatū. v. Deinde iterum tere: & pone in jainari: & strigantur. & exprimantur & emanabit oleum. Et autem in vase duplici: sicut p̄ hore spatūm coreris deide impreseris i jaynari emanabit abundantius. Et si amigdalis tritus sacellos impleueris: & sub cinere calido aut arena calida iter pannos sepelieres: & postea expresseris abundabit oleum. Modus operationis alius est malaxatur in tina sicut pasta malaxatur et sit domus in qua malaxantur calida: et funz datur de su p̄ aqua calida parū et stet pila declius vbi emanat oleū: et dum sic expresseris abundabit. jaynari autē plā ta inferior: sit habens concantatē & emunctozū in parte declisior: & in inferiori parte sit globus iuxta formāz capa ciliaris cōcantatis vt sigillet omni hora ambusa vacui: hic ergo erit modus forme eius.

*Oleū p̄ fin
Expresione
P. 10*

*Alchimista
De Amig.
Dulcib⁹
Cibus*

*De strig.
Expresione
Oleum*

*Alia p̄ opatio
Dexte la
De forma*

De oleis.

In oleo alii palmite: et ita tertio. Deinde colatur et recoditur.
Oleum de granis sissami impinguat: et addit in sperma
te: et lenit durities: et asperitates: et clarificat vocem: et
lenit guttur et est materia aliorum oleorum multorum. Et mo-
dus compositionis eius est sicut olei de amigdalis preterquam
oply vt grana sissami prius excoctentur. Et modus operatio-
nis eius est. Misceatur sissam^{us} ab olibus imandirijs. Deinde
roretur sup ipm aqua cu sale pauco: et cofricetur manib^{us} iterum
et roretur donec madescat: postea expandatur vt excicetur
deinde affetur affatione modica: et ponatur in sacculo pan-
ni asperi: et fricetur multum donec excocticetur: deinde mis-
cetur a corticibus: et molatur cum molis et fiat alrachine: et
decetero trahatur olei sicut de amigdalis. Et quicq^{ue} trahit
oleum preterquam excoctentur: et eius operatio est. vt affetur pu-
rimo sissamus: deinde molatur et fiat alrachine: et trahatur
oleum sicut diximus.

Oleum de semine lini cofert ad spasmi et lenit duriciem
neruorum et iuncturarum: et est medicina magna egritudi-
nibus ant. sicut sunt apata et emorroyde: et raga die et dolo-
r pulsatius. Et modus operationis eius est sicut olei sissami
preterquam non oportet vt excoctentur semina lini.
Oleum de granis papaueris cofert febri et sabare: et le-
nit pecus multe asperitatis: et impinguat et fit sicut
de semine lini.

Oleum de semine lactuce valet sicut olei papaueris. Et
modus operationis eius est sicut illius.
Oleum de semine cucurbitae citrulli. et cucumeris et me-
lonis cofert febribus inflammationibus: et oi inflammationes
et ardores vine. et sunt efficacis. Et modus operatiois eorum
sicut dicitur sicut diximus de sissamo excoctato siue separatim: siue
coiunctim facere decreueris. Ex multis autem seminibus olea
sunt que habent virtutem feminis eorum de quibus sermo
nem non edimus et ex multis nucleis fructus sicut et ex mul-
tis fructibus. quorum operatio similis est eorum que diximus.
Fuit autem olea per impressionem sicut imprimunt forma sigilli
re habili suscipere illam et proprie quoniam aliquid stans sicut ma-
teria ponitur in necessitate facilius habile vt suscipiat virtu-
tem quam res alia sortita est a specie sua. et modi oleorum huius

Est inflammatorius

De oleis.

ius preparationis diversi sunt: et nos hanc diuersitatem mor-
dos multos trademus si deus voluerit.

Oleum rosarum copletum est coforatum. et resolutum co-
uenienter lenitum et sedatum. Rude vero est exinctum
inflammationum coforatum. aggregatum in piffissimum
et phibituum cursu propter potentissimum est potatum ad
dissinterium et ad fluxum materierum corpus. et differt comple-
tum a rudi quoniam copletum materia est ex olivis copletis et folijs
rosarum copletarum. Rudis autem materia est ex olivis quibus
non dicitur accidit copletio et maturatio. et ex folijs que non re-
ferantur nodos suos. Et modus compositionis eius est vt acci-
piatur oleum de olivis: aut oleum sissaminum rectis lauetur
cum aqua fontis lanationibus pluribus. Deinde accipe solia
rosarum rubeorum recentium quantitate sufficientem: et sepe-
lias in oleo quoniam non lauisi: et recede in vase vitreo: et obmra est
sicut eius: et exponas soli per dies. vij. Deinde coque in va-
se duplici per horas tres. Deinde fac permutationem: sicut et
rosarum: et vtere alijs recentibus: et dimitte per alios dies. vij.
Deinde exerce cocionem in eo sicut fecisti prius et fac des-
censionem per mutationem foliorum: et proice super illud aque
infusiois rosarum quam tradidimus in capitulo de syrapijs sicut scripsit
tas olei: et stringe officium vasis. et dimitte in sole per dies. xl.
deinde excola: et iterum expone soli: et dimitte tpe extenso.

Oleum operationis eius alius est: et acquiritur ex hoc quod
sunt resolutum magis. Accipe succi rosarum: et aque infu-
sionis rosarum predictae: an. parte. i. olei loti et preparati sicut dixi-
mus partes tres: foliorum rosarum cotularum quantum sufficit
recede in vase vitreo: et expone soli sicut diximus. Deinde
operare de decoctione eius. et permutatione foliorum rosarum:
et expositione in sole sicut quod diximus de permutatione
succis: et aque infusionis: et hoc fiat bis. Ultimo vero oleum
solum cum succo rosarum. et aqua infusionis earum recondat
in vase et exponatur soli per. xl. dies.

Oleum modus operationis eius est. Accipe amidalaz
dulcis purgatum quantitate aliquam: et tere in pila co-
aritione vltima. Deinde quantitate aliquam earum cum folijs ro-
sarum tritis iterum et fac pastones: et dimitte in loco calido per
dies unum. Deinde iterum tere et malaxa in pila malaxa

Utraque res dicitur variis operationibus

Rosarium

Completa

Rude

Opam

Si quis

Extus

De oleis.

tionē vltima sine intermissione: et fundatur super illud aq̄ infusionis rosarum calide parum: et indessnenter malaxa: et manabit oleum. Vltimo vero malaxa et exprime in sayo nari. Cum autē expresseris torum pone in vase vitri: et stris ge os eius et expone soli: et vtere quando oportet.

Quatus. **O**odus operationis eius quartus est sm' quod hic prioris me dixim' de operatione eius cum amigdalis. hic tñ dicendum est fieri debere cum sisamo exorticato. Sz am'is gdale sunt melior materia ad oleum rosarū ruder: et sisamū ad oleum rosarum completum.

Oleum camomillinum est oleum benedictus expertoris tunamentorum. Et enim resolutium conneniens le: datium dolorem: et est in eo phibito cursuum materis ppter simplicitatē eius modicam et confortat nervos et confortat dolibus eorum et confortat nervosa. omnia. Et modus operatiōis eius est sicut olei rosati preterq̄ oportet ut fiat cum oleo de oliuis cōpleto: aut oleo sisamino cum illis modis preparatiōnum quos diximus.

Oleū violatū inflammationes sedat vbiq̄: sint: et lenit calida et pleuresim. Et modus opationis eius est sicut olei rosati excepto q̄debet fieri cum oleo viridi aut amigdali: no: aut sisamino cū illis modis operatiōis quos diximus. **O**leum anetinum est sedatiūm dolorū: resolutiūm pro: nocatiūm sudoris: quare confortat rigori febris inuns etum in spina: et membris nervosis puocat somnū et confortat dolori capitis: et resoluit apostemata et durities et mod' operatiōis eius est sicut olei de camomilla.

Oleum de lilio confortat dolori pectoris et sedatiūm dolorū qui fiāt a frigiditate: et confortat dolori max: tricū et frigiditati eius et calefacit renes et vesicā et confortat colice. Et mod' cōpositiōis eius est sicut olei camomillini pterq̄ opz: vt citrinitas eoz tota abijciat. Et secūdus modus opationis eius est. Accipe ex folijs lilio: ʒ. viij. masticis: calami aromatici: costi: carpopalsami. an. ʒ. i. gariothoz: cynamomi. an. ʒ. ʒ. f. croci. ʒ. iij. Omnia pter los lia lilioz infundantur in aqua sufficēti: et dimittarat die ac nocte: postea bulliat ebullitōe vna aut duab'. Deinde p'

Somi provocat
Rigo vlt' p' p'ly d'v'.

De oleis.

117
hice olei sisamini sup ea: aut olei de oliuis cōpletis. lib. d. et pōe in vase vitreo cū folijs lilioz. et dimitte in sole p dies. xl. deinde cola et admistra. Olesi aut de lilio qñ sit ex lilijs: yre os est magis resolutiūm calefactiū penetratiū. Factū aut ex lilijs notis: est magis sedatiūm et lenitiūm et maturatiū.

Oleum yrinam est abster suam resolutiūm: et maturas et maturatiūm mater serum que sunt in pectore et pulmo ne. et confortat dolori epatis: plenit et calefacit ea. Et confortat loub' iuncturā et lenit durities eaz et apostemata dura et scrofulas. et confortat dolori et frigiditati matricis: inuamen tum manifestum. Et confortat spasmō et distillatur in aurem et confortat dolori ipsius et fetori narium. et sit hoc modo. Accipe radicem eius quantitatē aliquam et florum eius duplū. et aque decoctiōis radici eiusquātū sufficit. et funde super ea oleū sisamini. aut de oliuis maturis quantū opz. et decoque in duplici vase. Deinde permulta radices et folia lilioz. et fac vt diximus de oleo rosato.

Oleum sambucinum lenit et mundificat cutim et confortat doloribus nervorum et confortat eos. Et sit sicut oleum rosatum.

Oleum de cheiri quod ex cheiri citrina sit est melius et subtilius: deinde qd ex alba. est autez oleū de cheiri resolutiūm sedatiūm dolorum qui sunt in nervis et istis eturis pectore renibus et vesica et sit sicut oleum de camomilla.

Oleum de papanere sedat dolores calidos et facit somnū: et sit sicut oleū violatū et proprie ex floribus eius et capitibus papaueris et folijs ipsius.

Oleum de lactuca. Confortat sicut oleum de papanere: et sit sicut illud.

Oleum de melliloto confortat sicut oleum de camomilla: et sit sicut illud.

Oleum de nenusare confortat sicut oleum violatū et sit sicut illud.

Oleum de cucurbita confortat sicut oleum de nenusare: et sit sicut illud. Preter quod sit ex inco rasare cucurbitis et floribus eius et oleo.

Ex rasura rimbis.
Ex floribus d'g.

Quatus

Camomilla

Violatū

Anetinum

De lilio

Yrinā

Sambucinum

Cheiri

Papanere

Lactuca

Melliloto

Nenusare

Cucurbita

Ussi: vrid. Impugn
De pillulis

Accipe foliorum almeserō. ʒ. iij. & proſce ſuper ea aque. lib. i. et dimitte die ac nocte. deinde fundatur ſuper ipm la- ctis dulcis & recentis. ʒ. vi. olei ſiſamini. ʒ. viij. coquat vſq; ad lactis et aque conſumptionem. deinde colet & reponat. **O**leum de albaſech: & eſt oleū ſericiū cōfert dolori res nū veſice illoꝝ et difficultati vine & proprie iniectū p̄ ſoramen virge aut facto ex eo clyſteri: & fit ita. Accipe albaſech. ʒ. iij. ʒinziberis. ʒ. i. ʒ. funde ſuper ea in vaſe vitreas ſucci extremitatum albaſech. ʒ. iij. olei ſiſamini. ʒ. xij. aque dulcis q̄rum ſufficit: & decoque vſq; ad aque conſum- ptionem. **M**odus alius quod bibitur et t̄ngitur ſuper loca dolentia et fit ex eo clyſtere. Conſert dolori iuncturaz et confortat eas et conſert debilitati renum et veſice. **O**ſi et dolori illoꝝ et colorem efficit bonum et auget deſide- rium cōeundi. Cuius doſis eſt. ʒ. i. cum rob. aut cum vino: aut cum aqua mellis accipe olei ſiſamini et ſucci albaſech et lactis vaccini recētis: añ. li. ij. albarum penidiarum. ʒ. v. ʒinziberis albi. ʒ. xij. et decoquatur vſq; ad ſucci et lactis cō- ſumptionem et adminiſtretur.

Abſech

Z.

de ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ.

Liven: Ami.

De pomis

31 7

Liven: Ami.

De oleis.

Oleū de croco p̄ ferridoloribꝝ nernoꝝ & cōſtat eos & le- nit durtiē eorū et conſert ſpalmo et dolori matricis & colozes efficit bonū. Quod ſic fit. Accipe croci. ʒ. i. myrrhe pure. ʒ. iij. cordument. ʒ. ix. calami aroma. ʒ. viij. Intundā- tur medicine in aceto diebus. v. p̄ter cordument. Die ſexta proſciat ſup ea cordument' dimittat̄ur die. i. Deinde ſum- dat̄ur ſup ea olei lib. i. ʒ. f. & coquat̄ur lento igne vſq; ad ace- ti conſumptionē & ſunt qui loco acet̄i vinum ponunt.

Piperibꝝ

Oleum de piperibꝝ exp̄t̄ur ad egritudines nernoꝝ & frigiditas ſicut eſt paralyſis ſpalms totura tremor: & mollificatio et conſert ad epilepſiam et veram ſciaticam et dolori iuncturarū et doꝝli et colicam et aperit oppilatio- nes. Et conſert matrici inuamentum manifeſtū & calefacit eam: et conſert humiditati eius: & conſert dolori ani a frigi- ditate & dolori renū & veſice et frangit lapidem & modus cōpoſitionis eiꝝ eſt: accipe triumpiperū. añ. ʒ. iij. chebalop belluricorum emblicorū & indorū. añ. ʒ. v. radichū apū ſenicū li. añ. ʒ. iij. ʒ. f. ſerapini oppoponaci iuſquamī albi. añ. ʒ. ij. ʒ. f. ſurbibꝝ albi boni. ʒ. xij. ʒinziber. ʒ. iij. caulis recētis ha- ſech humidi folioꝝ rute humide q̄rum de ſingulis manu capi pōt. Decoquāt̄ur oīa poſt cōt̄itionē earū cū aqua. li. xxiij. vſq; ad tertiam p̄tez. Deinde colet & p̄ſciat ſup ea olei d̄- ſherna emine. ij. & coquat̄ vſq; ad cōſumptionē aq; & ſunt ex hoibꝝ q̄ addit̄ in eo ireos. ʒ. vi. ſapſe. ʒ. ij. anis cordument añ. ʒ. i. ʒ. f. calami aroma. ʒ. ij. ʒ. f. & ſpice ide. ʒ. i. exp̄ſſiois albaſech ſextaria. ij. Admiſtret̄ vbi opz & ſūt q̄ loco olei de- ſherna ponūt oleū yūnū aut oleū de cheiri aut oleum de amigdalis amaris. aut ex omnibus partes convenientes.

Eupſobio

Oleū d̄ eupſobio ē medicis ſolēnis ad egritudines nernoꝝ frigiditas & dolori eorū & dolori iucturaz & dolori epai & ſplenis & fit caputpurgū ex eo ad ſodā emigraneā & litargiā. Qd̄ ita fit: accipe eupſobij. ʒ. f. olei d̄ cheiri. ʒ. v. vini odoriferi tantūde decoq; vſq; ad vini cōſumptionē & vt̄ere. **A**lius modꝝ: accipe ſlas phlagrie ʒdiſi. añ. ʒ. iij. p̄iretri. ʒ. vi. calamiētī mōtanti. ſic- ci. ʒ. xij. coſti. ʒ. x. caſſioei. ʒ. v. Tere & decoq; in vaſe vitreo cū vino odoriferi. li. iij. ʒ. f. poſſibꝝ iſaſa fuerit in eo diebus duo- bus vſq; ad mediū vini. Deinde frica manibus ſtrictatiē eye

Abſech medicina de Piperis

De oleis.

hementi & cola & funde sup. olei de cheiri aut olei figs
mini. lib. j. & f. Et decoque visq ad consumptione vini. De in
de proyce sup ipsum enforbly recentis & albi triti contrito
ne vitima. 3. iij. et coquat cum eo & vtatur.

Oleum vulpini & est medicame nobile vltimis ad artes
ricam & podagra & dolore renu & doxi & modus opera
nonis eius est: acipe vulpe integrā cuius iteriora sint euul
sa: & pone in vase & funde sup ipsam aque fontium et aque
marine: añ. ch. st. j. olei antiqui. clar i ch. st. ij. et. f. & decoque
lento ingne cum salis. 3. iij. visq ad aque consumptione. De
inde pone in vase & proyce super ipsam herbe aneri & hala
sech: añ. lib. j. & funde sup ea aque dulcis vbi cocte fuerint
ex eisdem herbis: añ. manipulū. j. decoque sicut prius visq
ad aque consumptione & administretur. Est enim mirabi
le: & qñq; preter oleum coquitur vulpes in aque fontium &
aqua salia & sit aque qñtitas multa cū eisdem herbis & ad
ministretur lauando in tina: & est efficac. hoc quoq; non p̄
sermāritus q; vulpes taz diu debet coqui: siue in faciēdo
oleum siue aquā ad abluendū donec discocata sit vt eius ar
tus oēs laxantur & dissoluantur.

Oleum de serpentibus mūdicat cutim et sanat impetis
gines qd ita fit. R. ex serpētib⁹ nigris circiter lib. ij. &
sint serpētes nigri itegri & fūde sup eos olei sisamini: ch. st
j. et. f. et pone in vase terreo vitreato sicut ozificij: et sigil
la ozificum vasis & decoque lento igne visq dum dissoluan
tur serpētes & caueat sibi operatoz a vapore eius & cum co
cū fuerit dimittatur infrigidari & recodatur in vase vitreo
& administretur liniendo cū penna.

Oleum de scorpionibus lapidem in renibus & vesica frās
sit et expellit eum & pprie in renibus et femore et sup
pra collum vesice insutum & iniectum p virgā: expellit em̄
eū & modus operationis eius est. R. scorpiones circiter. xx.
vel plus vel minus s̄m qñtitate eozū et pone in vase vitreo
& funde sup eos olei amigdalarū. li. ij. & stringe caput vasis
et dimitte in sole diebus. xxx. Deinde cola & vtere. ¶ Ad od⁹
operationis eius alius est. R. aristologie rotūde scitane cy
peri corticū radicis capparū añ. 3. j. fūde sup ea olei amig
dalarū amararū: ch. st. j. et pone in sole. xx. diebus. Deinde
proyce

Vulpini

Serpentibus

a vapo
Scorpi

Rapidibus

De oleis.

proyce sup ea ex scorpionibus a. r. visq ad. xv. & itez sstige ozū
sicut vasis edimite i sole p dies. xxx. Deinde coles & reponat
est em̄ mirabile de q; paties possiq; tina egredit vnguat s̄s
cut dixim⁹ & ex eo p virgā inieciat modicū hoia post hoia.

Oleum de ranis confert doioz arthetico & podagre calli
dis & inungitur sup tepora febribus inflātionum
et facit somnum q; ita fit. R. ranarum antiquarū: capitam
circiter. li. f. et fūde sup ea i vase vitreo olei sisamini ch. st.
f. et obtura ozificum vasis: & decoque sicut diximus i oleo
serpētino. ex multis aut rebus sūt olea s̄m hūc moduz que
rerū ex quib⁹ sūt virtutem habent: de quibus multi. ex sa
pientibus scripserunt in quibus sermone non extendim⁹.

Huiusmodi olea p resolutione diuersis modis: de quib⁹ ser
mone aggrediemur cū dei spūs largitate: & ponem⁹ ex
planationes mirabiles. de quibus sermone latiori loquunt:
q; que sunt occulta in rebus manifestant et detegunt: hos
quoq; aggredere rei huius cupidus tam famose cū illis.

Oleum de onis in multis exptū est. Curim mūdicat:
et impetiginē et serpiginem et alios morbos cutis cu
rat: et facit nasci capillos & cōfert fistulis & vlcibus malis
et sit hoc modo. accipe vitella onozū elixatozū circiter. xxx.
et comminue ea manibus et pone in sartagine lapidea et
frige super ignem monendo cum ligneo: aut ferreo cocleaz
ri donec rubescant et resoluatur ab eis oleum. et tunc exp̄a
me ea cum cocleari et manabit abundantius.

Oleum modus eius cōpositiois est. R. vitella onozū elixa 2
ta. Cominuatur molendo cū moia. Deinde malaxetur s̄s
cut dixim⁹ in capitulo de oleo amigdolino: & manabit oleū. 3
¶ Tertius modus eius est vt distilletur in cazola. & a labis
co sicut in oleo p̄horum dicemus.

Oleum de frumēto impetigines et cutis asperitates cu
rat. ¶ Modus operationis est. Pone frumentum sup
laminam ferream et super ipsum aliam laminam ferream
ignitam non multum: & comprime & manabit oleum.
¶ Secundus modus ponatur frumentum excorticatu in
vase sublimationis. et fiat sicut dicemus.

Oleum sinapinis confert dolorib⁹ frigidis & litargie et
oblationi. Et sit sicut oleum de frumento.
¶ Def.

De ranis

De vitellis

De onis

De onis

Scorpi

Scorpi

De egritudinibus;

experientis. Ne diuertat dū recta potes. Nōmē em̄ rē hñs
medici: quē nulla mouent: quē & cōstantia moxiceffus gra
nitas & sermonum onus insignit. Sesiunt munera bñ qdē
ad vitam. Sed melius est nomen preclarum cunctis diuis
iis. Nimirū exultat q̄ experta hz ille multa q̄ nūq̄ tractas
uit. Jō experta tua sunt in qb̄ p̄siderationē fecisti.
¶ Trifectū erit op̄ hoc qd̄ aggredior. Et p̄tia erit sectio ep̄
de medicinis egritudinū pticulariū q̄ sunt a capite vsq̄ ad
pedes. Scōda de medicinis egritudinū vniuersaliū. Tertia
de medicinis q̄ sunt ad ornādū & decorādū.

¶ Prima igitur sectio cōinet. v. particulas.

¶ P̄tia est de medicinis egritudinū mēbroz capitis.

¶ Secūda de medicinis egritudinū mēbroz seruētū: sp̄si.

¶ Tertia de medicinis egritudinū mēbroz nutritiōis.

¶ Quarta de medicinis egritudinū mēbroz expulsōis.

¶ Quinta de medicinis egritudinū: sicuturā.

¶ Secūda sectio cōinet q̄tuor particulas.

¶ Prima est de medicinis ad febrē.

¶ Secūda de medicinis apostematū.

¶ Tertia de medicis solōnū p̄nuitatis & sepatōis p̄tini.

¶ Quarta de venenis.

¶ Tertia sectio ē sūma singularis. Et sic capit hoc op̄ i to:

¶ Quarto & ḡa sp̄s dei bñdicti & gloriofi.

¶ Prima aut̄ pticula sectionis p̄tie p̄tinet. viij. sūmas.

¶ Summa p̄tia de medicinis egritudinū: capilloz.

¶ Summa scōda de medicinis egritudinū cutis capitis.

¶ Summa tertia de medicinis egritudinū cerebri.

¶ Summa q̄rta de medicinis egritudinū neruoꝝ.

¶ Summa q̄nta de medicinis egritudinū oculoꝝ.

¶ Summa sexta de medicinis egritudinū auris.

¶ Summa septia de medicinis egritudinū partū nasi.

¶ Summa octaua de medicis egritudinū oris.

¶ Repleat igit̄ sp̄s dei p̄cepta hec misericorditer ḡa sua.

¶ Et scdm̄ q̄s ex terra medicinas ad vñs idigētū edidit secū

ditate p̄ferat salutē. Qm̄ sine ipso nihil icolumē: & ab ipso

sanatum omne.

¶ Particula p̄tia sectionis p̄ime de casu capilloz.

De egritudinibus.

¶ Tra hui⁹ egritudinis est tres res. P̄tia ē oc
cupatio circa capitis mūdificationē si ē ma
teria ledēs & p̄tie cū eis que dicemus taz.
Scōda est regimē cibi & pot⁹ & alioꝝ emēdā.
T̄tia malitiā cōplexiōis: & ḡnantū humores
laudabiles. Tertia est administratio medi
cinarū casum eozū p̄hibentū & ex eis est medicamē salient
valēs ad casuz capilloz: & inuitū caluici. Et mod⁹ opationis
ep̄ est. R̄. succi extremitatū myrti humide & succi oliuarū sili
nestrum. añ. 3. ij. rosaz siccaꝝ. 3. f. ab sinthū romani siccī. 3. f. p̄
ij. bulliāt hec oia cum aceti. li. f. vsq̄ ad cōsumptionem me
diatatis ep̄. Deinde cola & infunde in eo calido laudani. 3.
ij. & dimittre p̄ dies duos. Deinde tere & sūde sup̄ ip̄z nsc oleū
myrtinū & alia vice ynū stipticū donec i substātū mellis re
digatur. Deinde misce cū eis ramich. 3. ij. capilloz veneris
3. ij. & f. in puluere redactis. Ultimo vero aromatiza cū gal
lic. 3. f. & f. vel. ij. & vnge locū postq̄ fricaneris ip̄m cū panno
aspero: et postq̄ vngeris p̄ tres dies laua. Deinde redi ad
vngendum vsq̄ dum appareat sanitas.

¶ Unctio alta ex n̄ra inuēione p̄hibēs casuz capilloꝝ. R̄.
corticū cāneystorū: & corticū auellanaꝝ vstorū: granoꝝ myz
ti: añ. 3. iij. ab sinthū gallarū: añ. 3. ij. p̄sicē post triturationē
eozū cū oleo myrtino. & vnge exptum est.

¶ Mahomet filius zacharie ad casuz capilloꝝ: & inuitū calni
tū exptū. R̄. capilloꝝ veneris: folioꝝ myrti oim afforsū: vt re
ri possint & corticum p̄ni: et olibanī: añ. Pulueriza & accipe
laudani ptes. ij. myrti partē. j. Et cum vino veteri & oleo de
semine raffani tere. Deinde cetera cū eis misce. Stepthy:
metur cū eo in nocte & lauatur in mane cū aqua decoctiōis
capilli veneris & sicle & folioꝝ myrti. Et assiduetur medica
men hoc quoniam sanat.

¶ Aliud eiusdē: cimblicū & solis myrti: & capilloꝝ veneris.
& galle: coquātur in aqua vsq̄ dū fiat turbida: postea cum
tantūdem olei onfacini coquatur ad aque cōsumptionem.
Deinde adde oleo q̄ remāsit laudani. 3. xij. masticis. 3. viij.
& sac coqui cuz vino. Deinde tere donec impinguet. Et mi
sce cū eis ramich. 3. iij. Et liniatur cuz eis radices capillo
rū: est em̄ mirabile. Dixit archigenes. R̄. granoꝝ iuniperi
Q. ij

Casu Capul
Lorum

pro gub
p̄m Calp.

Ab signis

Mahomet

Stepthm

Archigenes

De egritudinibus.

laudant ab sinthy capilloz veneris. añ. permisce oia cũ vis
no & oleo myrtino: & dimitte dieb⁹. vi. Deinde coque eavsq⁹
ad vini consumptionem & cola & vnge caput post fricationē
eius: deinde lava sicut diximus.

**Summa secundae sectionis primae de medicinis
egritudinum cutis capitis.**

De alopitia.

Ura hui⁹ egritudinis sunt quattuor res. prima
est mūdificatio capitis ab hūore sub cut⁹ malis
tia esse v⁹: sicut dicemus iā. Secūda est vt adē
quatio fiat in corpore: in hūmōi occupatiōe con
uerrere regimē ad ea q̄ laudabilis materieruz
elemēta sunt. Et hoc est regimē laudabile in generibus re
rū. vi. Tertia est occupari circa id qd factū est de malitia in
cute. Quarta est ad gnationē piloz auxiliari. De prima vi
cemus post. De sc̄ba p̄mittimus nūc qz nō est huius inq̄
sitionis. Desertia & quarta loquētur nūc. Si alopitia de
humore fuerit flegmatico fiat linimētum de inuētiōe n̄ra.
q. & alchitran enforbū: rute mōtane: baccharz lauri. añ. j.
ij. sulfuris vii. ellebori albi: añ. 3. i. & f. Tere que terenda
sunt & misce cũ oleo laurino & oleo antiq̄ q̄tuz opz vt hēant
mediocritatē inter spissum & tenue: & line cuz eo sup locum
postq̄ fricaueris cũ cum cepe muris: aut alleis fricatione
acquirente rubedinem in loco.

Undē iude⁹. Linimētū ad alopitia exptū. & enforbū spu
me maris: simi colubini: añ. 3. i. elsi albi: seminis rute mōtas
ne corticū anellana: & castanea: nastur cij: spice: cassie. añ.
3. f. amigdalaz amaraz 2busaz cũ corticib⁹ suis. 3. i. cũ vis
no cocto & oleo raffani aut laurino: aut rosato fac vngtū et
caput vnge: & dimitte tota nocte. Deinde lauabis aq̄ vbi sicle
& sabe cocte fuerint. Et hoc fiat sine itermissiōe donec sane
tur & hec oia fiat: postq̄ fricationē i loco feceris. Deinde frica
ueris cuz cepe muris aut alleis aut cepe acuto.

U Russ⁹. Cōfectio epithymatis ad alopitia. & enforbū: rus
te montane: baurach: snapis arthemisse. añ. partes eq̄les.
Cōfice cũ aqua cepe: squille: aut cũ aqua cepe acute. Et epi
thymetur cum eo post fricationem. rubificantem.

U halli. Cōfectio epithymatis ad alopitia expti. & enforbū

*Alopetia
cōhar
2. r. 2*

*Phlegma
vngt.*

*Sp. linc
vis.*

*Spissū
hab.*

Cutis capitis.

rute mōtane. añ. 3. iij. nigelle cōbuste. 3. i. seminis armelcō
busti. amigdalaz amaraz cũ bōbustaz. cum corticibus suis
añ. iij. corticum arboris fici & folioz eius: spume maris scōz
buste: añ. 3. ij. Cōfice cũ exp̄ssione squille & epithymetur cũ
eo diebus. x. donec rubeat loc⁹ & vesicetur. Deinde epithy
metur sup ip̄m aristologia rotūda: & laudanz: & ab sinthy
um cōbustum & sssimbium & litium: añ. cum aqua solatri.
U sil⁹ zacharie. epithyma ad alopitia mirabile. & spu
me maris. 3. x. baurach: ulfur: qz nō inuenit ignis enforbū:
añ. 3. ij. Gūmi rute agrestis: staslagrie. añ. 3. i. cataridaz. 3.
i. p̄misce ea cũ fece olei antiqui & line ex eo. post fricationes
cum cepe acuto donec locus rubeat: & cum mordicat & am
pule apparuerit: vnge p aliquot dies cũ adipe anatis: aut
vsi: aut cum vnguēto de cerusa. Deinde redi ad yngēdaz:
U Si aut alopitia ex humore fuerit colerico fiat linimentum.
descriptōe iudei quod. & spu me maris: baurach: amigda
larum amararum cōbustaz corticum auellanarū cōbusta
rum: radicis canne cōbuste: stercoris muris. añ. Cũ aceto &
adipe anatis fiat linimentū. post fricationē tñ loci cum spu
mamaris & p̄ano aspero. Ultima debet esse intētiō occupa
ri ad capilloz gnationē: & vt curetur caluicia. Phylagrus
Medicamē faciēs nasci capillos vbi opz: & sanās caluicias.
& carnium limatiarum & sanguisugarū et apum & vespa
rum: & salis tosti: añ. ptes equales. Pone in vase vitreo hñ
te foamina multa in fundo eius sicut cribratorinz: & pone
sub eo vas vitreum: & manabit post diem & diem: humidis
tas que cōseruet i vase. Et qñ oportet fricetur sup caluicia
postq̄ fricaueris ip̄m vehementer cuz p̄ano aspero: aut cũ
spuma maris et p̄ano aspero.

U silius zacharie. Linimētū sanās caluicia: & generās: pis
los in barba: aut sup cilijs. & cere. 3. v. olei de cheiri. 3. ij. et
f. laudani. 3. viij. enforbū summi rute agrestis: cataridaz.
añ. 3. ij. seminis citraguloz cōbustoz vesparū sine aq̄: añ.
3. ij. stozacis liquide myrbe: añ. 3. ij. & f. fiat vngtū: & unta
tur ex eo in nocte & lauatur in mane: & hoc si at post loq̄ fri
cationem vehementem. cam aut pilli nasci incipit sepe ra
dantur vt ingrossantur: & firmi fiunt & spilli: & proprie quās
do exiles nascuntur sicut lanugines.

Q. 114

Pithymatis

*Dein
Schule
rica.*

*4.
Phlegma
no.*

*Salut
vna Societ*

De egritudinibus.

Aliud est uide ualēs similitur. R. cineris abrotani. 3. x. v. v. tris cataridarum. 3. ij. laudani. 3. iij. auellane cōbuste. 3. ij. Teratur oia cum oleo ueteri q̄ aromatizetur cū aliquatulo gallie: q̄ vngat in nocte q̄ abluatur in mane post fricationē q̄ postq̄ vesica uerit dimittat die. i. aut. ij. deide iteret quoz niam sanat. **A**liud ualēs sistr. R. olei de beē. 3. i. cantaris daruz quarū abscessa sint capita q̄ ale. 3. iij. teratur sufficiē ter q̄ misceant cū oleo: q̄ coquatur in ola vitreata sufficiēter agitādo ol̄ hora cū spatula: q̄ dū cocta fuerit deponatur ab igne q̄ cū modico musci aut ambre aromatizetur. Est em̄ expertū q̄ proprie inunctuz post fricationem loci vt diximus.

De fursuribus.

Arsura si ex frigidō fiant humore. Accipe fel taurini cle et oleo yuno: et line in sero et in mane: lana cū aqua de coctiois lupinorū: q̄ fenugreci assi. **E**t ex calido fiant humore: cōfert medicamē illū mirabile: mirabolanoz citrino ruz affozū. 3. x. cū succo sicle et solatri et aceto distempere et line cū eo: deide laua cū aqua fursuris q̄ lupinorū q̄ myrie.

De saphari.

Quia hui⁹ egritudinis ē quattuor res: sicut distin sum⁹ i alopitia. **F**ilius zachearie. Cōfectio epi thymatis ad saphari recetem que accidit in cor: pōib⁹ teneris. Recipe alchanne de mecha amī: gdalarum amararū combustarū cū corticibus suis: ster cois. muris venarū celidonie: coriandri sicci: scole: argēti venarū tinctozū curcume aristologie corticum granatorū merdasengi: añ. partes equales. Cōfice cuz aceto q̄ oleo rosato. q̄ line post fricationem.

Sal. dicit se curasse multos hec linimēto. Chartas combustas tere q̄ distempere cum aceto: q̄ line super locum et nos quidem experti sumus apud necessitatem **D**emocris. Linimentū curās saphari. R. chartarū cōbustarū: calcis lote: argēti vini. añ. 3. i. Cōfice cū aceto et oleo nucū q̄ line cū eo post fricationē loci sufficiē cū pāno aspo. **A**lexander. Linimentū sanās saphari antiquā i corpōibus duris. R. bubegi: stercois muris capitum ranarū cōbustarū: colcothar vlti: venarū celidonie: salis adusti: galla

Cerebr.

ruz: sulfuris vini: curcume: litargiri: aristologie: tubel eris: añ. partē. i. chartarū cōbustarū partes. ij. q̄. cineris acherua: sarcocolla: añ. partē. f. argēti vini partē. i. q̄. f. amigdalarum amararū adustarum partes. iij. Conface cum aceto vni q̄ oleo antiquo q̄ administira post fricationem cum cepe acuto: aut squilla: expertum es verax: deinde lana cū aqua vsnee: q̄ foliozum vlti q̄ radicū maluarum.

Aliud. de inuentione nostra. Litargiri cadimieytrinsq̄ calcis viue: añ. 3. i. chartarum cōbustarum: olibanī tartari cōbusti: añ. 3. f. sief memithe: gallarum cōbustarū: añ. 3. iij. argenti vini. 3. vj. aceti q̄ olei myrti quantū sufficit. Coque vsq̄ dum acetum sit consumptum. Deide argentum viuum sic conserendo cum eis commisce q̄ viere sicut alia.

Suma tertia de medicinis egritudinum cere: bit: q̄ primo de cura sode.

Dictio in curatiōe hui⁹ egritudinis si sit cōplexionalis q̄ nō habēs materiā ē altera: re sedare tm̄. Et si ē cū materia circa alterū duozū occupabimur vel vtrūq̄: et sunt aut abscessio cāe aut sedatio doloris aut vtrūq̄. Et si ē a solutiōe p̄tinuitat̄ alijs atq̄ alijs vtetur: sicut dicem⁹ i suis capitulis. Et si ē ab aggregatiōe oim: tūc totū gen⁹ cure est necesse: sicut in sōda que ē: sicut verbi gratia ab apostemate.

Inquit haly. Si sub pianoz fumozū dominio caput possit est a sedantibus incipere nō debem⁹: et raro ab eis: nisi apud vehemētā doloris. **S**ali. raro ab abscessiōe cāe incipere debem⁹ nisi sit sōda sanguinea: aut similis acuitat̄: s̄ ab eo q̄ materiā adaptat ad abscondendū. Si em̄ sanguinea fuerit aut hūores peccēt in sanguine a slobotōia p̄icipiem⁹. Et si sōda vehemens fuerit pulsata slobotomia similiter incipiemus. **S**i autē ab alteri⁹ hūozis pctō p̄icipiūz digeremus. Deinde abscondemus digestionē itaq̄ facit in materia calida: syrupus acetosus q̄ aqua de lupulis q̄ aqua ordei q̄ aqua buglosse domestice: q̄ siluestris: q̄ syrupus violatus: q̄ syrupus rosatus: q̄ syrupus de nenufere et similia. Et in frigida quidez flegmatica digestionem faciunt oximel simplex q̄ oximel squilliticum: althaeae: yopos

De egritudinibus.

et spica et similia. ¶ Et si fuerit materia adusta colericis: dicitur gestionem eius facit: sicut acetosus et aqua lupuli: et si muiterre et alteraxacon et similia. ¶ Et si aut fuerit melancolicus: in digestionem autem eius regimē erit duplex. Ex vna scilicet parte cum eis que lenificat et humectant et habitant duritiam corporis eius et siccitatem terrestris eius et ex alia cum eis que resoluunt et incidunt et subtiliant resolutionem et incisioem non perducere ad lapideitatem: et proprie cum rebus operationibus cum mediocritate et temperie. Et semper ponimus vltimam consuetudinem in hoc duplici regimine ut cadat equaliter digestio et maturatio in materia: et non abicindatur subtile et remaneat grossum. ¶ Eligimus autem ad digestionem materie rum siue calidarum: siue frigidarum ex vncionibus et epithymatibus et empiastris et embrocationibus et alijs que conseruant sicut infra distinguemus. Et incipimus experiri iea sem testimonium exigentie cause. ¶ Et quidem canon est: quoniam in sorda calida ab alterantibus incipere debemus: siue sint emplastra: siue vnciones ut reprimatur excessus eius et prohibeatur aduentus nocui alterius ad ipsum quantum possibile fuerit nisi in quattuor casibus. ¶ Primus est in sorda calida que fit in febrilibus et proprie materialibus. Vnus est epithymatus frigidorum repercutiuorum multiplicat eam: non enim punit vapore exire. Sed attractio acetum et aque rosate aut violate per nares vehementiam eius sedat. ¶ Secundus vero est quoniam fit sorda propter vapores acutos qui perveniunt ad caput excoitate totius corporis: aut membri alicuius et ita caput recipit eos et tunc facere ut fiat eorum diversio ad oppositum et diversum ex vna parte: et ex alia receptorum resolutio sedat eam. ¶ Tertius est quoniam sorda fit a nocimento quod in fertur a multitudine materie: et tunc enacuatio eam sedat. ¶ Quartus est quoniam sorda fit a multitudine vaporum existens in capite et propter communitatem corporis aut alterius membri: et tunc resolutionem administratio cum facilitate: et particularium enacuatio eam sedat. ¶ Amplius autem canon est quod emplastra et linimenta alterantia non sunt expolianda ab aliqua virtute. Prima est proprietate eius in gradu alterationis. Secunda est ut coadunet virtutem membri: ut non recedat a virtutibus. Tertia est ut confortet membrum cui applica-

Cerebri.

tur propter caliditatem suam. Et incipimus rememorari de eis: primo quod caput et cerebrum mundificantur. Et incipimus a mundificationibus materiam calidam: et conferunt sode et egritudinibus calidis. Et de hoc quod materia siue calida siue frigida sunt tres modos recitavit diminutionem: aut enim per enacuaciones sensibiles et occultas aut per diversione eius a parte nobili ad ignobilem aut per vtriusque. Enacuaciones autem occultas non regulat. Enacuaciones quoque sensibiles eadem sunt: et quoniam per se: et quoniam adiuta a rebus exterioribus ab operatione artificis: et hoc sunt duos modos aut vtriusque particulariter. Vno autem hic vltima purgationem que materiam euacuat cui accidit a coitate totius multiplicatio aut primo aut secundum mosorum aut eorum que sunt minera illius sicut epur sanguinis et chylis colere stons flegmatis et sple melancolicis. Et voco purgationem que ex parte illius membrum in quo materia exuberat euacuat ab emulsiuibus eius sicut quoniam per palatum: et nares et aureas et oculos materie cerebri purgat. ¶ Et quidem canon est proprie larvum ponere non debere nisi in quattuor casibus. Aut quod materia non multum in quantitate exuberat: quare sufficit a parte emulsiuorum illius membrum adduci in quo est egritudo aut quod membrum dans non est forte in dano nec membrum recipies apertum in recipiendo. Aut quod membrum non recepit a membrum coitate eius. Aut quod corpus et alia membra non sunt posita sub dno materie facietis egritudine in illo membro. Diversiones autem materie a parte nobili ad partem ignobilem fieri debere ostendimus propter fricationem extremis et compressiones et ligaturas earum dolorosas et cum vltimis et alijs. Res autem que habent intentionem vtriusque sunt clivus et suppositoria et oia que simul ad longinquam diversitate attrahunt et euacuant. Et nos de oibus loquemur. Et primo de enacuacionibus ab artificio si deus voluerit.

De sorda calida.

¶ Ode calide primo medicas distinguimus. Et sanguine que dicitur nobotomia necessaria est dicitur. Deinde sedatia que dicitur mus. Colericevero curam aggrediemur. Incipientes a simplicibus et debilibus ad maiora et fortiora procedemus. ¶ Inunctio ad sordam calidam siue sit sanguinea siue colerica siue coplexionalis siue materialis. Olesum rosatum et acetum alibum cum modico aque rosate diu agitentur et contundantur donec impinguescant, deinde infrigidetur super niuem et ex-

Operatio sode depurata
Capitulum 7. 7.
Depuratio in 3.
15. deo. labor. a. l. b.
et. s. p. d. e. r. m. a. n. e. t.

De egritudinibus.

eo caput liniatur. Est enim expertus. Si autem cum soda fuerit somnietas opij parū adde aut papaneris succū cū cortice. Inquit Alerader. ꝛ. ex cerolo Sal. circiter. ꝛ. ij. ꝛ. lana illud lauationibus pluribus cū succo solatri ꝛ. sempine ꝛ. lactuce ꝛ. endiuie ꝛ. succo cucurbitae ꝛ. succo vine acerbe. Et line et suppone folia salicis ꝛ. miraberis effectus eius.

Linimentū forte ad sodā calidā pulsatinā. Oleū rosatū ꝛ. violatū cū pauco aceto ꝛ. agreste ꝛ. modico cāphoze diu contunde donec pinguescat ꝛ. capiti supponatur. Est enim efficacissimum. Serapionis. Embroca ꝛ. feres sode calide. Uiole rosarū folia nenufaris ordeū excoctatū folia salicis maluarū. In aqua coquant ꝛ. p. cānuā ꝛ. coeli capiti ex alto fundat si catarrhū nō timueris. Si autem virtutē hęc resoluēdi volueris cāmomillā adde. Et si sedatiū ꝛ. somni ꝛ. puocatiū queris cortices papaneris ꝛ. lactuce adde.

Filiꝛ. zacharie. Modus aliꝛ. embroce cōferētis ad sodas calidā cū aqua sunt vigilię ꝛ. p. mixtiones. ꝛ. violas siccas ordeū excoctatū: semen cucurbitae: aut corticē eius semē lini ꝛ. p. salicū cortices papaneris semē altee: semē lactuce. semē portulacae rosas siccas. Decoquantur in aqua ꝛ. ad cōsumptionē quartę ipsiꝛ. Deinde fac embrocationes sicut diximꝛ. Et si res ea manus ꝛ. pedes et facies lauentur.

Modus embrocationis aliꝛ. resoluens ꝛ. sedans sodā calidā. Accipe folia maluarū aut radicem aut semina earū aut oia simul ꝛ. ordeū excoctatū ꝛ. rosas ꝛ. violas ꝛ. folia salicū ꝛ. folia cucurbitae aut cortices eius aut semina ipsius ꝛ. mellilotum. De omnibus ana partem vnam floxum cāmomille quantum de omnibus. Coquantur omnia in aqua ꝛ. fiat embrocatio sicut diximus.

Epithyma sedās sodam calidā. Enisci semē ꝛ. p. salicū separatim sine coniunctim cū aceto conuassata ꝛ. super caput posita valent.

Modus emplastris alius ad idē. Accipe flores cāmomille farinā ordeū radices altee semē lini cortices papaneris violas nenufar. Tere cū oleo rosaceo ꝛ. violaceo aut nenufarino ꝛ. p. misce ꝛ. ex eo super caput fac emplastrum.

Dyscorides. Succum extrematarum visis in primis cū nascuntur cum farina ordeū dissempera ꝛ. oleo rosato et li-

Cerebr.

ne ex eo sup caput ꝛ. expertus est.

Modus emplastris aliꝛ. ad idē qd̄ resoluūt cū facilitate resolidū sode calide. ꝛ. virge pastoris sanfuci ꝛ. balsamite seminis ꝛ. radicū ꝛ. folioꝝ maluarū ꝛ. violarum ꝛ. hāse ꝛ. ordeū mīdi: ana partē. ꝛ. rosarum partē. ꝛ. ꝛ. cāmomille partes. ꝛ. fiat emplastrum cum eis: vel fiat embroca cū aqua decoctionis earum.

Desue emplastrū sedans sodā calidā pulsatinā ꝛ. emisis graneā calām. Accipe farine ordeū sandaloz tritū: sēs mezmithe rosarū faufel boliarmē accatie aloes semis lactuce cāphoze de singulis partes eq̄les ꝛ. fice cū mncillagine ꝛ. salicū aut cū succo portulacae aut lactuce ꝛ. epithymet cum eo. Sabiel suffumigium valēs ad sodā calidā. Accipe sandaloz cū faufel rosarū: añ. ꝛ. ij. ꝛ. ꝛ. cāphoze. ꝛ. vniꝛ. tertiā spīce. ꝛ. ꝛ. ponāt i vase vitreo stricti orificij cū aq̄ rosata quātū sufficit ꝛ. obturet orificij eius ꝛ. dimittat vt bulliat i cinere calido. Deinde deobturet ꝛ. recipiat fumus eiꝛ. est enim expertus. Et si ex eo super tpa aspergatur aut lauet ex eo facies cōfert. Si autem vigillas patitur cortices papaneris cum eis adde ꝛ. proprie eius. ꝛ. ij. ꝛ. plus vel minus sicut in ceteris viset.

Aliud suffumigij eiusdem resoluēs residū sode calide. Accipe rosarū sandaloz machaziri ligni aloes: añ. ꝛ. ij. ꝛ. cāmomille. ꝛ. ij. aq̄ rosate quātū sufficit. Fac sicut prius nobile ꝛ. expertus est. Et sunt qui ponunt cāmomille ꝛ. pōdus oinz. Et sunt qui addunt mellilotum.

Caput purgia fiat cū oleo rosarū ꝛ. violarū ꝛ. nenufarino cū pauco cāphoze aut cū pauco oleo de semine cucurbitae dulcis aut oleo de salice.

Aliud filij zacharie valēs ad dolorē capitis calidū ꝛ. emisis graneam calidā ꝛ. dolorē auris. ꝛ. opij cāphoze: añ. partes eq̄les fiat colliria sicut lentes ꝛ. dissoluatur vniꝛ. aut duo in oleo violarū aut oleo de cucurbitis ꝛ. distilletur in nasum ꝛ. aurē: est enim verax.

Aliud filij Serapionis valēs ad sodā calidā sublimē. ꝛ. spodij. ꝛ. ij. opij. ꝛ. i. croci. ꝛ. f. cōfice cū aqua in modū pillularū paruarū ꝛ. admistret cū lacte mulieris aut oleo violarum aut oleo de semine cucurbitae deinde post hoc fac es

De egittadinibus.

puturgis cū lacte mulieris et aliq̄ ex oleis.

¶ Inde odorat oleū rosatū cū aceto cōquassatū et posittum in vase vitreo et cōfert sode calide vehemētī.

¶ Aliud nīm exptū. ℞. amili nabeth: añ. ʒ. ij. opij. ʒ. iij. spo dū. ʒ. i. croci. ʒ. ʒ. fac sicut proximum.

¶ Aliud. Aaron exptū efficac ad sodā calidā et emigranēā et dolorē auris. ℞. siet memite faufel seminis iusquamī ser minis lactuce rosarū sandalozū opij radicū mādragore: añ. ʒ. iij. fiat ex eis siet et fricetur ex eo sup cutem cū oleo rosato aut violato cum paucō aceto et distilletur in nasalz et aurem et proprie loci doloris.

¶ Incipiam⁹ ponere euacuatoia cōferētia ad sodā calidā cuius materia ē colera citrina. Et incipiamus a leuiozib⁹ sicut cōsaenimus pcedētes ad maiorā. purget ergo i pnis cū aq̄ fructū. ℞. pruna. xxiij. tamarindozū. ʒ. ij. et ʒ. ʒ. medul le. cassie fistule. ʒ. ij. mirabolanoz citrinoz. ʒ. i. et ʒ. ʒ. propine tur infuso eozū post insufficientiā coctionis ipoz.

¶ Aqua fructū sūm modū nīm cōferens sode colerice. ℞. ab smthij romani rosarū violarū añ. ʒ. v. sumiterre. ʒ. vi. cas pilloz veneris. ʒ. i. passalaz enucleatarū. ʒ. i. pruna. xl. nūe ro iunbe sebesen: añ. xx. Coquant cū facilitate i aq̄ li. ij. vsq̄ dū veniat ad li. i. et pūce in ea illa eadē que hic proxime diximus et ppinetur et sunt cassie fistule. ʒ. ij. tamarindozū ʒ. ij. corticū mirabolanoz citrinoz. ʒ. i. et ʒ. ʒ.

¶ Inde Sal. Quando ex aq̄s fructuum soda nō resoluit p: pināda est infusio aloes. Et iste ē modus eius. ℞. succi eius diui e succi lupulli post depurationē ipsoz: añ. ʒ. vi. et alte rius eozū tū: si vtriq̄s haberi nō pnt vel succi buglosse do: mestice aut silne stris. lib. i. et pūce super ipz aloes succotrie ni boni et electi. ʒ. i. et pone in vase vitreo ad soles obturato orificio eius diebus. xij. et da ex eo omni mane ab. ʒ. i. vsq̄ ad. ij. cū modico dragaganti vt nō noceat ano.

¶ Modus infusionis conferens sode calide vehemēti et solutione educit colerā. Et cōfert inuamentū maximū febrib⁹ bus colericis. Accipe succi endiuie cocti et depurati. li. ij. et aliozū succoz q̄s dixim⁹ e: infunde i ipis vt altero ipoz dya straco st. ʒ. vi. Et da ex eo in mane ab. ʒ. ij. vsq̄ ad. liij. Appo rebit em̄ cito sanitas si deus voluerit.

Cerebrī.

¶ Inde hamech. Modus infusiois sode calide biturne. Accipe ab smthij romāi. ʒ. i. sumiterre. ʒ. viij. passalaz enuclea taz. ʒ. i. eupatorij. ʒ. v. hozuz buglosse domestice aut silnez stris añ. ʒ. vi. culcure seis endiuie agarici: añ. ʒ. iij. Coquat i lib. iij. aque vsq̄ ad lib. i. et ʒ. et infunde in ea cōfectionis iaz dicte hamec: et pprie prime. ʒ. ij. Et da ex ea oi mane ab. ʒ. i. vsq̄ ad. ij. Sanat enim cum virtute dei glorios.

¶ De sode frigida.

¶ Quemur deinceps de sode frigida siue sit sine materia siue cū materia flegmatica vel melācolica siue p: mixta siue vōtola. Et de his oib⁹ distinctiz loq̄mur si de⁹ vōz inerit. Et incipiem⁹ sicut cōsaetudo nra est a debiliozibus.

¶ Calefactoris ad sodā frigidam et sodam vōtosam. Ad illuz integrum cū sale optū ipm calefiat in latere calido et ipleat tur. ex eis sacelli et vaporetur cum eis locus.

¶ Isaac grana lauri et olibani medium eoz terantur et imz pleantur ex eis sacelli: postq̄ ibi irrorata fuerint acetovi ni calefiat in latere calido super quo irrozatur acetū et fiat enaporatio cum eis.

¶ Democrit⁹. Accipe grana sinapis itegra et grana nastur cū vt sint partes eozum equales. Infundatur modicū lace to vini fortis et impleantur ex eis sacelli et calefiat in latere et fiat enaporatio cum eis.

¶ Aliud eiusdem exptum pulegij carni eq̄s ptib⁹ fiat sicut diximus. Aliud eiusdē oleū pulegij iunctum exptum est. ¶ Unciones sicut ad sodā frigidā ex oleo nardino aut yri: no aut laurino aut de been aut de aliquo talis. Et si fortis facere volueris consoita virtutē eozum cū costo et castoreo et enforbio et pipere cum aliquo hozum vel oibus.

¶ Linimentum ad dolorē capitis frigidū. Tyriacaz vel mī tridatum cū succo mente: mīce et superpone exptum est. ¶ Linimētū aliud exptū a nobis ad antiquos capitis dolo res q̄s administratur sup caput et frontē. ℞. costi myrthe: castorei: neridē: añ. ptes equales: olei ros. optū sufficit. Et si in somnietatē patit pte. ʒ. opij adde: est enim exptum.

¶ Abemet filius zacharie: modus linimētī ad sodā frigidā et antiquā et emigranēā et dolores auris ex frigiditate. ℞. castorei: enforbij: opij: storacis liq̄de: piperis: folioz rute

De egritudinibus.

Snapis: calamēti: marubij: añ. ꝑ fac troiscos aut. ꝑ. aut. ꝑ. aꝑud necessitatem dissolue ex eis cum oleo na rdino aut co stino: aut modico aceto. Et line sup locū et distilla ex eo in aures et nares ex parte doloris: et mirabilis effectū eius ꝑ deus voluerit. **S**al. Troiscus crud⁹ dissoluatur cū ace: to forti et oleo rosato. Et lineat ex eo sup frontem et tempoz ra: et sedat sodā difficilem et emigraneam. et est exp̃tum. Et eodem modo troisci de croco dicti in antidotario.

Dyascorides. Epithyma ad sodam frigidam et emigraneam. Ex cinere et aceto fiat permixtio et decoque in olla et liniatur: expertum est.

Philagrus. Modus linimenti ad sodam frigidam et anti quam et emigraneā difficilem. ꝑ. mirrhe: opij: omphacij: scamonee: granoꝝ lauri. añ. 3. iij. croci. 3. iij. et. ꝑ. semis iuz: quisami: apij: amomi: añ. 3. v. ꝑ fac troiscos cum aceto: et li ne sicut diximus cum eis super locum.

Alexader. Cōfectio epithymatis ad sodā frigidā dicitur nam. ꝑ. simi colsbini. 3. i. a. ꝑ. leucopiperis. 3. ij. enforbij. 3. iij. croci. 3. i. et fecis olei de croco. 3. i. a. ꝑ. aggregetur oia cū aceto forti multe fortitudinis. et frica crocuz cū aceto et sicc: eo ab stinthy: et oleo nardino: misce et line vbi oportet.

Embrocetur caput in soda frigidā et ṽtositate grossa cū camomilla hanculi scēh: maluis: folijs lauri: et sauina et be regis: et origano: et melliloto: et sanfoco: et nemeu: et yfopo sicc: et similibus separatis vel coniunctis.

Dyascorides expertum est. Succo apij calido capite li: nito resoluit sodam.

Democritus ad dinternam sodam medicamen expertū. ꝑ. castorei radicem fensculi: algul: yreos. añ. 3. i. granoꝝ lauri. 3. ij. folioꝝ rute. 3. iij. cere. 3. vj. olei rosati. 3. i. a. ꝑ. olei yzini. 3. i. ꝑ fac ynguentum et line ex eo probatum est.

De capurgijs conferentibus sode frigide. **C**apurgioꝝ cōferentū sode frigide narrationem aggredimur. **D**yal. dixit fit capurgij cū aqua sū sucti et resolut sodam frigidam et emigraneam.

Coibass⁹ dixit Oleū de cucumere asinino ē capurgij bonū sode frigide et emigrane: et mūdificationi cerebri ab humorib⁹ frigidis pinguib⁹ et aque descēdenti ad oculū et

Cerebri.

propter ꝑ modicū hui⁹ olei distilletur in aures et trahatur sugendo. Deinde post horam lauentur nares cū aqua cas lida. Succus quoꝝ cucumeris asinini vehemēt⁹ operat. **S**alennus. Caputpurgium cōferēs sode frigide: et tottu re: et oppillatiōi collatoriꝝ et defectioni olfact⁹ et impedimēz to ipsius. Nigella die ac nocte infundatur in aceto. Deinde sicet et terat subit et puluis eius narib⁹ appropinquet et trahatur naribus odor eius sicut sugendo. **E**xptum est.

Alexader. Caputpurgij valēs sicut superi⁹: et est forte. ꝑ. nigel le. 3. ij. succi cucumeris asinini. 3. i. salis armoniaci. 3. f. **A**lexeant cū oleo cucumeris asinini: aut oleo de alchanna: et liniatur ex eo in naribus intus: et sugatur vehemēter odor eius. **E**ducit enim de materia cōtenta in capite sufficiēter. Deinde lauentur nares et caput cum aqua calida.

Silvius zacharie. Cōfectio caputpurgij ad sodā frigidā ꝑ. castorei eu orbij: añ. ꝑ. fiat ex eis sicc: cū aqua sanfuci: et fricet ex eo sup cutim: aliss corē cū oleo nardino: aut costi no: et liniatur ex eo in narib⁹: et sugat: et fiat sicut dixim⁹.

Alexader. Cōfectio caputpurgij ad sodam frigidā: et emigraneam et egritudines cerebri frigidas: et toturam et parā lesim. ꝑ. castorei ꝑdissi arthanite pulpe colloquintide: bau rach enforbij gibenet: fellis vaccini sicci: añ. ꝑ. fiat sicc: et sic aut cum eis caputpurgia cū auricula muris: aut succosan sucti aut succo venan. Et est expertum.

Alexader. Caputpurgij cōferens sode frigide. **F**ellis adib sicci: aut vaccini aut capzini opponaci castorei: añ. ꝑ. item ynam: croci partem. ꝑ. fiat sicc: et fricetur ex eo sup cutim: als corē cū aqua ꝑ liniatur intus nares. Est em̃ exp̃tus.

Archigenes. Caputpurgij valens adidem castorei sine pis: opponaci: apij croci aloes: añ. ꝑ. fiat pillule: et admis nistretur sicut diximus. **E**xpertum.

Alexader. Caputpurgium mirabile ad diuturnam capi tis dolorem et pingues in eo materias: et inittuz aque. Est est ad epilepsiam expertum. ꝑ. fuscis. 3. v. succi cucumeris asinini nec nimis recentis nec nimis antiq: salis armoniaci: añ. 3. ij. terentur diligenter et misceantur: sic terēdo cum oleo de cucumere asinino aut oleo yzino donec fiat sicut co rois: et repone in vase vitreo: et inunge ex eo intus in nas

Alex. **R**

*Virgule
hui ad 50
dum.*

De egritudinibus

ribus: & sugatur diligenter. Deinde fac sicut diximus.
¶ **C**3 de. Accipe radicū arthanite sicce. 3. ij. & p. succi cucume-
ris affini. 3. ij. tere subtilissime: & ex eo per canellū infusse
tur in nares. Deinde sugat sicut diximus.
¶ **D**emocris purgatur aliquā caput p. res: q̄ comasticatur.
Et est purgator: iū leue. Accipe masticis pres. ij. piperis p̄t
i. comasticent̄ diu: & salina que resolutur: semp. expnatur:
et q̄nq̄ admiscem⁹ cū masticē staphysagria: & q̄nq̄ p̄tretrū:
et q̄nq̄ radices alfose: et q̄nq̄ radices capparie. hec enim
spissum humorem & flegma grossum educunt.
¶ **C**aput purgū in inuentioe nra: cōferēs delicatis ad ea q̄
diximus. R. castorei. 3. j. enforbū. 3. f. gallie muscate. 3. viij.
pres. ij. cōditi. 3. vnius p̄tē. f. fiat eoz cōtritio bona: et sup
de sup ea succi arthanite quātitate sufficiēte: et expone ad
vmbriā donec siccet. Deinde tere & cū succo venax: aut cū
succo sanfuci fiant colliria & administra sicut diximus.
¶ **S**argarisma etiā materiā cerebri attrahunt: quale est
sargarisma factū cū oximelle cū sinapi: aut cum yreos: aut
cum cortice capparie: aut cū p̄tetro: aut pipere.
¶ **P**aul⁹. Sargarisma cōferens sode frigidē: et egritudinē
bus cerebri flegmaticis. yerapigra cum oximelle squillis
co cū aqua decoctionis alhalce: ouigani ylopi sicce: p̄tenti:
et synapi. Sargarismus cum eis fiat omni hora.
¶ **S**uffumigū. Sabiellis ad sodā frigidam: & egritudines
cerebri flegmaticas. Accipe sāfuci. 3. ij. folioꝝ citri. 3. j. cap
momille tantūde ligni aloes: spice. añ. 3. v. ponant̄ in vase
vitreo stricti ouificū: et coquātur donec cōsūpta sit q̄rta ps
aque. Deinde epiatur ouificū vasse: & recipiat̄ vaporē.
¶ **A**liud eiusdē: sed est fortius illo aperiens oppillationē
cerebri: & emunctoꝝ. R. nigelle partes. ij. folioꝝ sanis:
cis ouigani: persici: halce: ylopi sicce: sticados: añ. partem. j.
fiat sicut diximus.
¶ **O**dozamētū p̄ferēs sode fride. R. gallie muscate auf. ij.
sadorā. auf. ij. & p. ābre crude auf. ij. musci. 3. f. ligni aloes
auf. vi. Dissoluat̄ ambria i modico olei de been. Ceterē aut̄
res p̄ter muscum terantur subtiliter: & cōficiantur cū gluti
no dragaganti. Et postq̄ cōfecte fuerint: malaxent̄ cū am-
bria dissoluta in oleo de beē malaxatioe multa. Ultimo ves

Cerebri.

romuscus tristis & distēperatus cum aqua rosata misceat̄
malaxando cum predictis. et fiat inde pomū vni: aut duo
& odoretur. Deinde cōseruetur in vase vitreo: aut plumbeo
& virtus ipsius tollatur. hoc est odozamentū sublime.

¶ **O**dozamentū aliud ex castorei: & rute sicce p̄tibus equālē
bus cum glutino dragaganti: pomum fiat et odoretur. Et
spedes per se odorentur p̄teterq̄ fiat pomū. Est eim̄ exp̄er-
tū ad sodā frigidā & vētosam.

¶ **O**dozamētū aliud exp̄tū ad frigiditatē cerebri q̄ cōfortat
ip̄s: & p̄fert sode. R. storacis calamite electe. 3. ij. ligni aloes.
3. ij. laudant̄ cōfectiois geanā: añ. 3. j. & in alio. 3. vnius par-
tes. ij. spice. 3. ij. gallie muscate. 3. viij. masticis. 3. iij. ambre
crude. 3. ij. & p. garioflorū: macis: añ. 3. iij. & p. Cōfice sicco
racē laudant̄ & masticē: cū modico olei de been resolue. De
inde tere in mortario cū pistello calido & projice sup eā pul-
nerem: ligni aloes: spice: gallie garioflorū & masticis: et
misce cū eis. Post hec funde sup ea glutini: gummi arabici
aut dragagāi q̄tū sufficit & muce cōterēdo. Deinde mala-
xa cū ambria dissoluta cū modico olei de been malaxatioe
multa p̄terēdo. Ultimo hō aromatizet̄ cū musci. 3. ij. & aq̄
rosata: aut fiat̄ ide poma & odoret̄. Aut fiat̄ ide. trocisci et
suffumigetur cum eis. Et est exp̄ertū verax: & suffumigant̄
templa: & domus regū.

¶ **A**liud valēs s̄tir & est bonū. Accipe buchur scēdere: et li-
gni aloes electi: ana partes equales: musci partis vni⁹. xix.
fac ex eis poma aut nib: & vtere bonū est & exp̄tū.

¶ **A**liud valēs s̄tir. storacis: ligni aloes: añ. 3. j. gallie muscas
te. 3. ij. ambre. 3. viij. musci. 3. ij. & fiat sicut dixim⁹.

¶ **A**liud nobile satis cōferēs sode & epilepsie: et p̄focationi
m̄ficus: ligni aloes gallic mus. añ. 3. xv. 3. senide. 3. viij. 2. sicce te-
rēdo: & fac ex eis poma: aut nib. Et administra: aut fac colly-
ria: & suppone in m̄fice. Et sunt q̄ addūt buchur scēdē. 3. v.

¶ **I**nquit̄ hyppo. Aromatica capitis granedinē facit. Et
ego quidē dico: q̄ non elongatur quin hoc sit i frequēt̄ vsu
eoz: cōuertunt enim vapores ad caput: imo replēt̄ illō vas-
poxibus. Moderatus vero vsus eoz cerebri cōfortat & cale-
facit. Sed non fiat adeo frequens: vt p̄ducatur ad illud. Et q̄
dem canon est non debere cōferre apud repletionē. Et hoc
R ij

De egritudinibus.

est qđ hyppo. voluit. Nā post mūdificationē 2fortat & cales
facit: & residuū sode remouet. Et si sōda est malitia 2plexi
nis frigidē sine materia: aut a frigiditate aeris inueniunt
esse inuamēti sublimis vñs eoz.

Solutioz gñā cōuenientia sode frigidē: & flegmaticē:
dekeps scribant: & paio a debiliorib' icupiamus.

Quis est modus pillularū de inuentione Judei mūdific
cantū cerebri: & nervos ab humore flegmatico & cō
ferentiū sode frigidē: & epilepsie: & spasmo & palyli: qđ per
mixtio hec est. **R.** pulpe colloquintidos. 3. xij. landani puri. 3.
x. dragagati. 3. ij. gallie. 3. iij. sal gemme. 3. i. & f. confice sō
dragagantum & gallia dissoluatur in aqua pluviali. Lan
danum vero dissoluatur i modico olei rosati: deinde misceā
tur oia & vltimo conficiant cū eis colloquintida & sal gēma vi
tino puluerizata.

Pillule aut ad hoc valentes sūt pillule de vera. & pillule
de specebz: & pillule stomatice: qđ scripsi in antidotario vni
uersialium medicinarum.

Quāhemet dñus zacharie. Confectio pillularū habent
am virtutē vere: & sūt i nobilitate ei' & vocant eas cochias
quarū hec est pmixtio. Accipe pulueris vere. 3. xx. colloqu
tide interioris. 3. vi. & f. in alio pro colloquintida troscilo
rū alādabal. 3. viij. scamonee antiochene coctē cisonio. 3.
v. llicados turbitū. añ. 3. x. fiat pillule: dosis earū ē a 3. ij. m
g ad 3. ij. & f.

Sal. Pilluleepte ad sōdā frigidā: & mūdificāt caput esto
machū ab humore flegmatico & putrido: & sunt pillule sal
ue: quarū pmixtio hec est. **R.** aloes boni. 3. x. colloquintide in
terioris. 3. iij. scamonee cocte in citonio. 3. iij. sticados ara
bici. 3. v. sal gēme. 3. ij. anisi: ab sin. añ. 3. ij. & f. turbitū boni &
electi sublimis. 3. xij. fiat pilluli. Et sit dosis earū a 3. i. vsq
ad 4. **Q**uāron. Infusio vere ad sōdā antiquā frigidā ex hu
more grosso flegmatico. **R.** ylopi sicce. haſce: succaba: radi
cū feniculi. 3. viij. turbitū. 3. iij. & i alio. v. anisi. 3. ij.
& f. salis gemme. 3. ij. paffularum enucleatarum. 3. i. Deco
quant in lib. ij. aque vsq ad lib. i. & coletur. Deinde pūdat
super ipsaz yerepigre. 3. x. turbitū boni & sublimis. 3. iij. po
natur in vase vitreo: & suspendatur in sole diebus. x. et de

*Soda frigi.
Dae soda
Frag. judi.
Dit. judi.*

Varia.

*Magmeti
Lada rhy.*

*Pi. Gal.
D. Soda
Frigidum.*

*Infusio hui
& dragagati*

Cochia Mahamind.

Cerebr.

huius infusionis omni die ab. 3. i. vsq ad. ij.
Infusio Serapiōis. Infusio de aloē est mūdificās caput &
stomachū & curans sōdā. **R.** mirabolanzū: chebulozū: emz
blicorum: belliricorū: radicū apij: feniculi: florum: squinz
ri: capitis lili: ana. 3. x. spice, mastice, calami aromatici: añ.
3. iij. ylopi: dauci: succaba: bedegar. ana. 3. v. colloquintide is
terioris. 3. ij. Coquantur in lib. iij. aque ad lib. i. & proyicias
tur super eas aloes succotrensis. 3. i. et pone in sole sicut di
ximus. Et est dosis eius ab. 3. i. vsq ad. ij. cum dragagantis
et mastice: ana. 3. f.

Quādem modus infusions vere: valens ad idēz & est fortior
& radicū apij: feniculi: quinanti. añ. 3. f. calamenti mon
tanti: aristologie rotunde: succaba & bedegar: añ. 3. v. mirabo
lanorum indorū. 3. viij. epithymi cretēsis. 3. v. mastice. 3. iij.
spice. 3. ij. castie: ameos: calami aromatici. añ. 3. iij. agarici.
3. vi. sticados. 3. viij. passule enudeate. 3. iij. Coquant i li. viij.
aque vsq ad lib. v. & proyiciatur super ipsam yerepigre. 3. i.
Et fiat sicut diximus. Et sit dosis eius ab. 3. i. vsq ad. ij. cum
olei de cherna. 3. iij.

Alexader. Confectio pillularū valetis ad diurnā sōdā
& emigranē & vertigines: & epilepsā: & arteticam: et eduz
cunt humores a profando membrorū: et solunt sine mole
stia: quarū pmixtio hec est. **R.** Aloes boni sublimis. 3. i. col
loquintide interioris: scamonee cocte in citonio abstinthij:
bdellij: ameos: ana. 3. f. mastice. 3. iij. anisi. 3. ij. euforbij. 3.
ij. & f. baurach. ellebori nigri. añ. 3. ij. cum succo caulium
fac pillulas. Et sit dosis a. 3. i. vsq ad. ij.

Pillule nostre cōferunt egritudini capitis: & cōferūt sode
antique: & solutione educat humores pingues et graues &
custodiant sanitatē oculi: & curāt reuma ei'. Quarū hec est
permixtio. **R.** colloquintide turbitū: añ. 3. iij. agarici. 3. iij. stic
cados. 3. ij. scamonee. 3. iij. & f. spice squinanti: xiloaloes cal
sic zilobal. car poballami: asari: rosarū yolarū: epithymi: ab
stinthij: cynamomi: croci mastice: ana. 3. i. aloes sublimis ad
pondus oim. **S**ac pillulas cū succo abstinthij.

Pillule alie nostre. Valet sūt ad mūdificationē stomachi
& capitis: & accipiunt oi' rēpore. Et dicitur pillule de masti
ce. **R.** aloes. 3. viij. mastice rosaz: añ. 3. iij. turbitū. 3. x. fac ide
R. iij

*Infusio de
Aloē, s. s. s.
Serapiōis*

Infusio vere

*Pillule Alex
ander*

Pillule nostre

Pillule alie nostre

De egritudine

pillulas. Dosis earum est a. 3. ij. vsq. ad. iiij.
Uyera nostra: confert sode a flegmate facte. Stomachus et
rebus mundificat epar et mēbra nutritionis confortat. R. car-
pobalsami: xlobalsami: cassie: cynamomi electi: spice: assa-
f: mastice: cubebae: macis: nucis muscate: squinant: agari-
ci: añ. 3. v. croci. 3. iiij. aloes succotrensis lib. j. mellis q̄ntū su-
ficiat. Dosis ei⁹ est a. 3. ij. vsq. ad. v.

De sode ex aggregatione colere et flegmatis.

Infusio p̄ferens dolori capitis. cui⁹ materia est colera et
flegma et solone educt ea. R. pruna. xl. fumiterre. 3. viij.
absinthij. 3. iiij. mirabolanoz citrinorū chebuloz et indo-
rū. añ. 3. i. tamarindorū. 3. xv. agarici et turbitij. añ. 3. ij. et f.
Coquatur in lib. iiij. aque donec redeat ad lib. j. et f. Et ac-
cipe ex ea. 3. viij. et fricetur in ea aloes turbitij. añ. 3. partem
j. agarici. 3. i. Deinde coletur et bibatur donec dimittitur p̄-
sotam noctē. Si aut qui sumperit eā fuerit debilis illa tria
non fricentur in ea: sed sufficit cum ea misceri pulpe cassie
sistule. 3. xv.

Uyaly. Mod⁹ infusionis aloes: p̄ferens sode p̄mixtiois cor-
lere et flegmatis diuturne. R. mirabolanoz nigroz ab sin-
thij. añ. 3. vj. fumiterre: bedegar: añ. 3. i. Coquatur in li. iij.
aque vsq. ad lib. j. et cola et p̄yce sup eā aloes boni. 3. viij. Et
pone i vase vitreo: et fiat sicut dixim⁹. Et da vsq. ad dies. xij.
plus vel minus vsq. dñi appareat sanitas. Et dosis ei⁹ est ab
3. i. vsq. ad. ij. efficac et expertum est.

Ruffus. Pillularū cōfectio cōferētis ad sodā antiquaz et
humore grosso flegmatico et colerico: quaz p̄mixtio est. R.
mirabolanoz citrinorū: et indorum: absinthij. añ. 3. iiij. anisi:
bdelli: mastice: añ. 3. ij. scamonee. 3. ij. et f. et p̄prie cocte i cito-
nro trociscorum: alandahal. 3. iiij. epithymi. 3. ij. aloes boni:
turbithij electi: cassie: añ. 3. vj. sal gēme. 3. i. et f. et fac pillulas
cū succo endiute. Dosis earū a. 3. i. vsq. ad. ij.

Alchindus. Cōfectio pillularū sode aggregationis colere
et flegmatis et sode p̄prie stomatice et conferūt stomacho et
mundificant ipm et caput a supfluitatibus colericis et flegma-
ticis et mundificāt sensus et viscera et cōferunt spleni. Quarū
hec est p̄mixtio. R. tris mirabolanoz. añ. 3. iiij. epithymi
boni: absinthij. añ. 3. ij. et f. turbithij arūdinei. 3. ix. agarici sa-

Cerebr.

monee: trocisci: alandahal. añ. 3. ij. apij anisi: añ. 3. i. salis gē-
me. 3. ij. nucis musc. gariofiloz añ. 3. vnus pres duas: yere-
pigre. 3. v. mastice. 3. i. et f. Confice cuz succo endiute et cū
penidiarū. 3. ij. Dosis earū est a. 3. i. vsq. ad. iiij.

Quibus. Cōfectio pillularū mundificātis caput a cole-
ra et flegmati cōferentium sode p̄mixte et mundificantium
caput: et stomachū et istrumēta visus: et attrahāt materias
vehemēter. Quarū hec est p̄mixtio. R. carpobalsami recent-
tis asari. mastice absinthij spice scamonee cynamomi electi:
cti. añ. 3. ij. croci. 3. i. nucis muscate. 3. f. turbithij boni et electi
3. iiij. aloes. 3. viij. colloquintide iteriois. 3. viij. Fac pillulas.
Dosis earum est a. 3. i. vsq. ad. ij.

Salienus. Cōfectio pillularum cochiarū cōferētium
sode p̄mixte: et mundificantium stomachū et caput et in-
strumēta visus. R. aloes scamonee cocte in citonio: collo-
quintide interiois albe et lenis mastice: absinthij romanū:
añ. partes equales. Confice cū expressione solatri: aut enz-
dine. Et dosis earum est a. 3. i. vsq. ad. i. et f.

Pillule. alie experte valentes s̄lr mundificant caput et sto-
machū et cōfortant ea. R. aloes boni et electi. 3. v. mastice
3. iiij. rose sicce. 3. i. Dosis earum est a. 3. ij. vsq. ad. añ. 3. ij.

Allie valētes et s̄lr. Accipe aloes. 3. vj. mirabolanoz et
trinoz. 3. iiij. mastice. 3. iiij. rosarū. 3. ij. croci. 3. i.

De soda frigida ab humore melancolico.

Apoz heben girges. Cōfectio pillularū indarū cōse-
rentiā sode: cui⁹ materia est melācolica: difficilis era-
dicationis et conferentium manie et melancolie et epilepsie
et lepre. et morphee nigre et viceribus nigris. Quarū hec
est p̄mixtio yerepigre. 3. x. epithymi agarici: polipodij: sit-
cados: añ. 3. viij. mirabolanoz nigroz colloquintide in-
teriois. añ. 3. iiij. ellebori nigri: salis indi: añ. 3. ij. et. f. las-
pis lazuli. 3. ij. Fac pillulas. da. 3. i. et f. vsq. ad. ij. cum a-
qua casei infusionis epithymi et passularum enucleatarū
et parum sal gemme. Sunt em mirabiles. Sunt enim ex po-
sterioribus qui addiderunt in p̄mixtione earū gariofilo-
rum: anisi spice. añ. 3. i. et f.

Decoctio de epithymo conferēs sode melācolice et spēs
melancolie et manie et lepreis morphee nigre: et cācro et
R. iiij

pillule Cochik Galenij

Alchindus

*De He Co
chij*

3. 1. 1. 1.

*Pillule
De*

*De He Co
chij*

De egritudinibus.

stule nigre. R. epithymi: sicados mirabolanoꝝ nigroꝝ
aṅ. ʒ. i. chebuloz: emblicoz: belliricoꝝ: turbitz: eupatoꝝ
agarici: aṅ. ʒ. v. polipodij: sene: aṅ. ʒ. ij. fumiterre: flouū squi
nanti: aṅ. ʒ. iij. corticuz elleboꝝ nigri. ʒ. vj. sal. gēme. ʒ. ij. q. f.
passularū enucleatarū. ʒ. i. q. f. Oia pter epithymū bulliat
in lib. iij. aque vsq; ad lib. i. deinde bulliat epithymū in eo
ebullitōe vna modica. Deide coletur a pūctat in ea vere
pigre. ʒ. i. q. fiat sicut diximus. Dosis est ab. ʒ. i. vsq; ad. iij.
Thamech filius zezar. Modus infusionis cōferens sode:
cuius materia est humor aduꝝ: aut melācolia: et est subli
me ad illud et ad manū: et melancoꝝiam: et epilepsia: et ver
siginem et lepra et cancrū et scabie: et impetiginē. Cuius hec
est p̄mixto. R. mirabolanoꝝ nigroꝝ chebulozum: aṅ. ʒ.
viij. epithymi reubarbari: aṅ. ʒ. i. radicū buglosse domesti
ce et siluestris et flouz earum: aṅ. ʒ. iij. absmihū. ʒ. iij. sumi
terre. ʒ. v. polipodij agarici sicados camedreos campeis
sheos: aṅ. ʒ. iij. liq̄ritie. ʒ. v. sene. ʒ. vj. passularū enucleatas
ru. ʒ. i. Bulliat oia pter epithymū in. v. lib. aque vsq; ad
lib. i. Ultimo vero ponatur epithymus. Deinde coletur: et
proficiatur in ea confectionis thamech secunde. ʒ. ij. et po
natur in sole in vase vitreo diebus. vj. Et da ex eo ab. ʒ. i. vsq;
ad. i. et. f. Est enim mirabile.

Thesui iube. Syrupus cōferens ad ea q̄ dixim⁹ et nobilis
experts: et cōfert quartane: et oppilatiōi splēis et omni egrit
tudini que est d̄ melācolia. R. capilloꝝ veneris radicū bu
glosse domestice et siluestris et flouz earū: polipodij. aṅ. ʒ.
i. epithymi. ʒ. i. folioꝝ sene: camomille sicados: aṅ. ʒ. vj.
camedreos squināsi elleboꝝ nigri: aṅ. ʒ. iij. fumiterre. ʒ. vj.
eupatoꝝ. ʒ. iij. succi pomozū dulcis. ʒ. vj. Oia pter epi
thymum et succum pomozū bulliant in lib. iij. aque vsq; ad
lib. ij. Deinde bulliat in eo ebullitione vna epithymum: et
coletur cum succo pomozū et zucchari lib. ij. fiat syrupus
Dosis est a. ʒ. x. vsq; ad. xxx. et est sublime.

Alexāder. Pillule d̄ lapide Armeno. Cōferūt sode melā
colice et educunt cum facilitate humorē melācolicum et cō
ferūt egritudinib⁹ melācolicis: sicut est mania melācolia et
cācere lepra. R. yerepigre epithymi agarici: lapidis armē
ioli et preparati: aṅ. ʒ. iij. scamonee. ʒ. v. et proprie cocte in

Cerebr.

pomo garosioꝝ. ʒ. i. fac pillulas cū aqua rosata dosis. ʒ. f.
Sal. Cand est q̄ cura hui⁹ sode: nō est expoliāda ab vno
trū regimīnū: et sicut omniū egritudinū melācolicā. Pū
mū est regimē humectatiuū: et impingnatuū: pter hoc
q̄ facit cadere in oppillationes: et hoc ideo vt lenifcet: et ha
biliter corpus hūozis: vt recipiat equalitatē digestionis
in toto. Et hoc regimē est necessariū in principio: et i medio
et in fine et ante fm regimē q̄ dicemus post: vt non cadat in
corp⁹ hūozis: vt resoluat subtile et remaneat q̄ est grossum
et accidat residuo ipsius lapideitas. Scdm regimē est regi
men resolutiū faciēs resolutionē cū mediocritate: et pprie
et q̄ habitatiū ē vt fiat illud. Et hec duo regimina opoz
tet vt sibijnuicem semp succedat: fm hoc em cadet digestio
equaliter in materia et equaliter resoluēt. Tertiu regimen
est regimē euacuatiuum in quo tria p̄siderabilia subdent.
Vnū vt nō semel et multā et subitā faciem⁹ euacuatiuum:
sed per interualla habentē temperiē vt natura euacuatio
nē: nō euacuatio naturam regulet: subita et et violēta. Es
vix a natura regulariter opatur ipetus flāme: que subito
agit in subtile et ptergreditur grossum. Op⁹ vero mode
rati calozis est equaliter in vtrāq; partem rei elixabilis et
asillabilis agere. Secundū considerabile est: vt euacuatiū
sit cōmēsuratū nō excedens mediocritatem: sed sit extensio
elevationis eius non recedens a gradu medicinarum in
columnū quas te scire fecimus in libro restificationū earū.
Tertiu est vt non expolientur solutiua a reb⁹ lenificatiuis
et humectatiuis hoc est em qd operationē beatificat. Ad
huc aut canon est vt in hoc triplici regimine confortet cor
cum reb⁹ cordialibus generantibus et compositis: quarum tra
dij et tu elige eas ex simplicibus et compositis: quarum tra
ditio est apud te: et cū administratione omnium que ad rē
gandij pertinet: hic enim est thesaurus cure.

De cura sode a permixtione colere nigre et flegmatis.
Ude. Modus pillularū cōferentium sode a flegmate et
melācolia. R. mirabolanoꝝ: chebuloz: indozum bellis
ricozum: salis indi: aṅ. ʒ. iij. turbitz epithymi: aṅ. ʒ. i. et. f.
elleboꝝ nigri: pulpe colloquintide: aṅ. ʒ. iij. yerepigre. ʒ. f.
agarici. ʒ. vj. sicados. ʒ. iij. absmihū. ʒ. ij. Dosis eoz a. ʒ. f.

De egritudinibus

vſq; ad .ij. ⁊ ſunt ſubtiliores.

¶ Coſectio pillularū ſtomaticarum ſolutione eduentium ſlegma ⁊ virāq; coleraz; et confert ſode ſtomatice ſacte ab eis: quarum permixtio eſt hec. ℞. yerepigre: turbith: añ. ʒ. iij. mirabolanoꝝ citrinorū chebulozum idoz añ. ʒ. v. agari ei. ʒ. iij. ſalis gemme ſticados: ameos: añ. ʒ. ij. epithymi. ʒ. iij. ſcamonee. ʒ. ij. et. ʒ. ʒ. fac pillulas cum ſucco ſcariole da a. ʒ. i. et. ʒ. vſq; ad. ʒ. ij. et. ʒ.

¶ Andromach: vera cōferēs egritudini capitis a ſlegmaꝝ ⁊ melācolla: ⁊ cōfert iunamētū manifeſtū appoplexie et epilepie ⁊ paralyſi: ⁊ totture: ⁊ mollificationi et initio aq; cuius permixtio. ℞. ſucci abſinthij. ʒ. i. yerepigre. ʒ. ʒ. turbith. ʒ. viij. colloquintide iterſois. ʒ. iij. ſquille aſſate. ʒ. iij. agarici: ſticados: polipodij: et epithymi: añ. ʒ. ʒ. elleboꝝ ni gri: piretri: piperis albi: ⁊ lögi ʒiniberis: ſquinanti: came dros: añ. ʒ. iij. ⁊. ʒ. cardamomi: mscis: nigelle: ariſtologie: caſtoꝝei. añ. ʒ. iij. euſorbij. ʒ. ij. et. ʒ. croci: petroſilini cyna: momi: ſpice polij: añ. ʒ. ij. abſinthij. ʒ. iij. albarum penidias rum. ʒ. iij. mellis diſpumati ſp̄rum ſufficit. Doſis eius eſt a ʒ. iij. vſq; ad. v. cum aqua caſei.

¶ De ſoda ex percuffione.

¶ Soda ppter percuffionem filius Serapionis. Si ſupra percuffionē in capite nullū p̄erijt tēpus adm inſtramꝝ in principio que repellant: ⁊ non permittāt materiam reu matizantem ad locum recipi et ſigi in ipſo: ſicut recte adm̄ niſtrantur frigida ſtiptica cum aquis ⁊ expreſſionibus ſris gidis: ſicut eſt ramichꝝ pp̄rie cū aqua frigida multe frigiditatis ⁊ comprime vehementer ſuper locū. Et ex eis ſunt roſe ⁊ ſandali et fauſel et ſief memite et accatia et bolus armenꝝ et chymolea et lens nō: excoꝝicata et litū ſingularis ter et coniunctim quando miſcentur cum aqua ſolari aut virge paſtoꝝis aut plantaginis aut coꝝtandri humidi cum oibus aut cum aqua roſata et inſrigidentur in niue aut cū expreſſione portulace. Si autem poſt percuffioneꝝ p̄erijt tēpus ⁊ materia ſam reumatizant ⁊ collecta eſt: medicamē reſolutiuꝝ apponēdū eſt: ſicut ex camomilla melliloto ſer nūgreco radice altee ⁊ ſimilibus. Si aut nō reſoluit curatur ſicut dicimus in fraſtata apoſtemati. At vero et ſireu

Cerebr.

matizant materia ⁊ adhuc reumatizat ⁊ partiz collecta eſt ⁊ partiz colligēda virāq; cura indiget. ſ. ⁊ que repellat reu matizandū ⁊ q̄ reſoluat collectū ⁊ reumatizatū. Sint ſatis hec de curis ſode que diximus ⁊ ſufficere poſſunt eis quos deus excellētiſſimus ſanare voluerit illo concedente.

¶ De emigranea.

¶ Emigranea egritudo eſt de genere vehementiſſi doloꝝ ⁊ propterea q̄nq; indiget curatiōe q̄nq; blādimento ⁊ cura eiꝝ indiget obſeruatiōe regiminū ſicut in ſoda diximꝝ. Quapropter oportet vt capta illiꝝ canonis hic etiā afferant in calida. ſ. ⁊ frigida. Cura aut blādientis eſt cura nō vera et eſt ſtupeſcere apud vehementem doloꝝ ipſius ⁊ pulſatio nem. Nos autē ſanitatiſ largitoꝝe poſcimꝝ in primis vt de ſua largitate ipſam egenti ⁊ ſperāti annuat q̄ ſit benedictꝝ. Afferamꝝ autē ad locū hunc ex medicinis ibi memoratis: quas poſſumus habere ⁊ munitatē iunaminū in omnibus egritudinibꝝ capitis. Et ponimus ex medicinis hic quafidā quas quidē proprias emigraneas eſſe dixerunt.

¶ De emigranea calida:

¶ Si peccatū eſt ex parte ſanguinis ſobothomā conꝝ ſeꝝ digeſſerimꝝ virāq; partē eius ⁊ hoc cū auxilio medicinaꝝ quarū proprietates eſt hec facere. Et ex eis eſt aqua fructuū ⁊ inſuſo mirabolanoꝝum et inſuſo aloes in aqua endiuie quam diximus ⁊ alia quozum rememoratio p̄ceſſit ⁊ dan da eſt vera cum ſcamonea.

¶ Alexāder. Coſectio trociſcoꝝi q̄bus ſit linimentū ad emi graneā colericā vehemētē ⁊ pulſatū. ℞. aluminis. ʒ. xvj. croci. ʒ. iij. colcothar. ʒ. x. myrhe. ʒ. iij. onſacij. ʒ. ij. calcadis. ʒ. ij. ſūmi arabici. ʒ. iij. ſfac trociſcos cū vino forti aut aceto. Et cū necesse fuerit ſoluatur vnꝝ cū aceto permixto ⁊ liniat ſuper locū doloꝝ ⁊ ſtringatur ſuper ipſum cū ligamine vt ſedetur pulſatio. Et quandoq; apud neceſſitatem ponitur aliquantulum opij.

¶ Democritus. Linimentū bonū ad emigraneā calidā. ℞. ex fece attramēti ſicca ⁊ diſſolue eā cōterendo cū aceto mul te ſortitudinis cū octana pte ipſius opij egyptiaci: ⁊ laboz retur multū in cōtitione ipſius ſicut per diē. j. ⁊ liniatur ex

De egritudinibus.

eo sup tepora & stringatur super ipsum. Est enim expertus.
Archigenes. Linimentū ad emigraneā calidā pulsatūā
expertū & ad sodā vehemētē. ℞. succi aggressive myrte. añ.
pē. i. fecis encansī scriptozū ptes. ij. alapis iameni croci
añ. ptem. i. & quarā. Cōfice terēdo cū aceto vini cōtritione
multa & liniatur ex eo super tpa & stringatur super ipsum.
Affiluzacharie. Si stomach⁹ est cum causa dāda est post
mūdicacionē infusio coriātri & psiliū cū zuccaro in matut
nis & assidue tur illud qz confert si deus voluerit.
C3dē. Caputpurgū fiat ex lacte mulieris cum modico cāz
phoze & si necessitas vocat adde tātū dē opij spū est cāpho
ra & distilla ex eis in aurē & nasū q̄ seqtur morbū. Deinde
stilla oleū violatū post horam cum lacte mulieris.
Ex embrocis alijs super hec eligenda sunt & afferēda ad
istū locū ea que congruant & quozū proprie precesit reme
moratio. Sed ad hūc locū ex eis aliqua referantur que dis
tinximus in soda frigida.

De emigranea frigida.

Hermes. Linimentū ad emigraneā frigidā cronicā. ℞.
succī rute agresis succi affodii. ʒ. añ. ij. castorei eufo
bū piretri: añ. ʒ. vi. pip. sinapis saphisagrie calamētū zinzī
beris: añ. ʒ. iij. croci. ʒ. ij. Fiat ex eis troscī & cū necessitas
vzget ex eis dissoluatur vnus in aceto multe fortitudinis et
liniatur super locū & stringatur cū pila. Est em̄ efficac & eo
ptendū est quando iam omnia non contulerint quoniā est
forte. Et quandoqz cūz lib. i. olei & vini lib. f. & cere. ʒ. ij. bul
liant oīa vsqz ad vini consumptionem. deinde colentur & sit
inde vnguentum mirabile.

Democrit⁹. Medicamē magnū cōferens emigranee disti
cili & cronice q̄ difficulter separatur & non est q̄ conferat si
cut illud. Accipe ex emplo sinapismo circiter lib. ij. et com
misce cū eo squille. ʒ. f. costi radicū capperis eufozū: añ. ʒ.
ij. oīa trita cū aceto: aut vino odouifero spū sufficit aggre
sabis & empla sup locū qm̄ est vitium.

Thyppocra. Stranozū lauri partem. i. olibanī. partem. f.
distice oīa cū aq̄ post ipoz triturationē: & linies sup locū.
Oribāsius. Sianozū lauri folioz rute: añ. partē. i. sinapis
partē. f. aggrezentur cū aqua & administrētur.

Cerebr.

Alexander. Si est emigranea a comitate stomachi vomis
sus puocand⁹ est cū oximelle & pipere aut oximelle & por
ris aut oximelle & rassano nutrito cū elleboro nigro. Dein
de post vomitum detur dyacionitez aut dionia cū pipere
& zinzibere ppinato in ante vomitum per tridū apozims
te apij & ylopi & dauci & similitū cū oximelle.

C3dem. Caputpurgū q̄ frequēter vsus sum ad emigrane
am difficilē ex humore frigido. ℞. eufozū castorei: añ. par
tes eq̄les. Fiat ex eis sief & apd necessitatē fricet cū vno eoz
rū sup cutē cū aq̄ calida aut oleo cossino aut nardino. Et di
stilletur ex eo in narez & aurē que ex parte dolozis est. Deiz
de balneetur & cōsequenter adhuc ex medicamine distillet
& hoc vicisū cito emigranea soluetur si deus voluerit.
Alexander. Linimentū q̄ nullū mai⁹ ad diuerturā & diffi
cilem emigraneā inuenit. ℞. eufozū vitreoli. añ. ʒ. iij. myr
rhe pur & trosciozū croci magnetis croci piperis. al. ana. ʒ.
ij. Tere oīa & confice cū aceto: sic conterendo p̄tritōe mul
ta vsqz dū fiat sicut mel. Et linies ex eo totum tps & dimitte
vsqz dū desicetur. Et iterū scdo & tertio inunge. Deinde la
uet & singulis dieb⁹ sine intermissione faciat vsqz dū appa
reat sanitas: si deus voluerit.

Aliud eiusdē. Olei de sabina. lib. i. cere. ʒ. ij. eufozū. ʒ. f.
fiat ex eis vnguētū & ex eo mediā partē capitis inunge et
frontis añqz ianet in balneo. Deinde lanetur & fiat hoc sin
gulis dieb⁹: qz sanabit si deus voluerit.

Salienus. Non est narcoticozū vsus in vehementia ad
ministracionis ad egritudines capitis ppter passibilitatez
cerebri. Sz in vehemētia necessitatis qn̄ dolo: sit vehemēs
& amētē reddat aut ad sincopi pductū. Cōuertim⁹ regimen
ad administrādū ea cū timore & cautela post fractionem in
excellētie eoz & meli⁹ administrari i emplastris q̄ i potib⁹
deide i caputpurgijs. Et tu elige q̄ volnerit ex eis q̄ dixim⁹.

De scothomia & vertigine

Quia hui⁹ egritudinis est. v. res. Prima abscedit mate
ria. Secūda conuertit regimen ad membraz mandās
si est aliquod mandans & rectificat illud. Tertia puerit re
simen in administracione cibi & potus ducētū ad equa
litatez. Quarta confortat cerebrum & caput totūz vt nō res

De egritudine

clipat quod mandatur. Quinta conuertit vapores & fumos ad oppositum & diuersum & illud fit cū fricationibus extremitatum & constrictione dolorosa et ventosatione in eis et spualis et omni qđ attrahit ad diuersus et cū clysterijs et supposito:ijs et similibus.

De schotomia et vertigine a materia calida & sanguinea.
Sanguis quidem in causa fuerit ex abundantia eius in toto corpore. primo de basilica minimus aut de vena media. Et postea si necessitas vrget cephalicam minimus. hoc enim est preceptum. **Lyppo.** et si adhuc per seuerauerit egritudo sbotomabius venam non pulsantē que est post aurem ex vna parte vel ambabus si necesse fuerit. **Scarificatio** etiam cartilaginum aurium est multus conferens. Et competit etiam in hac specie ventosatio crurum. Si autem sanguinis abundantia in capite solo apparuerit de cephalica minimus sola & venis que sunt post aurem. **Scarificatio** etiam auris vtilis est: & appositio sanguisuga rum in naribus & appositio ventosarum in nuca & spatulis scollo. Et quidem omni specie eius confert emouroydarnz et pronocatio et in mulieribus menses. Et sint cibi eorū sanguinis feruorem extinguentes et congelati & aceti possi. Et confert eis administratio pslij conuassati cum aqua & zuchcharo in matutinis omni die aut infusio coriandri: et confert oleum rosatum & acetum conuassata & infusida in nire et effusa super caput et olfactus eorum & rosarum et sandalozuz & fausel et omne regimen extinctiuuz.

De schotomia & vertigine colerica.
Tratur cum medicina quas in soda calida diximus et cum decoctione mirabolanzorum & infusione aloes et alijs et cum regimine cibozum extinguentium et cum vomitu et cum syrupo acetoso. Si est a stomachi communitate et cum alijs et cum clysteribus et talibus et conferunt ei vera & collyria

De flegmatica schotomia.
Tratur sicut soda flegmatica cū pillulis cochisze infusis somibus de vera & alijs & si est a stomacho cū vomitu cum oximelle & pipere aut cū raffano aut cū sinapi & cum clysteribus & talibus & confert ei yeralogodon inuamentuz

Solutio
Sanguis

Hyp:

Cochisze

Efolia

Solutio
tra.

Cerebri.

manifesti. & vera. Archigenis & theodoricō et vera Salentis Albriabam. Cōfectio de sicados cū inuamētū est sub lime ad vertiginē cū materia est flegma & colera: cū per mixtio hec ē. **R.** yerepigre. 3. r. agarici epithymia: añ. 3. iij. mirabolanzorum chebuloz indoz emblicoz belluricoz lita: dos: añ. 3. iij. salis indi. 3. ij. Cōfice cū secaniabin et sit dosis a. 3. ij. vsq ad. iij. cū aqua calida in ieiunio.

De vertigine mēlica aut flegmatica ventosa.
Trigo aut melācolica aut flegmatica curat sicut soda facta ab illis. Et vertigines que sunt a permixtione similitur. Et vertigo que fit a vapore fetido: curatio ē cū administratioe redolētū calidoz aut frigidozum sicut necessitas inuitat.

De vigilia et sabara.
Sama materia est curetur qualiscūq; fit: sicut in spēb' so de dixim' & cū emplastris & linimētis & embrocis & castipurgis et alijs. **Dyascolides** terātur seminis papaueris. 3. ij. aut ex corticib' & seminib'. 3. i. et infundant sup ipsum aque fontium lib. f. deinde post horas. vi. aut. viij. muigeatur ex eis aqua et ppinetur in sero cū zuchcharo et facit somnū soporis bonum et qñq; semen papaueris & cortex ponuntur in sorbitionibus et conferunt.

Thaly. Suffumigū expertuz ad somnum induendū. **R.** corticū papaueris recentū anni sui. 3. xx. tozellanz de senda. 3. viij. seminis aneti: añ. 3. vi. mali. 3. ij. Puluerizēt et tribellentur p pannū de seta cruda: et miscentur cū eis pezzidiarū quātū est totū. Et sit dosis ei' pueris a. 3. i. vsq ad ij. Iuuenibus vero a. 3. v. vsq ad. viij. est enim mirabile.

Andromach'. Suffumigū sedās vigiliās et insomnieta tem et est expertuz. Accipe corticū papaueris recentū anni sui. 3. v. seminis lactuce: aneti: granorū solatri: añ. 3. ij. opij. charat. i. tere oia sicut alcohol: et da ex eo. a. 3. ij. vsq ad. v. **Mahemet.** Cōfectio trociscoz expertoz ad sabara cum febre & acuitate et sedat alienationē et febre: et aufert sitim vehementē. **R.** seminis lactuce: portulace: papaueris: seiscucurbitue: curulli: excocti: añ. 3. v. succi: liquiritie: amli: dragagati. opij: añ. 3. i. et. f. Terantur omnia sicut alcohol: & fac trociscos cū macillagine psij. Et sit dosis eius.

Somifera

McLough

Digida

Soporifera

Soporifera

Alind

Trogly

De egritudinibus

ditam. Secunda auertit vaporosum eius ad diuersum et oppositū. Tertia auertit regimen ad confortandum caput vt non recipiat qđ ad ipsum transmittitur de vaporibus et extingnat audaciam acuitatis eorum. Quarta conuertit regimen ab ea p̄ q̄ possit fieri temperies: et adequatio ex eis que dicam. Quinta conuertit regimen ad sedationem acidentiu. Tres autem ex eis sunt principales: et respiciunt causas et sunt de necessitate cure. Due autē posteriores preparent et adiuuant. Et vna ponit regimen in dieta. Et alia sedat accidentia praua. Distinguendū autē est in his rebus hoc modo. Primum rem complet flōia: vbi necessaria fuerit et medicamen solonis qñ oportuū fuerit et administratio clysteriorum linitum non transgredientiū linitatis gratum vel modicum transgredientium vt non fiat incitatio. Secundam rem cōplent fricationes extremitatum: et ligationes compressiue dolorose in eis et effusiones aque calide in eis ante fricationē: et post: et vtilis postea in tybūs: et bursis: et scarificationes in aurib⁹: et sanguisuga in narib⁹ et sternutatoria et gargarismata: et puocatio emorroydarū et in muliere sanguinea mēstruoz. Tertiā rē cōplent linita: et emplastra reperculsiua cōsiderata: sicut dixim⁹ in sōda et canone ibi distincta. Quartā rē cōplet administratio potuū et ciboz sedatiū inflammationē: et aeris puri ipsi et domus exute a formis et luciditate iā sternant redolētia frigida et in qua sit fragor: ramoz redolētis frigidoz: cū tenui murmure: fluentia aquarū frigidarū: et oi dete et administratio gaudij lenis: et sonitus organoz tennis. Quintā rē cōplet administratio medicinarum somniferarum et sedatiuarū: et facietas amicorū q̄ prohibeāt et vinctant agitationē eius: et sint fideles in administratiōe eorū que inducuntur ab artifice: et prudentes: coerceāt p̄mixtionem ipsius aut saltem mulceant.

De frenesi sanguinea.

Primis si nihil fuerit qđ prohibeat sibiobothometur cephalica: et deinde sibiobothoma venas frontis: vel sagittas applica eis: aut in narib⁹: et si est quod prohibeat sibiobothomem ex venis frontis: aut narium sanguinis fiat extractio. Et scito qđ est vtilis: et oi speciei frenesis confert emorroydas

Cerebr.

puocatio similis auris scarificatio.

De frenesi colerica.

Renesis colerica medicina solutina indiget sicut et aqua fructuū: et yrupus violatus: et rosatus et diastiracost: et alia que diximus in sōda. Linita in principio rei vtilia sunt ex oleo rosato et aceto cōquassatis et alia que diximus et epiastra: et caput purgia: et suffumigia: et tu elige ea in capitulo de sōda. Et si vigilias patitur affert ad locū hunc que diximus in sabara: et alienet oino cibaria grossa: et aquam frigidā da. Et scito qđ in sanguinea indiget resolutiōe plus et extinctione minus. Et in colerica eōtra. Hoc em̄ scido sanabit si deus voluerit.

De litargia et est siren frigidum.

Quia huius egritudinis sunt. v. res: quas nominantur mas i frenesi: aliter atq; aliter accepte. Prima est occupari ad subractionē materiei cum clysteribus fortibus et acutis: et cum vomitu et interdum cum ventris solutione. Secunda est conuertere materiā ad oppositū aut diuersum: et deriuare de parte in partem: et hoc quidem completur cum fricationibus extremitatum et compressione dolorosa in eis facta et ligaturis fortibus et effusione aque calide in eis et vrosatiōe sine scarificatione. que pcedat descēdēdo: sicut verbi gratia incipiendo a nuca: et collo subdescēdēdo ad spatulas et brachia et crura: et res efficac. Completur etiam secunda res cū sternutatorijs: et gargarismatis: et scarificatione auris: et puocatione emorroydarum et menstruorum. Tertia res conuertit regimen ad hoc vt repellatur materia que transmittit ad caput aut resoluatur transmissa. Et completur in principio rei cum medicinis reperculsiuis: sicut est oleum rosatum proprie conquassatum cū aceto et completur in processu rei cum reperculsiuis et parte resolutiuis: sicut qui recte oleo rosato: et aceto misceri docuit castoreum conquassatum cum eis: et superpositum: et adhuc re multum procedente cum resolutiuis tantis sicut loquemur post. Quarta res est regimen in dieta: et alijs extremitatibus: et cōpletur cibis et potibus cōuenientibus sicut est aqua ciceris: et aqua ordet cū barbis potrosi: et ysope et ruia: et hydromelle et alia cū pipere pauco si non multis ses

De egritudinibus.

sebiat. Et allehet aqua frigida oino. Et cople etia locado eos in domo lucida plena imaginibus in qua sit strepitus et tumultus loquentium: et astantium vehemens cu in quietatione egoru: et pronocando eos ad ira: et iurgia vt no psondentur in somnum exerceudo coram eis sonit: et strepitus horribiles et laboriosos.

Quinta conuertit regimen ad sedationem accidentium: q sunt inberb: et somnus grauis et soda que no sentitur: obliuio loquendi: et obliuio viuandi egerendi et alioz: et hac rem complet administratio reru vigilare facientiu et prohibentiu subeth et sedantiu soda: et remouentiu obliuionem: citando eos ad loquendum: et vigilandus: et euellendo pilos eoz: et incitando eos ad viuandus et egerendus: etiaz si opz ad coprimendum vesicam et pectine ad hoc vt vinent. hoc est totum genus cure eoz: et hoc toto genere sanabunt si deus voluerit.

Stilius zacharie: clystere cofere: litargie flegmatice: et obliuioni et appoplexie. R. colloquintide interioris. 3. ij. 4. f. cartami. 3. i. corticis radicis capparis: seminis vrtice. ana. 3. iij. calamei. 3. i. coquatur oia in lib. iij. aqvis vsu redeat ad lib. i. 2. f. et accipe huius exsiliois lib. f. murinabati. 3. i. et cum oleo fiat clystere: et inijciatur.

Fillius zacharie clystere cofere: litargie melacolicis: et illa que rarius aduenit: et si accidat raro eradicator et appoplexie ab eadem ca. R. epithymi rubet. 3. i. colloquintide interioris. 3. ij. polipodij. 3. f. calamei: manipulis. i. coquatur sicut superius: et fiat clystere cu oleo camomille.

Salienus clystere efficac et sublime ad litargia et appoplexiam: et paralytim. R. arthanite et colloquintide interioris. ana. 3. i. 2. f. carthami. 3. i. centauree minoris. 3. f. ellebori albi. 3. i. 2. f. halce. 3. viij. coquatur oia sicut diximus: et clystere: etur cum eo.

Aliud nostrum colloquintide. 3. ij. centauree. 3. f. carthami: polipodij: ana. 3. i. yfopi: halce: radicis malne ana. manipulum. i. mellis. 3. ij. vel. iij. salis masse. 3. f. sal gēme. 3. iij. fiat sicut diximus. Est em vtile: si deo voluerit.

Comitus quoque puocandus cu synapi: et cu oximelle: aut cu raffano aut cum oximelle et oleo: et sale: et aqua chusolo

Cerebr.

canne aut sice: auticum decoctione asserere: et ang. aut sikkim. Alexander. Si vtris solutio necessaria fuerit ppter pleurudine: et exhiberi illa fuerit possibile. Da castorei. 3. i. resias. ij. et scamonee coctae pparate. 3. i. sexta plus vel minus sicut oportere videbis et cu ydromelle dabis. Sed melior omni euacuatione est clystere.

Sternutatoria et gargasimata in capitulo de soda frigida eligatur: et embroce sili: et capuspurgia et odorameta: sed ex odorabilibus in hac parte est neem: et halce: et pprie i pcessu rei: et castorei: et calamentis: et ruta: et sumo pilloz inisoz: et castoreo: qm excitat eu: aut capillozorum infirmi: quos prius euulsi euulsionem dolorosa.

Democritus sinapismus egrit litargie cuius difficultis est resolutio. Sinapismus quidem est dicitur i repositio medicina: rum vniuersalium.

Archigenes. Acetis squillitici conuassati cu oleo rosato in quo disruptus sit castoreus cofert litargie: et euigilare facit et qm pio oleo rosato permutatio fit ad oleum yunum aut oleum de narciso. et qm permiscetur cu eis capilli hominis adusi. et est mirabile.

Alexander: capilli hois adusti et triti multuz cu aceto vsqz du fiat totus sicut vnguentus: sunt medicina mirabilis ad litargia: et subeth. excitat eni cito a somni pfunditate: et qm miscetur eis castoreum.

Alexander: vapores a capite optime expelluntur: si in principio litargie. et subeth ex oleo acetis conuassatis diu caput linat. Sed postea circusteneri incipit admisceri opz castorei: aut feniculi algul: aut pulegii: aut calamei: aut halce et similia: aut neemem et calamentis aut oia aut singula.

Empirum ex arte nostra pferens litargie et subeth et euigilare facies. R. piretri: sinapis: squille. ana. 3. i. castorei enforz. 3. v. Misce oia cu succo affodili et succo sanfucti et epithymetur ex eis pupis cerebri.

Andromachus. Accipe squilla et tere et calida sup locu quod si ex ea oportet pupi capitis applica postea cu oleo rosato acetis et castoreo conuassatis locu inunxeris.

Archigenes. Animem resoluens litargia et subeth. Accipe olei de been: olei nardini et colini. ana. pte. i. castorei qtra pte.

S ij

Expositio

De egritudinibus.

tis vni⁹ enforbij tantidē. ⁊ p̄iretri s̄itr: squille partem. .i. .f. fiat ex oib⁹ linimentū: ⁊ epithymetur cum eo.

U Salen⁹ si diuturna efficitur passio castorei a granis. .iij. vsq; ad. v. cum opimelle bibere dandum est: satis a me exp̄tum. Et similiter tyriaca data: aut mirridatū p̄fert: aut dya muscus ⁊ similia.

U philagrins. Stimulātia corp⁹ s̄it de ḡne materiā diuersere facientū: ⁊ operātur p̄ q̄ fricatio extremitatū ⁊ p̄p̄riē s̄io dolorosa. Et sunt p̄p̄rie q̄n̄ linimēta ⁊ p̄fricationes s̄unt cū rebus acutis: sicut est acetū squilliscū p̄p̄rie ⁊ squilla ⁊ sinapis cū aceto ⁊ vitica ⁊ semen eius ⁊ p̄iretrum ⁊ semen almezereō ⁊ folia eius. Ex istis em̄ cū fricātur extrema maris ad diuersum trahitur ⁊ subeth ipeditur vt non p̄sums detur in ipsum si gloriozus deus voluerit.

De diminutione memorie.

In primis mūdificatio fiat capitis ⁊ corporis totū si est La materia s̄igmatica: postq̄ digeris eā. Et euacuas̄io in p̄ncipio rei cū medicinis operātib⁹ cū facilitate: sicut est vera cōfortata cū pulpa colloq̄ntide. et castoreo et alijs q̄ nominantur in sōda: ⁊ gradatiz p̄cedem⁹ ad maiorā sicut sunt vere magne theodorico ⁊ nuces muscate ⁊ alla q̄ diximus: ⁊ collige ex eis emplastrā ⁊ caputpurgia ⁊ alla. Et asferas etiā ad hāc partem que diximus in litargia.

U ad abemet arasi. Linimentū p̄ferens litargie ⁊ obliuioni ⁊ p̄gelatiōi. ⁊ olei sambucini. .f. .i. olei de been. .f. .ij. enforbij .f. .i. castorei. .f. .f. fiat linimentū ⁊ vngatur cū eis locus memorie quoniam confert.

U fil⁹ 3 ezar. 3inziber editi reparat memoriā: ⁊ p̄p̄rie sum p̄ri quolibet mane: ⁊ quādoq; cōfortatur cū olibano ⁊ pipe re ⁊ est efficacius. Et quādoq; confortatur cū anacardis et p̄p̄rie si admixte sint 3inziberis cōditū. .f. .iij. mellis anatar di. .f. .i. ⁊ f. et sit dosis. .f. .i.

U fili⁹ Birges: medicamē eiusdē reparatiū memorie ⁊ cōseruatiū eius. Accipe schozi i alio: hūheg nutriti lib. .f. .pi peris logi. .f. .i. ptes duas: cymini. .f. .f. ⁊ discēatur oīa simul ⁊ admixtrētur. Et sit dosis eius a. .f. .ij. vsq; ad. v.

U haly medicamen expertum cōseruans memoriā: ⁊ cōseres senibus. ⁊ mellis anacardi ptes duas: olibani cype

*MEMO.
via di.
immutio.*

*Vng.
Rebat
memori.
et vni.
p̄p̄rie.*

*Ung.
Alid.*

de memoria abt

Cerebri.

ri acori: añ. partes duas. piperis macropiperis: añ. partes .i. chebulozum indorū: añ. partes. .ij. cymini partes. .iij. melis quantum sufficit. Dos̄is eius est. .f. .ij.

U medicamē nostrū expertū ad destructionē memorie res parās ⁊ cōseruās eā. ⁊ mellis mirabolanoz chebuloz. .li. piperis longi. .f. .iij. ⁊ f. Teratur piper ⁊ miscet cū melle ⁊ chebulis ⁊ aromatizetur cū galle muscate. .f. .iij. musci boni. .f. .f. et sumatur ex eo omni mane i ieiunio a. .f. .iij. vsq; ad v. Est enim nobile expertum. Et quādoq; miscum⁹ cū eis olibani masculi. .f. .i. ⁊ est bonum. Et quādoq; datur p̄d̄is cū medicamē sine olibano postq̄ deglutuerit ex olibani cicera tria: et est melius ⁊ p̄p̄rie sumptum cum aqua ylopi et olibani: aut vino permixto.

U fillus zacharie. Confectio anacardina bona cōferens obliuioni ⁊ canice ante horā et moxhee ⁊ baras. ⁊ mira bolanozū indozum emblicozum belliricoz: añ. .f. .iij. pipe ris macropiperis: olibani 3inziberis ylopi sicce: acori spice cyperi ⁊ in alijs pio acoro hūheg. añ. .f. .v. mellis anacardi. .f. .vi. mellis quantum sufficit. Dos̄is a. .f. .i. vsq; ad. .ij. expertum verax. Confectio anacardina quam diximus in anst̄ dotario excellens est in cōfortatione sensuum ⁊ memorie ⁊ facit eam recuperare deperditam.

De melancolia et mania.

Diximus in sōda intentionē. Sā. in curatione egritus d̄inū melancolicaz esse in trib⁹ reb⁹. p̄ima res est regimen circa adequationem cure ei⁹ ⁊ digestionem ipsius. Sēda res est sollicitudo circa enacuationē ei⁹. Tertia res est regimen cōfortationum cordis cōplectens oē regimen dilatans animā ⁊ faciēs in ea minerā gaudij. p̄imā autem re duo tangūt regimen. p̄imū regimen est regimē humectatiū ⁊ impinguatū quod in tota cure p̄rellatione extendendū est p̄terq̄ faciat cadere in oppillatiōes ⁊ com̄pletur hoc regimen cū balneis ⁊ embroctis humectantib⁹ ante cibum et effusiones aque calide sup caput et humectationes aeris habitaculi eius et fricationib⁹ et vncioni bus tenerū faciēbus corpus. Et cū cibis et potib⁹ humectatiuis humores laudabiles generātib⁹: ⁊ omne qd̄ im̄pinguat ⁊ humectat ex cibis et potib⁹ et medicinis: et qd̄

S. iij

Exp̄tum

Dosis

Colicis

Dosis

Alia

De egritudine

te & somno: & sit studium in omnibus his supra studium secundum regiminis quod nunc narro. Secundum regimē est regimen resolutionem cum mediocritate. Et proprie eius quod habitatus est ex precedenti regimine ut fiat illud. Et hec duo regimina oportet quod subsequenter tempore succedant ut cadat digestio equaliter in materia quoniam est cura vera. Secundum res complent tria considerabilia in evacuatione materie attendenda. Primum est ut non semel & laevissimam & subitam faciamus evacuationem: sed per intervalla habentē temperiē. ut natura evacuatus regulet, non evacuationum naturam. hoc enim est preceptum Hippocratis. Subita enim violenta evacuatio vitia a natura regulatur. Et eius operatio est sicut impetus flammę subito in tubile agit & debile & pretergreditur grossum. Opus vero moderati caloris est equaliter in utraque parte rei elixab illis seu asabilis agere: Secundum considerabile est ut evacuationis sit comensuratus non excedens mediocritatem sed sit extensio elevationis eius non recedens: aut modicus recedens a gradum medicinalium incolumitatem quas te scire fecimus. Tertium est ut non expoliatur solutiva a rebus lenificativis & humectantibus. hoc enim est quod operationes beatificat. Amplius autem rei huiusmodi secundum regimē prescribitur cum administratione siccitatis & subtractione sanguinis ubi oportet. Et medicis ne evacuatione & enemati & collyriis convenientiam primo lenis: deinde acris & interdum vomitus quoniam proprie vel passio est stomachica aut in stomacho fuerit aliquid quod ad egritudinem addat aut cum cibis fuerit corruptus in stomachis eorum.

Tertiam rem complet administrationem rerum secundum omnem genus generantium eis gaudium & leticiam siue cibalium siue medicinalium seu potabilium & adhuc ex rebus quod audiantur & videntur & odorantur et quocumque modo sentiri possunt & administratione aeris temperati & aspectu formam multum si decoctis & ornatis & negotiatione iocunda & blandimentis & suggestionibus & permissionibus rerum: de quibus dolent deperditis & aspectu ludorum distrahentium intentionem eorum a re de qua dolent & omne quod ad rem gaudij pertinet.

Cura manie & melancholicę sanguineę.

¶ Sanguis exuberat in toto & vene plene sunt evacuata

Cerebrum.

ex vena nigra et post istam ex basilica: et hoc in melancholia. In mania vero fac e contra: scilicet incipe a basilica: & post istas si oportet ex vena nigra. Et post istas siccitudo de sapientia: & si adhuc oportet fac ex vena quod currit ad pedem si videris in ea plenitudinem: & maxime in occulta meningibus: trahit enim ea siccitudo hęc. Et si adhuc hec non contulerint ex vena frontis facies aut sanguifugas in ea & naribus applicabis quoniam omni permixtioni confert. Et est administranda in hac egritudine semper siccitudo larva ut non egrediatur subtile & remaneat grossum. Et si sanguinis peccatum in capite solo fuerit siccitudo ex cephalica & considera que duarum partium capitum sit granior & sic ex eadem cephalica siccitudo. Et si fuerit sanguinis abundantia propter oppilationem quod est in epate aut splene siccitudo ex saluatella dextra aut sinistra. Et si fuerit in utroque nunc ex hac: nunc ex illa siccitudo. Adhuc autem te scire fecimus quod emoroidarum provocatio et menstruorum omni eorum speciei confert & similiter apertio varicum et similiter apertio plenitudinis venarum pedum in sine rei.

Sabor rex medorum. Sympus conferens manie & melancholicę ex aduisione colere citrine. & succi buglosse domesticę & sinestris: ass. lib. ij. succi pomorum dulcium redolentium li. iij. folliculorum. sene. ʒ. iij. croci. ʒ. ij. zussari tabarzet. lib. iij. sit aut sic. Sene prescribitur in succis per diem & noctem post contritionem eius: deinde bulliant e bullitione vna aut. ij. Deinde cum zuccaro fiat syrupus. Crocus autem conficitur in pane in eius decoctione da. ʒ. ij. vel. iij. cum aqua buglosse & quibus apud necessitatem detur cum aqua casei.

Salienus. Accipe folliculorum sene lib. j. Et submerge ipsum in cado masti albi & dimittatur per menses. vi. & precipitetur cum aqua buglosse omni mane in lectulo. Confert enim manie & melancholicę mirabiliter. Et insidificat cerebrum & sensus et generat gaudium. Et si decoquat sene in iure gallorum & galinarum aut carnis: aut piscium: aut onorum confert similiter.

Asilius zezar. Infusio epithymi conferens manie & melancholicę colie ad aduisione colere citrine. & epithymi cretensis. ʒ. iij. floribus buglosse domesticę aut sinestris. ʒ. j. salis indi. ʒ. j. & p. pone in scutella lapidea & puce super ea aque casei sumis

De egritudinibus

pte ex capris. 3. xij. et dimittite die et nocte sub aere simplici.
Deinde bulliat ebullitioe vna colectur et prosciatur super
ipsum catartici rosati. 3. 8. Et e docto. 3. i. vel. 4. In fusio alia
R. sene. 3. ij. pruina. xl. aque calet quantum sufficit.

Trisera de epithymo q̄ admistratur inter euacuatoez;
et euacuatoe in diebus q̄n nō administratur euacuatio.
Facit enim reuuenescere et generat gaudis: cui permi
rito. R. mirabolanoz: chebuloz: emblicoz: belliricoz et
idoz: añ. partes equales: epithymi sublimis ptes. ij. vere
pigre parte. 8. Confice cū melle emblicoz aut chebuloz.
Et da omni die sicut diximus a. 3. ij. vsq̄ ad. iij.

Sabiel. Pillule de lapide armeno que mūdicat caput
ab humore melācolico: et cōferit egritudinibus. Quorum
materia est melācolica sicut mania pprie et melācolia:
tristitia sine causa. Quars permixtio. R. polipodij: epuby
mi. añ. 3. v. lapidis armeni loti fm artem. 3. ij. et. 8. mirabola
noz chebuloz indoz: añ. 3. ij. sicados. 3. x. salis indi col
loquintide interioris: añ. 3. iij. eblicoz belliricoz hāce
elleboz nigri: añ. 3. iij. yerepigre turbib: añ. 3. i. et. 8. Cona
fice cum oximelle et da. 3. i. vel. ij. cum aqua calet.

Filius zacharie. Modus confectionis conferens melāco
lie et timori. R. mirabolanoz nigroz. 3. xx. harmel polipo
dij sebra. i. ozimum maius marubij albi: añ. 3. v. epithymi
3. xv. sicados. 3. x. agarici elleboz nigri aselengemisch añ.
3. v. Sariofiloz. 3. ij. mellisse. 3. iij. corticuz citri buglosse: añ.
3. iij. nucis muscate: gallie muscate: añ. 3. i. Confice cū mel
le passularū et melle emblicozum. Dosis añ. 3. ij. vsq̄ ad. iij.
Filius zacharie. Modus electuarij letificatis et generan
tis gaudium et reuuenescere facientis et coloris pulchuru
dinem et odoris bonitatem in toto corpore operantis et di
gestionis bonitate: et retardatis canos: cuius pmixtio hec
est. R. rosarum. 3. ij. ciperi. 3. iij. et. 8. Sariofiloz mastice li
gni aloes spice assaritañ. 3. i. et. 8. cynamomi croci mellisse
asfelengemisch margaritarum foliozum indoz macis car
damomi heyl nucis muscate corticū citri gallie muscare 3e
doarie dozonigi ozimi maioris. añ. 3. i. musci bont. 3. i. quar
tam. Confice cum melle belliricozum et melle emblicozum
quod sit quadruplus species. Sumatur sicut trisera et est

Cerebr.

magis conueniens in hyeme.

Alia adhuc ad mania et melāz cōueniētia eligi possunt
ex his que tradita sunt in Grabadin maior et in caplo de so
da ex eis que eductit materiā earū et ex eis q̄ cōfortant cor
que regrantur ibi et afferantur ad locum hūc.

Embryo aut cōueniētes eligant in q̄bus studiū humez
ctadi sit vincēs supra studiū calefaciēdi aut ifrigidādi. Et
nos plura ex his dixim⁹. et tradidit Sak. decoctionē capituz
edoz et pedū et iuuenū castratoz cū lacte nuper mulso et
butyro crudo esse embrocā mirabilē ad humectandū et lez
niendū ea in q̄b⁹ humectationē q̄rimus: et est necesse vt in
die quies ex ea caput liniatur et embrocetur.

Alcāzi. Pulgeatur sup caput lacrolei de cucurbita aut
olei de lactuca aut de papanere cum oleo camomillino et
innatur eis multū et humectat cū temperie.

Embroma 2ferens eis et faciēs somnū. accipe papaneris
et camomille et seminilactuce. añ. partes eq̄les. Coquatur
in aqua sufficienti vsq̄ ad cōsumptionem medietatis eius
et embrocetur cum ea.

Comitina 2grua in trib⁹ casib⁹ paulo ante dixim⁹ esse et
siant inprimis cū leuiozibus sicut proprie cū oximelle et aq̄
tepidā aut cū oximelle et raffano aut cum raffano q̄ est nu
tritus cū elleboro nigro aut cū expressione raffani sic nutri
ti aut cum aqua decoctionis mabrahimich et redi post il
lud ad 2fortationē stomachi cū eis que dicimus. Immo sit
studiū tuū post curā cordis: vt verificetur in eo digestio. Et
si accidat vt corū patur in eo cibus tā cito vomitu expellat.
Nihil em̄ est eis deterius q̄ corrupta digestio et cib⁹ supra
cibū idigestū et somnus supra cibū corruptū et balneū: q̄n
mo sustinere cibuz corruptū est eis res nocina.

Saliennus. Vitent acuta et sily vinam puocantia qm̄ q̄b
subtile est in materia excluditur et remanet in residuo gros
sum eius pnum fieri essentie lapidis sile. Salie. in melā
colia splenali aut mirachia sollicitudo attendenda est circa
splenem et mirach et sit quadruplex sollicitudo. Prima qua
mundificetur corruptū eozuz. Et secūda vt phibeant va
pores corruptionū venire. ad caput et proprie cū v̄to sis es
emp̄is rubificāibus sup locū et fortasse cū canteris et cū

Filius zacharie.

De egritudinibus.

eis que detrahunt ad diversum & oppositum sicut sunt clysteria & provocatio emorroydarum mensurati & slobothomia saphene & vene pollice & positio venter in tybus & pedibus. Tertia est vt pfortetur & rectificet splen & mirach vt mate rie non corumpatur in ipsis immo digeratur oē corrupti & fiat minera materiei laudabilis. Quarta est vt pfortet se rebis & nō recipiat superflua sicut sepe diximus.

Epitaph

De epilepsia.

Ura huius egritudinis est sex res. Prima post regimē in vita. Secunda equat & coaptat materiā. Tertia abscondit eā. Quarta ponit regimē inquer sioe residui ei⁹ ad partes diuersas oppositas. Quinta rectificat mēbris mādāns si est aliquod mādās & rectificat cerebri. Sexta corrigit accidētia. Prima autē rē cōplent administratiōes regiminū in sex generib⁹ rerū nō naturalū de quib⁹ est aer q̄ est tēperandus eis: nec calid⁹ sit nec frigid⁹ sed sit ad siccitā tē declinior & confert interdū de regione in regionem muta re aerem: & aliquando consuetū si sub eo morbo accidit. In eis enim sepe diuersis morbus permutat in quibusdam si diuersus addat ad morbum reuerit ad consuetum permutat tu complexionē egrī ad aerē considera q̄ reuelabitur fugiendus aer aut non fugiendus sit. Cibis autē p̄mensu rand⁹ in qualitate & q̄ntitate est: & in proprietate & alijs. Cib⁹ pueria sit lac rectificatū in bonitate diete lactatiss⁹ bonitate dispositionis eius: vt nec pinguis nec tenuis nec tra cunda nec pigra nec multū laborans nec multum quiescēs viuuda vultu bonorum morum non luxurians cuius opera tiones naturales sunt vere & proprie digestio. Et alijs sit proprie cib⁹: cib⁹ boni nutriti: & laudabilis chimi. nō yas porosi aut corrupti. Et sit cib⁹ hñs mediocritatē cum vcll natione sua ad siccitatem modicam, & sit facilis ad digerē dūm nō grauās naturā. Et neq̄ sumatur ex eoviq̄ ad replē tionem neq̄ supra repletionē: neq̄ supra cib⁹ indigestū. At vero facietatem nauiseatiam vitā in quāsi possibile est. Adhuc autē elige ex cibis s̄m proprietatem. Inquit em̄ dyascorides. R̄usa confert epilepticis. Aptum vero eā exsitat. Et fortasse endimia conceditur & anetum & coriādrū. & phibeantur fractus oēs nisi quidāz s̄pici super cib⁹ vt

air

Epitaph

Alis

Epitaph

Cerebri.

prohibeant ascensum vaporum & confortent stomachū. Et prohibeantur caules & porri. Et pitices quidem sūt molesti eis. Edine vero carnes & pulline & gallinarū & capreolorū & lepōrū inueniū & que hoc cursu pcedunt dilecte. Potus autē eorū vitilis est vinum multe p̄mixtionis nec nimis anti quū nec nimis nouū. Dulce vero & grossū est malū: & similr etiaz parū habens. Hydromel quoq̄ est potus ei elegan purum si sit elegans. Hydromel quoq̄ est potus ei elegan tins q̄ vinum. Utent autē imper repletionē potū qualiscun q̄ sit q̄n digestio fieri incipit & potum oēm immoderatū & potū aque & potum vaporosam sicut est vinum de dactis & similia. Fraxem autē oēm & repletionē fugiant. Moderatū quoq̄ seiuinū cōfert melius in hoc casu modera te inanium q̄ repletum. Utent coitum & fortassis coitus apud eos qui vltime abstinent si moderatus sit sanas. Somnus autē & vigilie supra rōnez nocent & supra facietatē tomz. Somnus nocet et supra nauiseam. Confert vero apud principib⁹ digestionis cibi: sed moderatus. Somnus apud ieiunū et vacuitatē nocet. Exercitium & quies supra rōnē nocēt. Moderatū vero vtrūq̄ confert & proprie s̄m legem. Nā moderas imexercitium in ieiunio cōfert. Nocet qualesq̄ sit post cibum. Quies vero econtrario inuat & nocet. Omne autē qd dilatat aiām & confortat cōfert. Angustia autē & tristitia nocent & dolor & sollicitudo laboriosa nocent. Secunda autē tem rem cōplent que materiā p̄rietate & virtute adaptāt vt eius facilis fiat expulsiō qualia sunt squilla & aceruz ei⁹ & oximel ipsius & decoctio & syrup⁹ ysopti aut alhace aut sit cados aut acori aut origani & similia. Terciam autem rem complent euacuatiōes decentes: quarū rememora binur & clysteria & suppositoria lenia & acuta. Et in sanguī neq̄ slobothomia saphene & provocatio emorroydarū & mē struorum & emissio spermatis si a retētiōe eius fiat. & ex pulso vermium si fiat p̄pter illos. Quarta rē complent gargarismata & sternutatoria & pprie vomit⁹ & comastica tionea multiplicantes saluam & sputum & fricatiōes & ligature in extremitatibus & ventosatiōes in eis. & emptia rubi ficantia et pprie super membrū mādās si est membrū man dans. Quintam rē complent rectificatio stomachi si est

Potus

Hydr

mod

sim

mod

Som

Som

Som

Som

Som

Localia

Localia

Localia

Rectificatio stomachi

De egritudinibus.

Stomacho aut maricis aut intestinox aut mēbris alteri
sicut diximus & dicemus: & in oibus his rectificatio cerebri
debet esse intentio prima sicut iam diximus. Sextam res
zplent administratio medicinarū que cū proprietate reiar
dant paroxysmum aut mitigant aut cito ipsum cessare fa-
ciūt aut prohibent aduentum eius omnino aut occultāt si
cut dicemus post. Et aliquando flegmatica febribz & pprie
lōga resoluit. Digerit & consumit materiā ei. Et qñq; apd
resolutionem eius apparet i partibus capitis saphari aut
albaras & significat salutem. Apozima yfopi conferrepi
lepse proprie mirabiliter. Accipe yfopi sicce. lib. i. passulas
rū e nucleatarū. 3. ij. Coquātur in aque pluvialis. lib. ij.
vsq; dū sit medietas eius cōsumpta. Et da omni mane cum
oximelle squillitico bonum & expū. Et qñq; addit in apozī
mare hasce & quandoq; epithymum & est efficacī & qñq; sit
inde stympus mellinus conferens eis si deus voluerit. Res
unde autem quas semper in potibus sumere oportet sunt peo-
nia et semen eius & piperum et siseleos et aristologia rotū
da. Et hic quidē danda ante purgationem & post cum hy-
dromelle aut apozimate yfopi aut aliquo taliū. Joānitius.
Confectio yere dyacolloquintidos super qua expectatur si
ducia in unamentoū multozum ad egritudines oēs capis
tis et cerebri et nervoū difficilis eradicationis sicut est so-
da proprie et emigranca et epilepsia & paralysis & torura
& vertigo & tenebrositas visus. Cuius permixtio. & yerepi
gre in qua aloes fuerit dupluz specierum. 3. vi. trociscorum
alandahal. 3. ij. turbitū. 3. ij. squille assate agarici siccados
aū. 3. ij. & f. scamonee antiochene cocte i pomouā. ij. ellebo
ri nigri salis gemme bdelij: aū. aū. ij. bdellium resoluat
in vino p̄mixto. Cetera aut res terant & cribellent & fiāt tro
cisci cū bdellio dissoluto & siccent in ymbra et iterū terant et
cribellent: et qñce cū melle passularū cōterēdo vsq; dū fiat
sicut pasta fac pillulas et sit dosis a. 3. i. vsq; ad. ij.
Abemet Brasi. Confectio medicaminis q die omnibat
ad epilepsia & vertiginē et preparat materiā cui? p̄mixto.
& siccados. 3. x. agarici. 3. ij. et. f. siseleos. 3. ij. violarū sicca
rum. 3. v. cōfice cū chermes. Et da omni die i modū duarū
aut triū nucū cū oximelle squillitico.

Directio yfopi Epasularū, 2
Exemplū s̄q; dicitur corā sup̄mixto
ut cū yfopi m̄mixto s̄q; dicitur
ut recedant, Hāc et q̄ dicitur

Confectio

Epasula

In potibus
Simedda
Altera
tiarolo;

Ex

Confectio

Cerebr.

Idem. Confectio alia mira ad epilepsiam ppria et exper-
ta. & p̄iretri siseleos siccados: aū. 3. x. agarici. 3. f. cordume
ni haice aristologie rotūde affodili liq̄ritie: carpopalsami
peonie: aū. 3. ij. & accipe expressiōis. squille & mellis partes
equales de q̄bus coctis ad spissitudinē q̄stū sufficiat ad ag-
gregandū ea accipe. Et deinde recōde i vase vitreo. Dosis
a. 3. ij. vsq; ad. ij. est enim medicamen vltimum.
Confectio. Serapionis. pillule ad epilepsia ex flegmate exp-
te. Accipe siseleos aristologie rotūde castorei salis idi: aū.
3. ij. radicum peonie trociscorū de squilla: aū. 3. vi. yere pi-
gre siccados epithymi. aū. 3. x. polipodij. 3. vi. agarici. 3. xij.
colloquintide. 3. xi. turbitū. 3. xv. in alio. v. mirabolanoz ni
groū belliricoz emblicozum: aū. 3. ij. lapidis lazuli. 3. xij.
mirabolanozum citrinorū ellebozi nigri camepitheos: ca-
medreos: aū. 3. viij. Conface cum secaniabin squillitico. Do-
sis a. 3. i. vsq; ad. ij. & f.
Confectio. Serapionis pillule ad epilepsia melancolicā, f̄i
deles et mozphea nigrā & egritudinē melancolicā. & yere
pigre. 3. v. epithymi. 3. x. lapidis lazuli loti. 3. viij. scamōeocol
loquintide ellebozi nigri spice: aū. 3. ij. Conface cū aqua mel
lis. Da cū aqua epithymi et passularum.
Alexader. Pillule q̄bus nulle fortiores ad epilepsia & ar
tetica & podagra. & Aloes colloquintide scamōe bdelij el-
lebozi nigri corticū gūmi: aū. p̄ez. i. euforbij baurach: aū.
ptem. f. Conface cū succo caulium. Dosis a. 3. i. vsq; ad. ij.
Dabassus Medicamen bonū qd sumit omni die confert
epilepsie et p̄tugini. &. baccarū lauri piperis albi siseleos
piretri: aū. 3. ij. radicū peonie aristologie rotūde: aū. 3. ij. ca
lozet trociscorū de squilla: aū. 3. i. Conface cū oximelle squil
litico. Et da cum eodem oximelle die qualibet.
Clystere cōferēs mirabiliter. Accipe albaice yfopi ab sin
thij: aū. 3. f. pulpe colloquintide. 3. ij. cetauree. 3. ij. cartha
mi. 3. xij. olei de cherna. 3. v. Clystere fiat cum eis.
Sternutatoria autē et caputpurgia et gargarismata et
resū separatim aut cōiunctim odorata cōferūt mirabiliter &
similiter gūmi rute agrestis cōfert. Facit em̄ cito renuicē
re et excitat sepulcrum a vehementia paroxysmi.

Ruta, et Castorei & brome.

Alia
Confectio
Epasula
Confectio

Confectio

Confectio

Confectio

Confectio

Confectio

De egritudinibus

Alexander. Ex ylopo pulegio et origano cū cataridarum
epitate sufficiētū patillos facies q̄s cōmasticas: q̄s flegma
deponit: cerebri mūdificat ad huc aut p̄iretri cū malicis
et cere quantitate sufficiētū cōmixtū & cōmasticatū flegma
cum virtute deponit & mundificat cerebriū mirabiliter.
Salienus. Peonia s̄m oēm modū administratiōis ep̄ est
medi. magna ad epilepsiam radix: scilicet & semē ei⁹. Et em̄
si ex ea diebus singulis. 3. ij. v̄ig ad. iij. ppinet cum aqua
mellis & ylopi aut cū oximelle confert mirabiliter. Et simi-
liter si fiat ex ea caputpurgū aut gargarismata cū oximel-
le et sufflat̄ ex ea in nasum & cōfert. Et si cōtinue puluis
ei⁹ odorat̄ confert. Expertum est suspensionem ei⁹ in collo
esse iuuamē subline et etiā sumpta in cibis et potibus. Et
si suffumigatio ex semine eius & est mirabile sumptū etiā
cum melle rosato diebus singulis sanat si deus voluerit.

Hippocra.

Hippocrates dixit. Et multi post ipsum & nos etiā exp̄it
sumus p̄iretri esse medicinā fidelē ad epilepsia: & pp̄rie cō-
ditū eius et electuariū factū ex eo et melle: et troscisci facti
ex eo sumpti cū hydromelle: & caputpurgū ex eo. Condū
autem eius sit sicut zinziber cōditū expertum bonum.
**Cōfectio de p̄iretro cōferens epilepsie et torture: paraly-
si et egritudinibus nervoꝝ frigidis. & secacul lib. j. p̄iretri
humidi aut humectati. 3. vj. mell' dispumati lib. vj. pineas
rum purgataꝝ. li. j. et. 5. Cōdies cū zinziberis et p̄iretri. añ.
3. j. gariofiloꝝ: nucis muscate cubeb e. añ. 3. iij. cynamomi.
3. v. et i alto p̄iretri et hweg: aut zinz. aut humidop̄ aux hu-
mectatoꝝ. añ. 3. iij. Exp̄itū bonū: et aliū addit̄ musci. 3. j.
Salienus. Post corpus & capitis mūdificationem tyris
cam aut miridatū dabis dieb⁹ q̄bus a purgatione iterpo-
las et pp̄rie auellanas duas de altero eoz. et pp̄rie in sero
aut in mane sicut videris expediti. Dāda est etiā cōfectio
de musco dulcis & amara & tyriaca. dyateserō & Cōfectio ce-
saris. & vera hermetis & theodorico cū nucibus muscatis.
Philus. Serapiōis. Cōfectio masticatoꝝ faciens fluere p̄-
sputum humores mirabiliter et mundificat caput. & p̄ire-
tri. 3. j. sinapis. 3. j. et. 5. staphisagrie. 3. ij. salis armoniaci. 3.
5. cum masticē: et cera partibus cōuenientib⁹ miscē. Et fac
formas sicut auellanarū. Et ex eis iugitur masticent̄ in ter-
sario:**

P̄iretri sanat epilepsia

Cerebri.

inso: conferunt enim si deus voluerit.
Salienus. Odozetur ruta omni hora et sit caputpurgū
cum ea et cōfert epilepsie. Et similiter auricula muris bibi-
ta et caputpurgū ex ea factum: rata agrellis similiter exp̄-
ta est: et similiter summi eius.

Democritus. Suffumigatur epilepticus cū asa & admiz
nistratur odor eius: et excitat epilepticū & admizistra omz
ni hora p̄fernat eum ad epilepsiam: si deus voluerit. Eo-
dem modo confert Gallie muscate administratio: et similiter
summi eius et etiam bibita.

Alexander. Vesica ap̄i cū tota v̄ina exicetur in furno
et dabis ex ea ad sabē mēsurā diebus singulis in mane cū
oximelle: expertum est. Et dixit se v̄ig ad tertiam diez quē
dam vidisse curatum.

Dyscozides. Lepozis coagulū: si bibatur confert epilep-
siae. Et similiter asinū epar assati: et comestū in ieiunio.
Detegunt epilepsia epar caputnum come sum: et infumiz
gato ex Galbano: et similiter ex vngalis cap̄ie et ap̄i s̄m
omnem modū administratiōis eius: et fangi et infumiz
gato ex myr̄ha: et positio ei⁹ in narib⁹: aut ex cornu cap̄i-
no et epar caputnum et vicinum comestum aut odoratū.

De appoplexia.

Ura huus egritudinis prima est cure epilepsie p̄ioz
Opter quod oportet vt omne gen⁹ cure admittret illis
co. Dilatio enim ducit ad mortem festinam cū sit etiā ipse
morbus per se parum recipiens curam sicut hyppo. dixit.
Uruntamen vt non apareat ex parte operantis defectus.
conaberis a principio materiam subtrahere inquantum
possibilitas exigit. Et si qdē sanguineā esse videris v̄rinisq̄
partis s̄ma cephalicā ilico simul cū emissionē multū sans
guinis si res patit̄. Et cōsequenter crura: & pedes ventosas
vi facias & trahē inquantū potes ad oppositā p̄tem cum om-
nibus generibus attractionū et etiā cū dysteribus acatis:
et sternutatorijs & suffumigationib⁹ & alijs. Et asit flegma
tica fuerit materia subtrahē etiā inquantū potes sicut hic
diximus. Et ex hoc req̄re i cap. de soda et de epilepsia: et de
eo q̄ diximus in paraly si deus voluerit.

Summa quarta de egritudinibus nervoꝝ.

228.

Apoplexia

Catōg.

De egritudinibus.

Nervus nerved aut sunt a coplexioe pura & alteratioe solū & indiget pfortatioe post illd. Aut sūt coplexioales cū materia et idiget alteratioe & mudificatioe & demū cōfortatioe. Aut sūt a solutioe pminutatis eoz: & dicem⁹ curā eoz i loco suo. Aut pntio eoz & dicem⁹ ibi. Et pplexionales qdes nervoz egritudines a frigiditate sūt p3 plurimū. Et deide ab hūiditate a caliditate nō & siccitate nō sepe h3 qñq; acci dāt. Et qdē verificatū ē qd febris supinudēs curat nervoz rū & iūcturaz egritudines: quarū radix est frigiditas aut humiditas. Digerit em̄ & subtiliat materiam eij consumit. **D**iascorides. Ziniam fm̄ oēm modū administratiois eij malam nervozum complexionez alterat: et eos confortat. Et inuncturaz doloribus similiter: et pprie comesta cum vitellis ouozum et salvia & ponitur in decoctione ydromel lis & confert mirabiliter. Emplastrata quoq; cū melle: et farina ordei confert doloribus eozum.

Trydromel conferens omnibus egritudinibus nervozū frigidis et humidis. Accipe ex Ziniam lib. f. folioz salviae & leleugi. añ. 3. vij. sticados. 3. iij. bulliat in aque li. vi. vsq; ad lib. iij. et cola: et cum mellis lib. f. pmissce. Et projice sup ea piperis: galloflorum spice: añ. 3. i. et. f. 3. in 3. cynamomi: añ. 3. v. Dimitte a sero vsq; mane: deinde cola per colatorū. Et sit dosis eius in ieiunio lib. f. cum aqua calida.

Embroca conferens egritudinib⁹ nervozū frigidis: que administranda est super caput: & locū originis nervozum & super locum passionis. R. flozū camomille lib. f. 3. inian: flozū salviae 3. inbian: & sansuci: & sticados: et leleugi: añ. 3. iij. Decoquantur in aque lib. iij. vsq; ad. ij. et fiat embroca cum eis sicut diximus et cataplasmetur ex fece. Est em̄ expertum si deus voluerit.

Judeus. Syrup⁹ de sticados est medicina mirabilis pferens omnibus egritudinib⁹ nervozū frigidis & confortans eos cuius pmixtio. R. flozū sticados. 3. iij. halce zinia: añ. 3. i. piperis piperi: añ. 3. iij. passularū sine iteriozib⁹. 3. i. co quat in lib. iij. aque vsq; ad. ij. cū mellis li. f. & sape lib. f. fiat syrupus. Dos is eij est ad. 3. i. vsq; ad. ij. cū aq; alchibul.

Nervozum.

Cōfectio conditi. ad egritudines nervozū frigiditas miras bilis. R. secacul pinearum mundatarū radicū acoz: añ. lib. i. f. et sint secacul: & acoris elixata et expssa: et misce cum eis pter pineas mellis dispumati lib. x. & decoque lēto igne vsq; dum spissitudine acquirat. Deide deponatur ab igne et pñcianur super ipsum pinee: & misceantur adinuicem. post hoc pulueriza sup ea piperis. 3. i. piperis longi garioz flozū zinzi. mactis: añ. 3. iij. nucleis muscate: galāge cardas momi: añ. 3. iij. Dos is eius est. 3. i. mane & sero.

Decoctio cōferens mirabiliter ad oēs egritudines nersoz & dolores eozū. accipe Ziniam recētis & humide: et pro pte succi eius li. f. Et pmissce euz eo mellis. 3. i. & f. olei detherna: aut olei de trib⁹ piperibus dicti in aridofar lo añ. ij. pigre añ. ij. aut minus aut plū⁹ fm̄ q oportet. Et da in potu. a. 3. x. vsq; ad. xx. Si aut ipia herba humida iueniri nō poterit. accipe ex sicca circiter lib. f. decoque in lib. j. aq; vsq; ad lib. f. Et fac sicut diximus.

Ex oleis aut & vnguētis: & emplis & alijs cōueniētib⁹ ad pmutationē malitie cōplexionis nervozum i maiori graba diu scriptissimus que ibi requiruntur. & de plurimis et loquemur in capis pprijs & de purgātib⁹ etiā materias eoz multa illic scriptissimus q requiruntur ibi in pteritis capitulis plura scripsimus. & pprie i soda: & epilepsia & vertigine & scribemus et in capitulis que sequentur.

Sallenus. Tyriaca & mitridati administratur ad omnes egritudines nervozū frigiditas cū aq; decoctiois vni⁹ manti puli ziniā: & anisi: & folioz rute & salviae. Et pferūt i o i pte es gritudis & i pncipio qdē añ purgationē: qdā digerūt & inbtilliat materia: & pmutat malitiā pplexiois frigidis. Et pferūt post purgationē qdā residuū materiei resoluūt. Adhuc autē habent pprietatē vt nervis iuuamētū afferat manifestū & pfortet eos. Et sit dos is a q̄ta. 3. i. vsq; ad. 3. i. dieb⁹ singulis. **S**allen⁹. habet adhuc de pprietate egritudinibus nervozū pferre pprie administratio ca florei oi die. chirat. i. cū eo q; puenit ei ex potib⁹. hup⁹ et iteriois ē asa fetida pprie mīsabiliter inuncta. f. & bibita omni die. Similiter oleum de narcisco et oleum de yreos cum glutino alborhin & similit⁹ ter oleum de been et oleum de alcanna: et oleum de rus

De egritudinibus

sa: piper quod est ad nervorum egritudines frigiditas medicis sublimis: et olei de piperibus et similia. Olei vero de euforbio inuamē est mirabile: et sumitur olei de croco et olei piperis. Est enim expertum verax.

¶ Humain. Modus pillularum de euforbio perētis ad morum lūcationē et frigiditatem nervorum: et ad hūores crudos quod desiccant ad eos vel quod sepulti sunt quarum p̄mixtio. R. euforbij colloquintidos: agarici serapini bdellij: añ. 3. iij. aloes. 3. vi. mastice. 3. ij. Cōfice cum exp̄ssione ziniā: aut pozroz. Sicut enim exp̄re. Dosis a. 3. i. vsq; ad. 3. i. et. f.

¶ Saltenus. cōfectio pillularum fetidarum. Maiores experitorum tunamentorum ad egritudines omnes nervorum quod sunt a materia grossa viscosa difficultis eradicationis: et ad dolores inuncturarum qui sunt ab eadem causa et ad oēs dolores totius corporis qui eandem habent materiam. Similiter et ad vertiginem: et ad epilepsiam: et emigraneam difficultem: et sodam: et morpheam et albaras et leptas. R. aloes turbith añ. 3. v. serapini armoniaci: oppopodaci: bdellij: seminis harsmel: mirabolanzorum: colloquintide lterioris: añ. 3. iij. icamonee. 3. ij. tapfle inde hermodactili scebiā: añ. 3. i. casto. agari ci euforbij: añ. 3. i. cyanomomi croci cardamomi spice. añ. 3. f. sumi fundant in aqua potri: et fac ex eis: pillulas. Dosis a. 3. i. vsq; ad. ij.

¶ Pillule fetide minores quod sunt in parte maiorum quarum p̄mixtio. R. serapini armoniaci: oppoponacis bdellij aloes añ. 3. iij. castorei: harnel. añ. 3. iij. colloquintide. 3. vij. turbith 3. x. Cōfice sicut alias.

¶ Filius zacharie arasi. Pillule fetide maiores quod cōferunt egritudinibus omnibus nervorum sicut est paralysis: et torura et spasmus humidus et dolor iuncturarum. Et solutio eductus humoris grossi viscosi a locis difficultis eradicationis eius. quod p̄mixtio. R. yerepigre. 3. x. pulpe colloquintide. 3. vi. centauree minoris meizarchan. añ. 3. v. euforbij. 3. ij. et. f. scebiā castorei zinziberis. asse fetide: serapini oppoponaci: setaragi idi: sinapis: piperis. añ. 3. i. sumi dissoluant in aqua ruete: et fac pillulas cum ceteris dosis a. 3. ij. vsq; ad. ij.

¶ Pillule fetide minores: ex inuentione nostra et eiusdem et sunt in intentione maiorum: et cōferunt tremori mirabiliter pro

Peraozam:

146
pule quarum permissio. R. yerepigre. 3. v. p̄iretri: casto. casto sic. añ. 3. iij. serapini pulpe colloquintide: añ. 3. iij. dosis a. 3. ij. vsq; ad. ij. et. f. expertum.

¶ Filius zacharie arasi. Cōfectio anacardina quod est medicina sublimis ad omnes egritudines nervorum frigiditas aut humidas sicut paralysis et spasmus: ab humiditate aut a frigiditate et torura et tremore et stupore. Statim enim sanat. Accipe zinziberis costi p̄iretri: nigelle pipis macropipis hues añ. 3. x. myrthe folioz rate ase gētiane: aristologie baccharuz lauri castorei tapfle: sinapis. añ. 3. v. mellis anacardini. 3. v. et tertiā. Inuoluatur oia cum oleo nucum et confice cum melle apum. Da ex eo in modum grani lauri.

¶ Inquit. Mahemet. hec medicina est bonitatis magne ad egritudines quas dixim in oibus egritudinibus frigiditas: et inflamat corpus statim et adducit febrem bonam spasmus humido et fricatur cum ea lingua et confert grauedini eius et fricatur emplastra ex ea super membrum stupidum et frigidum aut fricatur cum ea: et confert proprie mirabiliter et facit sudare quapropter oportet ut cooperiatur samens eam ut sudet: sanat enim si deus voluerit.

¶ Thamech filius zezar. Oleum quod administratur in potu ad egritudines nervorum quod sunt a flegmate et humore viscoso et administratur cum aliquo quod conuenit ex potibus. R. colloquintide. 3. x. aloes. 3. v. turbith albi. 3. iij. squille. 3. ij. gētiane p̄silij: sanfuci ziniā: añ. 3. ij. et. f. amomi: spice zilobalsami Gario filorum: cyanomomi piperis macropiperis aristologie lōge et rosunde castie: polij iquinanti petrosilini polipodij: anisi epithymi: añ. 3. ij. et. f. serapini liq̄ritie: iniquiam zinziberis añ. 3. ij. contere omnia contritione grossa: et funde super ea aqua fontis lib. ij. olei antiq̄ septā vnius coquantur lento igne vsq; ad aque consumptionem.

¶ Thamech. olei de sigia confert egritudinibus nervorum flegmate. Cuius hec est permissio. R. sigie castorei prassij. añ. 3. i. piperis zinzibi: squantii: castie: añ. 3. v. cyperi costi. carpobalsami: zilobalsami: ellebori nigri: armoniaci spice serapini aristologie lōge et rotunde. añ. 3. iij. olei stricini. 3. v. aque lib. ij. Coque sicut hic proprie diximus.

¶ Olei aliud de sigia valens similiter. Olei stricini lib. ij. ca. T. ij

De egritudinibus.

flores lb. iij. Coque in duplici vase.

¶ Eligimus est ex assiduario vnguenta & emplastra & olea de quibus est ylopi cerotum & vnguentum de bdellio: & vnguentum phylagrios & cerotum diapente & cerotum Alexandri: & cerotum Andromaci: & emplastrum filij zacharie.

¶ Joannit. Lesio cadens in nervis posterioribus inuamen suscipit a sternutatoribus: & caputpurgis propterea quod a locis originis nervorum diversio fit ad locum emunctorum communis: & purgatur per ipsum. Lesionem autem cadentem in nervos faciei sternutatoria & caputpurgis prohibenda sunt in principio, fortasse enim conferunt in fine rei. Gargarismata autem sunt his & illis vtilia: & propter postmodum modificationem communem nisi materiam ad pectus reumatizare timueris & pulmonem. Sunt enim tunc suspecta sicut alibi diximus. Et etiam quidem ex his que prescribuntur caputpurgis & sternutatoria multa colligere potes ad hec vtilia & gargarismata.

¶ De paralyti.

¶ Cura huius egritudinis regimen duplex est. Est enim regimen quoddam ceterum quoddam proprium. Commune autem regimen nunc parte morbi tangit nunc proprietate. Interdum vero dietam. Et primum quidem completur cum administratione olei studij ad captus partem posteriori & nucham: & illud ideo quoniam cadit sibi plurimum hec infirmitas in nervos motuos & eorum ortus est a posteriori cerebro: & nucha. Et hoc quidem studium etiam in quibusdam alijs nervorum egritudinibus administrari debere commune est: sicut est spasmi propter tremor & stupor et tortura. Secundum vero completur cum administratione medicinarum proprietate & virtute conferentium & confortantium eos: sicut hec in primo capitulo quod est ante istud diximus. Tertium autem completur eorum paucitate sibi & potus & omnis regimine exiccationis. & sicut est ex cibis & potibus & condimentis eorum proprietatem habentibus ut nervis referat sicut sunt grana pini propter & cerebri lepore: & hasce & ouiganum & ylopius & piper et zinziber & piperis & ius serpentis cum proprietate & species salis conditis ius Gallozum antiquorum sibi doctrinam Salieni: et hydromel recipiens sanuicum hasce: saluicum & similia. Et conferet eis administratio capparum & tali alphestre in primis cum eles

Paralyti.
Regimen 2.
l'ome.

Petrorum.

nantur a terra frixi cum speciebus & huius conditi. Unus autem vitare oportet. Facit enim ad nervos materias pene trare que forsitan non penetraret. Et scito quod vinctum inimicum est nervis & oculis per se. Ipsius enim abusus est causa morbi ipsorum. Vitent etiam aqua & potum supra cibum: et somnum supra cibum, et sit parcitas in potu sibi omnem modum: et sit potus exiccatus: & abstinere supra sitim et famem est cura prima. Regimen autem proprium capit. iij. res. Prima est adequatio materiei. Secunda est abiccio eius. tertia diversio residui eius ad oppositum & diversum: quarta corrigit accidens. Prima autem res completur cum administratione reserui. morbi materiam carminantem & matrantem: de quibus hic paulo ante locuti sumus & tu reqre in illo. Secunda autem res completur administratione propriorum enacuatum sicut vera dya: colloquidum & pilule ferides & vera hermetis. & alia que supra diximus. Inquit Gal. egritudines nervorum & iusturarum curantur nisi foris agere rectifiant. Verum de meliori operatione est non operare ad usum fortium a principio ne subito tollatur virtus aut relinatur. Vomitus autem & enacuatio prolystria & proprie acuta sunt ex bonis enacuacionibus. Et fiat vomitus proprie cum expressione rassani cum oximelle: aut cum expressione rassani: in quo sit virtus ellebori nigri. Aut vomitus sit post cibaria acuta: & oportet ut inter enacuacionem et enacuacionem interueniat tepus in quo operari oportet sicut confortantibus. Et tunc quidem administrantur tyriace: et misuridatum & coactio de musco dulcis & amara et similia. Et quidem in hac hora anacardium quod diximus est eis mirabilis medicina: & hac quidem vicissitudine regimen istud completur & cito sanitati restituitur si deus voluerit. Tertio autem res completur cum gargarismatibus de quibus plura capitibus & caputpurgis et sternutatoribus de quibus plura res facimus mentionem. Quarta autem res completur vinctio: & nectus & emplastra & fricationes & balneum & alia de quibus loquimur iam si deus voluerit. Et dietis est febris superuenientem egritudinibus nervorum humidis esse curam bonam. Illius Serapionis decoctio conferet cum virtute de iad paralyticis: & mollificationem & spasmum: & dolores nervorum. Radicum apij feniculi: an. 3. r. squinant. 3. r. seminis feniculi

T iij

147.
Vini li.
mandu.

Propri.

Propri.
diximus
p. 142.
Gal.

D. r. r. r.

De egritudinibus.

anisi petrosilini sileos costi cetauree minoris: piperis. ʒ. iij. ʒ. iij. seminis rute: fetaragi indi. an. ʒ. iij. sicados belliricorum emblicorum: an. ʒ. viij. Decoquantur in. viij. lib. aque vsq; ad lib. ij. Et da omni die cu oleo de cherna: aut oleo de piperib; aut oleo de cosso diebus. xxi. Et sit proprie decoctionis. do sis ab. ʒ. i. vsq; ad. ʒ. ij. et sint olei a. ʒ. ij. vsq; ad. ʒ. iij. Sanat enim si deus voluerit.

¶ Clystere cōferēs paralyssi solutione educens humorē cradum et viscosum, q; administrandū est hora post horaz et p prie qñ sit inter polatio ab alijs enacuacionib;. R. sicle fururis: an. lib. f. melliloti aneti radicū malnaz mudatarum camomille: an. ʒ. iij. ficus seccas. xv. numero fenugreci carisami. an. ʒ. i. et f. pulpe colloquintide cherue mundate. an. ʒ. ij. centauree. ʒ. iij. bulliant in lib. iij. aque vsq; ad lib. i. et f. ex huius aque li. f. et oleo antiquo et almuri et melle dlyz stere fiat bonum et efficac: si deus voluerit.

¶ Filius zacharie. Oles cōferens paralyssi toxture pprie mirabiliter. R. costi. ʒ. i. euforbij piperis: an. ʒ. vni. tertiaz castorei. ʒ. f. olei. de cheri lib. f. aut olei colici: aut olei de narcisco in duplici vase coque et vtere.

¶ Archigenes. Cerotum conferens mollificatiōi et spasio expertū bonū. R. euforbij piperis ysopi humide armonia et croci olibani balsami castorei guttinis alimbac oppoponaci. an. ʒ. iij. storacis. ʒ. ij. cere citrine lib. f. olei antiqui li. ʒ. Terantur sicca gunni vero dissoluantur in vino: et misceantur et fiat ex eis vnguentum et vngatur super membrum in quo est lesio. Sanat enim si deus voluerit.

¶ Aliud valēs pprie mirabilr. R. myrthe oppoponacivnee saune ziniā amigdaiarū amaraz: castorei gūmi rute agre sis thuris an. ʒ. ij. seminis agni casti piperi galbani enforbij an. ʒ. i. vere gūmi pini: an. ʒ. vj. olei cucumeris asinini et olei laurini et olei de gallis q̄tum sufficit. 2. iniatu ex eo super membrum gargarismata fiant ex eis que diximus.

¶ Aliud bonum gargarisma fiet cum vera. Archig. itis et oximelle. Eligatur vero ex comasticabilibus cōueniētia. Et ex eis fiant forme sicut nuces ex staphisagria et mastice. Deponūt enim flegma plurimum.

¶ Aliud valēs sibi. Accipe sinapis piperi staphisagrie an.

Chystr.

Quam.

Cruta.

Aliud.

Caryophyllus.

Mastice.

Alia.

Mastice

*Pyrethra
Staphis Agria
Sinapis Mastice*

Peraozam.

fiant forme sicut diximus cum mastice et administrantur. ¶ Sal solutius. Cuius inuamentum est magnū ad paralyssim et toxturam et egritudines nervozū frigidaz. Accipe pipis origani halsi sinapis zinz. piperi ysopi seminis apy anisi feniculi folij gariofilozum hweg macis petrosilini nasturcū scamones agarici turbitū: an. ʒ. i. et f. salis gemme ad pondus olium. Terant et cribellentur et administrantur ex eis vbiq; et etiam supra cibaria. Et quandoq; quadruplicatur in eo hweg et est vigorosus.

¶ Caputpurgia et sternutatoria sunt ad hāc egritudinem vehementis virtutis. Purgāt em̄ cerebri et cōvertūt a parte egritudinis ad emunctozū cōmune. Eligant caputpurgia ex eis que diximus et dicemus.

¶ Filius zacharie. Modus caputpurgi pferētis ppe mirabiliter ad paralyssim et toxturā et dolorē capitis et egritudines cerebri flegmaticas. R. castorei. ʒ. i. cōdissi piperis, ciclamis nis et gilbene pulpe colloquintide: baurach ruber: euforbij: sellis bouini exiccati: an. ʒ. iij. fiat ex eis colluzia. Et deinde fiat caputpurgia cū eis cū auricla muris: aut cū aq; salsaci.

¶ Salienus quidē iam dixit administrationez tyziace et mitridati ante purgationē et post cōferre: sicut i capitulo q; est ante istud dixim. Anacardini quoq; inuamentū est adhuc in hac cā mirabile q; diximus et plura etiam illic scripsim; que etiā huc afferant. Quoz etiā datur ex oppoponaco q̄tum tas cicerū trisū cū hydromelle et cōfert. Inuamentū quoq; hweg cōditi dixem; esse mirabile ad egritudines nervozū oēs proprietate sua et sicut grana pini. Piperi autē fm oēm modū administratōis eozū cōferunt mirabiliter. Et sicut asafetida bibita pprie et limita dieb; singularis. Et itaq; quidē diximus inuamentum castorei magnificari fm omnem modū administrationis eius et similiter vsus capparais.

¶ Chermes. Magnificatur inuamentū vulpis ad paralyssim et egritudines nervozum aks: et pprie embrocatio facta ex aqua decoctionis ipsius et pprie vsq; vuz dissoluatur membrum eius in ea. Et magnificatur etiā olei decoctiois ipsi. Et nos scripsim; illud in grabadin medicinarū vniuersalis ¶ Joānitius. Pillule de oppoponaco sunt medicina subtilis ad egritudines nervozū: et exiccāt ab eis humiditates et

Pillule de oppoponaco ad paralyssim.

Sal solutius

De egritudine in bas.

scosias & mucllaginosas & cōferat paralyti torture spasma humido & dolori iuacturarum & doisi: & gennum quarum pmixtio est hec. ℞. aloes. ʒ. x. troscici akādahal. ʒ. vj. q. f. op: ponaci serapini armoniaci bdellij hermodactilorum: an. ʒ. v. harmel. succi cucumeris asinini: an. ʒ. ij. et. f. piperis macropiperis zinzib eris tapfle mirabolanozuz citratorū beluricorum emblicorū myrrhe croci enforbū castorei: an. ʒ. j. scamonee. ʒ. j. et. f. agarici. ʒ. ij. turbitū. ʒ. vij. Sūmi sfundātur in aqua caninum aut porrozum. Cetera autē res insun dātur in expressiōe ziniā. Deinde misce oīa simul postq̄m speciebus exiccata fuerit expressio ziniā tribus vicib⁹ fiat pillule. Et sit dosis earuz a. ʒ. j. vlg ad. ʒ. ij. Sunt em̄ miras bilis virtutis seu luamenti si deus voluerit.

℞ Joannitius. Unctiones et empla rubificātia qñ exhibet ut oportet in loco originis nervozuz qbus accidit passio applicanda sunt vel saltem in parte & latere ortuz eozum & vncionibus ibidem administrādis est oleum nardinum & costinum confortata cum castoreo enforbio pipere & pimento magno & proprie administrata fricādo & comprimēdo super locum & vnguendo & si misceantur cum eo grana strabec magnificatur operatio.

℞ Dahemet arasi. Mod⁹ linimēti cōferētis paralyti mitra biliter. ℞. cere citrine. ʒ. ij. olei de narcisco & olei de lilio añ. ʒ. vj. enforbū. ʒ. iij. Fiat ex eis empt⁹ & liniaf ilatere altero. ℞ Joannitius. In sine quidem rei conferunt stuphe et balsnea sine aquis & fricātiōes in eis cum sale solutiuo quē dicitur fimas aut cum castoreo & aniso et dauco aut cuz zinian siccata aut cū vitica acuta. Et cōferūt etiā aque termarū post fricātionem: in balneo sicco & abstinentia cibi & potus supra balneum & regimen exiccatus quantam possibile fuerit. Sanabitur enim si deus voluerit.

De tortura.

Tortura qdā ē a spasma & cōtrahit supine qdā a paralyti & mollificatiōe & relaxat ad inferius. Et illius cura est cura spasma quā dicem⁹. Et hui⁹ cura est vt cura paralytis quam diximus preterq̄ oportet caputpurgia & gargarismata ante purgationem vitari cū sit post mundicia

Perdozum.

tionem curavera. Uerum gargarismata cunctis medicinis preponenda sunt caputpurgis cum sint vtraz cura vera. Et sit studiū precipue pimum in administratione medicaminum & emplastrozum: & linimentozum et medicinarum rubificantium in spondilibus cervicis. Deinde perueniēdū est ad mandibulam & ad partes faciei. & hoc est studiū qm ad cauteria autem proximādum est qñ iam omnia nō cōtulisse experieris. Et hoc erit studiū vltimum. Pimum autē studiū p̄ficitur cum administratione emplastrozū & linimentozum in spondilibus cervicis. vnde nervi faciei ortuz hñt & musculi ex eis que diximus in capitulo q̄ ē ante istud et ex eis que dicemus. ℞ Scdm autem studiū p̄ficitur nūc cū reb⁹ extra nunc cū reb⁹ intus. Res autē que extra admīnistrande sunt: sunt linimenta & emplastrationes & embrozationes & euaporationes & ablutōes & calefactoria ex eis quas diximus & dicemus. Res vero que intra sunt admīnistrande sunt qdā cōmasticabilla sicut forme facte ex huez & nuce muscata & alijs que dicem⁹. Et sicut cōmasticatio nūc eis muscate & retētiō eius in ore ex parte passionis p̄tinne integre aut cōmasticate & retētiō castorei ex parte passiois & sub lingua. Et administratio fricātiōis in pte lateri mādibule cū anacardino aut tyrtaca aut mirridator exhibitio diamascl dulcis & amari & fricatio gingivarū cū sale solutiuo no quē dixim⁹: aut cū sale & nuce muscata & huez & sint eoz partes equales aut cū anacardino & nuce muscate & alijs. ℞ Tertū autē studiū p̄ficitur cū administratione ventosaz supra cervicē & appositione medicaminis rubificatiuz cauterizatione facta post aurē ex parte egritudinis & post illā si nō cōmulerit cauteria duo sicut in spondilibus vñ hinc et aliud inde. Et qñq̄ sunt duo hinc & duo inde s̄m distātiā spondiliū. Et qñq̄ tria qm sanant si deus voluerit.

℞ Sabor sili⁹ gurgis. Cōfectio medicaminis experti ad torturam qd masticatur & expellit flegma plurimuz et confert proprietate & rectificat malitiam nervozū & sanat cū celeritate. Cui⁹ pmixtio. ℞. nūc muscate p̄cetri huez recentis turis: añ. p̄tes equales. Cōfice cū hermes. Et fiat forme sicut nūc et cōmasticentur ex parte lesa & teneantur diu in ea & frictet cū ea patiens digitis suis partes mādibule & zini

℞

Prost⁹ et
Cōm rubi
firata.

Radix lily.

Stupha et
Balneo sicut
sup.

De egritudinibus

sinas et dēdes p̄tis s̄firme. Si aut̄ forti⁹ masticabile facere volueris misce cū p̄dictis anacardini p̄vynā ⁊ ē mirabilis.

¶ Filius zacharie. Accipe nucē muscatā integrā non habētē contaminationem aut marciditatem ⁊ line super eam ex anacardino q̄d diximus. Et teneat patēs in ore in parte lesa per horas. ij. vel. iij. Deinde comasticet eam ⁊ teneat cō masticatum eius in parte illa ⁊ hoc faciat bis in die q̄m̄ sat nat si deus voluerit.

¶ Fili⁹ Serapiōis. Confectio caputpurgij ad paralytū et torturā expta. ℞. Piretri ꝑ dissolēdr̄i exiccati supra sumū añ. 3. ij. origani carni aristologie lōge. añ. 3. f. carpo balsami 3. j. Terantur ⁊ pulverizentur ⁊ sufflentur ex eis in nasum.

¶ Aliud eiusdē mirabile. ℞. castorei palpe collo q̄ntide p̄is peris albi ⁊ ꝑdiss: añ. fac pillulas cū aq̄ sanfuci. Deinde fac caputpurgij ex eis cū succo auricule muris verax ⁊ exptam.

¶ Sabitel. Caputpurgij ad torturaz bonū. ℞. castorei ꝑd̄i si nigelle infuse i aceto ⁊ exccate. añ. Distēpera cū succo cucumeris asinini. Deinde dimitte siccari ⁊ iterū distēpera cū exp̄ssione arthanite: iterū dimitte siccari ⁊ iterū distēpera cū succo auricule muris ⁊ fac similiter. Ultimo vero distēpera cū succo sanfuci ⁊ fac s̄fca ⁊ fr̄ca ex eo super cutez cum succo auricule muris aut sanfuci succo ⁊ distille in nasuz et sugatur vehementer. est enim expertum glorio sum.

¶ Democritus caputpurgij sanans cū celeritate. Accipe opponacū vltima cōtritioe veratur cū oleo cucumeris asinini ⁊ exp̄ssione auricule muris vsq̄ dū fiat sicut mel currens ⁊ cōseruetur in vase vitreo. deinde distēperetur modicum ex eo cuz succo sanfuci et distilletur in nares: sanat em̄ celeriter ⁊ est expertum.

¶ Aliud. Fel perdicis aut gruis cuz aq̄ auricule muris aut sanfuci distillatum in nares sanat celeriter ⁊ est expertuz.

¶ Sargarisma fiat cū aliq̄ ex yeris magnis. ⁊ aceto squillis tico ⁊ aqua decoctiois hasce et origani. et est exp̄tū bonuz.

¶ Filius Serapiōis. Sargarisma bonū. ℞. sinapi naphis griezinziberis piretri macropiperis. decoque in aq̄ et cuz vera fiat gargarisma.

¶ Aliud. ℞. calamētū cāpestris hasce fac ex eis similiter.

¶ Enapozatorij. ℞. camomille zinian folioz salute leleugi

Pernozam.

Sticados sanfuci: añ. lib. f. decoque i aq̄ ⁊ enapozet ex ea lo: cne: deinde abluat ⁊ post hoc emplastrū fiat ex fece calida. ē enim expertum.

¶ Hermes precipit enapozatorij fieri quo posteriores vsi sunt ⁊ inuentū est esse iunamēti in blimis ⁊ pp̄cie q̄n enapozatur eo ps capitis posterior ⁊ collum ⁊ spōdilia ⁊ ceruix ⁊ mādibula ⁊ rpa ⁊ fr̄os. deinde lanatur ex eo cōprimendo et fit emplastrū ex fece ⁊ modus operationis eius est. Accipe zinian aut leleugi hasce calamēti sticados folioz salute: añ. 3. ij. acceti aibi boni dnplū pōderis oinz decoque vsq̄ ad mediū eius. deinde vaporozentur ea loca sicut dixim⁹ ⁊ abluātur ⁊ emplastrantur.

¶ Inq̄t hermes. Profundatur viri⁹ enapozatorij hui⁹ ⁊ submergitur in p̄funduz corporis ⁊ icidit ⁊ resolut humores grossos et viscosos et nos et exp̄ti sumus illud ⁊ inuenim⁹ mirabile ⁊ prop̄ie ad torturā ⁊ paralytū ⁊ spasium.

¶ Filius Serapionis enapozatorij coferēs torture ⁊ paralytū. Accipe origani hasce sticados piretri folioz lauri si naps camomille meliori sanfuci marmacur marubij. añ. decoquatur in aqua ⁊ enapozetur loc⁹. est eniz exp̄tum. de inde inbusatur loc⁹ oleo costino aut oleo balsami aut oleo de been. enapozatio autē facta ⁊ s̄r abintio factet ex aceto ⁊ aqua decoctionis sinapis est mirabilis.

¶ Ex ynguentis aut et oleis ⁊ limimētis elige in his q̄ p̄ces serūt capirulis et afferatur ad locum hūc et ex alijs s̄r et medicine quidē rubificātes dicte sunt et ex eis ē sinapūsimū ⁊ ynguentum altarahel dicitur in antidotario.

De spasio.

¶ Palsmus alit̄ sit a p̄ctura. Inquit Sak. puncturā nerui et cordarū sequitur spasm⁹ et prop̄ie cum non respirat punctura. Efficitur enim venenosum reumatizatum eius aut putridum ⁊ venenosum quidez propter continuitatem rapitur ad cerebrum ⁊ facit epilepsiaz aut spasmuz. Putridū ꝑo apostema in loco p̄cture generat: quare p̄s ⁊ cturaz aperiri p̄cipit immo scindi ⁊ apponi attractum: sub illis substātie vt reumatizatio fiat expurgatio ⁊ resolutio. hoc aut̄ in loco suo trademus sufficienti⁹ si deus voluerit ⁊ sit spasmus ab humiditate. ⁊ cura ei⁹ est cura paralyt

De egritudinibus

Idem cōfectio ad tremorē experta. R. mirabolanoꝝ nō grozum. 3. rrr. saune. 3. r. oliban. 3. v. cyperi huc: al. 3. v. confice cum cheimes et fiant forme sicut nuces: da. 3. 1. vel ū. sanas si duas voluerit.

De supore.

Supor sicut cetera que dixim⁹ curatur: et si est a pennisione: aut vulnere nō curat. Et si est a replectioe sanis suinea curat cū flobothomia vene q̄ magis deseruit mēbro stupido: et si sanguis exuberat i toto basilicā flobotho marteide cephalicā: deide illā q̄ familiaris ē illi mēbro. Et q̄nq; sit ab humore crudo et frigidō et curatur sicut paraly sis ab eadē causa et q̄nq; sit ppter cōpressionē supra menbra et cura huius est extensio et exercitatio illius mēbra.

De catarro.

Catarr⁹ est descensus humorū a capite ad mēbra inferiora cuius genera: vt dicit Gal. in lib. misso ad Glauconē sunt tria. 1. Cozza. 2. Biancos: et Tullis. Catarr⁹ hō dicitur est a fluore. Et cū enīz fluore catarrū vocauerit. Soit: za ab ossibus nariū nomē accepit. Et em̄ cū grauedine atq; cōstrictione nariū cum tenui fluore ozis atq; grosso cū ster nuntatiōibus assiduis et odoratu difficili et oculorū lachris matioe. Biacos vero dicitur a p̄focatioe faucū et voce ob scura et sternutatioe assidua et trāsglutiedi difficultate. Catarrus aut in visceribus distillans percutiens stomachū sūssim vel nauseam puocat. Et hō in pulmonē venerit sūssim creat cū spumosis sputationib⁹ aliquib⁹ cū raucedine. Quō si patiens sanguinē expuerit ad p̄ssim venit et tabid⁹ moriet⁹ cōsumpt⁹ et norādus q̄ catarr⁹ est gen⁹ ad tres supradictas egritudines: et non est species egritudinis per se.

De cura catarr.

Utra hui⁹ egritudinis duplci regimē indiget 2. muni. 1. et proprio. Commune autem est sex res. Prima ponit studium in vita patētis obseruandū. Secūda adequatima teriam. Tertia abscondit eam vel saltem dimittit. Quarta diuertit a parte timorosa ad parē commūnez. Quinta abscondit fluxum eius. Sexta corrigit accidētia. Prima autem rem: complement diminutio ciborum et potum et prohibio vini omnino et replectionis: et vitatio nausee et canere ab austro

Catarr⁹ tria gēna nocēta
sem Galenū. per hoc.
ad Galenū; p̄nt.

Pernozam.

ab austro et borea quātum possibile fuerit. Aufer enim rōrum facit et replet capita. Boreas vero constringit: et expulmit et nocet somnus et potus supra repletinē et multitudine somni: imo qualiscunq; sit somnus in die: aut parcias eius in nocte: et noniaceat impin⁹ et allenetur cena imo phibeatur si possibile ē. Et inſigatur quies: qm̄ est res magna māturana ipm. Et phibeatur a fumo: et ventis: ac radijs solis. Et tunc quātum possibile fuerit et magis lune et p̄ pue est qm̄ est ingressus eorū p fenestrā. Et vitet vaporosa et replectia caput et rare facientia ipm. Et vitet potū aque frigide et vitetur qd potus aque calide maturat catarrōs. Et similr in troitis ad sudādū in balneo. Secūdam aut rem cōplet administratiōes inspissantium et infrigidantium in acuro calido. Et subtiliantium et diuidentū in grosso viscoso. Eligātur aut ex infrigidantib⁹ raro infrigidantia actu: et si nō cōpetunt nō eleuentur in gradu multe infrigidatiōis. Et dilisuntur p̄m plurimū que infrigidant potentia et nō multūz eleuata qualia sunt balnea aque dulcis ieiunio et admini stratio embrocayū ex ozdeo et violis et papauere et camosilla: et effusio aque calide super caput et sup extremita et siculos et inunctiones facte super ea et super ventrem et sup mē cum oleo violato: aut camomillino aut oleo de papauere: et si adsunt vigilie. Et olfacere camphoram: et aquā rosatā et alia que diximus in soda calida. Et cōfert potus aque ozdei et syrupus de papauere et viole condite cuz aqua ozdei et siccio cum naribus olei violat⁹ et olfacere camphorā. Et tibi eorum sint sorbitiones facte ex fabis: et extritico et ozdeo et papauere albo et oleo amigdalino dulci et amilo cū lacte si nō est febris. Inspissantia autē necessaria sunt: et subtile acutum qd descendit ad guttur ingroscetur: nō descendet ad p̄fundū imo facili⁹ adunatū excreetur. Et ex hoc facientibus est dragaganū et etum ei⁹ et mucillago p̄ssij et semina citoniorū: et aqua iuinbarū et sebesten: et syrupus eorū et lohoc ipsoꝝ: et lohoc de papauere. Et subtiliantibua aut et diuis eligātur q̄ p̄prietate virtutis ad hec 2. grua coꝝ gnoueris qualia sunt calefactoria capitis cū sale et milio: aut cū p̄anis calefactis: et cū alijs q̄ i soda frigida diximus. Et cōfert introit⁹ balnei p̄terōꝝ lauet caput. Sup extremita

Somy Diring nocēta

Carada Antioch.
Boreas.
Somy.
Cubana.
Somy.
Venti.
radij solis.

very often

De egritudinibus.

aut p̄stat aquā calidā plurimū & inungat ea testiculos & simē cū oleo sambucino: aut anetino: aut camomillino: aut sanfacino: aut rutaceo: aut oleo de beē: aut laurino: aut de lilio & distilet ex eis in aures & nares cū lana: & pp̄ue calēs factis. Et iā confert eis inclinatio sup̄ vaporē aq̄ vbi camos milla: mellilotum sanfacus & anetum cocta fuerint. Caput vero eoz & frōs epithimē cū costo spica myr̄ba et pauco castoreo et similibus cū oleo rosato mixtis. In sine autem rei confert introitus balnei et lauari in eo: & olfactus res dolentū calidoz: sicut est muscus & ambra: et alia que vnt mus in soda frigidā. Et sint eozum cibi pulmēta ex frumēto: aut surfare cū melle aut forbitiones ficus siccatū & sari ne cicerū cū pulegio et fenugreco et aqua cicerū & similia. Tertius autē rē cōplens flōia et solutio vētris: & administratio dysterioz & collyrioz & lenificationes oēs oī hozū pp̄ue cū clysterib⁹ & enematis⁹ saltē trahentib⁹ superfluitates. Et quib⁹ homia aut in hac egritudine in trib⁹ casib⁹ solū ne tessariaē. Primus casus ē si catarr⁹ sit calid⁹ in calido corpore absidate in quo sit oculoꝝ rubedo & venaz plenitudo. Sc̄ds si catarrus sit calid⁹ declinās ad oculos valde aut q̄ lisc̄s sit aut terminet i faucib⁹ aut puimōe: aut costis aut dyasfragmate: & figatur in eis ad collectionē. Tertius si catarrus accidat cū febre. In his autē solū casib⁹ flōmiam carra cū violis p̄ditis: & aq̄ ozdei cū aq̄ fructū quā dicemus. In frigidā vero cū pillulis cochys & vera pigra cū aq̄ pas inlarum: et vera dyacolloquintide similia.

Quarta autē rem cōplent gargarismata & caputpurgis & fricationes extremitatū et vētose & filia. Interdū em̄ materia in faucibus figitmemus aut q̄ ad ptes suat nobiles. Et sic si eas ad nares cōuertim⁹ & pp̄ue cū caputpurgis et sternutatorijs & suffumigatiōib⁹ & odoramētis aperientib⁹ em̄ est q̄d sal. p̄cipit nisi forte agitationē timeas i materia q̄ multoties fuit d̄rupti⁹ pp̄ter indetationē & agitationē. Et quidē sternutatio suspecta ē in p̄ncipio. qm̄ materia que indiget vt maturetur. Est em̄ agitatio multiplicat & dilatata materia m̄ & facit eam cōseq̄ motus laboriosos & vebes

De catarram.

mentes. Et vero post catarrum in aurationē est ei⁹ inuamētiā subline mundificans radicem. Et adhuc qdē inuamētiā post corporis mundificationē coem & pp̄tiaz. Gargarismata quoq̄ necessaria sunt: sed phibentur interdū. Et luentsur eozum inuamētū in tribus competere casibus. Prim⁹ si ad catarrū calidum & acutum cū rebus ingrossantibus: & coadunantibus ipsum. vt phibeatur descensus ei⁹ ad p̄fundum & fiat facilis ad expellendū & excreandū quod propter acumen & subtilitatē aggregari non poterat. Sc̄ds ad catarrū: cuius materia est multivisco sita: & spissitudinis & querimus subtilitatem ipsius & diuisionē vt facili⁹ expellatur. Tertius qm̄ timemus materiam figi in faucibus & q̄rimus abstersionē: et mundificationē. Et vero in quatuor casibus gargarismata administrare suspectū est. Prim⁹ est timor & suspitio catarrum ad pectus & pulmonem finire p̄ue ui. Sc̄ds est si catarrus de genere acutoꝝ fuerit & subtili⁹ & mordicans. Tertius est in p̄fectionibus que fiūt subito. Quartus si catarrus est vehementis multitudinis. In his quidem casibus gargarismata agitant materias & conuertunt eas ad vias pectoris & pulmonis & faucū: & eas multiplēt. Simplicius in gargarismata sin vnum quinq̄ modorum fiūt. Aliud enim sicut fluxum aut stringit. Aliud partē nobilē & ignobilē expurgat. Aliud abstergit q̄ fluxū est. Aliud alterat q̄ sicut. Aliud vero est qd aggregat duas intētiōes vel plures ex his que diximus. Exemplum vero primi ē administratio narcoticorum in egritudinibus cerebri. Exemplū secundū est administratio diacodion aut diamorum cū decoctione rosarū: & balau sic & talium. Exemplum tertium ē administratio generū salis: & incisioꝝum et similib⁹. Exemplum quartū est administratio aliquid camphore ad calidū & m̄r̄the ad frigidum. Exemplum quintū est aggregatio intētiōnū: extremitatū autem fricationes: & ventosationes in eis ad hoc multum cōferunt. Exercitatio autē & motio parū inferiorū est inuatiua valde: ex maxime autem diuertentibus materiam catarrum est vt radatur caput in parte cōmissure coronalis: & vocatur zuphēdegz. i. continuatio capitis et fricetur super illam vehementer cum cepe acuto aut cum squilla: aut cum panno aspero. Deinde ponatur sag

U h

Effectus
204:

3.
Hic totum
Sum.

204
quod
Dingis
phleg.

De egritudinibus.

ipam medicamē rubificatiūz vsq; dum fiat vesicatio. Deinde aperiantur vesice: & ponatur quod sinere faciat. Deinde iteret & iteretur vsq; dū appareat sanitas. Quod si hoc non contulerit cauterizetur in eodem loco & dimittatur tepore extensio: & sit locus cauterizatiōis vbi terminatur maior dicitus postq; radicem manus in extremo narium posuerit. Quintam vero rem complement catarrhi fluxus abscondētia Et sunt ex stolidis qui ante digestionem ipsius & mundificationem cōem administrant huiusmodi. Immo in medio agitationis quāq; est cā cumulationis: & multiplicationis ipsius. Deinde diruptionis vehementis. Sit ergo studium erga hęc post corporis mūdificationē & post sedationē agitationis vehementis: vt abscondatur residuus fluxus ipsius. Et fortassis in aliquibus casibus cogimur i principio facere illud ppxie. Aut q; timemus ne repat in pfundū aut i partes nobiles: aut ne nobilium & necessariorum operationū fiat destructio ilico: sicut est catarrus prefocatus subito: & fortassis regimen diuersum vie eius. est hoc nobilissimum & se curus. Immo regimē abscessuum quod diximus est regimē dubium: & illud ideo quā potē est vt dirumpat: deinde fluxu diruptiori q̄ prius & timoroso: & regimē diuer sum licet dilaret materiā & multiplicet: tamē cōuertit multiplicatā ad partē cōem nō timorosa. Sedationē autē cursus facientia alia sunt gargarismata: alia suffumigationes: alia q̄ retinentur in ore: alia q̄ odorantur: alia q̄ deglutuntur: alia que bibuntur. Ex gargarismatibus autē ad catharrū calidū sunt aqua rosata cū modico cāphoze: aut aqua lentius & rosarū & balauustiarū & aqua coriandri & rosarū aut aqua corticum papaueris & rosarū. Ad frigidū vero gargarisma fiat cū vino decoctionis myrthe: aut olibani aut sandaracae: aut lalinū. Ex suffumigationibus vero ad calidū sunt semē lini in sulfum in aceto & torefactū. Deinde fiat suffumigatio cū eo aut ex ordeo & aceto aut ex sulfure & aceto. Sandaraca vero cū aceto est unamētū sublimis. Et vapor aceti sup lapides molarē ignitū & similiter vapor cāphoze cū sulfure et aceto aut cū ordeo fracto & aceto vt ex cāphoze sola puluerizata sup vase vitreo posito super prunas: & preterq; delectat vapor ei⁹ ad pec⁹ & pulmonē. Immo respiret & emulgea

Peruozum.

tur per nares. fabe quoq; & ozidi infusa in aceto similiter cōserunt & similiter fit de pāno lini infusa in aceto. Ad frigidū vero suffumigia cōserētia sunt que fiunt ex storace sicca & olibano & xilaloe: & sandaraca mixtis vel diuisis. Nigelle quoq; torefacte trite: & ligate in pāno lini: & attractio naribus odoris ei⁹ aut suffumigatio facta ex ea est mirabilis.

Costi etiam & nigelle suffumigū est expertum. Dixit filius zacharie. Fiat forme sicut anellane ex olibano & etiā storace liquida: costo & sandaraca. añ. partes equales & fiat suffumigatio ex vna earū & recipiatur fumus per tractozū abscondit enim fluxum eius.

Dixit Ebengezar. Addatur eis ex xilaloes pars vna: & permutatio fiat a storace liquida ad storacē sicca. Ex eis autē que retinetur in ore. Ad calidū q̄des sunt species de sa cur & quāq; cōmasticatur coriandri & retinet etiā masticā eius in ore & cōfert. Et quāq; retinet in ore cāphoze modicū. Ad frigidū vero fert olibanū & myrtha. Retēta em̄ i ore abscondunt fluxū. Et iam verificatum est q̄ spica retenta inter dentes. est inuamenti sublimis.

Filius zacharie. Confectio formari similis lupinis que tenetur in ore & sistunt castarrū. & olibani partē. i. myrthe croci spice storacis: añ. partē f. opij partivni⁹ tertiā. fiant ex eis pillule & teneatur ex eis vna i ore preterq; deglutiat salina eius. Expertus est spicam solam in ore teneri per noctes aut per diem & per noctem sedare catarrum.

Ex odoribus vero ad calidū sunt modi formari de libro Saboi regis Medozū. Sicut em̄ catarrū calidū & odozantur in febre adurente & sincopali & pestilentiali. & faufel sādali rubei & albi. añ. partes equales & rosarum partes. ij. & sandali machaziri partes. iij. cāphoze partes. f. boliarne ni partes. viij. oia preter camphoram terātur sicut alcohol & agitentur cōterēdo cū aqua rosata per hebdomadaz vna deinde miscatur cum eis camphora & fiant inde sicut poma cum glutino gummi arabici & aquato & odorētur. Conseruātur autē ne tollatur eozū virtus in vase vitreo in loco recenti & liniatur sepe cum aqua rosarum permixtionis cāphoze & sandali machaziri.

Ad frigidū vero fiat poma inuētiōne eiusdē. & storacis & iij

Poma abia
Catarrhis.

Similiter
Filius zacharie

Ad calidū
Ad frigidū
Ad frigidū

Ad frigidū
Ad frigidū
Ad frigidū

Ad frigidū

De egritudinibus

calamite partes. v. oliba ni. misticis: an. ptes. iij. sandarace
santūdem costi spice: an. partes. ij. ambre partē. j. bucur: iij.
ani aloes: an. partes. iij. musci partē. s. fiant ex eis poma
z administrantur sunt enim experta.

¶ Cōfectio alia pomozū ex innēctione nra. R. bucur sendē.
an. i. artes. viij. ligni aloes boni z electi partes. vij. ambre
bone ptes. ij. gallie mūcate ptes. vi. musci partē. s. fiat ex
eis poma cū glutino dragagātī z administrētur. Sunt em̄
nobilia z experta z cerebrum z cor confortat.

¶ Res aut q̄ labūtur z deglūstūtur ad calidū. q̄dē sunt spe
cies de iacur z aq̄ coriandri z syrup⁹ de papanere z similib.
¶ Filius zacharie. Cōfectio pillularū que tenētur in ore et
sistunt catarrū calidū. R. amili dragagātī amigdalarū duls
cis: fabaz excoctatarū papaneris albi z corticū ei⁹ gsmi
arabici bolarmēt: an. Cōfice cū mucillagine pssij z citonio
rsi et fiant sicut lupini z teneātur in ore: sunt em̄ experte.
¶ Ad frigidum vero conferunt thys et myrrha. Ista enim
deglutita sistunt catarrum.

¶ Cōfectio alia pillularū de libro filij zacharie de quib⁹ sus
muntur ot nocte a. 3. iij. vsq̄ ad. v. z sistunt catarrū. Quarū
permixtio. R. thuris masculi partē. j. myrrhe opij: croci ius
quiami. an: partem. j. tertiam. succi liquoristie. partem. j. fiat
pillule z dentur sicut diximus.

¶ Cōfectio alia pillularū pferentis ad oēs venmaticas pas
siones. z sunt de li. Alexandri medici. Quarum hec est per
mixtio. R. myrrhe. 3. iij. thuris masculi. 3. ij. et p. opij ius
quiami radicū alcalcachar sicce: ana. 3. ij. Conface cū succo
alchazaber humide. Da ex eis a tribus vsq̄ ad. v. in sero
sunt enim mirabiles.

¶ Sextā vero et vltimā rē cōplent correctio particularis ac
cidentis quozū catarrus causa est: z hoc est regimen prius
primum sicut correctio proprie egritudinū catarralīū oculos
rum z naris et auris et glandularum z vne et gule et vnas
rum mandibularū z pectoris z pulmonis et aliarū partū
quas catarr⁹ offendit et nos de omnibus in proprijs loque
mur capitulis: si deus voluerit.

¶ Et primo dicemus de egritudinibus oculozū.
¶ Summa quinta de egritudinibus oculozū.

ibm

In ore
pille de
pille de

Ador
thymus

Oculozū.

¶ Ermo nos ter erit deiceps de curis egritu
dinū oculozū. Sūt aut oculozū cure s̄z vni
risū modoz. Alia em̄ ē cōseruatiua sanita
tis eozū. Alia curatiua egritudinū ipozū.
Alia vero p̄seruatiua ab egritudinib⁹ su
turis in ipsis Et prima quidē fit p̄m altez
q̄nq; modoz aut em̄ cōseruat sup̄ficiē ocu
li inuersione decēt et naturali aut cōseruat oculum in sua
propria temperantia z equalitate: aut cōseruat organiza
tionē ipsi⁹ i coeqlitate ei⁹: aut cōseruat p̄tinuitatē z positio
nē naturalē p̄tū ei⁹: aut cōseruat sp̄m visibilē in sua p̄pria
illustratiōe. ¶ Et q̄dē p̄mā rē cōplent medicine absterfue
hñtes mediocritatē: z tēperie interione sua: sicut pprie suc
cus semiculi: aut colliriū ex eo: z succ⁹ memiher: z herba ad
bul pprie: aut res tenerem reddētes sup̄ficiē eozū eq̄lis est
teneritas oculi corporis puerilis z pprie nētētis i simplici
tate sua: quozū rememorabimur post: z sup̄ his tueri ab eis
que lesionē oculis p̄pedit: qualia sunt sum⁹ z puluis z fia
tus asperozū v̄tozū z ineq̄litas aeris z aspect⁹ rei variātis
ipozū: ois res faciēs senescere oculuz sicut coitus z labor
plurimus z fletus vincēs mensurā z ebrietas z somn⁹ plus
rimus z vigilie plarime z somn⁹ supra repletionē et pprie
ex cibis z potibus z vapores turbidos generantibus: sicut
sunt pprie canles porū acrimonia salsa fabe lētes z vniuer
saliter omnia turbulentum generantia sanguinem.

¶ Secunda vero rez complent medicine que alterando cu
stodiunt sanitatem oculi aut. i. calefaciendo aut infrigidā
do: aut humectando: aut desiccando.

¶ Tertiam rem cōplent medicine cōfortantes sanitatē ei⁹
in plasmate z forma creaturę ipsius. Et hunc canonem in
grediunt medicine cōfortantes lenificatio nē aut asperitatē
ei perforationē et cōcauitatē partū eius: sicut opottet ex
eis que dicemus vbi opottet.

¶ Quarta rē cōplent medicine custodientes sanitatē eozū in
cōnuitate ipozū: z p̄hibentes resolutionē fieri p̄tū conti
nuarum in ipsis: quarū rememorabimur si deus voluerit.

¶ Quinta rē cōplent medicine reparātes spiritū visibilē et
illuminātes z irradiātes ipm quarū rememorabimur s̄r.
¶ iij

De egritudinibus

Democritus. Feniculus oculis abstergit: visus clarificat
Et oem modis administratiois eius. Et serpentes et reptilia diu
degita in canernis appropinquant huic platee: et vntur ea loco
mellioe: et fricatioe sup oculos suos postq̄ egrediuntur caner
nas: et vigoratur visus eorū. Fit aut̄ collyrium ex succo eius
hoc modo. accipe succi feniculi depurati post ressedtia eius
et facile decoctione ipsius in vase eneo cu n̄imis auri puri
et sufficiente decollationem partē. i. mellis pari et clari par
tis vnius tertā. Bulliat iterū ebullitione vna et colatur et
ponantur in ampulla et suspendatur in sole et p̄mittetur de
vase in vas abijciedo semper hypostasim eius. Deinde fiat
ex eo collyrium et distilletur cu radio in oculis. Est enim ex
pertum ad custodiendā sanitate eius abstergit enim oculos
lum et clarificat visum. Et quos deputat in sole pretereq̄ de
coquatur in igne: et est similiter expertum. Et sunt ex homi
nibus qui admiscunt ex felle galli partē. i. xx.

Aristoteles instruens Alexandrū reges inquit. frequē
tationes pectinis sup caput vapores visum impediētes euer
tunt ad cutem ne visus obsint. Item inquit. Aspectus rerū
viridū in loco multe temperiet visum corroboret. Item di
xit aspiceret speculum tersum directū: et diu intueri sup ipm
visum corroboret et oculos a defatigatione remouet. Item
intinxit post oculi defatigationē ingredi domum obicūrā
nō multe tenebrositatis et intueri per fenestras in quib⁹ sit
aliquod parū viride vel intueri aquam viride: et submer
gere oculos in ipsa. Itē dixit exercitatio legēdi litteras me
diocres visum corroboret et oculos sanitate custodit.

Dyascozides dixit q̄ comedere carnes auis que de rapi
na viuunt visus corroboret et sicut forbitiones iurium earum
et afferunt etiā q̄ plures post ipsum experti sunt q̄ ius ser
cus armet et caro ipsorum consortant visum. Et dixit q̄ sus
sa: deinde mixta cu felle alcubugi aut galline oculi sanitas
sem custodiunt et visui addunt.

Sabor. Mux muscata nutrita cu melle visus sanitate cus
todit et proprie sumpta ex eis vna: mane quolibet in ieiunio.
Chebū quos conditi similiter faciunt.

Item. Collyriū mirabile in absterfione oculorū et corō

Chébū codūj

Oculus prode

Summus, verboras, esca, Chelidonia, ambrā, 156
Et istis fit et Oculorum. q̄ dicitur melle ambrā, farn
miles, Michāy
miles.

botatioe visus et fit in tpe veris. Accipe foliorū rosarū 2 ple
tarum: foliorū rute foliorū feniculi foliorū herbe adhil: folio
rum celidonie: añ. partes equales. Trahasur aqua eorum
per sublimationē in alembico: sicut est operatio aq̄ rosate
et conseruetur in vase eneo: est enim collyrium preciosum.
Chamech filius zacharie arabi. Collyriū de succo granato
rum absterfuit oculos et cōfortatiuū visus expertū est. Acci
pe succi granatorū dulcib⁹ et acetosorū: añ. lib. i. ponant in
ampulla vitrea et stringatur orificiū eius et ponat in sole p̄
menses duos: ita q̄ quolibet mense recipiatur clarū eius et
abijciatur sex que sub sidet. Deinde ad omnē lib. i. succi
ponat puluis iste. Et aloes radicū celidonie: salis armonia
et pipis lōgi: añ. partē. i. Terant sicut alcohol et misceant
i medicamine et iterum exponatur soli et quādo plus anst
quatur tāto sublimior est. Huius operatio. Feniculus et bēna
rosa celidonia ruta ex his et aqua q̄ lumina reddit acuta.

Galenus. Comestio carniū tyroz preparatorū fm doz
trinam qua recipiunt in tyriaca cōseruat sanitates visus
et est ad hoc vltimum. frequētare potum aceti squillitici
ad hoc est multum laudabile. Trifera magna et trifera mls
not ad hoc est laudabilis: et p̄prie minor cum quarta pon
deris sui de puluere herbe adhil. Trifera persica quā dixit
mus in antidotario et electuarium algariph. et pillule cor
chie et pillule lucis et pillule sabor quas dixim⁹ in canone
et vera nostra et theodozicon ad hoc conferunt.

Chymain. Cōfectio electuarij sublimis cōferens sanitate
oculorū et cōfortatis spm visibile in claritate sua. Et herbe
adhil. 3. ii. feminis feniculi. 3. v. macis cubebe cynamomi pi
pis lōgi gariofilorū: añ. 3. i. puluerizetur et cribelletur et acci
pe melle dispumati. lib. i. succi feniculi cocti et depurati.
3. i. succi rute similiter cocti. 3. f. succi celidonie similiter co
cti. 3. f. Coquant succi cu melle dispumati. li. i. vsq̄ dū mel
lis tenuis habeat spissitudinē et cōficiant cu eo spēs et res
seruetur in vase vitreo et sit dosis eius 3. iij. cu vino in sero et
alleniatur cena vel dimittatur et similiter in mane.

Chaly. Collyriū acnēs visus et ochi sanitate custodiēs. Acci
pe succi feniculi. 3. xl. succi rute. 3. xx. ponant in ampulla
vitrea cu melle boni et clarū. 3. xx. et obsuretur orificiū eius

De egritudinibus

et dimittatur in sole per. iij. menses et abijciatur sex ep^o et li-
niantur ex eo oculi: quoniam est exper. um.

¶ Filius zacharie. Cōfectio alcohol cōseruantis sanitates
oculi. R. tucie sief memith: añ. 3. iij. aloes liij: añ. 3. ij. cā:
phoze. 3. vni^o. vi. Teratur cū aqua agreste aut sanfuci aut
sumach^o et exicef et administrat aut nutriatur p^o cū aqua
agreste. scdo cū aqua sanfuci. tertio sumach. et est sublimis.
¶ Idē Cōfectio alcohol acuentis visum. R. tucie prius lote
deinde nutrit in aqua sanfuci trib^o vicib^o. 3. x. zinziberis
piperis macropiperis celidōie baurach: añ. 3. i. salis armo-
niaci. 3. f. Nutriatur cū aqua sanfuci aut aq^o feniculi tribus
vicibus: deinde exicetur et administratur. est em^o sublime.
¶ Filius jezaz. Collirium cōfortans visum et acuens ipm.
R. fellis galli aut alcubugi aut pdicis et mellis crudi. añ.
ptes equales sacci feniculi ptes duas misce et pone locul
bonum et electum si deus voluerit.

¶ Idem. Cōditum factum ex alhace cum melle confortat
virtutem visus.

¶ Idem. Cōditus factus ex herba adhil cū melle mirabilis
est in cōfortatione visus immo et ipsa herba fm oem modis
administrationis eius sublimis est.

¶ Aboali. Alcohol sublime tersuum oculorū cōseruās is
peramentum et sanitatē visus. R. macropiperis. 3. ij. Gario-
filorū vsnec. añ. 3. i. climie spume maris: añ. 3. x. erisvli. 3.
v. ceruse salis sēme: añ. 3. iij. salis armoniaci piperis: añ. 3.
ij. camphoze. 3. f. Terantur et administrat.

¶ Idē Alcohol sublime tersus oculorū qd administratur
in dispōnibus sanitatis. Cōfortat em^o debilē visum et cōser-
nat ipm fm sanitatē suā et sedat multitudine lachrymarū
ex oculo. R. stimonij loti et pparati i aqua pluniali circiter
spatū dierū .xx. tucie et climie. añ. 3. vi. marchasite. 3. iij. Te-
re vnumquodq^o p se et tere ea bene per dies plurimos cū
aqua pluniali multoties donec exicetur aqua eorū. Deins
de teratur cū aqua feniculi pluries cū cōtinuitate aliquo-
rum dierum similiter donec exicetur. Tertio vero terans
tur cum aqua sanfuci. Quarto vero cuz aqua rute. Quinto
cum aqua celidōie: deinde exicentur et addatur cū eis se-
denagi e crociañ. 3. f. margaritarum non perforatarū. 3.

Oculorum:

ij. muki. 3. i. tertis cāphoze. 3. i. sextā. Et proice ipsa simul in
mortario cū pdictis: deinde adde eis such. 3. f. et tere vsq^o dū
siccetur et fiat inde alcohol mane et sero: qm^o est expertum.

¶ Ex rebus aut oculi substantiā retinencere facientib^o est
regimē cū electioe rerū sex nō naturalū ex administratioe
qus oculis et teneritas acqratur: sicur verbi g^{ra}: cū approx-
matione inquāsi possibile est ad aerē tpatum et cibus et po-
tib^o humidis et balneis tēperatis et alijs humectātib^o cū tēs-
perie pteretēs faciant cadere in oppilationes.

¶ Dixit Aboali. Quod ingredi aquā tepidā et clarā et ape-
rire oculos in ea oculorū sanitatē cūstodite eoz tenerā sub-
stantiā reddit et abstergit et silt^o aquā videre clarā et nitidam.
Vapores aut aquarū cū decoctioe quarūsdā rez ad hoc ves-
hemēter cōferūt sicut vapor ad decoctiois feniculi aut rute
aut herbe adhil. et similiū singulariter aut coniunctim.

¶ De cura preseruatiua oculorum.

¶ Ora vero preseruatiua ab egritudinib^o futuris fieri i-
ipsis duplicē habet viā. Partim em^o cōseruamus natu-
ralitatē eorū quēadmodū superius dictum est: partim vero
obuiamus causis futurorum morborū in extrinsecis vel in-
trinsecis. Extrinsecis sicut fumovētis cibus malis et potib^o et
alijs quorū superius rememorati sumus. Intrinsecis vero
obuiamus fm vnum quinq^o modorū. Aut em^o cōuertimus
studium ad permittendū malitiā cōplexiōis. pure sine ma-
teria vel cū materia si nō in quantitate exuberet. Aut ens
cuam^o eā si vincit supra quātitatez naturalē vel egrediet^o
ppiam naturalitatē. Aut facimus vtrumq^o. Aut corrigim^o
aduentū peccati in organizatione eoz. Aut phibemus so-
lutionē cōtinuitatis futuram fieri in ipsis.

¶ Et quidē primā rem cōplent medicine auxiliātes in pma
tando malitiā cōplexiōis eorū. s. aut calefactio aut ifrigidā-
do. Calefactio cū eo q^o est sicut zinziber muscus huc pig-
et siltia. Aut ifrigidando cū eo qd est sicut albumē oui: ma-
cillago pslij aqua ro. succus solatri portulacaz lacte ce et si-
milia. Aut desiccādo cū eo qd est sicut iacta cohob. rose et si-
milia. Aut liniendo sicut dragagantum et similia.

¶ Secundā aut rem cōplent medicine euacuātes materiā
et educētes eā et hoc qdem sit finisū trium modorū aut fm

*Orbis ap-
in asipit*

De egritudinibus

semitas diuersionis ab eis aut fm semita extractio ab eis aut fm semita resolutio ab ipsis. Enacuatio aut generio materiei qñq; fit ex toto corpe si in toto exuberat aut ex capite solo si eo solo exuberat & ingrediuntur canones huc & illic sicut slobothomare aut spēs solutiōis p vētrem & caput purgatio & gargarisata & vētose & scarificatiōes & fricatiōes extrinsecas & ex eis q̄ diximus & que dicimus. Extractio autem materiei fit per medicinas educentes per lachrymas sicut est proprie sal armoniacus et sal et similia. Resolutio quoq; ex ipsis fit cū medicinis proprie sicut larcocollas sicut feniculi et memithie et similia.

Tertā vero rem cōplent aggregatiōes harū duarū intentionū de quibus modo locuti sumus et canone hūc ingreditur regimen in generibus rerum sex.

Quartā vero rem cōplēt medicinas seruantes organizatiōem eorū & formam ne cadat in eis toruositās aut oppilatio aut dilatio vltra decentiam.

Quintā rem cōplent medicinas solutiōem in cōtinuitate ipsorū fieri prohibentes: de quibus loquemur si deus voluerit.

Slobothomare aut oportet p̄t oculos si sanguis exuberat cum cōitate corporis totū ex basilica: deinde ex cephalica. Et qñq; necessitas viget & proprie cum plenitudo adesse ut slobothomem saphenas aut emoroydas aperiam. Si autē cū cōitate alicui ex mēbris fuerit slobothomanda est vena illi proprie membro deservies. Deinde vtriusq; cōis. Sive ro sine cōitate aliorum in capite sanguis exuberat: sic fit illud aut ex eo q̄ in toto exuberat & sic ex cephalica minus dum est. Aut exuberantia est fm partem quidem aut ex venis que sunt sub graneo & slobothomam ex cephalica. Deinde quidem vel prouocamus sanguines ex naribus aut ex venis forinsecis que sunt sicut scis quedā frontales & slobothomam ex eis aut sūguisugas aut cauteria sup eis apponimus. Et qñq; quertimus & euacuam per nares. Et qñq; quertim ad posteri capitis cū scarificatiōibus & vētosis p̄pter cōitatē ambarū partū sicut scis. Et sunt ex venis pulsantibus & nō pulsantibus que sunt tēporales p̄ quas etiā materie pfluunt q̄s qñq; slobothomam qñq; icidim sicut suo loco dicemus. Quandoq; cauterizamus & qñq; cōuertit

De calozam.

mus et scarificamus aures & quādoq; canterizam sub eis. **Modus** aut cauterizationis harum partium si vrget necessitas fieri oportet post corpus mundificationem totū cū medicina solutiua mundificante et caput ipsū & corp⁹ totū & hoc pluribus vicibus. Et primū incipiamus experiri sup cauterio capitis q̄ fit super cōmissura coronali in parte cōi q̄ dicit zuendes: id est cōtinuatio capitis cuius inuagmēta sunt multa & sublimia et proprie ad oēs egritudines capitis frigiditas & humiditas sicut est soda & egritudo q̄ vocat onū & scythomia & vertigo & grauitas somni & grauitas sensus & paralytis et tortura pluralitas catarrī & coriza et lapsus ad oculos & nares & aures et vnam & fauces & ad dolores dentū & ginginarū et dolores gutturis & ad oēm distillationē catarrī sup pulmonē & ptes pectoris & stomachū & partes vicinas eivis ad oēs egritudines catarrī frigiditas & humiditas. Et modus operationis eius est vt radatur supra capite in loco ipso & ponatur radix manus egri sup extremitatē nasi ipsius et extēdatur per mediū frontis & consideretur vbi terminetur medius digitus et signetur ibi et cauterizetur cū canterio ignito cuius forma sit sicut nucle⁹ olei ne maioris et pcedat cauterizatio vsq; ad supficiē ossis obseruet vt remaneat apta vt emittat pus vsq; ad tps q̄ tibi manifestabitur ex rōne diminiū pus & egritudines catarrales tolli.

De ophthalmia.

Ora ophthalmie est fm duas intentiones vtem. s. & p̄tica. **Clarē.** Quis intētio diuiditur i sex res. Prima res ē cōmēsuratio regimīs. Secūda ē subtractio materie exuberantis. Tertia phibitio catarrī & descēsus ad oculos. Quarta ē inclinatio eius & diuersio ad aliā p̄tē. Quinta ē alteratio & digestio eius q̄ ē transmissum. Sexta corrigit accidētis particularis. intentio diuidit in curatiōes sedationē accidētis. **Primā** igitur rem cōplent cōmensuratiōes regimīnarū rerū sex quas scis. Et pprie diminuendo cibum & potū vitādo euaporosa ex eis et eligendo cibos pauci nutrimentū: sed laudabilis et alleniādo p̄aditū et diminuendo cenā vel dimittendo. Et si materia fuerit calida sint cibi frigidī aucter & potentia liter & pprie cōdita cum rob granatorū aut cum agresta remisse acetato statts. Et da cōgelata ex cucur-

De egritudinibus

bilis aut ex alijs et supra cibum da aliqd ex coisandro vel quod coditur ex eo et da ante cibum in matutinis aqua pscilij et coisandri et deuitet vinum et carnes in principio. Et si fuerit frigida sint cibi vitella ouorum et mica panis et aqua carnis et saucij et ordeu cōtractum cum paucis amigdalis. Et sumat in matutinis mel cum aqua calida et supra cibum aliquid ex piris aut citonij. Et sit studium vt lenificet natura quāu possibile sit cū facilitate. Et sit in domo i qua habitat temperatus aer et tenebrositas. Somnus autem medicamen est eis bonum. Verum supra repletionem vitet: et vitetur sangatio et praunitas animi.

¶ Secunda rem cōplet stōmia et euacuatio cum medicinis solutius. Stobothomia aut ex cephalica cōueniēs est omnibus speciebus eius et pnie sanguinee ex latere opposito prius. deinde ex latere eodē si stobothomatiōis iteratio necessaria est. Et interdum nō sufficit hec stobothomia et illud proprie qm materia fluit ad oculos aut per arterias extriscas spales et auris aut per venas frontales et tunc necessaria est stobothomia arterie temporalis: vt abscondam⁹ cur sum eius per ipsam. Et modus incidendi arteriam hui⁹ est postq̄ tibi innotuerit illā esse: aut ex paruis arterijs aut ex magnis quod declarabitur tibi ex eo. q̄ inuenitur aliqua ex illis esse maioris pulsationis q̄ relique et maioris plenitudinis: et calozistatus: et tunc scinde cum incisoio curim s̄ longitudinem arterie: et excorta cutim vsq̄ duz peruenias ad arteriam. Deinde ingentare vt trahas eam cū vncius separādo ipsā ex omni parte acuti et carne. Et si est ex parais incide ipsam omnino et extrahatur ex sanguine extrascito competens. Deinde impleatur vulnus cum aliquo q̄ sit cauterizans extremitates arterie. Si autē fuerit ex maioris liga eam cū filo de sytico sicut in duobus locis vt sit in ser duas ligaturas distātia sicut pollicis. Deinde icide supra eorā arteriā in medio duarū ligaturarū vel cauteriza eam: hoc est em opatio s̄m sapientia. Et aut descendus materie fuerit p venas frontales cōfert oppositio sanguisugarū supra frōtē: et appositio vērōsarū i nuca cū scarificatione vel sine scarificatione fuerit. Et enim ipsa magni inuamēti q̄ si nō conferat post solutionē cum medicina fiat cauteriū supra iudēs.

Ocalozam.

Est enim vltimum in abscondendo fluxum catarr. nos quidem diximus formam cauterizatiōis huius in capitulo q̄ est ante istud. Euacuatiōes autem que sunt cū medicina solutua in materia calida sunt que sūt ex aquis fracturū et violarū: et mirabolanis citrinis: et sumitere et tamarindis et similibus. et decoctio capillozum veneris dicta in antidotario. et aqua fracturū et infusio de succis herbarū et alia quoz rememorati sumus in canone. At si cū materia calida fuerit p̄mixtio materie grosse nihil. Est q̄ magis cōferat q̄ incilio de aloē cū aqua endiue aut solatri: aut infusio yerepigre cū eis: aut s̄m q̄ narratū ē sepe ex infusioib⁹ yerepigre: et pprie si materia fuerit submersa aut libibita velaminib⁹ cerebri. Si aut materia fuerit frigida flegmatica: fiat solutio cum pillulis cochij et pillulis Salienii: yera colloquintide et similibus. Si vero fuerit melancolica educta est cū eis q̄ ipsam educūt ex his que dicta sunt: neq̄ s̄m cōtentus in sufficientia vnius euacuatiōis aut duarū: sed iteratio atq̄ iteratio est ex rebus laudabilibus eis et proprie cū facilitate et pprie qualicumq̄ sit materia.

¶ Tertiam aut rem cōplet stobothomia et cauteria q̄ diximus: et emplastratiōes supra tpa et frontē et inter duo superclia ex eis que dicim⁹ iam: et pprie qm materia que effunditur via effusionis est per vias extrinsecas. Et qm cōplet hoc ex rebus facientibus stipticitatē et inspissationē vt p̄hibeat descensus materie eius. Verbetiam interdū nocent qm que iam descendit materiā aggregāt et cōstringunt inter tunicas ocaloz: et sunt causa maioris nocementi. Qd si cōtingat administranda sunt euacuatiōes: qualia sunt aqua calida et aqua melliloti et similia. Et pprie vt cōsideres in curatione tua gradus tres et distinguas eos in consideratione indigesti morbi et accessus eius ad digestionē non integre et accessus ipsius ad digestionē in qua est cōpletio. hoc em est q̄ est s̄m sapientiam: et qm cōferunt ad hanc partem administratiōes de iacur. et gargarismata facta ex eo et similia quoz rememoratio p̄cessit in capi. de coxja: et catarro ex eis que cōstringunt fluxum eius. Verū si res si opz post mundificationem et conceduntur solum aliqua ex eis que sanantur per eos: que requirantur ibi.

De egritudinibus

Quarta re coplet gargarismata et caput purgata cum facilitate diminuentia de materia secundum quod existit dispositio: si mulier fricatiles extremitatibus et compressiones et ligature dolorose in extremitatibus et clysteria et vetosationes in nuca et inter spatulas et in emorroidibus et pronocatio earum et scarificatio facta in cartilaginibus aurium et similia.

Quintam rem coplent administrationes medicinarum secundum intentiones diversas. In morbi enim principio repercutissimum videndum est in quibus sit facilitas secundum omnes modus administrationis. Deinde videndum est resolutivus et non evacuanda sunt a mixtione istarum duarum intentionum quecumque medicinae sint inter illas ut perveniatur gradati et cum successione paulatim ab eo quod est repercutissimum usque resolutivum quoniam hic est operatio que est secundum sapientiam. Administranda igitur in principio si materia fuerit calida que materiei acuitate et in inflammatione reprimantur: qualia sunt portulaca trita et supposita: et endivia et solatrium in aqua rosae et lingua arctis: et herba violae: et psyllium in aqua rosae. hec omnia singula vel communis cum oleo rosae coquassata et oculis sposita sedant et digerunt. Distillentur autem in oculis lac mulieris nutritivus puellas: lac asinae albumine oui aqua rosae et mucillago psyllii. Et post videndum videndum distillatione sicut albi primum cum aliquo horum quod videmus nunc. Cosequenter admiscende sunt his et proprie cum iam lippitudine oculi habere ceperint: sed non integre et cursus lachrymarum subtilis et acutus non est in ea peneratione sicut prius medicinae aliquid resolutionis et maturitatis habentes: sicut mucillago seminum citoniorum et decoctio melliloti: et aqua fenugreci videtur eis proprie cum sicut albo sicut collitio citris non. Si autem maturatio significatio vera adest quod est effusio lippitudinis: et oino abscessio lachrymarum subtilium et acutatum tunc balneationis impressio est medicamentum verum. Subtiliat enim et resolvit materia: et est eis tunc medicamentum psyllii. Pulvis aluminis et proprie cum mucillagine fenugreci et leminis lini non permittatur et administratio balnei. Est enim nobile ad ophthalmiam sicut hyppocritus dixit et proprie corpore multum edificato. Si autem materia fuerit frigida slegmatica vtere ipsius repercutissimum non plurime in frigidatione sicut est sicut de ipsa cum succo myrrhe confortata cum modico spice et succo ran-

ni et succo

Oculorum.

In sacco virge paritius similiter confortato cum spice: et in pressu rei cum signa maturatio apparuerit videndum est emplastrum ex aneto: et folijs malve coctis in vino stiptico: aut ex melliloto et spice: aut fenugreco: et rosas coctis cum vino sicut ptico. Et distillet in oculis sicut de spice cum aqua melliloti: aut fenugreci: et similia. Et si amplius signa maturatio apparere videntur est pulvere citrino cum mucillagine fenugreci: aut melliloti. Balnei quoque in huiusmodi hora est medicamentum conveniens: et potus vini puri et albi. Statim a ventositate fuerit curetur cum embrocis et balneis faciebibus evaporatione et emplastris et iam laudatus est feniculus in huiusmodi ophthalmia secundum omnem modum administrationis eius. Et emplastrum factum ex eo: et vitello oui est in unamentum valde.

Septimam rem complent administrationes medicinarum doloris sedativarum scilicet puncture: et modificationis vehementiam sedantibus: qualia sunt proprie medicamenta sedantia: sicut quod exigit dispositio ex narcoticis parum habentia et repressiva. Quasi administranda sunt cum cautela: sicut proprie albumen oui conquassatum cum aqua papaveris aut mucillago psyllii cum aqua papaveris: aut cum succo pomorum madragore: aut solatrii: aut lactuce: et sicut mucillago seminum citoniorum cum aliquo predictorum: et mucillago fenugreci et aqua melliloti: aut aneti cum aliquo ex eis. Et quoniam propter necessitatem videndum est opio. Quasi si accidat nocumetum propter narcoticum videndum est ianacris: et embrocis ex rebus in quibus sit virtus maturitatis virtutis narcotici: sicut est proprie mellilotus camomilla: fenugrecum malva: anetum et similia.

Thamech filius zezar. Emplastrum proferens dolorem et apostemam oculorum: et scabiei: et supercalfectioni. R. croci. myrrhe: olivani opii: gummi arabici: an. Tere et coctis cum aqua rosae. et fac foras mulas et fac siccari: et quoniam opium accipere eis: et fac emplastrum cum aqua rosaceae aut albumine oui est enim expertum.

Idem. Aliud ad apata oculorum. et difficiles dolores et facit eorum dormire. R. croci: menthe: listi: aloes gummi arabici: acate: an. tere et coctis cum succo rubi: et fac formas et cum opio distolnevna ex eis cum succo rubi: aut solatrii: aut musillagie psyllii: aut granorum citoniorum: aut albumine oui: aut lacte mulieris lactatis puella: et poe cum lana super oculum deferri est si deo voluerit.

Def.

B

q. Ma.
V. m. h. p.

Analyt.

Caustica

Dring...
da...

M. f. s. p.

De egritudinibus

Idem. Aliud valens sicut quod dolor est vellemus in oculis facies dormire. **R.** mādragore: opij inquitami. añ. Tere et cōfice cū aqua pluuiali: et expone soli quinqz diebus. Deinde fac formā: et quando oportet dissolue vna ex eis cū aqua ros. aut albumine oui: et line super frontem: et tempora: et si oportet line super oculos.

Idem. Aliud cōferēs doloribus oculorū calidis. Accipe succi solari: succi foliozum inquitami: liti: croci: zucchari: camphore: añ. soluminis oui quantum sufficit. Utere cum coto: sedat enim illa hōza.

Idem. Aliud cōferēs doloribus oculorū phibētis fluxum ex oculo. **R.** aloes: accacie: sies: memithe: liti: ibolo: gūmi arabici. Linantur supra frontem cū albumine oui. Et si est supra calefactio vehemens addatur eis sandali rubei et faufel: añ. pugillus. i. et liniatur cū aqua coriandri humidi: et endiue et aqua rosarum.

Idem. Cōfectio emplastri ad dolorem vehementem in ophthalmia. **R.** coriandri: melliloti: croci: feminis lini: rotel larum de seni. añ. Tere et confice cum vino siptico: et fiat emplastrum super palpebras.

Aboali. Emplastrum sedans fluxum materiei ad oculos **R.** sies: memithe: aloes: feminum rosarum croci: sarcocolle: ramich sauch ordei: blaanslie: añ. Confice cum succo solari: et fac emplastrum ex eis.

Idem. ad doloris vehemētā. Accipe succi lactuce succi pomorū mādragore: et succi papaueris: añ. ptem. i. albuminis oui ptes. iij. Cōquassentur et utere cū coto: bonū et expūz. **Idem.** Epithyma cōferēs ad dolorē vehementem: et ad multitudinē materiei. **R.** sauch ordei. 3. xvi. inqāmi albi. 3. viij. thuris. 3. vi. myrrhe: succi mādragore: añ. 3. iij. opij. 3. iij. croci rosarū recentū añ. 3. ij. vitellū oui vnius assī. Contere et cōfice cū vino siptico: et fiant forme. Et quando opz administratur vna cū eo quod cōuenit ex liquoribus.

Idem. Aliud facies sicut ad dolorē calidum. **R.** croci: myrrhe: aloes: olibani: opij: sarcocolle: añ. fiant forme et super frontē et oculū line in principio doloris cū aqua endiue aut portulace: aut solari: aut inqāmi albi aut coriandri hūidi. **Idem.** Aliud. **R.** sauch ordei. 3. iij. opij. 3. i. croci. 3. ij. Cō

Dolorum.

fice cū succis p̄dictis: et vtere sup ophthalmia calida.

Idem. Serapionis. Emplastrū facies sipticitatē: et cōferēs ipncipio: et phibēs fluxū materiei ad oculos. Accipe foliorū solari: et virge pastozis et arnoglosse et endiue et portulace et teneritatū rubi et foliorū vitis: añ. fac cū farina ordei emplastrū: et oleo rosaceo et aqua decoctionis papaueris. **Idem.** Quā accidit q̄ egritudo p̄sequitur vestigia maruratioz nis: tunc muceas in emplastris vitellum oui. mucilagines fenugreci: et feminis lini: mellilotum et camomillaz cum melia pte croci: et oleo rosaceo simul icor: patis: et supimponē. **Idem.** Aliud. Sies albū quo vtedū est in principio ophthalmie calide cū dolor est vehemēs. **R.** gūmi arabici: dragagāni: amili: añ. 3. iij. ceruleote. 3. vi. opij. 3. i. Distēpera cū albumine oui: v̄ cū aliquo qd cōuenit ex liquoribus.

Idem. Sies aliud album cōferens ophthalmie in augmento et sedat dolorē. **R.** sarcocolle nutritie in lacte asine. 3. v. amili. 3. iij. dragaganti. 3. iij. opij. 3. i. olibani. 3. i. et. f. ceruse ablute 3. vi. Tempera cum aqua pluuiali.

Idem. Aliud cōferens ophthalmie et doloribus oculorū. **R.** ceruse ablute. 3. x. sarcocolle grosse. 3. ij. amili. 3. ij. dragaganti. 3. i. opij. 3. f. fiant trocisci parui. **Idem.** Aliud album descriptionē. Aboali cōferens ophthalmie in principio et augmento eius. **R.** ceruse. 3. x. gūmi arabici: amili. añ. 3. f. sarcocolle nutritie lacte asine aut mulieris. 3. x. dragaganti. 3. iij. opij. 3. i. et. f. Cōfice cū aq.

Idem. Aliud descriptionē. Alexāndri. Expertū ad ophthalmiā calidam cū nimio dolore: et est mirabile. **R.** dimie prius in lote: deinde adusse et extincte in lacte mulieris. 3. x. ceruse lote. 3. viij. scozie ferri. 3. iij. opij. 3. ij. dragaganti: gūmi arabici. añ. 3. iij. Confice cū aqua pluuiali.

Idem. Citrinum descriptionē eiusdem cōferēs doloribz vehementibz ophthalmie. **R.** clymie s̄m superiore doctrinā p̄pate. 3. viij. ceruse lote. 3. xv. croci. 3. iij. opij. 3. i. dragaganti. 3. ij. aque pluuialis qd sufficit. Utere cū albumine oui.

Idem. Citrinum aliud mirabile descriptionē eiusdez plus operatum alijs: rep̄mit enim magis superfluentes materias. **R.** amili. 3. xxi. sies memithe. 3. viij. sarcocolle dragaganti: gūmi arabici: añ. 3. iij. croci. 3. ij. et. f. myrrhe. 3. i. opij. 3. ij.

A. B. ij

De egritudinibus

3. 4. Conſice cum aqua pluuiali.

¶ Sicut roſatum deſcriptione eiſdem efficaci & experti ad ea que diſtinus ſuperi. ꝛ. ſoloz roſaz. 3. xv. croci. 3. viij. opij. 3. ij. ſpice inde. 3. ij. Gummi arabici. 3. viij. aq̄ pluuialis q̄d ſufficit: facit enim ad dolores vehemētia & ad fluxum materiarum ſubtilium acutarum.

¶ Sabor rex medoz. Cōfectio collyij: citrini ſublimis ad ophthalmia & dolores vehementia cōfert enim ſtatim. ꝛ. ſar cocolle. 3. iij. ceruſe: amili: dragaganti: Gummi arabici añ. 3. ij. opij. 3. i. croci. 3. i. & f. Omnia preter opium tere & regem ſubtiliſſimū puluerē: ſicut alcohol: opij autē diſſolue in aq̄ roſa. aut lacte mulieris & miſce cū alijs cōterendo in vaſe lapideo contritione multa vſq̄ dū fiat liquiduſ: ſicut mel currens & vtere expertū eſt.

¶ Idem. Sief de ſpica cōferens ophthalmie cuius materia eſt frigida & eſt cū diurnitate. ꝛ. ſar cocolle. 3. f. ſpice. 3. ij. ſoloz roſaz. 3. iij. croci. 3. ij. opij. aloes: añ. 3. i. Gummi arabici: amili: dragaganti: añ. 3. i. cōſice cū aq̄ pluuiali: & fiat ſieſet vtere. Cū aut maturatiōnis ſignū apparet cōficiat ſieſet huius cum ſucco capparis. expertum eſt.

¶ Dabemet arabi. Cōfectio pulueris albi: cuius operatio eſt mirabilis ad ophthalmia calida & vehemētiam doloz. ꝛ. ſar cocolle natrite lacte aſine aut mulieris. 3. f. amili. 3. ij. opij. 3. i. & f. caphoze. 3. f. bonū & expertū.

¶ Idē puluis cuius p̄rietat eſt abſcindere lippinā q̄d nō eſt ſanies multā. ꝛ. ſar cocolle. 3. f. ſpume maris 3. i. zuchhari. 3. iij. & erat & adminiſtretur.

¶ Idem. Cōfectio pulueris citrini cuius ſuaſumētum eſt in ſine ophthalmie & eſt eius impreſſio fortis. ꝛ. ſar cocolle. 3. f. ſieſememithē. 3. iij. litij: aloes añ. 3. ij. croci. 3. i. & f. ſpuma maris. 3. f. terat & adminiſtretur.

¶ Thamech. Puluis ſerēs calide ophthalmie. ꝛ. ſar cocolle ſieſememithē: añ. ſar puluerē & vtere cū albumine oui.

¶ Isaac. Puluis citrinus ꝑferens ophthalmie q̄ ſequit veditationē & ophthalmia difficilē & adherentē. ꝛ. ſar cocolle natri. 3. f. croci: ſpice: aloes: añ. 3. i. teratur et adminiſtretur.

¶ Thamech ſilius zezar. Cohol cōferens cū auxilio del apoc̄ ſtemati quod eſt in coniuſtina & inflammationi oculorum

Oculorum.

& fluxui materiarum & lachrymarū & puritati et vtere māsne & ſero expertū. ꝛ. tucie lapidis emathitis: añ. 3. iij. litij: accharie: climie auri: añ. i. ſpice opij: ſumach: añ. 3. f. amili: añ. i. aloes rubet bōi. 3. i. zuchhari tabarzet. 3. iij. ſar puluerem ſubtiliſſimum & imbibe vice vna cum aqua mirabolanz noſū citrinorū & alia vice cū ſucco feniculi: & tertia vice cum ſucco ſozandri humidū & quarta vice cum aqua ſumach: et ſi tempus granatorum imbibe vicibus duabus cum ſucco granatorum muzozum vel cum ſucco granatorum dulcētem & acetozoſi. Deinde miſce cū eis camphoze. 3. vnus quarz tam. Deinde iterum tere et cerne et pone in vaſe vitreo et fiat cum eo alcohol mane & ſero.

¶ De doloribus oculorum. **D**olores oculorū. Inquit hyppo. Poius vini balneatio: ſobothomia & euacuatio ꝑ ventrē curat dolozē oculorū. Intellexerunt poſteriores q̄ vini potio cōfert ſlegmatis dolozibus balneatio colericis & melancolicis ſobothomia ſanguineis vel his ſi hūiores equaliter cū ſanguine agmētentur. Euacuatio q̄q̄ per ventrē cōfert dolozibus ſlegmatis colericis & melancolicis. Et q̄dē ſup hoc ſcrutinū ſm ſa p̄tētia eſt theſaurus opatiōis. Cū vini potatio cōfert ſlegmatis: dū ſm maturatio & euacuatio ꝑceſſit & iterata qm̄ agitatiōis ſuſpitiō tollit ex agitatiōe ꝑticulariter ſublata multitudine. Et balneatio impreſſio ſit oibus oculorū doloribus. cōfert etiā poſt debita euacuatiōē. Reſoluit em̄ & habilitat reſiduum materiei & ꝑopite adherentis & difficultis. Alias agit dilatat materia: & ꝑuertit ex partibus alijs ad locū doloris & multiplicat fluxū. Hic agit ſermo noſter eſt ſermo quē nos oēs cōprehenderūt niſi q̄ ſe exercēt ſm prudentiam & viā induſtrie: & illud eſt qm̄ oportet vt poſſonatur euacuatiōes que ſunt ſm partē eis: q̄ ſunt ſm multitudine. Agitatio em̄ multiplicatur ex agitatiōe ꝑticulariter multitudine non ſublata. Dilatat em̄ & icſat multitudine: niſi materia ſm locū ꝑticulariter incubat & nō cū cōitate et alcerius partis: & ſic in cōſtitate parua. ꝑcipiūvero euacuatiōnis ab eo q̄d eſt ſꝑ partē & nō ſublata multitudine materia dilatat & agit & loco doloris multiplicat. Et hoc eſt illud quod eſt error & imperitia. ſicut Salic. diſit.

¶ 3. 4. ij

*Partis u. uacuatōe ſequitur
Dimitte ſalem*

De egritudinibus

Chamech filius zacharie. Cohol pferes doloribus oculorū:
& est medicina regū. ℞. antimonij. ʒ. vi. marcaste. ʒ. v. tucie,
ʒ. iij. emblicorum mūdatorū. ʒ. iij. amill. ʒ. ij. piperis albi. ʒ.
i. Tere & cribella et vtere vbi oportet.

Idem. Cōfectio sief cōferentis oibus doloribus oculorū.
Accipe succi mororū rubi quantū vis & fac sicari semp agi
tādo, & accipe ex eo. an. iij. & misce cū eo ex albuminib⁹ ouoz
rū q̄ subtile est & lactis mulieris quātitatē sufficientē: et fac
sicariyos dū fiat sief & vtere cum albumine oui: & lacte mu
lieris: est enim medicamen subline.

Idem. Sief aliud cōferens doloribus oculozum a colera: &
cōfert statim. ℞. climie auri: scorie ferrī: an. ʒ. xv. sief memīs
the. ʒ. i. opū croci: an. ʒ. f. achatie: an. ʒ. f. Tere & confice cum
aqua & fac sief: vtere cū aqua rosata & lacte mulieris.

Idem. Sief cōferēs doloribus fortib⁹ ex multitudine mates
rie: & facit dormire egrū ex illa hora. ℞. sief memithe. ʒ. viij.
croci sarcocolle: an. ʒ. iij. opū. ʒ. ij. succi mādragore. ʒ. ij. Tē
pera cum aqua pluuiali & vtere vbi oportet.

Amaran. Sief cōferēs oibus dolorib⁹ oculoz & vtere eo
ad oēs egritudines. ℞. tutie bone: litija. an. ʒ. iij. mirabo:
lanorū citrinorū an. ʒ. i. & f. ʒ. in ziberis piperis lōgi & albi. an.
an. ʒ. i. abslendi sarcocolle: an. ʒ. i. ʒ. ij. Tere & cerne & sol
nelitū in aqua pluuiali & confice cū eo cetera & fac sief: et
frica in tota cū aqua pluuiali & albumine oui: vel succo rus
bi: bonum si deus voluerit.

De vulneribus & vlcibus oculozum.

Vulnera & vlcera oculozum. Cura est sex res. Prima est
euacuatio multitudinis. Secunda est prohibitio dis
cursus materierum ad oculos. Tertia est administratio in
tentiois circa vln⁹. Quarta est correctio accidentū. Quin
ta est obseruatio regiminis in vita ei⁹. Sexta est vt vestigiū
quod ex vulnere remaneat deleatur.

Primā igit̄ rē p̄plent flobothomia qm̄ est principij cure
pprie cephalice. Deinde solutiones lenes ventris ex his q̄
diximus in ca. de ophthalmia facte cū iteratione.

Secundā rem cōplent medicamēta que sunt distincta su
pra in ca. de ophthalmia.

Tertiā rem complēt administratōes medicaminū facie:

Oculozum.

tim nasci carnē in vlcibus & cōsolidatū vulnera: sicut est
sief albi in principio cū lacte mulieris & albumine oui. Et
administratur fm̄ plurimū medicina desiccata nō multē
mordicatiois vt nō fiat saniet generatio. Est em̄ in hoc vni
nere sanies suspecta & post tēpus p̄cipij si dolor nō sedat
senegreci cum rosis coctis in vino stipico aut aq̄ rosa. sur
p̄r oculū cathaplasmetur. Et vtēdū est deinceps sief albo
& sief de plūbo cū albumine oui. Si aut̄ dolor reprimitur sief
de plūbo vtēdū est itā similiter cū albumine oui. Cū aut̄ vut
nus repletū fuerit vtendū est sief elixir. Ligatura p̄ter
ea sup̄ oculos restringēda est: vt cōprimat sup̄ puluillos &
super pillam constitutam & ordinatā sup̄ oculos. Facetq̄
eger sup̄inus signū quoq̄ salutis estquādo incipit appare
re in circuitu vulneris albedo: & post sanum vulnus rema
neat impressio albedinis in loco vulneris.

Quartam rem cōplent administratōes medicaminū
sedantium dolores & puncturas & mordicationes oculorū
propter vulnera ipozum ex his que p̄cesserunt.

Quintā rem cōplent administratio subtiliatōis regimi
nis in sex generibus rerum sicut iam diximus.

Septam rem cōplent medicine remouētes vestigium al
bedinis quod remaneat post vulnus cū eis que dicētur in
ca. de albedine oculozum.

Sillus zacharie arasi. Confectio sief de plūbo replētis &
solidatis vulnera oculorū. ℞. plumbi vti: antimonij: tracie
ablute: calceacacumenō gūmi arabici: dragagati. an. ʒ. viij.
opū. ʒ. f. fiant sief cum aqua pluuiali.

Idem. Aliud sief facies nasci carnē in vlcibus & phibēs
egressuz vne & subtiliās vestigia. ℞. climie tutie tritarū et
ablutaz multoties cū aq̄ pluuiali: ceruse ātimonij: olibā:
an. ʒ. ij. myrhe. ʒ. i. sarcocolle: sanguis diacōis: aloes opū.
an. ʒ. i. ʒ. f. fiant sief: & administrētur: bonū est & expertum.

Idem. Sief de thure maturans vlcera. ℞. thuris. ʒ. x. ars
moniaci sarcocolle: an. ʒ. v. croci. ʒ. ij. fiant ex eis sief cū mu
cillagine fenugreci.

Idem. Sief elixir cui⁹ operatio ē sublimis ad vlcera malū
gna oclorū prohibēs egressuz vne. ℞. antimonij: sedenegi:
an. ʒ. x. achatie. ʒ. iij. aloes. ʒ. i. fac ex eis sief cum succo rubi.
A Alij

De egritudinibus

Affilius 333ar. Cohol conferens vlcibus oculoꝝ. Redde pe sarcocolle nutrita in aqua rosacea diebus pluribꝰ: deinde nutrita in succo rubi: tertio nutrita in lacte mulieris similiter diebus pluribus et efficacitate quantitate sufficentē: pulueriza et fiat cū eo alcohol mane et sero bonum. Et sunt qui mittunt sarcocollā in lacte mulieris tantum et vtuntur.

Sabor filij? Sirges. Colirium bonū ad vulnera et vlcera oculoꝝ. R. sarcocolle nutrita in lacte mulieris aut asine. 3. iij. Atimonij: sanguinis diacōis: dragagāti: se denegati: añ. 3. ij. myrthe aloes: añ. 1. 2. f. opij. 3. 1. Terātur vltima cōtritiōe sicut alcohol. Deinde ꝑffice cū succo rubi sic cōterēdo in vase lapideo cōtritiōe vehementi donec fiat sicut mel curris: et reconde in vase vitreo et vttere mane et sero: et expertū est.

De scabie oculoꝝ.

Quia huiꝰ egritudinis est fm cōsideratiōes duas. Nā que subtilis est et nō multi tēporis idiget corporis mūdificatione primo cum flobothomia et ventris solutione et ventolatione in occipite et nuca. Secundo indiget regimine oculi substantiam teneram sicut est balneatio ꝑꝑrie et fomentationes: et aliud regimē humectantū acqñ cū ex aere et dēte et ex eis que comeduntur et bibunt et alijs. Tertio indiget medicinis quaz ꝑꝑrietates est curare scabiē oculoꝝ: sicut verbi grā. collyriū quod sibi comparat. Sabor rex medozuz et sief rubeū et lene: et sief viride et lene. Si aut fuerit scabies grossa et cronica: tunc cura eius est post solutionem. et flobothomiam fricatio scabiei cūz solijs parietariae: aut cum solijs fici aut cū aliquo instrumentoz cōueniētium ad illud: aut cum radice liquiritie: preparata visqꝫ duꝫ sanguis plurimis fluat. et remoueatut asperitas et durities que est sicut filirostas: et appareat tenerum eius. Et modꝫ fricandi cum instrumento est: vt fiat fricatio sup oculum et palpebras ꝑꝑꝰ supposito pulnere: et spuma marie et succas ro tabarzet aut aliquo ꝫ sit sile illis. Deinde lauef oculus cū aceto: aut aqua ros. aut vino forti albo et nouo. Deinde administretur residuū regimen eius ex eis q̄ dicta sunt. et ꝑꝑrie ex collyrijs et sief leuibꝰ et acutis. Et emplastret seꝫ pote frigidō cū amigdalīs amarīs: cimino et mica panis infusa in rob cū pauco croco et tēpore calido cū vitello oui et

Oculoꝝ.

oleo rosato et violato: et nō pretermittantur genera medica minis oculi substantiam teneram facientis.

Sabor filius Sirges. Confectio collyriū boni ad scabiem oculoꝝ et sebel et vngulā. R. ceruse viridis eris. añ. ꝑꝑꝰ 3. i. Tere contritione multa cū vino albo et succo rute visqꝫ dū fiat currens in terminis mellis clari et liquidi et vttere eo mane et sero. Si aut medicamen mitius facere volueris pone ex cerusa ꝑꝑꝰ 3. ij. Et qñqꝫ cerusa et flos eris terunt cōtritiōe vltima et ponuntur in vase eneo limpidō cū liquoribus ꝑꝑꝰ ctis et dimittant ꝑ diem et noctē: deinde colatur et ponitur colatura in vase vitreo et distillat ex eo in oculo mane et sero.

Wahemet arasi. Confectio sief rubei valens sicut ꝑꝑꝰ ctū ē. R. sedenagi. 3. iij. colcothar adusti. 3. iij. eris vsti. 3. ij. myrthe croci: añ. 3. 1. pipis. 3. f. et lene. Si aut acutiꝰ facere volueris adde cū ꝑꝑꝰ ctis floꝝ eris et salis armoniaci. añ. 3. f.

Jdē. Confectio sief viridis valens sicut ꝑꝑꝰ ctū eris. 3. iij. colcothar adusti. 3. 1. et. f. salis armoniaci. 3. f. ar me maris. añ. 3. 1. armoniaci. 3. 1. et. f. salis armoniaci. 3. f. armoniacum dissoluatur in aqua rute et fiat ex eis sief.

Thamech. Confectio sief sanans scabiē oculoꝝ et consuetudines pannū et vngulā. R. floꝝ eris colcothar adusti spume maris: añ. 3. ij. calcehacumenū. 3. iij. baurach: sal armōia: et arsenici rubei sublimati: añ. 3. 1. fac sief cū succo celidonie. Et administret sicut fricando. Est effi bonū si deꝰ voluerit.

Idem sief cōferens scabiei pruriti et sebel et humiditate superflue in oculo. R. ceruse croci gāmi arabici: añ. 3. 1. armoniaci spice opij myrthe succi agreste: añ. 3. 1. 2. f. Cōfice cum aqua pluuiali.

Jdē. Sief cōferēs vlcibus et scabiei oculoꝝ et caliditate. R. climie croci scoꝝie eris gummi arabici eris vsti: añ. 3. iij. myrthe sedenegi spice: añ. 3. 1. opij rosaz: añ. 3. 1. pipis albi: grana. iij. Confice cū vino et vttere cū albumine oui.

Thumain. Cohol conferens scabiei oculoꝝ pruriti et sebel et tenebrositate visus. R. tucie emblicozum: añ. 3. 1. anti monij nigri auf. ij. castorei climie: añ. 1. 2. f. memite. 3. 1. croci. 3. 1. camphore auf. f. suchaha dauich. 1. salis armoniaci. 3. ij. Tere et tritione bona et pone in vase lapideo mūdo et ꝑꝑꝰ ctē sup ea aquā pluuiale in aqua ifusi fuerint per

De egritudinibus

duos ex mirabolanis nigris circiter. xx. postq̄ cōtriti fuerint. Deinde cola aquā & funde ex ea pap̄ sup̄ medicinas & dimitte siccare vel quasi: deinde funde ex aqua predicta et fac sicut prius & sic paulisper infundēdo et triturādo vsq̄ ad totius aque cōsumptionē. Deinde siccetur & puluerizetur contritione vltima & pone in vase vitreo. Dixit Hamain qd̄ vendebatur pondere auri ppter sue opationis excellentiā. **C**ohol ayernum ex intentione nra vsz cōbustioi oculoꝝ et lachrymis & scabieta sebel. ℞. tantie carment buruch. ʒ. i. ele lengi alfar ʒinziberis. añ. ʒ. v. piperis longi memith: añ. ʒ. ij. et. ʒ. ʒ. chirat. ij. mellech indi. ʒ. i. Tere simul & tēpera cū aqua agreffa et fac siccare. Deinde tere et vtete. **M**asa factor. Alcohol: sief cōferēs scabiei & vicerib⁹ oculorū et dolori et debilitati visus. ℞. ity tutie inde. añ. añ. ity. chebulorum añ. ʒ. ʒinziberis. ʒ. i. fiat sief cū aqua pluriāli et vtete in coto.

De sebel.

Que subtilis est & non multi temporis curatur cum cōsiderationibus predictis in cura scabiei oculoꝝ. s. cūz subfiliatione regimini & dimissione vini & cibarioꝝ in vas porosorum & cū euacuatiōe corporis & flobothomis & reb⁹ tenerā reddentib⁹ substantiā oculoꝝ deinde cū sief & collyrijs dictis ibi. Si aut cronica fuerit & grossa vt appareat sicut tela aranee expansa sup̄ pupillā oculi cū venis manifestiorib⁹: ita q̄ visum phibeat: tūc est s̄m vni duoz modoz. Aut em̄ colligit & elauatur dū apprehendit & suspendit cū vncinis: & tunc cū incisorio incidit postq̄ colligis eā & separens ab oculo cū pilo equi aut filo de sirico: & curat deiceps cū aqua infusionis cymini & post illud cū puluere citrino. Si aut non colligitur nec eleuatur curetur cū medicamini bus acutis dictis in capitulo quod est ante illud.

De albugine oculoꝝ.

Quia huus egritudinis commentatur eisde regimi nibus quibus & sebel. Nam que subtilis est quātū es modo bñ operandi comprehendit pōt & indiget assiduatōe rerum oculi substantiam tenerā facientis sicut est balneū et assiduatō ei⁹ & inclinatio sup̄ vaporē aque calide. Deinde deytat puluerizatōe post puluerizatōe sup̄ oculū ex spur

Oculorum.

ma maris zuccharo & sarcocolla & interdū vtendū est fricatio ne post fricationē cū eodē puluere vel cū aliquo qd̄ sit si cut spm̄ & sunt q̄ addūt ad vigorādū p̄dicta pulueris baurach aristologe: añ. sicut ex p̄dictis. Et sūt q̄ experti sunt in p̄ hui⁹ succū floꝝ papaueris rufi cū succo aut puluere hneg esse inuamētum & similiter cuz stercore stelliois aut lacerti viridis magni. Et similiter expertū est ex stercore hyrundi nis. Et sicut expertum ex vna pueri coagulata in vase eneo cū modico salis armoniaci. Si aut fuerit dura & i corpe duro eligatur ex medicaminib⁹ q̄ magis acuta sūt & pluris virtutis ex his q̄ dicta sunt & dicemus post frequentiā th bals neationis sicut iam diximus.

Alexander q̄ sebel est cū sup̄ alba oculoꝝ: & sup̄ nigredinē v̄ similitudo positioi texti ex venis rubeis grossis. Ex medicinis aut cōuenientib⁹ ad albuginē remouendā et sebel & vngulam & alias oculi additiōes quā plures scripsimus in capitulo de scabie oculoꝝ. Nunc aut positim⁹ narrationes medicaminum propoziorum.

Elaboz filius Sirges. Collyriū expertū ad albuginē oculoꝝ remouendā & est ei impressio bona. Accipe fellis tauri succū hneg vel pulueris radicū eius. radicū celidonie: añ. añ. ij. corticū feniculi añ. ij. Tere cōtritione grossa & pone in vase eneo & funde super medicinas vine pueri circiter lib. ʒ. & dimitte per dies. iij. Deinde decoque vsq̄ ad lib. ʒ. & iterum reduceas ad vas eneum vsq̄ dum inspissetur. Deinde accipe masacumie stercoꝝis magni la certi spume maris zucchari tabarjet salis gēme adusti eris adusti salis armoniaci: añ. partes equales. Terantur vltima cōtritione. Deinde ponantur in vase lapideo mūdo & terfo & fundatur super ea ex medicamine predicto & conficitur terēdo semper ante parum ex medicamine fundendo vsq̄ dum impingue tur & fiat sicut mel. Deinde refunde in vase vitreo vtete. Est enim expertum & bonum.

Medicamen rasis valde vtile ad albedinem oculoꝝ remouendā cito radicanday: cui dixit non inuenisse equale. ℞. tucie spume maris stercoꝝis stellionis magni baurach zucchari de meca: añ. ptes eqles. Deinde sumat a cori cello dō nic: añ. ʒ. r. Coquatur in li. j. aque donec ad. ʒ. ij. redeat et

De egritudinibus

coletur. Ex hac aqua imbibantur spes p̄dicte ⁊ cōficiantur cū ea ⁊ siccantur in umbra. Deinde terantur iterū ⁊ conspergatur ut prius ⁊ siccantur. Quod possib̄ factū fuerit siccantur ⁊ terantur et in oculo mistantur. Tūc enim medicamini nullum compar existit in albedine remotione etiam si esset grossa ut in brutis animalibus.

¶ Alexander. Medicamen lene ad albuginē remouendā. Accipe ossium sepie. ʒ. i. et ʒ. salis armoniaci ceruse. an. ʒ. i. armoniaci. ʒ. ii. vtere et expertum est.

¶ Ad abemet arasi. Medicamē remouēs albuginē oculorū inclinetur p̄ sup̄ vapores aque calide deinde aspergatur hic puluis. ʒ. spume maris baurach sarco colle zuchchari sarzet stercois muris. an. partes equales.

¶ Idē. Cōfectio medicaminis sublimis ad albuginē cito remouēdā. Accipe massacumie stercois magni lacerti spume maris baurach zuchchari tabarzet. an. pres eqles. Deinde accipe radicū celandone feniculi hweg. an. ʒ. i. Decoquatur illi. aque donec redeat ad. ʒ. iij. Deinde submergat p̄dictarū rerū puluis subtilissim⁹ in hac aqua et expicetur semper cōterando. deinde teratur ⁊ fiat alcohol cum eo.

¶ De cura vngule oculorū.

¶ Exit Alexander q̄ vngula est cū aliquid p̄niculo sile ex palpebra q̄ est ex parte naris oriū videtur et albus oculi cooperire ⁊ peruenit v̄q̄ ad oculi nigredinem.

¶ Cura huius est sicut diximus in sebel cū collyrijs et alijs si recēs ⁊ si ē antiqua. Si autē nō est possibilis ei⁹ eradicatio cū medicinis suspēdatur iuxta lachrymale ita q̄ nō p̄fide suspēso. Deinde icidatur iuxta lachrymale ita q̄ nō p̄fide tur incisso ne dānetur pellicula in organo lachrymali ⁊ fiat cōtinua lachrymarū effusio. Si autē non est facilis suspēso vngule submitatur pilus aut filum de serico cū acu curua postq̄ capis eam ⁊ suspendis. Deinde sicut ex cotiādro trahatur ⁊ extirpetur. Quod si nec hoc sufficit excoletur exco riatione subtili cum ferro. Postq̄ autem abscinderis eā di stillabis in oculum ciminum masticatū cū sale. Si autē ibi dolor generatur aut moridicatio emplabris cū oleo rosato ⁊ violato ⁊ vitello oui. Si autem aliquod residuū ex ipsa vngula remanet cū collyrijs cōsumetur ⁊ eradicetur. Jam sup̄

Oculorum.

perius medicamina ad vngulā ⁊ sebel ⁊ ad alīs oculorū ad ditiōes scripta sunt q̄ sūt administrāda post balneū ⁊ vapore aq̄ calide sicut iam diximus.

¶ De lachrymis oculorū ⁊ earū exuberantia. Cura huius egritudinis in quibusdā nō est possibilis ⁊ proprie qñ p̄fundata est incisso. in angulo lachrymali ⁊ qñ lachrymarū effusio est nocina. verū si est occasione aliteri⁹ morbi sicut p̄pter febrez tollitur sublata febre. Si autē cām habuerit per se sicut est debilitas retentive vel qz non sit crudorum digestio ⁊ maturatio vel quia sit eorū effusio propter multitudinē aut propter qualitātē faciētē dissoluitiōnē ⁊ tūc cura eius est quattuor res. p̄tia ē obuiatio ⁊ ad equatio cause facientis. Secūda est mādificatio corporis ⁊ totū Capitis. Tertia est administratio medicaminū cōmēsurate simplicitatis. Quarta eduersio materiei ad aliā partē. ¶ Prīmā igitur rem cōplent administratio medicinarū remouentium malitiā complexionis ⁊ cōfortantis cerebrū ⁊ vigorantis digestiōnē ⁊ retentionē ex his que dicta sunt in capitulo de catarro ⁊ coriza post mundificationem corporis quam dicemus.

¶ Secundam rem complent medicine euacuantes q̄b̄ in perabundare v̄ ex multitudine intestinox rerū q̄ apparēt ex his que dicta sunt.

¶ Tertiā rem p̄plent administraciones medicinarū: quaz p̄prietas fluxū lachrymarū restringit ex his que dicemus.

¶ Quartam rem cōplent sōmia aut incisso vene v̄ arterie p̄ quas comprehendimus materias sinere ⁊ deriuari. ⁊ hoc quidē iam dictum est in capitulo de ophthalmia. Et tu req̄re illū ibi. Si autē res nō sup̄luit ⁊ fuerit i p̄ncipio. Empla sur p̄ venas ⁊ arterias ipsas restringētia ⁊ cōfortātia pone. Et iam q̄dem dictū est: q̄ canterium sup̄ inbendes est ad fluxū lachrymarū cura sublimis ⁊ pp̄rie qñ sup̄luit ⁊ itz alia nō cōtulerint. Scripsimus in capto de scable oculorū plures res ex medicinis ad lachrymas stringēdas ex q̄b̄ ē sicut. q̄ scripsit hamech ⁊ alcohol. q̄ scripsit humain ⁊ alcohol are rumi q̄b̄ in capto de ophthalmia scripsim⁹ ex emplastris plura restringētia lachrymas.

¶ Ad abemet arasi. Epithymia p̄hibēs fluxū ex oculo. Rē.

De egritudinibus

aloes tucie sief memithe liij bolt. añ. partē. i. gūmi arabid
partes. ij. liniat super frontē cū albumine oui.

¶ Idē. Confectio alcohol stringens lachrymas & confortās
oculos. ℞. tucie. ʒ. x. corallis conficatoruz mirabolanzum
cūri. & aloes: ana. ʒ. ij. piperis. ʒ. ʒ. macropiperis. ʒ. ij. fiat co
hol cum eo.

¶ Democritus. Medicamen satis vtile ad dolores oculoꝝ
& lachrymas. Accipe lanā nō abintā & cōbure & cinerē eius
diligenter tere: & ex eo cuz albumine oui sup frōtem & tēpo
ra line statim em materiei fluxum & lachrymarū amputas
& dolorem tollit.

¶ Judens. Cohol conferens cuz auxilio dei fluxui lachry
marum. Accipe sumi thuris myrthe tucie ablute: ana. par
tes equales sief memythe croci: añ. partes vnus tertias
duas bonum.

¶ Idem collyrium expertum ad lachrymas oculoꝝ & te
nebrositatem. Accipe succi granatorum acetosozū cocti vs
q̄ ad medietatem & colati. lib. ʒ. deide pone super ipsuz sief
memythe aloes boni puri liij et croci: ana. ʒ. ij. musci boni
dauidch. ij. Deinde pone in vase vitreo & obiura ouificum
eius & dimitte in sole diebꝝ xl. vttere eo mane & sero bonū.
¶ Illius zezar. Confectio alcohol desiccantis lachrymas &
conferentis puritui & ardori. ℞. sedenegi calceacacumenō
añ. ʒ. ij. sief memythe climie: añ. ʒ. i. aloes spice costiopū: añ.
ʒ. ʒ. fac pulnerez. Deinde imbibe in succo feniculi & dimit
te siccari & tere contritione vltima & vttere.

¶ Amaraan. Cohol conferens cum auxilio dei ad lachry
mas oculoꝝ & puritum et ardorem vvisus obscuritates.
Accipe sumi thuris. ʒ. iij. myrthe aloes: ana. ʒ. i. et. ʒ. gum
mi assi ceruse: ana. ʒ. ij. opū. añ. i. sedenegi. ʒ. ij. & ʒ. pulue
rizaz vttere.

¶ Illius Sirges ex medozum. Confectio medicaminis & e
cohol pomerij conferentis lachrymis et ardor et asperi
tati oculoꝝ: et egritudinibus a fumositatibus calidis
et colere et ei qui patit descēsus aq̄: & ei qui videt rē vnā eē
duas. ℞. sarcocolle nutritie in lacte mulieris diebꝝ pluribꝝ.
ʒ. iij. dragaganti albi: olibani: scole ferri: margaritarū nō
perforatarum: añ. ʒ. i. spice inde: climie auri & argenti: acha

Oculoꝝam.

167
sic. añ. ʒ. ʒ. amili: cernse: añ. ʒ. ij. turie subrubee. ʒ. ij. Tere
ola & ibibe cū aq̄ ros. sic cōteredo. Deide fac siccari: deide
ibibe succo granatoꝝ acetosozū: & fac sicut priꝝ. deinde cuz
aqua infusionis hweg. vltimo vero cū aq̄ solatri deinde de
pone cāphoze dauidch. i. zucchari tabarjet. añ. i. deinde tēz
re vltima cōritioe & hāt ex medietate eiꝝ sief cū aq̄ ros. & ex
alta medietate si ant alcohol: & vttere cū aqua rosa. vel albu
mine oui & lacte mulieris. Est em valde bonum.

De tarphati.

¶ Ora huiꝝ egritudinis est alterius modi in pncipio et
in fine: & in tpe inter medio. In pncipio enim idiget
stobrythomia ex cephalica: & lubrificacione: et solutione vēz
tris: & administracione clysterioꝝ: qm̄ clystria sunt me
lioris cure in hac parte cū diminutioe cibi et potus & dimi
sione vini. Deinde administrētur repercutiua in pncipio
sicut est bolus armenus: & lutum sigillarum: & chimoica cū
albumine oui. Deinde cū lacte mulieris: deinde pcedēdū
est ad distillandū in eo sanguine pulli columbini statim cū
decollat aut turturis. In fine vero misceatur cū eo aliqua
ex resolutinis sicut arsenicū citrinū pprie sublimatū & ab
lutum et fricatum cū aqua coriandri: & confert in huius ho
ra vt distilletur in oculum collyziū gabrielis. Et fortius illo
est sief labor q̄ dicemus. Emplastretur aut in pncipio eiꝝ
cū fenugreco et rosis coctis in aqua rosacea. deinde coctis
cū vino: & pprie cū pcesserit egritudo. et vaporetur cuz de
coctione camomille: aut melliloti: aut cū decoctione folioꝝ
caulis. Et similiter emplastretur cum folijs caulis contri
tis et coctis cum vino forti et antiquo.

¶ Wahemet arasi. Sief 2ferens tarphati. ℞. thuris myr
rhe croci: armoniaci. añ. ʒ. i. arsenici rubei. ʒ. ʒ. fiat sief. & ad
ministrētur cum aqua coriandri humidū.

¶ Sabuel. Collyziū cōferens tarphati bonum. Accipe thū
ris partem. i. tere vltima contritione: & funde super ipm̄ ex
aqua plunial in qua dissoluta sit salis masse: & salis armo
niaci: et salis gemme circiter: añ. partis vnus tertia. Dila
teratur: & distilletur ex eo in oculum mane et sero.

¶ Saboz. Sief expertū ad tarphati oculoꝝ. ℞. arsenici lo
si & sublimati. deinde fricati & loti cum aqua coriandri. ʒ. ij.

De egritudine

De yaskoides. Accipe ex folijs camedreos siccis: & tere id
tritione vltima: & fac ex eis sief cum succo solatri: & vtire bo
num ad vlcera oculoꝝ: & algarab.

Sabuel. Cōfectio medicaminis experti ad algarab. & vi
cera. Accipe sief meimith: camedreos: corticū thuris: myr
rhe: aloes sarcocole: atramet: aristologie rotūde: an. ptes
equales. Terantur sicut alcohol: & vtire sicut ptus.

Idē. Aliud. R. myrrhe: aloes corticū thuris siccarū ante
vtire indefinenter cum aqua altaraꝝ: & con.

De almusaragi siue alishisar & egressio vuce: siue pu
pille dilatatio.

Postq̃ confirmat aut que a natura est nō hz curā. sias
era aut a siccitate difficulter curat: tñ succurritur ei d
bono regimine et humectatione ex his que scis. Et est que
fit ex humectatione. Et cura eius est quattuor res.

Prima ē euacuatio & subtractio ei⁹ que exercere vide
tur materie iterata cū interpolatioe nō frequēti siboꝝ
mia si appareat significatio humoꝝ abundantis cum san
guine & proprie cephalice: & post hanc si exigit dispositio
ex venis lachrymalis & venis temporum: & fiat incisio arie
riarum: aut cauterizatio ipsarū si res postulat. Et quādoq̃
fit cauterium: & confert proprie zuendens. sicut diximus.

Secunda est administratio medicinarū diuerentū ma
teriam ex loco sicut scarificatio in auribus: & apertio cū vt
tosatione emorroydarum: & appositio ventosarum in nua
& super collum & in spatulis.

Tertia est abstinētia & tolerantia famis & regimē epic
catum.

Quarta est administratio rerū resolūētū ex ipso oculo: et
extra hētū hūditates dilatātes vneā: sicut ppe alcohol et
felle pdicum cū succo feniculi: & pauco sale armoniacoriam
ex felle ericij: aut ex felle testudinis: aut ex caputib⁹ yundi
nū adustorū. Et fiat inde collū: cū succo celidonie et mēp
le quā est expertū. **Est** etiam que fit a casu & pꝛuisione. Et
cura eius est due res post regulationē & abstinētia in eis
que comedūtur: et alijs et abstinētia a vino. **Et** pila est
vt in principio fiat administratio repercusiuoꝝ et infrigi
dantis & phibentū effusione materie. & hoc post flōiam

Oculorum.

sicut pprie est emplastrū ex farina fabarū excorticatarū cū
aqua folioꝝ salicis solatri aut endiuie. **Secūda** fiat ad
ministratio resolutiuoꝝ mediocriū: sicut pprie fit ex vit
tello oui cū oleo rosato: & pauco vino emplastrato desup: et
pprie post insillationē in oculis ex sanguine turturis aut
palli collumbini. Ad vltimū insillētur collyria resolutiua
fortiora que paulo ante dicta sunt.

De noctilopa oculoꝝ. i. qui post solis occasū non vidēt.

Quarta huius egritudinis est quattuor res. **Prima** ē reguz
latio vite. **Secūda** est subtractio materiei. **Tertia** est
absterio eius qd fluxit. **Quarta** est correctio nocumēt accē
dentis in spiritu.

Prima igitur rem complet cōmensuratio in. vi. generi
bus rerum & pprie cū alienatione comestionis & dimissio
ne cene. Et sint cibaria digestionē obedientia ex his q̃ scis.
Et det in potu ante cibum. & post descensum eius a stomac
cho. vinum antiquū bonū purum postq̃ ppinaueris ante
illud suffuf resienigi: qd dicemas post. Et ex cibis q̃ currit
curū pprietatis: ē epar ycinū comestū assuz aut elis cū
sale gēma modica: & modico pipere lōgi. Herba aut adhil &
electuarū ei⁹ est sublimis tanamēt ad illud.

Secūda rem complet siboꝝ homia ex cephalica: si mal
itudinem cognoueris in sanguine: & ex venis lach: ymalis
bus & ex narib⁹ si iuitat necessitas. Si aut ex humoꝝ gros
sitie fieri conringat euacuatio fiat cū yerapigra & vera col
loquidos: & pillulis cochūis. & cū gargarismatib⁹ & caput
purgis ex eis q̃ scis.

Tertia rez cōplent collyria de fellibus: & in sillationes in
oculis & pprie eius q̃ currit ex epate ycinno: aut capino quā
scindit in multis partibus & asperzitur sup ipuz sal indus
aut sal gēma & pip lōgū post corrutionē corū. **De** ide affate
quā huius epar assatur cū eisdē specieb⁹ sup pū assit in
dinatio sup fumū eius. Et iā dictū est cōestio eius est iuna
tua valde: & silt inclinatio sup vaporē aque elixationis ei⁹

Quarta rem complet administraciones medicaminū
spiritum visibile subtrahitū & illustratiuum: sicut est p
pie vus herbe adhyl & cubebe & feniculi & chebuli conditi
& nux malsata cōdita et alia. que diximus in capitulo pte

De egritudinibus

mo de egritudinibus oculorum.

Alexander. Confectio collyrii ad noctilopā expti. Accipe succi feniculi cocti et depurati partē vnā mellis et felis vni: an. parte mediā bonū et expertū.

Idem. Predicto collyrio admisce ex stercore crocodilliant belliois. an. parus vni q̄rtā. et sanat in paucis dieb.

Idem fiat alcohol ex pipere lōgo zinzibere et spica et p̄sent. **¶** De aqua descendente in oculum.

Quando est in principio: et nō est confirmata succum nūone ciborum: et vitatione grossorum et vaporosorum: aut sunt pulmenta et pinguis et tura et pisces et vinum et similia ipsa. Et cū mundificatione sepius iterata: et proptie cum cochis vera pigra et vera oya colloquintide. Et cū administratione medicinarum resoluētis: sicut est aqua rutes: parte cū serapino aut aliq̄ ex fellib⁹ animalū cū melle: et succo feniculi: aut serapinum cum felle y: cino: et melle et succo feniculi qm̄ est vtilissimum.

Filius zacharie ar. si. Confectio collyrii de fellib⁹ ad p̄nditū aq̄ et noctilopā et alinitisar. Accipe fellis yrci exiccat lva se eneo. 3. x. pulpe colloquintide. 3. i. x. f. serapini. 3. ij. eusobbi. 3. ij. fiat sicut cū aqua rutes: aut aq̄ feniculi et tere.

Sabor. Collyrium bonum et expertū. Accipe fellis yrci exiccati in vase eneo: et granorum lauri exiccatiorum: an. 3. 9. sera pini. 3. i. Gummi. 3. f. fac ex eis collyrium cū succo celis domie et vrima pueri nō polluti et melle.

Quando aut passio fuerit confirmata et fuerit ex eis in quibus est possibilitas curationis: cuius signum est: p̄ dū alpitur oculus: vel pupilla videtur clara et cedit dilatationi: et premitur digito aut instrumento: deinde redit ad ipsum: et non frangitur: tunc est ex illis que deponitur ex recta opatio ne artificis. Et modus deponēdi aquā cū instrumento est huiusmodi. Subtilietur regimen eius ex cibo et potu et dimittat vinū oino. Et sit cibus eius aqua dceris et fauich: et fortibilia facilis digestiois et boni nutrimenti et pauce quantitatē. Et p̄cedat cum iteratione in mundificatione corporis et capitis et p̄cedat cum flobothomia si necessaria fuerit. Deinde in domo tēperari aeris nō luminoso locet: et lateat

Oculorum.

170
impinus et p̄cipiatur ei: vt cōuertat intuitū suū versus nasū. Deinde icipe perforare ex parte siluestri lachrymalis cū instrumento: q̄ dicit deponēs aquā: et p̄cedat p̄foratio inter tunica: et tunica cū omni facilitate: q̄ dū perueniat ad vacuū q̄ est ante pupillā. Deinde incipe deponere aquā et occulta: et illā sub coines: donec deoculctur q̄ sepultus erat: sub aqua: et videat. Et obseruetur cū industria: ne quod deponitur ex aqua redeat occultado et sepeliēdo eā in quantum possibile fuerit ne redeat: et hoc cū iteratione: et iteratione donec adueniat sanitas. Et post hoc pone sup̄ oculū vitellum out et oleū ros. cū puluillo ex coto. Et sit accubitus sup̄ ceruicē et collū et fiat hoc vsq̄ ad tēpus quo remouebit dolor et non soluitur ligatura: nisi de triduo in triduo: et dū soluit vaporetur ocul⁹ cū aqua rosata decoctiois salicū et similib⁹. Et sit domus i qua habitat tenebrosa. Et afferant ad locū hunc deinceps: que diximus in cura vulnerū oculorū.

¶ De debilitate visus.
Quod contingat a re addita in superficie oculorum quā supra comprehendit: sicut est vnguis: pann⁹: scabies et sebel dicta est cura eius. Et autem contingat propter rē quā sensus nō valet comprehendere sicut nebula vel vapor: tū eius cura est tersio cū eo quod est resolutionis medicinis sicut scripsimus in canone. Et autē fuerit propter vapores que eleuantur a stomacho posito sub dominio humiditatis visus: cōsari: putridarū et vaporosarū aut sub dñio colerice materie vaporose. Cura eius est mundificatio stomachi cū solutio ne et vomitu leni et facili ex his que diximus cū precessionē administrationis medicaminū in eis vaporis sicut syrapi acetosi in calida materia: et oximelle squillitici i frigida materia et subsecutio medicaminū: q̄bus appropietur dupliciter sic cōfortationis stomachi et p̄hibitionis eleuationis vaporum cū eis que sunt sicut trifera minor: p̄prie et chebult: p̄di et zuecharū rosarū cū mallice: et troisci nominati dyarodon. Si autē fuerit propter peccatū q̄ est in ipso oculo: tūc fit illud aut propter excessus siccitatis in ipso. Et cura eius est resimē humectatiū q̄ diximus in canone preterea facta: cādere in oppilationē: aut propter excessum turbide humiditatis in ipso. Et cura eius est res res.

De egritudinibus

Prima est adequatio et digestio materie: sicut locuti sumus in canone.

Secunda est enacuatio eius cum eis sunt sicut pillule de yera et pillule cochise: et pillule lincis: et infusio de aloë: aut yere in aqua endiute: et aqua fructuum et similia.

Tertia est resolutio et tersio ex ipso oculo humiditas turbide obrebrantis cum eo quod est sicut collizis de feniculo et aliis quous in ca. de cõseruatione sanitatis oculi rememora ti sumus: quapropter afferatur ad locum hunc quod dictum est ibi. Si autem contingat passio propter turbulentiã adueniente spiritui visibili cura eius est omne bonum regimen in sex generibus rebus. cui subsequatur regimen mudificatus corporis: postquam subsequatur regimen clarificans sanguinem: et clarificans ipse ex his que precesserunt in canone. Et quous contingit propter subtilitatem et paucitatem spiritus: et cura eius est ad ministracione medicaminum addeptum in spiritu. et vigoratum ipsum et ex summa horum sunt mirabolantia: et que coponuntur ex eis. Afferatur ad hunc locum que diximus in capitulo de cõseruatione sanitatis: quãobrem oportet ut capitulo illud cum isto simul ligetur.

Inquit Gal. Stella oia abstergit oculum: et clarificat visum et eligatur ex alibus quedam fel algazel et yci siluestris bouis et leporis: et adibus: et vris: et testudinibus: et vulpis: et edis: et capre motane: et ex volatilibus aqle et vulturis: et viuentis ex rapin et yridinis: et passerum: et galli: et plicis: et alcubugi. et ex piscibus fel savor et porci marini: et sunt inuamenti vltimi.

Abemet arasi. Alcohol sublime in cõfortatione visum acuit et clarificat ipsum. et tucie ablute nutrit tribus visibus: cum succo sanfuci depurati. 3. xx. Deinde accipe zisberis pipis nigri et logi celidonie buruch: an. 3. ij. salis armoniaci. 3. i. Teratur oia cum succo feniculi aut sanfuci tribus visibus. Deinde fac siccari et tere subtilissime. Et fiat alcohol cum eo. Ruffus. Collizis satis bonum quod acuit visum et oculos: sicut nitare custodit spe multo. Accipe litum et tere zittide multa cum succo feniculi depurati visum dñi fiat sicut mel et recode in vase vitreo et vtere. Quidam autem ex posterioribus addiderunt ad oem. 3. eius ex felle galli aut plicis. 3. vni tertias duas. Idem. Cohol valens ad idem. Accipe ex tulia optum voluc

fel omne abstergit oculum.

Oculorum.

ris et lauetur cum aqua pluuiali. Deinde exiccetur et nutritur post illud. primo cum aqua feniculi. Secundo cum aqua sanfuci. Tertio cum aqua altaraxacon semper conterendo. Deinde exiccet et nutritur post illud: et fiat cum eo alcohol.

Cõfectio alcohol ex innessione nostra: cõferens super calorem facti oculorum et debilitati visus causa subtilis et acure huiusmodi aut mordicantis: aut pruritui in oculis. Accipe tu cic carmen iore in aqua pluuiali. Deinde in aqua rosa. vicibus pluribus. 3. x. fricationis mirabolanoz citrinorum cum aqua rosata. 3. vi. litij. 3. ij. et f. zinziberis piperis logi: an. 3. i. alpegan cum succo agreste et terantur cum eo. Deinde exiccentur et puluerizentur. Et fiat cum eis alcohol.

Thamech. Cõfectio alcohol conferens obscuritati visus. abstergit enim oculos et clarificat. et tucie antimonij: an. 3. vi. salis gemme. 3. ij. litij. sief memithe: an. 3. i. camphore. 3. vnius tertiam. Terantur tucia et antimonij et misce conterendo cum aqua mirabolanoz citrinorum et hoc per triduum. Deinde cum alijs fiat coholum et vtere.

Alexader. Collizum satis efficacis in clarificando visum et ad auferendam caliginem. et fellis plicis. 3. i. et mellis. 3. ij. succi feniculi depurati. 3. ij. pone in vase vitreo: et suspende in sole per dies septem. Deinde vtere. Est enim efficacis.

Sabor. Cõfectio trifere mirabilis vigoratis visus: cui accidit impedimentum propter fumos ignitos colericos aut salitos et est et impressio fortis: reducit enim oculos ad formam vigoris adulescentie. et mirabolanoz chebulozum citrinorum: et indorum: an. 3. ij. et f. belliricorij et emblicorij: an. 3. ij. zuchari. 3. x. tere in vase lapideo: et funde super ipsum aquam fontium claram sicut aspergendo parum post parum: et hoc facias per dies tres: deinde dimitte siccari: et post hoc sparge super ipsum distillando ex oleo rosato: aut amigdalino. Et contere per alios tres dies: et iterum dimitte siccari. Deinde accipe rosarum sandali machaziri cubebe cardamomi: an. 3. ij. spodij macis: an. 3. i. such. 3. i. et f. deinde accipe zuchari tabarzet lib. i. tamarindorum: cyron. 3. iij. puma quinquaginta. Fac ex eis formas similes auellanis: et da mane quibus. 3. ij. visum ad auf. ij. cum aqua calida bonum.

Item. Cõfectio alijs addis in visum: auferens tenebras. 3. 3. litij

Gal.

De egritudinibus

statem eius. R. herbe albedustur: feminis rute: an. 3. vij. r. f. sileos calamenti domestici 3 in 3 lb. pulegij cubebe nucis muscate: an. 3. v. scesebia. 3. i. r. f. gariofilo: ma sticis maris: saritarsij no pforataru: an. 3. i. r. tertia alterius serpētis co: bulstic: rissalli: an. 3. ij. r. f. balsami grana. vj. r. ponderis croci. 3. i. tertia. zucch. 3. i. lib. ij. fiat ex eis forme similes auella nis: r. da ex eis an. 3. i. vsq; ad. ij. in hyme r. conueniunt se nibus bonum r. expertum si deus voluerit.

De casu pilorum palpebrarum.

Quod accidat ppter defectu materie. Cura e in primis de eis q reparat materia ex bono r. largo regimine sicut scis. Deinde cu eo qd trahit materia ad locu necessitate: il ent sit medicine r. colluua: quas dicem^o post. Et qnq; sit ex ca ppris r. corruptione materie: r. egritudinis in ipis palpebris: sicut est sllach que est pprie corrosio cuz rubedine r. asperitate r. pruritu in ipis palpebris. r. cura ei^o est vt nu disticef caput ab humore nitroso salugineo r. acuto: deide admistrat regime humectatiue: r. frequentet ingressus balnei r. inclinato sup vaporē aque calide: r. emplastratio: nes et medicinis humidis: sicut e portulaca cu lacte: r. mucillago pistij cu oleo ros. aut mucillago semini citoniorum aut amigdale amare aut dulces cum lacte r. similia.

Postq; aut acquirif palpebris teperies. r. teneritas: sic admistrada sunt medicamina pilosi generatione facientia ex his q dicem^o. Et qnq; est sllach cronici grossum durq; re vapor q est ma pilli no inuenit trāstū. Et cura eius est mūdificatio capitis cu iteratioe r. flobothomia r. vtolatio cruris r. vsus balneationis r. emplastratio cu lentib^o extortitatis in eo qd mulgetur ex granatis cōrritis cu rob. Deinde administratio medicaminū facientis pilorum genera stione que dicemus. Et ex eis est lapis lazuli pprie r. lapis armen^o alcohol facto ex aliquo eoz cu spica r. pducto cum radio super palpebras aut ex antimonio r. spica r. lapillazuli inest pprietas mirabilis. Mase aut si epicantur ab scissis capitibus r. fiat linimentuz ex eis cu anellans assis r. adipe capino aut visno inuenitur efficax. Cur anguloz quoq; semina si adurantur r. liniantur cu adipe capino pilozum faciunt faciliem generationem.

Calozam.

Quod habet arasi. Coefctio alcohol reparatis pilos palpebris r. pfortatis eos. R. ossi mirabolanoz adustoz pte s. sismi thuris ptis vni^o quarta spice romane lapidis lazuli an. ptis vnus tertia lineatur. super palpebras cum radio. **E**mplastrum quo viendū est super palpebris curans sllach et remoues prurium r. scabiem. Accipe granati vni^o integrum r. decoque illud in aceto vsquequo dissolnatur et emplastratur super palpebras.

De cura inuersionis pilorum palpebrarum.

Quia hui^o egritudinis fiat fm vni^o quattuor modoru. **P**rim^o est inuicatio eoz cu aliquo leuis viscositatis sicut cu mastice aut cu sputo et cola aut cu guma pini aut bdellio dissoluto in albumine oui aut cu aliquo talinum.

Sec^o est ordinatio piloz et restrictio eoz ad vni^o ordinē. Et hoc qdem fit fm hunc modu. Accipe acam subtilē et pfoza in exteriori pte palpebre vt pueniat pforatio vsq; ad interiorē prem vbi est ordo naturalis piloz: r. deinde accipe pillum r. pone in foramē acus r. extrahatur vispillus inueniat viā ad ordinem et sic fiat de alijs: si sunt plures vsque dum ordinentur cu alijs. Deinde ponatur medicamē pna eoz consolidationem faciens et constrictionem.

Tertius modus est vt euellant pilli vni^o post aliu r. ignis tur sllach aut acus r. cauterizet locus: vnde est pillus euulsus cauterizatione sufficienti. Et sic fiat de alijs.

Quartus est vt post euulsionem pilozum fricet super loco medicamen pilozum gnationem phibens sicut pprie oua formicarum aut rubigo ferri cum salina.

Cura ordeoli in palpebra.

Quia huius egritudinis est fm vni^o tris modorum.

Primus est vt phibeat collectio ei^o in principio sui cu eo q est sicut aloes acatia r. litium linimēto facto ex eis et superposito: aut bdellium resolutu cu aqua mēte hūmi de et hoc post copiosis et capitis mūdificationem.

Sec^o mod^o est vt si illa no cōrulerint admistrant reso lutina medio cris resolutiois. pto post euacnationes ex eis q scis r. pprie resoluat bdelliu in aq r. liniat sup locu r. fortius illo e oppopodacti: r. adhuc fort^o armoniacu cu aceto. **E**t scripsit. Quidam^o. Linimētū bonū egypticū e vt accipias

De egritudinibus

olibanī myrrhe: añ ptē vnā laudani quartā ptē vnus cere
olumis baurach armē: añ. ptē. f. liniať cū fece olei de lilio
aut accipe Galbani. 3. iij. baurach. 3. i. liniať cū succo apij.
Terri^o modus est vt si resolutioi nō obediat vt suspēdat
palpebra & inuerset & scindatur fz iteri^o palpebre & aperiat
tunica lteriori^o & exprimat^o donec egrediat totū qđ ē sicut
mucillago. Deinde sanet vuln^o cū līnīmētis q̄ sunt sicut san
guinis diaconis cū albumine oui aut ceruis & similia.

¶ Summa sexta de curis egritudinū aurium.

¶ Ermo n̄ erit deinceps de egritudinibus
auris si de^o voluerit. Et p̄tio de dolore ear
rū q̄ qñq; accidat a malitia cōplionis sine
materia. aut cū materia & si qđē sine mate
ria solū alteratiōe idiget. Si v̄o fuerit car
lida tūat ex infusioe albuminis oui recē
tis aut mucillaginis p̄siliij & similitū ex eis q̄
dicem^o. Si aut a malitia cōplionis frigida fuerit p̄ferit iñ
sioes & infectioes calide. Si aut malitia p̄plexiois sicca in
uat cū hūidīs. Si aut hūmida cū siccis q̄ sunt p̄ traictos
ris & emplastratiōes ex his q̄ dicem^o. Si aut malitia p̄plex
ionis fuerit cū materia & fuerit calida euacuet p̄ flobotho
miā. Si sanguinea fuerit ex repletioe in sanguine de vena
cephalica. Deinde p̄cedēdū est ad alterantia que dicem^o.
Quod si colerica fuerit & est ille dolor qui fit p̄ plurimum
euacuetur cū eis que scis & frequēter lenificatio nature cū
squa fructus. Deinde sedat dolorem cū alterantibus que
dicentur. Si aut dolor vehementior fuerit cōcedimas aliq̄
ex narcoticis sicut sief memithe pp̄rie cū aliquanto opij et
dissemperetur cū lacte mulieris & insilletur in aurē. Si au
tem materia fuerit frigida euacuet cū eo q̄ cōuenit. Dein
de alterantia sedantia administrant^o ex eis q̄ dicem^o. Si autē
dolor a grossa fuerit v̄tositate scribem^o medicamenta eis
post. De dolorib^o auris factis ab apate aut vlcere aut op
pilatione aut ingressu aque aut atalis singularia scribe
mus capitula. Post hec aut nō p̄termittimus q̄ medicamē
ta que distillentur in oculis semper actualiter frigida mit
tenda sunt. q̄ aut in auribus tepida aut calida sunt apponē
da siue sint ad egritudines calidas siue frigidās.

Auriam.

¶ Medicaminū narratio ad dolorē auris calidū. Albumē
out cū lacte mulieris tepido. Oleum rosatum tepidum p̄ se
aut bullitū cum aceto pondere sui vsq; ad cōsumptionē ace
ti aut conuassatū cū succo cucurbitē. Olesū de salice p̄m eāz
dem doctrinā. Oleum nenufarinum. Olesū de semine cucur
bitē. Olesū de papauere si dolor est vehemens p̄ se aut cum
aliquāto camphore. est em̄ sedatiuū bonū. Lac muliebre ca
lidū sicut mulgetur cū succo solatri aut aq̄ coxiātri hūmidū.
¶ Mucillago p̄siliij cū oleo ros. & quassata aut mucillago semi
nū citoniorū. Olesū de yabroch qñ dolor est acutus cū lacte
mulieris statz cū mulget. Lētīculas coctas cū panis mica
cataplasimabis succ^o insiquiamī fortes sedat dolores. Zatra
ca agrestis p̄m oēm modū administratiōis est medicamē
bonū. Et similiter succus solatri & papaueris & mādragore
& salicis et teneritatum vitis.

¶ Thamech. Ad dolorē auris a caliditate. Accipe olei rosati
partes. ij. olei amigdalorum dulciuz partē. i. aceti ptes. iij.
fac decoqui lento igne vsq; ad consumptionem aceti & coz
la & administra tepidum.

¶ Idem. R. foliorū cucurbitē aut ips^o cucurbitē succū & mi
se cū oleo rosato diu cōquassando & vtere bonum est.

¶ Narratio medicaminū: ad dolorē auris frigidū & v̄tosū.

¶ Administratur medicamina q̄ sunt sicut olesū nardinū
lis amaris: oleum de camomilla: olesū anetinum: oleum lan
rini oleum de lilio: olesū de cheiri: olesū de narcisco: olesū de
persicis oleum de crisomillis: oleum de been pp̄rie: olesū de
cherua: oleum de cinamomo. Quodcunq; horum fuerit p̄
prietatē hz ad dolorem auris a frigida cā factū aut v̄tosā.
¶ Fundamentum autē & materia preparatiōis singulorū
eorū artificialiter est cepe canatū l quo opz parari & decoq
cū facilitate in cinere p̄unarum. & ex rebns admixtis eis si
sillantibus ipsis virtutes mirabiles cū bonitate decoctioz
nis in cepe cū eis est ruta pp̄rie & succus radicia q̄ comes
ditur & spica & sanucus & seca et camomilla & Galbanū disso
lutum in succo porret succus porri per se: & alenm & casto
reum et piper et succus cepe et succus pharasion et out
Sannū et succus affodili et eusorbium et elleborus niger

De egritudinibus

estus pprie et non est in conueniens in huiusmodi permix-
tionibus admisceri mellis modici: deinde tepidum distille-
tur. Si autē dolor est fortis ex miscibilibus bonis est optus
cum paucis castorei et croci aut filonis cum lacte aut troscis
stelle aut troscis de croco. Deinde remoue nocumēta nar-
cotici cum eis que scis. Ex vaporatoris aut siccis est mellis
aut panich et sal calefactus et suppositus aut bacce lauri cū
melle paucis calefacte et supposita aut pulegium cū melle et
olibano aut grana lauri et olibanum cū succo rute vel ane-
ti. et dixit Galenus. Escelletur ex surfure cum vino cocto et
oleo nardino aut rutaceo cepe marinus tunsam et oleo aut
buryzo coctum expertum est. Euaporatoris humidus fit cū
aquis decoctionum rerū que maturāt et carminant et mois-
tificāt sicut melliloti pprie et aneti et camomille et fenugreci
et volubilis et foliorū canlis et seminis eius et herbe vēti et san-
faci et absinthij: et simillium singulariter aut coniunctis: ita
vt recipiatur vapor eorū per cannulam cuius vna extremitas
tas sit fabricata super vas in quo res coquantur et alia ex-
tremitas applicetur auri et quādoq; est necessery misceatur
cum his rebus aliquid ex suprefacientibus vt sedetur ves-
hemētis doloris et tunc fiat illud cum caucela. Remouent
autē nocumenta narcotici vapores superius dicti cū modi-
co castorei et croci et piperis sicut scis.

Ualiennus. Linimentū quod administratur et sedat dolorē
aureis. Accipe medullam ceruinam aut medullā cruris in-
uenti cere: añ. ʒ. v. oleū de nucellis aut de amigdalis ama-
ris: et succum geragen. i. poliponie quantum sufficit: fiat ex
eis vnguentum et vnge in circuitu auris: est em̄ mirabile.
Uidem. Aliud valēs similiter rasanā radices cum oleo: de-
coque et distilla ex eo in aurib⁹ et cū lana calida superpone.
Uidē. Vermes qui sunt sicut faba media et inueniuntur sub
lapidibus aut vermes pluriū pedū coquantur cum oleo et
olis in imatris et distilletur ex eo in aurē: est em̄ expertus.
Sic etiā similiter ex scarabeo et ex lumbicis terre. Oleum si-
militer de scorpionibus est ad illud sublime.

Uidē fel tauri cū adipe anatis est tunamēti mirabilis ad
dolorē auris a causa vehementer frigida.
Uabemet arasi. Confectio medicaminis de quo distilla

Aurium.

176
tur in aurem et linitur ex eo in circuitu eius et sedat dolorē
frigidū et ventosum. Accipe castorei enforbij opij storacis li-
quide piperis foliorū rute calamēti sinapis: añ. fiat ex eis iro-
cisci et distillant in oleo nardino aut coctino et coquant in can-
cha cepe et distillet in aurē: sedat dolorē auris.

Uyamech i vna in tauri aut caprarū si dissoluat myrrha
et distillet in aurem sedat dolorē auris.

Uliac ad dolorē auris. Accipe baurach mel bonū et oleū
rosatū et acetū misce et pone in aurē expit est.

Uidē. Accipe mellis crudi et olei laurini partes eqles: cōtis
de et pone in aure: expit est.

Uidem. Unctio cōferens ad dolorē auris. R. melliloti. ʒ. ij.
camomille sanfuci. añ. ʒ. i. f. aq lib. i. et f. bulliat vsq; ad lib.
ʒ. Deinde pone olei de cheiri et olei violati et olei sissamini.
añ. ʒ. ij. De coq; ad cōsumptionē aq; et vtere.

Uabuel. Linimentū cōferēs dolori auris expit. Accipe arti-
stologie lōge: seminis capparis: fenugrecian. añ. ij. pipes
ris lōgi. añ. i. aneti: aloes: foliorū sanfuci. añ. ʒ. f. elleboxi. ʒ.
i. et quartā alterius aq lib. f. olei. ʒ. i. Bulliant vsq; ad ʒsum
pionē aq; et vtere multoties bonū.

Uyalcorides. Accipe radicē que comeditur: et calefac sug-
nerē et calidā mitte in aurē: et fac multoties.

Uidē succus mēte et mel: vt sint de singulis partes eqles: et
distilla ex eo in aurē: bonū est.

UDe boihor et apostemate auris.

Quod sit calidū cura eius est slobothomis et lenificatio nō
inire: et pprie slobothomia cephalice cū multa sangui-
nis extractione si est possibile: et si nō est cuz iteratione. et di-
stilletur in aure in principio q; est sicut oleū rosatū in quo
iam cōsumptum fuit acetum vsq; ad dies duos aut tres et
obseruetur regimen in vehemētia doloris: ne deficiat virtus
et faciat cadere in sincipim et sudorē frigidū et pmissionē rō-
nis et mortē: quare distilletur in ea distillatione post distilla-
tionē ex oleo labrotij cū lacte nouiter maulso: et excusari ali-
ter nō potes cum modico cāphoze aut opij exibe: et postq;
preterijt tertium diem distilletur in eam macillago: semis
nis citoniorū aut fenugreci aut altee et seminis liti. si autē
apostema non fuerit vehementis caliditatis: distillāda fiat

De egritudinibus

alkas ex mellelaginibus cū adipe gallinē aut anatis: aut medulla cruris viruli: et expertum est. **D**yaquilon dissolutū in oleo anetino aut camomillino. Et expertus est dyaquilon minus cū oleo de alcananna. Et ex eis q̄ sunt vltimi iuuamētū est ylopi cerotū quod dicem⁹. Et cōfert administratio eius: poratorū humidū quod diximus.

Joannes Serapionis. Emplastrum cōferens ad apostemata auris. Accipe farinam ordei et decoque euz aqua et oleo de camomilla.

Aliud. Accipe farinā fabarū: camomille: violarū: succū: farinā ordei: alteam mellilotum. Decoque euz aqua et oleo camomillino et rob et vtēre.

Idem. Adedicamē q̄ reloluit et maturat apata que sunt in naribus. Accipe farinā fabarū et fac emplastrū cū expmione caulū: et oleo de lilio et superpone.

Aboali. Ilopi cerotū cuius iuuamētū est sublime ad apata aurū maturās et sedās doloze bonū si de⁹ voluerit. Accipe adipis galline butiri ouini: seu vaccini loti cere cirime adipis capini mellis olei de lilio ylopi humide de singulis partes eq̄les. fiat ex eis cerotū et tepidū in aure mittat: et li niatur in circuitu expertū est.

Idem. Confectio emplastri satis boni ad doloze et apostemata aurū. Accipe cepe albi et elixetur et cōteratur cū butyro et vtēre.

Adahemer arasi. Cōfectio emplastri sedātis doloze aurū: aut apostemosum. Accipe bdellij adipis capini: añ. 3. iij. farinae fenugreci: et seminis lini: radicū altee: radicū lilij. añ. 3. v. melliloti camomille: añ. 3. j. croci. 3. j. vitellum vnu: ont elixi. Cōficatur aut sic camomilla: mellilotū radices altee et radices lilij coquatur i aqua viqz dū cocta sint. Bdellij dissolnatur in succo cepe: aut in aqua decoct. ois herbarū. Et ex oibus his et ceteris fiat emplastrū postq̄ additrob et olei sisamini aut d lilio: añ. 3. ij. butyri quātū sufficit. Cogāt ois viqz dū pignescāt et ēplastrū cū eo. Et q̄nqz apd necessitatē addit ei opū. 3. ij. et ē mirabile. Et q̄nqz pro opio papaueris albi. 3. vij.

Ad de sonitu et tinnitu aurium. Et q̄nqz propter debilitatem sicut accidit cōalescētis auribus. Et cura ei⁹ cū resumptiuis et addensib⁹ ad p̄tus

Aurium.

tes corpis et regimē cōualescētū sicut scis. Et q̄nqz sit p̄pter adueniū crisi: et est silendū et descendum in eo. Et q̄nqz sit p̄pter abundantiaz et repletionē superfluā in capite. Et cū: ra eius est solutio et euacuatio cū vera dya colloquintide et cochijis et similib⁹ cū iteratiōe et iteratiōe. Deinde fiat instillatiōes et emplastratiōes post ēbriatiōes et euaporatiōes p̄traiectoriū ex his q̄ dixim⁹. Et sit q̄nqz a vtōsitate grossa et cōferūt et caputpurgia: et sternutatiōes post mū distictionē radicū et distillatiōes nose: et pprie cū oleo de canna et modico de euforbio: aut oleo rutaceo et castoreo: aut oleo de been cū modico succi porri et q̄nqz sit ex coartatione humorum grossorum et viscosorum. Et cōfert in hoc nitri cū melle et aceto: aut elleborū: aut albus cū castoreo et melle et aceto: et oleo de been.

Hamech filius zezar. Olesū raphani cū oleo rosato: et succo porri et felle ouis cōfert tinnitū: et sibilū auris. Succus porri cum oleo rosato et lacte mulieris et castoreo valet str. **U**nguentū ex inuentiōe noitra valens euz auxilio dei sonitū auris et grauedini auditus p̄pter vtōsitate grossam et materiam frigidam. R. elleborū albi castorei. costi. añ. 3. j. rute: nitri: piperis lōgi: añ. 3. v. vni⁹ ptes. ij. euforbij. 3. vni⁹ tertiam: deinde accipe succi radicis que comeditur succi porri: olei nardini: camomillini: olei de amigdalis amaris: olei anetini: añ. 3. j. coquantur ad succorum consumptionē cola et vtēre expertum est.

Joannes Serapionis. Si tinnit⁹ a vtōsitate p̄tingat et inflatiōe. Accipe euforbij. 3. j. et resolue in oleo de alcananna et vtēre: aut castoream cū oleo rutaceo: aut oleum de been cum succo porri.

Idē. Si ex materia grossa coartata in aurib⁹ p̄tingat vt potetur auris p̄traiectoriū. Deinde instillet medicamē. qd R. elleborū albi: castorei: nitri: añ. ptem. j. croci: ptis vni⁹ q̄ntam. Adisce cū oleo sisamino et aceto: et distilla in aurem. **A**lexander. Ad duntornos aurium sonitus et tinnit⁹ mirabilis. R. euforbij: et dissolue in oleo caprino et vtēre.

Silvius zacharie arasi. Accipe camomillā: sanfacum. calamentum: scēhā: yopum sicca: ab sintib⁹: bulliat in vase super q̄ ponatur traiectionū: et recipiatur fumus eius. cōfert

De egritudine

enim post corporis mundificatione.

Idem. Si fiat sonus aurium propter debilitatem succedente febribus distillet in aurem aceti decoctio ab sinu cum oleo rosato. **Chaboalt.** Meditamen extractum ad sonum et tinnitum aurium. **Ac** cipe gariofilorum seminis portulacae .iij. musci grana .ij. Distillatur cum aqua saniculae aut foliorum pini aut rute.

De debilitate auditus et iurdisate.

Que natura est non inuenit curam. Que autem antiqua est vix recipit curam. Que autem sit propter apostemata: aut bonorum dixerimus eius curam. Si autem fiat propter sanie in aure aut propter aliquid quod intraverit in aure: sicut est laqueus aut faba: dicemus curam eorum. Et quod sit propter conceptionem colere in corpore: et sit eius reducatio ad aures: sicut hippocritus dicit. Et confert in humore ut euacuetur colera euacuatione post euacuationem. Et sit et ex eadem causa ex qua bus sit sonitus et tuba in aure sicut est repletio: et coartatio humoris grossi et viscosi: et vetustitas grossa. Et non differunt nisi secundum fortem impressionem et debilem. Facta enim debilis ab eis impressio facit tubam et sonitum. Ex forti enim impressio ne tharax. Quamobrem curam adhibeas: sicut diximus illic. Sit etiam ex veruca et carne addita et raro propter locum debilitatem habet curam. Interdum tamen curatur et propter debilitatem ministratio medicamentis acuti vna vice post aliam vix debili consumatur caro addita: aut veruca. Deinde curet medicamine incarnatio. Et quod sit propter sores: que sunt in auribus. Et eius est cura. ut extrahatur et afferantur ad locum hunc que diximus in capitulis: que sunt ante istud.

Wahemer filius zacharie arabi. Confectio medicamentis ad graue auditum: et tinnitum aurium: bonum si deo voluerit. Accipe pulpe colloquintide .iij. baurach .iij. vini tertias .ij. castorei .iij. succi absinthii .iij. aristologie rotunde .iij. eufoibii .iij. vini tertias .iij. fiat sicut sicut felle vaccino: et distillet cum oleo amygdalino amaro. Et hoc post euaporationem in tractatorio. **Alexander.** Ad idem expertus: et propter si fiat iurdisate et humore frigido oppulante: et est expertus. Accipe elieborum album castoreum nitrum: piperem coquantur in vino forti: deinde cola et distilla ex eo in auribus: propter tamem stermentum pronocentur.

Idem.

Aurium.

Idem. Confectio trociscorum auferentis iurdisate et grauedinem auditus et sunt experti. **R.** ellebori albi: callosi .an. .iij. i. niri .iij. s. fiat trocisci cum aceto et administrantur cum aceto. **Idem.** fiat puluis ellebori albi cum aceto positus cum iurdisate. **Filius Serapionis.** Confectio trociscorum quorum opera non est vltima ad oppulationem et tharas: quorum permixtio. **R.** ellebori albi .iij. niri .iij. auf. viij. croci: auf. .iij. confice postquam bene coteruntur cum aceto: et fac trociscos et administrare tur cum aceto: et sunt enim admirabiles.

Alexander. quoniam iurdisas contingit ex humore colerico in auribus coartato: et hoc restricto fluxu colerico abundare consuetum sic pronocato eo et educto ventre soluitur iurdisas sicut ex hyppo. doctrina colligimus. Si autem ex crudis et viscosis contingat humoribus: fortiora sunt adhibenda medicina. Difficilius enim morbus soluit. Dandum est igitur oxymel: et Iuliano presidi fuisse testatur ab Oribasio aut vera Galieni cum iteratione. et iteratione: aut dandum est hoc medicamentum: **R.** salis armoniaci: piperis .an. .iij. eufoibii .iij. Dabis ex eo .iij. aut .viij. cum ouo sorbili: aut hydromelle est enim mirabile etiam ad vertiginem et apilepsiam: et mulieribus mensura potenter educit. Postquam autem purgatus fuerit: gargarisimata: et sternutationes necessarie sunt. Verum gargarisimata fiat ex elleboro albo et pipere. Ultimo vero distillatur in aurem que morbus soluant ex his que diximus. Si autem adhuc passio permaneat: pronocetur vomitus cum facilitate et iteratione cum eis: que sunt sicut elleborus aibus cum puritate in hoc et iterata expurgatione: et gargarisimata: et alijs que superius diximus. Equitare autem per loca arenosa: et decubita: et euectiones cum curru: et balneationes in aquis thermae: et salinarum ad hoc multum conferunt remouendum. Et credo quod iurdisate facta a materia frigida aut ventosa conferunt olea calida: sicut costini et anetini et oleum balsami purpurei: quorum rememorati sumus in doloribus aurium. Et pulpe colloquintide aut succo cucumeris affini: aut radicis eius inest puritas mirabilis cum aliquo predictorum oleorum. Et ex eis est oleum nardinum cum castoreo: et sicut sicut factum ex alo: castoreo et pulpa colloquintide partibus equas

Idem.

CC

*Drugs list 176
Suedita
from ex
purch
Suum
sterch.*

*De egritudine
Suedita*

*De egritudine
Suedita*

De egritudinibus

libus. cōffice cum felle vaccino: et insilla cum oleo rāffani aut aliquo oleorum calido. Et oleum rāffani: et oleū sār p hysagrie laz experta sunt: et expertus est pulvis ellij albi cum aceto inbillatus in auribus missus in aurē cū licinio.

¶ De viceribus aurium.

Quedam ex eis sunt manifesta et habet genera curatio nis nota sicut diximus in capitulo de algarab. Que dam vero ex eis sunt occulta posita in pfundo et sūt ex eis quedam in quibus nō multum preterit tēpus. Et alia que sunt cronica antiqua in quarum curatiōe pvenenim admī nistrando regimē subtiliatū in his que comeduntur ibi buntur et ceteris: et mū. sificādo corpus: et etiā capitis solut ionibus factis cū iteratiōe: et iteratione. At si vicus reus fuerit duplici eget genere curationis.

¶ Primum est mundificatio et absterfio cuz eis q̄ sunt ab sterfionis medio cris: sicut est aqua mellis ppue aur viny cum melle aut acetū cum melle aut oximel squilliticum et similia factis ex eis iniectionibus post iniectiones p sirs gam: aut p aliquid aliud q̄ est sicut canellō penne subtilis. Deinde cum bombee aut lana subtili abstergarur.

¶ Secundum gen^o curatiōis est exiccatio et cōsolidatio coz cū eo qd̄ est medio cris exiccatiōis sine mozdacitate multa sicut est ppue olibanū solutū cū vino: aut sarcocolla et oil banum soluta in vino et melle pauco et expū bonū: et exis est myrtha et aloes dissoluta in vino: et sandaraca in hoc est mirabilis: et pprie trisa cū vino et melle: et imissa cū licinio. Sanat em̄ et dolorē tollit. Et silyr alumē cū aceto tritū cōm stione vltima expūm est: et silyr liciniū cū silyr memithē. Bla men lamenū et myrtha. et aloes et sandaraca: et sarcocolla cuz melle et vino sunt ex summa coz. et silyr sanguinis diao nis. Silyr memithē: sarcocolle: myrthe: aloes: spume mas ris olibanū. añ. ps. j. aluminis adulti ps. j. et f. Terant cōm stione vltima cū melle et vino vsq̄ dū fiat in terminū mellis tenuis. Deinde vtere cū licinio. ¶ Si aut antiquū cronid fuerit triplici eger gne curatiōis. Et primū quidē est mūdi ficare: et abstergere vicus auris a putrefactiōe et corrupio ne fetida: cum eis que sunt vigorose absterfiois: nō nimis autibus in picipio: vt pueniatur pauant ad ea q̄ sunt sui

Aurium.

177
flora: ex rebus generū medio crisū est vltima puert cū melle et ab silyrū cū vino et melle: et modico salis gemme: et oximel silyrū. cū modico floris eris et fortius est alyhetra cū melle: et ex eis est vinū decoctiōis radicū luf cū melle aut succ^o affo diluorū cū melle: et modico salis gemme: et confert foliorū nu. us cū melle et vino. et adhuc fortius eis est sel thauri cū vyz na puert: et hoc apud vehementiā putrefactionis: et fetoris et ex compositis vltimis: ad hoc est vnguentum egyptiacū. qd̄ diximus i antidotario: et proprie solutum in vino aut aceto: et distilletur in aurem: et est mirabile: et similiter vnguentū de flore eris: aut medicamē hmoi compositū. R. flous eris et tubel eris: añ. 3. ij. sacca porrois mellis puri: añ. 3. i. vine puert silyrū sufficit. Tera vsq̄ dū fiat sic meivtere. ¶ Secundū genus curatiōis est icarnatio et reparatio ei^o qd̄ iam per putrefactionem deperditū est. et hoc qdem persi citur cum rebus medio cris exiccationis abfōz mozdicatio: ne vehementi et sunt ea proprie quorū in cōsolidatiōe vuls nerū nō antiquorū rememotari sumus.

¶ Tertū genus curatiōis est exiccatio et p̄solidatio vlces nis cū rebus exiccatis et cōsolidatis i qbus sit p̄mixtio aliquoz acuitatem habentis sicut myrtha aloes thys et silyr mila quoz p̄cessu rememotatio. qbus admisceatur aliq̄ que sunt sicut colcothar: flous eris et similia et nos tradem^o cōposiciones solēnes quāū ptinet ad hāc partiē.

¶ Filius zacharie arasi. Confectio medicaminis ad vlcers que sunt in aure: et expertū. R. sar cocolle sanguinis diao chonis olibani spume maris: myrthe baurach: bollarmen scoze ferri flous eris aloes colcothar: añ. partes equales. Terantur contritione subtili et ex media parte ei^o fiat silyr et distilla ex eis in aurem cū aqua mellis aut mellicrato ang oximelle: et ex alta medietate inuoluto licinio in melle: et in medicamine mitte in aure lots prius ex aceto et aqua et epie cata cum bombee aut lana.

¶ Joannes Serapionis. Unguentū egyptiacū cōseris ad vlcers sordida et putrida et fetida: sine in aure siue vbiq̄z sint p corpus: et ad fistulas: et ad vlcers maligna q̄ sunt in lo cis abfconsis et intricatis et indiget absterfione. R. mellis et spumati. 3. iij. aceti bōi. 3. iij. ziniar. 3. j. 2. sic igne leui vsq̄

CC ij

De egritudinibus

de melle hēat spissitudinē: est em̄ absterſiuum ſublime.
¶ **I**de. Modus cōfectionis ſone ferri cui⁹ inuamētū ē ſub
lime ad vlcera que ſūt in aure. Accipe ex ſcoria ferri ⁊ lana
eā cū aceto forti poſtq̄ trineris ea invehēmetē. Deinde epic
etur ſup latere calido: deinde fiat ſimiliter viſq̄ ſepties. de
inde teratur viſq̄ dū fiat ſicut puluis ſubtilis: ⁊ decoquat
a aceto decoctioe vehēmentē viſq̄ dū hēat ſpiſſitudinē mellis: ⁊
diſtillet ex eo in aure: aut intromittat cū licinio.

¶ De vermibus in aure.

Vermes in aure indigent medicamine necante eos in
pumis. Deinde ingenio educendi eos ne propter reman
entia eorū accidant putrefactiones: ⁊ vlcera. Et primum
quidem perficitur cū medicinis quibus eſt propueras ſup
hoc: ſicut amaris propue ⁊ acutis ⁊ acetofis: ⁊ quādoq̄ in
ſentatur ⁊ dantur medicine que ſunt venenū eis cū pnis
prione dulcedinis ⁊ auidinis recipiant. Res autē quibus eſt
proprietates necandi eos. ſunt ſicut abſinthium propue ⁊ ſa
raſacon ⁊ cēturea quodcūq̄ eorū coctū cū vino ⁊ diſtilatū.
Et calamentū eſt fortius hīs. necat enim vermes ⁊ dolores
ſedat ⁊ pprie ſuccus eius: ⁊ ſitr ſuccus capparīs. elleboral
bi diſtillatio facta cū vino expta eſt. Et ſitr ſcamonee. diſſo
lute in aceto. ⁊ aloes cū vino ⁊ ſucco capparīs: aut calamē
ti. Valet etiā cucumeris agreſſis ſuccus cū radice ei⁹ ⁊ ſuc
cus ſoliorū perſici cū aceto: ⁊ ſuccus radicūz mori ex bonis
mixtib⁹ cū eis ſunt ſella aut enforbif: ⁊ oleō dō in eſſi p:
prietates mirabilis: ⁊ dixit Sal. Si cetera nō cōferat ſulphur
vini ⁊ calx viua terant: ⁊ ex eis cū melle fiat trociſc: ⁊ diſtil
let ex eis in aūrē cū aceto: ⁊ alchitran diſtillat in aūrē ⁊ ex
eis q̄ vitio necat eos: ⁊ ſitr ſucc⁹ cucumeris aſſini. aut cala
mētū cū ſcamonea aut ſinapis ſemē cū ſacco inſamī.

¶ **S**ecūda res pficitur cū ingeniatōe educēdi eos: ⁊ pprie
vt diſtilletur in aūrē hora poſt horā oleū tepidum. Deinde
ſernutet eſi condit ⁊ retineat os ⁊ nares vt ſpūs ferantur
ad aures cum impetu: ⁊ q̄q̄q̄ rationabiliter applicatur vt
ſola in aure. Si autem vermes putruerint in aure: impleat
vna vice poſt aliam vino ⁊ oleo tepidis ⁊ radio immiſſo in
ea cum bombice: aut lana abſtergatur ⁊ lauetur viſq̄ dū ſo
tū excludatur corruptū.

Auriam.

Phamech. Medicamen conferens vermibus in aure ⁊ do
loribus eorū. Accipe olei de perſicis olei de criſomilis: olei
de amigdalīs amaris: aut ſucci ſoliorū radice: ⁊ ſucci: apij:
añ. pres. ij. Bulliat lento igne viſq̄ ad cōſumpuonez ſucco
rū. Et diſtilla ex eo in aurem mane ⁊ ſero.

¶ De ingreſſione aque in aurem.

Quia huius egritudinis ſit ſeruum trium modoz aut
cū ingeniatōe: quam ſequitur euacuatio aut attra
ctio aut reſolutio.

¶ **P**rima q̄dē pficitur cū tuſſi ⁊ ſernutatione cōprehēdo
os ⁊ nares aut effundatur in aure aqua viſq̄ dū repleatur.
¶ **D**einde inuerſetur cū velocitate: ⁊ excludatur aq̄ tota: et
imitatur radius ſubtilis aure exiſtēte inuerſa: ⁊ cōmoneat
caput ſuū frequēter: ⁊ deſcēdat p gradus velociter: aut tuſſi
ſiat ⁊ ſernutet. Hec em̄ faciunt egreſſionē aque ſacilem.

¶ **S**ecūda res pficitur cū ſucceſſiōib⁹ ⁊ medicinis q̄ attrahūt
aquā efficaciter: ſicut ſpōgia marina immiſſa in aūrē liga
ta cū filioi facili⁹ fiat ei⁹ attractio aut lana que inuenit in cō
chis marinis aut fruſtū medulle ſambuci: ⁊ ex iſſis ē cāne
lus q̄ inromittatur in aūrē ⁊ fiat ſuctio p ipm ⁊ q̄q̄q̄ pmit
titur in aūrē extremitas cānelaris: ⁊ ppue inſtrumentū qd
attrahitur q̄ ſubito relinquitur ei vacuum: ⁊ eſt mod⁹ attra
hendivehēmens quare attrahitur aqua fortiter.

¶ **T**ertia perficitur cū ingeniatōe qua ſit aque reſolutio cū
facilitate ⁊ eſt vt accipiatur cānelus auei ⁊ inuoluatur ſup
vna extremitatū ei⁹ cotū ſicut viſq̄ ad tertū ipſius. Et alta
extremitas mittatur in aūrē: ⁊ circūdetur et aliquid ex toto
vt ſigilletur in foramine auris. Deinde accendatur ſup ex
tremitatē q̄ eſt extra ignis ⁊ dixerit aliqui q̄ pū fuerit ſub
merſa in oleo. reſoluitur enim aqua cū operatioe hac vice
poſt vicem. extracta autē aqua diſtilletur in aūrē oleū roſa
tum tepidum inſtillatione poſt inſtillationem.

¶ **S**umma ſeptima de egritudinibus na
rium: ⁊ primo de fetore narium.

Et oz nariū ſi fuerit propter vulnera in nari⁹
aut propter emoroydas natas i ipſis dicem ⁹.
curā. Si aut fuerit propter humorum putrefa
ctioe in circuitu narium aut ſuſpēſorum: aut

De egritudinibus

adherentis i partibus colatorij: aut i parte mamillarum aut ventriculis cerebri: tunc cura eius est tres res.

¶ Prima est mundificatio capitis pluries iterata cum medicinis: quarum forma est apud te et 13 scis eas: et hoc fiat post regimen bonum in sex generibus rerum: sicut etiam scis.

¶ Secunda est intentio circa partem ut abstergat et mundificet quod de corruptione inheret in partibus alchastin. et hoc quod dicitur cum medicinis quibus inest puritas hoc facere et ex eis est vinum bonum odoriferum de quo fiat collutio post collutionem primo sim plicem: deinde cum vino decoctionis eorum quae sunt myrrha cyperose: calami aromatici: piloaloes et sassa. Deinde infusetur i nares calami aromatici: spica cyprus rosa myrti solia sassa singula: aut coniunctim cum modico salis gemme. Et simili ter confert pulvis calami mōtant insufflatus aut pilobalsami et fortius eis est elleborus albus.

¶ Inquit Gal. Urina asinorum est ex melioribus lanacris et infusio nibus ad fetorem narium et referunt immisiones: quarum nominatio ex eisdem ex quibus sunt insufflationes: quarum nominatio precessit et proprie confectio cum melle aut cum vino odorifero. Et ex rebus mirabilibus ad hoc est tenta facta ex pulvere yerepigre. 3. iij. calami aromatici: myrrhae gariofilorum: an. 3. ij. spice solij: florum squinanti darsesahā: an. 3. ij. x. p. et factas cum vino bono.

¶ Inquit Dyascozides. Darsesahā sū oem modum admixtionis eius est ad hoc medicamen expertum.

¶ Tertia res perficitur cum eo quod facit diversionem materie ab emulsiōis et partibus narium sicut propolis cantheris factis in hendeg cuius forma narratur in capitulo de catarro et iuris oculorum. fit etiam fetor narium ex vapore elevato a stomacho et alia parte et cura eius est sicut processit post correctionem stomachi aut alterius partis.

¶ Sapor. Confectio medicaminis auferens fetorem narium: faciens ex eis inspirare bonum odorem. R. xiloaloes crudi gariofilorum rosarum: an. 3. ij. spice solij: an. 3. i. confice cum vino bono antiquo: et aromatiza cum musci dauidic. ij. fac pillulas i modum ciceris et dissolvatur vna ex eis i oleo nardino aut aqua rosacea et dissilietur in nares postquam laueris eas cum vino decoctionis spice rosarum.

Narium.

¶ Mahemet arabi. Modus confectionis ad fetorem narium expus. Accipe aluminis myrrhe calamenti gallie: an. Te re et exulsia ex eo nares postquam laueris eas cum vino antiquo odorifero multis vicibus. Deinde licinium in eodem medicamento intinctum ponatur.

¶ Idem. Aliud accipe calami aromatici. 3. i. myrrhe: gallie: an. 3. p. musci dauidic. 5. fac sicut prius.

¶ Idem. Confectio decoctionis qua lavande sunt nares multis vicibus. abscondit fetorem narium. R. spice gallie gariofil. an. partes equales. Coquantur in vino aromatico et sugatur naribus et laeuter nares et licinium infusum in eo mittatur.

¶ De fluxu sanguinis narium. Quando est cretus est expectandum super eo nisi erubesceret exuberatione super qua formidat de casu virtutis. Et tunc succurrendum est sicut dicemus post. Et fit quibus fluxus sanguinis ex naribus succedens sode: sedans sordam proprie pulsationem et quietandus est in eo nisi supinat. Et tunc succurrendum est ei sicut dicitur post. Et fit quibus propter fracturam arteriarum cerebri: et raro recipit curam. Versum et succurem sicut dicitur post. Et quibus accidit propter ebullitionem factam in sanguine cum propter super calefactionem eius cadit ebullitio in sanguinem et intentio in curatione eius est duplex vis. et particularis. Universalis quidem tribus modis.

¶ Primus modus est cum eo quod alterat malam complexionem: et auferat acuitatem sanguinis sicut proprie cibi et potus frigidis et coelantes et infusioes et balnea in aquis frigidis et sessiones in eis et emplasirationes super epar ex rebus vere infrigidationis et acetum in hoc est mirabile: et proprie emplasirationes pannorum infusorum in aceto infrigidato in nare: et poste super epar et sume et extrema: et super testiculos utendo permatatione: post permatationem cautela super hoc adhibita ne vltima sequatur infrigidatio.

¶ Secundus modus est: ut fiat diversio sanguinis ad diversum vel oppositum: et hoc quod dicitur cum sordibus hominis sabrili ex latere opposito in principio: et deinde ex eodem fiat. Et quibus oportet ducere ad vltimam fere enacuacionem et vltimationem super epar si est ex nare destra: aut super splenem si est ex nare sinistra: aut

De egritudinibus

Idem. Aliud valens ad fluxū sanguinis ex ruptura arteriarum. ℞. olivani aloes: añ. Tere et p̄fice cū albumine oui et fiat sicut mel et vtere cū licinio.

Medicamē ex innēctione n̄ra cito sanās. Accipe cāphore sanguinis draco. añ. 3. i. chachie sandali rubei fricari colcothar aluminis tamenti thuris papyi cōbuste: añ. 3. ij. Cōfice cū aq̄ salis et factrociscos et qñ opz dissolue cū encaustro scriptoz. Deinde fac siccari et cōbure ipm et cinerem eius naribus insuffla: est enim expertum.

Aliud similiter ex innēctioe nostra. Accipe pannū lineū antiquū et submerge ipsū in licinio dissoluto in encaustro scriptozum et vtere cū licinio.

Aliud similiter ex innēctione nostra. ℞. pānum lineum antiquū et submerge ipm in licinio dissoluto et encaustro scriptoz. Deinde fac exiccari et cōbure ipm et cinerē eius naribus insuffla expertum bonum si deus voluerit: vel solū licinum in panno illine et combure et vtere.

Sabriel. Aliud valens s̄str. Accipe scozie eris et papyi cōbuste et corticum ouozum cōbustozum thachie corticū granatorum: añ. confice cum albumine oui et vtere.

Dyscolides. Stercus asinū sicci et recens insufflatus in nares et et odoratū stringit fluxum sanguinis cū virtute. Et dixerunt qdam ex posterioribus q si misceat cū eo opū et cāphore circiter: añ. ptis eius sexta. est medicamē vitimū.

Isaac. Accipe sanguinis draconis ramich papyi cōbuste: añ. partem vnam semē portulace cōbustū balaustie. añ. partem. s. tere et vtere cū canello et accipe ex eo: et confice cum succo coriandri humidū et vtere cum licinio.

Filius zacharie arasi. Confectio medicaminis qd ponitur super frontes et tempora et abscondit fluxum sanguinis ex naribus. ℞. chachie succi barbe hyrcine olivani aloes gallie: balaustie: gummi: assi: myrthe: boliarment opū: añ. ffiant troisci et liniantur ex eis super frontem cum aceto et liniant sup pectinē et renes et cōferūt mictui sanguinis et fluxui menstruoꝝ et pessarijanē etiā in vulnā et clysterizantur in ventrē et cōferūt egritudini sanguinis et dissinterie et cōferūt fluxui sanguinis ex vulnerib⁹ vnde cumq̄ exierit.

Joannes Serapionis. Medicamen abscondēs fluxū san-

*liber 1
capitulum*

Sa: fignā obibant.

Pariam?

guinis ex naribus et abscessione fori. ℞. colcothar tele ara nee aluminis: añ. partes equales confice cū albumine oui et vtere cū licinio lineo et liniatur sup frontē et tēpora ex bolo armeno succo barbe hyrcine farina lētis et balaustiez modico camphore et opū cum aceto.

Idem. Accipe aluminis terre sigillate gallarū nō perfoꝝ ratarū adustarū et extinctarū in aceto succi beussidoe: añ. partes. i. camphore opū: añ. partis. i. tertiā. Insufflet ex eis in nasum et intingatur licinum in encaustro in quo duplicatum fuerit colcothar. Deinde aspergatur super ipsum ex medicamine et mittatur in nares.

Alexander. Spongiā marinā novam in alchitran intinse et combure et vtere cum licinio.

Joannitus. Confectio medicaminis abscondētis fluxū sanguinis ex narib⁹. Accipe balaustie sanguinis draconis sumi thuris vel farine et aloes colcothar calcis vine gallaz adustarū extinctarū in aceto: aluminis tamenti gypsi pulueris molēdini: añ. ptes equales opū: cāphore: añ. partē. s. Insuffletur ex eo in nares et vtere cum licinio.

Aboali. Accipe succi barbe hyrcine cachie: añ. 3. s. cāphore grana. ij. confice cum succo florum palme et distilletur opes in nasum.

Ide. Accipe papyi p̄buste corticū thuris pulueris molēdini aloes colcothar ex medietate eozū fiat tenta cū aqua albedarogi vel albumine oui et ex alta fiat puluis et vtere.

De nocumentis odoratis. Nocumēta odoratis sunt diminutio eius aut p̄tinatio aut p̄tinatio aut mēdositas. Odorabile em̄ aut sentit debilitat aut nullo mō sentit aut sentit i p̄rarib⁹ eius q cōprehendit ratio aut sentitur ex odoribus odor qui non inest in aliquo presentis. Et contingit quidē nocumenta huius quandoq̄ p̄pter casum aut percussionez in viis aut collatio. Et accidit ex hoc vt cadant nocumenta in ossa et totiositas et dissolutio forme et fortassis non recipit curā. Et quādoq̄ contingit ab apostemate aut vulnere putrefactio aut cancro aut a carne addita et putrefacta. Et dicitur curam eius post et accidit interdum propter malitia complexionis in cascassa et nares interius et partibus eius

De egritudinibus

siue materia aut cū materia aut ventositate oppillante calida
sive aut collatorū aut duo emunctoria que sunt sicut capita
mamillarum quodcumque horum fuerit narium aut cro
nicū vix curā habet. ¶ Si autē a malitia plexiōis siue ma
teria fuerit cura eī est p̄ strariū administrādo embrocās
i proia capitis et suctiones per nases et odoramenta et caput
purgia ex his q̄ dicemus. Et si q̄dē fuerit calida cōferunt la
uacra ex rosā et coriādro et suctiones per nases ex oleo rosa
to et aqua rosata cū modico aceto et siliā. Et q̄nq̄ miscetur
cū eis quod est sicut cāphora et aqua decoctiōis myrte hu
mide aut sicce cū cyperis et est inuamētī sublimis et similiter
euaporatio aceti: est enim vltima.

¶ Si autē fuerit a malitia cōplexionis frigide quod est s̄m
plurimū p̄ferit lauacra et embroce ex eis que sunt sicut: spi
ca calamus arōmaticus calāmētū sansucus et similia et in
ctiones et suctiones que fiunt naribus ex oleo costino et ru
taco et oleo de neriden cum eo quod est sicut castoreum et
forbium muscus et similia.

¶ Si autē malitia cōplonis fuerit cum materia aut v̄tosi
tate grossa oppulante intentio: tunc in curatione est duplex
vltis. s. et particularis. Et prima quidē p̄ficitur cū enacua
tione materice iteratione eius si opz. Secūda p̄ficitur cū em
brocationibus et lauacris et inclinatione capitis supvapore
camomille sansuci s̄simbri calamenti spice et similibz. Dein
de cum gargariis matibus ex eis q̄ mundificat caput et iaz di
rimus ea. Post hec cū caputpurgijs et suctionibus per nases cū
castoreo et sellibus aialū et conditi et nigella: et rebz odorā
bilibz sicut serapinū p̄prie et castorei: et piperā et muscus: et
similia. et p̄prie mixta cū oleo nardino camomillino et sili
bus: et assiduatio odoris rute ē expta in hoc capto. et s̄tr ca
putpurgiū ex ea: et caputpurgiū ex nigella trita cōtritione
vltima q̄ fuit infusa i aceto: et mixta cū oleo antiquo et sugat
naribus vehementer. Est em̄ mirabile: et caputpurgiū ex
vina cameli et elleboro aut pulpa colloquindis aut enfor
bio: est sublime. et s̄tr ipsa vna p̄ se. Cū aut caputpurgia et
effusiones generant ardorē et cōbustionem in naribus: tūc
succurratur cū oleo rosato et lauacris ex aqua calida et aq̄
sulfuris et oleo de cucurbitis et similibz.

Narium.

¶ Mahemet arafī. Puluis bonus ad oppillationes narium
et defectum olfactus. R̄. arhanite cōdisti: salis armoniaci.
an. Terant sicut alcohol et suffletur ex eo i nases postq̄ eua
poraueris eas aceto calido:

¶ Idem. Aliud valens s̄tr: et ē bonū. R̄. nigelle fellis gruis
colloquindis: ellebori albi. an. Terantur cōtritione vltia. De
inde funde sup ea cōterendo vinā cameli arabici. Deinde
facias exticari et tert et fiat ex eis s̄tr cū oleo sambucino aut
sambucino: distilletur in nases. Est enim expertuz bonū: Et
est dolorē patiantur: succurrat eis cū aq̄ calida: et oleo de se
mine cucurbitis: aut aqua sulfuris.

¶ Idem. Aliud sublime. Accipe nigellam postq̄ infusa fue
rit i aceto et exticata: contere sicut alcohol: deinde misce cū
oleo veteri. et modus vtendi eo est vt impleat panēs os suū
aqua et reclinet caput retro. Deinde insillatur ex medica
mine aliquē gutte in nases: et sugat vehemētē donec egre
diat humiditas plurima tenendo os apertū supvaporē aq̄
calide: deinde lauet cū aq̄ calida et alijs. et faciat hoc tribus
diebus et tribus vicibus.

¶ De apostemate narium.

¶ Intentio in curatione eorū est triplex. In p̄ncipio nāq̄
indiget medicamine repellēte materiā: sicut p̄prie oleū
rosati et oleū myrtinū cū aqua rosata q̄bcunq̄ eorū fuerit.
Post hoc vtendū est q̄ est sicut oleū cōquassatuz cū aliq̄ ex
mucilaginis aut cū lacte mulso recenti. Ultimo v̄o indi
gent medicamine maturatio: sicut p̄prie dyaquilon dissolu
tū in oleo aut mucilagines maturatue dissolute i oleo aut
mucillago radicū lili cōquassata cū oleo aut radix lili co
cta in lacte et trita cū adipe galline aut porcine et adeps gal
line cū oleo de amigdalis amaris cōferat i hac hora.

¶ Hamech. Medicamen cōferens ap̄asti et boihor sanguine
is. R̄. farine ordei rosati: an. partes. i. cāphore partes. i. q̄r
tā. Tere et cōfice cū aqua rosata vel succo granatorū aceto
soti: vnge intus et extra p̄batū est.

¶ Idem. Aliud ad apostema ex sanguine. Accipe succi solatri
et succi acetosoti granatorū et aque rosate partes eq̄les olei
rosati: partes. ij. conqualetur cum modico campore et vn
ge intus et extra.

De egritudine

¶ Idē. Aliis ad apata ex colera rubea. R. mucillagines psilij aut semina citronioꝝ aut albumen oui et coquallata cum oleo rosato aut violato et lrigida ea et viere bonū et expūj.

¶ De vulneribus et vlcibus narū.

¶ Quedā ex eis sunt manifesta exterius: quedā occulta i terius. Que aut manifesta sunt: alia sūt sicca: sicut cruste: alia humida lenia. Et prima qdem curātur cum medicinis medio cris exiccationis sicut vnguento de ceruisa ppue et vnguento trisfarmacon: aut oleo rosato dissoluto cū mastice et puluere rosato mixto et similibus.

¶ Si aut fuerint vulnera humida curātur cū medicinis mitioris exiccationis sicut oleo rosato adipe galline et cera et simul dissolutis et similibus. **¶** Consuetudinaria aut vulnera q sunt sicut cruste boithoꝝ et asperitas rubei coloris rosarij accidētes naso: sꝫ exteriꝝ eius curant cū duobus cauterijs positis inter labia: et ginginas iuxta dentes caminos vt ascen dat hinc inde ad colatoua nasi. Occulta aut inserti latētia in partibus alchataisina praua sunt et peiora q sūt in partibus colatoꝝ: et adhuc magis q sunt in ventri culis cerebri et in eis q sūt sicut capita māmillarū. Et ex eis qdā sūt recēta: in qbꝫ nō multū p̄terijt rēpus: alia sunt antiqua cronica. Recētū aut duo sunt ḡna curationis.

¶ Primum qdē est mundificatio: et p̄ficitur cū medicinis lauis debilibus absterfionis: sicut aqua mellis proprie: et que hoc cursu procedunt. **¶** Scdm vero est consolidatio: et sigillatio eorum: et p̄ficitur cū medicinis debilibus exiccationis sicut vnguento trisfarmacon: et vnguento de ceruisa cōsollato cū modico myrthe et olibani: et sanguinis diaconis. Cronica aut et putrida vulnera triplici egent ḡne curatiōis.

¶ Et primum qdem genus est mundificatio eorū cū eo q est medio cris absterfionis: sicut vinū: et proprie mel et similia. Et qdā expedit necessitas apud multitudines putrefactiōis: vt misceatur cū eis q est sicut colcothar: aut vnguentū egyptiacum. Et vrina qdē infarū ē mūdificatiū bonū. Et nos diximus multa ex eis in capitulo de vlcibus aurū ad hec conferentia.

¶ Scdm vero genus est incarnatio vulneris cū eis q sunt sicut vnguentum de ceruisa: aut vnguentū trisfarmacū aut

Narium.

consolata cū eo quod est colcothar modicū et similla. **¶** Tertius nō ē consolidatio vulnerū et sigillatio eorū et p̄ficat cū medicinis exiccationis nō multe exiccationis: sicut ppue marā factū ex rebꝫ q sūt sicut olibanū myrthā sarcocolla et similia. Et qdā apd necessitatē misceat cū eis q ē sicut aristologia rosūda: et colcothar et similia. Et ppue qn̄ timemꝫ de lutura putrefactiōe dicta sūt i capitulo de vulneribus aurū que afferantur ad locū hunc. **¶** Excepto q vulnera aurū sicca et acutiori indiget medicamine q vulnera narū. Et ita ē discernere: et mēsurare ista. Et cōfert cauteriū in iuhēdes. **¶** Chamech filij zacharie: medicamē bonū cōferēs vulneribus narium recentibus et antiqꝫ: et fecit hispanus. R. cera se: olei sissamini: medulle cruris vacce olei amigdalinū dulcere albe: et gūmi albothini: añ. Diagamātū gūmi arabici. añ. pi. f. fiat ex eis glutē cū modico aque rosa. Et fiat vnguentum cū ceteris: et viere sup morbo cū licinio de panno.

¶ Si aut alchataisina vulnera occupāt et descēdit p̄ foramina vsq ad palatum: et ad guttur: iugat naribus filum vsq dñ descendat ad palatū et trahat p̄ os: et ducatur filū sicut serena vsq dñ locus sanguinet. Deinde vnge filū cū medicamēne: et hoc fiat ot die vsq dñ sanus fuerit: est em̄ expertum.

¶ Idē. Medicamē cōferens fistulis in naso: et vlcibus siccis expum. R. cere albe ptes. ij. medulle cruris vacce ptem. i. olei camomillini: sissamini: olei nardini: olei de amigdalis dul. añ. pte vnā. fiat vnguentū et misce cū eis mucillaginis diagamanti albi: et mucillaginis heuiscii: et mucillaginis seminis citoniorum: et psilij: et seminis lini: añ. pte vniꝫ septā. fiat ex eis vnguentum cū paucō croco. Et viere sicut puzum: valet etiā ad scissuras labiorum.

¶ Idem. Aliud valēs silt. Accipe cere rubee pteꝫ vnā olei rosati ptes. ij. Dissolue ea et misce cum eis litargiri ceruse secis argenti: añ. pteꝫ vnius tertias. fac vnguentum et viere: et eo sepe tangat nasum.

¶ Sabos. Aliud bonū valēs ad idem. Accipe litargiri: olei rosati et olei myrtini: añ. partem. i. aceti: et succi myrte. añ. partem. f. Cōfice et vnge bonū est si deus voluerit. Et qdā sit sine acetō: et pro acetō pone saccum myrte: et qdā pro aceto vinum. Et est bonam.

De egritudinibus

Saliens, vnguentu de flore eris bonuz mundificas vnt nera saniosa: et consolidans ipsa. R. cere. 3. iij. et olei antiq vel facti ex olinis imaturis. 3. xvi. floris eris pulverizati sic cut alcohol. 3. ij. fiat ex eis vngum. Et vtere cu licinio. Et qn qd additur vel minuit ex flore eris smp qd exigit necessitas.

Ungtm ex inuentione nostra. Sanans vulnera nariu: et vbiqns sint in corpore. Accipe lubene: et trifilon acetosi: an. 3. ij. puce sup ea pollop fuerint concussa: olei rosati olei myrtini: an. 3. v. et dimitte in vase lapideo p dies. viij. Deinde ebulliant ebullitione vna et cola. Et cum cere cirrine. 3. ij. et p. fiant vnguentum ex eo i licinio. Et vtere: et quadoq admiscetur ad omnem. 3. i. ius vnguenti ex flore eris. 3. i.

Silius Serapionis. Medicame coterens vicerib⁹ nari. R. ceruse merdalengi: et plumbi adulti: an. partes equales abstantur vicib⁹ plurib⁹: postq fuerint trita. Deinde fac ex eis vnguentu cum vino: et oleo myrtino diu terendo in mortario: nunc oleum nuc vinum. an. parum infundendo vsq dum impinguetur. Expettum bonum.

UDe polipo qui fit in naribus.

Polipus qui fit in narib⁹ durus: et niger et no tractabi lis: et mollis: et putrid⁹: et fetidus fortassis no sanatur. Et qui elongatur: et pedet: et aliquando egreditur extra habens radicem gracilem tenuem: no nimis pfundatam curatur incidendo iuxta radicem eius cu forcibus pollop appie bendis: et trahis cum tenaculis: deinde post incisionem canterizetur super eo quod remanet de radice cu ferro ignio aut cu medicamine acuto: et hec quide fiant post corpus mundificatione pluries iteratam: et post sfothomiaz. Et quadoq necessitas expedit et fiat cauteriu in 3. iij. hendes: et proprie apud fluxuz reumatiz ad partes nariu: sicut dicitur est in eis q sunt de curis catarr⁹ et couze. Si autez polipus descedit per foramina palati ad palatu et guttur trahat et similiter cu tenaculis: et incidatur secus radicem eius cu fossi cibis ignitis: et curetur deinde cu medicamine acuto: sicut las dixim⁹. Si aut ei⁹ incisio no fuerit facilis: smp modu que diximus. tunc accipe duos aut tres pilos caude equi et torq singulum eoru p se: deinde ex eis retorquedo fac sicut filu vnum et fiant in eo nodi tres vel quattuor: et mittatur per nares

Narium.

nares cu acu plibea: et declinet cu ea ad foramina palati: et trahat p ipm palatu cu facilitate donec filu exeat p foramina palati: et tuc accipe viraq extremisate filu: et ducas: et reducas ad modu ferre vsq du tota incidatur caro: et si aliqd remaneat tuc fiat sicut superi⁹ dicitu e. Abiecta aut tota carne polipi curet: deinde cu vnguento viridi et medicamine in carnatio.

Pleruq aut polip⁹ no e multe additiois: et curat post icisionem cu medicinis acutis salis sicut dicem⁹ post. Si aut fuerit cactrosus cura ei⁹ est difficilis. Curat tñ qn cu medicinis acutis et alijs q dixim⁹ in capitulo de vicerib⁹ narium: loco aut nariu a polipo perfecte mundificatio curetur cu vnguento viridi et vnguento de ceruisa dicitis in cura vicerum.

Dialcorides. Medicame auferes polipsi narium: et oem additioem carnis in eis: et emorroidas nariu cactrosas. Accipe semen lini: et tere cu succo maloru granatoz coctoiam cu cortice ina: et liniatur super polipo in circuitu eius. est. n. medicamen bonu. Una etiã luf et ppue succus eius idem operatur: et similiter succus radicis eius et ppue lana ex ali quo eorum imbibita et immissa naribus. Et est expertum.

Sal. Medicame sanans et cōsumens oes additiones carnum in naribus cu lenitate sine dolore: et sanans vel ceras in eis et efficit operationem suam tempore longo. Quapio per sine cessatione vtendum est eo. Accipe ex trib⁹ generibus granatoz pres equales: et tere eas smp totalitate eoru et extrabe succuz ipsoz et decoque in essentia rob tenuis. Deinde tere substantia granatoz cōtritione multa vsq du fiat sicut pasta: et fac cu succo eoz formas similes nasalib⁹ et intro mitte ex eis in nasuz vna post vna prelumiendo tamen cu succo predicto: et hoc fiat tepore extenio: efficit enim operationem sine dolore: et est expertu. Quidam vero ex expientibus admiscuerit cu eis ex trociscis alcacalo quaz sitate sufficientem ad vigorandum operationem ex ipsis.

Serapiois. Confectio medicaminis et sumētis polipsi et oem carne addita. R. scozte eris an. iij. calcantiaureos. iij. ellebori nigri an. i. arsenici rubei. 3. i. Tere et fac puluerem et insuffla in a sum: aut confice cu vino et vtere cu licinio.

Idem. Confectio trociscoru alcacalon: quoz innamen

De

De

*Polipo
Medicam.*

Serapio

De egritudinibus

nam est virtuosum. Consumunt em polipū & cancrū et oīs additiones carniū in oibus locis. R. calcis non extingit arsenici citri. añ. ptes. ij. colcothar: flozis eris aluminis. añ. partem. j. Galliarum cachie: balauite. añ. partem. f. Cōfice ea in mortario eneo cū acetō forti contritione vltima vsq ad quinqz dies: deide fiant ex eis troscici: & conseruentur in vase vitreo in loco frigido & sicco. Dislempera vnum ex eis cum vino & vtere cum licinio: expertum forte.

De sternutatione.

Sternutatio aut est in quibusdā vtilis: i. quibusdā nocua. Ut post maturationē corize: & post digonē sode & frez nelis: & litargie & subeth & intercisiois memorie: & epilepsie & appoplexie & egritudinū nernoꝝ et scotomie: & facilitate partū & expulsiōe secundine. Ex eis q̄ submouent sternutationē & incitat. Alia sunt q̄ sumūtur p̄ os: sicut cepe acutū & alleū & sinapis & vinū forte & acutū & siliā. Alia sūt ab extrinsecis incurāta: sicut radins solis vētus acutus sum⁹ & siliā. Et ex eis ē approximatio ad inuenculā & hesitatio & desideriū corp⁹. Et alia sunt odorabilia: & intrāta nare: sicut rosa ppue odorata. Generat em sternutationē calefactis & folia myrti cū aceto & succus folioꝝ vitis in stillatus: & sistr agrestis & similiter cāphora cū onfacino & opio inluffata in nas. Et nenufar odoratū & solatū sistr et sief memithe cū cāphora & vapor acetī: & similia. Infrigidatis vero sternutationeꝝ stimulātia sunt mezereon enforbiū elleborus cōdissipi per oleander sella animalūz castoreū arthanita cucumer asinus ziziber piresū sanfuce⁹ auricula muris yreos nigella infusa i aceto: pulpa colloq̄ntide baurach oppopona cū serapinū aloes sarsuris gallia sinapis ruta siluestris et similia. Cōposita vero incurāta sternutatione: plura dicuntur in capitulis que precesserūt. Nocua vero sunt sternutationis in principio catarrhi difficilis: & in egritudinibus catarralibus pectoris & pulmonis et faucium & costarū et ante digestionē sode ex plenitudine & etiam omnī egritudinis quarsū noatio precessit: & ante mēdicationem i corpore comūez. Sternutatio antez facta p se quōqz fit propter fortitudinē cerebri vigorosi ad expellēdū superflua & est si mēdicatio laudabilis in egritudinib⁹ cerebri: desperat em

Sternutatio

Narium.

de eo qui sternutare non potest in ipsis etiā medicaminib⁹ adhibitis. Et quōqz fit propter passibilitatem cerebri rectitudinis de facili impressiones frigus et caloris ipressiōes redādātes ex austro & borea. Quare fit coarctatio & expulsiō propter ipressiōe ex frigore & borea & expellit materia coarctata aut dissoluta & expulsio ppter ipressiōe ex calore & austro expellitur materia dissoluta.

Sternutationem autē phibētia sunt proprie passiones animales sicut gaudū ppue & ira & sollicitudines & cogitationes & fricationes aurium & extremitatū & cōtortio nasi & fricationes ginginarum palati & lingue & oculoꝝ. Et si contingat ppter incitationem factā a calore aut austro sedant vehementiā eius oleū rosatū: & oleū de salice & similia odorata & effusa in ambabus auriculis super caput & sorbitio aque frigide & snggere eam naribus: & lauare faciē cū ipa. Si vero cōtingat ppter incitationem a frigore & borea contingerunt infusiones oleoꝝ calidoꝝ sine mōrdicatione: in ambabus auriculis & super caput & etiā nares & sorbitioes calide & balneationes & odorare camomillā & poma redolētia & galliam & spicam & myrrhā & ambriā & xilloaloes. Et cōferant etiā odores herbarum q̄ nascūtur i mari & spōgie & cōcharū maris & lanaz & lipporū que sunt in eis.

Summa octana de egritudinibus oris: & primo de scissuris labioꝝ.

Cissura labioꝝ quōqz fit i labio superiore cūz cōitate nariū & fit post coizā & catarrū solis cū finire ad partes illas q̄e rursget nasus: & labiū cū veligijs rubedinis iterdū: & iterdū bothoz & iterdū cum crustis & scissuris: & aspitate. Et cura eꝝ tres res. Prima ē mēdicatio ab hūore q̄ supabūdare vꝛ. Secūda dicitur cū materia flōmia si p̄ctū est in sanguine aut cū vtero cū scarificatione i occipito & i collo aut cū cauterio in zūhēdeg. si necessitas expetit: & quōqz sūt cauteria duo q̄ dicitur i capitulo de vulnerib⁹ nariū & sūt mirabilis inuas mēti. Tertia res est adequatio loci & correctio nocumētoꝝ q̄ cadit in locis ipsis. Et hoc q̄dem dicitur est in capitulo de vicerib⁹ nariū. Et quōqz fit in labio superiore aut inferiore abiqz

*Grisby
Labioꝝ
naribus.*

DD V

De egritudine

comunitate aliarum partium et propter contractionem accidit
se musculo transuersali ipsius labii quare accidit: et ut scindat labi-
um scissione profundante et multiplicitate: catur humidi apud multas
plicationem bovee: et cura eius est cum unguento de ceruisa: aut
oleum rosatum cum ceruisa: aut litum cum oleo rosato et ceruisa et alia
quorum rememorabimur post. Et sunt ex hominibus quod incidit mu-
sculum ipsum secundum transuersum eius profundantes cum sagittella vi-
sibus dicitur secundum totalitatem eius. Deinde imponitur pulve-
re cynamomi: et gallarum visum dicitur sanetur. Et sunt quod cauterizantur
secundum transuersum eius nimum aureo sabrili. Deinde curantur cum visum
sancto de ceruisa et aliis similibus.

Democritus. Ad edicantem exptum ad scissuras labiorum. Acci-
pe sulfuris et pilorum caudarum equi partes equales: pburum lu-
pulinam ferream: et misce cinere eorum cum melle: et unge locum
mane et sero visum dicitur sanetur.

Ceroti sanas scissuras labiorum et est expertum. Accipe glu-
tinis albothym: mellis mastice visum humide: an partes equa-
les. Fac sicut cerotum.

Blund ex inuentione nostra. Accipe gallarum ceruise: ana.
parte. i. dragagani amili: an. parte. f. Cofice cum adipe galli
ne quantum sufficit vtere sicut primo.

Aliud valens ad ardorem combustionem et vlcera labiorum et est
inuanem expertum. R. litargiri ceruse fricationis plumbi et oleum
quianum albi et cere: an. partes equales olei rosati quantum suffi-
cit. expertum est.

Dyscorides. Ad scissuras labiorum. Accipe gallas et pul-
uerem sicut alcohol: misce cum melle et vtere: aut misce cum
terebentina et adipe galline aut anatis: aut accipe gallas et
tere sicut alcohol: et misce cum terebentina et mastice et visum et
croco et melle. expertum bonum.

Fillius zacharie. Ad edicantem bonum conferens scissuris labio-
rum et faciei et manuum. Accipe cere citrine visum humide ad
partes anatis: an. parte unam olei rosati partes duas amili dua
draganti macillaginis: seminis citoniorum. an. parte. f. fiat
ex eis mara ex quo loco prius fricatio ingreditur balneum episcopi
inungat locum ex mara. Et ex dragaganto trito: sicut alcohol
super aspergat. et hoc faciat visum dicitur sanetur.

De dolore dentium.

Dis.

186
Retio in curatione duplex est. Una et particularis: et quod
de vniuersali merito est tres res. Prima est euacuatio
materie. Secunda diuersio eius. Tertia prohibitio fluxus ipsius.
Et prima quod res perficitur cum euacuatione per flobothomias
et ventris solutionem. Et illud significabit tibi accidere cum co-
munitate cerebri et partium capitum. Vnde si dolor fuerit propter
apoplexiam quod est in lingua cuius materia est sanguis acutus
tunc. Confert flobothomia cephalice et scarificatio et incisio ver-
narum que sunt in labijs et sub lingua. et hoc fiat gradatim et pres-
sunt etiam sanguisuge apposte in radice dentium et ventositates
sub merito cum incisioe. Et si absque apostemate fuerit: tamen ab
eadem materia administranda est flobothomia. Et alia que dixi
mas et si cum hoc fuerit sanguis acutus colericus flobotho-
mia et ventris solutio necessaria est. Si autem ex humoribus
fiat frigiditas euacuatio necessaria est. Si autem ex humoribus
vera dyacoloquinidos et similia.

Secunda rem complent flobothomia et ventosatio que dixi
mus et fricationes extremitatum et ligature et compressiones do-
lorose et cantherium in iunctis. et similia. Et dixit Gal. Si terat
allium et ponatur in radice manus iuxta palmam ex parte do-
lesticis et proprie ex manu que sequitur dolorem: sanat dolorem
dentium. Et expertam est.

Tertia res complent administrationes medicaminum per
bentum sicut declinare ad dentes: sicut sunt pillule aichalber:
quas fecit Alexander et nos scripsimus in capitulo de catarro
et coriza et nos plura instituis huius scripsimus tibi. Partis
cularis autem merito diuidit in curam veram: et curam modo factam. Et ve-
ra quod cura habet tres semitas. Prima quod est in princi-
pio doloris admittitur medicina que confortent dentes: et re-
pellat reumatizationes materie. et si sit materia calida cum eo
quod est sicut retio aqua frigide in ore cum aceto aut aqua rosata
aut vicissitudo eorum: aut aliqua refrigerantia que sunt ex suc-
cis et decoctionibus rerum: que sunt sicut rosa myrtus cum mos-
dico capphore: et huius etiam intentionis est oleum rosatum:
et oleum de salice: et oleum de oliuis immaturis et oleum myrti
num per se aut confortatum cum aceto et camphore parum.
Cum autem incipit pertransire tempus principij administranda
est oleum rosatum cum decoctione mastice. Et adhuc
ad id

De egritudine

post hoc oleum rosatum cum decoctione vini & mastice: aut oleum rosatum decoctionis vini: & passularum aut fenugreci. ultimo vero gradatum perueniendus ad resolutina & maturatina ex his que dicemur. I materia vero frigida administrantur in principio que sunt sicut oleum rosatum cum maslice aut olei rosati cum sacy aut ramich & silia: et post hoc olei rosati cum eo quod est sicut yopius et albahee aut succus porri post ebullitionem eorum: & silia. postremo vero ea que sunt sicut radix colloquintide cum aceto aut staphysagria: aut piperis aut allese silia. Cura autem mediosa est cura que bladiendo ledat doloris vehementiam: & hoc quod dicitur supefaciendo. Et huius quidem intentionis est insquamus & prope suffumigatio facta ex eo: & exptus est de opio & oleo rosato linitis super dentem. Et si militer piperis & caphora si applicetur super dentem sedat vehementiam doloris eius. Et ex exptis annexis super dentem remouentibus doloris eius est medicamentum istud. & insquamus albi opij storacis galbani: an. 3. i. piperis: ase fetide. an. 3. f. misce cum robore: & cum endiuia liniatur super dente doloroso.

Aliud accipe olei castorei. an. partes equales et dissillet ex eis granamvnum vel duo cum oleo rosato in aure sequente dolorem & ex eis est sazenes pro prie et trociscus stelle et philonium. Sunt enim mirabilis inuamētis pro prie mixto cum eis aliquanto opij.

Narratio medicamenti ad dolores dentium calidum. Consunt collutiones oris facte ex aceto decoctionis iusquamii aut radices eius cum oleo rosato & aceto. Acetum autem decoctionis spoliij serpentis est ad illud mirabile proprietate que est in ipso. Sandaraca cum aceto est inuamētis sublimis, prohibet enim reumatizationem a dentibus et gingiuis & sedat dolorem vehementer & constringit gingiuis. Aqua rosata costata cum modico caphore valet ad dolorem dentium collusio ex eo ore. Valet etiam oleum rosatum sine mastice et cum mastice. Sallarum decoctio cum acetovaleat similiter. Solum cum aceto est medicamentum expertum.

Abhemech arasi. Colectio trociscorum sedantium dolorum dentium calidum: & dolores apatis in gingiuis. & colicadri seminis portulace: sumach: lentis excoctatarum: sandali cis strini: rosarum piperis: caphore: an. partes equales: fac trociscos

Dis.

187

in succo solatri: & line dentem dolorosum cum vino eorum dissoluit in aqua rosata: & aceto precedentibus sicut orthomita et euacuatione & ventosatione sicut predictimus.

Medicamentum ferens dolorem dentium & corrosionem eius. & carnei. 3. v. spoliij serpentis. 3. i. alchanne de mesio eius. & carnei. 3. v. spoliij serpentis. 3. i. bulliat cum aceto & cha. 3. ij. & f. coctum radicis capparoz. 3. ij. bulliat cum aceto & reneatur tepidum in ore in parte doloris expertum est.

Aliud aliud coherens dolori et motioni dentium. & Sallarum coctum glandium corticis granatorum: an. partes equales bulliat cum aceto medietas eorum & viere colludo. Et ex alia medietate fiat puluis & post collutionem viere super dentes.

Narratio medicamenti ad dolorem dentium frigidum. Consunt collutiones diu retente in ore facte ex rebus que sunt sicut cortices radicis cappariz & acetum postquam ex decoctione eorum fit collutio in parte lesa et ex eis est teta pinguis & cortex eius & lignum pini & cortex eius & radix colloquintide et pulpa eius & prope acetum decoctionis eorum et acetum quod iam bulluit in testa colloquintide spatio multo & est magnum inuamētis & conditi bullitum cum vino est vitium decoctio calamenti cum aceto aut vino est inuamētis valde: & si militer radix rassani & folia almezereon & piperum et 3 in 2 ziber & radix cucumeris asinini aut succus eius & similiter habet mel cum aceto. Piperis et cum aceto & aristologia rotunda sunt experta & similiter stiptes alij cum piperis & aceto & quod expertis dispositio et indiget administratione apud vehementiam doloris rerum maturari in collutionibus ad sedandum dolorem sicut proprie oleum calefactum in quo decocta sit radix altee & camomilla & mellilotus & fenugrecum singit aut conuinctum quod sunt sedatum bonum. Rerum autem que applicantur super dentes & sedant dolorem summa hec est. Piper et alchitran administrata super dentem reuoluit dolorem & gelatius aut piper & euorbium cum melle aut piper & asa fetida aut sinapis et asa fetida aut serapinum. Et expertis est medulla nucleorum piscium pars. i. piperis pars. f. Colectio cum alchitran aut piperis 3 in 3 ziberis staphysagria: an. 3. i. baurach armeni. 3. i. & f. fricent cum eis gingiue. sicut enim inuamētis sublimis et sicut nigella cum oleo antiquo et opponacus cum piperis serpentis spolum coctum & mixtum cum oleo ad

¶ D. 114

De egritudinibus

spissitudinē mellis linitū sup dētes est mirabile in sedatione doloris. Et ex origano et nistro puluis factus sparsus sup dētes et gingivas mox dolorē tollit. Res aut quibus dētes suis sumigantur et tollitur eorum dolor sunt semē porri cū alchitrā postquam recipit ex eis sumus ptralectoris sup dentē dolorosus sedat eum dolorē et occidit vermes et sicut ex semine cepe cū alchitran et sicut ex semine insquamis semine porri et alchitran partibus equalibus factis ex eis formis sicut anellana et insquamitōes lacte ex vna ex eis ptralectoris. Res quoque quibus fit vaporatio exteri ad dolorē dentis sunt sicut malva anetū altea et herba nitri camomilla mellilotū fenugrecus semē lini semen caulium et folia eius semē porri yreos radix liliū ylopus et similia et quibus fit emplastrum ex eis et quibus fit emplastrum ex cepe asso et oleo camomillino aut anetino et quibus sunt linitū exteri cū oleo camomillino aut anetino no aut rutaceo aut amigdalarū amararū: aut de lilio aut oleo de been aut oleo psicorum aut yfopi ceroto et sicutibus et quibus fit ex alijs vnguentis. Et quibus sunt evaporatiōes exteri sicut sicut cum sale et melle et panico et similibus. Res aut quibus sunt iniectiones p aures et sedat dolores dētiū sunt hec. Succus affoditū tepidus iniectus p aurē quae ex parte doloris sedat dolores. Et similiter oleum de agmidalis dulcibus et amaris et oleū de plicis et oleum sambucini quod cunctis eorum fuerit coctum in cepe per se: aut postquam distillatur in eis aliquid castorei aut enforbij et quādoque aliqd opij apud necessitatē. Et ex eis sunt succus cucumeris affini aut succus radicis capparidis postquam decoquerimur cū aliq ex oleis p dicitur aut distillat p se. Succus aut alcanahā ē mirabilis.

Joānes Serapionis. Confectio medicaminis ad dolores dentium bona et vocatur furiscon. R. piperis. 3. x. Saphisaerie piperis. 3. iij. baurach armeni. 3. vi. Tere et factro ciscus cū succo radicis capparidis aut aqua decoctiōis eius. Line vnum ex eis super dentes et gingivas.

Alexander. Modus decoctiōis de alleis cito sedas dolorem dentium. R. alleis spicas. 9. olibani. 3. i. 2. f. myrrhe. 3. i. decoque cū aceto emina. i. vsq ad consumptiōem medie sari semper agitando cū spatula: tede pinguis et ex eo tepido fiat oris collatio et dū calidum teneatur in ore: et hoc

D. 15.

fiat pluries

Idē. Confectio troiscorū dolorē dentium cito sedans quā ex vno eorum fit fricatio sup dentem et gingivā. Exprim bonum. R. aluminis. 3. iij. piperis. 3. iij. inquitami. 3. iij. piperis. 3. iij. sicut troiscorū cum aceto et vtere.

Wahemet arasi. Confectio ruyace mirabilis ad dolorē dentium. R. piperis castorei myrrhe asse fetide opij: an. ptes equalis confice cum melle quantum sufficit.

Idem Confectio alteri medicaminis valentis sicut est medicamen bonū et expertū. R. castorei ase fetide storacis myrrhe aristologie rotūde: opij piperis 3. iij. sicut in aqua: m. an. ptes equalis. Confice cū melle aut alchitran et line super dentem dolorosum et applica super ipsum.

Idē. fiant forme ex storace et semine insquamis partibus equalibus et fiat insuffumigatio ex vna earū in tralectorio.

Aboali. Confectio medicaminis experti ad dolores dētiū cū dentis et corrosiōes eorum. R. castorei opij myrrhe piperis galbani: an. partes equalis confice cum rob et factro cisco ex eis et linitur ex eis super dentes.

Idē operatio decoctiōis olei cōferentis ad dolorē dentis pulsatianus. Accipe pulpe colloquitiōis aloes ptes equalis olei et aceti: an. ptes. vi. bulliant ad aceti cōsumptiōē et distilletur ex eo in aurem distillatione post distillationem.

De extractione dentium.

Quando propter vitium nocentiam cadēs in dentes medicamenta non conferunt: nec doloris vehementiam dimittunt. Quare ne alijs etiam dētibz nocua menta pariant cōsulimus ad eradicationem eorum accelera re cū regimine bono prohibituo apostematis et pprie cū pessione euacuatōis et pprie iterata ne fiat extractio eius apud vehementiā doloris eius ne sit causa sincopis et mortis et fiat causa exiccatiōis et cōmotiōis reumatis vehementis et inspecti aut fiat causa gñatiōis apatis timorosi: sed expectandum vsq dū sedetur dolor et maturatur: deinde extractur cū ferro postquam scarificaueris eum a carne gingivarum scarificatione profunda et postquam extraxeris ipsuz teneat in ore suo acetum infrigidatum et proprie decoctiōis gallarū aut valaustie. Et si remaneat dolor teneat in ore suo oleū ro

Dentis extracto.

De egritudinibus

fatum cum decoctione mastice & similia illis.

Regimen autem extractionis dentis cum medicamine est hunc modum. Fiat scarificatio sicut hoc ante diximus deinde ponatur medicamen in radice dentis & hoc fiat cum cantharella ne alijs dentibus noceat. Quare distinguatur inter dentem et dentem cum cera vel aliquo alio quod sit sicut ipsa et obseruetur hoc vsq; dum dentis fiat facilis exitus. Et sunt ex huiusmodi quae cauterizant dentem solo ferro ignito immisso per cancellum vsq; ad dentem & acquiruntur ex eo quod misceatur dos for & des post tepus & ipse cadit frustratim & quandoque canterizant cum nucleo nucis accenso et quandoque cum grano olivani accenso et ignito & similibus.

Filius zacharie arabi. Confectio medicaminis facilis eradicantis dentes. R. piretri radicem colloquintide et corticem eius corticum radicem capparis corticum radicem mortis feminis almezebram aut folios eius hurnuth: arsenici citrini laetis almezebram aut fulvis eius. Teratur cum aceto tribus diebus pertritione vehementi: deinde projiciatur super ea bdellii & asfer: an partes. i. ita quod prius dissoluantur in aceto forti et fiant ex eis troscisci et lineas ex eis in radice dentis hora post horam per aliquot dies. facit enim facilem eradicationem ipsam.

Idem. Medicamen aliud quo impletur corrosus dens et frangit ipsum. R. semen almezebron & lac almezebram & conficiantur cum alchitran & impleatur corrosus dens.

Aliud. Accipe baurach corticum mortis: an. prem. s. arsenici citrini partes. ij. Confecte cum melle & applica super dentes in circuitu eius & facit eius eradicationem festinam.

Aliud adeps rane viridis que habitat in arboribus: frangit dentes si lineantur ex ea & similiter si lineat ex lacte almezebram aut titimali & similiter lac celsi cum arsenico citrino.

De agitatione & commotione dentium.

Ita causam habuerit corrosione faciam in radice dentis aut in gingivis. Dicemus curas eius. Si fuerit propter humiditatem in bricam effusam aut imbibitam in nervo ligante dentem & fuerit cum comitate cerebri cura eius est tres res. Prima est ut euacuetur materia & si oportet cum iteratione. Secunda ut fiat exiccatio humiditatis mollificationis colligationem dentis cum eo quod est sicut myrris & acetum decos

Dis.

tionis piretri & acetum squilliticum & acetum decoctionis staphisagrie aut ellebori aut colloquintide & similia facientium humiditatem multam fluere & concrementum & abstergentium ipsam. Tertia est administratio medicaminum stringentium & colligantium ligamenta dentium & gingivas & abstergentium humiditates sicut prope mastricatio mastice & collutio ex decoctione ipsius cum rosae & balauustis & similibus & quae accidunt commotionem dentium propter percussionem super eos & curantur cum stringentibus squilliticis ex his que diximus & dicemus.

Sabor. Confectio medicaminis stringentis & confirmantis dentes & stringentis gingivas laxas. R. siphitium capilloz venis adustorum. 3. iij. aluminis iamini rosarum piretri spice: an. 3. ij. nucis cypressi adustorum. 3. ij. & f. cornu cervi adusti cetera tauree: an. 3. vi. carmezit. 3. iij. cyperi. 3. ij. salis gemme assii. 3. ij. & f. Et fac ex eis pulverem et immitatur in radice dentium expertum bonum.

Item acetum squilliticum confirmat dentes & constringit gingivas. Expertum.

Joannes Serapionis. Confectio medicaminis stringentis dentes & renouentis putrefactionem gingivarum. R. aluminis iamini balauustie rosarum cyperi sumach spice salis gemme cornu cervi adusti carmezit: an. partes equales mastice partes ij. puluerisa & vtere.

Alexander. Decoctio valens super Accipere gallarum partes.

ij. myrris partes. i. corticem granatorum yreos: an. parte. f. Decoque cum aceto & collinatur ex eo os & fricetur gingiva.

Filius zacharie. Medicamen constringens dentes primo accipere gallarum balauustie rosarum cyperi sumach: an. partes. i. aluminis partem. f. Liniatur super radicem dentis & gingivam & applicetur ibi.

Idem aliud. R. carmezit rosarum spodiū balauustie aluminis: an. fac sicut primum.

Idem casus motoris prohibet dentium such alumine balauustie galle cachie enustidos. Teratur & fiat ex eis dentifricium.

Idem. Aliud. R. mirabolanos citrinorum emblicorum aluminis: an. fac pulverem & vtere cum aceto.

Thamech. Medicamen conferens commotioni dentium & corrosioni gingivarum. Accipere gallarum copularum glandium

*Dentibus
nobili.
Fol.*

De egritudinibus

aluminis tamenti corticum granatorum. añ. Tere et applica ex eo in radice dentium et gingivarum intus et extra fac mane et sero expertum bonum.

¶ Idem aliud. Accipe gallarum acetum fortis. añ. Facbutillire vsq; ad consumptionem acetum et exicca totum acetum in ipsis deinde fac siccatum in umbra: deinde tere sicut alcohol et frica gingivas et radices dentium. Et sunt qui miscent aluminis et myrrhe. añ. partem. f.

¶ Item Medicamen conferens comotioni dentium. R. Gallarum corticum granatorum corticum glandium. añ. Tere et ytere in radicem dentium.

¶ Idem. Aliud conferens dolori dentium: et confirmat eos et confortat gingivas. R. piperis albi rosarum balaustrarum copularum glandium. añ. Confice cum alchitran et ytere et cum fortis sit dolor et est foramen in dente pone ex hoc medicamine et confectis confort et si sunt ibi vermes occidit eos et expellit. Expertum est.

¶ Aboli. Medicamē conferens comotioni dentium et corrosioi gingivarum. Accipe colcothar aluminis. añ. aggrega cum alchitran pteredo donec redeat in substantiam mellis et line ex eo supra dentes et teneat os apertum donec currat humorositas. Deinde ablue cum aceto decoctionis gallarum. Deinde accipe alaminis fructum amarisci gallarum rosarum siccatum copularum glandium boliarum ni ossum mirabolanoz citrinorum affosum sumach corticis granatorum. añ. partes equales. Terantur et liniantur supra dentes.

¶ De corrosione et pforatione dentium.

¶ Cura huius egritudinis est tres res. Prima est euacuatio humiditatis putridarum cum eis que scis. Secunda est resolutio earum ex ipsis dentibus cum eo que sit sicut acetum decoctionis nigelle aut nigella trita cum alchitran et limba super dentem aut collutio facta cum aceto decoctionis radich capsaris aut zinzib. et similibus. Tertia res est prohibio corrosio nis cum eo quod est sicut galla et cyperus quando implet ex eis debes corrosus aut linitur ex eis: et galla quod sola est prohibetina putrefactionis et ex eis est mastix et cyperus: et collutio oris cum aceto est sublimis. Camphora vero est ad hoc medicamen bonum et inquamus cum storace simul mixtus habent operationem mirabilem quando sit super

Dns.

sumigatio per traectosis super dentes corrosas. Et ex compositione est trociscus stelle cum galbano positus in corrosioe dentium. Et ex eis medicamē Alexandri. R. opij myrrhe storacis. añ. 3. 4. piperis albi: croci galbani. añ. 3. 1. Confice pteredo cum rob et mitte ex eo in pforatum dente et annecte super ipsum.

¶ De congelatione dentium.

¶ Congelatio dētū cōfert et masticatio portulacae et seminis nis ei: et fricatio dentium cum nucleis nucis: et amigdalis et anellanis et stringere dentibus panem calidum et caseum assum et vitellum oui calidum et fricare super dentes ex squilla: aut sale aut cordumini aut bacis lauriant asa fetida

¶ De vermibus dentium.

¶ Vermes dētū occidit semine insquamis albi et semine porri: et cepe et piperis factis ex eis formis cum alchitran et anellanis et similibus. Et facta sumigatio ex vna eorum per traectosum. Et quicquid fuerit forme cum adipe renis capre et semine insquamis: porri et cepe: et quicquid fuerit collutiones cum aceto decoctionis eorum: et deinde succedit sumigatio.

¶ De corruptione coloris dentium.

¶ Corruptio coloris dentium. Conferunt medicine absteris que et mundificantur. In quibus est virtus radedi et absteris eruginem post fricationem sicut piperis spuma maris et sal gemma et alchali et massacumie: et similia. Verumtamen opus est abstineat a melle et a pinguibus et a facietate nauca tina et somno super repletionem. Et sine dubio versus mellis alterat colores dentium et aliorum dulcium. et aliorum pinguium. Et nocent et pulmenta ex frumento cocto et fungi et silamine res eorum alterantibus est vomis: quare post ipsum fiat collutio cum aqua rosae et aceto.

¶ Sabziel. Densificis absteris et mundificans dentes ex cypero albo sicut trocisci cum vino albo antiquo: et melle siccentur in furno debilis caliditatis. Deinde accipe ex eis. 3. v. salis gemme. 3. i. et f. spume maris. 3. i. et f. carmezit. 3. ij. et f. ligni aloes. 3. i. fiat ex eis densificis. Est enim bonum.

¶ Idem. Aliud valens sicut. Accipe sal masse: et sac trociscos cum melle et inuolue in solis siccatum in charta et cobure in latere calido: et accipe ex eis partes duas: carmezit parte vna

Dentium
Ficium

dentifera

De egritudine

et vtere bonu et expertum.

Uhumain. Dentifricu bonu mundificas detes. R. triture va
 soz de seni: sal' gēme adusti: cypti albi assi: añ. 3. ij. spume ma
 ris: carbonu radicū cāne: añ. 3. j. fac detifricū cū eis bonū.

Ude. Aliud valens sicut et alia. R. salis adusti. 3. ij. cyperi
 assi. 3. ij. cornu cerui vsti. 3. ij. solij partē. j. et. 6. spice storum
 squinantū: rosarū: añ. 3. j. fac detifricum cū eis bonū.

Uboali. Dentifricū aliud valēs sicut alia. R. massacumie
 triture vasoz de seni spume maris sanich ordeī adusti nar
 surci) assi salis vsti aristologie retunde alle: ana pulueri
 3a et vtere.

Usilino zacharie. Dentifricū mundificas et abstergez erugi
 ne detū. R. salis sēme: seminis insqami fracture vasoz vtri
 dū spume maris call. añ. 3. j. fiat detifricū cū eis et vitet nau
 seatiuam facietatem.

Usilino zezar. Dedicamē mundificas: albificans et abster
 ges detes et pfortas eos. Accipe ordeī cōbusti capitulo: 6. vis
 ris cōbustoz: iceha salis gemme spume maris. añ. 3. j. pire
 tri: cubebe adhebe: añ. 3. v. aluminis tameni assi Sariofiloz
 añ. 3. ij. sumach. 3. iij. tere et vtere vna vice post aliam.

Usaac heben marā. Dentifricū albificans detes et confor
 tas. Accipe sulfuris boni 2busti: spume maris: añ. 3. v. salis
 gemme. 3. x. Tere et vtere bonū est.

UDe generatione dentium.

Generatio dentū. Quāq tardat eoz egressio et tū sūa or
 tus dentū multiplicatur. Et accidit ex hoc vt lāguēat
 pueri tempore extenso a multiplicatione accidētū q̄ multi
 plicant a plātatione ipsoz: tūc succurrēdū ē administrādo
 ea q̄ ortū eoz citū et facile faciāt. Et ex reb' hoc faciētib' sūt
 fricationes ginguarū: et vt sepe ac sepe strigat eas sup car
 ne pigui callosa: et sup cutē carnis et pedes arietum: et super
 buccillaria ossis hedoz: et agnoz: vt stupe fiat senius eorum
 et vt subtilietur caro et cōfert et fricare ginguas digito: et vt
 stringat sup ipsum et proprie inunctum super eum pingue
 dine et adipe galline: aut anatis: aut anseris et mordere sup
 carnes earum pingues: et sepe fricare cū adipibus earum
 et melle: aut pineis enucleatis et melle pauco: aut sint mel
 le: et cum amigdalīs mixtis cum modico huez: et cere:

*Imperfact
Gathno
rothy
maph.
albin
Bubung.*

*Dentū quātū
Gathno
L. d. d. d. d. d. d. d.*

Dis.

brum lepotis est in hoc mirabile: et proprie diu fricatum su
 per ginguas. Cōferunt et embrocationes sup caput colluz
 et mandibulas ex aqua decoctionis maluarum melliloti ca
 momille aneti et similitum facta infusioe super ea cum lana
 yiopti. Deinde liniantur euz buryo vaccino et medulla cru
 ris eius: aut cum medicamine bono: et expertū est yiopti ce
 rorum. Sak. quod scripsimus in anastotasto.

UAliud mirabile. R. cere citrine. 3. j. olei camomillini. 3.
 iij. yiopti humide. 3. iij. adiptis galline et anatis: et medulle
 cruris vacce: añ. añ. iij. Cum autēz dentes apparere inci
 piunt vtere embrocationib' superius dictis precedente ta
 men hec omnia regimine temperato.

UDe apostematibus ginguarum.

Dictum est de eis supra in capitulo dolozis dentium et
 in requiras ibi aut in alio loco.

UDe vulneribus et viceribus ginguarum.

Quia eis sunt quedam saniosa in quib' nō est multa pro
 fundatio: et ex eis sunt vulnera putrida multe putrefa
 ctionis: cancrofa et coxrosiua. Et prima quidē curātur du
 plici genere curatiōis. Et primū qdem est mundificatio cū
 eo quod est sicut vinū p pue: et acetū decoctiois foliozū sal
 cis: et rosarū et oliuarū slinestrū et lentium et sumach et coz
 sici radice granati slinestris et aristologie rotūde et carne
 zit: et sūuz. Et diamorō q̄dez est mundificatiū bonū et pro
 pue q̄ aceto. Et si videris abūdare i eis sanguinē post flō
 miā cephalice fiat scapellatio gignaz cū extractioe multi
 sanguinis. Deinde abnātur cū eis q̄ dixim'. Et scdm vero
 perficit cū medicinis stringētib' gignuas et cōsolidātibus
 vulnera q̄ sunt p pue sicut alumē cōfrictū sup gignuas:
 et collatio facta ex aceto decoctionis eius: qm̄ sunt propua:
 et sicut carnezi: et balaustia et rosa et cortex granatorū et
 alumen. Coquatur cum aceto et collnātur ex eis gignue.
 deinde liniat sup eas quod est sicut rosa copule glandiū
 cortices thuris: cypti: farina orobi: sanguis drachōis. fiat
 ex eis puluis subtilis et vtere. Et nos plura dixim' ex hiein
 capitulo de cōmōtione dentium.

UScōa vero sunt fm vnum duozum modoz: alia em̄ sunt
 fistularia: et alia cancrofa perpetua. Et in his intēto in cu

Pro cotto in gignua

*gignua
mas
v. d. d. d. d. d. d. d.*

*gignua
mas
v. d. d. d. d. d. d. d.*

*gignua
mas
v. d. d. d. d. d. d. d.*

De egritudinibus

ratio est duplex. alia est vniuersalis alia particularis. Et prima quodammodo est enacuatio quod fit per siccitatem et solutionem ventris: sicut necessitas expetit. Secunda vero perficit tripliciter genere curatio. Et prima quod est mundificatio et absterio viri et putredinis necnon et partis corruptae ipsius. Et quidem si sit vlcus fistulatum: et sit in carnis. Singuarius: in opus ut videat si corrosivum penetrat vacuam eius: deinde immittatur medicamentum acutum. sicut pro parte alcoholis: post ad fundum eius condensationem carnes fistulosas putridas: post hec videtur est mundificatio multae absterisio: sicut est acetum squilliticum pro parte: et similia versus dum caro appareat pura: et si conuenit medicamentum acutum immittatur in fistulam olei de olivis cum modico trochiscorum: alcalalon iniectione post iniectionem versus ad consumptionem impuri. et nos quidem diximus trochiscos alcalalon in capite de polo narium. Et quibus extrorsis predictis facimus tentas et ponimus eas versus ad fundum fistule versus dum consumatur caro putrida ipsius.

Quod si per medicinas acutas dolor superfluit et cobatio teneat in ore oleum rosatum pro se: aut conuassatus cum albumine oui: aut cum lacte donec doloris remissio fiat similiter puncture. Si autem fistula versus ad radices dentis penetraverit ita quod ad radice dentis processerit curet similiter cum medicamine acuto et alijs abstergentibus: sicut videtur. Si autem non contulerit cauterizamus versus ad radicem dentium cum stilofacto ex cupro utendo prius illius mundificationem et absterisio: sicut diximus. Quod si nec malitia sic tollatur dens abscidat. Quod si aliquid corruptionis remaneat teni medicamentum tollatur. Et vero si corruptio cadat in os mandibularum: aut maxillaris oportet elargari versus versus ad os corruptum. Deinde cum instrumentis radiis totum id quod ex osse corruptum est abscidatur versus dum appareat os purum. Vagina autem cancrosum herpetica curari oportet cum appositione medicaminis acuti vice vna post aliam versus ad consumptionem carnis cancrosum et cessationem corruptionis cum successione medicaminis eius: quod est sicut acetum squilliticum: et etiam similia vna vice post aliam: et cum successione olei rosati et similibus. Et si dolor et punctura propter medicamentum acutum excreuerit vice alia. Versus si caro car-

etola

Oris.

rosa multa et dura fuerit et difficilis medicamentum atonis et consumptionis ex medicamine acuto. sicut cauterizetur super ipso cum cauterio de auro cauterizatione post cauterizationem in ore vniuersum perueniatur ad vinum. Deinde tenendum in ore vniuersum cum oleo rosato: aut oleum rosatum solum. Et si post illud aliquid ex cancrosum remanserit ipso calcalon curetur. Et secundum genus curatio perficitur cum medicamine incarnatio sicut pro parte corticibus thuris coctis cum vino aut aceto aut oximelle squillitico: et facta collutione cum eis. Deinde autem cum medicamine de corticibus nucis aut cum dyamoion. Deinde autem cum vnguento egyptiaco et aceto squillitico liniat super sinus quod est sicut cortex thuris saguis drachonis myrrha sar cocolla aloes et similia attribuendo eis vicissitudinem.

tertium genus curatio est consolidatio: et perficitur cum medicamine iduratio et coadunatio carnis singuarius. Et nos plura ex his paulo ante scripsimus in capitulo de comotione dentium: similiter etiam scribemus adhuc si dens voluerit. Dyascondes. Acetum decoctionis colloquintide aut frusti simali: et collutio facta ex eo conferit putrefactionem et vlcera gingivarum: et similiter acetum decoctionis satyris et oliuaz sinestris et similiter acetum elixationis piscis salitorum ossa aut piscis salitorum: et pro parte taracha adurant et cum duplo cine ris eorum et rossis siccis aut capitibus suis pulverizentur et liniuntur super gingivas pro in lotis et coctis cum aceto squillitico. Consumunt enim putredines gingivarum.

Israelita. Colectio medicaminis efficacis ad corrosiones et putredines gingivarum. mundificat enim eas et abstergit et consolidat bonum si dens voluerit. Et aluminis tamentum ut sicut sicut carbo et extinctum in aceto die ac nocte deinde vltimo in panno lineo et infusum in aceto die ac nocte deinde vltimo ut sicut sicut carbo et extinctum in aceto: alii partes. ij. et. f. ossibus cancrosum afforibus rosatis siccatum cum pedibus suis piperis nigri afforibus. pres. ij. fiat eorum puluis subtilis et vte re post abluitionem cum aliquo ex liquoribus quos diximus. Joannitus. Medicamentum incarnans gingivas consolidans et confirmans dentes et facies odore eius bonum. Et spody albi rosati cheilim cobusti: an. 3. i. et. f. margaritarum non perforatarum: sanguinis drachonis bolliarum: an. 3. ij. cornu cere

des.

De egritudinibus

Stones 2fert retentio in ore mucilaginis pssilij cū zuccharo
& commaticato portulace cū aceto: et retentio in ore albus
minis oui recentis conuassati cū oleo rosato vice vna & vi
ce alia tamarindorum infusorum in aqua rosata & confert
retentio maran in ore. Cuius permixtio hec est. ꝛ. mucilla
sinis pssilij & mucilaginis dragaganti: et summi arabici
añ. partes equales: syrupti violati partes duas tamaridop
partes tres seminis portulace assii partē mediā: spody par
tis vnius tertiam. camphore partis vnius octauā. Terant
cōritiōe vltia. vsq; dū fiat marā. Et liniat ex eo sup fissuras
ol hora pcedēte collutione facta ex aq; rosata & aceto p hoc
rā vna: aut ex acetositate citri & aqua rosata.
Thamech. Medicamen conferens vlcibus lingue & pas
stulis: similiter ouis & palati. ꝛ. seminis portulace seminis
rosaz amiluzucchari tabarzet: spody croci: balausie rosaz
dragagāti. Tere & cōfice cū syruo rosato aut violato & vni
ge ex eo. Confert enim corporib; teneris.

De mollificatione lingue.

Mollificatio lingue & grauedo eius quādo natina est
nō curat & fortassis in pluribus rectificatur i pssila
dierum. Et quandoq; accidit post litargiā: et cronicat post
illud & fortassis non recipit curā. Et si nō est cronica curat:
quemadmodū dicemus post. Verum quōq; accidit illud ab
humiditate sanguinea aut aquosa sepulsi: aut ibibus in
laceritis & musculis lingue cū cōitate cerebri: aut sine cōita
te eius. Et cura ipsi est quattuor res. Et p̄ta qdē est euac
uatio materie. Scda vero est diuersio eius. Tertia est res
solutio & exiccatio residui eius ex parte opposita. Quarta
est exiccatio residui ipsius p eandem partem.

Et prima quidē perficitur cū flobothomia si materia est
sanguinea & proprie ex cephalica. Deinde venarū que sūt
sub lingua: & si adhuc necessitas expedit ventosetur sub mē
to & proprie quē est multa materia. Si aut multa non fuerit
sufficit flobothomia venarū q sunt sub lingua: & ventosatio
sub mēto: si aut materia flegmatica & aquosa fuerit euacuet
tur euacuationē post euacuationē cū yeris minorib; i p̄ncip
pio: deinde cū maiorib;. Et hoc cū iterationē & multiplicatiōe
vt pueniat gradatiz ad id qd est sufficiens.

Oris.

Scdam rem complent fricationes in extremitatib; et ven
tosationes in spatulis & administratio clysteriorū acutorum
vna vice post altam. Primo lenium non multū eleuatorum
in gradu acuitatis deinde fortium.

Tertiam rem complent administrationes medicaminū
propiorum puppi cerebri & nucbe et soluentium ab eis in
persuatas humiditatis aggregatarū in ipsis & nervis &
laceritis seruientib; lingue sicut proprie euaporatoria & in
unctiones & embrocationes facte ex rebus quarū narratio
nem fecimus in capitulis de egritudinibus nervorū. Quare
oportet vt pars illa afferatur ad hūc locū administrādo ex
euaporatorijs proprijs: deinde embrocis cōsequenter ex li
nimentis & emplastrationib; q vtiliora cognoueris: & sanat
si de voluerit. Et interdū administram; rubificātia: & inter
dū cauteria. Et p̄prie quā iam alia non cōferunt. Formaz
autem cauterizationis est fm hunc modū fiat tria cauteria
sz hunc longū in fontanella puppis capitis q dicit lenialis:
& duo sicut ex transuero in radice cranei distantia ad men
surā pollicis & tria hinc & tria inde linealiter distincta sepa
rantia colli spondilia.

Quartam rem cōplent Sargarismata et collutiones oris &
administrationes fricationū factarū ex reb; q materie res
dū exiccat ex eis q dicem;. Et oportet vt perueniatur gra
datim ad administrationes eoz incipiēdo a debiliorib; pau
latine pcedēdo ad fortiora. hoc em est q est fm sapientiaz.
per interualla vero est vanda ruzaca mtridatū & similia:
& hoc est fm totam cure latitudinem.

Stilus Serapionis. Sargarisma cōferens in uamētū ma
nifestū. ꝛ. yerepigre sinapis staphisagrie & inziberis ouga
ni piretri corticum radices capparidis myrhe: añ. fiat garga
rismus cum eis et oximelle.

Sargarisma ex inuentione nostra expti inuamētū ad dis
soluētū flegma q est aggregatū in capite nervis et lingua
& fert paralyti & torture cul; permixtio hec est. ꝛ. ouigani
piretri & inziberis piperis nigri & albi longi: salis armonia
ci sinapis cynamomi ylopi nigelle sansuci costi: añ. confice
cum oximelle squillitico et rob et gargariet diebus contiz
nuit cū eo. Sargarisma factum cū oximelle squillitico est

EE iij

De egritudine in lingua

adhuc inuamenti sublimis et sicut myrto et aceto squillitico. Et quod fortatur cum eis que sunt sicut hase oxigani staphy sagria sinapis conditi cortices radicis capparis piperis zinziber et tria piper singulariter aut coniunctim. Et quod facimus procedere fricatione lingue cum eo quod est sicut sal armoniacus et zinziber cum cepevis dum curat plurimum flegma et sciemus: deinde sequi gargazizationes et collutiones ex ore melle squillitico et est operatio digna.

¶ Stylus zacharie. Medicamen exptuz ad grauedine lingue et mollificatione eius. Accipe sal armoniacum piperis staphy sagria: piper, sinapism, hues: an. fricetar cum eis lingua sicut omnem partem ipsius sepius in die.

¶ Diacorides. hues sicut omnem modum administrationis eius est medicina propria mollificationi lingue et paralyssi eius et similiter castoreus et proprie retentio eius sub lingua et con fricatio in ea et quod ex eo cum gummi albotin sicut pillule et tenentur sub lingua et quod est glutino albotin et asa fetida et sunt efficaces.

¶ Confectio anacardina maior quam scripsit filius zacharie: et scripta est in capi. egritudine nervorum: et est medicina prima paralyssi lingue: et proprie linita ex ea lingua et facto em plastro ex ea in parte capitis posteriori et origine nervorum est medicina sublimis.

¶ Sal solutius scriptus in capitis predictis linitur super lingua confert mollificationi eius. Et plura scripta sunt in capitis predictis que afferuntur ad locum hunc sicut dyamirtus proprie et con sectio hues et sectio de picro: et alia que requiruntur ibi quibus viendum est inter purgationem et purgationem.

¶ Joannitus. Quod contingit paralyssim accidere propter lesionem cadentem in nervos posteriores caput purgia confertur propterea quod ad diversum trahunt: quare eligatur ad hoc illa in capitulis predictis.

De spasmo lingue.

¶ Pasmus lingue quod accidit cum febris adurentis. Et cura eius est retentio oleorum refrigerantium in ore et rebus plurime humectationis et refrigerationis sicut olei violacei proprie et nenusarini et de cucurbitis salicis et rosati singulariter aut conunctis et quibusdam cum mucillagine pillularum aut cum sac

Oris.

co portulacae aut cum aqua infusionis seminis pitius contritas rum aut cum mucillagine maluarum aut cum lacte dulci et similibus. Et conferunt embrocationes et lanacra in collo et nucis cum aqua dulci calida et inunctiones ex predictis oleis super poststerius capitibus et super predicta loca et ex ceroto. Sal. coquassa cum lacte dulci aut sine eo. Et profertur et caput purgia cum eis et ore regimen tale. Et quod accidit ex humiditate grossa viscosa replente lacertos eius et extendente sicut latitudinem et abrenationem a longitudine sua naturali sicut accidit foilibus factis ex cocto cum replentur. Et cura eius est hec eadem quam diximus in capitulo de spasmo et in ca. de mollificatione lingue propter opus ut medicinas icisinas subtilitatis predictas medicine digessine maturative sicut proprie vapores in primis radice colli et colli cum eo quod est sicut camomilla mellilotus anethi san iucus squilla et filia et gargarimata fiant cum aqua et oleis eorum. Deinde puentat ad fortiora sicut tu scis.

De alcola et piansu pustus oris.

¶ Ora est quatuor res. Prima est adfectio cause facietis et phibentis adventu eius. Secunda est euacuatio materie. Tertia est diversio ipsius. Quarta est intentio particularis. Et prima quod dem re coplent si accidat vel timeatur quia accidat pueris rectificetur lac lactantis eos cibando ea sicut ea que distinguemus iam ut prohibeatur casus corruptio in lac. Immo alteret in eis contrarium quod timeat ex illo. Et si accidat ut timeatur aduentus eius propter discrasiam pestilentiam aut propter dnum vaporose et corruptie materie aut acute vel caratine alteretur sicut exigentia ipsius et quidem calida cum eo quod est sicut syrupus acetosus et syrupus de granatis acetosus et rob eius et syrupus de ribes et syrupus acetosus citri et rob eorum et stilibus. In frigida vero cum eo quod est sicut syrupus acetosus mellinus iunbinus et oximel squillitici et filia et sint cibi eorum et proprie in calida conditi cum rob acetosus et simplicitatis sicut proprie assecumie et siglem et zereschie et machie que condunt cum granatis acetosus et lentes cum aceto et cucurbita cum granatis et hoc cursum predictum. In frigida vero comedant que sunt sicut capparis condite cum aceto et olivae condite cum murt et oxigano et similibus.

¶ Secunda rem coplent in calida quidem et frigida euacuans

ling.

formula
officinalis
de p. p.

Et iii

De egritudinibus

tionem p flobothomiam & ventris solutionem fm formam affi-
gnatam in capitulo de apate lingue.

¶ Tertius rem cõplent ventofationes sub mento cum scari-
ficatione & administratione clysterior. In calida qdem les-
nium si nõ sunt maligna corroſua & si sunt maligna cũ eis
que educunt materiam acutam vehementi? dũmodo non
transcẽdãt gradum lenitatis. In frigida vero cũ rebus acu-
tis non multe acuitatis in cum processu gradationis vsq̃
ad id quod est sufficiens.

¶ Quartã rẽ pplet administratiões pticulariũ medicinaliũ
curantiũ alcola. Et calidi qdẽ cũ administratione rerũ acer-
tosarum hñitum et stipticitatem sicut pprie & rob de ribes
et rob acetose & rob de moris sinesribus & aqua decoctio-
nis sumach & myrthi & lentũ excoctatũ cũ aceto & exire-
mitates vitis & extremitates rubi et zarar & aqua granato-
rum acetosoz & spodiũ & galla et rose & accatia & coriandri
et aqua coriandri humidũ & silia. Et memithe quidem & al-
channa cões sunt in vtragq materia & similiter galle.

¶ Alcola dẽ calidũ speciẽ hz qdã herpetica malignã cui?
curatio ẽ difficilis. Et opzr succurat ei. p. iij. gna curatiõis.
¶ Et primũ genus curatiõis est mũdificatio & absterſio vi-
rulentũ & corrosiu. Et hoc qdẽ pfiẽ cũ administratione me-
dicaminũ acuti & pprie alkalalõ dicit in capitulo de polli-
po vna vice post aliã vsq̃ dũ appareat totũ herpetici con-
sumptũ esse vel quasi. Deinde succedat ei administratio me-
dicaminũ refrigeratiui sicut olei rosati. pprie cõquassat
cũ albumine oui vice vna post aliã vsq̃ dũ ardor: & combu-
stio tollat. Et si hoc nõ cõferant administratur cauteriũ sicut
cut in capitulo de vlcerebus ginginarum dictum est.

¶ Scdm vero genus ẽ pficere cũ medicamine ptiz incarna-
tuo ex his q diximus & dicemus: & partim mũdificatiuo.
¶ Tertiu vero genus curatiõis pfiẽ cũ medicamine cõso-
lidatiuo & nos scribem? multa hui? generis si de? voluerit.
¶ Alcola aut ssm. Aliud staticum albu. Aliud nigrum mali-
gnũ. Et flegmaticũ qdẽ indiget duplici genere curatiõis.
¶ Et primũ quidẽ genus perficitur cum medicinis abster-
ſiuis & exircatiuis sicut secantabin cum modico aluminis &
colcothar aut memiren aut almarũ cũ aceto squillitico aq̃

Oxis.

olinarum salmuri aut vinum et mel et similitum.

¶ Scdm vero gen? pficatur cũ medicinis epiccatuis & con-
solidatiuis ex his que dicem?. Nigrũ aut malignũ est bete-
rius oibus: & indiget triplici genere curatiõis. Et primus
quidẽ genus perficitur sicut in alcola herpetica dictũ est.
¶ Scdm vero genus pficatur cũ medicinis absterſiuis multe
absterſiõis cũ continitate multũ temporis in illo sicut pro-
prie cũ ynguento egyptiaco & aceto squillitico aut cũ aceto
et colcothar et galla aut cũ aceto decoctionis gallarum et
memirẽ aut cũ aceto decoctionis almezereon & similitum.
¶ Tertiu vero genus est cõsideratio ex his que dicem? post.
¶ Sabor rex medorum. Medicamen conferẽs alcole calo
in ore & lingua & dolozi gule a calamitate. &. lentũ excoctũ
catarum. 3. v. rosarum coriandri sicut alchane de mecha: bo-
liarum adhebe: añ. 3. ij. 4. f. feminis portulace. 3. ij. 4. f. cã-
phore. 3. i. partes. ij. Teneat ex eo in ore & suffia in guttur &
ex eo quãdo oportet fiant ex eis sicut maran cum rob myr-
thi aut citoniorum bonum si deus voluerit.

¶ Idem aliud cõferẽs alcole calo & corrosiõĩ ginginarum
& putrefactioni sanguinee & colerice. &. sumach mudi rosa-
rum: añ. añ. f. spodiũ albi balauſtie: añ. añ. f. ramich. 3. f.
tere & accipe ex eo parũ & frica sup locũ: vel accipe ex eo et
misce cum rob citoniorum et fiat ex eo oxis collatio et hoc
fiat sepiſſime: sanat enim si deus voluerit.

¶ Isaac heben amaran. Medicamen conferẽs alcole calis
do. &. feminis portulace. 3. x. alchane adhebe elebul sumach
mundi. añ. 3. iij. cardamomi habde croci. añ. 3. i. Tere & mis-
ce cum eis succum coriandri humidũ vel aquam rosatam
et colluat ex eo os bonum deo volente.

¶ Thamech. Medicamen alcole & oibus inflammationibus
oris & partium eius & gule in corporibus teneris & infanti-
bus & est expertum. &. amili. 3. vi. spodiũ memiren: añ. 3. ij.
feminis rolarũ. 3. iij. croci. 3. i. succari tabarzet. 3. iij. carda-
momi. 3. i. camphore chirat. i. et. f. tere quodlibet p se & cers-
ne per pannum de syrico & vtere sicut diximus.

¶ Filius serapionis. Medicamẽ cõferens ad alcola calidũ
&. feminis rolarum sumach. amili. san. dia. feminis portu-
lace lentium excoctatũ spodiũ sandali albi alchane bos

Alcola

De egritudinibus

laustie: añ. partes equales camphore ptis vni⁹ quartã ad-
ministrantur post collutionẽ factam ex eis que diximus in
canone et cum successione collutionis.

Chamech arasi. Medicamen cõferens alcole. R. spodiũ ro-
sarũ & semini earũ cotiandri sicci sumach mundi lentium
excorticatarũ seminis portulace alchãne amili buruch. añ.
camphore pariem. s. zuccari q̃stum est medietas omniũ. et
quãq̃ sit sine zuccaro. Terantur & teneantur in ore & fiat col-
lutio post illud cum aceto & aqua rosata.

Narratio medicaminum alcole flegmatico.

Rabiali. Confectio medicaminis alcole flegmatico. R.
troscisoz. vobi gallaz rasure pgamenti: añ. ptẽ. i. me-
mithe corticũ radicũ capparũ colcothar. añ. ptẽ. s. alumis
nis balaustie ptis. i. tertias duas alchãne ptẽ. s. cõfice cum
aceto & melle & vtereant applica sup morbo ex pulvere eo-
rũ. Deide collue cõ aceto & melle bonũ si de⁹ voluerit. Tro-
scisci vobi scripti sũt in capitulo de vlceribus ginguarum.
Edem. Medicamen conferens alcole permixtionis cole-
re & flegmatis. R. memirẽ sief memithe spodiũ seminis plã-
saginis capitum rosarum & seminum earũ mirabolanoz
citrĩ balaustie alstiby: foliozum oliuarum siluestriũ siccoz
rum carnezit aluminis lamenti: añ. Teratur et administrã-
tur sicut diximus.

Edem. Medicamen sicut aliud. R. memithe mirabolanoz
citrinoz balaustie cardamomi spodiũ: añ. vtere sicut aliud.
Alius Serapionis Medicamẽ pferens ad alcola nigrũ
& herpeticum. R. folioz oliuariũ folioz citri. & folioz rhan-
ni siccoz accatie: añ. 3. viij. aluminis lamenti colcothar. añ.
3. ij. croci. 3. j. Terantur & administrantur.

Edem. Aliud cõferens alcole nigro & maligno. R. arsenid
rubei piretri i partes eq̃les. Terant & cribellantur & confice-
cuz alchãtrã & pburat. Deinde pterant et administrantur.
Confectio medicaminis ex inuentione nra pferens alcol-
le putrido & maligno & est exptũ bonũ. R. corticũ radicũ
capparoz gallarũ memirẽ 3iberis pigis adusti troscicoz
alcalalon: añ. 3. ij. cartharũ cõbn starũ 3. iij. arsenici. 3. ij. et
s. fiat ex eis puluis subtilis et ex vna ptẽ ei⁹ fiat fricatio &
ex alia limentũ. & ponat sup ea frustũ carthe madesade

Ovis.

vt circũdet super ea. Plura etiã scripta sũt in capitulo de
piscibus ginguarum que afferantur ad hunc locum.

De fetore oris.

Fetor oris si cãm habeat putrefactionis in partib⁹ oris
Iam diximus curam ei⁹. Et quãq̃ accidit abvlcere & pu-
trefactione partũ pectoris & pulmonis dicemus curã ipi⁹
& quãq̃ accidit ex humore aggregato & putrefacto in stomã-
cho & partibus eius cura est tres res.

Prima quidem res est euacuatio illius materiel cõ ltera-
tione & iteratione sepius cum eo quod conuenit. Et si q̃des
fuerit colerica fetida putrefacta cuz co quod est sicut ifusio
aloes in aqua endiuie & similia de quibus loquemur i capĩ-
tulis de stõacho si de⁹ voluerit. **S**i aut fuerit materia fle-
gmatica fetida putrefacta fiat purgatio eius cũ eo q̃dẽ sicut
yera: stomachicũ nostrũ & pillule artetice cũ⁹ explicatos
nem scribemus si dens voluerit.

Et dixit filius zacharie. Quallsq̃q̃ sit materia siue calis
da siue frigida cõfert vomitus post esum acrumĩũ & aceto-
sũ aut post melones cum successione syrũpi acetosi aut se-
cantiabĩ: aut ydromellis: & vitẽ pignia post illud & grossa
& viscosa & nauicatunam facietatem & lac non comedat puls-
mentaria sed frisa habetia semina et almacamar: & viatar
almari & alla canne in prima comestioe & alzege. & in secũ-
da mensa comedat citonia pira & cõdita ex eis aut 3inziber
cõditum: aut dyacimĩũ: aut dyatrion et similia. & sit vini
eorum conditum cuz speciebus: quarũ narratiõẽ faciem⁹
post. & ex potibus est miua & conditum & rob de pomis cum
speciebus: & sine speciebus.

Edem rez cõplent administratiões medicaminũ acq̃rẽ
tium tẽperlem receptoziũ vt fiat delde minera i eo aggrega-
tionis materiel cõuenientiũ. Et ex hoc q̃dẽ facientibus in
re colerica & administratio rerũ q̃ sũt p̃prie: sicut chyrosomi-
la humida aut p̃fica cũ p̃prietate: & ifusiones eoz dũ sũnt
sicca: hoc in teiuno. Et ex eis sũnt zarur & cõsonas & rob ace-
tosatis citri. & miua et syrũpus de pomis & cõfectio de poz-
mis: & ex ipsoz dyacitonitem & cõfectio acetose & similia.
In materia vero flãtica administrãtur ea p̃prie q̃ sũt sicut
3inziber cõditũ et trifera maior & sathane et muri et acetũ

Factor oris.
Causa
Oris.
partibus.
Stomach.

De egritudinibus

squllitici: & trocisci dyarodon & zuccarū rosatū cūmassitret
& xiloaloe & trocisci de gariofilis & letificans: & similia.

¶ Tertiā rem cōplent administraciones medicinarū pprie
quarū pprietas est yñare in ore: & in vniuerso corpore odorez
bonū sicut folia pprie & cortex citri: & balderebuch: & grana
eius & veneruas myrtili: & thys & rose: & machsziri: & cāppo
ra & alfelengemisch: & poma odorifera: & cytonia: & such: et
ramich & emblicū pprie: & xiloaloes: & cabebe: et gariofilū et
mastix et nux musc: & dozoniū: & spica & similia. Et res quibz
consciunt sicut rob myrtili: & rob de citro: & rob de acetosa et
mel emblicorum & medz chebulozūz & chesmes et yue palle
dulces & vinum & similia.

¶ Joannitius. Cōfectio trisere cuius iuanamēta multa & ex
perta sunt: & pprie ad egritudines stomachi. Cōsorat em
s eo mineras virtutū: & operationū nobiliss: & facit oris odo
rē bonū & totū corporis & occultat feditatē coloris: et acqui
rit corpori vniuersitātē & coloris pulchritudinē & cōseruat cor
pus in vigore adolecentie & iunētutis & retardat canos et
cōsorat cor & generat hylaritatē cōtinuā: & addit in costū:
est medicina regū cuius pmixtio. & mirabolanozūz chebu
loz emblicozū bellricozū: añ. partes equales. Terātūz & sū
dantur sup eos pterendo in vase lapideo hora post horam
squa sōtū dulcis cū aliquāulo zncchari: & hoc p dies tres:
deide per alios dies tres distillet vna vice post aliā sup eos
senni instillatiōe ex oleo rosa. aut amigdalino semp agitā:
do cū spatula: deide dimitte sicari eas i vmbra. Deide ac
cipe huius permixtionis. 3. zviij. rosarū sicarū. 3. vi. cyperi. 3.
itij. ligni aloes extremitatū myrthe humide gariofilozū ma
sticis spice: añ. 3. ij. & tertiā alterius cynamomi 3urumbet et
eri: cardamomi: heyl macis: nucis musca. añ. 3. i. & f. ambre
crude & such: añ. 3. ij. musci. 3. i. tertias duas. Cōfice cū melle
emblicozūz & chesmes & sicut ex eis forme similes anellas
nis pōderis. 3. iij. Da in mane cum vino & in sero similiter.
¶ Aristoteles. Suffus. q. exq̄sita inuentione pposuit Alexā
dro imperatori pfortat stomachū epar & viscera debilita & re
ctificat digestionē & facit odore bonū & generat gaudis. &
ligni aloes. cyperi extremitatūz myrtili humide cynamomi:
folij heyl: mirabolanozū chebulozūz emblicozū: & bellrico

*Suffus
Alexandro
br. Am.
r. war.
cam.*

Ozis:

rum pparatorū sūm superiorē doctrinā: macis fellēgemisch
darleni vñce: piperis macropiperis 3inziberis gariofilozū
nucis muscate cardamomi: granozū granatozū. añ. 3. ij. abie
muscī cāphozū: añ. 3. i. zuccari tabarzet sextupium pōderis
olm: dosis eī ē a. 3. i. vsq; ad aureos duos. cū aq̄ frigida añ
cibū & post cibū expertum verat.

¶ Illius zacharie arasi. Cōfectio pillularū cōserētūz & p
curantū digestionē: & facientū oris odore bonū. & gariofilū
lozū suchelmese darleni nucis muscate cyperispice: corticū
citri: ligni aloes: añ. a. u. ij. musci aurei vni. x. Cōfice cū vi
no: et da. 3. iij. & partē earū trāsglutiat: & partē earū cōmassi
cet dētibus: & trāsglutiat succū.

¶ Idē ad idē. Accipe extremitatū myrtili humide & chesmes
partes eq̄les. Terant estāt ex eis forme sicut naces & da ma
ne & sero vnam cū condito aromatico.

¶ Idē pfectio trociscozū de gariofilis facēt. si odore oris bo
nū. & gariofilozū: corticū citri: cyperi spice: nucis musc. sūz
chelmisse: xiloaloes cynamomi: macis heyl cabebe: añ. 3. i.
musci chirat. i. fiat ex eis trociscos cū aq̄ malozū: & teneat in
ore suo sup cibū & deglutiat ex eis duos vel tres.

¶ Idēz dētificiū ad idē. & spice cypti rosazū: folij gallie cor
ticū citri: gariofilozū: cardamomū: ligni aloes: masticis: sal
cōbusti: añ. mellis vt cōficiat ea. fiat trocisci: & sicctur i sur
no debilis caliditatis & fiat ex eis dētificium.

¶ Idē ex eis que nimis occultant fetore oris mirabiliter est
frequens comestio apij.

¶ Idē. Cōfectio ex perra & efficax ad fetore oris cū materiel
putride in stō. & extremitatū myrtili humide darleni: eblū
cozū: cyperi spice: corticū citri flozū squinātū: masticis: ana.
partē. i. gallie. gariofilozū: nucis muscate: cabebe heyl 3im
3iberis: añ. partē. f. cōfice cū melle passularum q̄ sit duplū
ponderis oim & cū vino antiquo odorifero: aut cū chesmes.
Et fiat forme sicut nuces & sumatur ex eis omni mane vna
& ol sero: & hoc fiat post vomitū & solutionem vētris iteratā
septē: sicut diximus in canone p̄dicto.

¶ De dolore ozis.

¶ Olor oris fit a causis quas diximus i capto de partibz
cularibus curis egritudinū ipsius et diximus curas.

*Sarph.
Suffus*

De egritudinibus

Chamech elengezar. Medicamen conferens doloribus i partibus oris: & radice lingue & iuniori faucium & gingivarum. **R.** sumach foliozū myrti. foliozū rolarū. añ. añ. .j. bulliant in aqua pluuiati vsq; ad medietatem & fiat ex ea gargarismus tribus vicibus omni die. Deinde puluere hoc vsatur. **R.** spody: Galliarū granorum hachel: folio: rum rosarum. ana. Tere & vtere.

Idem. Medicamen conferens dolori oris bonū & expersū. **R.** amili aluminis iameni rosarū seminū citri: myrhe: añ. Tere & accipe ex eo parū & misce cū aq; & melle: & fiat gargarismus. & teneat in ore vna hora.

Idem. Medicamē cōferens bohorū in partib; oris: & facies oris odorē bonū. **R.** anisi quantū volueris & tere & sice cū melle et succo myrti humide: aut vino odorifero. Et fac gargarismus cū eis: & teneat in hore vsq; ad horā vnā.

Finit particula prima sectionis prime.

Incipit secunda sectionis prime.

Istū celi sol' fecit de' & terrā posuit i p'cto. **C**ōcordias nutrit ipe sol': & discordias ar'at. **C**ōcordias ergo discordies reglat. **S**anū simul & morbidū sanat: igit ipe sol' saluū ē: itaq; ab ipso solo dari credit humilis gaudet: natura naturās regulis sic cert' alit'xit alterut'ū. vt qd' dissideat hoc patres fornet ab altero. **C**elastū qd' gerit i se q' alteri prostris nō vt noceat. **S**z q' hoc recte nonit discutere qd' excelsus largitus est magni boni est munus. **L**ibenter igitur disce largiri magna munera: munus munere non cōpēsans. **T**radis mus vobis cū auxilio excelsi postq; narrationē explem' de curis egritudinū mēbrozū capitis. vt narrem' narratio: nē de curis egritudinū mēbrozū seruiētū spiritui fm p' missionē nostrā in ip'is. **S**ed v' verifictur processus fractū q' veritatē inueniat ip'us regulari ab illo qui excelsus cū: eta felicitat petimus qui fit benedictus.

Secunda particula huius prime sectionis et tenet summas sex.

Summa prima est de curis egritudinum faucibus: & gutturis: & vicinarum partium.

Gutturis.

Summa secunda de curis egritudinum pulmonis. **207**
Summa tertia de curis partium egritudinis pectoris: & costarum.

Summa quarta de curis egritudinū cordis. **246**
Summa quinta de curis egritudinū foeminearū pectoris.
Summa sexta est de curis egritudinum spondilū & docti.
Summa prima de curis egritudinū faucium & gutturis & vicinarum partium. Et primo de stragulatione.

Stragulatio causas habet a rebus q' sunt intra & dicemus eas si deus voluerit. Et qñq; contingit a rebus aduenientibus extra & operantibus extra sicut strictio cum fune: & similia. Et palā est cura ipsius. Aut a reb; aduenientibus extra & operantibus intra sicut prope ex rebus que comeduntur & bibuntur: sicut est bolus magnitudines: aut asperitates: aut stipticitates habens: sicut pprie panis opirus nō masticat': aut iniliatue: aut aliquid qd' est sicut os: aut spina: & cura est vt ilico prouocetur vomitus: & incipiamus comprimere collum impingendo p'cutione post percussos nes super ipsū: & immitendo digitum in gutture: aut instrumentum ex ligno aut cornu lene curuitate habens. & hoc fiat cuz facilitate: & si sit spina aut hos suturi infirmitas & sensus comprehendit ea tenaculis extrahatur: aut vincino comprehendente fm aliquid eius aut cū corda arcus. **E**t antez sensus cōprehēdere nō potest post cibaria grossa ad ministrētur gargarismata ex mucillaginib; & deglutitōes ex eis: aut rob: aut ex nasturcio infuso & cōquassato i rob. **D**einde fiat vomitus post administrationē rerū viscosarū comestiarum sine masticatiōe plurima: & quādoq; annectis mus cum filo bolū carniū pinguium pelliculosarū & vt scolarū: & damus ad deglutitendū. **D**einde extrahimus sūbito & quandoq; facimus simile cum spōgia marina: & quādoq; cum sicca sicca pingui & similibus: & extrahitur si deus voluerit. **E**t fit interdum ex quibusdam eozū que immuntur stragulatione non propter sp'itatē sed ppter rei malitiā sicut ex quibusdam generibus fungozū mortiferozū. qd' sanatur ex succo rasiā facto ex eo gargarismate cum oxymelle & imbibito cuz melle. **E**t nos loquemur de hoc qñ lo

De egritudinibus

quoniam de rebus venenosis post. si deus voluerit.

De egritudinibus vne.

Quoniam casus eius et apostematio: et vulnera. Et casus quod est
vne cura est tres res. Prima est si vna est vehementia in
flammatiōe: et rubedinis sibi homia cephalice: aut solutio
veteris si fuerit cum p̄mixtione de colere cum eo quod est sicut aqua fru-
ctuū et mirabolanozū. Et si fuerit hūis albedinē cum eo quod est
sicut vera et cochie. Secunda est diuersio cause eius: et hoc quod est
p̄ficiū cum eo: quod facit cadere materiā ad p̄ter diuersiam: sicut
p̄bi gratia: cum fricatione auris et exēstione earū sursum vehe-
menter: et attractione dolorosa: et positione ventosaz ad partē
oppositā. Hec enim collocant vna et eleuant: et ex eis que exp̄-
ta sūt ad eleuationē eius est vt accipiat cere? vel manipulus
capilloz in zuhēdes et colligatur manib? et p̄cipiat infirmo
vt laceat. Et tu quidē pone pedes tuos sup humeros eius:
et trahē manipulus capilloz vehe nenter vsqz dum cutis
dislocetur dislocatione aliqua a zuhēdes. Eleuat enim vna
ex hoc ilico. Et iam quidē expertum est vt liniatur sup zu-
hēdes. emplastrū ex succo accatie. et hoc in principio: aut
ex accatia cum aceto: aut ex gallis admixtis cum aceto: quoniam ele-
uant ipsam. Sernutamenta etiam conferunt eis.

Tertia est particularitas operationis circa ipsaz vna et est
vt in principio incipiat cum medicinis quod repellunt materias
et phibent aduentū humiditatis plarime. sicut pp̄ue gar-
garisma cum aceto: et aqua rosata si materia fuerit calida: et
vna fuerit inflamata: et rubens: aut aqua solatri et semēro
sarū: et folia ipsaz aut aqua granati acetosi triti cum tota sub-
stantia cum stipticis. et liniat palatū et vna cum medicamie facte
ex balaustia. et ossis: sandalis: et modico caphore. fiat ex eis
pulsis subtilissimus: et vtere cōprimēdo cum instrumento: et ex
eis sunt galle: et balaustie. et alumē. Et ex succis duozū gra-
natozū contritoz cum tota substantia sit gargarismus bon?
et similiter ex infusione sumach in aceto et aqua rosata. Et
adhuc ex dyamozon facto ex m̄o ris rubi immaturis cum ace-
to: et melius quantum in casu hoc illud quod fit ex motis
rhanni. Et pp̄ue imaturis. Et nos dicem? species dyamo-
ron: et alioz in capitulo de squinata postqz autem pertrāsi-
uit tempus principij vtēdū est stipticis cum eis. que habent
aliquantū

Gattaris.

aliquantū abserionis sicut mel. pp̄ue et dyamozon ex mo-
ris de sceni: et hoc cursu p̄cedunt et gradatiz: dehinc per-
ueniendū est ad maturatus et resolutus forma sicut est p̄-
p̄ue myrtha: crocus: sal armoniacus et p̄iretrum et similia:
quorum narrationem cōsequemur post. **S**i autē passio
fuerit ex abundantia flegmatis: et fuerit declius ad albedi-
nem. vtendū in principio gargarismate facto ex succo nu-
cum cum rob aut ex dyamozon: aut ex sympo acetoso cum
gallis. Deinde gradatim perueniendū ad sinapim et salē
armoniacū et alinari et p̄iretrū et similia. Et si necessitas
postulat eleuetur cum instrumento ad superiora cum media
cinis quas diximus et dicemus iam.

Silins Serapionis. Medicamē expertiz colligenset cō-
sotiās vna: et eleuas eā. **R.** balaustie. 3. ij. aluminis sament
3. i. croci et camphore. añ. 3. vnus tertiam. fiat ex eis pul-
uis subtilissimus: et administratur cum cocleari paruo post
gargarismum ex aceto et dyamozon.

Idem. Aliud valde bonum. **R.** ramich partem vnā: salis
armoniaci partem mediam. Vtere cum instrumento: aut
gallarū: et salis armoniaci. añ. partes equales: myrthe alu-
minis. añ. partem. 5. Vtere sicut diximus.

Medicamē ex inuētiōe nostra bonū et exp̄tū. **R.** cynamo-
mi piperis zinziberis p̄iretri balaustie corticū granatoz
folioz rosarū et seminz eaz. añ. partes equales: et vtere cum
instrumento post gargarisma ex eis que scis.

Aliud similiter nostrū. **R.** aluminis samenti gallarū vtri-
dum. añ. partes. 3. p̄iretri myrthe piperis albi. salis armo-
niaci. añ. partem. 5. Vtere sicut diximus.

Edebengezar. **R.** piperis lōgi et nigri myrthe salis armo-
niaci. añ. Exufflet ex eo in gutture: et vtere cum instrumento.

Silins zacharie. Cōfectio experta ad idē. **R.** gallarū bar-
laustie. salis armoniaci. añ. Exuffletur ex eo in gutture et po-
natur ex eo super cocleariz eleuetur cum eo.

De apostemate vne.

Apostema vne indig et eodē regimine sicut quod dictū est.
Clerum amē terminatur sicut vnus trium modozū: aut
eniz resolutur aut suppuratur: aut delet et corrumpit mem-
brum. Si ergo cōtingit ex medicinis adhibitis nō posse res-
olui

De p̄

De egritudinibus.

solui: sed intumesceat amplius: et dolor multiplicetur: sic per
nendum est ad gradum maturatioris: sicut est proprie
apozima dactilorum et ficus et vuarum passerum: et radicis
lili et rosarum et emplastrum ex sece eorum. Et quandoque misce
tur cum eis ex confortantibus ipsum membrum ne cadat pa
trifatio in integrum ipsius: et destruat membris: sicut verbi gra
tia. balanitia ramich myrtha cyper rosa: et similia. Quod
cumque eorum magis oportere videbitur. Postquam autem suppara
tum fuerit aperitur sicut in cura sinanchie dicitur. Et mun
dificetur deinceps sicut ibi distinguemus. Si autem vna coi
rumpitur et mortificatur et pedes gracilata a radice ipsius
sic oportet ut incidat. Non enim amplius regit a natura. Et
melior modus incidendi ea est cum incisione aureo ignito. Post
quam recipitur vna in vacuitate lacerti instrumenti canularis:
itaque per medium extremitatis alterius cannulli incisionis
ipsum mittatur ut perueniat extremitas eius ad vnam et res
dices ipsius sine contractu aliarum partium: neque ita radicitus in
cidatur: quin aliquid extremitatis eius remanet: fortassis enim
sinanchie aliquod officium ex ipso natura. Deinde colluatur lo
cus, cum aceto decoctionis aluminis et gallarum et curetur si
cut in capitulo de vulneribus oculis diximus. Et si autem vna tumis
da et rubens fuerit sicut in hyppocratis mandatum timendum est
eas incidere: quare satagendum si recificari potest. Si vero non
immo ad gracilitatem et nigredinem hedit expectetur super
eam versus: dum versus relicta sit a natura et tunc incide.

De apostemate duarum amigdalorum.
Cura huius egritudinis est tres res sicut diximus in capi
tulo de vna. Et prima quidem perficitur sicut ibi distin
ctum est. Secunda vero perficitur cum operatione faciente ca
dere materiam de vna parte in aliam partem: sicut verbi gra
tia: cum fricatione brachiorum dolorosa: et proprie cum ligno
habente extremitatem rotundam et fiat fricatio ex parte illic
stri brachiorum. sicut dicitur: et fiat idem in die plu
ries. Et quicquid ponimus alium tritum in radice manus et ex par
te sinistri et ligamus et efficit operationem bonam et sedat do
lorem. Conferunt etiam vtilitates posite in brachyis et cr
ribus. Conferunt etiam administratio olei amigdalorum dulciter
pidi: et distillatio eius in aurem que sequitur dolorem videri omni

Cattaris.

hinc in stillatione post instillationem quam est efficacem. Et similes
liter olei aneti et camomille. Tertia vero est administratio par
ticularis intentionis: que perficitur sicut in capitulo de vna dix
imus. Terminatur autem hec passio ad vnum tritum modorum. aut
etiam resoluitur apostema: aut suppuratur aut induratur. Et
istud sit raro proprie: que facilius est ut recipiat ex digestio
ne quod est resolutio. et aut suppuratio quam ex copactione quod
est sicut induratio. et hoc facit posse loci et vicinitas locorum
digestionis. Adiuuant autem ad resolutionem dyamozon dulce
confortantibus proprie cum eo quod est sicut myrtha crocus et similia
vsque ad gradum eorum: que sunt sicut sal armoniacus pires
trium almiri. et similia: et proprie factis linimentis et gargaris
matibus ex eis. Et huius etiam intentionis sunt emplastras
tiones facie ex ficibus siccis: et baurach: aut ex melle et sur
fure et sale: aut ex melle et myrtha et olivano et yreos deco
ctis cum rob et pauco melle. Ex emplastris autem mirabilibus
ad apostemata duarum amigdalorum et glandularum et sinan
chie est emplastrum factum ex radice allenrengens de octa in
rob et coitura vehementer: deinde admisceatur ei adipis por
tine antique lotre vehementer. et collate pondus eius cum
modico baurach. Et ex eis similiter est radix yreos preparata
ita sicut eandem doctrinam: et expertus est emplastrum de radice
porrosi non transplantatorum cum adipe antiqua et rob. Aut
radix lili cum baurach et rob. et adipe porcina: et hoc est valet
ad sinanchiam et vigetate posse suum si cum predictis rebus iun
gat succum scabiose qui ad hoc est mirabilis multum. Et ysope
cerosus est iunamentum bonum. Et deinde supponere lanam yso
pi: et sicut cerotaria ex adipe galline et anferis et butyro: et ces
ra cum oleo anetino: et est expertum emplastrum. et farine oz
dei: seminis lini: an. 3. i. carnis dactilorum et ficus siccarum: et
nistrum et pinguis: an. aut. viij. mice panis aut. v. Coquantur
ola cum rob: postquam trita fuerint sicut medulla et supponatur.
Nes autem que aggregant virtutem resolutionis et maturatio
est dyaquilon. Et quicquid addis compositioni eius yreos: erit ope
ratio eius nobilior: et sicut dyaquilon magnum et dyaquilon
parum. Postquam autem apostema collectionem samiel fecerit
apa aperitur et curetur vniuersus: sicut in sinanchia dicitur.
Si autem apa induratur expectatur super ipsum aliquid ex resolu

De egritudinibus

et in fortibus sicut proprie baurachy rubes insufflatum in guttur aut linitum cum melle. Et ex eis est succus cucumeris asinini et cetaurea: et fortior eis et conuenientior est asa fetida. Si autem ex eis non resoluitur et dealbat cutis quae est super ipsam tunc oportet ut extrahatur vna vel vtraque si oportet. Et modus operationis est ut accipiatur cum vicino bicupiti: et suspēdat. Deinde fiat incisio: secundum longum egritudinis cum incisio hinc aliquid curuitatis: et extrahatur vna post aliam secundum totalitatem earum et dimittatur post illud sanguis fluere vigis ad illud quod est decens postquam inclinatur super pectus ipsius: post hoc colluatur os cum aqua rosata et aceto infrigidatis: ceterum si sanguis plurimus exuberat: administranter constringenda sunt: sicut proprie colcothar alumen et similia. Et fiat gargarismus ex decoctione galliarum et foliorum myrti: et silici. et quos acicidit et canterizet: et tunc melior cura est: ut canterizet canes rio: autem et est timorotum.

De sinanchia gutturis.

Quia huius egritudinis est sex res. Prima est subtractio esse. Secunda est prohibitio eius quod fluit. Tertia est diuersio eius quod fluxit. Quarta est intentio particularitatis. Quinta est correctio accidētis. Sexta est regulatio vite.

Et prima quidem rem complet euacuationes facte cum festina tione et proprie per snotothomiam et venteris solutionem. Et quidem canon est si accidit a plenitudine sanguinis solū principium nostrum erit a snotothomia. Si autem a multitudine sanguinis et multiplicetur colera: proponemus euacuationem extrahens oleram a sanguine: et hoc si oportet cum iteratione: et facimus sequi stomiam post id. Et sic quidem sunt conditiones in stomia obseruanda. v. Prima est si fuerit materia sanguinea calida sicut misa ante omnia adhibenda est. et proprie ex vena cephalica. Et secunda est quod si significat esse dñum sanguinis quod retinet: et plures est fluere et paties ex illis quod conuenit cadere in sinanchia: tunc sicut misa fiat ex latere quod sequitur dolor.

Si autem hoc expressum non accidat melior est stomia ex latere opposito. Tertia vero est quod si dñum fuerit in sanguine: secundum locum tunc non est inconueniens stomare ex vtraque cephalica cum vicissitudine et ne dñum ex cephalica: sed ex basilica et saphena si virtus tolerat. Quarta est ut qualiscumque fiat snotothomia

Gutturis.

non fiat extractio semel et subito: sed cum iteratione renouante numerum saluatur virtus et pueniatur ad expulsionem plenitudinis cum rectitudine sapienter. Quia est ut post stomiam cephalice stomentur eodem die vena quae sunt sub lingua neque taretur illud sed stomentur eodem vespere et maxime tunc festinandum est cum plenitudo in eis apparuerit.

Si autem coleraz cum sanguine dominari contingit an snotothomiam et post natura soluenda est cum rebus coleraz eductibus leniter et iterato: et sit solutuum pluris alterationis et euacuationis. Et hoc quidem si virtus tolerat: et soluat natura cum aqua solatri et fructus: et si oportet cum iteratione et euacuatione et facte per clysteria et collyria debilia si febris adesi: aut fortia si febris non adesi sunt inuamenti sublimis et tua interest mensurare medicinam nature in omnibus que iam diximus. Si autem sanguinis dñum fuerit cum febris gmatia exuberantia post snotothomiam soluatur natura cum cochis: cum vera et similibus: et cum enematis fortibus et collyrijs ex his que scis.

Secundum rem complet administrationes de securi et altarij medicinarum fluxum materie catarrhalis silentium et ipsi quantum subtilem et acutam et subtrahantium grossam: de quibus in capitulo de catarro locuti sumus.

Tertius res complet fricationes dolorose et ligature in brachijs et vrbys et vtolationes in ipsis: et positio ventosarij super apprehendes est inuamenti magni et similiter super nucha: et ventosa super collum est inuamenti sublimis: et proprie apud spondilem secundam. Elargat enim fauces et guttur. Et adiuuat ad attractionem aeris et expirationem fumorum et remouet prohibitiones deglutionis: quapropter oportet ut sepius iteretur: et sit proprie ventosa magna. Conferunt etiam venteris super mentum et sub maxillis: et etiam cum incisio sub maxillis: faciunt enim materiei diuersionem facilem. Conferunt etiam distillationes in aure quae sequitur dolorem post distillationes proprie ex oleis que sunt sicut oleum rosati: et oleum de amigdalis dulcibus: et similia.

Quarta que est administratio particularis operationum: dividitur secundum tempora morbi precedat ergo euacuationes. post modo ut siptica in augmento administrantur. In statu autem sup

De egritudinibus

eo simul cū resolutivo vtendum est. Verū in principio egritudinis particularitas administratiōis suspecta est: fortassis eū rematizat materiā in loco. sed tunc quidē copetunt cū iam euacuatiōes precesserint. Distingvam⁹ autē in administratiōe particularium operationum p̄ tēpora morbi hoc modo. ¶ In auris quidez augmentū sit magis viciū mediocamen sūpticiū prohibitiū agitationis ⁊ discursiōis rematis: ⁊ alteratiū ipsi⁹. Verbi gratia. Si sanguinea sit passio incipiendum est ab administratiōe gargarismati: sicut est proprie aqua rosata cum aceto. hec em̄ est conuenientiō omni speciei et⁹. Aut aqua infusōis sumach aut ribes aut succus corticū nucum recentium cū aqua sumach ⁊ aqua cotlandri hamidi ⁊ such. Et ex eis est aqua granatorū acetosorum et dulcium tritorum cum tota substantia ⁊ succus solatri cum semine rosarum est admirabilis: ⁊ similiter cito niorum sorbarum ⁊ iachur ⁊ bellach et similia. Et quādoq; admiscetur cum istis q̄ est sicut balaustie. ⁊ gallie ⁊ semina rosarum ⁊ alumen ⁊ similia. et vigoratur operatio eorum. Et succi agreste sicci cū predictis liquoribus inuamētib⁹ est sublime: ⁊ similiter succi sumach sicci ⁊ similia. Et ex cōpositis est dyamozon confectus cū moris siluestribus aut ex moris rhāni ⁊ est inuantiū. Et ex sufflationibus in guttar que sunt proprie huius intentionis sunt alumen proprie balaustie ⁊ cortices sumach et succus agreste et oleum onfacinum ⁊ similia. ¶ Si autē collerica sit materia conferunt hec que diximus facta magis infrigidantia cū eo q̄ est proprie sicut succus solatri et rose ⁊ sandali et camphora ⁊ mucillago psilij et similia. Et quedā ex eis nō tantum gargarizata sed etiam bibita sunt inuamenti sublimis: sicut verbi gratia. rob de papanere bibitum est inuamētū sublimis vehemētē ⁊ pprie cū aqua sumach. Et simily lac q̄ mulgetur ex semine papaneris et aqua rosata et ex eis ē succ⁹ solatri depuratus et bibitus mane et sero s̄m mensuram duarū testarum oui aut trium. Et similiter mucillago psilij cū coisdro et grano vno et dimidio cāphore. Si autē materia fuerit fleumatica gargarizandū est in principio cuz aq̄ rosata et aceto. Deinde fiat cū rob nucū et diamozon confortatis cū eo q̄ est sicut galla ⁊ alumen ⁊ acetatis ⁊ silia. ¶ Si autē ad

Gattaris.

statum precesserit egritudo tunc medicamine sūptico sicut resolutio vidēda est. ¶ Et in calida q̄dē materia administratur sicut mel rosatum aut mel cū aliquo eorum q̄ sunt sūptici quorū narratiōe faciemus iam. Et ex eis est succus solatri cū melle rosato aut mulle ⁊ pulpa castie situle cū ipso est cōuenientiō aut cū rob mori et lac ex eis est q̄ conferunt gargarizatus in hac hora. Lenit enim ⁊ dolorem dentis sedat. Et q̄nq; administratur cū medulla castie. et cōfert gargarizatum et bibitum ⁊ pprie cū pauco zuccharo ⁊ croco. Et oportet q̄ administratur lac calidū et pprie cum mulge mur ⁊ oportet vt sit pprie lac caprinum aut asininū. Et huius est intentiōis ē. Vnde vbi hecog ex coagulato vne ⁊ rob: et rob nucū cum eis: que sunt sicut myrtha et crocus et ex eis etiā rob mororum cum ipsis aut decoctio ficuum et senugreci cū bdello ⁊ rob: et sicut decoctio passularū et senuugreci et ficuum et dactilorum cū eo q̄ est sicut myrtha ⁊ crocus. ¶ Et si fuerit materia frigida cōferunt aliqua ēteorū q̄ nunc dicim⁹ ⁊ ex eis est rob nucū: et rob mori facta fortia cū pietro myrtha et croco. Et similiter lac caprinum cum serore canis albo ⁊ melle aut aqua mellis cū pauco sinapis aut syrupus acetosus cū sacco rassani. Si autē vltimē hora status vtendū est tūc medicamine maturatiōe agreste in se lenificatiōe simul ⁊ resolutiōe: sicut verbi grā. decoctio ficū cum baurach ⁊ ex eis decoctio papaneris ⁊ passularū cū baurach. Ex eis autē q̄bus vtimur ad lenificandū sunt lac pprie ⁊ decoctio ficū et passularū ⁊ macillago psilij in calida materia ⁊ seminis citoniorū: ⁊ seminis lini ⁊ fenugreci ⁊ altee ⁊ decoctio dactilorum ⁊ meybeg: ex coagulato vne ⁊ aqua sursuris ⁊ liq̄ritie et rob et similia. ¶ Retosolutiua autē quibus vtimur cū predictis sunt sicut sal muri et meybeg baurach myrtha crocus sal armoniacus piretris harmel sinapis asa fetida rassanus: sercus canis albus et pprie qui comedit ossa: sercus infantis nutriti ex lupinis: sercus hyrundinis ⁊ puluis hyrundinis combustarū et similia. Et nos modum comburendi hyrūdines dicem⁹ post diuersos modos compositionis s̄m diuersos philosophos dicem⁹ post. Vtendū autē est extrinsecus emptis q̄bus exemplaret exteri⁹ gattaris cū reb⁹ aggregatiōis virtutē

De egritudine

maturationis et attractionis: de quibus mentionem fecimus in capitulo de apostemate duarum amigdalax: quare oportet ut pars illa afferatur ad hunc locum.

¶ Si ancha terminatur secundum unum trisum modum: aut enim res soluitur aut suppuratur aut pmutat. Versum medicamina quibus resoluitur iam diximus et medicamina quae ipsam materiam deducant ad maturacionem similiter diximus. Cum autem ad maturacionem puenit fuerit: tunc ad apostematis aptione studendum est cum medicamentis proprie aggregatis intentiones duas aperitionis: scilicet lenificatiois: ubi gratia: sicut ex medicamentis acutis sicut baurach aut steracium herbe albedustar quorum cum aliquo eorum quod est sicut succus herbe albedustar quorum nunc est sublimis. Res autem apientis aptacionem huius summa hec est: sal armoniacum proprie et baurach et myrrha et harmel et asa fetida: stercus canis album qui diu passus est ossibus et stercus infantis pasti ex lupinis cum vino: et stercus hyrundinis et cinis pullozum hyrundinum visorum secundum formam quam scribitur: postea et ex his est stercus adib et ex summa lenitiorum que administrata eis facit aptione apostematis sunt lactuca et succus herbe albedustar per excellentis succus caulium et decoctio ficuum et decoctio fermenti vel infusio eius in rob aut decoctio ficuum. Si autem cum istis non fuerit aptum apostema tunc recurrendum ad composita ex istis que dicimus post. Et si adhuc non aperiat ex istis recurrendum ad aptione eius cum ferro. Et sunt ex herbis scindentes huiusmodi apostemata cum unguibus postquam immiserint digitos in guttur. Cum autem manare ceperit sanies locetur super faciem suam et liniatur guttur ipsius et palatum fricando ipsum digitis cum melle et sale pauco et frequenter gargazationes ex eis ut mundificetur locus. Et de cetero fiat processus noster cum ab stercentibus et mundificantibus. Deinde cum sigillantibus sicut in capitulo de viceribus singulari et alcohola diximus.

¶ Permutatio financhie est secundum unum duorum modorum aut deurescit subito aut non subito. Et est quidem de litescencia aut declinat in occultum corporis aut in manifestum eius et de clinas quidem in occultum corporis et subito sicut est raptus proprie ad pulmonem aut cor interficitur raptus eius ad cor in secessit illico aut confestim profocat. ad pulmonem pro non subito

Gattaris.

to. Et dicit hyppocritus quod in septem diebus et si contingat quod hos effugiat incoluntant et illud ideo quoniam virtus est que vincit aut vincitur. Et inest virtuti fortis ut nihil possit ei resistere etiam si sit impotens ex impimentibus fortibus sicut venenum. Unde enim virtus fortis supra venenum possit et expellit illud. Quod autem declinat in occultum corporis et non subito causa est interdum pleuresis aut peripleumonie aut pitissis.

¶ At vero quod declinat in manifestum corporis facit apostemata exterius et aliquid bohor. Et dicit galienus quod plerumque sinachia pmutat in erispilla et ignem piscum et proprie in ceruice et manes quidem accelerat salutem et delitescens subito cum metis pmutacione petit cerebri medullas et demum interficit.

¶ Quintam rem complent administrationes medicamentis dolore vehementem sedantium sicut de iacur proprie et viscus de papauere et clausurum gutturis elargantibus: de quibus locuti sumus in tertio canone.

¶ Sextam rem complent regimen conueniens in generibus rerum sex ut locetur in aere temperato et sint contenti in cibis eorum in principio hydromelle et aqua zaccari. Deinde procedant ad aquam ordeide deinde pcedant ad aquam lentis extortitatarum et ordeide. extingunt enim inflammationem et acuitatem sanguinis et sint ordeide partes. I. Deinde ad inscicerum cum aqua ordeide: deinde ad inscicerum: deinde gradati procedant ad sorbitiones ex farina fabarum: atque ex amillocum melle: deinde ad iura surfuris cum melle post hoc perueniendum est ad vitella ouorum sorbillum et iura pullozum et similia. Et si quidem comensurandum est ut administrantur primo lenitina conuenientia: deinde maturativa. ultimo vero resolutiva et aperitina. Comensurandum est etiam eis somnus nam in multitudine eius timetur suffocatio: quare oportet ut parum dormiant et cum dormiunt excitentur sepe et proprie cum videntur molestari in spiritu offendi stertedo et in nocte molestior est eis somnus quam in die et somnus immedietate post sorbitiones est molestus eis.

¶ Alexader. Oportet metiri medicamina secundum mensuram posse vir tuis cuiuslibet. Teneris enim corporibus debiliora duris aut fortiora sunt adhibenda medicamina. Quare oportet ex debilibus et fortibus medicamentibus summas consideres.

De egritudinibus

Alexāder. Dyamoro simplex cōferēs egritudinib⁹ vne & sinanchie & apostematib⁹ duax amigdalax & ppue in p̄cipio. Accipe succi morozū de seni mediocri in matoratio ne & acerbitate & morozū rubi similiter mediocri inter ma surū & acerbū & mellis & rob: añ. ptes equales. Decoquant semper abijcēdo spumas vsq; ad essentiaz mellis tenuis et sunt ex hominibus qui ponunt ex succis morozū: añ. par tes. iij. & mediam. Et est operatio eius mellioz.

Idem. Rob de moris alud & est maturatum et lenitis num. R. succi virozūq; morozū pfecte maturatorum: añ. partis. iij. mellis partem. i. Decoque sicut prius.

Idem. Dyamoron ex succis morozū rhamni et propie non maturatorum et est sipticus ceteris et eius operatio fortis in principio est.

Idē. Dyamoron & gallie. cōposuit. Accipe vini morozū vini stiprici: añ. lib. iij. & s. mellis. li. s. onfacij aur succi rosas: añ. s. iij. coquat succus prius cum vino vitimo. pone mel postq; coctionem habuerit pone puluerem & sunt q; addit myrthe aluminis: añ. s. s. croci. s. iij.

Idem. Rob de cytonijs aut piris aut malis granatis aut ne spilis aut zarur ad hoc conueniens est: & quādoq; misce sur cum predictis.

Idem. Rob nucum omnibus his excellentior est: dicta ē aut operatio rob nuncum in antidotario.

Idē. Medicamē cōferens sinanchie & apostemati gule san guineo & colerico et est medicina leuis. resoluit em̄ ipm qñ bibitur ex eo paruz. Et qñ fit gargarism⁹ ex eo. Accipe succi solatri & feniculi: añ. lib. s. bulliat duab⁹ aut trib⁹ ebullis tionib⁹ & cola: & da cū zucaro tabarzet. s. s. & croci dauich. s. bonum et expertum si deus voluerit.

Abemet arasi. Cōfectio medicaminis ad sinanchiā ex p̄ti. R. seminis harnel sinapi p̄iretri seminis raffani myrthe asa baurach salis armoniaci pipis calamētī stercois hyrūdinis stercois canis albi sicci stercois hois sicci cine ris hyrūdinis: añ. partes equales. Teratur et fiat sicut alcohōl & ex vna pte eius insuffietur in guttur et ex alia fiat gargarism⁹ postq; cōficatur cū melle et accipitur sicut vna galla ex ipso ad gargarizandū cū aqua mellis. hoc autem

Giamoron

Gattaris.

medicamen est vtile cū egritudo fuerit vltimata.

Abuali. Medicamen conueniens in sine sinanchie qñ festinat ad aperitionē ipsi⁹. R. cineris pulloz hyrūdinū p̄bu: stop stercois canis albi adusti: ster. isatis adusti pastis in pinis ster. hyrū. adusti: añ. sal armoniaci p̄tē. s. fiat ex eis puluis subtilissim⁹ & sufflet ex eo i guttur & linat cū melle & gargarizet ex ipso & fiat hoc i die cum iterationib⁹ plurib⁹.

Salienus. Cinis pullozū hyrūdinū sine recentis sine saltozū & ppue cū radice liquiritie: & sint partes eoz equales sedat vehementiam sinanchie statim: & hoc quidē bibiles vel linium & insufflatū in guttur: & gargarisma ex eis. **Idē** stercois canis albi comedētis ossa: & ericcasū & redacū in puluerē subtilissimū: & suffiatū in guttur & linitū cum melle: & gargarizatū est ad illud medicina sublimis: & si liz niatur ex eo cū modico succi cucumeris asinini & melle guttur de fortis: & cōferunt inuamentum magnum.

Joānes Serapionis. Medicamē conferēs sinanchie sicut ter. R. balan sterrosaruz: salis armoniaci aluminis iamēni añ. s. i. p̄iretri cubebe. añ. s. s. gallarum: spodij: croci: añ. chl rat. iij. rob. s. i. rob de motis. s. iij. aque cassief. s. ij. fiat ex eis gargarissimus.

Idem. Cōfectio dyahyrūdinis inuamenti sublimis ad dolorem gutturis: & p̄ocationem & sinanchiam. R. anisi seminis apij: ameos: storum squinatū. liij. celestis. cynamomi. amomi. arisologie lōge. aluminis iamēni harnel. myrthe. cassie. liquiritie. croci. añ. añ. iij. trociscoruz croci magnetis. seminis rosarum. añ. añ. iij. costi cineris hyrūdinis recentis. añ. añ. vi. spice amili. añ. añ. i. gallaruz. añ. i. & s. Con fice cum melle colato. Conferet medicamē istud in sine sinanchie & aliozū apostematū guttaris: & tunc proprie cum indiget aperitione. & est ad illud fortius omni medicamine & sumatur ex eo quātitas galle: & dissoluatur cū aqua mellis aut ordet aut succo rosarum aut aqua rosata aut lentis & radicū liquiritie & gargarizetur cum eo & leniatur cum eis de seors in gutture pluries indle.

Idem. Modus autē cōburētū hyrūdinis est sicut hūc modū opz eas primo de collarivi sanguis eaz suat super alas ipsaz. Deinde puluerizetur sup eas saldeinde misatur in ollavi

hyrūdinū pulm

*Lamis
Stellu*

De egritudinibus

treas stricti ouicij et cooperatur: et sigilletur cum luto sapientie et ponatur in furno visp dum adurantur et cōseruetur cineribus earum. Et vtere cum necesse fuerit.

¶ Cōfectio trociscorum croci magna. ℞. cynamomi croci: an. 3. 4. rosarum amomi costi: an. 3. 4. myrrhe. 3. iij. radicis liquorice solij indi. an. 3. 4. Aggrega cum vino et sac trociscos.

¶ De raucedine vocis.

Rucedo vocis aliquando accidit a malicia complexionis si sine materia et eius cura est alteratio sola. Si enim accidat a siccitate acquisita ex pulvere: aut fumo aut vtero siccato aut cibo aut potu inducente siccitatem et imprimete in lacerato vociferationis. Cura eius est cum lenitius et humectantibus: de quorum summa est dragagatū: et gummi arabicum: et liquorice et lochy eorum et cōposita ex eis et similia. Et si sit ex inflammatione et asperitate et cura eius est cum explicitis et lenitius de quorum summa est mucillago psyllij: et seminis citoniorum et medulla seminis cucurbitae et citrulli: et aqua melonis indi et similia: et si sit a frigore ledente et asperitate laceratum vocalem: et cura eius est cum rebus maturantibus et frangentibus et acquisitum est ex infrigidatione et cum hoc etiam lenificantibus: de quarum summa est crocus et myrrha et liquorice cum vitello oui: et ex eis est olibanus cum melle: et pularum et silia que dicimus et distinguemus post. Et quod accidit ab humiditate supflua et cura eius est cum eis que resoluunt ventositatem et humiditatem: de quorum summa est calamentum et yreos et piper et similia. Aliquando accidit hec passio a malicia complexionis cum materia calida vel frigida: et cura eius est due res. Prima est subtractio cause. Secunda est adequatio vel rectificatio effectus.

¶ Et prima quidem perficitur cum eductione materie facie: et si dē fuerit sanguinea cum sōmia cephalice aut basilice: et si fuerit cum permixtione colere administranda est enacuatio eius cum eo quod est: sicut aqua fructus et silia. et si non fuerit febris tunc euacuetur cum lacte dulci et cassie. et in umbis et silibus. Si materia fuerit slegmatica soluat cum yera aut corchis et similibus. Cōferunt etiam in calida: aut in frigida materia. cysteria et enemata solutiva sibi rei exigentiam.

¶ Scdam rem cōpleat administrationes medicinarum ipsarum.

Gattaris.

Alimenta lacerti vocalis remouentur. et sunt quedam ex eis calida: quedam frigida: quedam lenitina: quedam vero humiditate supflua et sicca: quedam siccis per se sit asperatum vocis. Summa autem calidiorum medicaminum emedantur nocumeta vocis hec est. cubebe. piper. cōmasticatio et administratio eius cum cheimes clarificat vocem: et ex eis est liquilla sibi oēs modus administratio eius et sibi lohoc ipsius et lohoc de caulibus: et medicamenta facta ex croco et myrrha et medicamenta facta ex piperibus aut ex aia fetida cum aceto siliatico et croco et acetum squilliticum. est medicamentum bonum: et sibi opponatur cum radice et stozax et calamita: et sibi alborin et olibanus et calamentum. Et expertum medicamentum quod. ℞. olibanum partes. v. myrrhe partes. i. Da cum vitellis ouorum. Et cibi eorum sint sorbitiones farine. aut mucillagines cum melle.

¶ Frigidiorum autem summa hec est: mucillago psyllij et citoniorum. et aqua melonis indi: et vniuersum quod eorum administratum cum zuccharo: et sibi aqua citrulli: et aqua cucurbitae: et medulla seminis eorum: et portulaca et semina eius: et grana papaueris et ius atriplicis in cibis: et maluarum: et aqua ordei. et aqua granatorum: et amilum: et amigdalarum: et iunbe et cucurbitae et cucumeris et citrulli. et inlebe subtile. et similia.

¶ Lenitiorum autem summa hec est. liquorice est succus eius administrata sibi omnem modum administratio eius est lenitum bonum clarificans vocem: cui accidit exaspatio propter quamcumque causam et ex eis sunt cheimes: passule sine ossibus et mel passularum: et grana pini. et ficus sicce pingues et dactili pingues fenugrecum et semen lini et radix liliij: et zuccharum et canna mellis: et coagulatus vine. et rob: et mellebutegi: et sorbitiones ex fabis et medulla tritici: et vitellio. et lac cum melle et ieiunio: et sorbitiones surfuris extritico: et ex amilo penidij et agmudalis dulcibus et amaribus: et cerebella cum melle: et iuniores carnes cum rob: aut zuccharo aut melle aut insculis: et hydromel: et syrupus melissinus: et vinum dulce: et succus de granatis dulcibus. et vinum de passulis et de dactilibus. et sorbitiones facte ex eis. Item iuniorum lohoc alchichiris cum lohoc de liquorice cum melle: et similia.

¶ Supfluitate autem humiditatis exiccantibus: et mollificationes.

De egritudinibus

Impressas in lacerto vociferationis summa hec est squilla pape et acetu et opimel ipsius. et maxie voce corroborantium in hoc casu est sandaraca: et ppeue cu aceto squillitico. ana. parum et sepe gargarizata et ex eis succus aliesfare. et lohoc eius: et lohoc de caulibus: et de squilla et pip cu vitellis ouoy et cubebe sllr et olibanu de rob. Et sint cibi eoy lns cauliu: et ius ciceru cu pipere: et tali aliesfare in primis cu eleuant a terra: et oua aperta i cinere: et raffanus. Et pferit eis vomip et ppeue cu raffano: et similibus.

Rebus aut quas summe aggregat qng vtimur in cibis: qng in sorbitionib: qng in gargarismantib: et qng in lenitionibus et lambitionib: et qng necessitas expetit p mixtos ne ex aliqb: reb: q sunt insumimis. et sic facim: id cu cosideratione sicut ex necessitate cogimur. et de his nos loqmur si deus voluerit.

Sa. Lohoc ciferens raucedini et aspitati vocis. R. seminis lini assii. riloaloeo granozu pini amigdalaru assaru pularu enucleataru. an. Tere et pice cu melle quatu sufficit.

Sa. Cofectio lenificans vocem. R. dragagari. 3. f. grano ru pini. 3. i. r. f. infunde dragagantum in rob optum iustici ad infundendu. deinde confice cu melle dispumato. Dosis eius. 3. v. mane et sero vtant sicut lambendo.

Idem. Cofectio pularu bichylaru. R. carnis dactiloy. 3. i. piperis lōgi. 3. i. r. f. cucube. 3. ij. seminis feniculi. 3. ij. et p. p. nearu purgataru. 3. f. amigdalaru purgataru iuchari an. 3. viij. Et cofice et da in modu nucis.

Idem. Lohoc clarificans voce exasperata ca calidi sari. R. dragaganti: gummi arabici: liquiritie. amili: seminu cucurbite: cucumeris: mellis citrulli: portulace. an. 3. ij. penidiaruz. 3. ij. croci. 3. i. Fac formas similes lupinis et teneat sub lingua.

Idem. Aliud in causa frigida. Accipe liquiritie: piperis albi: cubebe: myrthe: olibani: gummi arabici: an. auf. ij. spice auf. i. rob. pedlaru et mellis colati quantu sufficit. Da cum aqua decoctionis liquiritie.

Idem. Aliud valēs sllr. R. seminis lini assii. amigdalaru dulcis mundataru et amararum. an. 3. r. penidiar. 3. i. r. f. croci: cinamomi: piperis. ana. 3. j. r. f. mellis optum sufficit.

Lohoc raris

Idem

Idem

Idem

Idem

Raucedini facit.

Pectoris et pulmonis.

Lohoc ex inuentione nostra remoues asperitate vocis: et raucedinem. R. dragaganti. 3. v. Gummi arabici. amigdalarum dulcium: amili: seminis cucumeris: an. 3. iij. seminis citonioruz: liquiritie: seminis citrullozum. an. 3. iij. penidiarum. 3. ij. Confice cum melle colato.

Aliud ex inuentione nostra. R. ficu plinguis siccaru: carnum dactilorum. an. 3. i. calameti sicci. 3. f. dragaganti: cus bebe. an. 3. i. r. f. Confice cum melle colato.

Isaac iraelita. Cofectio pularu de croco ciferentiu cum virtute dei asperitati: et raucedini vocis ex frigiditate. R. croci. 3. iij. cubebe. 3. i. r. f. succi liquiritie olibani. an. 3. j. Fac pillulas cum rob: et sint pillule magne: et teneat vnam sub lingua: et glutiat saluam eius: et est expertum bonum.

Isaac. heben amaran. Medica me ciferes dolozi gule: et asperitati: et raucedini expertu. R. croci. myrthe bone pipe ris albi. an. auf. i. pularu enucleataru. dragaganti albi. an. auf. iij. amigdalay dulcis mundataray auf. viij. Tere oia et cofice cu melle colato et reconde in vase vitreo. Dosis eius sicut sicut auellana. i. teneat sub lingua.

Sabor. Cofectio medicaminis pferentis raucedini vocis ppter causam calida: et dolozi q est in lacerto vocis: et re mouet inflamationem: et sedat sllm. R. Gummi arabici: dragagati seminis cucumeris: an. 3. j. succi liquiritie: amili: ordei: vel frumenti: an. 3. ij. Tere et confice cum mellibures vel cu macillagine seminis citonioruz: et psillu. Et fac formas similes auellanis: et accipiat lambendo mane et sero.

Democritus. Medica me ciferens abscessioni vocis a caliditate. et sedat sllm. R. seis. cucumeris mundati. 3. vj. succi liquiritie. 3. vj. seminis portulace. 3. j. Cofice cu albumine ouis et fac trociscos et teneat mane et sero. i. sub lingua.

Incipit summa secunda de medicinis egritudinum pulmonis: et primo de asmate.

Asmate qng contingit ppter causam q est in ipso pulmone et pibus eius et qng ppter cofluentia ad ipm a cerebro et partibus capitis qng ppter comunitatem ipsius cum alijs membris. Et contingens causa pulmonis quandoqz comunicat ei totay in occupatione: et compatiuntur in altera

De egritudinibus

affum: & tunc proprie cum sepelitur pulmo i torace eadem occupatione conclusi. & est illud quod est suspectu: & timorolum. pereunt enim plurimi subita profocatione: & interdum quall profocati spumas emittunt: & turgescunt facies: & linet: & oculi quasi foras preeminent & quandoque est propter impedimentum in ipso pulmone & partibus eius tantum. ¶ Est autem egritudo hec senibus familiaris: & non sanat in eis. Puer vero etiam accidit. verum quod sanat in eis i punitatione eius & corum & iuuenibus raro tollit: & quod cum eo senescunt. Mulieribus vero non sepe accidit: & citius sanat in eis quam in masculis. Contingit autem in hyeme & maxime in fine hiemis sicut plurimum: & contingit in estate est praesens multiplicat in locis humidis: & in arboribus & caavernis: & testudinibus. Est etiam familiaris his qui metallica operantur: & mineralia: & qui videntur odore sulfuris: & colophoniae: & piscis quod exercet artes plumbas quod conflant argenti & vini. Et curatur quod per elongationem ab ipsis. ¶ Distinguentur autem in speciebus & almanis hoc modo. ¶ Si casus est i pulmone ipso proprie: & est materia grossa adherens aut clausa i pulmone ipso & canernis: & meatibus spiritibus: & est illud quod est sicut plurimum. Tunc eius cura est. v. res. Prima est comensuratio regiminis i generibus versus sex. Secunda est aduersio materiei eius. Tertia est subtractio eius. Quarta est diuersio eius. Quinta est correctio accidentium.

¶ Primam quidem rem complent comensurationes regiminis eius: primo aeris ut locetur proprie in aere temperato declinante ad siccitatem magnam & laudatur eis cibi abstinentia & potus & paritas eorum: imo gradatio fiat in eis iuxta virtutis exgentiam & morbi tolerantiam. Et sint cibi eorum proprie calidi & siccitates calide: & sint boni chymici: & sint qui ventrem lubricum faciant: sicut aqua ordei: & proprie aqua cicurum cum amigdalis amaris & aqua ordei cum melliloto aut fenugreco. Danda etiam sint iuscula & maluis cum amigdalis aut ex criso locanna: aut blea. Deinde perueniendum est ad vitella sorbilia & ad carnes teneras: & sunt proprie ex animalibus carnes leporis: & capriolorum & castorei algazel: & vulpis: & hyrci & cerui & similia. Et ex volantibus carnes pullo: & gallinarum & perdicum & similia. Et pulmones asialium sunt mirabiles eis: & proprie vulpis & hyrcini. Partes vero

Pectoris et pulmonis.

nis vero quo vivunt sit coere hinc semina proprie sicut anisus amicum feniculis nigella cartamus nasturcium et silia. Ex piscibus vivunt piscibus squamosis & petronis: & agilibus: & sicut murtas est eis mala. Porus autem eorum sit vini subtile antiquum pauca quantitas & vinum dulce est amicum eis confortatum cum alio quo ex subtiliatis: & hydromel est eis potus bonus & potus supra cibum est eis malus: quare oportet ut expectet supra cibum diu: deinde bibat parum horum post horum. Quod autem repletione & nausea: immo si accidat vomitu expellat: & ex bono regimine est ut eis semper assidue veteris lubricitas cum eis qui sunt sicut ins galli antiqui cum medulla cartami: & aqua vorlubilis & sicile & proprie administrata ante alios cibos & comensurata ad hoc carnes condite salite & oua taracti.

¶ Si autem cum his natura non lineat: administratur aqua ordei cocta cum modico enforbit parum post parum. & n. inuamens sublimis. aut aqua ordei cum puluere yreos aut aqua decoctionis epithymi cum rob aut melle aut decoctio ficum cum yreos: aut cum halse aut calamito: aut decoctio calamenti cum melle aut ylopi cum rob aut passinartum & fenugreci cum melle origani persici. Decoctio cum aqua ordei est mirabilis & proprie cum melle & sicut praesens & radicum rassani et solum. Quod somnum supra cibum & pariter somnum & iaceat in domo lucida & modus sit accubitus ut videatur potius sedere quam iacere. Sedendo enim melius praesens iacere respirat. Iacendo autem difficilius. Exercitari autem oportet cum gradatione ex tardo ad velocem ex paruo ad magnam & qualiscumque fuerit in ietunio. Et exercitatio per loca decliua & arenosa confert et similia liter currere per ea: interdum inuat & vebi per mare & non multum ne virtus defatigetur: & similiter duci de loco ad locum lecto pensili. Exercitia autem animi locunda medicaminum mors

¶ Secundam rem complent administrationes medicaminum in sebi materia carminantia & maturantia & aggregantia in se humectatione & subtiliatione & incisione ut cadat materia in corpus materie integra. Quare vitanda sunt subtilia & scideta pure: & puocantia ne excludatur & separatur subtile grosso & non amplius recipiat curam. Ex vere autem maturantibus est ins galli antiqui parati sicut artem: et ex mel squillitico cum aqua passinartum & etiam xyrrupus de ylopo & de

De egritudinibus

codio de yfopo: & fyrupus recipiēs paffularū enucleatū & fenugreci partes equales: qm̄ est inuatinus valde & fyrupus de paffio & alia quoz narratiōe facim⁹ post. Et inū gatur pectora eozū cōfricādo fricatiōe cōuenient vel vehemētī cū oleo de cheiri et pprie citrina: et anetino oleo et camomillino: aut laurino tepid⁹ fapponēdo eis lanas yfopi calidas. Et ex vncionib⁹ magni iunamētī est oleū de lilio & oleum de yreos et eis forū⁹ est yfopi cerorum noſtri cuius narratiōem faciemus poſt: ſi deus volnerit.

¶ Tertiā rem cōplent adminiſtraiones euacuatiōnū ex ſto bothomia. et ſolutiōe vētris cū medicina et enemantibus ſolutiuis: et ſi qdē materia fuerit calida ſanguinea cōfert ſto bothomia baſilice: & ſi cōtingit paſſio ppter retētiōem es moroydaz aut mēlruoz eozū puocatio ē iunamētī dicēſ. Si abūdat cū ſanguie colera ſoluatur natura cū trociciſ de violis: quoz narratiōez faciem⁹: et ſcribem⁹: et ſtibus. ¶ Si vero contingit ab exuberātia ſlegmatis viſcoſi & pinſuis. et ē id qd est ſm̄ plarimū euacuetur cuz cochys: aut vera. & pillulis de agarico: et pillulis de colloquitiā: quas rum permixtiōe ſcribemus poſt & alijs: et ſi nō fuerit natura obediēs faciem⁹ clyſteria pcedere purgatiōe & ppxe ſi oportet acuta. Et ex bono regimine ē vi fiat euacuatō & pprie renouās numeri et cadat inter purgatiōez et purgatiōe adminiſtratio vomit⁹ poſt raffanū: & pilces ſalts tos & almuri. Et ſunt ex hoibus q̄ inſigūt fuſtes ellebori albi in raffano & ppināt raffanū poſt diē & noctē extracto ide elleboro. & ſunt q̄ puocāt vomitū cū ſinapi & ſale & almuri aq̄ & melle aut i oximelle: aut cū ſinapi & baurach & oximelle & caue ne cadati viciſſitudinē adminiſtratiōe frequentia et debilitetur virtus ſed interpellatio competens.

¶ Quarta rem cōplent fricatiōes facte in extremitatib⁹ & venoſationes facte in ſcapulis & cruribus & appoſitiones rubificantiū & cauterium in zuphendes & ſimilia.

¶ Quinta rez cōplent adminiſtraiones medicaminū anhelitū facilitate: aut materias q̄ ſunt in pectore p ſcraſū facile educentiū aut humiditates ſuperfluas exiccantiū.

¶ Medicinārum aut anhelitū facilitate: ſumma hec equilla aſſata et adminiſtrata cū melle: aut trociciſ ex ea cū

Pectoris et palmonis.

rob: aut oximelle ipſius & aceti & lochy ipſius elargāt anhelitus vias & abitergūt. Et ex rebus mirabilibus ad hoc est primo vulpis ſiccus: & pprie. 3. ij. cū eo q̄ conuenit ex portibus. Et ex eis est yfopus & haſce & calamenti et oziganum piſcum et anilum & piper. ¶ Saliennus aut dicit q̄ decoctio paſſularum enucleatū: fenugreci & rute cū modico caſtoreo: cōmodius frequenter data operatur. ¶ Itē dicit q̄ gutta armoniaci ppinata cuz oximelle potenter liberat. Et ex eis ē decoctio yfopi cū melle & ſcibus. Et ex eis est crocus cū melle elargat enim anhelitum: & ſitr ciminum mixtū cuz aceto. Et ex valde expertis difficultati anhelitus est laur⁹ & grana eius & oleum ipſius ſm̄ oēm modum adminiſtratiōis eozū ſine bibitū ſine lochy ex eis: ſine vncionibus. Et ex rebus expertis est enula & ſuccus eius. ¶ Et ex vncionibus expertum est oleum laurinum: & oleū de ſpica: & oleum ruta: cū yfopi ceroti & ſimilia. Et ex eis que emplaſtrantur ſunt anetum & camomilla: et ſanſucus que decoquantur & enapozentur eius pectus & partes vicine. Ex medicinis autē copoſitis q̄ conferunt ſtricture anhelit⁹: & difficultati eozū ſunt mitridatū & ruyaca & athanaſia magna & parua & medicina de muſco dulcis & amara: & dyalaſur: et dyamarte pprie et ſagzenea magna et parua: & ſilonū & pprie dyaliron pipereon et alia: quozum narratiōes faciem⁹ poſt. ¶ Medicinārum vero pectus mundificatiū & palmonē ab humore groſſo & putrido: & oppilatiōe ſumma hec est yfopus pprie ſm̄ oēm modū adminiſtratiōis eius & haſce & oziganum et ſerapinū et pprie cū vino et medicina de ſquilla. vztice vero et ſemen eius inuamētū est manifeſtū. educit em̄ humores groſſos ſepultos in pulmone & pectore & proprie ſorbitiones decoctionis eius in aqua mellis & ozidei et ſicubus ſiccis. Et radialſefare ſm̄ oēm modum adminiſtratiōis eius est mirabilis: et ſitr ſali eius in pumis cū elenātur: et ex eis est naſturtium cū incifione & ſubtiliatione ſua: & ſitr capparis ſalita: & ſimiliter porru: & ſemen eius cū aqua ozidei: et melle & decoctio volubilis cū oximelle ē mundificantiū bonū & ſitr ſiſteleos cū melle & ſitr. yreos: expellit em̄ materias & mundificat pectus efficaciter. Serapinū aut cū aq̄ ruta te & ex mundificantib⁹ pect⁹ ſoliter extrahens ab eo humores

De egritudine

res crudos: proprie eius. 3. 1. tertie due. 2. undificat eius
pectus omnes species granorum pini a lanie & grossis hu-
moribus fm omnē modum administrationis eorum: 3. una
mentum decoctionis calamēti cū ficibus: aut passulis enu-
cleatis in extractione grossorum humorū ex pectore & pul-
mone & dilatatione anhelitus est sublime: & similiter facti
comestio ipsius cū amigdalio et zuchcharo: aut melle: aut si
cubus sicis: huius etiam intentio est albaice. alaror ara-
bicum & laurus & grana eius cum melle. ¶ Medicinam
autem epicantim superfluum humiditatem aggregatā i
pectore & pulmone: quibus vrendū est. in subsumigis & in-
terdum potionibus. Summa hec est arsenicum tritum et
semperatum cum vitellis ouor. Deinde accipe ferulam: &
incide eaz per frustra rotunda: & imbibantur predicta me-
dicamina et dimitte exiccari. Et fiat subsumigatio cū eis: &
recipiat feruus in os per traiectionis & assidue per ali-
quos dies omni die ter: quā sanat. Et si derelinquatur vehe-
mentia exiccationis in pectore & pulmone redeundū ad mol-
lificationē proprie sicut est syrupus de chesmez et decoctio
ficium: & ius galline et ius atriplicum: et maluarum deco-
ctarum cū gallinis & que hoc curia procedit & adiunctiones
pectoris. Deinde redeundum ad administrationes medis-
caminum summe huius & nō negligatur operatio hec quā
sanat. Iulus etiam intentionis est sulfus citrinus mixtus cū
arsenico: & proprie sunt eorum partes equales: & fac formas
similes anellanis cū adipe renū caprarū aut vacce. Et vere
sicut diximus p traiectionis. Et ex eis ē myrtha: cost: aristo-
logia & castia & croc: & arsenicū. Fiat ex eis forme cū adipe
caprino. Et vere. Fiat arsenicū & aristologia sicut cū adipe
caprarū. Et ex eis aut huius intentionis quā dant p os ē sulfus cū
ouis sorbilis: aut sulfus: & arsenicū cū ouis & cū melle. Aut
arsenicū cū aquā mellis. Aut pillule ex arsenico & gummi pini: &
nos plura intentionis huius scribem: posse: si de: voluerit.
¶ Cura aut asmatis facti a materia catarrali ē due res. pri-
ma est intentio quā adhibere oportet in prohibitionē catarris
hoc quod dicitur est in cura eius. Secūda est intentio i manu-
ratione & expulsionē eius quā aggregatū est in pectore & pul-
mone: & hoc dicitur est in plenti capitulo. Factū aut a copie

Pectoris & pulmonis.

710
tionis malitia sine materia curatur cū eis que diximus. Et
si quod fuerit a siccitate & corrugatione pulmonis ad seipm
tunc potest contingere fm duos modos: aut enim est sine febre.
Et cura eius est inunctio pectoris cū enematis: aut cū em-
plastrationibus vel vncionibus mollibus & frequentatio po-
tus lactis & proprie caprini aut asinini et comestio eius: et
oportet ut sit passus aialius ex reb: humidis sicut proprie herba
ordet: lactuca & malua: & similia. Et frequenter balneario i
tina cum fricatione facta cum ouis & mica panis insula. Et
sint cibi eorum insula ex atriplice & malua & portulaca: aut
pullus aut ouis sorbilla: & accipiant ex lohoc: & alijs medicis
nis curantibus siccitate pectoris: de quibus loquimur post.
Et aut fuerit cū febre. Cura eius est portus aqua ordet et ius
lebilis: & aqua melonis indoz: aut cucurbitae aut aqua
earū cum zuchcharo aut per se. & sit cibis eorum proprie cu-
curbite lactuce: & olera & herbe humide cum oleo amigdal-
larum dulcis. & detur in potu in matutinis: & in sero mucil-
lago psylli: in aqua citrulli & cucurbitae: et melonis indol. In-
ungatur aut pectus eorum cum ceroto Salieni. aut cum cera
& oleo violato imbibitus i mucillagine psylli: aut in aqua port-
ulacae: aut lactuce & citrulli & similia. et vntantur lohoc et
syrupus: & medicinis convenientibus que dicentur post. Cū
aut febris declinauerit litret tinā: & friceatur corp: sicut iā di-
ximus. ¶ Factū aut a super calefactione pulmonis & pectoris
curatur: sicut hic proxime diximus.

¶ Salienus aut cum peruentus ad accessionē fuerit: sic po-
tius blandiendus quā curandus. Peruenitur enim interdū ad pro-
prietatem in exiccatione medicaminū que regimina distingue-
da sunt. ¶ Et primo in regulatione vite eorum ut parca-
tent cibis & potibus cum gradatione sicut natura exposu-
it: & regulentur in alijs generibus rerum sicut scis. ¶ Et
quando peruenitur ad maturaria & proprie mediocri abster-
sionis: aut debilis ex his que scis: & gradatim ad limietas
vaporaciones ex his que scis. ¶ Tertio ad fricationes & liga-
turas in extremitatibus cū gradatione. ¶ Quarto si signa
plenitudinis sanguinis appareat sibi hominū appareat differant a
ca. Si autem signa aliorum humorū appareat differant a
purgatione & vomitu & clysterizatione quousque iam vehes
65 iij

De egritudine in bas

mentia paroxismi cessauerit maturatio: et facillim ex creatur apparuerit abundatia: et anhelitus melioratio: tunc enim audiendum est super his cum cautela. ¶ Quinto si paroxismus usque ad quadraginta dies non declinauerit tunc iter spatulas ventosetur cum scarificatione usque dum competes sanguinis euacuatio fiat. Deinde administratur yere et euacuatio: note et clysteria acuta cum gradatione et vomica medicina sicut i canone distinctus est. ¶ Sexto si adhuc vltimus paroxismus extedatur sinapismus in pectore aut mediscamen rubificatus apponetur hac enim operatione. et ordine tollitur egritudo si deus voluerit.

¶ Democritus. Dandis in primis que aptant materia et digerunt et ad terminum facilitatis et murationis adducit qualia sunt fenugrecum yue passe sicca et pingues dactili pizanes et mel et syrupus ex eis. Et ex eis sunt vnciones circa pectus et ppuie ex yfopi ceroto cum calida lana. Cum autem materia et sputamina digesta appuerint administranda deinceps et maturata predicta et materia digesta educuntia. pectus quoque mundificata quia sunt yvice semina cum hydromelle et ougarum et yfopus sicca et calamethus et yreos et pulegium. hec enim pectus mundificat. Et si materiel apparuerit exuberantia vomitum puocabis et cum iteratione et ppuie cum elleboro in radice raffani incluso et oximelle. Et si adhuc opus maius puerit materiam educes. ¶ Ultimo autem cum res maius proferit. Dada sunt que exiccat materia et pectus elargat et quia sunt squilla i aceto cocta punices baurach feces vini ybuste aurum pigmetum sulfar de singulis partes equales. fiat eorum ystritio bona et misce cum melle et da mane quolibet codearum. i. hoc nam medicamen asma difficile et tussim curat.

¶ filius zacharie arast. In primis vtendus est rebus que materiam maturent in pectore sicut est ppuie decoctio que. R. ficum siccarum. 3. x. passularum enucleatarum. 3. x. dactilorum pulsum. 3. vj. seminis apij feniculi capillorum veneris liqritie yfopi prassij fenugreci: an. 3. v. Coquantur in aqua sufficiens et da ex ea omni die circiter. lib. s. cum mellis. 3. i. Et cum murationis signum apparuerit: da ex decoctione predicta cum. 3. ij. confectionis huius. Cuius hec est pmixtio. R. succi liqritie et yfopi capillorum veneris: an. 3. x. cordumeni pipe

Pectoris et palmonis.

ris amigdalaz amaraz aristolog. rot. seminis vitice yreos baurach nasturij seminis raffani. an. 3. v. mellis dispensa si quantu sufficit. Est enim medicina bndicta ad expellendū supfluitates sepultas i pectore. Poteter enim repellit eas. Cum autem hoc p octo dies aut amplius seceris puocabis vomitum et ppuie post esum sinapis et mellis. Et post hoc feceris: ter no vtre solues cum pillulis quarum descriptio hec est. R. agari 4. 3. iij. pulpe colloquintide yfopi. 3. ij. x. f. succi liqritie. 3. iij. prassij yreos seminis vitice sinapis. an. 3. i. x. f. turbuti yere pigre. an. 3. v. Dosis earum est a. 3. ij. usque ad. iij. Dabis autem ter vsque in hebdomadam: perfecte enim mundificatur pectus et si post hec tota non tollatur egritudo redi ad administracione omnium que dicta sunt secundum scriptum ordinem. et hoc facias vsque dum tollatur egritudo si deus voluerit.

¶ Isaac hebreus amaraz. Curauit quendam patientem difficultatem anhelitus et tussim difficilem secundum hunc modum. ¶ In primis dedit maturantia et digerentia materia. ¶ Secundo eum manit cum his pillulis quas nominauit cochias. R. aloes rubei. 3. vj. agari. 3. iij. masticis colloquintide sarcocolle. an. 3. ij. sticados hysce scamonee. an. 3. i. x. f. fiant pillule secundum cicer cum aqua feniculi humidum. Dosis earum est. 3. ij. x. f. de quarto in quartum diem in mane. Deinde habeat cibum pullos coctos cum maluis aut atriplice.

¶ Tertio dedit de electuario huiusmodi quod confert tussim et constrictionem anhelitus. R. seminum melonis citrullorum mundatorum alcherenben feniculi anisi amigdalorum pinearum mundatorum yfopi capillorum veneris: an. 3. x. croci. an. 3. ij. castie dragaga. liqritie: an. 3. ij. opij. an. 3. i. Tere et confice cum lib. i. penidiaz. Et dosis eius autem. i. in mane cum decoctione yfopi. et in sero ponat ex eo sub lingua circiter. 3. i. et trahat saluam eius et sumat omni mane in sculo ex amilo et surfure cum penidius et amigdalus et seminibus feniculi tritis et in sero comedat maluas vel atriplices vel bletas cum pulis vel pullos cum zucaro croco et amigdalus et passulis et pauco aceto. Et erat et de consuetudine si corpus erat plenum abundans post quam purgationem et si tempus fonebat slobothomare patiente de baslica et precipiebat trahi de sanguine a. 3. l. vsque ad. 3. lxxx. Et secundum istam viam curauit plurimos.

De egritudinibus

Chaac hebe amarā. fecit quidā patienti asma & difficilis
erat anhelus & tussim. ℞. farine cicex amigdalarū dulcis. se
minis melonis diagamanti thuris masculi boiron: añ. ʒ. ʒ. r.
prassij capilloꝝ veneris yfopi calamētū: añ. ʒ. iij. iusquiami
albi liquorite seminis papaveris albi: añ. ʒ. iij. Tere & cōfice
cū mellis duplo pōderis oīm & recēde in vale vitreo. dōsis
eius est ʒ. ij. teneat sub lingua et transigntiat saluā eius.
Cleid. Medicamen cōferens tussi et asmati ac stricture as
nphelitus. ℞. seminis melonis citrati cucumeris cucurbite
mundate seminis lactuce liquorite amigdalarum dulciz
et amararum granorū elmetnū magnorū. añ. ʒ. r. papane
ris albi. ʒ. xx. storacis granorum mahalep mūdatorū semis
nis malue. añ. ʒ. v. croci opij: añ. ʒ. ij. Conface cum melle et
zuccaro. Et sit dōsis eius sicut nux cum aqua tepidat inun
gatur pecus cum aliquo eorum que cōueniunt: & tetinet
omni die super medicamine circiter horas. vij.

*lopo: bps
claffon
claffon*

Cleid. Loch cōferēs asmati & tussi siccis factis a colera sic
ca & facit spuerē & cōfert apati pulmonis et panniculi et est
expertū. ℞. farine fabarū. ʒ. r. amili. ʒ. v. seminis cucumeris
melonis: añ. ʒ. vij. papaveris albi. ʒ. xxx. Tere & cōfi
ce cū ʒ. c. penidiarū. ʒ. xl. Et fac formas similes nucibus & te
neat sub lingua & transigntiat saluā ei⁹. Deinde bibat so
bitiones fursuris tenues cū pauco oleo amigdalarum dul
cium et penidijs & i sero comedat spinachia aut atriplices
aut sildam cum oleo sflamino aut amigdalarum.

Chamech. Sympus de prassio mirabilis cōferens cuz an
filio dei asmati et difficultati anhelit⁹ & tussi & flegmati ag
gregato in pectore tenum bonū & expertum. ℞. passularū
pinguium enucleatarū iuubarum pinguiū sine ossib⁹ et se
bessen: añ. ʒ. c. ficus pingues. xxx. capilli veneris yfopi cala
menti liquorite: añ. ʒ. xx. corticū radicuz apij feniculi anisi:
añ. ʒ. r. prassij. ʒ. l. aque plunialis. lib. xv. Bulliat vsq; ad li.
iij. & pone sup resduo aque. li. vi. & bulliant vsq; ad lib. ij.
deinde accipe vitraq; aquā & pone sup eam mellis boni et
penidiarum & mehibnes: añ. ʒ. xv. Et sit dōsis eius. ʒ. iij. cū
aqua calida. Et sit cibus eorum sorbitiōes facte ex fursure
aut tritico cum melle aut penidijs & oleo amigdolino & car

Pectoris et palmonis.

nes cum tritico vel bletis cū speciebus humidis sicut est p
pue ʒinzib et anisum darseni et similia.

Chamech. Symp⁹ ali⁹ de prassio mirabilis cōferēs cū au
filio dei tussi flārice & asmati difficili & aggregatiōibus flāz
tis i pectore sensū. ℞. prassij. ʒ. xx. liquorite yfopi calamētū car
pili veneris: añ. ʒ. ʒ. r. radicū apij feniculi anisi: añ. ʒ. v. amia
gdalarū pines & mūdatarū & fenugreci: añ. ʒ. ij. & ʒ. passularū
enucleatarū. ʒ. c. inube & sebestē: añ. l. ficus siccas. ʒ. mellis
rob penidiarū: añ. lib. ij. fiat sicut prius bonū & expertum.
Chamech. Sympus iuubinus cōfert asmati & egritudinē
bus pectoris sanguinis et colericis et asperitati et siccitati
ipss⁹ et doloꝝ. Accipe pulpe iuubarū pinguiū & pulpe sez
bessen: añ. ʒ. centū liquorite mundate capilloꝝ veneris. añ. ʒ.
xxx. seminis malue dragaganti: añ. ʒ. xx. seminū melonis. ʒ.
xx. sū plunialis calide. li. xvj. Dimitte die ac nocte. deinde
bulliat lento igne vsq; ad li. v. deinde cola & pone super res
duo iterū aque. li. vij. & coque vsq; ad li. iij. Deinde accipe
virāq; cōtionē et pone mediū pondus aque ex penidijs et
zuccaro & fiat syrup⁹. Et sit dōsis eius. ʒ. i. cū aqua calida.
Et si adsunt vigiliē adunge seminum papaveris & corticū
eius & seminum lactucarum: añ. ʒ. ʒ. vel exprime lac eorum
et misce cum syrupo. & da bonum si deus voluerit.

Chamech. Si asma sit ex grossis humorib⁹ detur syrup⁹
pectus & pulmonē grossis humorib⁹ mūdans & conferens
anhelitui. ℞. radicū apij feniculi anisi. añ. an. vj. radicū
liquite. añ. iij. amigdalarū dulcis & amararū: añ. ʒ. iij. anī
si yfopi seminū malue: añ. ʒ. v. passularū enucleatarum car
nium iuubarum: añ. ʒ. xx. ficus siccas ser. Coque in lib. vij.
aque vsq; ad tertā ptē. Et da bibere cū melle aut penidijs
& da vsq; ad hebdomadā vnā. Deinde da cū eodem syrupo
electuaris quod recipit yreos yfopi ozobi crissologie rotū
de calamētū halse castie: añ. ʒ. ij. costi spicē: añ. an. ʒ. passij.
añ. ʒ. v. ficūni siccarum pinguium dactilozū pinguiam.
añ. ʒ. v. passularū enucleatarū amigdalarū dulcis et amar
rarū pincarum mundatarum: añ. ʒ. vj. Conface cū melle co
lato quantum sufficit. Et sit dōsis eius. ʒ. iij.

Chamech si asma tussis fuerit cū domitio sanguinis aut
colere slobothometur basilica: deinde succ⁹ scariole aut se

*Alphonsus
de Gorkel
de Gorkel*

*Alphonsus
de Gorkel
de Gorkel*

Deegritudinibus

ne p[ro]p[ri]a: aut aqua portulace aut lactuce & simillium. Et sit ci-
bus eor[um] pedes & capita edo[ri]s: aut pulli c[um] cucurbitis: aut
ch[er]i c[um] oleo amigdalino: aut sorbitiones ex sanic ordei
aut tritici c[um] zuccharo: & frangit aqua frigidā c[um] inleib.
¶ Si autem sit i[n] pectore aut pulmone materia calida aliqd
grossiusci habēs administrēt troscisci c[um] decoctio[n]e ylopi p[er]
dicta: quoz hec est descriptio. R[ecipe]. succi liquorine: violaz sic-
cap[er] an[isi]. ʒ. f. amigdalaz amarar[um]: seminis altee: dragagari:
seminis feniculani s[ic]. an[isi]. ʒ. iij. Cōfice c[um] mucillagine p[er] siliij &
semine lini & citonioz & da c[um] syrupo violato. Felicitat enim
maturatio[n]es et faciunt sputum facilem.

¶ Si autē mūdificatio[n]e corporis indigeret soluat natura de
quarto i quartū diē cūz hac infusio[n]e. R[ecipe]. pulpe cassie s[ic] sile:
myrabol[is] violar[um]: syracost. an[isi]. ʒ. i. troscisci de violis. ʒ. iij. Di-
stoperentur c[um] decoctione ylopi predicta: & da in mane.
¶ Confectio troscicoz de violis est h[uius]mōdi. R[ecipe]. folioz violaz
medicinali[um]. ʒ. iij. succi liquorine: & h[um]ectatione. ʒ. vi. turbitib[us] boni
haradine. ʒ. iij. succi liquorine: terentabi. an[isi]. ʒ. iij. scamonee
ʒ. iij. Fac troscicos: valēt autē ad contritionem anhelitus & le-
niunt naturam: & mūdificant pectus.

¶ Filtus zacharie. Modus confectio[n]is ylopi: & est decoctio
maior conferens etiā tussi & asmati a materia grossa mulie
humiditatis. mūdificat enim pectus & pulmonem ab ea &
sanie si fuerit i[n] ip[s]o. R[ecipe]. ficu[s] siccaz albaz & pinguis. r. nise-
ro. & dactiloz pinguis tantū dē. fenugreci: radicū apij: fenis-
culi seminis vitruisq[ue]: seminis vitice: anisi: ylopi sicce: calame
si: yreos: p[er] siliij: an[isi]. ʒ. v. liquorine mūdē. ʒ. x. capilloz vneris
ʒ. viij. Decoquatur in lib. iij. aque v[er]q[ue] ad tertiā. Et sit dosis
eius. ʒ. iij. cū melle. Et datur conuenienter.

¶ Medicamen de gēiana quod maturat: et educt a pecto-
re humore grossum aut saniosum. R[ecipe]. capilloz vneris. ʒ. x.
amigdalarū amararū. ʒ. v. yreos. ʒ. iij. corticū radicū cappar-
roz: orobi: seminis apij: & feniculū. an[isi]. ʒ. iij. Gentiane: aristolo-
gie rotunde: an[isi]. ʒ. v. cōfice cū melle dispumato. Et sit dosis
eius a. ʒ. iij. v[er]q[ue] ad aur[um]. ij.

¶ Confectio formariū similit[er] lupinis cōferentis bysnie q[ue] tes-
tenentur in ore: et p[er]ferit vehemēt[er]. R[ecipe]. succi liquorine: papar-
neris: zucchari. an[isi]. partes equales. fiant idē p[re]dictę forme.

Pectoris & palmonis.

¶ Confectio vnguenti q[uo]d maturat & lenit materias in pectos
re. Accipe cere citrine. ʒ. j. olei de ch[er]i: et pp[er]te citrine. ʒ.
iij. adipis anatis: & galline: & mucillaginis: & fenugreci: et
seminis lini. an[isi]. ʒ. v. storacis. ʒ. vi. Fiat eorū aggregatio bo[n]a
na: & vngat pect[us] ex eis. est em[en]d[um] exp[er]tū bonū.

¶ Confectio pillularū de agarico ex n[ost]ra i[n]uentione mūdificās
pectus & pulmone: & conferēs asmati & t[er]ssi anriq[ue]. R[ecipe]. agaric
ci. ʒ. vi. yreos p[er] siliij. an[isi]. ʒ. iij. turbitib[us]. ʒ. viij. yerepigre. ʒ. viij.
colloquintide: larcocolle: an[isi]. ʒ. iij. myr[ri]be. ʒ. ij. Cōfice cūz rob.
Et dosis eorū sit. ʒ. ij.

¶ Cerotum ex inuentione nostra leniens pect[us] maturans
materias in pectore et pulmone. R[ecipe]. ylopi h[um]ide. ʒ. iij. cer-
re citrine. ʒ. iij. olei de ch[er]y citrina. ʒ. x. medulle cruris vi-
tuli: adipis anatis et vituli & galline: an[isi]. ʒ. viij. myr[ri]be bdel-
lij: mucillaginis fenugreci. seminis lini. an[isi]. ʒ. v. ligie: teres
benine. an[isi]. ʒ. v. mucillaginis altee. ʒ. iij. Cōfice sic mirr[is]ba
& bdellij redigantur in subtilē puluere & miscēatur cū mus-
cillagimb[us] v[er]q[ue] dū dissoluatur in eis. Deinde cum ceteris
fiat vnguentū: & fiat infusio ex eo tepido.

¶ Joannes serapionis. Loch ad asma cōferens ad constric-
tionē anhelit[us]: & subleuat humores grossos. R[ecipe]. squille assa-
re. ʒ. vi. radichū iulij celestis. ʒ. iij. ylopi: p[er] siliij. an[isi]. ʒ. ij. myr[ri]be
croci. an[isi]. ʒ. i. Tere & cōfice cū melle.

¶ Loch aliud eiusdem bonū ad asma: & constrictionē anhe-
litus. R[ecipe]. s[er]sam excorticatū: nasturcū. an[isi]. ʒ. xxx. penidiarū. ʒ.
xx. ylopi. ʒ. viij. Confice cū penidijs: & sit dosis ei[us]. ʒ. v. cū de-
coctione ylopi.

¶ Confectio vaporis exiccantis humiditatem in pectore: &
confert asmati & tussi h[um]ide. R[ecipe]. arsenicum: & tere contri-
tione bona: & distempera cū vitello oui: & accipe ferulaz sic-
cam & diuide eam in rotundula multa: sicut est magnitu-
do nucis: deinde illimas cam cū medicamine: & dimitte sic-
cari: & cū volueris vnge eam cū sepo renum captarum: aut
bonū: et fiat suffumigū ex vna post vnam per hebdomadā
& recipiat panens vaporē ore aperto.

¶ Aliud accipe arsenicū: & sulfur: & fac formas similes quel-
lamis cū sepo renū captarū: & vtere s[ic].

¶ Aliud conferens tussi: & asmati plurime humiditatis. R[ecipe].

De egritudinibus

Aristologie rotunde: myrrha: storacis. thuris. añ. ʒ. i. arsent.
ci. ʒ. v. Tere & pſice cum butyro vaccino: & fac formas siles
auellanis: & suffumiget vna post vnā. Ea autē q̄ bibunt fm̄
hac intentionē aut labendo sumunt dicta sunt in canone.

¶ De tussi.

Tussis quedam est humida: quedā siccā & quecūq; es
rum fuerit: aut est causa in membris ipsi spiritus: aut
ab alijs membris sicut tussis catarrhalis. Et tussis q̄ fit cum
cōmunitate aliorū membrorū sicut stomachi epatis: & splis:
nis. aut corporis totius: sicut in febribus. ¶ Tussis quideꝝ
catarrhalis cura sunt due res. Prima est sedatio fluxus catarr:
& dicitur curā eius. Secūda est secundū duos modos. Pri
mus est maturatio eius quod fluxit. Secūdus est eductio:
& absterſio eius ex eis que dicemus iam.

¶ Cura autem tussis que fit a cōmunitate est due res. Pri
ma est rectificatio illius mēbris. Secūda est occurrere ipressioni
illate in spūalibus mēbris ex his que dicemus.

¶ Tussis autē humida cuius causa est in spūalibus mēbris
est fm̄ vnum duorum modorū: aut a malitia cōplexionis si
ne materia: & dicta est cura eius: aut cū materia calida & fri
gida. grossa vel subtili: & dicta est cura eorū in caplo de af
mate sufficienter. ¶ Siccā autē tussis ē fm̄ duos modos aut
cū febre. aut sine febre & qualiscūq; sit dicta est cura ei⁹ in
capitulo de asmate a simili causa.

¶ Habemet arasi. Tussis catarrhalis a catarro acuto cali
do & subtili fm̄ intensionem primā curatur cū reb⁹ proprie
ingrossantibus & coadunantibus ipsum & tardantibus veloci
tatem sui fluxus: sicut pprie syrupus de papauere: et fortis
est eo iacur & gargarizet añ somnū aquā decoctionis balau
stie: & rosarum siccarū: deinde ponat sub lingua sua ex his
trociscis. R. a milli: dragagāti: amigdalārū dulcū excoctas:
tarū farine fabarū: seminis papaueris albi & nigri: & costi
cum eius gummi arabici: & boliarmenti. ffac ex eis formas
similes lupinis cum mucillagine pſili: et seminis citonij:
& detur eunti dormiti: et de iacur circiter vnā. ʒ. ʒ. est fortis
eis. Et si significatur cū hoc plenitudinem esse in sanguine
flobothomamus: cephalicam post sedationem acuitatis: &
inflammationis superflue. Et mane damus aquam or

Pectoris & pulmonis

del. decoctionis iubarum: & sebesten cum myroba. vlot.
& cum syrupo de papauere in sero. Et damus cibos sorbis
tiones ex farina fabarum & aqua ordet cū eo qd̄ mulgetur
ex succo papaueris albit: aut ex semine & cortice. ¶ Si enī
vigilie adsant cum oleo amigdalino dulcet penidiā. Et
damus etiā attriplicē & maluas: et ex lactincis cūz amigda
lis & sorbitiones ex tritico donec dissoluatur aut ex sanich.
¶ Si autē indigent ventris solutione & tussis fuerit sicca:
& asperitas in pectore: tunc accipe iubarū & sebesten. añ.
xx. número. passularū enucleatarū. ʒ. x. violarū: liquiritie. añ.
ʒ. v. sicum siccarū numero. x. Decoque in lib. ʒ. aque vlos
pd. i. et dissolue in ea cassie fistule. tereniabin. añ. ʒ. i. Et si
pariat calorē cūz hoc va myroba. de violis. aut aquam
ordet. Et autē iam scire ceperit occurrat nobis iaz inten
cio secundā & cū volumus vt vētris solutio pectus mūdifi
cetur: dabim⁹ tunc myroba. violatum cum decoctione ylo
pi minore: quā diximus in cura asmatis calidi: & similia pe
cus mundificātia. Si autē fuerit tussis a catarro frigido:
& grosso. tunc precipimus vt lambat omni sero ex myrrha
circiter. ʒ. i. cum melle: & gargarizet añ somnū proprie my
rrham: & crocus cum aqua mellis aut rob aut cū iacur: si ne
cessitas expetit. Et si necessitas est vētris solutio: fiat illud
cum pillulis cochys: aut cū vera diacolloquintide: & si post
illud fortiore indiget medicame: da ex his pillulis. R. sto
racis liquide: myrrhe thuris masculi: opij: croci: succi liqui
ritie. añ. ffiat pillule sicut cicer. Dosis. a. ʒ. iij. vsq; ad. iij. &
sumat ex eis in nocte: cū autēz quod aggregatum est in pe
ctore iam maturat: & expuit da decoctionē ylopi maiorē: et
alia que dicem⁹ in tussi a materia grossa & hūida. ¶ Si au
tēz catarrus cū his nō sinit: & tussis supfluit opz vt demus
aliqua ex stupefaciētib⁹: & catarrū vehementiā sedātib⁹ ex
his que dicemus. ¶ Si autē hec nō sufficiūt sic oportet vt
radatur caput efrice in loco zuphendes in balneo cū pāno
multe asperitatis donec locus rubeat: & si non sufficit linia
tur in eodē loco cū emplastro ex sinapi contrita: & decoctio
ne sicuz: & dimittat donec vesicet locus. Deinde aperianz
tur vesice: & nō consolidetur tpe extēso. Et si adhuc nō cons
tuleris cauterizetur sup zuedes: & teneat cauteris lōgo tē

De egritudinibus

pose apertū, hec autē tussis curāda est exquisite cū multa sollicitudine. Perdicit enim ad primum pierūg.

De Medicine frigide ad tussim catarralem.

Alhemet arasi. Cōfectio syrūpi de papauere mirabilis ad tussim ex catarro calido: et pssim. ꝛ. papaueris albi et nitri: añ. 3. c. seminis lactuce. 3. cc. seminis iulquis mi albi. 3. ꝛꝛ. coquātur in aqua lib. viij. vsq ad lib. ij. Dein de cola et proijce. Inper ipsum mucillaginis pssij. lib. f. rob lib. i. coquantur donec inspissentur et administrentur.

Idē Cōfectio trociscorū de papauere cōferēs vt supra. ꝛ. papaueris albi. 3. ꝛꝛ. seminis cucurbitae: citrulli: iulquiami albi. añ. 3. ꝛꝛ. amili: dragaganti: gūmi arabici: añ. 3. ꝛꝛ. Cōfice cū mucillagie pssij. Dosis. 3. ij. cū syrūpo de papauere aut cū aqua ozdet: sunt em. boni ad tussis calidā catarrales cū aqua est sputū subtile citrinum bonū et experitum.

Idē Cōfectio pillularū de papauere ad tussis sicā q̄ infestat in nocte: et ad catarrū calidū. ꝛ. opij: amili gūmi arabici: succi liqritite: añ. partē vnā papaueris pres duas. fiant pillule sicut cicer. et da ex eis. 3. ij. vsq ad. iij. in sero cōueniunt etiā pueris q̄ vomit et nō possunt dormire ppter tussis.

De iacur et de diacodion dictum est in grabadin nostro.

Diapapauer ex inuentione nostra conferens cū auxilio tussis catarrali noui: et multi tēporis: et maturat egritudines pectous: et est mirabilis. ꝛ. papaueris. 3. ꝛi. liquiritioras saganti penidiarum. añ. 3. ꝛꝛ. Gummi arabici: succi liquirite: farine fab arsi: feniculi: amili: seminis lactuce amili: seminis postulace malue. añ. 3. ꝛ. seminum cucumeris: melonis: cucurbitae. añ. 3. ꝛ. Cōfice cū melle colato: aut cura penidijs et melle: añ. quantū sufficit. Dosis est añ. ij.

Syrūpus de papauere ex inuentione nra cōfert catarro et tussis ab eo: et pprie cū caliditate et asperitate. Expertus. ꝛ. papaueris albi. 3. ꝛꝛ. papaueris nigri. 3. ꝛ. seminum malue: gūmi arabici dragaganti seminū citrulli citoniorū. añ. 3. ꝛ. liquiritice. 3. ꝛꝛ. pssij. 3. ꝛ. omnia ppter pssium cōfundet pone super ea aque lib. vi. et dimitte die ac nocte et fac bullire vsq dū redeat ad li. ij. Deinde cola et pone in eo huius lib. .i. penidiarū. lib. f. Coque lēto igne vsq ad mellis spissitudinem da bonum si deus voluerit.

Chamede

*De asphyxia
lib. pssij
Catastroph.
lib. f.
lib. f.*

*De papauer
Catastroph.*

Pectoris et palmonis.

Chamede filij zacharie. Syrūpus de papauere cōfert tussis et catarro ꝛ. papaueris albi cū corticibꝫ iulis. 3. ꝛꝛ. papaueris nigri: dragaganti: gūmi arabici. añ. 3. ꝛ. liquiritice: seminis malue. añ. 3. ꝛꝛ. sebesten. ꝛꝛꝛ. Contūde ola: et fac coquas cum aque li. v. vsq ad lib. ij. deinde cū meibuiheres: et zuccha ri. añ. 3. viij. fiant syrūpus bonus si deus voluerit.

Idē Dypapauer cuius inuamētūz est subline ad tussis catarralem cū caliditate et asperitate: et sicut ad raucedinē vocis: et ad plures sim. ꝛ. papaueris albi penidiarū: añ. 3. ꝛꝛ. succi liqritite: gummi arabici. dragaganti. añ. 3. ꝛ. amili: gdalarū dulcis. 3. viij. amili: seminis citoniorū seminis portulace. añ. 3. ꝛ. seminis cucumeris citrulli melōis et cucurbitae lactuce et malue. añ. 3. ij. Tempera cum syrūpo violato. Dosis eiꝫ ab añ. ij. vsq ad. 3. f. cū aqua ozdet decoctiois. Inubarum et sebesten. Et si habet vigillas cuz eo qd multetur ex papaueris semine cum cortice suo.

Medicine ad tussim catarralem frigidam.

Amech arasi. Cōfectio pillularū de stozace ad tussim catarralē absqꝫ caliditate que inquietat in nocte et inducit vigillas. ꝛ. stozacis liqde albe olibani myrhe succi liqritie opij. añ. pres equales. fiant pillule sicut cicer. Dosis earum est. añ. ij. aut. ij.

Sabor Sirges. Cōfectio pillularū quarū inuamētū est vltimum ad tussim catarralē et pssim. ꝛ. stozacis myrhe: croci opij olibani castorei yreos pinearum purgatarū. añ. Cōfice cum galbano aut stozace dissolutis cū paucō melle: da bis vel ter in hebdomada. Da. ij. vel. iij.

Sak. Cōfectio trociscorū ad tussim catarralem qui tenetur sub lingua et sistunt catarrū et sedāt tussim et conferbit pssim. ꝛ. medicaminis trocisci q̄ habuimus in antidotario pinearum purgatarū: añ. añ. v. amili gūmi arabici: dragaganti papaueris albi: añ. añ. ij. fac formas siles lupinis: et da in sero tenendas sub lingua.

Alexader dixit canone que preterire non inbeo. Stenim ante curabis catarrū q̄ egritudines catarrales nisi i duobꝫ ca sibus. sicut timueris ne profocetur: et incurres tunc cū volueris. Et cuz timueris aduentū apatis in parte nobilitate uenies cū nomia. Et dico q̄ narcotica possit ex catarro huius. **Def.**

*Typha
Cytosus
Chalibis
Frigida*

*Catachus
Cytosus
Chalibis
Cytosus
Cytosus*

De egritudinibus

fitur adde seminū lactuce papaneris: añ. 3. iij.
¶ **U**llius zacharie arasi. Cōfectio pillularū 2 ferētū tūssi cas
lide 7 siccitati 7 auferūt eā. R. succi liq̄ritie: amili: dragagā
ti: gūmi arabici: amigdalārū excoctatarū: añ. 3. i. zūchārī
tabarzet. 3. iij. Cōfice cū mucillagine seminū citoniorū 7 fiat
inde p̄dicte forme 7 teneat in ore die ac nocte.
¶ **U**llius bichie q̄ 2 ferūt s̄tr. R. succi liq̄ritie zūc
chārī tabarzet. añ. añ. vi. amili dragagāti amigdalārū dul
ciū: añ. 3. iij. Cōfice cū mucillagine p̄siliū vel citoniorū.
¶ **U**llius troscisq̄ festinant iū maturatiōē in tūssi
calida 7 pleuressi facilitantiū sputū. R. succi liq̄ritie violārū
añ. 3. v. amili dragagāti seminū altee: feniculi. añ. 3. i. 4. f. 2. f.
ce cū mucillagine p̄siliū: 7 semine citoniorū. Da cū aq̄ ordeis
syrupo violato.
¶ **U**llius troscisq̄ ad tūssi sicā caliditate
vehementi. et s̄tr. R. succi liq̄ritie violārū: añ. añ. iij. semi
nis citrullorū: cucurbite terentiabm. añ. añ. i. 4. f. 2. f. fac tro
scisq̄ cū mucillagine p̄siliū: 7 seminū citoniorū. Dosis añ.
ij. cū aqua ordeis 7 syrupo violato.
¶ **U**llius zacharie. Loch cōferentūssi calide et maturans
eā 7 facilitans in ea sputū. R. iunbe. xx. sebesten. .xl. ficus.
vi. liq̄ritie munde passularū enucleatarū: añ. 3. x. capilloz
veneris. 3. v. aque lib. v. bulliant vsq̄ ad lib. i. Deinde recis
pe penidiarū et rob: añ. 3. v. coquantur cū facilitate vsq̄ dū
sint sicut mel currens. Deinde accipe seminū lactuce. cucu
meris: cucurbite. portulace fabaz excoctatarū. añ. 3. iij. gū
mi arabici: dragagāti amili: papaneris albi: amigdalaz dul
ciū: añ. añ. i. Cōfice cū p̄dictis. Dosis. 3. v.
¶ **U**llius. Cōfectio similis lupinis conferens tūssi calide et
abscissione vocis 7 sedat s̄trm. R. seīs cucumeris munda:
ti. 3. vi. succi liq̄ritie. 3. vi. seminū portulace. añ. i. Ag:
grega ea post bonā contrituratiōē cū albumine oui. fiat
inde p̄dicte forme: 7 teneat q̄tidie sub lingua.
¶ **U**llius. Cōfectio pillularū cōferētū tūssi. R. dragagāti gū
mi arabici: feminū cucumeris: papaneris albi: portulace:
amili: croci: zūchārī vel penidiū: añ. cōfice cū rob: 7 teneat q̄
tidie sub lingua. ē em̄ expertū si deus voluerit.
¶ **U**llius. Medi camē mirabile cōferentūssi calide añ.

Pectoris et palmonis.

tiq̄e 7 egritudinibus pectoris a caliditate et siccitate exp̄:
ti. R. mucillaginis p̄siliū extracte s̄m scientiā lib. iij. rob pe:
nidiarū: zūchārī salientis: añ. lib. j. f. coque lēto igne vsq̄
ad mellis spissitudinē auferendo 2 tūne spumā ei⁹. Deide
recipe seminū cucumeris: melonum: citrullorū: cucurbitarū
mundatarū: añ. añ. x. amili amigdalaz dulciū: granorū
pinee maioris añ. 3. xv. summi arabici dragagāti albi semi
nis lini: añ. 3. viij. seminū citoniorū mundatorū. 3. iij. cro:
ci. 3. i. anisi. 3. viij. opij. añ. j. seminū lactuce. 3. x. Tere 7 pul:
ueriza: 7 pone super medicamine. Et si nō pōt dormire: ad
de cū p̄dictis seminū papaneris. 3. xx. iusquamī. 3. xv. recō:
de. in vase vitreo. Dosis ei⁹ est. 3. iij. vel. iij. teneat sub lingua
7 glutiat salinā eius: est em̄ medicamen benedictum.
¶ **U**llius. Syrupus de vsopo ex inmentione n̄ra 2 ferens cū auxilio
dei tūssi calide difficili: 7 confert p̄ssi: 7 dolori laterū. R. li:
quiritie: radicū feniculivel seminū eius. añ. 3. x. vsopi: ca
pillorū veneris: añ. 3. v. ficus pingues. vij. p̄una. x. insa:
bas. xx. passularū enucleatarū. 3. xxx. sebesten. c. Deco:
que cum aqua lib. v. vsq̄ ad lib. ij. Da tepide. 3. j. cum. 3. vi.
zūchārī rosati vel violati. Et si vis accipe hui⁹ aque lib. ij.
7 pone super eam penidiarū sabari: zūchārī meibubeg
syrupi violati: añ. lib. f. dragagāti. 3. iij. 7 est valde bonum
tūssi sicce vel p̄ssi 7 siccitati pectoris 7 asperitati. Da cum
aqua cucurbite asse vel citrulli.
¶ **U**llius. Aliud valēssimiliter. Accipe predictē decoctionis lib. ij.
7 pone super ea penidiarū. lib. j. olei amigdalārū dulcium.
3. iij. granorū alben excoctatorū. li. f. fac decoqui: et acci:
pe violarū siccarū tritarū 7 cribellatarū dragaganti:
añ. 3. i. summi arabici. 3. f. pone in vase vitreo. Dosis eius
est sicut galla bonum 7 expertum.
¶ **U**llius. Syrup⁹ alius de vsopo ad tūssi 7 asma ex asperitate pe
ctoris. R. vsopi capilli veneris. añ. 3. xv. violārū papaneris
albi ordeis mūdi: seminū malue: añ. 3. x. seminū citoniorū la:
ctucarū: cucumeris. añ. 3. v. passularū enucleatarū. 3. x. fic⁹.
x. iunbas sebesten: añ. xl. cū zūchārī lib. ij. fiat syrupus.
¶ **U**llius. Syrupus alius de vsopo ad tūssi 7 asma ex asperitate cū
caliditate. R. liq̄ritie. 3. xx. seminū malue cucumeris or:
dei mūdi dragagā. seminū citrullorū: añ. 3. iij. marari apū
7 p̄ ij

De egritudinibus

Altus. R. aristologie rotunde storacis galbani: an. arseni
ci ad pond^o omnium aggrega cum butyro vaccino et viere.
Ali^o. R. storacis myrthe thuris aristologie: an. arsenici
pondus oium aggrega cu butyro vaccino. Fiat suffumiga
tio omni die bis vel ter et bibat super ipm aquam cum buty
ryo ouino. **Plura** huius intentionis scripta sunt in capi
tulo de asmate canone ultimo.

Quinta rem cõplent administrationes medicaminũ cõ
fortantis pectus et pulmonez aut elargantium: et si vigilie
ad sint cum sedatione tussis somnum inducentium.

Suma aut sedantium tussim cum cõfortatione pectoris
et pulmonis est hec rob aut syrup^o faci^o ex succo granoruz
myrthi completorũ est ad illud mirabilis et hoc in tussica
lida. Sed in frigida quidẽ cu myrtha et croco modico: pul
monis aut vultis sicut tuamen est subline in calida et fris
gida. In calida quidẽ an^o. j. ex eo cuz syrupo myrthino. In
frigida vero cum melle et aq̄ calida: huius aut intentionis
et crocus cum syrupo myrthino aut cum syrupo de yfopo: et
similiter sandaracha cum melle et nux cypressi cum vino et
melle et grana pini sunt ex rebus magnis in hac pte ex me
dicinis: magnis autẽ que sedant tussim et pectus cõfortant
sunt ruziaca et mitridatũ et diamniscus dulcis et amarus et
athanasia magna et parua et dyamarthe et amarus et
bilis. Rabit regis quã scripsimus et similia.

Suma aut medicinaruz pectus elargatũ scripta est in ca:
pitulo de asmate. **Suma** aut medicinaruz tussim sedantũ
et corrigenrium supfluitates vigiliarũ dicez qñ de medici
nis stupefacientib^o sermonẽ faciem^o si deus voluerit. Affes
ratur ad hunc locũ plura q̄ scripta sunt in capitulo de as
mate humido sine calido sine frigido. et proprie medicina
quam scripsit filius zacharie.

Filius humain. Modus decoctiois de capillis veneris
cõferẽs tussi humide cu calore. R. capilloz veneris nõ viti
me recẽtũ. 3. j. yfopi sicce fabarũ excocticatuz seles feniculi
anis: seminis lactucarũ portulace papaueris sibi amigda
larũ dulcis et amararum ordei excocticati: an. 3. v. seminis
melõis cucurbite granorũ myrthi: an. 3. ij. gummi arabici et
3. 4. passularum enucleatarũ. 3. xv. dactilos pingues. 7. ß

Pectoris et pulmonis.

Cus siccas. 7. iuubas. 7. Decoquant in aqua. li. iij. vsq̄ ad
lib. j. et de ol mane. 3. ij. cu zuccharo rosato aut violato.
Et si nolueris accipe et hac decoctione. lib. ij. et cum meis
bug et zucchari. 3. i. fiat syropus. Dosis eius est. 3. i.

Filius. Amarã. Syrup^o de yfopo cõferens tussi humide
cu frigiditate. R. yfopi sicce. 3. v. capilloz veneris liq̄ritie:
an. 3. vi. corticũ radicũ apũ feniculi et semis anis. an. 3. v.
folioz paffij. 3. ij. passularũ enucleatarũ. 3. i. iuubaz. 7. 7.
yros fenugreci: an. 3. ij. et f. seminis malue et bismalne: an.
3. ij. ficus pinguis. 7. numero dactylorũ. 7. folioz calamẽ
ti aut. j. decoquantur in aque lib. v. vsq̄ ad li. j. et f. cu melle
et meibueg: an. lib. f. fiat syropus. Dosis. 3. i.

Idem loch cõferens tussi et egritudinib^o pectoris et pul
monis et est exptum. R. farine fabarum liq̄ritie mundate
thuris masculi gsmi albo tin amigdarũ dulcis et amaras
rũ: an. 3. x. seminis feniculi anisi croci sacci liq̄ritie diaggã
ti albi seminis citoniorum mädatoz papaueris albi: an. 3.
vi. calamenti paffij: an. 3. x. opij. 3. ij. Tere et cerne: et adde
eis penidie. 3. xxx. Deinde cõfice cum melle colato. 3. d. et cõ
tunde in mortario et sit dosis. 3. ij. in mane cum decoctione
yfopi et in sero teneat ex eo sua lingua.

Democritus. Modus confectionis ad tussim humidã cu
frigiditate. Recipe calamenti fluuiatis. 3. v. granoruz pini. 3.
7. seminis vvice yros: an. an. j. piperis nigri seminis lini:
an. an. ij. confice cuz melle et chermes. Et sit dosis ab an^o.
j. vsq̄ ad. ij. cum decoctione yfopi.

Idẽ Loch bonum et exptum cõferẽs ad idẽ. R. mellis bo
ni. 3. ij. vitelloz ouorum recentis et butyri: an. 3. ij. mel et
butyrũ decoquant vsq̄ dũ habeat modicũ spissitudinis de
inde dimittat modicũ ifrigidari et misce cu eis vitella ouoz
cu mixtioẽ bona. Deinde misce papaueris nigri pulueris
ti. 3. xij. et sumat ex eo lambendo mane et sero. et n. expertis.

Paulus pillule q̄ tenent in ore cõferunt ad tussim frigi
dam siccam et sunt expte. R. myrthe croci granoruz pini gra
noz coti excocticatorũ feniculi anisi amigdarũ dulcãm
et amararũ: papaueris albi succi liq̄ritie: an. Confice cum
penidiarum partibus. ij. et succo feniculi humidi.

Thamech filius zacharie. Cõfectio conferens tussi antiq̄

De egritudine in bas

et frigide et ventose. R. penidiarū. ʒ. xx. piasij. capilli. venes
ris ylopi feniculi anisi: añ. añ. iij. croci calameti ʒinziberi:
añ. añ. ij. succi liquiritie pinearū purgatarū et amigdalarū
dulcium: añ. ʒ. j. Confice cum melle dispumato quantū sus-
ficiat: ʒ. ʒ. iij.

¶ Hamech arasi. Syrup⁹ de piasso cōfert tussi de flegmate
grosso et vōstitate. R. piassij. ʒ. xl. liquiritie ylopi calameti ca-
pilli veneris: añ. ʒ. xx. radicū feniculi apij: añ. ʒ. x. amigdala-
rū mundatarū pinearū purgatarū fennugreci: semis feniculi:
añ. ʒ. v. mastice darseni ʒinzib. añ. ʒ. j. passularū enucleata-
rū. ʒ. c. iunbe sebestē: añ. c. aque calide. li. xxij. Dimitte die
ac nocte. deinde coque vsq; dū redeat ad lib. x. Deinde ad
de mellis et rob et penidiarū: añ. lib. ij. Deinde insperde in
medicamine croci. ʒ. j. Dosis earsi ab. ʒ. j. vsq; ad. ij.

¶ Idē. Loch cōferens vt ipm. Accipe liquiritie amigdalazarū
dulcium et amararum: seminis lini assij: añ. ʒ. iij. seminis se-
niculi farine fabarum et pinearū mundatarū: añ. ʒ. iij. myr-
rhe croci oliban darseni: añ. ʒ. j. et p. penidiarū. ʒ. ij. Confice
cū rob. Et fiat forme similes lupinis et teneat sub lingua.

¶ Sabor. Confectio loch de alijs que cōfert tussi flegmati-
ce et maturat materiam eius bonum et expertū. Accipe ab-
liozum mundatorum lib. ʒ. et elixa ea in aqua decoctiois dis-
cerum: et ylopi sicce vsq; dum sint bene discrocta. Deinde co-
lentur et terantur alia sicut medulla: et projice super ea mel-
lis et butyri: añ. ʒ. vj. et decoquantur lento igne vsq; ad ters-
minum loch: et vtere bonum est.

¶ Idem. R. succi caulij lib. v. lento igne coque auferendo
spumā eius vsq; dū redeat ad lib. ij. Deinde coquat cū rob
et mellis lib. j. vsq; dum ingrossentur et bonum est.

¶ Idem. Loch de squilla exptuz et efficac in tussi humidā
educit enim ex pectore materiā eius. R. succi squilli et mel-
lis: añ. c. oquantur vsq; dum ingrossentur.

¶ Idem. Confectio medicaminis ad tussim humidarū cuz
frigiditate. R. spice croci. añ. ʒ. j. ylopi sicce: piassij: añ. ʒ. ij.
myrrhe: yreos. ʒ. farine orobi et fabarū. añ. ʒ. vj. piperis. ʒ.
j. et. ʒ. chesmes et carniū dactilozum: ficum pinguiam et
pinearum mundatarum: añ. ʒ. vj. Confice cum loch de cau-
libus. Aerum et expertum.

Pectoris et pulmonis.

¶ Confectio medicaminis ex innētiōe nostrā. Syrup⁹ valis-
alimat et tussi: et maturat eas: et p̄fert vlcib⁹ renū et vesice: et
est medicamen bonum. Accipe ficubus albas et pingues. l.
numero iunbas. c. Decoque in aqua lib. v. vsq; ad. iij. et cū
rob. lib. ʒ. zucchari lib. j. fiat syrupus.

¶ Syrupus alius. R. ficus siccarū pinguis. ʒ. iij. ylopi sic-
ce: capillozū veneris. añ. ʒ. j. rute passij: liquiritie. añ. ʒ. iij.
radicū marari: apij. añ. ʒ. v. anisi: semis maue. añ. ʒ. ij. carū
num iunbarum. ʒ. ij. fiat syrupus cum melle et rob lib. j.

¶ Alexander. Electuarium mundificans pectus et pulmones
nem: et cōferens tussi. Accipe granorū pinearū: amigdalaz
dulcū. añ. ʒ. x. daptulozū pinguis. ʒ. xv. pinguedines ficus et
chesmes. añ. ʒ. j. dragagati albi. seis feniculi. añ. ʒ. vj. yreos.
ʒ. xv. Confice cū melle crudo. dosis a. ʒ. ij. vsq; ad añ. j.

¶ Alexander. Ad tussim que inquietat in nocte: et non sinit
dormire. et ad tussim catarralē. fiat pillule ex storace myr-
rha et opio. añ. croci pris. j. quartā. Confice cum melle aut
rob in formā cicerum. et da in sero. ij. añ. aut. ij. aut ex myrrha
opio: et galbano et pauco croco. Aut ex storace. ʒ. j. galbani
sulfuris viui opij piperis terebentine: añ. ʒ. j. Aut ex storaz
cis. ʒ. iij. opij croci galbani granorū pini. añ. partib⁹ equalis
bus. Confice et vtere. Ista em sedat tussim antiquā et nocuā.

¶ Salienus. Medicamen quod ponit Rabit rex. et dicit q
est tātevirutis q nullū aliud ei equiparetur ad sedationē
tussis. Est enim mirabile. R. radicū opponaci. ʒ. j. et ʒ. et
loco radicū opponaci ponatur opponaci. añ. v. casto-
rei seminis lini assij. añ. añ. iij. seminis lactuce: añ. v. folio
rū rute siccorū myrrhe. añ. añ. iij. et ʒ. opij: croci. añ. añ. ij.
et ʒ. confice cū melle colato. Et da in sero febricitantibus cū
aqua calida et non febricitantibus cum vino. Et sit dosis est
sicut magnitudo fabe. Est enim expertum et bonum.

¶ Salienus ex libro decē tractatū. Confectio pillularū q̄rūz
iunamēnz est vltimū ad tussim antiquā humidā aut catar-
ralem. Accipe castorei myrrhe mastice liquiritie opij galbas
ni anisi feniculi enule et alto rasen gēiane ylopi sicci yreos
dragagati gummi arabici. añ. croci partis. j. tertiā. Confice
cum robita post menses tres.

¶ Salienus ex eodē libro. Confectio loch: quod expert⁹ sum

Calam

De egritudinibus

ad tussim: et ad asma ex materia grossa difficilis eradicationis. R. liquoritie yreos: storacis liquide fistulorum in misdato rum: amigdalorum dulcis et amararum: granorum pini. an. an. iij. oliban gumini albotin: gumini dragagasti agarici cynamomi semis feniculi: an. 3. ij. et p. aloes myrrhe: an. an. ij. chesmes. 3. j. Tere et sicca et pulueriza. Medullas vero ptere cōsritio ne vitima: aloē vero et myrrhā infunde in rob. circiter. 3. ij. aut. iij. melis collati et cere quantum sufficit. Deinde dissolue in eo storacē. Confice et iundendo in mortario cū ceteris. Et sit dosis eius a. 3. j. vsq. ad an. i.

¶ Inquit Salienus. Faciebam hanc medicinā pcedere syrurupū alchemes et ysopti et decoctionem eorum et alia ex maturationibus: quoniam forma est apud te et hoc tempore conuenienti ut digeratur et maturentur materia.

¶ Salienus. Troscisci cognominati assemnus: et sunt troscistelle cōferunt huic tussi inuamentū subline et proprie daretur cū rob. Et sit dosis a tertio. 3. vnus vsq. ad. 3. f. Et sunt ex hominibus qui dant cum aqua ordet.

¶ Humain. Cōfectio alba cui est inuamentū: et opatio uehemens ad tussis difficilē: et antiquā ex materia grossa et viscosa: et aperit oppilationes pectoris et pulmonis et mundificat ea: et clarificat vocē: et educit sanie et materias coru ptas ex pectore et cōfert pissi. R. semis lini a ssi passulaz ex nucleata rū. an. 3. iij. amigdalorum dulcis et amararum: granorum pini. an. 3. ij. auellanarum assarū. yreos: glutini albotin. an. an. ij. thuris masculi. croci. myrrhe. an. an. j. fac ex eis trosciscos cū lacte asine et dimitte stecari. Deinde tere et confice cū melle: et est dosis eius. 3. j. mane et sero teneat sub lingua.

¶ Archigenes. Cōfectio que cognoscitur mirabilis pferens cum virtute dei et sputū sanguinis: et ad tussim cronicā et antiquā est materia putrida saniosa ex vlcere et ptissi. Ad idis cat enim et abstergit cum virtute dei a materia grossa et putrida: et sunt vsq. ac medicina prudentes. Et cū sit ex fortibus non ambigetur super ea: et cōfert pfectiori matricis et paralyssi et vesice: et cōfert fluxui ventris et periodis februm et resistit venenis: cuius p mixtio hec est. R. castorei: piperis longi et nigri storacis: spice: costi: galbani: opij. an. 3. iij. croci. 3. ij. Confice cum melle dispumato quantum sufficit. De

Pectoris et pulmonis:

nis eius est sicut saba cū aqua mellis.

¶ De fluxu sanguinis ab ore.

¶ Sanguinis exitus ab ore est sicut vnum quatuor modorum. aut enim expulsi sunt: et est ex parte oris: aut egreditur cū racione: et est aut a colato: aut ab vula. aut palato et partibus eorum. Et quod egreditur cum vomitu et est aut a meri: aut a stomacho: aut ab epate: aut a sinibus eorum. Et quod cū tussi: et est aut ex pectore aut a pulmone: aut a canina aut lacerto vocali: aut epygloti. Et quidē qualescūq. horum fuerit est sicut vnum. iij. modorum. Aut enim est sicut semitam redudatōis ex aliquo sicut a venis: aut arterijs: et propter quando accidit ebullitio in sanguine. aut agitatio aut apostemate sanguineo: cuius materia est facilis resolutio. Secundus est sicut semitam redudatōis: sicut accidit pluribus a retentione mēstruorum: et cōstrictione emotoydarū non sicut sapientia: et sicut accidit pluribus propter exuberantiam sanguinis in toto. Tertius vero ex ruptura vene et apertione eius cū vulnere aut sine vulnere. Quartus ex vlcere et corrosione sup venā. Sanguinis aut qui expulsi vltima cura. est capto de vulneribus et vlceribus oris: et partibus eius. Cū vero egreditur cū racione cura dicta est i capto de fluxu sanguinis naribus: et in capto de vlceribus vuale et palati: et in capto de alcola. Et cōferunt eis gargarizationes ex rebz sit pticis: et si nō tollitur slobothomef ex cephalica slobothomia subtili vice post vicem. Et fiant alia que sunt dicta ibi. Egressionis aut sanguis cū vomitu cura est tres res. ¶ Prima est rectificatio mēbra: a quo est passio. ¶ Secunda est vna fiat diuerso: et hoc fit cum subtractione sanguinis est vna seruiante illi membro: et cum applicatione vtolosarum sup ipso et slobus. Et si est a corpore. toto propter exuberantiam sanguinis in ipso: fiant slobothomie cū iteratione ex basilica: nūc dextera: nūc sinistra. Et quod ex saphenis: et hoc quod differenter. Nam si solum in quantitate exuberat slobia larga necessaria est vel mediocris largitatis. Si autem acutitas et inflammatio sit in sanguine cum subtilitate et ebullitione subili slobia vtendum est. ¶ Tertia est administratio rerum conglutinantium et consolidantium sicut competit ex his que dicemus. Nunc vero eorum que compinguntur in

De egritudine

Grossant sanguinez ex his que dicemus. Sanguinis autem egressio cum tussi est ex pectore aut pulmone: et eius cura est prava. dixit enim Hippocrates. Sanguis sanguinis ex pectore aut pulmone: si concomitatur sputum putredinis et post illud pectus et post illam desperationem et mortem. Verum quod est ex pectore est minus suspectum eo quod est ex pulmone. Raro quidem solutio sinuatis in pulmone sanatur: et illud est propter quod res. Et prava quidem res est quam motio resistit solidationi: imo addit ad ipsam et dilatat eam. Et nos si quod pulmo in similitudinem soluz formacio dilatat et costringit continue hoc eam vite.

Secunda vero est quia sanies in spogio membro diu retinetur: et diu retenta magis acuitur: et magis acuta profundat vlcera. Tertia est: quoniam solutio continuatis cadens in pulmone dilatat ipsum et retardat officium eius quod diu quare fumum calidi difficulter egreditur: imo cumulantur in solutionis loco et inflammantur: et addit ad solutionem: et dispersi per corpus sunt causa desiccationis membrorum et febrium ethice. Quarta est quoniam pulmone caro multe possibilitatis est: et teneritatis cito subiecta putrefactioni. et illud ideo quoniam nutrimentum eius est ex sanguine subtili et acuto et est ipsum receptaculum flegmatis quod cito fit. in eo repugnatio contrarietatis: in alterum: et ex hoc cito accidit putrefactio et corruptio. Quinta est. Subsistentia eius catarrhis paulatim vulnerantibus et vicerantibus. Ex his autem patet: quod ex pulmone sanguis excreatio. aut in ei continuatis solutio suspectio. Et quidem. Hippocrates dixit sanguinis scretus ex profundo qualiscumque ascendens suspectus est: a superioribus autem fluens non est suspectus.

Egressio autem sanguinis ex pectore aut pulmone: cura est per duas intentiones: vix scilicet et particulari. Univerfalis autem intentio est quatuor res. Prima est. sanguinis ad equatio. Secunda est diversio. Tertia est mundificatio. Quarta est accidentis correctio.

Prima igitur re coplent correctioes cadentes in exuberantia in qualitate et quantitate sanguinis in vtrisque. Et quantitate quod diminutio cibi et potus: et dimissio vini. Et si excusaret non potes: sit multe punctionis cum aqua: et sit vinum siccum. dimissa dulcior: et pulmeta ex lacte: et frumento et tritico: et

Pectoris et pulmonis.

vitet olea gnat: que dilasant et multiplicat sanguinem ex his que comeduntur et bibuntur. Et abhorreat quietis supposita tem multiplicat materiam somni et prope sub radiis solis et lune: et abhorreat laborum in horis vehementis caloris: et labore agitarii et clamore ad iras et portiones ponderum et colus superfluitate: et frequentationes balnei dulcis: et siccia. Et sit contentus sorbitionibus factis ex saucio ordei et rivi: et milio: et conceditur caseus recens: et lac ex quo extractum sit butyrum et fructus siccis. Et ex oleis portulaca: et lactuca: et endivia et atriplices et cucurbita et citrulli. Et ex carnibus carnes perdicum turdorum: et minutarum autum minus pinguis lepore: et siccum decocte cum fructibus siccis et lactuca: et ex granis comedat lentes excoctas et mes et saucio ordei: et rizum et milium et segueris: et farinam fabarum. Et piscibus pisces degentes in locis petrosillis: et ceteros aquarum dulcium coctos in lacte sine butyro et aqua ordei et hoc cursu procedunt. Bibant autem aquas rosas aut decoctionis rosarum et quam de minera ferri: aut aquam in qua extractum ferrum cum rob myrtino aut aquam ordei decoctio nis cancrosum aque dulcis et similia. Si autem petrum sit ex parte acuitatis sanguinis et ebullitionis sedamus id cum rebus extinguentibus inflammationem et ingrossantibus sanguinem. Sicut sunt prope cibi et potus frigidi: et prope siccis et ex tinctis inflammationum sicut cibi congelati et lentibus cum succis aliquibus siccis: aut ex cucurbita. aut citrullis et portulaca est ex rebus mirabilibus ad illud. Sedat enim inflammationem et stringit sanguinem: et conceditur eis cibi parte acetositate. sicut zoroche et sumachie. et cucurbita cum granatis acris et dulcis: aut muretis tritis cum granis suis et carnes pullos et parnas autum cum succis siccis et congelatum ex eis. Et confert eis inuamentum magni admittit stratio pillsu assu coquassati in aqua rosata cum couadro afflo sit aut semine portulace cum aqua rosata: et hoc in matutinis. hec enim ingrossant et impingunt sanguinem. Pulvis etiam intentionis est lac acetosum extracto butyro ex eo: et siccis tur in eo ferrum magnificatur et opatio: et caseus recens est bonus eis: et laudantur eis imbe et aqua decoctiois eorum et fructus siccis et succi eorum et siccia. Et ex rebus etiam sanguis

De egritudinibus

nis inflammationē & acuitatē sedantibus sunt emplastratio-
nes & epithymata circa epas & cor ex rebus: et succis frigi-
dis & spicis: & appositiones aque veri frigoris cum aliq-
bus eoz circa ipsa: & sedere in aqua frigida & silia que dixi-
mus in capitulo de fluxu sanguinis ex naribus. ¶ Si autē
peccatum in quantitate sanguinis simul & qualitate fuerit,
tunc noītra occupatio erit circa vtrūq.

¶ Secundā rē cōplent administratiōes sōmīe cū iteratiōi-
bus si opz ex vena basilica: nūc dextri nunc sinistri brachi-
mediocri aptiōis: si solū in dōritate sanguis exuberat: aut
subtilis aprionis si subtilitas & acuitas dñat in sanguine: &
qñqz puerum sanguinē ad lōginquā diuersitatē sicut ptes
inferiores: & hoc cū sōmīa sap hene & v̄tōsatiōe erurū & sca-
rificatione in ipsis. Et quādoqz exigit dispositio emouroy-
darū aut mensruoz puocationē: & facimus id. Et cōserunt
ventosationes in h̄y pocundr̄is sine scarificatione.

¶ Et dixit Rufus: qñqz accidit mulieri vt ipueret sanguis
nem possit lac deliruit in mammillis eius: et restrictus est
exuberantiam lactis.

¶ Tertiā autē rē cōplent administratiōes medicaminū san-
guinē mūdificantiū: & siqdē fuerit acuitas et inflamatio et
ebullitio in eo ppter pmixtionē colere acute in ipso: opoz
ter qz euacuetur colera prius: deinde slobothomē. Hoc em̄
est s̄m canonē artis: demū sequatur ifrigidatio: & si oportet
vltima ifrigidatione. Colera autē euacuetur cū aqua fru-
ctuum facta ex eo qz mulgetur ex seminibz portulace prius
assis. Et in reubarbaro est virtus mirabilis in hac parte.
¶ Euacuat em̄ colerā & stringit de p̄prietate sanguinē & pio-
prie cū succo lingue arietis: aut cū aq̄ que mulgetur ex semi-
nibus portulace. Et aut flegma abūdat cū sanguine facies
exuberare ipm euacuet flegma cū eis que scis. Deinde flo-
bothoma. Et ex eis ēt que mūdificant sanguinem s̄mū &
diuertunt motū eius: & inclinant inferius sunt administ-
rationes clysterioz debiliū: & si oportet h̄m̄ium acuitatem
ex eis q̄ scis nisi timueris agitatioes fieri in ipso: & proprie
apud ebullitionē eius. Tunc aut oportet blandiri cū clyste-
ribus debilibz, hec est em̄ operatio s̄m sapientiam.

¶ Quartam

Pectoris et palmonis.

¶ Quartā rez cōplent nunc abstinētia & cessatio a rebus
mouentibus & agitantibz sanguinē. Nunc aut p̄uentio & p̄-
seruatio a fluxu ei: & pp̄rie in exposito ad illud. Nūc vero
remotio nocumētī facietis cadere in illud. Res autē mouētēs
& agitantes sanguinē sunt cibi acuti & medicie acute & labor
vehemēs & ebrietas multa & rize & vociferatiōes & calnes et
percussio: & his silia. expositi autē ad spūz sanguinis sunt
habētes pect' strictū & nudū & h̄ueros sicut curuature ala-
rū & collū subtile et lōgū & dep̄suz iter alas & h̄ueros et f̄res
quētat eis tussicula cū p̄ctura interdū: nunc apud dep̄suz
nūc apud sinistrā sparulā nūc ap̄d aliquā māmilla. hos
aut p̄uentem ne cadāt in illud cū sōmīa ex basilica: & in c̄li-
natiōe sanguinis ad inferiora cū slobothomia sap hene et
positiōe v̄tōsaz et puocationē emouroydarū aut mēstruo-
rum & fricatiōe facta in extremitatibz & correctiōe in ser-
neribus reruz sicut scis. & hec oīa maxime obseruāda sunt
proprie in principio veris & in toto vere. Et est em̄ tempus
exuberare faciens sanguinem.

¶ Locumēta autē facientia cadere in spūz sanguinis sunt
sicut catarrus acut' tussis vehemēs apostema plenreticū
aut peripleumonici: aut epaticum & ex his est retentio mē-
struoꝝ & constrictio emouroydarū consuetarū fluere. Et q̄
dē iam catarrī curā scripsimus: & tussis i plenreticū liquidē:
periplemonia sanguinis apparēs spurū sē signū lauda-
bile: resadat em̄ ex apate aliqd post aliqd ex eo qz materia
eius est resolubilis nō phibita propter adherentiā aut cū
pactionē. In apate autē epatico est ei' apparitio. aliqñ can-
sa ad malum: & pp̄rie cū ap̄a est magnū exuberans: & qñqz
ē signū boni & pp̄rie ap̄d resolutionē ipsius. Emouroydarū
aut aut mēstruoꝝ cōstrictio nō s̄m sapientiā si faciat cades-
re in illud: aut si sit suspectio de illo tunc eoz puocatione ex-
cusat aut susceptione vel suspiōe. sicut Salic. sup verbis
hyppo. dixit. Inq̄t em̄ cronicus emouroydarum fluxus to-
taliter cōstrictus & subito cadere facit i h̄ydropisiz: aut ma-
niam aut sanguinis s̄creatum et p̄tissim.

¶ Particularis autē intētio h̄z quattuor modos. Prim' cor-
dit vertere intentionē nostrā ad curatiōē s̄crear' sangui-
nis: q̄ cōtingit ppter reinsationē ipsi'. Et si q̄dez fuerit ab-
des.

De egritudinibus

apate sanguineo cuius materia ponitur in resolutione albis
cuius casus est aliqd curari no indiget: est em significatio sa-
lutis. ¶ Si at fuerit s3 semita resudatiois ex venis pulmo-
nis aut arterijs vel et pectoris ppter agitatione sebulitio-
nem cadente in sanguine dabim9 medicamina sanguinis
feruorem repumetia: et ipm copingentia. Et huius opera-
tionem facientis summa hec est portulaca pprie 2 malitica-
frequenter et parumpost parum deglutitus eius succ9 potē-
ter ibringit sanguinem: et sedat ebullitionem eius et copin-
git ipsum. Et similiter semē eius assum et tota planta ipsa
et fm oem modū administrationis eius. Et similr albi pas-
pauer assum. Iunbe aut sunt hui9 intensiois fm oem mo-
dum administrationis earum. In mucillagine aut psili9 cū
lapide ematis he diligenter loto et cōtrito cōtritione vitima
inest virtus mirabilis: et similiter in costiadro. Et sifr in lapi-
de emathite cum succo arnoglosse. Psilium aut assum et cō-
quassatū cū aqua expressionis portulacae: aut seminis eius
vsq; duz fiat mucillaginosus: est ad id mirabile. Et similiter
semē iniquiami cum succo arnoglosse huius etiā est inten-
sionis lac coctis cū lapidib9 fluuialib9 aut cuz ferro ignito.
Pulus extracto butyro ex eo. Et sifr lac acetosum extracto
ex eo butyro et caseus recens sifr. Lutu autē assemen et
lutum armenū et sigillatū sunt ex medicinis veris ad illud
et pprie cū succo plantaginis. Ista em cū virtute infrigida-
tionis et congeluinationis et ex eis composita sunt vitima ad
id: et q̄cunq; sunt huius intensiois. Et laudant eis aqua fer-
ri et aqua pluuialis cū gūmi arabico asio aut diagaganto.
Et laudatur eis et aqua ordeiz: pprie asfi cū cācris flauia
libus aut spodio: et similib9. Et q̄nq; exigit necessitas apud
vehementē agitationē et vigilias vt cum eis aliqua ex nar-
cotiis tribuantur et tunc facimus id cum cautela.

¶ Secundus modus docet vertere intentionē nostrā ad cur-
rationē ei9 s3 creatus sanguinis qui fit fm semitam redsida-
tionis et huius curaz iam diximus: qm̄ modos diuertēdi flu-
xum sanguinis docuimus.

¶ Tertius modus q̄ est ad curādū apertionē aut rupturā
vene cū vulnere aut sine vulnere idiget administrationē me-
dicaminū septicoz et consolidatioz. Et hoc q̄dem facien-

Pectoris et pulmonis.

istū summa hec est: sanguis diachonis pprie et carabe et
bolus et lutum sigillatū et balauie et rose et cornu ceruinū
adulstū et corali aduli et thachie et hypodistidos et cortices et
flores granatorum et mathites et gūmi assuz: et munita et ren-
barbarū pprie assum et cortices ipuris et cortices malitias
et coagulū leporis et coriandrū et semen lingue arietis: et
capita et virgula rosarum et fructus et folia myrti et spodius
et cortices cancrozum vsuorum et silia. Fundamentū aut et
medicina cū quibus hec miscenda et ppuranda sunt vel ali-
qua corū hec sunt succus pprie piataginis: et succus albut
sandani et succus portulacae et succus albedarogi et aqua al-
sauch et aq̄ pluuialis infusionis gummi assii: et aqua rosa. et
succus citoniorum et muna et succus granop myrtis et syru-
pus ex eis et mucillago psili9 et semen citoniorum et aqua
sumach et similia. Medicinas aut compositas scribemus
post si deus voluerit: de quarū summa ē zuccharū rosatū
pprie: est enim medicamē eis benedictū et muna et syrup9
de rosis siccis et syrupus de iunibis et syrupus myrtinus:
et syrupus de pomis stipiticis et trocisci de charabe et trocis-
ci de terra sigillata quoz memoriā fecim9 in antidotario.

¶ Medicamina aut q̄ administrata emplastrādo aut linie-
do extra. Summa hec est. Oleum rosatū cū mastice aut oleū
myrtinū et ex eis est oleū de citonijs: et oleum nardinum et
succus costiadri humidū cū sauch aut farina ordeiz: aut cuz
sandalis aut spodio et rosis cum modico cāphoze. Hec enim
empla cōferūt. Vel accipe accipatie hypodistidos farine sa-
nich et farie orobi: asfi. Cōfice cū albumiz: ouz et suppoē. Vel
accipe puluere thuris subtilissimū et administtra cū albuti-
ne oui. Et q̄dē de rebus meliorib9 i hac parte est subtiliter
inquire ad inuestigādū locū vehemētē doloris. Illic em̄ em-
plastrationes et linimēta vtilissima ponentur.

¶ Quartus aut modus docet abscondere cās vlcationū
et corrosiois cadentū in partes pectoris et pulmonis et p-
prie pulmonis fm plurimū: hoc em̄ est id qd̄ est suspectum
et timorosum maxime: et hmoi q̄dem curatiōē scribemus i

ca. de pisi: si deus voluerit et permiserit curari hmoi.

¶ Sal. si accidit sputum sanguinis a catarro tunc erit con-
sideratio nostra: vtrum sit acutus aut nō acut9. Et si fuerit

De egritudinibus

et creatū eius. ꝛ. accatīe. 3. iij. rosarū balauſtie: añ. 3. vj. gūmi arabici. 3. ij. dragaganti. 3. i. Conſice cuz aqua pluuiali. Doſis. 3. i. cum aqua frigida: et eſt expertum.

¶ Paulus. Confectio trociſcorum reſtringentiuꝝ ſcreatum ſanguinis: etiam ſi ſit antiquus et ſedantium agitaciones et inducentiſ omniſ. ꝛ. accatīe ſcebdanegi lote hypoquiſtis dos balauſtie florum mali granati. añ. 3. v. Gallarum. 3. i. et ꝑ. opij croci. añ. 3. iij. ꝑ. fac trociſcos cuz aqua pluuiali. doſis auſ. ꝑ. cum aqua frigida.

¶ Filius zacharie arabi. Confectio trociſcorū ſcebdene conſerentium ſpuro ſanguinis: et eius manationiꝝ vnde cunqꝝ et ſunt experti. ꝛ. thuris ſanguis draconis balauſtie. añ. 3. iij. et ꝑ. alteriꝝ charabe. 3. v. ſcehdene terre ſigillate: añ. 3. x. aliaminis. 3. ij. et ꝑ. opij cynamomi: añ. 3. ij. inſq̄ami. 3. i. et ꝑ. fiat ex eis trociſcis. iij. Et ſit doſis. i. cum albedarogi aut aqua portulace aut lingue arietis.

¶ Idem. Confectio epithymatis quo liniatur pectꝝ et ſedat dolorem et reſtringit ſanguinem et conſolidat et liniatur ſuper ſtomachum apud vomitum ſanguinis et veſicam et ſuper renes apud micturam ſanguinis et peſſariſatur in matrice apud ſuperfluitatem menſtruoꝝ et ſtringit fluxū emorroidarū. ꝛ. ſucci euſſides accatīe ſanguinis draconis galile balauſtie croci gummi arabici myrrhe bolſarment opij: añ. ſiant trociſci et line ex eis vbi oportet.

¶ Sabor. Confectio papaneris ꝑferētis cū auxilio dei q̄ ſpuit ſanguinē ꝑpter acuitatē et inſtāmarionē et doloreꝝ pectoris et pleureſim. ꝛ. rosarū gūmi arabici: añ. 3. iij. amili drasagātī papaneris: añ. 3. ij. ſpodij croci: añ. 3. ꝑ. ſucci liq̄ritie. 3. ij. Conſice cū ſyrupo de papanere: da cū aqua pluuiali et ſyrupo myrrhino aut rob eius aut ſyrupo de papanere.

¶ Idem. Confectio trociſcorum conſerentium ſpuro ſanguinis et emanationiꝝ vnde cunqꝝ. ꝛ. luti ſigillati. 5. iij. bolſarment amili rosarum. añ. 3. iij. charabe granorū myrrhi: añ. 3. vj. cancrozum vſtorum: ſeminis portulace: añ. 3. x. coralloſum dragagātī ſpodij: añ. 3. v. gummi arabici ſcehdene ſucci liq̄ritie: añ. 3. iij. Conſice cum ſucco portulace et aqua roſ. dꝑ. cum aqua pluuiali.

¶ Isaac ſraelita. Confectio medicaminis conſerēs ſcreatum

Pectoris et pulmonis.

ſanguinis a pectore et pulmone et emanationi eius et vomitū et hoc medicamen nō ꝑmittit cadere in piſſim. Accipe ꝑſij aſſi. 3. x. granorū portulace aſſorum gūmi arabici aſſi bolſarment: añ. 3. v. papaneris albi lactuce: añ. 3. x. charabe aſſe rosarū cū pedibꝝ ſuis: añ. 3. iij. coraili aſſi. 3. iij. Tere oſa ſicut alcohol. Doſis eiꝝ. 3. iij. cū aqua frigida mane et ſero et ſit cibus eorū vitella ouorum et pedes arietis et edozum. ¶ Idem. Confectio lochy que adminiſtratur ad manationē ſanguinis ex pectore et pulmone bona. ꝛ. dragagātī gūmi arabici ſanguinis draconis bolſarment rosarū amili ſpodij: añ. 3. iij. ſcehdene: ſeminis arnogloſſe papaneris albi mumi accatīe ſucci euſſides: añ. 3. ij. penidiarū ſapari. 3. iij. Conſice cū ſyrupo facto ex roſis ſiccis quantū ſufficit: aut cum ſyrupo myrrhino et adminiſtretur.

¶ Filimon. Confectio Filonij ꝑſici vehemētis virtutis ad manationē ſanguinis vnde cunqꝝ et ſcreatum eius cū tuſſi et ſine tuſſi et ſuperfluitatē menſtruoꝝ doloroſam et emorroidarum et egeſtionē ſanguineaz et ad mulieres pregnantes quibus erſpuntur mēſtrua et conſeruat fetus in matrice earū. Cuius hec eſt ꝑmixtio Accipe papaneris albi inſq̄ami. añ. 3. x. opij terre ſigillate: añ. 3. x. ſcehdene: croci: añ. 3. v. caſtoꝝei ſpice euſtorbij piretri: margaritarū nō ꝑforatarū charabe zedoarie dozonigi ramichy: añ. 3. i. camphore. 3. v. vniꝝ tertiam: conſice cū melle roſato colato quā tuꝝ ſufficit. Doſis a. 3. ꝑ. vſqꝝ ad. 3. i. cū ſucco arnegloſſe aut cum aqua roſata et modico vini puri.

De pleureſi.

¶ Pleureſis aſt quedā vera qdā nō ꝑa. Et vera qdē eſt apatio cadēs in panniculis et acertis diſtinguētibꝝ inter velamen diſtinguēs magnū et coſſas et ꝑꝑrie ſecus extrimitates coſtarū terminatarū in pectore aut ſub eo aut accidens in panniculo diſtinguētē et eſt dyſſragma et eius materia eſt ſanguis: aut ſāguis colericꝝ aut colera pura et non vera quidē pleureſis eſt que ſit in velamine et lacerto extrinſecis cooperientibꝝ pectus et diſtinguētibus inter coſſas et cōmiſſuras eaz et cōmunicantibus cū cute. Et eius materia aut eſt ſlegma putrefactū et inſtāmaratū: et hoc eſt ro aut melancolicꝝ et hec eſt rarius. Et illa qdē q̄ fuerit is

De egritudinibus

velamine distinguere costas cū cōitate cutis min⁹ suspecta ē. Que vero in velamine q̄ ē sub collis magis. Que aut in velamine distinguēte est prava. Sit em̄ cum p̄mixtione itellectus circa augmentū & statū eius. & illud ideo qm̄ cōicat cū cerebro mediante nervo magno quodā qui dirigitur & dilatatur in substantiā p̄niculosā. Et qd̄ cōe est intrinsecis et extrinsecis p̄niculis ab omni materia apostemari posse verū a sanguine & colera frequentius a flegmate et melancholia rarius. & illud ideo qm̄ ad membrū panniculare & densum et raro grossum aut viscosum penetrant.

¶ Pleuresis aut̄ quiscunq̄ fuerit aut resoluūt aut suppurat aut p̄mutatur. Ars aut̄ et ingeniatio ad resolutionē ipsius est fm̄. vj. res. Et prima qd̄ est rep̄cussio materiei. Secūda ē regimē ingeniatiū q̄ requirit sciētia virū sit a plenitudine h̄torali aut v̄tosali. Tertia ē diuersio materiei. Quarta est substractio ei⁹ substractioe cōi post digestionē ipsi⁹. Quinta est eductio ipsi⁹ eductioe p̄prie post p̄parationē ei⁹. Sexta est correctio accidentiū. Septima est regimē vite eius qd̄ in tota p̄olatione cure extendendum est.

¶ Et prima quidē rem cōplent administrationes medicaminū mēbū cōstantiū ipsiusq̄ virtutē coadunātū vt nō resciptat nec ipm̄ vincat que ad ipsūz fluit materia. Et ex hoc quidē facientib⁹ est emplastratio facta ex lentib⁹ excoctis coctis cum aceto aut ex farina fabaz cocta cū aceto aut saulich cū aceto. Et forti⁹ eis est emplastratio ex lentib⁹ nō excoctis lotis in aqua calida. Deinde coctis cū aceto. hui⁹ etiā intentionis est euaporatio facta cū spongia infusa in aceto decoctionis rosaz aut balsamiaz aut similis. Quis hoc est suspectus nisi cū materia pauca fuerit aut in principio p̄ncipiantē cū rōndā materia rep̄sit in locū. Et hec quidē cautela est vt administratur regimē diuersus in eodem: sic enim hec cura est fm̄ sapientiam.

¶ Secūda rē cōplent administrationes euaporationū nunc h̄midiorū nunc siccorūz sicut dispositio materiei erigit. Et recipimus spongiā marinam aqua calida infusaz & expressam alia euaporatoria precedere p̄p̄: tamē loco palmaria manus leniter fricato & oportet vt sit spōgia lata & ampla ex omni parte circumdanda & oportet inter carnē & spon-

Pectoris et palmonis.

228
stam pannum antiquum subtilem & siccū interponit et supra siccū alium p̄ntari singulis iterationib⁹ atq̄ iteratio nibus administrationis spongie & opz esse aquam dulcem ac lenem: & qn̄q̄ decoctionis camomille aut aneti aut similia. Et aqua salsa est fortior aqua dulci & hoc qn̄ opz & qn̄q̄ facim⁹ illud ch̄vesica aqua calida semiplena. Ex bonis euaporatorijs est aq̄ decoctiois fursuris & camomille aut aneti aut herbe vitri: & adhuc facillationes ex herba vitri & fursuris postq̄ calefactū fuerit in latere calido sup̄ que rotatam p̄nus fuerit acetū p̄mixtū aqua aut cū aq̄ sola aut aq̄ falsa fm̄ qd̄ exigit dispositio materiei: & qn̄q̄ madesit in aliquo eoz p̄ins. Deinde calefiunt & supponunt. Et forti⁹ his est euaporatoriū factū ex orobo & seminib⁹ aut solijs canis & acetō postis sup̄ lanā imbitaz oleo aut oleo anetino. Ex siccis aut̄ euaporatorijs est facillatio facta cū fursure & sale calefactis aut millo & sale calefactis aut panico & sale. Ex medijs inter h̄midū et siccū est vas enemū aut terres aq̄ calida pleni⁹ & opz vt sit vas amplū cōnerū vt ex ol̄ parte. circundet. Et qd̄em sup̄ oibus his canon est que semp̄ obseruari iubem⁹: qm̄ circa cito et tarde resolubile intēse aut remisse calidū & circa in superficie aut p̄fundo positū enasporatoriū administrationes opz cōmenturare. Sic em̄ traditur scientia fm̄ sapientiā. Et adhuc qd̄em canō est debere ab h̄midis et debiliozibus incipere. Et p̄to p̄p̄atio & sic: cio: fuerit materia tanto tardius ad fortiora p̄umpere ne resoluat materie q̄ subtile est: & cadat: deinde durities in resolūo. hoc namq̄ cauendum est. Cauendum etiam ne vas pot̄ ex euaporatorijs ad egri nares ascendat. Dissolutionē em̄ & tristitiā & anhelit⁹ cōstrictionē generat cū aut̄ ex serie operationis huius peruenerit ad hoc vt dolor et p̄fectura qualiscunq̄ fuerit resoluatur aut fm̄ aliquid aut integre subest excusatio transeundi ad aliud. Si vero multiplicat vsq̄ adeo vt dilateē et ascendat dolor vsq̄ ad farcalas: aut vsq̄ ad hypocōdria extendat: tunc certū est qd̄ resolutionē repletio agitata prohibet: immo adhuc euaporatio dilatat agitatam & multiplicat. & hoc maxime cum repletio fuerit in toto: tunc ad aliud genus cure procedendum est quē admodum dicemus iam.

De egritudinibus

Tertiam igitur rem cōplent adminiſtrationes medicamēti nū ſm exigentiā vnius duarū occupationū. Et prima quēdē eſt q̄ ſi materia fuerit dilatata aſcendēs vſq; ad ſurculā et nondū ex toto reſiſit: ſed adhuc eſt vt repat ſtōmēſ baſilica ex latere oppoſito et extrahatur de ſanguine vſq; dū altere tur color etus: iuxta virtutis et etatis exigentiā. Et quādoq; apud pluralitatem repletionis indemus ſtobothomari ex ſaphena p̄tis oppoſite. eſt em̄ eſt lunamentū ſublime feſti intentionis ſunt ventofationes in crurib;: et fricationes in extremitatib; et clyſteria lenia et que hoc curſu p̄cedunt. Secunda rō eſt q̄ ſi materia fuerit declinor ad hypochondria p̄ponenda eſt clyſterizatio. Deinde ſi neceſſitas expetit ſtobothometur baſilica ſiſt̄ partis oppoſite: et non excludatur ſi virtus p̄miſerit ſtōmia ſaphene. Et vniuerſaliter quēdē ex tractio fecis: et allenatio partiū ventris a fece et ventofitas re excuſat ab additione nocuementorū in hac egritudine. Adminiſtrantur igit̄ clyſteria lenia facta ex eo quōd eſt ſicut aqua ordeī cū radice maluarū: et aqua ſicle pauca: et ſimilibus. Et ne excedas in vſu eorū niſi vſq; ad illud quōd ſignificabitur tibi ex diſpōne: quā conſuevit egritudine hāc fluxus ſanguinis ſequi imoderatū. Et ſi quidē fuerit cū eis accēſus in columitatis ad anhelitū et lentefcentiā febrium: tunc ex huius apparitio ſignificatiōis laudabilis. Si vero non cōtraria. Ex reb; aut̄ maxim̄ inuamētū ad diuertēdū morū bī materiā eſt poſitio v̄toſarū ſup locū doloris: nūc cū indiſione nūc ſine ea ſicut exigat neceſſitas. ſedatur em̄ ex hoc dolor interdum et interdū materia ad partes cutis trahit. Verum op; operationē hāc q̄ p̄cedat corporis mūdiſtica tū cū ſtobothomia et ſolutiōe ventris ex his que dicemus. Verum hoc a ſeptimo vſq; ad decimū quartum diez et hoc proprie cū intelleximus materiam morbi poſſe reuocari ad cutē. huius em̄ intētiōis eſt emplaſtratio ex ſinapi: et ſilib;. **Q**uartā rē cōplent ſtobothomia: et corporis mūdiſficatio cū medicinis ſolutiuis ſm neceſſitatis exigentiā. Et hoc quōd nunc diſcutimus: dirigit intētiōe noſtraz ad egritudinem ſanū factā in qua reſiſt ſm totalitate ipſ; materie. Neceſſaria eſt ergo ſtobothomia tūc ſi ex ſanguinis abundātia ſues

Pectoris et palmonis.

Rit ex baſilica partis que ſequitur dolorē facta vſq; ad coloris ſanguinis permutationem cum conditionibus virtutis et etatis. Excusat em̄ ab alijs hec ſtobothomia niſi fuerit cōſtipatio nature tūc enīz lenienda eſt natura cū his que ſūt ſicut ſyſcoſt: iſdeſt manna et myrta. de violis: et decoctio violarum cum inuibis in aqua ordeī. Et que hoc curſu p̄cedunt: aut cum enemate leni. Si autēz materia colerica fuerit tūc ſtobothomia et ventris ſolutio neceſſaria eſt. et ſimiliter ſi ſlegmatica aut melancolica fuerit. verūz oportet ſtobothomiam p̄poni ex ſolutiue niſi ventris fuerit cōſtipatio. tunc enim precipimus lenire p̄inanaturam. p̄diſficatōnem autē corporis cum medicina ſolutiua oportet q̄ p̄cedat preparatus ad materie diſeſtionem neceſſaria et ſiquidem materia colerica fuerit requirit inflammatio eſt in frigidationem maiorē et humectationē non tamen expoliāda a virtute abſterſiōis: et de hoc quidem genere ſunt aqua citrulli et melonis indi et cucurbitę et ſimilium et p̄prie cuius eo quōd eſt ſicut ſecaniabin quōd ſcripſit Sal. cuius hec eſt p̄miſio. R. mellis partē. i. zuchhari ſalemeni p̄tes. ij. acetū et aq̄ dulcis ſit: aſi. partē. i. Ineſt autē huius ſecaniabin v̄t extictio nis et ſedatiōis ſtis: et abſterſiōis. et ſi duplicat i eo mel p̄net ex eo abſterſo maior et ſi addit et ad acetositatē eſt obuiatiū magis ebullitiōi colere et mltiplicatiōi ſtis: et ſit doſis eſt ab. ʒ. ij. vſq; ad. liij. cū aliquo ex p̄dictis ſucciis: aut cū aqua habēte tēperie inter calidū et frigidū ſi eſtas fuerit: et ſi fuerit h̄yēs detur cū aq̄ calida. ita tñ q̄ i matutinis p̄cedat hauriū eius pot; mucillaginis p̄ſilij ex aqua ſola: aut ex aq̄ granato: ſi dulci et aqua dulci cū inleib. et ſubſequat ipſum circiter per duas horas potus aque ordeī. **S**i autē rez plaris humectationis et minoris abſterſiōis diſpoſitio exigat ſyrupus violatus cū aqua inubarum dā: dūz. eſt cum aqua ordeī cū violis cōditis. Reſcindant aut omnia que inſrigidat et cōpingit ſicut portulaca papaner et ſimilia. niſi aliqua neceſſitas exigat ſicut dicemus. **S**i aut febris et eſtinatio anhelitusq; frequētia et ſtis in: ualuerit ſuccurrendū: tūc cū eo in quo eſt humectatio ſola ſicut eſt mucillago p̄ſilij p̄prie et inleib ſubtile ſorbēdo ex eo ſemp aliqd poſt aliqd: et ſi fuerit cuius hoc conſtrictio nature

De egritudinibus

dāns est syrupus de pūnis cū mucillagine pssij: et silia.
¶ Si autē materia sanguinea fuerit requiritur virg' infrigidis
tionis minor, et absterfionis maior: et proprie cū eo qd est sic
cut secantabin in quo duplicatur mel cuius haustum pce:
dat sicut in matutinis hydromel et iuleb factū subtile virg'
qz et subsequatur aqua ordeī decoctionis capillozum vne:
ris: et simillium. ¶ Si autem materia fuerit sanguis flegma
ticus requiritur minor infrigidatio et maior absterfio cū eo
qd est sicut secantabin proprie: et decoctio ylopi: et radix lilij
huius etiā intētionis est hydromel: et silia. ¶ Si vero fue
rit materia sanguis melancolic' detur syrupus mellinus: et
hydromel cum decoctione aneti vel lupuli: vel. buglosse: et
yreo: et similiuz. Et super his canon est vt res lenientes: et
remouentes asperitatem precedant res que abstergūt im
mo non expolientur ab eis. sic em felicitat' operatio. ¶ Cū
autē administratiōe medicine solutine cognoueris neces
sariā esse in re est vt consideres. Nam si febuis vehementia
inualuerit cū extenuatione: tunc timendū est solutius: et ex
cusat ab ipso sola flobothomia in qua: nō est timor nisi for
san apud nature cōstipationē et inbentius eā linitri cū aqua
ordei: et violis cōditis et pulpa cassie: et iule: et manna: et siliis
bus: aut cū aqua prunorū: et que hoc cursu procedunt: aut
cum dysteri lenitino ex his que sūt.

¶ Materia vero euacuanda qualicūqz fuerit: oportet vt ens
cuetur cum eis cum quibus cum solutiōe est lenificatio: de
quorum summa sunt viole proprie humide et sicce: et condi
te: et syrupus ex eis: et siracosi: et terentabin: et zuecharum als
hosor: et cassie: et similia: et proprie si materia fuerit colerica
et quandoqz misceat cū eis sicut sunt troscisci de violis: habes
tes aliqd scamonee: et nos scripsimus pmixtionem eorum in
capitulo de asmate. ¶ Et si fuerit flegmatica materia euas
cuanda est cum eo quod est sicut puluis yreo: aut agaric'
aut ylopi: aut albasce cū myzoba. de violis mellitis et tere
ntabin et aqua ordeī. ¶ Si vero fuerit melancolica cū eo qd
est sicut elleborus niger cū aqua ordeie iam quidem Sal.
pcepit aquā ordeī post solutius ppinari debere aut aquā
mellis vt lenificet et abstergat virtutē solutini: et si disposi
tio aliqua est que erigat: necessarius est vt dysterib' lenis

Pectoris et pulmonis:

bus medijs et acutis fm necessitate exigentiā et proprie cū
dolor: et pūtor ad hypocondria fuerit.
¶ Quinā rem cōplent administrationes medicinarū spu:
tū facilitantiū ipsumqz velocitatiū. ¶ Et hoc quidē pfitur
cū inchoatiōe ab hūctāibus et lenificantibus pcedendo
ad res tēperate absterfionis. ¶ Et si quidē vehemēs inflā:
matio fuerit cū eo qd est sicut aqua melonis indi aut aqua
citulli aut encurbire cū aq zuechari aut aqua oz. excortis
catt decocti in aq pluria decoctiōe vehemēt cū iuleb. ¶ Et
si quidē nō adeo fuerit vehemēs sufficit aq iuiubarū et sebe
sten cū violis et seminibus citoniorū: et oleo amigdalārū dul
cū cū iuleb. et aqua mellis aut aq zuechari. ¶ Et nō pmit
tat post illā aqua ordeī sicut post horā est i pcessu rei pcedē
dū vsqz ad id qd est sicut decoctio radicū lilij: et capillorū ve
neris in aqua ordeī cum hydromelle. ¶ Versū aqua mellis
est vltimior ad hūctādū qz aqua oz. et aqua sicca et passu
larū est huius gnis post ista et pprie cū myzoba. de violis
et aqua mellis: et oleo de amigdalīs dulcibus et similit' aq
liquiritie cum eisant sine eis: et facimus seq post illā aquā
ordei: et est via rector: et quandoqz perueniemus ad gradū
eorum que sunt decoctio ylopi: et similia: et ex reb' spūty
facilitatib' ex sorbitio facta ex aq ad caliditate declini hora
post horā et ex eis est embrocatio facta super locū doloris cū
aqua calida. minuit enim dolorem et spūty accelerat: et si sit
decoctionis matuarū aut fenugreci: et simillium magnifica
tur operatio eius et conferunt ei cerota et emplastra: et ex eis
quidē sunt meliora in quibus est lenificatio cū resolutio:
ne non eleuata: sed quasi in gradu primo. Deinde pceden
dum paulatim ad ea que amplius eleuantur: et ex reb' vti
libus non eleuatis est citotum ex oleo viola. et cerat aut ex
oleo amigdalino et cera: et eleuantur super ista quecunqz
sūt ex mucillaginibus aut adipibus alijs: et adhuc ex ylo:
po humido: et ex eis est fortius ex radice lilij aut fenugreco
et semine lini: et abinthio coctis cū succo herbe vitri: et oleo
de camomilla et panco melle: et adhuc est fortius his ex cau
libus elixatis cum butyro aut ex cinere radicū caulū cum
adipe: et nos quidem plura ex his scribemus post: si de' vo
luerit. Et eph'is q valde spūty facilitans est vt dormiat in

De egritudine inibus

firmus super las^o dolorosus & sorbeat hora post hora pau-
latim ex aqua calida: & aqua zucchari aut aq^a mellis calida
& similibus.

¶ Sextam rem complement administrationes medicaminus
sedantium accidentia superuentientia huic egritudine q^u si
vltimantur accidit ex eis timor: & desperatio: et sunt pprie
permixtio intellectus alienatio vigilie sicut velle velle mens flu-
xus ventris: & sanguis ex naribus: intellectus autem pnis-
xtio & alienatio q^uq^{ue} accidit apud permutationes plene:
sicut nos loquimur de ea: & q^uq^{ue} accidit ex pprietate cuius-
dam speciei pleuresis: sicut pprie q^u fit in velamine distin-
guente magno: & est dyfragma & coicat cu^m cerebro media
se nerno quodam magno qui dilatatur & contextitur in sub-
stantiam pannicularem & oportet vt in hac parte gemina-
re curam simul pleuresis sicut scribemus nunc et frenesis
sicut in proprio loco scripsimus: & hic erit modus curatiois
si deus hanc egritudine curari permiserit. ¶ Vigilie autem
si accidant interdum accessum ad permutatione intellectu
significat: & pprie dum multiplicatur & tunc necessaria
est administratio sp^{er}um de lacur: & syrampus de papauere
& decoctionis eius: & hoc cu^m caustela ne sp^{er}u cu^m pingant et
prohibeant: quod es res deterior eis: & medicine ex semine
papaueris. meliores sunt eis q^u ex cortice: & caustela societa-
tis aufert hoc nocumētū & pprie si associet ei⁹ q^u est sicut
decoctio passulaz aut aq^a mellis aut rob: & q^u est eis simile.
¶ Sitis autem accidens eis sedada est cum humectantib⁹
& vehementiam inflammationum extinguentibus sicut cu^m
aqua citrulli pprie & melonis indi: & mucillagine psilii: et
similibus: de quibus loquimur in proprio capitulo. Verus
oportet noⁿ esse frigida actu: & oportet admisceri aliqua eis
ex abstergentibus subtiliter vt lenificetur sputum: & si fue-
rit sitis a canmate sp^{er}ualium administrat libertas aeris te-
perati declinis ad humiditatem & yngatur pecius etia^m ex
ceroto de oleo viola. & cera: & similibus. Si autem fuerit ab-
ebullitio colere rubee confert secantabin fabrite. q^u scri-
psit Galie. cu^m aqua pluviali syrampus viola. cu^m aqua pluri-
ma sedat hanc sitem & aqua ozdei habens bonitates suas
ex materia permutationis sue p^{er} p^{er}po, dicit. ¶ Sitis

Pectoris & palmonis.

771
rus aut sanguinis in narib⁹ cōtingentē eis post crissis sine
re noⁿ debem⁹ nisi supfluat: & si fuerit: noⁿ creticus sed pprie
exuberantia sanguinis cōfert: tūc sōmia & alia q^u dixim⁹ i ca-
pitulo pprio. Fluxus vētris accidēs eis in morbi p^{er}cipio ē
qm^o vnu^m duoz^{um} modoz^{um}: aut em^o pprie multitudines materie
cum presentia regulatiois nature: et sequit^{ur} ex hoc anhe-
litis facilitas & lentescentia febris: et est significatio bonar^{um}
aut est pprie exuberantiam materie p^{er}terq^{ue} regulatur nar-
tura: immo est sicut egurgitas & est significatio mala: & pro-
prie cu^m non silitur p^{er} ipsum difficultas anhelitus tristitia &
febris inflamatio. tunc em^o fortassis supueniet mors in. iij.
vel ante. ¶ Si autem accidat fluxus ventris in sine morbi
est sicut fm^o alios duoz^{um} modoz^{um}: aut em^o expellitur materie
ad epar & viscera: & sequetur. ipsum incolumitas: aut acci-
dit a debilitate epatis et prostratioe digestine p^{er}tritis & cō-
tēntine i ipso sequitur post ipsum perniciositas.

¶ Septimam rem complement administrationes regulatiois
circa regimen egr^o in snibus sex rerum. & pprie vt dirigat^{ur}
eis temperies in aere que sit vt cūq^{ue} ad caliditatem decli-
nis & timeatur obrusio: & acuitas in ipso ex multiplicatioz^{um}
ne bozee: & aultri inquantū possibile fuerit: & fiat elonga-
tio a fumis & vaporibus et ventozum flatu: & ab aere agita-
tionis aquarum & ab estuoso & sicco. ¶ Nutriens aut oportet
et cōmensurari eis fm^o cōsiderationē nostram quaz dicitur
mus aut ad morbu^m aut ad patientē: & ad morbu^m q^udem aut
fm^o quātitate acuitatis: aut fm^o horā accessus & recessus ei⁹
et multitudo q^udey acuitatis facit necessariā subtractionē
nutriētis sicut paritas multiplicatiois ipis⁹. Et h^{ic} p^{er} q^ude
dicit apud vehementiā doloris & acuitatis si cibus def est
ponere egrū ad desperationē & mortē. Et illud ideo qm^o nō
debilis ad alterā duaz^{um} occupationū aut deficiet ad vtrāq^{ue}
intendet: & certū est furis ex resistentibus naturale et sup-
peditatione multiplicari: quare tunc nutriēs oīno p^{er}hibēda
est: & adhuc nutrire circa acuitatis & doloris aduentum sen-
augmentū hōrendū est magis circa ipis⁹ vltimitatē. Apd
vero acuitatis & vehementie doloris declinationē non su-
spectū est et minus apud lentescētā. Citerius aut nutrien-
dum qm^o iam accidētia quietat^{ur} & lenia & facilia fuerint: & ada-

De egritudine in bas

huc vltimus qñ tam ex toto remissa sunt. **N**utriens igit cū nondū in toto dolor lenior fuerit cū eo qđ est sicut aqua oz. & aqua zuechari aut aq̄ mellis virtusq̄ factis subtilib⁹. Et cū iam a dolore alleviatū egrū inueneris: sed nō integre sua cōtentus aq̄ zuechari: & aqua oz. decocti i aqua plurima decoctione vehemētī aut aq̄ alterantiabini cū aqua oz. decoctis vehemētī. faciliat̄ em̄ sputū: & si vltēr⁹ sollicitare voveris ex amigdalis iusculū decoctionis eaz̄ admiscebis & dabis cū melle modico aut zuecha. & ex eis est aqua alchāderes & aqua triti. & pprie cū amplius egrū alleviatū inuenis. sicut iusculū ex maluis et crisolocanna & bletis et sida & cucurbita & sorbitioes earū ex sabaz̄ farina & concedim⁹ in sine febris pulmēta ex buryo. Et post febrez̄ iuscula ex herbis cū carnibus teneris aut vitellis onoz. Et quidam ex antiquis dabāt panē cū aqua zuechari et iuleb. **S**al. aut̄ precepit qđ nunc comprehendit vniuersitas fermentatum non dari: facit em̄ apertiones apatis ante digestionem. Et azimus non dari: sputum enim inuiscat.

Cum aut̄ rupturā apatis querim⁹: & damus fermentatū rupturam em̄ apatis faciliat̄ & vtr̄ quidē cōcedūtur eis cāna melle & granata dulcia: poma dulcia elixata aut assata & passule sine interiozibus & chesmes & iulebe complete & amigdale. Et quōq̄ extrēdū⁹ vsq̄ ad pisces degētes in sero pulis & proprie habentes squāmas: & hec proprie tribuantur sicut exigit dispositio. Et in pluresi qđē flegmatica vāda est aqua cicerū aut aqua ordet̄ cicerū cū melle & aqua canlū cū oleo amigdalino: aut lacte earum & melle: et detur sicut cū oleo amigdalino: aut lacte earum & melle: et detur etiā alterantiabini cū yfopo et melle aut pulḡgio: est em̄ de bus bon⁹. Et dico qđ tepus etas regio & cōsuetudo i admistratōne quātūtatū nutriētū & numeri vtrū parū vel multū semel aut amplius dari debeāt regulat̄. quare vltim⁹ suendū est in illis sicut scis. **P**ot⁹ aut̄ eis bonus est aqua zuechari & aqua mellis & iuleb̄ subtile et aqua oz. del̄ sabilis & que hoc cursu procedūt. **A**quā autē in h̄yeme calidā bibant: in estate vero tēperatā. **C**erū abbozeat̄ aquā frigidā nisi in duobus casib⁹. & hoc quidē in tussi sicca & asperitate & in siccitate & caliditate vehemētī tunc coque concedimus ipsam

Pectoris et palmonis.

ipsas frāgētes frigiditatē eius cū secantiabini & iuleb̄ acquirētes et ex virtute incisiois assecantiabini virtutē penetrantionis vt penetret & discurrat in venas & sigillet. **D**einde ex frigiditate & humiditate virtutis aq̄ extringens inflāmationez̄ et sedans asperitatē et stim. **H**oc est etiā quod non omnes comprehendunt. **I**n morbi autē declinatione detur eis vinum albus dulce et subtile et rob cū aqua plunialis: et aqua mellis: et conceditur vinū aquosum eis lene et vinū chesmes & aqua decoctionis alcheimes et aqua passularum & iuleb̄ & que hoc cursu procedunt. **I**n flegmatica vero sorbeant aquam mellis: & quandoq̄ decoctionis yfopiet que hoc cursu procedunt. **I**n melācolica vero cibētur sorbitioibus factis ex sauchy tritico & melle & alterantiabini & oleo amigdarum et ex sorbitioib⁹ factis ex farina fabarum & iusculis ex lingua bouis domestica & siluestri. **P**otēt aquam mellis cum aqua mellis lupuli aneti & similium. **E**t quēdam dictum est in hac egritudine ventrez fluxibiles cum moderātia fieri. **E**t em̄ eius strictura vel largitas plurima non est bona. **I**n lubiditate igitur vtr̄is prohibēda sunt iuscula ex herbis. **D**anda vō sunt apud vtr̄is stricturam & cū istis aspera fuerit & phibēda sunt granata et poma: cū vtr̄is cōstipatio fuerit. **D**ada vero sunt apud lubiditatē ipsius & sic intelligendū est de ceteris. **C**ibare aut̄ aut potum dare nō nisi a fece purgatis viscerib⁹ vel saltez̄ membris digestiois prime. **H**yp. iulit̄ neq̄ accidēte dolore neq̄ p̄sente eo neq̄ in horā deteriori horarū. **S**icut aut̄ nec apertias venas fece cōstipatis viscerib⁹ aut lubiditate dominantē eis & pprie vehementi: neq̄ in die cū natura obicit morbo: sed in die minoris agitationis si possibile fuerit. **S**olnere vō apud vtr̄is cōstipationē & apud materiei declinationē ad hypochondria cū enematibus magis esse cōueniens **S**al. iulit̄. **I**n euacuāda vero materia mēbra nutritiua & spiritalia obfidente farmacie opus esse p̄cepit: & enematia vilia esse non negauit & pprie sicut dispositio exigit. **A**dhuc aut̄ opus farmacie abscondendū est apud febris & accidentis vehemētiaz̄: excusat̄ enim tunc ab ea sola slob̄ ethomie administratio nisi forte linire siccitatē viscerū oporteat. et hoc magis cum dysteribus facias.

Ad ef.

R R

De egritudinibus

Idem. Sympus conferens tussi & pleuresi. R. succi granatorum dulcis lib. ij. succi cannarum mellis lib. i. penidiarum tã tãdem. fiat ex eis syrupus bonus: si deus voluerit.

Joannitus. Juleb subtille conferens pleuresi cũ inflãmasiõne & sibi. Accipe succi melois idiat aut succi cucurbitæ affe li. ij. zuchchari li. iij. fiat ex eis syrupus: & det cũ aqua ordei. **Idem.** Sympus violaceus conferens febribus & pleure si. & tussi sicce. R. violarum recentium seminu citoniorum .et citrulli. ana. ʒ. x. seminis malve. ʒ. xij. Gummi arabici. ʒ. viij. draga. ʒ. xv. funde super ea aque calide lib. viij. et dimitte die & nocte: deinde bulliat ad consumptionem medietatis. Deide cũ penidiarum lib. ij. & f. fiat syrupus. da cũ aq̄ ordei & mucilagine psilij: mane et sero.

Israelita. Sympus conferens pleuresi. & catarro calido & tussi calide cũ alpitate: & sibi vehementi factis causa sicce tatis tpsis. R. iunubarum pinguis: sebesten. an. ʒ. c. violarum: siracolt. an. ʒ. x. liq̄ritie florū lingue bonis & doestice: ana. ʒ. xij. seminis malve: citoniorum. an. ʒ. v. sup ea p̄uce aq̄ cate. li. viij. & dimitte die ac nocte deide coq̄ v̄s ad consumptionem medietatis. & cũ zuchchari li. ij. & succi malorum granatorum dul cũ li. i. fiat syrupus: da cũ aqua ordei & mucilagine psilij. **Idem.** Sympus conferens pleuresi cũ inflammatione & acuitate vehementi & tussi difficili. R. aque cucurbitæ. li. ij. syracolt. violarum. an. ʒ. xx. pulpe castie fistule. ʒ. x. infudatur oia per diem ac nocte: in succo predicto calido: deide srica manib⁹ & cola & cũ succi granatorum dulcis: & zuchchari lib. ij. fiat syrupus: da vt diximus.

Thamec. Sympus de violis conferens pleuresi: & tussi calide. R. violarum. ʒ. ij. seminu citoniorum: & malve: an. ʒ. i. iunbarum: sebesten. an. ʒ. xxx. Decoque in li. viij. aque cucurbitæ ad tertie partis consumptionem. Et cũ zuchchari lib. ij. fiat syrupus. **Idem.** Sympus conferens pleuresi: & tussi difficili. R. violarum: trociscorum festinantium matrasationem in pleuresi: & facilitantis sputum. R. violarum: succi liq̄ritie. an. ʒ. x. draga. amili: seminis: altee: seminis feniculi. ana. ʒ. ij. cõfice cũ mucilagibus: & p̄prie psilij & seminu citoniorum: & seminis lini. Et sit dosis. ʒ. i. cũ syrupo violato.

Idem. Cõfectio vnguenti liniectis pecc⁹ & facilitatis sputus. R. olei violarum. ʒ. iij. mucilaginis seminis lini. & seminis

Pectoris & palmonis.

citoniorum & mucilaginis seminis aliee. an. ʒ. iij. mncillaginis ordei mudi cocti ad pfectionem vsq̄ dũ rubescat. ʒ. i. et. f. succi radicis lilij. ʒ. i. cere pure. ʒ. i. aggregetur oia bona aggregacione & infigatur cũ eo pectus. boni si deus voluerit. **Sabor: rex medorum.** Descriptio vnguenti sedantis dolorum & lenientis sputum. R. olei violati. ʒ. ij. cere. ʒ. f. adipis anatis & galline. an. ʒ. v. yfopi humide. ʒ. viij. bniy: outu lo ri sepe i aq̄ ordei. ʒ. iij. mucilaginis seis lini & altee: an. ʒ. x. Et fiat ex eis vnguentum bonum & expertum. Et si materia cõ pactior fuerit pone pro oleo violato oleum de lilio.

Idem. Cõfectio emplastri mirabilis ad ea que diximus. R. foliorum violarum. ʒ. v. radicis lilij. ʒ. x. farine ordei & farbarum. an. ʒ. vi. & f. mucilaginis maluanisci & seminis citoniorum & seminis lini: an. ʒ. xij. florum camomille dragagan ti. an. ʒ. viij. cere. ʒ. ij. olei violati. ʒ. viij. rob q̄m̄z sufficit aggregentur oia et decoquantur & suppone. Si aut materia cõ pactior fuerit & indiget resolutione addatur leo farine seminis lini. ʒ. i. & oleo violato ponatur oleum de lilio. Et si caliditas intensior fuerit adde eis succi folioꝝ cucurbitæ ne nufaris: an. ʒ. xij. & subtrahimus semē lini.

Idem. Aliud sedans dolorem & maturas. Accipe farine ordei melliloti: an. ptem. i. farine fenugreci: seminis lini: an. ptes. f. seminis papaueris albi partis vni tertias. ij. aut cocticum papaueris partem. f. vitellum oui vnum. rob quãtũ sufficit ad aggregandum ea.

Idem. Emplastrum conferens pleuresi. Accipe violarum siccarum furis farine albe: farine ordei et farbarum malve camomille melliloti partes equales. Cõfice cum cera & oleo violato quantũ sufficit & vtete. Et si necessitas expetit ad maiorem resolutionem: adde ficus albas farinã seminis lini et fenugreci.

Idem. Si aut resolutio quã queris nõ fuerit possibilis imo tendit ad hoc vt suppuret: & hoc significatur ex eo q̄ nõ m̄dificatur in decimo quarto die. imo multiplicatur dolor cum febre & difficultas & cõstrictio anhelitus & tussis & alia. Et tũc digneremus nostrã considerationem ad inuestigandũ quãtã re acciditũ significantiũ sup alterũ duorum ex his q̄ cõprehendit rō de esse virtutis. Nã si dolor cũ p̄dictis acciditũ

R R ij

774

Ana.

Syrupus Pleuritis

Syrupus Pleuritis

Syrupus Pleuritis

De egritudinibus

non multū fuerit neq; ppter flōmiam: neq; ppter spūū nē
q; ppter alia sedatus & viri⁹ fuerit fortis expecta suppuras
tionē. Si aut fuerit debilis expecta casum eius & mortem.

¶ Et dicit hyp. q; qñ pleuresis nō resoluatur neq; mundifi
catur vsq; ad diē. xiiij. tūc pmutatur ad collectionē. Et tunc
op; vt ars p dactēdi collectionē ad suppurationē & ex suppa
ratione ad statum scolumitatis dirigit intētionē nostrā ad
sex res. p̄tia q̄dem ē mataratio apatis. Sc̄da est igenatio
ad rupturā ei⁹. Tertia est absterlio & mūdificatio materie
rum. Quarta est mūdificatio & cōsolidatio. Quinta est cop
rectio accidentium. Sexta est rerum sex regulatio.

¶ P̄tia igitur rez complet administratiōes medicaminū
aggregātis in se virtutē lenificatiōis simul & resolutionis vt
cadat maturatio equalr in materiā collectā & illā q̄dez opz
vt latitudine cū gradatione administrationis medicami
nū habeat incipiēdo ab eis q̄ sunt in gradu tēperate ples
xionis extēdēdo ad ea q̄ sunt maioris elenatiōis donec p
uentatur ad gradū fortis. Et scias qm̄ pncipiū opatiōis me
dicaminis fortis in equalē facit maturatiōē aut añ matu
ratiōē ap̄a aperit. ¶ Maturatiōis aut qdā opantur ad
ministrata interius p os. Et qdā exteri⁹ & ex steri⁹ opantis
bus & tēperatus est aqua decoctiōis ficus siccarū et dactilo
rum & fortis eis est decoctio vtroiq; & ex eis est decoctio
fenugreci & ficum siccarū cū rob aut sine eo aut passularū
& fenugreci aut aqua ordeī decoctionis ficum siccarum
vel radicū lilij cum melle. Et ex eis est fortis decoctio
ficum passularum enucleatarum dactylozum fenugreci &
seminis malue cum beibueg; si fuerit in eo caliditas vehe
mens tūc cōueniens est aqua ordeī cū inlebus subtili aut cum
aqua mellis aut cum aqua decoctionis maluarum aut les
mini earū aut altee aut radicis lilij aut ficū siccarū & pas
sularū aut feniculi aut seminis citoniorū & similis.

¶ Confectio trociscorum faciētis maturatiōē & proprie cū
non est caliditas vehemens. R. seminū malue altee farine
fenugreci: seminis lini assī farine cicerum succi liq̄ritie tere
niabin: añ. fac trociscos cū mucillagine seminis lini. Da cū
eo q; conuenit ex potibus.

¶ Confectio alla trociscorū conferentiū ei cū qu o est salidi

Pectoris et palmonis.

tas et febris vehemēs. R. violarū siccarū dragaganti amīs
li sacci liquiritie: seminum citoniorū seminum citruli & me
lonis & cucurbitis: seminum malue altee florū melliloti: añ.
fac trociscos cum mucillagine seminum citoniorū aut semi
num lini: da cum eo quod conuenit ex potibus.

¶ Spiritus secus aut operātium qdā sunt embrocatiōes & p
prie ex aq; decoctiōis malue aut altee aut fenugreci aut
seis lini aut citoniorū & siliū administrare cū spongis. Et
qñq; addit eis q; est sicut mellilorum & anetū & herba virri
qñ opz sedare dolores. Et qñ opz. Quedam sunt limitiones
& pprie que sunt sicut cera & oleū imbibita in mucillagine
psilij & seminū malue aut in mucillagine fenugreci & seminū
nis lini & altee & siliū. Et ex eis est adeps galline anatis &
similia. Et fortis eis est dyaq̄lon dissolutū in oleo de lilio.

¶ Et adhuc fortis q; fit ex mucillagine radicū malue altee fa
rine ordeī fenugreci: seminis lini & seminis citoniorū et mel
le aggregatis cū butyro loto & ceroto facto ex oleo et cera.
¶ Et qdā sunt emplastratiōes & pprie cū eis q̄ sicut sicut ex
farina ordeī & mucillagine ficū cū melle simul coctis aut
ex farina ordeī & mucillagine cū melle et oleo veteri aut ex
dactylis & farina frumenti et rob et ex valde bonis est q; fit
ex folijs caulium & farina fenugreci cū butyro simul coctis
& sily ex radice lilij cocta cū rob et butyro. Et fortis eis est
q; fit ex farina ordeī & semine lini et fenugreci & semine mal
ue coctis cū mucillagine ficum & altee cū melle et butyro
& rob & adipe antiquo et adhuc fortis si addat eis galbas
num dissolutum in rob aut vino dulci. Et adhuc fortis si ad
datur ex simo colubino et fortis adhuc si addatur vtrūq;
hoc aut medicamen inter dū collectionē vsq; ad partes cit
tis adduct. Et si addatur i medicamine herbe albedesur
aliqd operabit id vehementi⁹. Et cōfert i hac hora admini
stratio quietis & pprie i aere quieto & tēperato ad calidita
tem & humiditatē declinū. ¶ Cibos aut mādūcent maluae
blites siclam atriplicem cū oleo amigdalino. Et ex summa
olerum melius est leureng. est em̄ et cibus & medicina citā
& faciem faciens apatis maturatiōē & laudatur eis aliqd
alteraniabin & ius cicerū dulcū cum melliloto et sorbitio
nes frumentales & ius caulū & silia & cōcedatur eis in ses
R R liij

De egritudinibus

cunda mensa sicca sicca elixir et dactyli humidus et chesmes et poma dulcia elixa et canna mellis et similia.

¶ Secundam rem cōplent administrationes medicaminū aggregantū in se virtutē lenitionis et aptionis cū ingenia tionibus ex modis operationum. Et ad hoc quidē gen^o medicaminis pueniendū est cū iam factū est dubelari: hoc quod dem significatur ex remissione doloris et febris et multiplicitate grauedinis in loco collectionis.

¶ Medicamina autē quibus inest ppietas hoc facere ex eis quod sumuntur pos sunt sicut syrupus de yopo et de prassio. Et ex eis efficacior est syrupus de succo herbe albedustar et mele aut apozima decoctionis eius cū modico fermenti simile distemp^o eratis et coctis. Et fortius est succus ipsius cū fermente et melle. Et adhuc fortius si addatur eis baurach modicum et est forte: et confert in hac hora et ppietate cū natura est fortis et febris non est administratio iynace et mytridati.

¶ Festinant enim et faciunt aperitionem. Et sicut sinapis cum aqua mellis aut asa fetida cum lacte.

¶ Ex eis autē quibus vitur extra est emplastrum factum ex herba albedustar et buiuro aut adipe antiquo et melle et fortius eis est si addatur ex fimo columbino et fermento: et adhuc fortius si addatur baurach.

¶ Modi autē operationum quibus ingeniamur ad aptionem spiritus sunt puocatio tussicula hora post horam et fortius est puocatio vomitus et confert ante horam eruptionis videtur miat super latus infirmum: deinde reuoluatur subito et impetuose ad latus sanum: et sunt ex ingeniantibus qui mouent et agitant eos lecto pensiliū aut in canis et sunt qui agitant sedem in qua sedent gubernando eos ne cadant.

¶ Et sicut cibi eorum in hac hora sorbitiones fermetate ex farina cum melle aut tritico: aut ex farina ordeii aut tritici aut ciceris. Et panis fermetat^o infusus aqua mellis aut robis: et cedunt eis una sorbilla cum pane et lac calidus sicut mulget cum pane et passulis et ficus sicce cum pane. Et comedant in scda mensa grana pinearum cum ficibus siccis et amigdalibus dulcibus et amaris et siliis. ¶ Tercium si cum hac arte apta non rumpit tunc est timorosus: quare oportet ut aperiat collectionem cum flobotho mo aut cauterio ut sanies egrediatur et non subito ne superet

Pectoris et palmonis.

276
neniat et quod est sicut debilitatio et sincopis et mors. Curare oportet ut paulatim omni die trahatur et cum cautela.

¶ Cum autē sanies quod expulitur post apostemam iam fractam aut aggregatam post aptionem iam factam fuerit alba et vincta equalis non habens de odore corruptionis aliquid omino et febris constantiam remissio paulatim: tunc est aliquid de quo est spes ad icolumitatem et ppietatem quod continuantem ei quod alie significatio nes laudabiles quod sunt ppietate lenitas quod iocunditas et desiderium cibi et bonitas aliarum operationum: videlicet naturam et spirituales: quare in hac oportet hora ut conferret virtutem cum carnibus et cibis temperatis neque terrendis de febribus: quoniam eradicabitur paulatim exente sanie.

¶ Cum autē accidentia in contrarium eorum que diximus apparuerint: tunc est illud de quo desperabitur.

¶ Inquit hyppo. terminus rupture huius apostematis quod prescribit in. xx. et quod. xl. et quod. lx. et illud ideo: quia quanto accidentia collectionis fuerint vehementiora tanto status videtur et eruptio velocior: et quanto accidentia lenior et ppietiora fuerint tanto status: et eruptio remotior. Accidentia autem super hec significantia sunt febris et dolor. hec enim vehementia aut remissa citam aut tardam eruptionem declarant.

¶ Tertiam rem complent administrationes medicaminum a sanie mundificantium post collectionis eruptionem. Et quidem hoc secundum exigentiam declinationis sanies. In quibusdam enim transitum huius per pulmonem excreatur cum tussi. In quibusdam vero recipitur in vacuitate corporis et subintrat concavam venam transit ad epar: et si quidem aut in partem concavam eius et declinabit ad testina magis sicut ad ppinquiores ductus aut ad partem gibbosam ipsius: et declinavit ad vias vrinę: et in quibusdam fit post rupturam ad nullam partem sanies declinatio: quare conculcatur ibidem. et est materia morborum difficilium et ppietis et quod prefocat multitudinem sua. Quibus omnibus iam succurrimus aut mundificet a principio vulnerum. Nisi enim sicut hyppo. dixit usque ad. xl. dies mundificatum fuerit faciet cadere in ppietatem.

¶ Cum autem natura expulsiōis sanies viam fecerit per os absterisua mundificatiua lauatiua medicamina aut dari oportet et in genere eorum aqua mellis laudabilior et aqua succos

De egritudinibus

ri et in feb: et sicut troscici dyarodon et mastix et such. et similia facta in expulsiōe per epar ad intestina.

¶ Tertium vero perficitur cum eo quod est sicut yreos: et semen alcharat et cartam et similia: quoniam sanies expurgatur sputo.

¶ Et sicut decoctio feniculi et apij et aqua ciceris et similibus quae do expurgatur per urinam: et sicut sal et baurach et cartam quando fit expurgatio per intestina.

¶ Et sunt et medicinae que aggregant in se omnes intentiones sicut ins galli antiqui et mel et liquoritica et capilli veneris: et yopus: et castorei. et manna et similia. haec enim adiuvant ad expulsiōes omnes quas diximus. Et sunt et medicinae magnae que etiā aggregant omnes has intentiones: sed non sunt ad ministrande nisi cum moribus proprie cronicae: et sunt yriaca proprie et myrridati et aphanasia. mundificat enim haec sufficiens: et ex eis est coctio mirabilis relata ad Archigenem quae scripsimus in capitulo de tussi. et similitur medicamen de piperis bus. Versus super haec cautela adhibenda est. oportet enim febre lentescere dari et natura non debili existere et cum melle plurimum aut aqua mellis vel exicccetur sanies et mundificet locum. et sit potio eorum circiter anellanam unam vel duas secundum exigentiam rei cum eo quod convenit ex portibus et proprie cum aqua mellis. In crastinum autem sit quantitas eorum minor: sic semper diminuendo donec perveniat ad mel solum.

¶ Et si non plene cum his mundificetur. iterum redeatur ad illa: et iterum si oportet procedatur eadem doctrina usque ad id quod exicccetur in totum. Et si cum hoc regimine adhuc non mundificabitur plene: accelerabimus cum sapientia et administramus medicinam ex arsenico et sulphure secundum sententiam traditam a nobis in capitulo de asmate et tussi. haec enim exicccat cum fortitudine. Et si cum his constringitur anbelit: redendum est ad ea que dilatant ipsum: et educunt saniem sicut aqua mellis cum medicamine yopi. ¶ Et si supercalestunt ex eorum administratione redeundum est ad aquam ordeii cum aqua mellis et iuleb: et silia. Cum autem haec accidit cessaverint. constructio anhelitus et supercalefactio: et exicccatio iterum predicta cum vicissitudine secundum exigentiam necessitatis.

¶ Cibi autem eorum sicut aqua ciceris: et alteraniabin et solutiones subtiles ex farina ciceris ordeii et fabarum cum oleo

ri et in feb: et sicut troscici dyarodon et mastix et such. et similia facta in expulsiōe per epar ad intestina.

¶ Tertium vero perficitur cum eo quod est sicut yreos: et semen alcharat et cartam et similia: quoniam sanies expurgatur sputo.

¶ Et sicut decoctio feniculi et apij et aqua ciceris et similibus quae do expurgatur per urinam: et sicut sal et baurach et cartam quando fit expurgatio per intestina.

¶ Et sunt et medicinae que aggregant in se omnes intentiones sicut ins galli antiqui et mel et liquoritica et capilli veneris: et yopus: et castorei. et manna et similia. haec enim adiuvant ad expulsiōes omnes quas diximus. Et sunt et medicinae magnae que etiā aggregant omnes has intentiones: sed non sunt ad ministrande nisi cum moribus proprie cronicae: et sunt yriaca proprie et myrridati et aphanasia. mundificat enim haec sufficiens: et ex eis est coctio mirabilis relata ad Archigenem quae scripsimus in capitulo de tussi. et similitur medicamen de piperis bus. Versus super haec cautela adhibenda est. oportet enim febre lentescere dari et natura non debili existere et cum melle plurimum aut aqua mellis vel exicccetur sanies et mundificet locum. et sit potio eorum circiter anellanam unam vel duas secundum exigentiam rei cum eo quod convenit ex portibus et proprie cum aqua mellis. In crastinum autem sit quantitas eorum minor: sic semper diminuendo donec perveniat ad mel solum.

¶ Et si non plene cum his mundificetur. iterum redeatur ad illa: et iterum si oportet procedatur eadem doctrina usque ad id quod exicccetur in totum. Et si cum hoc regimine adhuc non mundificabitur plene: accelerabimus cum sapientia et administramus medicinam ex arsenico et sulphure secundum sententiam traditam a nobis in capitulo de asmate et tussi. haec enim exicccat cum fortitudine. Et si cum his constringitur anbelit: redendum est ad ea que dilatant ipsum: et educunt saniem sicut aqua mellis cum medicamine yopi. ¶ Et si supercalestunt ex eorum administratione redeundum est ad aquam ordeii cum aqua mellis et iuleb: et silia. Cum autem haec accidit cessaverint. constructio anhelitus et supercalefactio: et exicccatio iterum predicta cum vicissitudine secundum exigentiam necessitatis.

¶ Cibi autem eorum sicut aqua ciceris: et alteraniabin et solutiones subtiles ex farina ciceris ordeii et fabarum cum oleo

De egritudine inibus

amigdalino et melie et zuchcharo et ius caulium cum oleo amigdalino. et quibus cum gallinis nisi febris vehementia prohibeat et ius gallinarum antiquarum. et ius galli antiqui: et carnes puline et edime: et addatur eis in cibis: aut turibus eorum dum res expulsat ex pipere aliquid: adiuuat enim ad mundificationem et exiccandum. Et precepit Sal. dari cepas et allium in iunio ut vulnus non claudatur donec mundificetur. Et precepit dum sanies ad intestina declinet dari cibaria que ventrem moueant: sicut proprie malua blea atriplices et leureng: et cum per vias renem educere volueris dari que sunt sicut asparagi: aut bancia et similia.

¶ In scoba vero mensa comedat grana pini amigdalas cum melle: et semina fenticuli: et dactilos humidos et silia. Et coedunt etiam post cibos poma dulcia: et citronia et pira: et proprie scaburdi: et silia. Post autem damus eis vinum dulce et vinum alchemes: et vinum de passulis et aquam mellis: et aquam zuchchari. ¶ Si autem collectio corrumpitur: et diffunditur sanies in loco collectionis ad nullam partem declinans: tunc oportet cauteria super eodem loco. iij. vel. v. vel plura si necessitas expetit in partibus cum cauterio puncti: et perforetur pectus versus ad locum saniei. Et hoc si fuerit in pectore.

¶ Si autem fuerit in latere aperiat cum sagittella versus dum perueniatur ad sanies: ut extrahatur et excipietur extractioibus remouentibus materiam donec sanies paulatim excipietur in totum mundificationibus: absterisionibus quotidie factis cum aqua mellis: aut cum vino mellito et similibus.

¶ Quartam rem complent administrationes medicaminum aggregantium nunc virtutem absterisionis et mundificationis: nunc vero incarnationis et consolidationis: et oportet medicamina huius sibi unicez succedant versus dum plena appareat sanitas. Et dictum est aquam mellis absterisus bonum esse. Et dictum est de alijs que non oportet nunc iterare. Etiam quidem compertum est in lacte caprino: aut asinino aggregari interiones duas scilicet absterisus ex parte aquietatis eius et consolidationis ex parte caseitatis eius. Et si oportet ut sit lac calidum statim cum mulgetur et sit post bonum passum: et proprie desiccatum. Verum asinilac subtilius est quam caprinum. Caprinum vero temperatius est eo: et aqua decoctionis ordi-

Pectoris et pulmonis.

cantharum fluuiatum aggregat similiter intentiones duas prescriptas et sicut lac coctum cum oleis. ¶ Medicinam autem incarnationis et consolidationis vulnera pulmonis et pectoris summa dicta est in capitulo de sputo sanguinis: quare oportet ut pars illa afferat ad locum hunc. Et loquimur adhuc de eis in capitulo de pusu si deus voluerit. ¶ Cibi autem corum sunt carnes paruarum auium et extremitates edorum et porcorum iuuenum et arietum castratorum: et risum cum gallinis et triticum et sorbitiones tenere ex frumeto cum carnebus. Et ex valde inuantibus sunt sorbitiones ex farina orbis: aut ex farina risi cum lacte. Et lac coctum cum eis est cibus delectabilis: et proprie cum lapidibus fluuiatibus: aut castratilibus et sicut calens recens: et sicut sorbitiones et pulmenta ex lacte cum farina ciceris: aut fabarum aut amili. Caueatur autem indigestio eius. contingens enim ex lacte molesta est inimica et proprie quantitas eius nutrimentum est amicam. ¶ Pustus eorum sicut vinum mediocriter stipticum: et vinum album antiquum et vinum antiquum dulce est bonum eis: et aqua in qua exinguit ferrum: aut aqua de minera ferri: et aqua rosata: et aqua pluvialis infusio summi asini: et sitia: et laudatur eis rob myrtis: et syrupus eius: et miua cum aqua masticis. Et non negligant excellentie zuchchari rosati et administrationes eius omni hora. fortasse enim est ipsum solum medicina curas eos: et nos diximus in capitulo de sputo sanguinis per sermonem Sal. et dicimus hoc latius in capitulo de pusu si deus voluerit. ¶ De dicinarum autem summa que administratur emplastrando dicta est in capitulo de sputo sanguinis.

¶ Quintam rem complent administrationes medicinarum sedatum accidentia in tota cure latitudine supuenientia: et sunt vehementia doloris et febris: et praunitas angustie et sitis: et tussis vehemens: et strictio anhelitus et vigilie et fastidius cibi: que tempore collectionis et maturationis timorosa sunt maturata autem ea suspecta sunt magis: post eruptionem autem ipsius remanentia mortalia sunt. Verum ex eis quedam remanentia sunt per magis et minus suspecta. et quedam corrigi possunt quedam autem minime. Inquit enim Hipp. dolor et febris circa saniei generationem vehementiora sunt generata autem ea remissiora: et amplius remissiora post eruptionem ipsius et adhuc amplius mundificata et exiccata ea. Si autem

De egritudinibus

In contrarium hoc acciderit: sic nil aliud nisi pessimitas & profunda corruptio ex praunitate venenositatis significat & hec quidem vere mortalis: & testatur hoc virtus apparere sicut amurca: & fetidum: & hoc quidem incorrigibile deipe: rādū oino. Et hoc idē de praunitate angustie dicimus. & similitur de tussi & constrictione anhelitus. Vigilie autem suis & appetitus defectio aliaz atq; aliaz pnt habere causam ppter qd non iudicanda mala simpliciter. Vigilationē autē efficit mala cerebri cōplexio sicut siccitas: & bauracitas ex mala humiditate occultata in ipso. Aliquādo aut efficit frequens agitatio sup aliqua re. & iam qdē diximus curā eius in caplo de sahara. Sitis etiā causaz pōt habere extraneā: sicut est pprie saluginositas ex mala qualitate existēte in stōacho: aut caliditas: aut siccitas in officio ipsius: & alia sicut dicemus in caplo suo: & curā sicut diximus ibi. Et sicut defectio appetitus potest habere causas quas etiā dicem⁹ in proprijs capitulis.

¶ Sextā rē cōplent administraciones regiminū ex generibus reꝝ sex fm exigētā quinq; canonū supascriptoꝝ. Et hoc quidem dictum est.

¶ Filius zacharie. Confectio trociscorū qui administrantur cum aqua ordet cū qua cocti sunt cācri sinuales & syrupus de papauere: aut rob: myrti. Et cōferūt ad cōsolidationē et mūdificationē vulneris pectoris aut pulmonis: quarum pā mixtio. & papaneris albi: semis cucurbitae & citrulloꝝ ex corticatorū añ. 3. x. amili dragaganti: gummi arabici: succi liquiritie: añ. 3. v. thuris masculi sedenegi losti: boliarmentis sanguinis diaconis: charabe: ana. 3. ij. myrthe cynamoni opij: añ. 3. i. Et fiat troscici: & administrantur.

¶ Idē. Confectio emplastri festinātmaturationē pleuresis & sedantis dolorem eius. & aneti: camomille violarū siccarum fursuris altee farine seminis lini fenugreci: ordet: añ. Decoquant in aq̄ donec sint discocta. Deinde conterantur & misce cū oleo anisq; & supponat tepidū: et qñq; addunt in eo cinis caulium & adeps anatis.

¶ Sal. Confectio lochy mundificatis & abstergentis sanientis pectore & pulmone. Accipe amigdalorū dulcis et amara: rā granorū pinis: seminis vitice: farine lapidiorū: añ. partes

Pectoris et pulmonis.

equales. Confectio cū melle et da cum eo q̄ conuenit.

¶ Plures ex pteritis medicinis mūdificātib⁹ pect⁹ & pulmone a sanie et viru dicte sunt in caplo de asmate et tussi: q̄ reperit̄ur ibi. Et ex medicinis sanātib⁹ vulnera pectoris & pulmonis: plures dicte sunt in caplo de spūto sanguinis.

¶ Aboli. Confectio trociscorū ad vlcera q̄ sūt in pectore et pulmone cōsolidantiū ea. & rosaz balaustie. añ. 3. ij. sāgūnis diaconis: amili olibanis: añ. 3. j. dragagāti: mallicis: añ. 3. j. & p. accatie: croci: añ. 3. j. tertiā charabe: & myrthe: añ. 3. j. Confectio cum rob citoniorū mytilozum da cum eisdem.

¶ Confectio medicaminis ex inuēione nostra: q̄ est medica mentis & exptum ad vlcera pulmonis & pectoris: & mūdificat ea a sanie: & materia viscosa cōtēta in eis et facultat expulsiōne earū. Cuius hec est p̄mixtio. & olibanis myrthe cynamomi: amomi: granorū pini: radicū yreos gūmi alborū croci: talch: añ. 3. iij. spice castie fistule: carniū dactilozū: añ. 3. iij. costi. 3. ij. Galbani. 3. j. tertiā. ij. mellisquātū sufficit ad aggregādū ea. Decoquant mel & albotin in vase duplit: & vsq; dum habeant spissitudinem. Deinde p̄misce cū eis galbanum: et fac bullire de nouo. Deinde p̄uce super ipsum puluerem altiarum rerum et da cum eo quod conuenit.

¶ Permutationū aut pleuresis ad alias egritudines qdā sunt ad bonum quedā ad malum. Permutat aut in peripneumoniā: & ptisim: & ad malū et p̄mutatio ei⁹ ad p̄pneumoniā est fm alterū duoz modoz. Quōq; em̄ fit ex cōuersione materiei pleuresis ad pulmone: qñq; ex cōuersiōe virus ad ipm q̄ non mūdificat vsq; ad .xl. dies a ruptura collectio nis. Et p̄mutatio ei⁹ ad ptisim: sicut fit fm alterū duoz modoz aut mediāte peripneumonia: aut sine mediātiōe ei⁹.

¶ Et pprie cum sanies acuta & mordicata resoluta ab erua priōe apatis transiens p pulmone vlcera substantiā eius. Et dixit Pyppo. q̄ qñ pleuresis nō resoluit neq; mūdificat i. xij. diebus in empima trāsit. & si empima nō mundificatur in .xl. diebus a die rupture permutatur in ptisim.

¶ Et dixit Sal. q̄ materia pleuresis qñq; rapitur supra vlcis qñq; natura vincit sup ipsam & expellit eam ad partes auris. Et facit collectiones & est signifiatio in colūmitatis. Et quandoq; apparet victoria morbi supra naturā & signis

Percussio a demonis

De gradibus

scat ex punitate intellectus: et fit punitio in frenesim. Et quod vitimatur materia morbi supra naturam et declinat materia ad cerebrum: et interficit versus ad dies iij. et quod declinat ad nervos et facit spasmus. Et dicitur iterum. Sal. q. quando rapitur ad pres cordis multiplicatur tremor eius: et sincopis et interficit in principio: et quando subito.

Et dicitur hyppo. q. aliquando accidit ex pranitate et ventositate materie ut vincat supra posse nature oino et conuertat pres loci ut appareat dorsum patiens quasi dorsus verberati et vitet lap. eius et nigret. Ita q. consuevit de eis dicitur vulgus esse percussos a demone.

Merum. Sal. dicit q. natura multoties vincit supra morbum et expellit materiam eius ad loca vacua subascellari et inguinum et partium cruris et aurium et pedum et conuertit in spata bene nata ad pleuresim. Significat enim salutem: quod conuertit materiam et extrahit versus ad cutem et ducitur ad incolumitatem cum apate sub cute.

De peripneumonia.

Peripneumonia est apostema et ex membrum denominatione nomine accipit. est enim apostema pulmonis. Et dicitur Sal. q. est morbus difficilioris cure oppleuresis et magis propior ad interficiendum et illud propter duas res. Et quod prima est quod in pulmone sicut scis solutio continuitatis raro est suscipibilis cure propter causas in capitulo de spu sanguinis assignatas. Et scda est quod virtus cordis non patitur immo dicitur ab inflammatione eius. creantur enim ipsam sapientia ut eueniret. cor. est autem peripneumonia morbus pro se aut morbus ex altero morbo causatus. Et si quod que causatur ab eo quod spiritum natum esse nutrimentum pulmonis: aut a supfluitate nutrimenti ipsius est morbus pro se. Derivatur autem ex altero morbo: sicut ea que fit post cataractam et post pleuresim. fit autem peripneumonia ex omni materia sicut pleuresis. Et ex ea est quedam vera: quedam non vera. Et dicitur Sal. q. vera peripneumonia est que fit a flegmate. Et videtur quod dicitur quod vera peripneumonia est que fit ex colera sit magis credendum. Et enim pulmone est membrum colericum et eius nutrimentum est sanguis colericus. Et iam quidem canon est quod morbus cuius complexio non recedit a complezione membri nisi sicut naturale et

*Lora
m. 17.
v. a.
m. 17.
m. 25.*

*Peripneumonia
est pleuresis
est peripneumonia
est peripneumonia*

Pectoris et pulmonis.

rale et innaturale est morbus propter verus. Recedit autem ab eius complezione in contrarium ipsum est morbus zebdeg. i. morbus notus. Et fortassis ratio pro Salieno est quod morbus pro pte verus minus molestus est quam zebdeg. Et peripneumonia flegmatica non est in vehementia paritatis sicut colerica. Interfici enim cito colerica acuitate sua cum sit vicina coram: et oppositio cum infrigidantibus non pervenit ad locum: nec producit nisi post eius alterationem plurimam: eo quod propter viarum distantiam calefit. hoc autem secus est in flegmatica quod operum medicamina esse maturativa et resolutiva que facile sunt pervenientia ad locum necessitatis sine diminutione virtutis eorum.

Propterea morbus propter alius est que fit de materia que deputatur ad nutrimentum: alius est que fit de materia que dicitur irritabilis facit morbus: aut fit de materia que est superfluitas nutrimenti illius membri. Et iam quidem Brisso. dicit quod superfluitas est contraria illi rei cuius est superfluitas sicut sumus et chylus: et sicut vitina et massa sanguinea et sicut sudor et humores in venis et sicut medulla et nutrimentum ossium et sicut adeps et caro et similia nisi sit superfluitas delatina potentialitatis eius ad decidit sicut sperna. Et sciendum quod pulmo sicut cetera membrum parti sibi propriam de humoribus recipit: sed quod est sicut sanguis colericus de ipsis deputatur ad nutrimentum ipsius. Et superfluitas sui nutrimenti quod est flegma mittitur in venas cuitates eius propter eas utilitatum quas scis propter quod quidem crederetur Salieno dicitur: quod vera peripneumonia fit ex flegmate: sicut ex superfluo nutrimento et crederetur alijs dicentibus quod fit ex colera sicut ex nutrimento cui iam accidit corruptio. Et hoc secundum intentiones proprias. Terminatur autem hec passio flegmum trinum modorum sicut et pleuresis: aut enim resolvitur aut suppuratur: aut permutatur. Et cura eius est similis cure pleuresis.

De empimate.

Empima quod fit ex pleuresi: et dicitur cura eius. Et quod quod fit a peripneumonia sicut dicitur est. Et quod ex sana quibus spu. Verum causa eorum quod est a pulmone quod est a pectore et tribus eius. Et iam quidem Sal. dicit factam ex causis in pulmone molestiores esse ea: que est ex causis in pectore propter causas dicitur in capitulo que est ante illud. Et sicut cura eius

2. 2.

2. 2.

De egritudinibus

difficiliorem esse propter causas dictas in capitulo de spūto sanguinis. Cura autem omnis speciei eius similis est cure empyematis facte a pleuresi quam diximus.

¶ De ptiſi.

Ptiſis est detrimentum desiccationis et consumptionis condens in corpore: ex calore febrili habitudinali minus tamen ex viceratione pulmonis. Et viceratio quidem huiusmodi causa habet autem ex precedenti catarro acuto viceratione instillante et impuritate in pulmone hora post horam sicut accidit ex frequentibus in illatione saper petram ut perforetur petra. Et quibus sit ex precedenti pleuresi: aut peripneumonia mediata tamen empyemate. Et quibus tamen sine mediatione et quibus sit empyemata puritudo dia stante in pulmone qua sequitur putrefactio et viceratio. Et accidit nonnunquam post spūtu sanguinis sine instillatione: sicut hyppo. dicit. Post sanguinis spūtu sanguinis saniet spūtu: et post saniet spūtu sanguinis in ptiſim. vicerationem sermo eius est sub conditioe. Est enim post sanguinis aut saniet spūtu quibus non resistit sit casus in ptiſim. Ratio autem contingit hec passio pueris et senibus. Et si cadat interdum senes in illis occultari potest eis: et diu vivere cum illa. Viris autem et mulieribus frequenter accidit: et propter paratis cadere in ipsam et raro occultatur eis. Versus mulieribus occultatur interdum licet parum. Contingit autem hec passio sicut hyppo. dicit a decimo octavo anno versus ad trigimum quintum. Expositi autem ut cadat in ptiſim. sunt habentes cerebri debiles: quare non prohibetur receptio superfluitatum in ipso: nec digeritur quod transmittitur de nutritivis: sed ad ipsius: quare sunt catarrizabiles et ex parva causa. Et adhuc expositi ad id sunt habentes pectus strictum in creatione eorum et multiplicatione ventositatis in ipso. Et pulmone eorum et vicinis partibus et habentes humeros alatos sicut sunt curuature alarum et collium subtile et longum deplectum inter alas et humeros et frequentat eas ruficula cum putura alicuius spatule aut mammillarum et prope si sint exfrascantibus facile et colericis. Tempus autem magis aptum ut faciat cadere in ptiſim: et quod vehementer nocet factis ptiſicis est autumnus: et constitutio borealis multum dominans et maxime propter precessit auster: aut constitutio austrea.

Pectoris et pulmonis.

precessit boreas. Et ex eis est regio borealis multum frigida et siccata et cibi et potus eius: et quecumque hoc cursum procedunt. Curare autem ptiſim que vehementer impressit: et dicitur nanus impossibile est et proprie quando contrinnatur et lubricitas venarum fastidius cibi et fetor oris curuature vnguis et casus capillozum. Significatur enim ex hoc corruptione profundari et nutrimentum esse abicitas. Curare vero non dicitur nam: aut que non multum impressit: et in qua accidentia tamen non dicitur appruerunt fortassis presumendū: est quas vis non sit facile. Et intentio in curatione eius est duplex: viz vniuersalis et particularis. Et vniuersalis quidem intentio est tres res. Et prima quod est correctio cause facientis: scilicet cūda est abscilio eius. Tertia est regulatio ipsius vite patiens. Et prima igitur res cōplet administrationes medicaminum absconditū nocumeta catarrhi si accidat a catarro. et hec est radix operationis hac cura. Et id hec scripsimus in caplo proprio et si causa ipsius fuerit ex precedenti empyemate ex pleuresi et peripneumonia: aut spūto sanguinis cura eorum dicta est.

¶ Secundam rem cōplet administrationes euacuationum absconditū causas: quarum precessit rememoratio: et si quidem malitiam complexionis calidam cognoueris ex plenitudine sanguinis flobothomamus ex basilica. Et si virtus permiserit demum ex salmatella: et quibus flobothomamus flobothomia renouantur se numerum si necessitas expedit administratio ex abis et potibus et alijs que boni sunt nutrimenti et hec diebus quibus non flobothomas. Si autem coleram abudare cognoueris euacua cum eo quod est sicut aqua decoctionis capilli veneris: et chayah de singulis manipulos singulos iunbarum sebestē an. xl. pruno. xl. siccorum. xx. pulpe castie fistule saracost. an. 3. si iucchari violati. 3. xij. si necessitas expedit addatur eis quod est sicut troscisci de violis et similia. Si autem causas lesuam materiam flegmaticam esse cognoueris euacua cum cochylis et similibus quibus ex bdellio et dragaganto partes addantur conuenientes. Et ex euacuationibus particularibus: et vtilibus huic egritudinibus prouocationes emtrotydarum et mercuriorum. et maxime si ex eorum retentione in nocumtum cadat. Et nos de his in capitulo de spūto sanguinis. liij. cōpone locuti sumus.

De egritudinibus

Tertiam rem complent. administrationes regulationis in generibus rerum sex & pprie collocetur in loco aeris res perati ad siccitatem declinis & permuetur ad regiones aeris temperati. Et sint cibi eorum ex eis que sunt quantitate pauce & plurius nutrimentum. & insuper ad digerendum faciles sicut pprie epata gallinarum & testiculorum gallosum qui non calcaverunt & alas pullos & carnes minutarum autum tenerarum: & carnes iuuenum perdicum & alcubugum & colubarum et sint huiusmodi etiam aut iuribus cicercum: aut in aqua ordet & proprie quando queritur mandificatio & oportet ut addatur sic in iuribus eorum de melle aliquid et congruunt eis vitella onorum sorbilia cum melle et conceditur etiam eis in hoc casu tus caninum impinguarum cum gallinis & siliis. Quando autem consolidatio & conglutinatio vulneris queritur: sic oportet ut sint cibaria delicatissima non eleuata in gradu multe exiccationis & sint etiam conglutinantia sicut proprie extremitates & rosa edorum & porcorum iuuenum et arictum castratorum. pane aut utatur simlagino bene cocto habente aliquid masticis quibus ponitur in eo ozimum & similia. Et ex cibis: conglutinantibus est triticum cum gallinis & risum & siliis & pulmentum ex zeguer & milio & sauich & chist ordet post bonam decoctionem eorum & lentes sunt bone eis. Et pulmenta ex orobo & sorbilio ex farina eius & similia: & cibi ex lacte sunt eis magni inuamenti: & proprie cum non est febris & calens si est recessus. Et nos diximus in capitulo de epymate diuersos cibos ex lacte canone quarto. **S**i autem fuerit cum ea febris vehementia sit cibus eorum: chist ordet bene coctum cum cancris suis & cinere & cum iteratione & etiam cancri fluuiales essi aut elixi in aqua ordet. Et quibus dantur cocti in lacte asine: & quibus in oleis frigidis: & quibus in aqua ordet aut cicercum & quando quibus in lacte acetoso abstracto ab eo butyro & sunt inuamenti si in blimis & adduntur eis cucurbita & bleta cum oleo amaris & dalino & citrulli & similia. Et ex rebus cibilibus simul & medicinalibus est lac acetosum coctum cum tortellis de sent & proprie lactis. **3. iij.** & tortellorum tritarum. **3. i.** In crastinum adde ex lacte cicercum aut. **ij.** et minne ex tortellis circit. aut. **i.** Et hec sunt singulis diebus donec deueniatur ad lacios

Pectoris et pulmonis:

Cum autem peruentum fuerit ad egritudines declinatione incipiamus diminuire ex lacte acetoso o die & addere ad tortellas donec deueniatur ad rationem tortellarum istarum. hunc autem modum decoctionis lactis acetosi scripsit paulus & plures post ipsum laudauerunt illud.

Operatio autem lactis acetosi est sic hunc modum. Accipe lac capinum mundum habens bonitatem ex sanitate animalis et congruitate palcat ipsi & extrahatur ex eo butyrum & dimittatur vna nocte in aere temperato. mane autem agitet vehementer & excludatur spuma eius. Est autem lac huiusmodi sedasius vehementis caloris constrictus & consolidatus. Post autem eorum non febricitantibus sit in principio vinum album dulcem & cum puenitur ad tempus consolidationis sit album ad siccitatem declinans permixtum cum aqua pluuiali. febricitantium autem potus sit aqua ordet & aqua pluuialis & rob myrthi et syrupus eius & syrupus de papanere cum vocat necessitas & aqua pluuialis decoctionis cancorum: & aqua granatorum dulcium & similia. Et in secunda mensa comedant passinas cum granis post bonam masticationem & granata dulcia et citronia de sent cocta in rob & similia. Et oportet ante comestione appropinquent deambulationibus mediocribus: & post ambulationes vtantur fricationibus lenibus tenerum factibus corporis: & hoc vt viuificetur calor in ipsis. Et post comestione vacent & quieti sint per duas horas. & hoc in loco temperati aeris in quo sint odores redolentissimi frigidorum & siccicorum cum administratione gaudij. Deinde vacent somno & quieti quam tum possibile fuerit. Et si fuerint vigilie accedamus ad medicinas ex papanere: & hoc cum sapientia ne cogelentur spiritus. Elongetur autem a balneis. resoluunt enim virtutem nisi apud declinationem. Tunc enim sunt inuamenti sublimis quemadmodum dicemus post. Prohibeatur autem eis omnis lubricitas & consiliatio viscerum et magis lubricitas vehementis resoluunt enim virtutem.

Particularem autem intentionem est quinque res. Et prima quidem est mundificatio et absterfio visceris. Secunda est prohibitio cursum materiarum ad ipsum. Tertia expulsio materiarum & saniet eius & exiccatio eorum ex ipso. Quarta est consolidatio & ius caruatio eius. Quinta est correctio accidentium.

De egritudinibus

¶ Et primam quidem rem complet administraciones medicinarum mundificationum et abstergentium vlcus et in Gene re eorum excellētis et nobilitas est mel et aqua et^o. Aggre sat em virtutem mundificationis et absterfionis. Et preter hoc est cib^o et potus amic^o nature et iuuatin^o valde. Et ex eis est aq^o ordei et aqua zucchari et aqua cicerci. Et forti^o eis est decoctio yfopi et syrumpus et^o. Et adhuc forti^o est loch de cau libus et de squilla. Et ex eis q^o sunt maximi iuuamēti est me dicamē Salieni. Ipsam em est mundificationis boni. qd. p. yreos hāce yfopi. añ. ptes equales. Cōfice cū melle. Dama ne et sero a. 3. i. vlog ad. ij. cū aqua mellis. et dixit Democrit^o. Yfop^o aut yreos aut farafion singulariter vel 2iūcta cocti aqua mellis aut in aqua ordei sunt mundificantia bona et nos diximus plura ex his in capitulo de epymate.

¶ Secundam rem complet administraciones medicaminū materias a pulmone prohibētum. Et hoc quidē perficitur fm alterum duorum modorum et proprie cū prohibitione. materie que transfertur ad ipsum ex altero membro et cum cōfortatione pulmonis vt nō recipiat q^o ad ipsum transfer tur de materia. Et fm plurimū que trāfferūt ad pulmo nez materie sunt catarrales aut trāsmisse a vicinis mēbris et ex pleneff^o et alijs. Et horum curam iam diximus. Sumā enim medicinarū pulmone cōfortantū etiā dixim^o in capi tulo de tussi humida. Et ex eis est rob myrthi et syrūp^o eius cū. 3. ij. pulmonis vlcis sicci. Et ex medicinis qdē mirabilis iuuamēti aggregātib^o virtutē pfortatiōis et mūdificatiōis medicamē Salieni. qd. Recipit pulmonis vlcis sicci: facit liqritie capillop veneris feminis feniculi anisi. añ. Cōfice cū zuccharo decocto cū aqua quantū sufficit. Et qñq^o pñcū cū rob myrthino et est confortantium amplius.

¶ Tertiam rem complet administraciones medicaminū putredines que snut in pulmone exicantiū. Et nos qdem diximus in capitulo de tussi: hec administrāda esse post mū dificationem debitam vt extirpetur post eas residuū putre factiōis osno. Et dixim^o q^o administratio ex myrthe rubee. 3. i. et mellis. 3. iij. labendo diebus interpollatis cū aliqua ex medicinis eductibus sanie est medicamē vtile. Et for tias est lambere alchitran cū melle aut cū melle et galbano

Pectoris et palmonis.

simul liquefacti. Et ex maxime iuuatiuis eis sunt medicie magne sicut iyuaca: et mitridati et alia quoz i capitulo de epymate pcessit rememoratio et si idigerur ad huc medica mie exiccate pcedemus ad medicias de arsenico et sulfure scriptas in eodē capitulo canone tertio. Et nō negligātur medicamila hui^o summe: qm̄ ad sanitatē pducunt si de^o vo luerit. Verū si puenitur ex eis ad supcalesationē succurrē dam est cū aqua ordei. Et inleb et cum trociscis de cāphora vlog dū cesset accidēs: deide redeat ad exiccatina predicta.

¶ Quartam rem cōplent administratiōes medicaminum aggregantium in se duas virtutes mūdificationis. s. et cōso lidatiōis. Et ex medicinis pprijs in hac summa ē lac asini num cū virtute subfiliationis in ipso et lac caprinum cum tēperie sua: et lac muliebre cū proprietatibus tēperiet intra illa. Lac em aggregat intensiōes tres est em res cibalis et dilecta nimis et ex reb^o velocis cōuersionis i sanguinez. Est em sanguis bis coctus et est post illud medicina abstergēs vlcis virtute ferrositatis eius et cōgutinās ipm virtute ca leitatis eius. Et oportet vt bibatur calidū cū mulgetur: et si posset suggi ex māmellis: et hoc in ieiunio āre cibos alios et oportet vt post ipsuz quiescat ne corrumpatur et aciescat in stomacho eorum: nec dormiat super ipm nec suspiciant eis bum nisi prius descēdat. Et opz vt bibatur in loco aeris tē perat et proprie cum fuerit gaudiam et tranquillitas let qñ ipsuz magis mundificationum esse querimus: dandū est cū melle. Et quando ipsuz magis conglutinatium et confort datum querimus: detur cū zuccharo: rosato: et similibus aut coctuz cum lapidibus. Et si sumēs ipsuz cōnsipatiōnē patitur vlcis oporet vt eligatur ex lacte in quo multipli catur ferrositas et si nō sufficit multiplicetur quantitas po tus eius in die sequēti et adhuc in die tertio: et si adhuc nō sufficit miscenduz est cum eo quod est sicut zuccharum. et sal et si adhuc nō sufficit miscenduz est polipodium cū 3 ipz sis: si autem sumēs ipsuz lubricitatem intestinorū paritur: tūc oportet vt miscetur ei quod est sicut hyppoquistidos et similia. Et si tussim habuerit miscetur cū eo quod est sicut diaga santum. Et si cum stomachi debilitate fuerit miscen dum est cū eo quod est sicut trocisci dyarodon et similia. et

De egritudinibus

lac quidem de quo butyrus extractus fuerit est magis con-
glutinatus et coctum quidem amplius et quod cum butyro
est magis humectatum et impinguatius.

¶ Ars autem in decoquendo lac est huiusmodi. Accipe lac mundum et
recipe ipsum in vase puro absterse et pone super ipso circiter
ter quintam partem eius ex aqua pluviali. Deinde exingue
in ipso lapides fluviorum ignotos sine fumo viscosos dum lac sine
rit coctus et consumptis aqueis partibus in ipso. Lac autem melius
est quod sumit ex alibus inuenitur mediocriter non nimis
remotis aut vicinis praeter quos pascua sunt ex herbis mo-
tanis in quibus est subtilitas et mundificatio cum spirititate
et exiccatione. Et laudant Salicenus herbas huiusmodi depu-
das esse pascui eorum. Ex herbis calidis ab similibus viscosis ha-
sce polium scelya iah de feniculis abrotanum et similia. Et ex
frigidis rubrum rhanus solatru cayare et similia. Et oportet
ut dandi lactis quantitas comparetur possibilitati virtuti iudi-
catis ipsius: quare incipiendum a quantitate minor dādo ex
eo circiter .iij. a prima die et in crastinum addatur ei circi-
ter .i. et sic in alijs diebus a prima die viscosus dum deueniantur
ad lib. i. vel partem amplius. Demum paulatim deueniendus est
viscosus ad illud quod est sufficiens. Et iam quidem diximus cauere
dum eis esse ab indigestione in potu lactis. In ipsa enim est ti-
mor. febricitantibus autem eis aut caput dolentibus aut sibi vehe-
menter obsessis abscedat lac dulce et laudatur eis lac acetosus
de quo extractus est butyrus per doctrinam traditam a nobis in
hoc eodem capitulo. Danda est etiam eis aqua ordei cocta cum
caceris fluvialibus semper quod etiam dicitur est: et syrupus de papa-
uere aut syrupus de myrtho cum eo. Et oportet cancrorum ex-
trema abscondi. Deinde lanari corpora eorum cum aqua et di-
nere fricatione vehementer: et hoc cum iteratione et iteratione. Et
oportet ut detur in tertio. Et sit quantitas portus eius circi-
ter .iij. et in crastinum adde .i. et sic die quolibet viscosus ad
lib. .i. mane et sero ante alios cibos. Similia autem medicina-
rum vlcera pulmonis et pectoris consolidantur est hec. San-
guis draconis et proprie-latum sigillatum bolus armenicus
charabe scelydenegit olibanum mastix balauis rose et se-
men eius coralli enfilidos cortices cancrorum fluvialium
ostreus semen portulacae assus amidi assum semen malue

Pectoris et pulmonis.

et altee assus semen arnoglossae assus gummi assus fructus myr-
thi et similia. Medicamina autem cum quibus hec danda sunt per-
tinet sunt vitella ororum lac dulce et acetosum: aqua pluvialis
lis et aqua ordei decoctionis cicerum et cancrorum fluvialium:
aqua alia uicium succus citoniorum minus citoniorum: syrupus de rosa
succus eorum mucillago psylli semine citoniorum: syrupus de papa-
uere: syrupus de iunibus: syrupus de violis et syrupus rosa-
tus et similia. Ex medicinis autem compositis sunt hec troci-
sci de luto sigillatim et exiccata putredines et consolidat vi-
simus: mundificat enim et exiccata putredines et consolidat vi-
cera. Et nos scripsimus ipsas et adhuc alia multa huiusmodi inter-
tionis in capitulo de sputo sanguinis que efficaciter afferantur
ad hunc locum. ex rebus autem mirabilis inueniuntur ad
consolidationes et sanationes vlcerum pulmonis est succa-
rum rosatum recens: super quod non preterijt annus. Aggre-
gatur enim in eo virtus absterfionis ex succo rosarum: et vir-
tus consolidacionis ex parte substantie eorum. Et nos si quis vir-
tus absterfionis ex rossis propter antiquitatem absconditur que
adhuc possidetur in recentibus. Et Salicenus quidem precepit da-
ri succum rosatum singulis diebus in quantitate plurima etiam
cum rebus medicinalibus cibalibus et potabilibus per omnem
modum administrationis eius: ita quod etiam cum pane. Et visum
est post ipsius plurimum et non est comprehensibilis eorum numerus
quod sanantur ex viscoso et tam primum mundificationibus prece-
dentibus. Falluntur enim videntes eo a principio dum mundifi-
cacio non precesserit. Coartat enim in pulmone materiam. Nos
autem dedimus cum lacte calido non febricitantibus. febricitantibus
vero cum aqua ordei decoctionis cancrorum fluvialium: et alijs
multis modis administrationum: et inuenimus esse medicamen vltimum. Verum quotiens ex eius
administratione contingit constringi anhelitus ventur que
elargant ipsas ex eis que educunt sanies: sicut proprie sym-
pus de viscoso et similia. Et si accidat supercalefactio propter
desiccationem detur syrupus de iunibus: aut syrupus de violis
aut mucillago psylli: aut citoniorum cum aqua granatorum
aut aqua expressionis seminum portulacae cum trociscis de can-
phora dictis in antidotario. Et si sequatur post ipsius costum
passio nature: detur myrtholus de violis aut syrupus eius cum

De egritudine in febribus

in aqua ordeii. Et postquam cessaueris huiusmodi redeat ad iure
charum rosatum dandum in omnem modum.
¶ Quinta rem complent correctiones cadentes in accidentia com-
missa et superuentientia huic morbo. Et ex compositis
bus est febris compositio et macies et debilitas. Et ex super-
uentibus est in fluxu ventris constipatio et fastidium et
di. Et iam quidem Hippocrates dixit mundificationum viceris fe-
bris lentescens succedere debere: que si non successerit con-
stat corruptionem viceris profundari. Nos autem experiemur
circa omne tempus curatiois: eius interponere medicamina
febris vehementiam sedantia ut sigillatim ex his et illis benefi-
cia concordantia. quorum finis est sanitas. Et succurretur con-
stipationi et arefactioni et eorum cum eis que adequat et hume-
ctant ex cibis et potibus et rebus medicinalibus: et adminis-
tratione lactis dulcis et alijs que diximus. Et confert eis bal-
neatio in aqua dulci calida: postquam morbus in declinatione
fuerit: et ante illud est res prauior et est ponere egressi in despe-
ratione. Forma autem balneationis est in hunc modum. Prepara-
tur aer balnei ut sit liber non habens de corruptione odorem
aut prauam quantitatem omnino aliquid et calefiat ut sit caliditas
balnei: et aque caliditas temperata qua exciset et non resolu-
tur calor naturalis et sit prima mansiois remissus calida quae
alis. Tunc intret patiens mansiois primam et fricetur in ea le-
ui frictione: et prope teneri faciete corpus. Deinde intret
mansiois secundam et incipiat lanare corpus cum aqua calida
vtdo lenificatione cum manu. Deinde paulatim intret aquam
calidam et delectetur in ea. Deinde incipiat lanare corpus eius
cum aqua decoctionis capituli edorii: aut cum aqua ordei con-
quassata cum onis multis et oleo amigdalorum dulcis. Deinde
de ducatur ad mansiois primam: et inungatur corpus eius
oleo rosato: et ducatur ad habitaculum exterius in quo sit
aer temperatus cum multitudine redolentium spirituum et
quiescat in lecto. Deinde post duas horas cibet cibis laudabili-
bus paucis quantitatibus: et pluris nutrimenti ex eis quorum
sani mentionem fecimus. Et ex hinc tota intentio nostra ad hu-
mectandum sit occupatio. et hoc cum delectatione et quiete et
somnia et delitijs et similibus. In crastinum autem in die tertio
suo balneetur similiter. Si autem patiens debilis fuerit ante per

Pectoris et pulmonis.

duas horas ante balneum intret. Accipiat sorbitio es ex carnibus
teneris: aut ex lacte dulci et quiescat super sorbitioes per duas
horas. Deinde intret balneum. Si autem patiens talis fuerit:
ut viri eius tolerare possit. precepit Salernus ut post sufficientem
lanationem in aqua calida: et in aqua capituli arietum castratorum: spar-
si super corpus eius in prima mansione ex aqua frigida aliquid propter
quam in capite eius. Deinde in iugis oleo rosato. Lanationes etiam
in tina sunt huius mentionis: et prope cum rebus humectantibus: et
impugnatis corpus ex his quae dicta sunt. Post haec paulatim
deueniendus est ad administrandum in balneis lanationes ex
aquis decoctionum capituli arietum castrorum: et similia. Et si
corpus remanserit debile ungetur cum oleo masticino et simi-
libus. Et similiter paulatim deueniendum est ad alia cla-
baria laudabilia et solidiora.

De tussi autem et constipatione ventris. aut fluxu que super-
nunt eis: dicemus sicut in preteritis saepe diximus. Et si acci-
dat eis casus appetitus: curetur sicut in capi. prope dicemus.

Pectus medicamina uenientia: scripta sunt plura in
antecedentibus. Ex eis sunt troscisci Salerni scripti in capi-
tulo de tussi catarrali: et descriptiones syrapi de papauerem:
et diapaunerem: et troscisci: et pillule de papauerem: et pillule de
stomacho: et alie pillule de narcotico scripte in eodem capitulo.
Et haec prope ad sedationem catarrhi. Medicamina vlcus
mundificationis: et sanem eius abstergentia partim dicta sunt
in capitulo de asmate et tussi partim in capitulo de emphyse-
re. Summa autem medicinarum vlcera pulmonis et pectoris
consolidantis dicta est in capitulo de sputo sanguinis.

Confectio testiculorum vulpis est pectus: et consumptis
medicina experta: et dicta est in antidotario.

Urbamech filius sezar. Confectio lochy confert pectus: et m-
dificat vlcera pulmonis et consolidat. Et in tubas. l. passula
et enucleatarum. 3. xxx. seminis malue. 3. iij. cancrios fluuias
lib. 3. xx. capillo pueris: cayare: virge pastozis lingue aric-
tis. an. 3. 8. liquiritie. 3. j. Decoquantur in lib. iij. aqua vsq ad
lib. 1. et adde eis syrapi de papauerem. et succari tabarzet: et
sape. an. 3. vi. Decoquantur ad mellis spissitudinem. Deinde
preparatur super ea seminis cucurbitae mundate. 3. j. gummi
arabici: diagaaganti: seminum citoniorum: et nulli seminis

De egritudinibus

portulace: amigdalaz dulciū añ. 3. viij. papaueris albi. 3. v. Post bonā triturationē misceantur cū alijs da mane & iero curat. 3. v.

Idem. Syrup^o de psillio & ferēs ptissicis. R. Spodiū seminum portulace: seminum citoniorū: papaueris albi. añ. 3. ij. psillij mū di. 3. v. succi arnoglossæ cocti & depurati. 3. xx. cācroz fluiuiā: lū lotoz fm doctrinā pdictā. 3. xx. Decoquant i lib. iij. aque vsqz ad lib. 1. 2 cū lib. 1. j. zuchhari fiat syrup^o. da mane et sero cū succo arnoglossæ: est em efficac. Et qñqz datur cū pulue re huiusmodi. R. psillij: gūmi arabici. dragagātū: boliarme ni. añ. Da cum syrupo predicto. & succo lingue artetis.

Filius zacharie arabi. Ulcera pulmonis cū nō sūt cronica sed adhuc ali qd ex sanguine egreditur cū tūsti curari possibilia sunt. Datur ergo cū nō est febris iac recēter multū: & si fuerit cū eis febris: datur aq̄ ordei cū cancriis fluiuiab^o. aut cū syrupo de papauere. Et dū nō cōstringitur anbeli^o et administrētur troscisci de papauere: quoz descriptio hec est. R. papaueris albi: seminis cucurbitæ: cirrulloz mūda toz: añ. 3. iij. dragagātū: amili: gūmi arabici: succi liquiritie ana. 3. v. thuris masculi boliarment: sanguinis draconis. charabe. añ. 3. ij. myrthe. cynamomi. opij. añ. 3. 1. fiat troscisci. Da cum syrupo de papauere: aut rob myrti. Et quando cum istis rebus constringitur anhelitus: datur in potu ea q̄ elargant ipm & educūt sanie: sicut syrupus vsopi. et filia. **Sabor.** Lochy cōferens ptissicis & psumpsis. R. testiculoz vulpis. 3. iij. batrembuc chalaræ. añ. 3. 1. cicerū dulcis tritoz: rū. 3. ij. seminis papaueris albi. 3. 1. 2. f. ordei mūdi. 3. 1. pas sularū enucleatarū siccarū: carnis dactuloz. 3. añ. 3. ij. cancroz fluiuiatum. 3. ij. Decoquantur omnia in li. iij. aque vsqz ad lib. 1. 2. f. Deinde accipe zuchhari: & penidiarū ana. lib. 1. 2. f. Deinde accipe zuchhari: & penidiarū aut cum olei amigdalini. 3. ij. Decoquantur vsqz dum sufficentem habeant coctionem. deinde proyce super ea papaueris albi: succi liquiritie. seminum citrulli melonis cucurbitæ cynamomi: seminū bombicis purgatoz: seminis malue: floruz boraginis. añ. 3. ij. amili dragagātū: gūmi arabici. añ. 3. ij. carniū dactuloz: passularū enucleatarū. añ. 3. v. Tere et confice cum predictis: bonū si deus voluerit.

Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246
Synopsis

Cordis.

Filius Serapionis. Confectio de lacur cōferēs ad catarrum acutum: & primum ex eo. R. seminis papaueris albi & nigri. añ. 3. ij. 2. f. radicū liquiritie. 3. 1. 2. f. seminū citoniorum seminis altee: ana. 3. 1. 2. f. dragagātū. 3. f. gummi arabici. 3. f. proyce super ea aq̄ plauialis lib. v. & dimitte die ac nocte. Demū decoque vsqz ad consumptionē duaruz partiu: & ad de mellis li. 1. 2. f. spendiariū lib. 5. decoque igni leuivisqz dū melis habeat spissitudinē. Da mane cū aqua ordei. Et accipiat in sero ex his pillulis. R. seminis portulace. 3. v. dragagātū: gūmi arabici. añ. 3. ij. seminis citrulli. 3. iij. seminis cucurbitæ excocti: & seminū citoniorū excocti. añ. 3. v. succi liquiritie. 3. v. fiat formulas siles lupinis cū melle cillagine seminū citoniorū. Datur tenede sub lingua.

De egritudinibus cordis.

Egritudines cordis sunt: debilitas, pulsus tremor, & sincopis. Et hec qdē egritudines eas dē se hēt radices: nō aliter iter se differētes. sicut debiles et fortes. Causantia autē haz egritudines cū sint debilia et remissa impumētia debilitatē & vigorē mine re faciūt debilitatē cordis.

Amplius autē eleuata vt imprimant agitationē leuiaz i ipso facite cadere diuersitatē in differētijs mor^o cordis seu in pceptibile q̄ sūt ex magno ad parū: ex veloci ad tardū: ex raritate ad frequentā et e conuerso. Tūc sūt cōstitutio nes due. aut em sūt illa nō integre neqz in omni hora: s; ea quada3 interpollatione & vicissitudine. sūt pulsus cordis. Aut integre cū quadam continuatione & sit tremor cordis. Cum fortiora sūt: vt imprimant vehementius impressio nes eius: aut sepelientes impediētes aut prefocantes motus eius: aut sepelientes spiritus ad interiora: aut liercedē tes absqz intermissione oino: aut aggressātes ad principium aut resēctes absqz eo qd est in radice: faciūt sincopis. Cū autē causa aut ea vltimata victoria sup naturā: vt aut abicienda sit spiritus & calor vite: aut extinguitur in minera: sūt causa mortis. Cū autē facientes haz egritudines: qdā sanē cause corpore quedā sunt extra corpus surgētes. Et corpus res quidē: aut sunt in ipso corde: aut in membris vicinis ei: in

Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246

Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246

Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246
Corde m. l. a. 246

De egritudinibus

aut in mēbris cōmunicātib; et: p̄p̄nqua cōicatioe aut re
mota. Causa autē existētes in corde ledentes ip̄m: aut sunt
malitia cōplexionis sine materia: aut cū materia. Et malitia
quā dē cōplexionis dñans cordi facit debilitatem ip̄suis.
debilitas autē facta fortis vsq; adeo: vt sit agitata virtutis
facit tremorem. Tremor autē supernentens generat singor
p̄m. Altitas autē facta in sincopi est extingctio et mors. Et
malitia quādem cōplexionis frigide inspectio: est q̄ calide
p̄pter elongationē a re vite: et sicca magis q̄ humida: q̄uis
hūida sit dominās in dispositioe corporis. et causa et huius
interdū sit cā p̄focatiois et mortis fessine. Solutionem
autē continuis: aut ap̄ationem fieri in corde virtus non
patitur: immo sunt cā dissolutionis et mortis: et q̄n nō ē dos
lor in ip̄so sit cā sincopis et mortis. **¶** Dixit Galie. q̄ malitia
plexionis pure aut cū materia facit i vniuersam corporis
partem sensus lesionem qui est dolor: et quō nō in corde fru
strabitur: ergo vt supponemus alterationes in corde non
cor curari: et nos quidē diximus q̄ iam radix p̄posita est:
et enim esse egritudinū cordis aut nō cōfirmant: q̄ nō sunt
mansue et tuncordo medicationis incolumitat: aut cōfir
mant cōducētes ad mortē. Distinguemus autē in causis
lesionum cordis: q̄ sunt ab alijs membris: q̄m lesio cadens
in p̄niculis et in mēbris q̄ ambiunt cor: q̄m redundat ad
ip̄m: est cā egritudinū eius p̄dictarū in ip̄o. Et lesio cadens
in cerebri interdū est cā ad illud sicut in epilepsia mania et
et melancolia: licet em̄ signantur in cerebro terminantur in
in corde: et sunt cā egritudinū eius. Et ex eis est fluxus san
guinis nariū: aut vndecunq; et cōicat et cū corde cōitate ma
gis p̄p̄na stomachi et affert ei cās lesionū et p̄p̄rie cū corū
p̄tur in eo cib; et res venenosa: aut fuerit in eo humor mor
dicatus aut male qualitaris: aut vitrens viscolus: aut re
pletio agitata: aut fames vehemens: aut dolor acut; q̄p̄
gita: aut fuerit i orificio ei; borbora: aut vlcus putridum.
¶ Et dixit Paulus q̄ egritudines q̄ sunt i stomachi orificio
aut meri sunt p̄p̄nque cōuersionis ad ferendū lesionē cor
ditra vt quādam putent tremorem factū in ore stomachi esse
tremorē cordis: quā voluerunt debilitatem i ip̄so esse car
diaca. Et dispositio epatis cū ē alterata vt generet s̄m plus

In act. 3.
Fit dicitur
Fit p̄p̄na
No patit
Subiun
o simplici
Galienus.
ca. 26
Alijs mē
compos
stoch.
Danius.
supra

Et stoch. vniuersal. g. i. ch. affert.
Ca. l. b. l. g.

Cordis.

rimum sanguinē melancolicū impunit: et est cā egritudinū
cordis et est peior dispositioibus alijs: ita vt faciat disposi
tionē similem manie et melancolie. Adhuc autē canie haryū
egritudinū sunt enacuationes oēs excedētes terminū: et
similit in acuta aqua hypocondrioz extractio: aut saniet in
apertione apatis. Et ex eis est p̄focatio matricis et p̄uatio
menstruo: aut exuberantia eoz. Et ex eis est ip̄gnatio
s̄p̄m: aut modū nocumēta ex vermibus: vt et appare. r. dispo
s̄tio similitis epilepsie. Et s̄t ex vermib; hñtes aculeos p̄p̄na
egentes orificiū stomachi p̄focione vehemēt donec factat
cadere in dolorē acutum. cām ad sincopim: et aliq̄i ad mortē
tem. et sunt q̄nq; ex penetratib; vsq; ad vicinas cordis par
tes: et q̄nq; vsq; ad cor: et tant cā mortis felline. Et cōitare au
tem: totus corpus sapueniunt lesiones cordi licet p̄pter
febrem: aut p̄pter vehementiam raritatis corporis: aut p̄
pter vehementiā sudoris et similia. Et causis autē extraneis
accidit huiusmodi sicut ex aere pestilentia: aut ex odorib;
fensid: aut venenosis: aut assumptione rerum venenosa:
aut ex morū venenoso: aut animalium: aut incursione timo
ris: aut ex balneatione vehemēt: aut labore et similibus.

¶ Ut complētur dicta: et ip̄onitur finis doctrine Dini Xpe
in illis imperfecte in de appropuatis: et per consequens io
nas operis cum auxilio nostri redemptoris.

¶ Tabula capitalozum additionum petri apponi.

- Sermo de vnctionibus. car.
- De sincopi. car.
- De tumoribus mammillarum. car.
- De egritudinibus membrorum nutritionis. car.
- De dolore stomachi. car.
- De medicinis materiam a stomacho repellentib; et abster
gentibus ac villos eius mundificantibus. car.
- De emplastris limentis et vnctionis. car.
- De indigestione stomachi. car.
- De vomitu. car.

Car. 26
Car. 27
Car. 28
Car. 29
Car. 30
Car. 31
Car. 32
Car. 33
Car. 34
Car. 35
Car. 36
Car. 37
Car. 38
Car. 39
Car. 40
Car. 41
Car. 42
Car. 43
Car. 44
Car. 45
Car. 46
Car. 47
Car. 48
Car. 49
Car. 50

Car. 51
Car. 52

De egritudinibus

- De singultu.
- De singultus cura.
- De sili.
- De appetitu mortuo.
- De appetitu canino.
- De egritudinibus epatis.
- De egritudinibus splenis.
- De hydropisi.
- De doloribus ventris.
- De fluxu ventris.

car.
car.
car.
car.
car.
car.
car.
car.
car.
car.

Oratio ad memoriam impetrandam.

Petri apponi medici clarissimi in librum Joannis
De sine additio incipit.

Sicut fuerit in eo humor mordicās cū p̄ce
dētū ei⁹ adēctōne ⁊ vir⁹ sufficet ⁊ hūorū
accidētia dilatiōnē recipiūt materia in quā
tate ei contraria repellat vel cū 2trario a
forma ⁊ specie q̄ efficacī⁹ ⁊ tutius assero.
Virtutē autē cordis p̄fortare non negligas
oī hora irinsec⁹ ⁊ extrinsec⁹ ⁊ sindeas cor
gnoscere mēbrū a quo nocumētū ad basim emanat ⁊ ditiōe
nō dubia. Nōstī q̄ oīum accidētū cōueniētū corpori cā ex
trinseca vel intrinseca: p̄xim⁹ ⁊ cursus ē ad basim in q̄ natū
ralis vigore spiritus: virtutisq̄ oīz sigillatim creavit sp̄m
sapientia: sedē aīarū vitēq̄ naturalū p̄ncipiū mot⁹ ⁊ que
tis. Quo deficiente nulla ampl⁹ corpori dari p̄nt suffragia
cōtinuo cū eo moriunt oīa mēbra: erat em̄ terminus oīum
operationū aīe rōnalis. In cerebro em̄ oēs hē ⁊ ille icipit
operationes: in corde p̄o suscipiunt cōplementū eius vir⁹
sanct⁹ forma oīum membrorum ea irradians et vniuersalis
virtutū organicarū p̄fectio. In materia vero nō intelligibi
lis forme: q̄ gloriosus sicut dīpini decoris ratio postulant
tunc sollicitum mēbrū rectificauit mandans. ⁊ si a matri:
ce cum his q̄ matricem respiciunt si a stomacho ⁊ pulmone
sine sint mēbra nutritiōis sine spiritui seruientia rectificare
ne differas ⁊ dolor violentus est ex maxime p̄sermentibus
virtutem

Cordis.

virtutem eius et si fuerit in officialibus membris.
Inquit hyppo. omnium membrorum vnica est cōueniētiā
na ⁊ omnium virtutum: ⁊ spirituum vnicum est inbiectum
p̄pter q̄ oīa membra dolent adincentem: omnium virtutū
vnica est virtus cā vīq̄ ad hūc terminū d̄yafozat dolor per
spiritus ledēdo virtutes occultatur in eo spiritus ⁊ efficit
tur illa passio quā dicimus sincopim: nō em̄ vsq̄ ad radicē
patitur passioes: sed cedit vite subiectū eius lesionē nullā
sustinens parnam esuatiōnez influere recusat. Si quidez
contingit hęc passio malitia sanguinis in quāto vel in qua
li auxilia adhuc nō sunt motua omnino nec differēda. Di
latio enīz ducit ad mortem festinā: sed tanq̄ thesauro no
bilissimo incurrēdū est. Facinus hoc cum auxilio dei est
rebus: quarū proprietates est naturalem conseruare calorez
⁊ extraneum extingere: ⁊ si fuerit ex abundantia sangui
nis in toto corpore sibi homare ne differas: ⁊ primo a re
motis vt aperire saphenā: postea basilicā: postea de ventre
cum ventosis apud sinistrāz spatulā: postea cūz syrupis de
boragine: ⁊ buglossa: camp hōrā: ⁊ p̄silio: ⁊ pro cedentibus
hoc cursu potare ipsum non differas: hoc enim refrigerat
sanguinem peccantem in quanto ⁊ in quali. In malitia au
tem complectionis raro sibi homamus: sed alterātia ⁊ cō
fortantia ei preparamus: ⁊ multe eius passioes incompre
hensibiles atq̄ occulte nobis existūt. ⁊ dicitur q̄ aliq̄ ver
mis ad id. s. cor graditur ⁊ cōtinuo cū mordet interficit: nec
non vltimata gaudia vel vltimate tristitie inter ei⁹ passio
nes existūt. Non autē oīes in columitate ei⁹ seruat: q̄a so
lo odore anima confortatur. Intercedendū est ei omne me
dicamen generans motū cordis ⁊ que sanguinē inflāmant
hęc eius motū effrenitate facit: q̄a nobilissima natura in
hil superflui: nihil diminuit sustinet. Ad figuraz numeri ⁊
naturalis ordinis cōsonantia facta est vt subtilitas: est em̄
fons ⁊ p̄ncipiū vite decoris aīe rex nature et moderator est
corporis diuina sapiētia cōceptus ad lat⁹ excessus magne
caliditatis vel frigiditatis postea obtiare dicim⁹. Hęc enīz
immoderatū motū cordis generat: illa vero trepidatiōnē
⁊ calorū ebetatiōnez ei affert. ⁊ sciuisti quā non est simplex
natura in cōplexione calidus ⁊ siccus iustitia frigida ⁊

ad. f.

ad. f.

Hypp.

De egritudinibus

Seca. Rōne vero cōtēti valde tēperatissimus calidior vltus eius est forma. i. crassus minus molestia frigidior potat in per hoc a confortio minus recedit nisi vltimitate excedat tēperamenta sua caliditas est eā vltē a cōsistentia maxime in flegmaticis: cui⁹ vigore innata cōplexio q̄ mēbia inesse vltimicat: a vigore cōtinuo cōseruat a cōsistit a non ignores q̄ hic calor est virtus humane nature. s. quez traxim⁹ a p̄i mo homine: per hanc em̄ speciem indiuiduatur: a hec subiectū a fundamentū est innati caloris que nullo genere se: bus alterat: imo est act⁹ e⁹ reductiōi extranei a diuersa loius fortasse i nonissima specie ethice celerat: a tunc mois accelerat necessaria a festina. Ad. n. spabis hūc calorē posse naturam medicamie reduci. hec iter virtutē regitūā a p̄i tē rei administrare distinguēbat: a regulabat: a hūc cōplexio ni ol tpe simile regimē dādū ē p̄ta calidū a humidū tēperatū: hoc post mortē semi cōsistit quāp̄e quoce. Cūq̄ sic iētē tuā inuestigaueris q̄itates passionū bassis a māsionem causaz sit tua p̄cipua a magnifica iētē cōfortare cor a vni re p̄vites a sic earū ē auferre lassitudinē: et hoc auxilio dei cū reb⁹ aromaticis a alijs generib⁹ administratarū rep̄ est p̄vitas cōferre reivite: maxime in q̄bus natura delectat: inq̄natū aut tua solertia euigilatissime. (peculiar potēris p̄vites cordis coadunare a cōfortare euigiles. hoc erit s̄is m̄i bonū a p̄mū studiū inuamētōz a tutele bassis: qm̄ sc̄i r̄ius nō vacillādo ad alias res sine cure p̄cedere poter̄. vir tatis em̄ vni nō est recipe qd̄ effūdīt ad mēbū: sed repels lere a effugare p̄viti: a esto sollicit⁹ nō orbatis oculis intueri vt si sit aut p̄pter inopiā caloris a laudabilis humorū abssi nētiā: aut p̄pter exuberātiā multē hūiditatis dominātiōis corpori furiositatis sāguinis: aut soli⁹ cōplexiōis malicie aliter em̄ a aliter medicabitur: a cū ignozaueris veritates a titubabit tua sententia sup̄ hoc semp̄ securus erit calidis in temperamento vti a confortare cū stipitice a odoriferis oblitioni non cōmitte. ¶ Secūda est cōuersio materie vel eius qualitatē: que fundit aduersus eā ad p̄es remotior res: aut ignobiliores sicut iam diximus: a in p̄actica hui⁹ r̄anonis rememorabitur si deo placuerit.

¶ Tertia res est inūdicare mēbis mādantia eaqz p̄otte

Cordis.

re residū eorū: a est q̄nqz primū in d̄spōsitiōe cure hui⁹ p̄p̄ie cū ab alijs mēbris nō cumētū fuit obuiare accidētibus. Nec p̄mittas p̄fortare stomachū maxime i vigerē do. Corruptio cibi a pot⁹ in eo est p̄paramētū morbozum. ¶ Primam rem cōplēt quecūqz complexiōe ex substantia hac vel illa bassim confortant cibi laudabilis chimi. Medis sine stipiticez odorifere quarum memoriā legem⁹: a deo placebit. Sunt ex eis epata gallinarum iuuenis: ale autū a pullos: vitella ouozum recentium sorbilis: a que hoc cur in p̄cedunt pauce quantitatis a de numero velociter p̄r mutabilis a nutritiū. Vinum subtile a odoriferum est vel locter confortas formā bassis: confortant et in h̄mō i d̄spōsi tione emplastrā a vinctiōes sup̄ cor: vt rerū stipiticez a boni odoris p̄sternant i eo calorē ne reptimat. Et nosti q̄ vinctio spine do: si ad hoc est medicamē singulare p̄ quā excellit a gloriofus cōfortat virtutē regitūā tot⁹ p̄vitas: a ē cā p̄ticiōis a lōgitudinē vite humane a deficiō ip̄sū vitalis a occurrūt ad hec absqz dilatatōe oleū camomillinū teres bētiā partes eorū miscēdo eāles succus arthemise cū. iij. partib⁹ ips⁹ olibani repellit rigores febriū sp̄sū putridoz a mēbōz febricitantiū affirmaū aq̄ ros. a mulco ifecto ibi bito a sup̄ mansionem bassis aspersa cum sincopi subuenit. ¶ Aurū electū in cibis administratū medicamē est fortib⁹ in cōfortando cātus amoxis carnes siluestres os de corde cerui diambra a hec subuenit admistrata. si de⁹ voluerit. ¶ Secūda rem cōplēt conuersio a derinatio materie a fumositatum eius ad partes circumferentiales a p̄forta a tio cordis ad hoc principale repellit per se virtus fortis cō trarium facimus hoc cum auxilio largitōis sanitatis poni ventosas in cruribus fricari manū volas a pedes fricas tione forti a ligari dolorose. Confortari adhuc stomachū est de intentione principalī. facit enim repulsam humorū ledentū bassim et si necessitas exigit ad enemata ac celeramus: et quādoqz vomitum p̄p̄ie a q̄nqz in primis ductib⁹ corporis extra vasa materiā credimus esse subuersam ledētē virtutē bassis: a quādoqz accidunt huiusmodi terrores venenosa porione. a hoc de necessitate cure ter rorem diximus et considas maxime in ventosa post Ma

De egritudinibus

nistrā spatulā. est em̄ huius passio nis poitrem̄ remediū
& succurrere postea cū vino subtili resoluto cū eo pane assa
to facit ad reparandū et recuperādū spiritus & oi ingenio
& studio auxiliari ne differas: nūc connertendo materiā ad
remotioza nūc pfortādo cor & pncipalia.

¶ Terniam rē cōplent euacuationes decētes sicut scire te se
cum & rememorabimur si deo placebit. Sup hoc em̄ multi
plex cōsideratio cadit. Quarum prima est inebū scire alte
r assū. Scda qualitatem materie ledentis habita noticia q̄:
litans morbi medicine est repellentis sit euidentior. Tertia
consideratio est scire qualiter & p quam viā ad cor gradit
lesio aut ppter virtutis defectū aut fumositatis materie
aut si ab alijs membris consurgit ei bellū vel in suis man
sionibus laret mimicus. Accidunt em̄ tales terrores ema
natione humorū: puta sanguinis fluxus narium mēstruos
rū & venarū incisione vel si dominio humorū predominant
corpore. Et nos si q morbi ex penuria humorū q̄ditatis et
quātitaris nō min⁹: imo molesti q̄: ex medicina eoz purga
tiua & multitudine nascunt. Quare cū cantela & tremore ad
purgationē gradieris: leui⁹ est em̄ inanire q̄ replere & mi
nus molestū replere q̄ inanire. Et asit ab alienis morbis
hoc nocuētū surgere videbis: siue a cerebro siue a stoma
cho & matrice certā eoz rectificationē fatagere ne differas
cum his que scire te fecimus contra eorum passionē & sa
ciem⁹ illo duce gloriofissimo: cui⁹ virtute ois natura agit.

¶ Electuaris pfortās naturalē cōplexionez bassis pcurans
digestiuam incolumen adiunans membra principalia con
fortando illa. immo mūdificat ea ab humorib⁹ alienis mū
dificat canales epatis. & est expertū contra malitiam mē
raicarū. & ligni aloes boni anis mundi reubarbari recen
tis: añ. pondus equale zucchari sufficienter. Dosis. a. ʒ. i. vj
qs ad. iij. ieiuno stomacho de sero cur⁹ passio diurna fuerit
in matutinis cur⁹ noua est egritudo.

¶ Medicamen ex intentione nostra defendens bassis ab oi
periculo preterito & futuro reddit naturam hylarem auferit
assitudinē membrorū principalium subuenit his q̄ tristant
& melancolizant nescientes radicem: diligunt sollicitudines
et seipios odio habent & suspecti sūt de re nō suspecta & di

Cordis.

bitat multa pericula eis enenire & remouet ab eis malef
cia: facit eos iocundos & amates curialitatis: subuenit reten
tioni menstruosū & fluxui & sincopi mulierū inuat paralyū
cos. & coralli ru. macis ossis de corde cerui ambre margar
ritaz chrysalii auri cocti argēti meri ossis heboxis zaphiri
rubini hyacinthi: añ. ʒ. v. balsami. ʒ. ij. muci. ʒ. f. anthon spoz
dū sandaloz gariofi. galāge cala. aro. cubebarū spice narz
di corticū fisticoz se. basilicōis carda. piperis al. & lon. bacz
carū lauri piretri. añ. ʒ. iij. stora. cala. magnetis myrthe ele
cte opij tebaici: añ. ʒ. f. peonie colecte i nouissima etate in
ne: flozum camo. flozū lilifagi saninē balsamitē minameos.
ariso. ro. diathos: añ. ʒ. iij. croci oxētalis. ʒ. f. ligni aloes pa
paueris albi: añ. ʒ. ij. zucchari q̄ suffi cit. dosis a. ʒ. ij. vsq ad
ij. cū vino calido vel aqua calida fm exigentiam.

¶ Tyriaca magna in huiusmodi terrozib⁹ est dilecta et est
cōmane medicamen ad dineria genera passionū cor replez
tum inanis inanitum replet venenis magnifice resistit sed
pueris aut senib⁹ parū aut nihil dādū est: & tyriaca. r. ānoz
melior & vtilior in dispositione matricis cū aq̄ mandragore
est medicamē valde efficac: dosis est fm exigētiā nature &
sui naturā. Rorismarinus assumptus i cubis reddit naturā
hylarem & est tutela maxima a potionib⁹ mortiferis. Chy
ranus dixit solia vitis albe in tm̄ hylarescere facit cor hoz
minis q̄ earū vius effrenitate facit apud gaudiū. Confes
cio facies ad tremorē cordis & sincopi calidam. Conforās
stomachū & sitim calidam extinguit facit odorem oris boz
nū & cōpetit qui febre habet: cuius p̄mixtio. & r. riloaloes
balsa. sileleos cube. berberis ros. sanda. se. cōium: añ. ʒ. f. hamoz
coral. spo. Charabe gummi diagagan. se. acetole se. portu
lace buglosse. añ. ʒ. iij. camphore. ʒ. f. margarita ʒ. iij. confi
ce cū rob citri. dosis est a. ʒ. ij. vsq ad. iij. cū aqua frigida nō
veri frigidis. Et scire debes q̄ mūdificatio corporis si occur
rat administratio ventosarū post sinistrā spatulam est res fa
cies te securū a morte & propie q̄ insipitio est venenose po
tionis: res iā posita est in desperatione in omni cordis pas
sione sincopi & cardiaca est medicamen fidele facit liberam
virtutem & spiritus respirationem: si deo placebit: & subue
nit egritudinib⁹ cerebri diuersorū splenis & aliq̄ palmōis.

2020 14

*Prima
colligis
Thyria
CA mja
Cordis
Cordis
hamoz*

*Ante hanc
No. 1000*

De egritudinibus

Quidens potio confortans cor & ducens materias a regio-
nibus spiritualibus ab alijs membris mandantibus lesio-
nē ad eū & liberat a tremore & omni passione cordis : si deo
placebit & cum magna soliditate respicit membra pūdis
palla. **R.** mira. cūtinorum conditorū sūm doctrinam nostrā
quā scire fecimus: vbi de eorum posse scripsim⁹. **3. iij. aga-**
rici electi. 3. iij. salis gēme. 3. i. 2. f. reubarbari ravedse. ppar-
rati. 3. ij. f. turbiti. 3. iij. 3. tar. 1. gūmi dragagati opponas
ei sarocol. añ. 3. ij. spice narē. 3. i. dictami. 3. ij. mali. myrhe
electe. añ. 3. i. eorum apozima est. R. yfopi thymi yreos bal-
samite sancti liqui. macis: añ. 3. i. cynamomi gario. añ. 3. ij.
antalepericon zedoarie. añ. 3. f. aromatizētur cum mulci.
3. f. et medicū aque rosa. preparetur potio sūm modum ar-
tis notum & propinetur in horis electis. Ampli⁹ scire opoz
ret q̄ nō semper occurrūt medicamina pparata: nec res ter-
minū dant iōgū maxime cū ipsi firmi sint cū sīncopi appa-
rēte: tunc em̄ studiū est in pfortādo cū reb⁹ cordialib⁹ odors
feris & puertere materiā ad mēbra distātia cū fricationib⁹
ligationib⁹ in extremis dolorosis & vētosis sub geniculis et
dare apud talē casuz flores caducos nūcis redactos in pul-
verē cū liquore calido vīno vel aqua sūm necessitatē est mez-
dicamē qd̄ cōsequitur suā virtutē a maiorē & nobiliorē natura
& liberat vna hora a sīncopi: si deus voluerit.

Qingularia passionū base medicamina & quorūcūq; mē-
brozū humanū organū narrare nō p̄t. Et vos iam sci-
vistis q̄ scire ad ignorare parū h̄z equipollētiam & scius
stis et q̄ solertia studētum ingeniosa nō est vna oīno: im̄s
mo dissoluant & ebuū in multis tractantibus permanēt: hu-
ius enim mēs illius ligamētū obuia est hec potētia formaz
& specierū receptina aliud actu p̄sumatur: q̄ illa: vis enim
eorū veriorē eliget opinionē cum versū a solo organo spūs
sancti germinetur & abundet & q̄ in nostris intellectibus i-
uentur ab ordine maioris gubernatiōis illud cōsequitur.
quod enim magis participat nobiliorē perfectionē compa-
ratur ad illud quod minus participat sicut actus ad potē-
tiam & agens ad patiens vt luna gratia solis comparat ad
multas sic anima intellectus propter consecutionem & affi-
nitatem quā sortitus a natura angelica pparatur ad 2mū:

Cordis.

nem naturam sūm genus efficiēs in mundo quod est natus
ra angelica oīum generum nobilissimum: quia de ordine
diuine gubernatiōis & scientia innarrabilis & incomprehē-
sibilis sine cuius irradiatiōe tenebre sunt: & deficit omnis
intelligentia & omnis eloquentia analogica: allegorica &
vltima cōparatio nature ab intelligentiē est: et quinta es-
sentia ad primā materiam generabilium cōparatur a cui⁹
aspectu dicim⁹ virtutē singularē supra naturā. Propterea
oīu curā corporū gerēs deū in cūctis p̄pōe & oīa tua p̄is-
cipia ab eo inchoent & ne vereatis eū p̄ponere & te postpos-
nere sciens q̄ tua scientia non est scire non est finita nō est
perfecta nisi quantum ab eo perficitur: time eum & cuncta
experieris secure & sit maior: cautela capacitate tua: vt non
deites arrecto vllis p̄ibus vel precio vel odio vel amore.
Scis namq; q̄ solit deo est notum confirmare hominē & hic
heu: illic vehemētius tibi parantur nec opprimēs inopes
salario: nec ingeniosus nobilissū curā impotentis cura por-
tabis. Amplius non dilate tur cor tuum diffusa laude & p̄e-
conizata apud multos ne auertet a te deus gratiā suā: qm̄
sua interest sanare non medici & nature est rectificare non
medici tui non est nisi nature cōnientia & necessaria por-
rigere: nec ponas odiuz in anima tua aduersus medicos.
hoc em̄ a deo separat. **U**lgo medicamen cōfortans cor et
subueniens sīncopi. **R.** macis cardamomi cubebarum añ.
añ. 3. ij. ambre margaritarū. añ. 3. iij. camphore tri. 1. 3. in-
siberis. 3. ij. galange spodij capparisi. añ. 3. iij. masticis. 3. f.
mulci. 3. i. zuccari. lib. 1. f. doffis a. 3. i. vsq; ad. ij.

Confectio trocisci. expertoꝝ iuuamentozum qui passioes
cordis pati cōsueverunt. educit em̄ materiā alienā in cor
de: & sanat ab huiusmodi languoribus si deo placeat. & facit
egritudinibus sine materia: & cum materia: et respicit ma-
tricem maltiosam & stomachum corruptum. **R.** florum ros-
ris marini peonie bethonice aristologie longe: et rotunde
dictami lillifagi eufragie. añ. 3. f. baccarū lanri: piperis albi
et longi cardamomi galange macis zinziberis sandalozū
spodij papaueris albi portulace ros. acort coralloꝝ. añ. 5.
ij. opij thebaici myrbe croci: añ. 3. i. limature. añ. 3. i. musel-
tr. 1. balliami succi granatorum mellis. añ. 3. quattuor: māne
20 20 iij

Unfortato totiq. na.
De egritudinibus

dyagridij: masticis: ita q. horum triuz fiat vnu corpus. añ. 3. iij. agari. i. femini. 3. f. salis gēme. 3. i. cōfice cum aceto squillitico quilibet vnius. 3. Dosis a. 3. i. vsq. ad. iij. cū aqua saluie cōtra malas dispositiones matricis cū aqua balsami re: arthemisie: et modico mandragore.

et ma
ing no
b. d. e.
¶ Electuaris nobile p. magnatib⁹: et assumit ot tpe et oī hos ra. et facit ad cōfortationē tot⁹ nature: et respicit oīa mēbris languida. Itomachū cōfortat multū: et p̄bet audaciam timidi: et p̄seruat a sincopi si deo plz. R. spodij seīs rute. cappa rosi. lacte coralloz: galan. macis. gariofil. cubebarū. anisi. masticis. eufragie: añ. 3. ij. musci. 3. f. pinearū mūdatarum. amigdalaz dulcisū: seminū p̄muniū mūdatar. añ. 3. iij. mar garitaz: ambre: zaphiri: hyacinthi. añ. 3. iij. balsami. 3. i. mel lia. 3. i. papaueris albi. 3. ij. sandalozū: seminis endiuie. añ. 3. iij. p̄fice cū aqua rosa. succo granatoz: et zuccari duri par tes eozū miscendo equales: bulliant ebullitione debita. et fiat confectio electuarij fm q. notum est in arte.

¶ Sermo de vncionibus.

Incipiam⁹ postellare sermōes de vncionib⁹ subueniē tibus pulsui debilitate tremore. et sincopi si deo placet. Sed scire oportet q. vltimitas sincopis est extinctio caloris et mors. hec accidētia cōparant inter se nō aliter nisi vt debile et forte: cū aut foris sūt vt imprimat vehementi⁹: et vni cāt vltimata victoria supra naturā: ita vt abscondatur vir⁹ et cor vite. ita vt extinguatur spiritus in minera sunt causa morti p̄succurrere p̄insq̄ imprimat: et vincant victoria vltimata. Aliquādo em̄ vt vidistis q. robusti et sine languore videntur. accidit casus virtutū et subito moriunt: et ignoz ratis causam. fuit hoc soli deo notum et nature pprie: quoniam nulla apparuit causa cognita medico: his autē subuenire nō est medici nec medicinarum posse: sed gloriose simi et excelsi est omnium languorum sanare passiones.

¶ Semones infuccionis spine credo antiq̄s et pitos pholos sophoz traditionē et memoriā: et laudē tāti beneficij natus sum: et est de elegantioribus iunamēis preseruās subiectū vite: et scinisti q. principij ossium et nervorum est nucha: et p̄generatur a cerebro: et spina est platea publica arteriarum

Cordis.

nervoz spiritus et virtus et lectus spiritualis mēbrois et cōtinet medullā vere hūiditatis: sic em̄ agregabis multas bonas inuētiōes. cōfortabis em̄ substantiā velatiā et substantiā spūalē et nervos et ossa vniuersa subueniēs paraly si et omnibus nervozum egritudinib⁹ saluti cordis et tremoz et laxitudini subuenit manifeste: et est medicamen omnium medicamentozum in celeri cordis confortatione.

¶ Mod⁹ confectiois ē. R. myrthe electe: aloes epatici: spice nardi: sanguinis diachonis: thuris: mumie: oppo. b. d. els li. carpo. armo. sarco. croci: masticis gūmi arabici gūmi storacis liq. de: añ. 3. ij. laudani electi: succi castorei. 3. ij. q. f. mus sci. 3. f. terebētime ad pond⁹ oīum: misce oīa hec pulueriza puluerizāda cū terebētime: et pone hoc totū in alebico: et ins geniose distilla. est em̄ ars sicut de aq. rosa. Itaque aut p. vi stillationē sublimatū suscipe in vase vitreo forti: vicinat em̄ balsamo: et fm hāc viā subtilissimi sophistaz adulterat balsamū: h̄ ē mod⁹ nobilissim⁹ modoz. Et si vngant ex eo corz pota cadauerū nō patiunt putrefactionē in eis: et cū volueris p̄fortare corpore extenuata tēperabis em̄ cū aqua rosata. vngēdo ex eo sup. basis mansiōib⁹: et a nucha vsq. ad res nes. Et si ex eo añ. hōiā paroxismoz modicū tepescō vngat spina relinquēdo sup. ea vestigiū ei⁹ cū petia repelles rigores erraticarū febrū: et quarlibet simplicij febrū. Sz q̄rs tanis et erraticis subuenit a p̄ncipio totū periodū in sincoc p. i. q̄si vlc: mata p̄icta spina: vt ei⁹ organū voce loquat sub lingua infirmi ex eo parū appositiones: postea in auribus et narib⁹ si necessitas viget: et dare ex eo apud necessitatē. pu ta apud suffocationē matricis morib⁹ caducū et plurimas passioēs basis pond⁹. tr. i. cū vino odouifero est res p̄fortās animā et naturā: et subuenit ad oīa q. opz et pprie assumptū melancolicis. Et qui tristantur in aīa: et sunt languide vir tutes et mēbra ac si essent contusi: et debilitati bello ethicis tempera cū oleo rosato: aut masticino: et vnge spinā eozum apud balneum: et sine balneo.

¶ Modus cōfectionis vnguētū: quo si vngat spina repellit febres flegmaticas vel melancolicas et confert paraly si: et nervoz egritudinib⁹. R. succi arthemisie. succi galicie. añ. 3. iij. baccarū lauri. 3. f. masticis. 3. i. oliban. 3. ij. cāphore

B. d. e.
ing no
b. d. e.

De egritudine

tri. i. olei camomillini. olei rosa. an. ʒ. iij. cere. ʒ. iij. fiat mls
ptio competēs. ¶ Uncio temperata restauratina conue-
niens extenuatis vt ethicis p̄sticis: et qui ex penuria h̄os:
rum in cardiacā accidunt. R. olei camomillini ʒ. ro. et teres
bentine adipis porcini et arietini. an. ʒ. iij. oilibani: masti-
cis: cere. an. ʒ. ij. mucillaginis ordet: mucillaginis psilij: an.
ʒ. i. medulle bouine. ʒ. iij. olei scorpionis. qui inuenit ap̄
parietes: et in carnis lignoxmuctuorum lib. ʒ. cap̄ho-
re. ʒ. ij. musci tr. ʒ. et vngē ex eo totū corpus ethici apud bal-
neū tēperato cū duplo ipsius vnguenti olei v̄io. et ex hoc cō-
sequeris duo v̄lia. Primum est p̄solare mēbra languida.
Secundū humiditates aqueas reshebit d̄nti apud mē-
bra inflāmata. sic em̄ extranei est extinguerē inflammatio-
nem: et naturalē restaurare. Et scire op̄z q̄ admistrare bals-
nea apud passiones bals̄a m̄dificato corpe balnea dicim̄
spata dulcia p̄pie apud languorēs matricis nisi forte mate-
ria alia exigat balnea. et t̄c̄ fm̄ necessitatē et morbi exigē-
tiam ea elige. et cōplexiōis malitia est res de intentione hu-
ius cure. Et vngere spinā bene absteriam post exiū balnei
vehementius cōfortat: et balnei apud infirmos debiles nō
laudatur. sepe em̄ p̄pter sui affabilitatē associat sibi vnuj
contrariōrum: aut naturā aut morbi et non purgatis corp-
poribus balnea prohiberentur: nisi velles eorum materā
quā querimus expellere crudā facere obediētē: et tunc cū
cautela p̄sumēdū est: et non apud humorēs: sed apud hunc
humorem amplius scire oportet q̄ nō est intelligere post
purgationem corporis balneare post opus farmaci prima-
rie vel sc̄da: qm̄ hoc sicut scire te fecimus non est fm̄ lege.
¶ Medicamen forte repellens in aeternitas et cronicas egrī-
tudines: et materias diuersorum morborum cū diuturnis
te habitatas in membris: quarū incolata deuenit ad pie-
ditas passiones attrahit a remotis subuenit vniuersis egrī-
tudinib⁹ nervoz: sanat epilecticos si deo pl̄z: et cū p̄uissio-
ne videto cū des. R. colloq̄n. electe laudani. aga. turbith.
hermodacti: an. ʒ. iij. diagrīdij cocti. masticis. an. ʒ. vi. ʒ. iij.
ʒ. ij. renbar. ʒ. i. spice nardi. ʒ. i. armo. ase fetide. sarcozob
se: oppo. eufo: b̄ij: an. ʒ. ij. mezereon. ʒ. ij. manne terentiabin
an. ʒ. i. macis: musci spodij: galange gariofilorum. an. ʒ. ij.

Cordis.

cōfice cū squillitico. Dosis a. ʒ. i. vsq̄ ad. l̄ij.
¶ Pillule fideles cōtra multas passiones corporis: p̄oprie
membrorū principalis: et aliorū n̄stritiōis: et eaz vsus cōtra
nūus p̄feruat a sincopi et tremore: recipiētur omni tēpor-
re qm̄ itur dozmitū et p̄seruāt a multis piculis saturis et vine
re hominē incolumē facit. R. masticis: myr̄he: electe. an.
ʒ. ij. sanguinis draconis. ʒ. i. musci. ʒ. f. aloes boni. ʒ. i. cōfice
cū succo r̄bare dosis sit vsq̄ ad. viij. Et si volueris ex eis la-
pare adde agarici feminis: diagrīdij recentis. an. ʒ. i.

De sincopi.

¶ Sincopis est casus virtutis subito factis. Et fit fm̄ vni
duorū modorū: aut fm̄ actiuitatū. et t̄c̄ est mors p̄tur
quātum ad habitū: et quādo destruntur virtutes in mēz. et
bis et nihil remāsit de illis: sic est mors illi⁹ mēbi: et si fues
rit in toto corpore est mors totius indinidui: sed p̄termis
oibus defectiōibus que sunt mortales. de illa que mortas
lis nō est sermōne afferam. Defectiōnū em̄ quedā casus
virtutis releuablis et bonū ē h̄c edocere vt innotescat hec
et illa. Quare et qualiter virtus subito cadat. sitq̄ illud fm̄
vnuj trium aut quatuor modorū: aut p̄op̄ter multitudi-
nez materie diffuse in v̄ijs spiritus generatiōis prohibitiō re-
spiratiōē ipsius delatiōis ad membra p̄op̄ter oppilatiō-
nem vētriculorū virtutū aialium et sp̄ualū diffusa materiaz
factam: et talis sincopis est idem cum appoplexia. sicut dicit
Gal. deficit motus omnium mēbrorum quia vie spiritus
et virtutū motuarum clausi sunt et occupate multitudine
materie: quare aliud capere nō possunt occupatione p̄mas
nente: et scire oportet q̄ subito et imediate occidit casus v̄ijs
tutū ḡhaster p̄pter phibitiōē motus spiritus ad mēbra
vniuersa: et tunc sit virtutum congregatio ad radicē: et egr-
trea relinquitur expoliata calore: p̄pterea frigidior i egr-
tremis et estuatio nature sensitiue magna apparet phibi-
tionis aut sp̄is ad suum motū vnuj trisi modorū est causa:
quorū scientiā iam incepimus et primū modorū posuimus.
¶ Secunda est cōculcatio spiritus circa cor et contingit p̄-
pie in timore: tunc enī spiritus extrema nō regit p̄op̄ter
ea q̄ primatus et cūculcatus est in corde: et hoc magis mulie-
ribus et natura p̄pie frigidis ab innato et terribilibus et nō

Synops

Diast.

Cat.

De p̄p̄tione

bily. cā.

ʒ. ij.

257
Pitula
Antipyr
Limus
part.

Prophibita
P. 3
Spino.

De egritudine

consuetis terroribus accidit. **C**etera prohibita respiratio proprie actiones spiritus ad suos motus consuetos propter defectionem quantitatis superflua sicut vidisti in fluxu sanguinis immoderato: et accidit illud apud flobothomatos quando eruberat fluxus preter modum sanguinis fluxus undecumque exuberat anime granat officia et spiritus exinguit ardorem simul cum eo labitur spiritus qui massio spirituum in sanguine circumscribitur. **A**mplius scire oportet quod non solum sanguinis emanatio: immo quilibet illicita euacuatio hoc operatur etiam vitima letania spiritus attenuat. **E**t scire oportet quod in ultima euacuatione spirituum: ita quod pars relicta non sufficit ad regendum sustentationem corporis secundum quam artem nullus suadet medicorum euacuaciones sylmare. **T**olerabilis erit iterare: et iterare quod ultra debitum modum et euacuatio in principio iudicium nature effrenitate: tunc et sincopis irreleuabilis quando autem tantum remanet delato: partis quod sufficit ad regimen corporis quamdam damnosam est sincopis releuabilis. **S**imile est in opposito modo quando enim delatores punantur ad suos motus: quod omnem semitarum et viarum vestigia sunt priuata et facta est tanta oppilatio ventriculorum et fontium cerebri usque ad substantiam spirituale diffusum sunt humores et motus est lenis fere et motus: tunc oim est irreleuabilis: in medio modorum est semper quasi releuabilis. **A**mplius scire oportet quod multis aliis modis sincopis accidit eorum quodam sunt ignoti sicut scire te fecimus: rapitur enim multoties a partibus pulmonis materia peripneumonica subito ad basim: et continuo interficit talis sincopis. **S**imiliter et ab aliis partibus propinquis: et possibile est quod per occultos ductus distillet aliquid fraudulenti humoris a cerebro ad basim et fiat sincopis punitiosa: si percutiat substantiam spiritalem aut tremor quod transit per partes propinquissimas basim et non est punitiosa: et accidit potissime: damnosissima sincopis est quod ducitur ad sumptum mortiferi in cibis et potibus et credo succurri potuit.

Quando autem tunc imprimatur et vitimata vincit victoria quod nulla valent suffragia congregant sepe humores accidit multa humores per resudationem humorum a matrice aduersus spiritum huiusmodi semitam et animales virtutes et huiusmodi intentionis curam scire te fecimus et signabimus: si deo placeat cum de inuamem

Sicut
p. 3

Cordis.

tis passionis matricis legem. **A**mplius scire oportet quod non minima malitia stomachi quas matricis malitia hoc contingere potest: et oportet has singulas vias et vestigia singulorum modorum bene sentire. **A**lter enim et aliter medicari oportet super hoc vel humores accidentibus timorosis sine omni dilatione succurrendum est: et oportet genus cure illico administrandum.

Dilatatio enim dicitur ad mortem: nullam enim recipiunt tarditatem curam huius passionis iam signabimus in viuet salt canone passionum et est simillima curis passionum meins brotum creantis hanc passionem: maxime quantum ad radicem pertederetur super hoc sermo testosus si vellemus res assumere singulorum modorum cure ad mitigationem: quoniam in nostra summa deo duce de passione omnium membrorum et inuamentis eorum portelabimus. **S**edat igitur confortare basim: sequens ter scire membrum mandans: et repellere eius residuum ipsumque confortare et rectificare et procedere in humores terroibus sicut doctus practice limitate et tibi in sermone probabo de passionibus basim deo gratias. **I**n cardiaca ex melacolica dare aquam lactis in aqua resolati sint mirabolant et epithymum et medicam me valde dilectum in mania et omni morbo melancolico.

De tumoribus mammillarum.

Ultimo: mammillarum sit secundum plurimum ex lacte coarctato pro eis: et sic inbe apponi mollificata et resolueta: ut fiat resolutio prohibite resolutionis facte: et mada sit exuberet: lac apponi catulos paruos ad sugendum vtere exterius enapozatiuis intrinsecus oppositis. **C**ataplasma ytile resoluens tumorē mammillaris a coarctatione lactis. **R**. farine seminis lini: farine letum tempera cum oleo rosato et croco.

Allud. **I**nain. **R**. marubij ebulozū foliozū papaueris albi: absinthij: rute cuscute et tepida appone. **C**lyasco. **R**. olubani seminis absinthij: mastice farine letum. **A**h. 3. iij. cere. 3. iij. olei rosati. 3. vi. fac vnguentum et vngue. **A**llud onsa cum oleo rosa. mittant dolorem et sedant tumorem. **S**i autem tumor mammillarum ex inflammatione sanguinis aut colere fuerit tunc est occupari circa refrigerationem corporis et aperire sapienter est propius et magnificum in dispositione hac est distrahere materiam. et si forte accidebat vitio matricis est cura prima linimentum refrigerans

Cura.

Dioscorid.

De egritudinibus

rans ardore māmillarū extinguenſ acumenſe delet tumor
rez. ꝛ. ſucci ſemp vine ſucci ſolatri: albuminis ouoz ꝛ olei
roſari: añ. pondus ynum: nſc frigidū nſc tepidū ꝛ appone.
¶ Aliud contra humores calidos line prius locum tumētē
cum albumine ouoz ꝛ oleo roſato partes eozum miſcen
do equales: poſtea ſuper aſperge puluerem nitri ſubtiliſſi
muꝛ ꝛ iterum ſuperpone tota ſubmerſa in eodem liquore.
¶ Ampliꝰ ſcire opꝛ ꝛ quod poſt ſepheñd oportet aperire baſi
licā: puta ſi acumen humorū ſit valde ſupbum in quanto ꝛ
quali conuertimus: tunc regimen in tali occu patioe ad ea
que ſunt poſita iuxta latus frigiditatis ꝛ humiditatis ꝛ pur
gamus humorē ſuſpectū medicina tēperata reſpicite hoc
cōplexione ꝛ pprietate ſi neceſſitas viget purgādi. ꝛ ſi de
ueniat ad corruptionē ad illud ꝛ ē manuale hoc illoꝛ ē
qꝛ curgia ſit iſtructi: ꝛ nō in ſiciā ſummā meā huiꝰ veſtigij
qꝛ ad mechanicam ſpectat operationē. Et ſi ex frigore ꝛ ſtri
gidis humoribꝰ tumores accidunt in māmillis adhibe ſa
rinā ſenugreci cū ſucco apꝛe ebulozꝛ commixtā.
¶ Alio. ꝛ. ſimi bonini recētis ꝛ caprini: añ. ꝛ. ꝛ. ſacci maru
biꝰ: ſucci ebuloꝛ ꝛ ſectis acetici: añ. ꝛ. ꝛ. miſce ꝛ ſuppone calidū.
¶ Joāntius ꝛ viuos ardoreꝛ ꝛ rubicūdoꝛ temperat enim
eos ꝛ occidit audaciā eozū. ꝛ. mucillaginis ꝛ ſiliꝰ: acetici olei
roſati: olei viol. añ. pondꝰ. ꝛ. ꝛ. opꝛ. ꝛ. camphore: añ. tri. ꝛ. ſiat ob
num mixtio cū farina ordeꝛ ꝛ albumine. ouozū.

De egritudinibus membrorum nutritionis.

¶ Solelaum ꝛ hucusqꝛ de egritudibꝰ mēbro
rū aialiū ꝛ ſpūaliū ꝛ poſumꝰ modos cura
tionū egritudinū qꝛ pnt enenire iſſis mē
bris ꝛ inuamēta mēbroꝛ cōia ꝛ ppria ſm
ſciētā ꝛ inuētione ꝛ peritoꝛū ꝛ philoſophozū
ꝛ qꝛ vetuſſimi medici ſit experimēto exp
ſitiqꝛda ſecimꝰ ꝛ ſcripſimꝰ illud ſm artem
nraꝛ ſm qꝛ glorioſiſſimo ꝛ excelſo meū organūꝛ placuit eru
ciare: ab ipſo enim mendicac omnis ſciētia. ipſe de largiſa
te ſua medicinam produxit ꝛ medicum velut nature reſu
ſum creauit: pnat ſuper intelligētāꝛ ros vere huius ſciē
tie veritatis ab illo qui improperat cum exhibeat omnis
bus affluenter. volumus aut nunc prime ſectionis ſumꝰ

*Nobi
in
Nitrato*

Membrorum nutritionis.

mam tertiaꝛ de egritudinibus membrūꝛ nutritionis prius
cipiare ꝛ ſignificare modos cure cuiuſqꝛ egritudinis mem
broꝛ ꝛ aggregare huiꝰ intentioni res neceſſarias auxiliato
re igitur petamus deſi a quo cūctia reſpirāt ꝛ a quo noſtre
oēs gratie procedunt. Repleat igitur ſpiritus dei mentē no
ſtra qui ſit bñdictus vi res medicinaꝛ aduerſus indigētā
incolumitate plenas ſua gratia ponere non deſiciat.

De dolore stomachi.

Dolor in ſtomacho vehemens indiget quādoꝛ blādi
mento: cura aut blandiens eſt cura nō nota vi ſimpe
facere apud vehementem doloreꝛ ipſius ꝛ palſationem ꝛ
hoc raro ſacimus: eſt em̄ mendoſum niſi vltimata victoria
dolor proſternat virtutem: ſic enim velat minus malum ſi
lud adminiſtramꝰ. Nos vero in primis incolumitatis largi
tozem innocentem vt de ſue clemētie abundantia ipſas ege
ſi ſperantiqꝛ annuat ſanitateꝛ. Affertamus enāꝛ ad hūc lo
cum ex medicinis celeſti virtute dotatis: ꝛ vt inſirmozꝛ an
xietas abbreuet ꝛ cura eius indiget obſeruatōe regimi
nū omni: ſicut in capitulo emigranee de genere vehemē
tium dolorum ſignificauimus ꝛ eſt huius intentionis precio
puz conuerrere regimē ad ea que laudabilem chimozꝛ
ſunt alimenta. ꝛ hoc eſt regimen laudabile in generibꝰ re
ruꝛ. Sda res eſt ſine dilatioe occupari aduerſus accidētia
que ſunt vehemētia. Tertia res ē conſortare aduerſus acci
dentia ꝛ coadunare virtutē ſtomachi. Quarta res eſt re
pellere materiā ledentē ad oppoſitū. Quinta res eſt recti
ficare membrum mandāꝛ ꝛ habetur ſup hoc magis ſuſpe
ctuz epar. ꝛ implius ſcire oportet qꝛ ſunt ſāguozes eius ali
quando obiqꝛ materia a malitia complexionis.

¶ Dixit hyppo. qꝛ cōplexionis malitia inſira ꝛ māſſa, dor
loꝛꝛ non efficit, dolor eſt rei cōtrarie contrarietate ſentire.

¶ Quando aut qꝛ fuerat principalis ꝛ maxime membri cōs
plexio rei cōtrarie aduētū deſolata eſt: ꝛ qꝛ prius fuerat ex
tranea facta eſt ac ſi eſſet principalis doloreꝛ nec facit vehe
menter: qd em̄ in eodem ſubynnicē obuiabit. Actio em̄ nō
verū niſi inter cōtraria: deſicit bellū ꝛ litigatio altero inſi
micoꝛū iam mortuo: ꝛ huius intentionis cura pūmū eſt als
terare cōplexionē que fuerat aliena poſt illud conſortare.

*Dolor
Stomachi*

*Amo
No
Ligini
sup
in
in
lun*

Dolor qd

De egritudinibus

¶ Prima res cōplent abstinentia cibi & potus vehemētia dolo-
ris p̄nerate: & cibi & potus subtiles s̄iprici odoriferi v̄
confortent & laudabiles chimos in corpore generat: sed in
eorum electione apud qualitatez nō loquimur necessario.
¶ Primus autē scire oportet humores qualitatū peccantū
siue flegma siue colera materie languorū existat aut apoz
stema in stomacho factū. Et iam scias post sciētiaz qualita-
tis regimē cibi & potus exigere conueniens & nō negligas
regimē confortantium proprie complexionis stomachi ma-
xime post sedationem languorum eius.

¶ Secundaz rem cōplent sedantia vehementes dolores: &
nuncupantur in hac dispositione dolor egritudo quā abso-
medico a sua materia prodijt necnon & accidēs: cū vehemē-
tius vltimatur & p̄ducit quasi ad veltigium sincopis.

¶ Vomitus autē nō est accidēs cui obuenius: dummodo
eius impetus nō excedat debitā euacuationē & tunc eius
curam significabimus. & si deo placebit. Et scire oportet v̄
vomitus electus est de infēctione principali omnium rez cu-
re doloris stomachi: est em̄ regio conueniens & apta huius
modi euacuatōi cōcautatis: magne. Inquit h̄yp. materia
quaz euacuare oportet: repellenda est per regionē ad quā
magis declinare videt. Est em̄ vomit⁹ conueniens ex ma-
xime sedantib⁹ dolorem stomachi: potissime quando reit-
sto cibi & potus dolorem in eo causabat: & ei opponitur in
quantitate: huius etiā occupationis fortiter ledat balnea admi-
lud si dolor adhuc operationis fortiter sedare: dispergit em̄
nistrēt. Est em̄ caloris opus dolores sedare: dispergit em̄
grossaz materiaz & sabile aliquādo per quandam euacua-
tionē & resudatōis libentia annihilat & ēplastrā cōuenien-
tia & appositio ventosarū sunt huius rei conuulmatina.

¶ Tertiam rez cōplent confortantia animā stomachi & eius
naturā & sunt heres cordiales & cibi subtiles boni chimi &
appositio alicui⁹ rei cōseruantis in eo calore de quoz sum-
ma est myrrha mastix proprie mixta cū oleo myrtino et car-
momille & cibi aggregates & coadunates stomachi partes
laxas sicut sunt cibi pprie acetostatice & est aromaticis s̄i-
pitis rebus cōdiantur sicut assari mumia segebes: & simis
lia. Et sit eorum exhibitio pauce quantitate perueniēdo ad
gradam

De egritudinibus.

gradū vsq; ad id cui⁹ administrationē stomach⁹ cōstueuit.
Et ne preterea qui cadat in cibos eorum & iuribus mēta et
sicc⁹ aggressē & succus granatorū & sumach et species aro-
maticorum & citronia condita sunt dilecta & similia.

¶ Potus autē eorum vinū odoriferū s̄mibile & lene decētis cō-
mixtiōis cū aq; solis irradiata parū radij cui supponunt
parū aq; rosate: & vitet aquā frigidā veri frigoris: depaue-
rat em̄ in eo calozē. Calida h̄o stomachū mollificat & ei⁹ dis-
gregat h̄utes & electio cibi & pot⁹ paucitas eorum q̄es aer p̄-
paratus ad tempamētū somnū & gaudiū delitie sunt ex rez
bus cōfortantib⁹ stomachū & totū corp⁹ restituentib⁹ ipsū
sue nature: & si tm̄ exuberat q̄ p̄ducit ad ethicā stomachi
tūc est occupari: nūc circa administrationez rez humectāz
tū: nūc restituantū corpus: nūc tempamētū h̄utes ex h̄is
que diximus & dixerimus: si deo placebit.

¶ Quartā rez cōplent repellētia materiā q̄ est mater egris
tudinū stomachi & acquirūt h̄oz sciētia: aut si ē flegma aut
si est colera aut grossa vērositas. Et nos nō possum⁹ medi-
camina itentōis necessarie stomachi lāgores diffinitine
significare p̄ter quā quoz op⁹ nō ē a cōplexiōe neq; substāz
tia pprie s̄z opponit egritudinib⁹ a substātia intelligibilis
& alia quoz interest hoc em̄bū respicere magis q̄ illud. Et
hoc scire videt versari circa speciē & vos scitis quā sciētia me-
dicine circa hunc hominē & non hominem versatur.

¶ Medicamē quod hunc morbū destruit alteri morbo cui
similis videt vires addit. Sunt em̄z dinerse hominū cōple-
xiones & opationi subiecte. Quis enim medicoz omnia q̄
requirunt ad veram curam aspectū naturā tempoz diuer-
sitate regionum causam morbi complexionem ppriā quaz
conseruare & nō alterare medicum opz etatem que de vin-
culo cōplexionis est: cōstuetudinē que natura inductu ipis
lōgissimo efficit: inuestigabit sine pte diuine clemētie. Rōz
sa igit deum largitorē sanitatis vt ipse annuat inter med-
camina tibi eligere fideliora: & pprie cōtra egritudines eius
curam suscepisti & impleat animam tuā: quia vniuersa
huius sciētie volumina relegisti. Medicinē autē stomachi
respicientes sunt pprie que materias quib⁹ obutant a sto-
macho & intestinis educunt materierū que habitāt in s̄oz
medes.

¶

De egritudine

macho: & intestinis olium eucucandarū facillor est eductio
 de quarū summa sunt mirabolant: aloë lotū & aggaric^o et
 alia quoz memoriā in hoc sermone: si deo placet dicemus.
 Quintam rez complet corrigentia & rectificancia epar
 splenem & matricem. hnt enim quendā cōcursum ad stoma
 chum. **¶** Dixit hyppo. vidisse quendā cui^o pphisionomia te
 stificabatur illum esse flegmaticū vomentez sepe coleram:
 qua semita a stomacho ad epar signata nō erat angustam
 mo simpla & spaciola: & respicientia hec mēbra scire te fecit
 mus in capitulis eozū: de quozum collegio est reubarbaz:
 lacta: spodiū: spica: eupatoriū: castia lignea tamaridi: mira
 bolani: cappa: & similia. **¶** Hyppocrates medicia respiciēs
 stomachū cōfortans totam eius virtutē & fugat dolores sa
 ctos in eo & digestionē accelerat. **¶** Galāge: masticis ligni:
 aloes: cynamomi: se. myrthi. añ. 3. ij. enfragie anisi: añ. 3. f.
 3inzib. 3. i. corticum flitico: um exteriorū olibani rosarum:
 añ. 3. ij. spice. 3. i. f. salis gēme. 3. ij. zuchhari administrati cū
 aqua rosarū. lib. ij. dosis a 3. i. vsq; ad. ij. & ante cibū & post
 sumitur. **¶** Hyppocrates medicamē cōtra frigidōs & visco
 sos humores & grossos sepultos & est conueniēs sensibus p
 pie in hyme i villis stomachi **¶** Baccarū lauri anisi: añ. 3.
 i. piretri vltamarini 3inzib. galāge: añ. 3. iij. masticis myr
 rhe: añ. 3. ij. mellis. lib. i. acetū. 3. i. dosis. a. 3. i. vsq; ad. ij. & p
 fortis operationis contra dolorē. & est factū cā ventris.
¶ Galien^o. **¶** Medicamē valens ad firmitates stomachi fri
 gidi & ad dolores fortes ventris. **¶** Recipe triuz piperū: spice
 nardi 3inzib. rosarum florū camomille squināti centauree
 aristologie rotunde: añ. 3. vj. ligni aloes. 3. ij. cōfictantur cū
 melle in quo cocta sunt mastix myrtha & gariofil.
¶ Aliud ex arte nostra fidele & exptum 2tra malitiā stoma
 chi & cerebri causataz a stomacho generaliter subuenit ol
 bus passioibus stomachi qm respicit ipsuz a ppietate no
 bili. **¶** Corticis exterioris fisticoz: seminis peonie masticis
 myrthe olibani ligni aloes spice nardi: añ. 3. ij. coralloz ad
 pondus oīm rerum cōfice cum zuchcharo tēperato cō myr
 rha & ros. **¶** Dosis a. 3. i. vsq; ad. ij. tetuno stomacho.
¶ **¶** Dyastorides. **¶** Aristologia rotunda stomachū cōfortat &
 cōmputredinē ab eo separat & si fuerit in eo apostema lac

dy

Cholera
bip.

Siald.

Sadung.

Composita Stochu

Albino: 30m.

De emborum resolutionis.

nat. Et eius pmiectio laudabilis est cum aqua rosa. corallo
 smyrtha & subuenit hoc medicamen caducis.
¶ Aliud cōfortans stomachū & est p magnatibus cōtra mor
 bos vētostatū grossaz & eructuationē acetosaz pcurat di
 gestionē. **¶** Gariofiloz galange ligni aloes: añ. 3. iij. masti
 cis chesim: añ. 3. ij. 3inzib. macropiper cynamomi pipis albi
 añ. 3. i. f. zuchhari calamēti mēte sicce spice heyl: seminis apij
 feniculi anisi carui & calami arōatici: añ. 3. i. f. zuchhari taz
 b. 3. r. z. x. mellis dispumati q sufficit. **¶** Dosis a. 3. i. vsq;
 ad añ. f. **¶**
¶ Aliud medicamen conferens ad dolorē stomachi & epatis
 remouēs ab eis putredinē a caliditate & acuitate colerektis
 trine faciēs diligere cibū & est ex cōferētib^o & pfortātib^o **¶** Re
 machū & epar debilia. **¶** Rosaz rubeaz. 3. r. trocif. dyarodo
 trocif. de spodio liquiritie: añ. 3. iij. gario. calami aromatici
 & spodij masticis ligni aloes: añ. 3. ij. trisi sandalozū. 3. ij. as
 fari spice mus. macis cardamomi portula. lactuce lcartole.
 se. cōmuniū albarū margaritarū cū fenugreco. rasure eboz
 ris & diaggagan. Gūmi arabici: añ. 3. i. f. cāphoze. 3. f. musci.
 3. i. sextā confice cum syrupo rosato & aqua rosa. **¶** Dosis. 3. f.
¶ Aliud medicamē 2terēs stomacho debili anxiato cui^o vis
 positio maturat ad ethycā & rectificat epar & chistin fellis
 & calefactis subuenit ictericis pitiscis cū febre & sine febre:
 cui^o pmiectio hec ē. **¶** Solū ro. rub. cāphoze cynamomi suz
 blimati & electi gariofil. tri. sandal. portul. añ. 3. iij. succi cels
 donie succi ab sinthū succi epaticē pparatorū: añ. 3. iij. reus
 barbari electissimi. 3. ij. spice nardi. 3. i. vini albi & odoriferi
 3. i. trocif. de spodio trocif. dyarodō trocif. de eupatorio: añ.
 3. iij. granozū coriādri ifusoz & aceto & torrefactorū balauz
 stie berberis succi sumach succi liqri. añ. 3. i. liqri. 3. ij. dia
 gagā. 3. ij. corallozū peonte ligni aloes masti. añ. 3. iij. semis
 nū cōū. 3. ij. cōfice cū syrupo recipiēte succi granatoz succi
 pomozū citrinoz succi citrāguloz succi portu. 3. loco succi
 pōe semē ei^o. añ. lib. f. & fiat syrupo cū pāctis succis zuchhari
 li. ij. f. **¶** Dosis a. 3. i. vsq; ad añ. ij. **¶** Et ē mirabile q si masticē
 tetuno stomacho cepe abū i dolore stomachi grosso prier
 febre illo die dolorem eger nō sentit. **¶** Et puluis florū celesti
 datus cum calida vna hora liberat a doloribus stomachi.

257

do. 31.

35

Albino

20 20

De egritudine

Medicamen ex inuentione nostra cuius virtutē et nobilitatem experientia nullius transcendit medicamen sanatur oēs lāgores stomachi si deus voluerit. Siue sint a malitia complexionis sine materia siue cū materia digestiua cōfortat appetitiuā irritat retentiua vigorat: necnō expulsiōne auxilium. Sintomaticos fluxus ab indigestione natos siue superiores siue inferiores emendat et totū stomachū p̄prie nature restituit. ℞. masticis ligni aloes myrrhe electecynamomi anisi: añ. ʒ. v. corticis exteriorū fistulorum garosiloz spice nardi: añ. ʒ. iij. eufragie. ʒ. f. coralloz alborum et rubeoz partes miscendo cōles ad pōd° oiuꝝ rerū zucchari q̄ sufficit.

De medicina materia a stomacho repellētib⁹ et abstergentib⁹ ac villos ei⁹ mundificantibus.

Item mō medicinas q̄rū p̄prietates ē repellere materiā ledētē ab eo et abstergere partes stomachi: et mūdare villos ei⁹ ab ossupino. de q̄rū secta ē aloes bonū lotū et p̄paratū fm artē n̄rā et agaric⁹ semina emi rob. et reubarbarū rancedeni et thus et his similia. et acquirim⁹ eis p̄prietatē laudabilez et facimus eas eductiuas humorū quorū nō erat per se vigor et consequitur quasi naturam.

℞. filius zacharie. Medicina experta repellens putredinē a stomacho et est eductiua humorū flegmaticoz et colere grosse. ℞. mirabolanozū citrinorū infusorum in aque rosa. ʒ. ij. se. portul. ʒ. ij. agarici. ʒ. iij. salis sēme. ʒ. i. mellis. ʒ. i. f. aloes boni. ʒ. ij. fiat confectio cū syrupo granatorum et myrrhe. Dosis a. ʒ. i. vsq; ad. iij.

℞. Indens pillule efficacissime contra stomachi cerebri viscerū nervorū vitia: educunt humores viscosos a stomacho et intestinis et trahit a remotis mundificant instrumenta sensum et mēbra nutritiōnis et spirit⁹: quarū cōfectio hec est. ℞. colloquintide electe et purgare et trite cū oleo ro. laudani thuris: ana. ʒ. i. masticis gūmi draga. añ. ʒ. iij. ros. rub. ʒ. ij. dyaa gri. p̄parati. ʒ. i. f. aloes boni. ʒ. i. spice cū succo endiuie. Dosis a. ʒ. iij. vsq; ad. xj. post cibum qñ itur dormitum.

℞. Nicodem⁹ pillule purgātes stomachū a grossis humo-

*A. S. Stora
mandi
repellētib⁹*

Cofachi.

*231 p̄prietatē
P. h. h. a.*

*A. l. i. d. 3.
N. i. d. m. j.*

Membrorum nutritionis.

bus absergetes villos et parietes ei⁹ proprie ab humoribus conglutinatis in eis et mirabili inuamēto respiciūt renes et nervos. ℞. turbith. ʒ. i. agarici. ʒ. iij. salis sēme. ʒ. i. ʒ. iij. ʒ. iij. sarco colle oppo. añ. ʒ. ij. masticis dyagridij cocti: añ. ʒ. i. anisi. ʒ. ij. aloes. ʒ. i. f. cōfice pillulas: cū succo mēte. Dosis est vsq; ad. ʒ. i. f. vel. ij. ad plus si egritudo est nona et mensura tantū nutritiōnis purgare querimus et non alia.

℞. Potio mirabilis respiciēs stomachū et epar cū p̄prietate mirabili educit a stomacho colerā citrinā et prassinā et mūdificat canales epatis et christim fellis. ℞. capilloz veneris eupatoriū apij boraginis colopēdrie bethonice p̄iretri epaxice ros. viol. añ. ʒ. i. assari. ʒ. f. spice nardi. ʒ. f. agarici masticis: añ. ʒ. ij. semis portulace anisi. ʒ. i. in quoz decoctiōe fm modū artis resoluant reubarbari. ʒ. ij. māne pulpe castie tamariudi zucchari viol. ros. sicut scis: acozi. ʒ. iij. paretur potio scis.

℞. Syrup⁹ adequas materiā calidā ledētē stomachū reparat quā euacuare q̄rimus ponit eā i necessitate ad expellēdū et p̄fortandū virtutes stomachi et remonēdū opplātiones. ℞. absinthij fumiterre plātaginis eupatoriū capilloz veneris pollurici zedoarie cicorie cellidone solatr: añ. ʒ. f. se. cōiuz anisi portul. papaueris albi: añ. ʒ. iij. mirabo. ʒ. ij. rosa. ʒ. iij. aceti. ʒ. iij. zucchari quātitatē quā volueris. Dosis ab. ʒ. i. vsq; ad. ij. cū aqua frigida nō veri frigidis i anroza. Confectio de succo pomoz mirabilis ad p̄fortandū stomachū et datus ex ea p̄ualecentib⁹ et his quozū appetit⁹ sopit⁹ est altērat malā complexionē stomachi et cōfortat substantiā et tollit dolorem stomachi. ℞. succi cidoniorum succi citrorum añ. lib. ij. corticis citri. bene decocti et contriti. lib. f. succi granatorū ʒ. iij. succi mēte succi sanfuci. añ. ʒ. iij. aceti puri: lib. f. mellis dispumati. lib. iij. zucchari. ʒ. iij. bulliant oia hec s̄s mul mixta vsq; ad cōsumptionē fere succoz et aceti coxer p̄paratus circa finē mittatur et cū perfecta bullitiōe bulliat, spumā ast a principio paulatim p̄ycere incipias et conditas tur in fine cū hoc quod recipit gario. galāge cynamomi electis. añ. ʒ. ij. macis. ʒ. i. anisi. ʒ. iij. ligni aloes. ʒ. vj. musci tri. i. et quidam fortius condiant et cū pipere al. et cardamomo. Dosis a. ʒ. i. vsq; ad. iij. ante et post cibum.

℞. iij

*Potio
mirabilis*

*Syrup⁹
refrigerans
mundificantibus*

De egritudinibus

Capillule purgantes stomachū ab omni superfluitate huiusmodi et cerebri educunt vtramque coleram et flegma et remouent ab eo omnes dolores et renouant stomachū ad comedendum. R. ab sinthij mastice agarici. an. 3. ij. tris myrroba. 3. iij. turbitij. 3. x. epithymi hortensis salis indi. an. 3. ij. penidias rō. 3. iij. yerepigre. 3. v. succi rosa. 3. iij. dyagridij. 3. ij. fac pilulas cum succo scariole. dosse est. 3. ij.

Indeus pillule pfortantes stomachū mūdificātes caput et stomachū et colera corrupta et omni superfluo humore et respiciunt epas et aperiant oppilationes et valent ad febres antiquas ex diuersis humouibus natas et sanant pruritū et vlcera. R. myrobal. citrinioz indoz et embli. an. 3. iij. mastice anisi succi eupatoz ab sinthij ros. ana. 3. ij. yerepigre. 3. x. succi ro. 3. iij. cōfice cū succo apij et da cū calida aq. 3. ij.

Pillule pseruantes stomachū ab omni languore et ceres brygustodidit visuz et oim sensus instra: si deo plz. recipiant ol. die. ij. xl. iij. et melior hora ē post cibū qñ itur dormit. R. mastice dyagridij bñ electra. 3. ij. reoluant in vnu corp⁹ dyagridij et mastic in pomo aloes electissimū et sublimat. 3. x. cōfice cū succo caulium. dosse est vsq ad. x. pillulas.

De emplastris linimentis et vnctionibus.

Cribamus resque administratur emplastris linimentis et vnctionibus supra stomachū et modos earū et sunt ex necessitate cure lāguoz stōachi aggregāt et coadunāt partes stōachi et virtutes et calozē ne resoluat et exaltet lēbire et destruit dolores in eo et pferūt rei vite: et ē vngtū pfortas stomachū frigidū ipz reddit sobriū ad naturalē suā opatio nē: facit ipm exēptū ob ol. dolore. R. aloes mastice olibani myrre. an. 3. i. corticū granatoz ros. anisi galāge gariofi. an. 3. i. olei rosa. olei camomillini. an. lib. i. cere. 3. iij. aceti. 3. ij. bullitis oleo acetoz cera pūfecta decoctioe superasperge si sine species has bñ pulverizatas agitando donec fiat vnguentū de quo puncto stomacho sepe asperge myrre et mastice linei pānum vel lanā succidaz calidam suppone. **De** linimentū aliud nostrū pfortas ad digerendū et appetēdum et retinendū debilitū et conualescentiū stomachum et remouet oppilationes et dolores et vctostates. R. olei nardi. li. j. fac bullire cū sanuco trito bullitioe vna: pōe post

Membrorū nutritionis.

ea cere. 3. iij. vi liquefiat. Deinde pface vnguentū cū mastice myrre terebentine laudani. an. 3. i. vnge ex eo stomachum debilem et superasperge puluerem anisi et rosa.

Aliud quod administramus quando alia nō cōtulerunt et eger dolore habet intolerabile: remouet dolore ardet vultum et fluxum ventris compefcit. R. colophonie terebentine olibani. an. 3. i. sanguinis diaconis mumie myrre laudani. rocolle. an. 3. f. rosarū corticum granatoz. an. 3. i. liquefactis gūmis altarū rerum recusantū liquefactionem puluerem mite et submerge in hac medicina calida antedp congelet supāam lineā et stomacho superpone calidā quā: num eger pati poterit reinquit ibi vestigium canterij sup est: et propterea ad huiusmodi dolores fortes facit.

Aliud cōfortas valde stomachū febricitātū remouet dolore ab eo et vctostates. R. olei myrthini olei rosati. an. pōs dus egle bullitoz cū mastic et olibano: vnge ex eo stomachū et superasperge puluerē rosaz et granatoz: ardet nauticē.

Emplastrū resringēs ardorē stomachi febricitātū extinguit calozē febris et suationē vomitū subuersionē ab eo se parat dolores amputat stō: si deo plz. R. succi solatri succi ab sinthij. an. 3. iij. farie ordet. 3. ij. mastic. 3. i. rosaz ru. puluerizataz. 3. ij. fiat oim cōglutinatio et stomacho opponat. **C**erotiū est refugū cōualescentium et extenuatoz stomacho subuenit est gnale oibus passionib⁹ stomachi et mairi et cōfortat cerebrum et cor: appetitū mortuū viuificat: digestiū rectificat retētinā corroboret. et expertū si deo plz. R. calami aro. seisc rute. gario. sanda. olibani myrre mastic. an. 3. iij. sanguinis diaconis. 3. ij. mumie. 3. f. aloes. 3. v. farine corticū granatoz. 3. f. ambre. 3. i. musci. 3. i. cāphore. tri. j. sancti balsamite ab sin. an. 3. iij. terebē. olei ro. cāmo millini vel nardini olei myrth. an. 3. ij. cere. 3. i. f. myrre electe laudani. an. 3. i. coralloz rube. galāge anisi cardamomi nucis muscate macis. an. 3. iij. peonie. 3. i. terenda terant lis quenda liquant: et bulliant bulliēda et fac cerotū sup stomacho et administretur super totum sicut docuimus.

De indigestione stomachi.

Indigestio est cōmunis mater oim egritudinis potissis. **I**ma humoralis et nōsi q digesta materia descit febris

R. N. iij

De egritudine

seruo erat em inobediens: quia cruda et temperamentum substantie: aut quantitate aut qualitate transcendebat et eius elementum est tepeditas emissio naturalis caloris: et huius rei causa est supabundantia cibi et potus sine quantum vel quale aut ab utraque: nec non et sine substantia et debilitas stomachi naturalis: et scire oportet quod hereditatis vitium hoc a parentibus raro: aut nunquam curant perfecte: et hi sunt languores potestant et horum perfecta medicina sola est abstinentia residua nature cibi et potus in locis digestionum. quod in genus nutritivum si converti non potest suo vitio: aut natura convertere: non valet bit eius instrumento debili permanente. quod enim nisi causa antecedentis efficitur morboz est: et maturat ad coniunctas suos excessus que cum adeo continuo est febris.

Digestio est fructifera alimentum consumatio: tunc eius perfectam dicimus consumptionem. cum in fructifera semina valores sint perficere alterum tale que ipsum est. Indigestio autem eorum. Amplius scire oportet quod indigestio non minus a supabundantia quam ex eius primatione nascitur. temperamentum enim caloris non dicimus absolute: sed in comparatione ad suum obiectum attendit ut obiectum non magis resistat: nec remissus in comparatione ad suum agens existat quam suum agere potest proportionari debet agens et obiectam proportionem equam. Adhuc scire oportet quod digestio fit ex coactionibus. tunc enim passiva actus omnino obediunt et nullo modo resistunt. digestio non consumatur aut si minus resistat utroque istorum modorum calor dicitur dissemperatus siue quo multum possit siue quo minus: calor sufficiens ad vitium libere plumbi liquefactionem impotens est ad ferri libere liquefactionem: et non sufficiens faber aliter: et aliter calefactionem mensuraret in faciendo unam in cunctis clausis: quare caloris temperantia et imperantia est in comparatione ad suum obiectum: verum simile quidem de calore nostri corporis quod assiduo exercitatur artificiali labore: et grosse sunt coactionis: cibaria subtilia assumptis minime digerunt: sed in eorum corporibus aduruntur: cibandi erant leguminibus pane subcineritio et alijs de pasta cibarijs. Et scire debes quod talis calor est in quibusdam inueniuntur: calor quorum a deo fortis est quod huiusmodi adurit et eos quasi in venenum convertit et a quibus

Membrorum nutritionis.

huidam humorum materie resoluitur sumi qui quantificumque distent a cerebro: quod si fuerit eorum incolat in remotioribus membris ascendit sursum ad cerebrum et cum sentit sibi periculum contrahit se totum et omnes suas virtutes in unum trahit: et maxime per quas spiritus animatus transit ad prestandum sensum et motum omnibus membris corporis oppilansur.

Et hoc consideras Hippocrates in libro de differentiis febrium posuit epilepsiam egritudine innentem: quamquam et aliter eorum talis morbus nascitur: sed non est nostrum hic eius sermonem assumere: sed fortitudinis et debilitatis virtutum exigentiam regimen administrare: et nos hic tractamus de digestionem stomachi: que sepius in corpore propter ciborum et potuum multam refocillationem: et caloris inopia ab egritudine: et alijs causis accidit.

Quia huius egritudinis est. iiii. res. Prima est non exteudere ventrem cum cibis et potibus. hoc enim preferuat corpus ab egritudinibus: et sufficiens est hec sola cura huic egritudini: et laudabilior est potio in multis morbis qualitas bona regiminis. Secunda res est confortare stomachum vitio modo et aggregando partes suas. Tertia res est corrigere accidentia digestionis. Quarta res est si est causa ex humoris vitio multum difficare materiam ledentem si est sine humoris vitio malam alterare complexionem et post illud confortare.

Primam rem complent prohibitio cibi et potus grossorum: abundantia dico non ultimata: quoniam nihil dare horridum est superabundanter stimulosum est dare: prohibere ipsum sibi cibo pristino non digesso usque ad fructifera semina: fecibus non exclusis parum quidem bibere: et subtile potabile si sit assumere hoc est primum intentionis. Et tua interest bene cognoscere complexionem: aliter enim et aliter cibabit colericus et flegmaticus proprie apud naturam.

Colericus et flegmaticus est fame tolerare quam flegmatico: et res spicere cerebrum non est res fatua cum ligatura quedam nervosa iter cerebrum et stomachum sit que transmittit patitur passionem convenit stomachum est cerebro dulcedinem communicare et amaritudinem: eligere aerem abique paludibus montium opprefsa oppositio corruptione corporis cadaverum est de intentione propria: post illud cibare firmum cibi spiritibus acetosis aromaticis adhibitis sicut scire te fecimus: et remedium abimus: si deo placuerit.

De egritudinibus

Secundā rem cōplent regimē sipticū temperatum odoriferū sūm verā qualitātē electū: appositio rerum: quarū ē conferre res vite: inuare ptes stomachi: et ipsas confortare ne resoluatur de quarū societate ē sandaraca: mastix: myrra menta aurea pprie mixta cum oleo ros. et liquoze satis calido epar: et cor non est frustra.

Tertiaz rem cōplent que accidētia corrigunt iam illata quozū diuersa sunt: eozum p̄tinus cōcurfus ad cerebrū et cor: et consueuerunt generare fluxum s̄inthomaticū. Item fallacem dolozes ventris. Et si cum diuturnitate habitudinetur: dolor iuncturarum et podagra: et hoc cursu procedētia. Et scriptum est indigestionē esse hyle egritudinis: quare tua interest perspicacissime omnia hec considerare: et sagere circa rectificatiōē stomachi. ē enim materialis parter et cibator membrorum et vite.

Quartā rez complent cōplexionē erraneā alterare: post illud cōfortare: et si aliqd humorale materā egritudinis debilitat cum condecēti medicamine repellere: et p̄tinus cōplent regimen illud: et nos dicem⁹ hoc vero medicamēta le ue naturale seire te fecimus: et faciem⁹: si deo placuerit. Typ. Medicamē cōfortans digestionē stomachi: alterās malā cōplexionē defēdit pprie: inuenit lubricitātē fluxui s̄inthomatico: et ḡnaltier multis accidentib⁹ ex indigestiōe factis. R. acori ru. ʒ. f. magnetis. ʒ. ij. castorei. ʒ. i. anisi. ʒ. ij. mastice. ʒ. i. myrrhe. ʒ. f. zuechari lib. i. Dosis a. ʒ. i. vsq ad. ij. ieiunio stomacho de sero q̄n itur dozimitum.

Indeus. Syrupus p̄tra mala vitia frigida stomachi: confortans ipsuz p̄fortatiōe magna: et facit appetere: digerere. R. iasuci balsamite. an. ʒ. i. galage: macis: nucis mus. ʒ. ij. ros. ʒ. i. masti. ʒ. iij. feliicori. ʒ. ij. aceti. ʒ. ij. Dosis est. ʒ. i. vsq ad. ij. cum iunipero in matutinis.

Medicamē forte p̄tra fortē stomachi dolorē et in veteratā malitiā suā abstergit villos ei⁹ a grossis humorib⁹: et redidit ipsuz sobriū ad digerēdū. R. tris p̄pez cardamomi: p̄tretris: sumach. anisi: galange mastice macis: an. ʒ. iij. ros. ʒ. iij. ʒ. iij. Gario. ʒ. iij. cynamomi. ʒ. iij. coriādri. ʒ. ij. aceti ʒ. f. mellis qd sufficit. Dosis. ʒ. f. ante cibum et post.

Electuarium confortans stomachum et viscera et inuenit

Membrorum nutritionis.

materie que cibum retinuit: et quozum retēna pers: et res solutur vapores ad cerebrū et iā effigies phylonomie adnserauerūt: et tolerariū eminentiā indebitā produxerūt: cui⁹ p̄mixtio est. R. ros. ʒ. ʒ. mastice: corallozū al. et ru. cynamomi: sumach: calamētū an. ʒ. iij. carniū citru. ʒ. ij. myrrhe mēte: enfragie. an. ʒ. f. Gariofilo. ʒ. i. confice cum syrupo de mēta et myrto. Dosis a. ʒ. i. vsq ad. iij.

Medicamen bonum et expertum contra putredinem stomachi: et subuenit apostematibus existētibus in stomacho: cuius stomachus residus cib: et potus propter calozis inopiā aut malitie maxime sibi gubernat: et nō patitur aliquā putrefactionē i eo generari: et custodit cerebrū et corp⁹ totū: p̄fortat cor: et puocat menstrua: rectificat malitiā matricis. R. tris piperū: an. ʒ. i. Gario. ʒ. ij. aristologie ro. et lōge opti me viol. betonice. ʒ. iij. salis gēme. ʒ. ij. myrrhe electe p̄odus omniū: confice cū syrupo de spica. Dosis a. ʒ. f. vsq ad. i.

Electuarium descriptiōe Nicodem: cuius operatio trāscēdit ḡna medicamini in ol vitio stomachi ex frigida cā: et cōposita confortat neruostates eius subtiles: et snasvirtutes excitat: et suam malitiā cōplexinam rectificat confortat cor: et cerebrum et epar et subuenit caducis vertiginos: et nausee: et ol vitio stomachi: cuius mixtio est hec. R. anisi: corallozū: spice inde vere ligni aloes: ros. Gario. galage. zedoarie: an. ʒ. iij. peonie. ʒ. iij. nucis muscate. ʒ. ij. margaritarū. ʒ. vj. ambe crude. ʒ. iij. musci. ʒ. i. mastice ad pondus omnium: confice cum syrupo corticum citri.

Electuarium nobile ad confortandū stomachū debilem et pleruandū digestinaz eius. R. ʒ. iij. spice nardi. ʒ. i. cynasomi Gario. liqui. an. ʒ. ij. anthos. ʒ. iij. mēte: alphase: an. ʒ. ij. zuechari q̄strū sufficit. lauare cū aq calida manus an cibū et post cū frigida est custodia stomachi ab indigestione: parū exercitari laboriosos: octofos quietescere: et post hos illos parum non rapido motu exercitari est lex huius cure scripta. Sernutare post cibū facit descēdere eicam ad funduz stomachi: anate aperit et h̄nmozes vertit vniersaliter. et stomachum mūdāt et nutrit: et mittit feces p̄stinū cibi ad in: ferioza et repellit: et sunt hec mandata ad tutelaz stomachi: et cerebri calefacere vehementer violas manuum et pedum

De egritudinibus

In dolore stomachi est amicabile nature: sed aliter et aliter huic vehementer infrigidare illi vero calefacere, ut pupa capitis vehementer calefacere facit vaporum respiratione. Et scintilli cor: cerebrum epar et testiculi quenda fluxum conca tenatū ad se inuicem habet. et stomachum nō ignorant tris stantem gaudentem: et scriptum est oim membrorum vnam esse compagine et dolere aduicem. et vinctio spine. est iterum res magni iuuamētī languorē stomachi: et omnisi debilitatim membrorum maxime nervis cōtētozū: et calefacere stomachū actuali calore est postremum bonum stomacho proprie inueni vigoroso. Alij quidem actuali calore festino motu exinanuntur cū cuiuslibet rei calor: nō viuens in eo originaliter labitur velut aer in subito sole irradiato aut igne. Et fortassis balnea temperata quedā cōferunt illis: et nos alibi scire te fecimus naturam balnei.

Constitus zacharie. Cerotū cōfortās stomachū retinet calorem in eo ne resoluat et remouet duritiē ei⁹: et oē oppilans utē stomachi. et vigorat i eo calore et sanitate restituit. si deo placet. ℞. cere mēde. ʒ. iij. terebēthine. ʒ. iij. olei nardini. ʒ. ij. qbus liqfactis bullitiōe parua superasperge puluerem hūc. ℞. myrthe: masticis: aloes añ. ʒ. i. ro. ʒ. vj. peonie: calo reti: añ. ʒ. ij. anisi. ʒ. vj. calamētī. ʒ. vj. gario. nucis mus. cardas. momicalami aro. reupōtici. añ. ʒ. iij. et bñ stomacho adherēt.

Constitus serapiois. Syrupus excitās i appetitū: cōfortās digestione educit humores grossos et putridos et cōfortat mēbra anhelit⁹ educēdo humores ab eis: et curat sciaticā si deo places. ℞. thymi mente. sanfuci myrthe: zedoarie. añ. ʒ. ʒ. v. polipodij rasse pistati. añ. ʒ. i. turbitib electi ʒ. ij. ʒ. iij. ʒ. iij. reupōtici. ʒ. ij. baccharū iuniperi. ʒ. i. cyna momī nucis musc. gariofi. macis omnisi: añ. ʒ. ij. ro. ʒ. iij. acetū. ʒ. ij. zuchcha. lib. iij.

Alexan. fiat puluis et ppinetur ex eo leiuo stomacho pō dno. ʒ. iij. cū. ʒ. ij. vini electi subuenit omnibus passionibus stomachi et respicit pulmonē et cerebrū anfert malitiā et res mouet dolorem ventris et viscerum et resuscitat appetitum mortuum: et docet digerere stomachū. ℞. thymi sanfuci balsamite aristologie ro. ortigani: anisi: feniculi: rosmarini: camij aro. corticū citri. se. yuaꝝ et granatoꝝ: lauendule. semli

*Puluis
Sto. p. ʒ.*

Membrorum nutritionis.

ru. bassiliconis: ylopi enfragie. añ. pōdus. i. ligni aloes pire tri: galage: gario. macis: añ. pōd⁹ supior⁹ pōderis: croci: opij rebalsi: stozacie calamite. trisū pipum: añ. pte. i. medij pōderis: sanat lāguozes stomachi: corp⁹ icolume suat si deo plz. **C**onquirit beben. ʒ. ʒ. molendinare cibus in partes minutissimas vel subtilissimas: et vt lambēdo vinū gurgitare ē cā mellorū digestione: et longioris vite. Et vos iam sciuistis p alimenta vitam cōsistere et scōm eozū q̄litate bonā vt mās lā materiā variare: p pterea non ignozes materiā stomachi ne forte credēs cōseruare vel reducere destruas: et sciuistiq natura de trib⁹ d: virtutib⁹ cōplectone: virtute regitiua et cōpositione: et illuminat ab ala quā itelligētā dicim⁹ sepaꝝ raiā: et oius virtutū vniūsa est viri⁹. ʒ. diueria baiulatiōis exercēs officia mēbroꝝ diuersoꝝ diuersis nūcupat⁹ vocabu lis. et tua semple naturā infirmi cognoscere apud sanitate si possibile est.

Contritis aut diuerse sunt nature: sicutte scire fecim⁹ pro pter diueria vniuersalia: imo singularia opz eligere medicamina. et hoc sufficienter tradere pōt. In pꝝuisione aut pe riri et timentis desimedi maioz pars hui⁹ scētēte relicta ē deū diligenti oia bene succedunt ab ipso oē incolume et san natūū est naturaliu scientijs oim philosophoꝝ magnoz rū et celestis signozū varijs motibus bñ erudit⁹: desū q̄s obti ti in suis operationibus credentes oia scire: et se q̄s nature sactozes existimantes: qbus oia desunt oia scire credētib⁹. Et vos iam vidistis validas egritudines super qbus medi coz multitudo elaborauerat peritorum ab alienigenis me dicoꝝ cū paruo artis fundamento curari: q̄s a mulieribus ab aathomato operantibus. O tu qui curam humani notū corpotū gerere vis adeo non recedas. Et ne dilateris scientia philosophica naturali: ille entz auctoz nature et cā stablilit: et sine eius influētia deficit ois mot⁹ nature. Im plus scire oportet q̄ negare cibum stomacho famelico: et ante famem offerre est ca egritudinū stomachi: pars et reuā comedere debemus: ad mēsam sedere et post diu stargz leu uiter incedere donec ad stomachi fundū cibus descendat: est de occupatiōe huius cure prima. Seruata ē inuamēti um singulare post cibum ante stomachum enim mundis

*Stomachū
Sto. p. ʒ.*

Stomachū

Stomachū

Stomachū

Stomachū

De egritudinibus

ficat. Et scilicet q̄ e cura minoris epilepsie sep̄ius serm̄is
re diebus continuis ieiunio stomacho et subuenit surdis.

¶ Uncio cōfortis stomachi ad digerēdū et retinendū et
appetendū remouens dolores eius inflationes et ventosi-
tates et ē expertum: si deo placet. ℞. olei rosati olei myrri
olei nardiniā. ʒ. iij. armoniaci. ʒ. ij. nucis muscate. ʒ. i. post
vncionem supra asperge puluerem cynamomi: anisi cois
cie granatorū pondue. i. aromatiza vnguentū cum musco.

¶ Unguentū nostrū fidele et valde amicum nature: stoma-
chi remouet dolores et cōsolidatur substantiā eius inter oia
medicamina. ℞. lane succide ouium nigrarum recētū. l. f.
pone in vase nouo et superasperge aquam currentes quod
sufficit vt madesat fac bulire fere ad consumptionē quod
sando ne adhereat sando vase post torquendo siccipe li-
quorem super quo proiece masticis. ʒ. ij. puluerizati lique
fiat myrre. ʒ. f. terebentine. ʒ. f. et facta vncide superasper
ge puluerē nardi. et hec est vncio magna cōtra dolores iur
ncturarū vniuersos. si deo placuerit.

¶ Emplastrū optimū et exp̄tū contra malitiā stomachi con-
fortans ipsum in omni eo quod indiget. ℞. thymi sancti
ros. añ. ʒ. i. pistati et calefacti cū modico aceto quanti roiet
et condiantur cum masticis. ʒ. ij. et stomacho superpone et est
admirabile: si deo placet.

¶ Dixit hyppo. Aloe epaticum cum aqua thymi p̄pinatū
ieiunio stomacho sanat stomachum ab omni languore edu-
cēdo ab eo materias fraudulentas: et confortat stomachū
et cerebrum et viscerā mundificat: repellit vermes et sanat apo-
stema stomachi et viscerū dolores et mundificat epar a gros-
sis humoribus et melancolicis.

¶ Pillule cōseruantes stomachum ab ol̄essione intrinseca
et non p̄mittunt humores putrefieri in eo immo abstergūt
ipsum: et mundificant rugas et parietes eius et qui assiduat
vīus earū diebus singulis illesus p̄manebit a dolore stoma-
chi: et nūq̄ dolore capitis vexabit: et nihil ē oculis mihi cre-
de salubrius istis: et q̄ tristantur subuenit et melancolicis: et
medicatioe matricis vitiose et visceꝝ iteriorū quarū hec est
cōfectio. ℞. masticis. ʒ. iij. aloes electissimi. ʒ. x. aga. boni. ʒ.
iij. et hīciat cū tille ē vini coctū. vt d̄t Simō Januēsis. Dosis:

P. 111. S. 111. 111.
111. 111. 111.

Em.

De membrorum nutritionis

¶ pillule vel. iij. quando itur dormitū et potest recipi s̄m nō
merum voluntarium vīus ad. xxx.

¶ De vomitu et exuberantia cibi.

¶ Vomitus cuius causa est exuberantia cibi et potus extē-
dentium ventrē vīra nature debiti cura ei⁹ est eua-
cuare: et post illud abstinere et confortare substantiā stoma-
chi cum cibo et portibus s̄m vnum trium modorū: aut quā-
ritate aut qualitate aut malina vtriusq̄: quādo aut ab hu-
more acuto leuigato ad cacumina vētris vīus ad meri nam
sea et vomit⁹ causantur. s̄t tua precipua et magnifica occu-
patio contemperare ch̄stūm fellis: et hoc sepe accidit habē-
tibus viā latā a stomacho ad epar et tu sagacissime diuers-
tas ad membra inferiora viscerū: que natura fecit esse in-
strumenta expulsiois: cū autem vomitus sit ex malicia sto-
machi fassi nō dubitabis alterare. et confortare sit p̄cellus
tuus. In destructionē autē retētue virtutis solū regimē lan-
dabile sufficit et aspergere super eo tūc puluerē masticis: et
nitri inuncto p̄ins oleo myrino est: medicamē expertum.

¶ Ara hui⁹ est. iij. res. p̄uma est conuerrere regimē ad
oppositū qualitatis et laudabile in proprietate et qua-
litate non simpliciter et super hoc multiplex est cōsideratio
aliter enim et aliter in malicia complexionis stomachi: et
furia fellis: et tua iterest bñ discernere vt scias regimē ordi-
nare ad latus frigiditatis quādo colera vomitū generat et
nauseam p̄pina acetosa et d̄ta siptica p̄pter viam amplā
et ad latus caliditatis regimē habens p̄prietatē vomitus
retinere q̄n grossorum humorū multiplicatione vomit⁹ co-
lericus dicit nasci: oportet cibare ipsū cū auaricia magna
donec facta sit euacuatio humorū inobedientium et rectifi-
catio sue complexionis et virtutis fortificatio: et ne dubites
hos: et illos potare vino. Illis autē subuenit qui calore ha-
bent quia cum diuertit p̄ vias vine: sed parū dandū est
et electum vt ponticum et albi colozis.

¶ His autem qui grossos et viscosos humores habet subue-
nire nulli dubium est eo: intercidit et habilitat expulsionem et po-
tate aliquando illos inobedientes et multa colera abūdā:
tes aceto bono mixto aqua veri frigoris et potus cōueniens et

De egritudinibus

maxime in estate: & dare porculacas ieiuno & lactucas cum aceto cum modico panis & non postea cibare eos usque ad vesperas est dividere coleram & angustiare quousque illi: cuius amplitudine graditur & extingueret audaciaz colere. Secunda res est parum comedere: minus bibere & hoc considerare secundum quantum & quale. Tertia res mundificare humorem leudentem: & super hoc vera est consideratio artis sicut in ipso stomacho & rugis suis: aut quod ab epate gradit ad stomachum nec non passiones quodam matricis nausae & vomitus generat aliqui ex certa abominatio vomere quod cogit dedignate natura. Quarta res est substantiam stomachi confortare: & maxime retentivas virtutes & inspissare officium stomachi cum stipticis & recordari nature inferiorem purgationem.

Primum rem complent quecumque proprietate stomachum confortant: & complectione opponuntur humoribus: et malitie complectionis ut stiptica aromatica habentia acetositate: & nos scire te fecimus modum regiminis: menta maior: balsamita: melissa in aqua aceto mixta: & cum meta bullita decocta postquam sciverimus causam intentionis rerum causantis vomitus succurrimus: tunc est rebus rectificatis stomachum & membra mundantia ad ipsum quod quidem multoties accidit: & proprie quando in aliquo vicinatum membrorum materia occultat: & est forte in mandando: & stomachus debilis est & promptus in recipiendo. Agens namque & si non sit valde forte imprimi maxime quando rei est preparatio: & quando materia est de genere adiacentis multo citius vehementer imprimi lesiones & excitat expulsivam & facit eam sollicitam ad vomendum. Agens namque in rebus multi sensus vehementer imprimi: tunc cum rebus abscondentibus & corrigentibus causas debilitantes & ledentes: nunc cum rebus prohibentibus effusionem materierum ab alijs membris ad ipsas facimus adiutorio dei cum rebus proprie acetosis que ex aromaticis & stipticis condantur sicut cibus de agrestibus & cibis de aceto & studeas ligare extremitates cum infusione aque calide et similia et cidonia et maciana et succus granatorum. Potus autem eorum vinum sit subtile odoriferum & lene decentis complexionis cum aqua rosa: & eulent vinum dulce et grossum & aqua calida: quia mollificat stomachum & disgregat virtutes

De membrorum nutritionis.

264
vires frigida veri frigoris depauperat calorem in eo. Potus sit valde paucus: nec satisfaciendum est sibi eorum. Tolerantia superfluum est ex eis que verificat stomachum solentia sitis extinguitur in hac hora augentur maiorez faciunt indigestiones.

Secundam rem complent dieta auara: quam eger portare possit quia esset maius periculum multum inaniri.

Tertiam rem complent solutina benedicta electa de genere benedictarum medicinarum. Et nos dicemus in hoc sermone si deo placuerit. Mirabolant cum medicamentum paratum cum aqua rosa & mastice & est expertum & bonum. Et si est a materia quam misit fel curatur blandiendo acumen eius: donec eveniat cum successione alterantis per quo vestigiis impressionis remanet & traheretur & diuertere materia cum clysteribus moventibus coleraz ad inferiora est huius occupationis. Scripsum est fluxum esse curam vomitus et vomitum fluxus.

Inquit Hippocrates habito vomitu cessat fluxus & contra & laudare pedes cum rasura confortat stomachum & diuertit materia.

Quarta rem complent quecumque stomachum complectione & proprietate confortat. Consiat quidem hoc totum in regimine viciosis super eo & emplastris & aromaticis assumptione nardini garioflati spodiati innato ab epate.

Syrupus arcis vomitus & nausae de berberis est medicinalis experta. & berberis. 3. iij. spody. 3. iij. vine acerbe. 3. ij. citoree. 20. ij. iij. iij. da ieiuno cum aqua mastice.

Syrupus de myrto stringens vomitum & nauicam. & foliorum myrtili. lib. f. foliorum sancti. 3. ij. aceti. 3. i. iij. succari. lib. f. da cum aqua solioz zedoarie. Et tu potes eligere i gradum nostrum postquam sciveris qualitates ledentes medicamina multa composita ad hoc. Et non ignores quod morbi renus & vesice & ileos faciunt vomitus & singulum. Et nos dicemus illud: si deo placuerit a quo omnis finis sequitur finiti a quo opus medicaminum sequitur perfectibile.

Electuarium nostrum valde dilectum & sufficiens confortans cor & membra omnia retinet vomitus & fluxus: emendat omnem malitiam stomachi. & gario. 3. ij. carniuz cidonioz. 3. ij. mastice. 3. iij. ambre. 3. vi. anthere. 3. iij. narcisimisci: an. 3. i. co rallozum rubeorum. 3. iij. sicut de menta que sufficit.

De lingua.

o o

Singultus
De egritudinibus

Singultus est rebellatio humorum inobedentis nature ciborum impmutabilium: quoniam fit motus in partibus stomachi reliquis natura aggrediente illos ut expellat et quia forte obiectis transgreditur exigentiam rei agens fit motus ille spasmosus quem medici singultum appellat fitque illud sicut vultus modorum. s. euacuatione effrenante. repletione et ruberitate: moridicatione humorum fraudulentiorem: malitia coplexione frigide. Euacuatione multiplicata i solutione tur expulsi-
Spasmosus
Impmutabilium
Rebellatio
Humorum
Inobedentis nature
Ciborum
Impmutabilium
Motus
Partibus stomachi
Reliquis natura
Aggrediente illos
Ut expellat
Et quia forte
Obiectis transgreditur
Exigentiam rei agens
Fit motus ille
Spasmosus quem medici
Singultum appellat
Fitque illud sicut
Vultus modorum.
s. euacuatione
effrenante.
repletione et
ruberitate:
moridicatione
humorum
fraudulentiorem:
malitia coplexione
frigide.
Euacuatione
multiplicata i
solutione tur
expulsi-

one egrediente natura aut prohibitione longa ciborum repletione ex multitudine comestitionis aut multorum humorum inspissatione in corpore stomachi: quibus natura non indiget a moridicatione propter humorem colericum doliosum generatum in stomacho aut effusum ad ipsum ab aliis membris aut assumptione rei calide et acute et vini super multitudine anteriorum propter singultum facit. Amplius corruptio cibi et potu singultum concreat. Coplexione malitia frigide propter substantiam stomachi illi remissam propter calorem naturalem sicut accidit decrepitis et illis qui longis temporibus infirmant aut propter gulositatem sicut accidit pueris.

Amplius scire oportet singultum nasci ab aliis membris quam stomacho ut ex magno flegmate generato in epate et morbis vesice et renum vltimatur et illud est penetrabile.

De singulis cura.

Utra singultus ex repletione sunt due res. s. euacuare et post illud confortare et primam coples vomitus et secundam quecunq; substantiam stomachi et coplexionem confortant. Singultus cura ex vltimata inanitione propter repletum singultus ex repletione opponitur et est periculosus.

Secunda res cure singultus quidem ex moridicatione acutorum humorum spantantum ad superiora stomachi curas recipit a vomitu et sicut submersus et sepultus in villis et rugis stomachi et est propositus. Euacuamus cum potu verepigretis et pillulis de aloes. Et hoc eget maiori abstinencia. Singultus vero ex malitia coplexionis cura est vna duarum rerum.

Primus alterare cum rebus calefacientibus et subtilitatibus ex eis que emplastrant et in potu sumuntur aut cum potu necessario et olim modorum singultus cura est conuertere regimen ad ea que laudabilis humorum sunt materia et nature color.

Membrorum nutritionis.

Humum et benivolentiam consequantur et confortare substantias stomachi. Tertio membra mandantia rectificare.

Confectio hyppo. rectificans malam complexionem stomachi frigidam lubrilans et calefaciens et expellens ventositatem et liberat a singultu: si deo placet. R. corticum fistulorum exteriorum costi amari castorei petroseli. an. 3. j. balsamite calamenti anisi mastice spice: an. 3. ij. aristol. 3. ij. consice cum orimelle squillitico. Et da. 3. j. cum aqua sissimbri. Et decoctio squinanti et corticum fistulorum cum equitate liberat a singultu et puluis altilie cum aqua. an. 1. j. liberat a singultu et se. rube cum nitro et ad mellis curat singultus ex venteritate grossa que est ex multitudine gulositatis.

Silium Serapionis. Squilla quoniam accipitur cum vino curat singultum ex humoribus grossis annexis in rugis stomachi: et mundificat stomachum a putredine. Et non ignores quoniam hec que diximus non sunt de intentione cure singultus que fecit euacuatio illicita: immo obuiatur illis quod est: quia ipsi indigent que sunt illis contraria.

Illis autem stomachis quos verat humor acutus facies euacure singultum: cura est vomitus post potum aque calide et se. atriplicis et post illud aqua ordei cum aqua granatorum dulcis et aqua cucurbitue. Et coplet hoc quod est mediocriter frigidum cum si ipsitate ut confortet post euacuationem mali humoribus habentibus singultum ex siccatate intentione damus in primis aquam calidam cum oleo amigdalorum dulcis: et oleo violaceo et mucillago psyllij et mucillago se. ctis toniorum cum oleo amigdalino dulcis: est medicamen quod delectat valde. Et est expertus et dispositione hanc coples ad ministratio rerum humectantis interioris et exterioris. In singultu autem a flegmone epatis. Primum est aperire basilliam post illud dare cassiam fistulam resolutam in aqua emulgentia flegmoni: et nos dicemus.

Pillule ad singultum natum grosso humore et coposito. R. castorei myrthe: an. 3. ij. agarici. 3. ij. salis gemme. 3. j. diaspidij correcti. 3. ij. mastice. 3. j. f. aloes boni ad pondus olivae confice cum succo mete. Dosis. 3. ij. in matutinis aut de sero si antiqua est egritudo: si noua ut dormiatur super medicinas

De egritudinibus

et fortasse parum dormire potest.

¶ Pillule glorioissime ex intentione nostra contra singultus calidus et humores calidos acutos imbibitos: vel immixtos ad stomachum ab epate et malitiam eius calidam et siccam et ebriam colericam et amaritudinem meri. ℞. spodij endiule pozul. ligni aloes. an. ʒ. i. et f. tamarindoru pulpe. ʒ. i. iij. reubarbari ranaedfenti electi. ʒ. i. coñice cu aceto. Emplastrum et olea requirantur etiam in vniuersali canone de passionibus stomachi. et fm exigentia elige ea et pprie i caplo de indigestione.

¶ Emplastrum contra singultus factus ex flezomone epate boni. ℞. srii sandal. farine ordei spodij coñice cu succo semperuine et sternutare est ex inuamentis inuentibus supiores partes stomachi et repellit humorale et cibum ad fundum et sillas duet fortiter repellit ad intestina et pppter hunc motum cessat ab illo natura.

¶ Emplum cuius innamens est contra singultus ex grosso humore nato et emuldat stomachum et delet dolorum eius et abstergit parietes eius. ℞. aristologie ro. galage anisi baccaru lauri gētiane ru. an. ʒ. i. iij. castorei myr. an. ʒ. i. ʒ. ii. gar. ʒ. v. ros. ʒ. i. massticis. ʒ. i. iij. coñice cu melle et aq sanfuci.

¶ Vomitus fit cu his que proprietates habent posse humorem eradicare per superiora vt semen rassiani nitru et silia. Et dixit hyppo. ʒ. f. ellebori al. cu. ʒ. i. castorei. ʒ. i. zuccari ro. est medicina expta contra omnes passiones stomachi ex grossis et viscosis humoribus natis repellit humores compactos in vtilis per vomitum et curat febres arteticas et vertigines et litaris et omnes egritudines stomachi et delet eas. Sed cu canela presume propinare etiam prouisione magna ne deederis extenuata corpori.

De siti.

¶ Sitis est anida et guloza delectatio bibendi aqua veri frigoris magis quam aliquem liquorum potabilium precipua aut oium intentionum intentio: et cura huius est scire pppter quod sitis nata est aut pppter humorum malum acerosum contentum stomacho vel colericum aut ebullitione agitate humiditate in stomacho aut mala complexionem. Et accidit sitis quoniam calor naturalis sceleratur in agendo in forte obiectum grossorum cibi

et populus velut aliquis logo fatigatur itinere reddidit sitibundus et hac sitis ab indigestione pppter viscositate ciborum inobediens potus non extinguit: immo accedit confortando obiectum.

¶ Sciba occupatio est scire membrum originale sitis. Et scire debet quod os stomachi facit accidere sitis plusquam alia membra corporis. et si ab alijs predat donec iprimat effectus vsque ad meri et officium stomachi desiccandi non apparet sitis valida pppter sitis facta malitia epatis: et fellis: et pulmo est ex illis membris quorum est generare sitim aliquando renes et testinum.

¶ Somnus autem est cura sitis ex siccitate stomachi et locorum ad que currit humiditas ab ore ad stomachum et aliquando ab indigestione pppterea quod calor reuocatur ad interiora fortiter agit in digerendo. Et scire debes quod si afficiatur ista malitia totus calor maior erit sitis: propterea tunc dignum est precipere vomitum et repellere obiectum rebellans et confortare stomachum linendo ipsum oleo ros. post illud meri. Sittientium quidem propter caliditate comestorum cura est potus aque frigidę sugendo paulatim ppptie vel lambendo.

¶ Inquit Galienus. Multi pppter sitim mortui sunt: sed non fuit illud pppter sitim simpliciter: sed pppter ciborum venenosorum assumptionem aut aliter et aliter. Sittientium autem ex caliditate est cura cibare illos rebus acetosis sicut secaniabin de zucarum aqua granatorum acetosorum et rob de ribes et syrupus de berberis et que sunt illis similia. Et quorum sitis ex sola siccitate facta est: necesse est vt administraretur aqua cucurbitarum: et psilij et que hoc cursu procedunt. et nos legemus si deo placuerit simul. Ex siccitate et caliditate frequentius est sitim generare. cura vero est quoniam humida et frigida hec complent: sed non posita iuxta latus narcoticorum: immo erit tent ab omni siti narcotica. ¶ Infrigidare pedes et fricare caput cum oleo ros. est de occupatione prime cure et manus. Et scilicet quod vole manuum reuelat malitiam stomachi propter neruorum vicinitatem et productionem ad partes illas: quare et stomachus sentit infrigidationem eadem: et cum aqua veri frigoris ppptie in estate et succo deliquiri. mirabiliter extinguit sitim pulmonis lambendo. Et necessarium est quod adducatur ad hoc capitulum illud quod scripsimus in gradibus nostri de lacte et secaniabin et aliorum multorum. et alia

Pr. ʒ. i. iij.
S. i. iij.
cal. i. iij.

fin

A kind.

Vomitus

De egritudine in febribus

multa capitula et mucillago pslu et cucurbita extinguit sitis calida et aqua caphora et pslu extinguit oem sitim febrilem proprie fe. pestilentialium et sitim epaticam et stomaticham et alias calidarum materierum.

¶ Et infrigidamus renes i siti illa qua scis: nec non epar et alia que diximus et stomachu apponendo vnicuique qd ppriu magis ei videt. Et dysterizet in siti icumi vvisceru et epatis et renu cu liquore melonu pfecte maturatoru intrinseco. aut cu lacte non acta calido: et cum aqua pluuiali vbi fuerit pslum coquassatum et viola. Ampli scire debes cuius est sitis calidi cordis et pulmonis. Cura autem est attrahere aere frigidu et sugere aliquid aque ros. vti fuerit pslu que est ex vigilis quies et illius: cuius causa erat humor saluus et putridus post vnam hora vel duas sugere aquam frigidam et repellere humorem est principalis.

¶ Sitis autem ex flegmate febrili quis extinguit blandire vos nec causa repellatur est necessarii. Et sciuisi q vnu bn ps mixtu est salubri in siti extinguenta qua ad frigida. dyaso rat enim citius ad loca generantia sitim portado aquenim et magis natura cota est potare hoc qd illud: et ne dubites sitientem febrili discrasia potare vino sufficeter p mixto pro prie post digestionem aliqd materie cuius calor alb sit et oris so est motana: est illoru no bibere sed lambere paulatim et cu suauitate et zuccharu vio. mitigat sitim febrile et calidam facta ppter siccitate: et ponere os infirmi in fluxu aquarum est mitigare ad tps sitim validam sicut tenere cristallu i ore postam in aqua pslu: et tenere in ore festucas palee ordeas cece mollificatas diu in aqua frigida: multiplicat humiditatem in ore et coheruat guttur i humiditate et extinguit sitim.

¶ De appetitu morbo.

¶ Structio appetitus. Cura huius sunt tres res. Prima est mndificare corp stomachi: et super est multum scire: qm aut grossus et viscosus et frigidus humor: et tunc apparet nausea: et sunt interius retenti: aut annexi in rugis stomachi: aut mortuus est appetitus malitia calidoru humoru et vitium vis obuius super hac dispositione. ¶ Primo abster sinus et incidentibus et resolutius superioru et inferioru fm tempora et membrorum. dispositionem sup rebus quaru est

Membroru nutritionis.

reperare et extinguere acume humoru et euacuacione regnata ad hoc et re si deo placet. Scda res est postulare virtute stomachi. qm scire debeat q oes virtutes debilitant ppter malitia pplexionis mebroz possidentiu malos humores i iudicium ipoz. Tertia res est alterare malitia coplexionis qm p eam priuat appetitus: et circa hanc occupationem duo sunt consideranda: nam si est acuta et frigida vitamur p traris sup hoc vel in illa cum aceto et endiuia ad granatoru aceto soz: et hoc cursu pcedunt: et etiam hec cu vino antiquo et alia dialanga et confectione de calamento et que filia sunt: et terminata est.

¶ Medicamen famosum ad hoc: et nos expti sumus iunas menta eius magna confortat stomachu: mundat ipsum ab humore venenoso et fraudulento et occidit malitiam complexionis frigidam alterat et restituit ipsam sanitati et nos tam significanm iunameta stomachi i vniuersali canone passionu stomachi: ibi naq inuenies genera medicaminu coterentium omni eius peccato propterea tot partes sermos num non assumimus prolixius.

¶ Prie plet medicine qru stus est ab eo qd regulat humor: res hoc et illos fm hoc no est vna a natura complexionis. ¶ Posses autem hoc maioris stus: et clystere no est annulla et ad hoc et diximus tibi i cura vomitus et in illo casu vbi et iadocumus euacuata humores a stomacho et dicemus.

¶ De appetitu canino.

¶ Inaciabilis appetitus fit fm vnu trisi modoz aut malitia pplexionis frigida stomachi valde: cuius est bn appetere et male digerere et sequitur hac vt plurimum digestio byarialis ppter qd instrumentu nature fm nutrimentu tpsis: sare no pot in soliditate mebroz substancie: imo hebetet eo. ¶ Aut accidit humore grosso aggregato i corpore stomachi: et ex euacuacione multiplicata accidere pot sicut videmus in pualescentibus plurimum: sed hoc mihi vituperabile est qm talia restaurantur qualia sunt deperdita.

¶ Cura est prius mndificare humoru animum in eo. Et sciuisi qd hic humor malitiam i stomacho facit desideriu comedendi iusti carbones: et similia et non est hoc nisi quia mala supfluitas: adhefit villis et partibus stomachi nos

OO liij

fr: scdchy

De egritudinibus

minant est tartara medici accidit pprie qbusdam mulieribus qñ impregnant & desiderant acetositatem & ponticita-tem: & forsitian deteriora & fugit ab eis post quartu mensis & alleviat in tertio: qñ pars quedaz digeritur p vomitus alia anihilat: alia mittitur ad nutrimentum: & inde remota est dubitatio q huius & illius cura est ante vomitu ante qñ medicina solutiva educeret hunc humores: sed res est res-ctificare coplexione malā frigidā: & cibare illos cibis pins-Subs: & vino multo cuius color sit rubens: & rosatus quoz-Appetitus mendose appetit.

Inquit hypo: potusvini soluit famē: & preparantur cibi reliqui aceto si cū pinguedine multa sine acetositate et sti-picitate: & volum⁹ illos potari vino ru. anteqñ stiat & post hoc regimen alleviat egritudinem: et curat tpe longo si deo placet. Sed non illos: & eum qui comedit lutum & time-tur sup eo de hydropisi: & est alastrion. R. herbi: eupatoriū squinantia. añ. 3. vj. myrthe: masti. añ. 3. iij. capulorum glans-dium. 3. vj. aloes. 3. xvj. terantur omnia & decoquantur in. ij. lib. aque pluvialis decoctione perfecta detur. in potu cum dyacitoniten. 3. iij.

Electuaris ex inuentione nostra curas hos & illos si deo placuerit: cōfortat stomachū remouet saliu3 desideriu3 co-medendi. R. capuloz glandiu3. 3. ij. anisi. 3. iij. myrthe. 3. ij. mirabol. nig. embli. bellire oim añ. 3. vj. scorte ferri in sine i-aceto: & exiccare & torefacte. 3. viij. cardamomi maioris: cu-bebe. ana. 3. iij. zuchchari tabarzet quod sufficit. Dosis. 3. j. s. cum aqua antylos ieiuno stomacho.

De egritudinibus et oppilationibus epatis.
Oppilatio epatis. Cura hui⁹ egritudinis ē. vj. res. p. tis-oma ē apire vias: & mineras ab epate ad vesicā succi-tere nature: et recordari illam viam esse emunctozium ad aquositates sanguineas: et colericas expellendū in regio-nibus epatis propter viarū concurrentium ad eum: et alis-quando stomachi falsitate oppilationes diu figuratas. Ses-cunda res est stomachi: et epatis coplexiones propias cō-fortare ne nutrimentū cruduz epar recipiat: ad quod mes-saraicaru naturas inspicere oportet. Tertia res est subtra-berere naturam ad longinquiora. ppter quod ad appositus

li. 2. appo.

Supplia.
tio.

Salig. m. s.

Membrozū nutritionis.

Iam diuersum: & in rectificatione positū iā curatur in eua-cuatione oppilationis cuz slobothomia saluatella vtriusq; manus: cysterib⁹ de lupino: & oleo vto. et confidas maxie slobothomij⁹ venarum concauitatum pedum ambozum i omni epatis egritudine: et fellie: et maxime icteritia curat em horū lorozū sola sanguinis subtractio si deus voluerit. Sanguinem subtrahimus sub subiecti virtutum possibiltate: & magnā egritudinis exuberantiā. Quarta res est ex-trinseca regimē laudabile cibi & potus. cib⁹ subtilis ipatus sanguiniviciuus circa principū declinās ad aliquale frigi-ditatē. si materia calida simpliciter fuerit: & in fine rei sim-pliciter cib⁹ calidus: & humidus pprie coplexionis similis in nulla egritudine relinquēda ē mēbz innata complexio: & pupāda a simili regimine. Obuiari autē oportet humozū egritudi coplexionem simpliciter. cōpetit eis vinum sub-tile mixtū si non febricitet: aquā omnino fugiant sine febre & cū febre oppilat vias debiles: naturā omnino contristat: nullū innamentū ei prestat: sed laborem et fluctuationes: vinū confert colera abundantibus rubea & subilli. quonia3 vinā puocando cannales epatis: et fellis. chistin coleram expellēdo mūdificat: et remouet oppilationes oppilantes materiā rarefaciēdo naturam confortando: sanguinē clarificat: et spiritus viuificando releuat. Et maxime post mun-dificationē colere abstineat a costu: a vino nouo dulcia sus-moso: & abstineat a calidis tertiu3 gradum ascendentibus: & frigidis vltra primū gradum: nec extendant ventres eoz- rum cū cibo et potu minus comedant q̄ bibant: et parū bi-bant: & cum siti & fame: nec cibum assument: nisi prius a fe-cibus primi cibi intestinis mūdificatis: nec calefaciant pe-des eozū dormiat pedibus discooperis. si quidē febricitas uerint apiant basilicā vtriusq; brachij si expedit. & regimi-neregan: febricitantis humido magis q̄ frigido. Si q̄des durū fuerit epar valde: & icteritiam habuerit malū signū. si non durū non mala est icteritia: immo nature opatio. et impossibile est oppilationē epatis confirmari: quin splenis op-pilationē natura non acquirat. est enim artifer & minister. iij. humorū et fons primi sanguinis cuius virtus impedis-sa: multa mēbia contristat: arteriarū principium est mede-

In nulla egritudine rempēda ē mēbz
Pinata oplexio, & pu māda proprio rē
simie.

De egritudinibus

antevena cōcaua a gibbo epatis per medū diafragmatis ad dexteram auriculam cordis & egreditur p̄ sinistram vbi substantia cordis assumit tunicā & facit eam arteriam: & dicitur ab ortu: qd̄ est principū omnium arteriarum hec eadez in tres ramos dividitur: quorum maior mittitur ad spinā: diuidens se in multas alias arterias missas ad inferiora membra. Secundus materiam dirigit ad pulmones. Tertius minor est sinistram ramo: qz per medium sigillat: & figurat naturā. Et virtus corporis est custos portarū: et venit ad sinistram brachii: inde ē qd̄ verius & fortius ibi sonat. Cetero qd̄ artificie infirmat cor ab eo sanguinē recipit: vt a debitoze debitu: & alia stristari p̄ncipalia mēbra maxime: qm̄ eius virtus gerit & pplet fatigēdū ē tāti mēbri rectificabile p̄plexionē rectificare est rectificabilis: ceteris mēbris propter suā dulcissimā naturā epar hedulinū caliduz possum sup̄ ipm̄ est magna medicina in rectificando complexionē eius epata alatu & agnoz hoc maxime opāt ppter vicinitatē: hylaritatē p̄sāt magnā ponant sup̄ eo calida nō artificio: s; cū de vētrib; extrahūtur: remouēt maxime doloz & oppilationes nouas. S; spōgia marina imbibita aq̄ ro. & camphozata est medicina magna in oī egritudine fellis et epatis: si i figuratiōe i eo ē oppilatio diuturna nulla actu frīgida sup̄ eo ponant: nec calida natura: & maxime si dolorem patitur: & euitentur sup̄ eo narcotica: remouent dolo-rem ad ips: sed sunt mater oppilationum: & ale membra inmicantur: stupefaciunt enim & sensum tollunt: & sic mēdos se pdesse videntur: est res magni erroris curare euz narcofis. prorumpit enim materia post ips non diu extensuz & redit egritudo nouissima piculofio: impedit purgationē p̄ vzinā que est prima et vltima cura egritudinum fellis et epatis: si fere laborauerint violentia: & vinum bibere formident: sit opus eius aq̄ cocta modicuz acetosa aceso albo: et nō vacillent in suis cibis aliqd̄ assumere aque vinate vino pōtico subtili & albo refrigerat talis potus membra calesceta ipsoruz virtutes & spiritus releuat: & confortat acumen colere extinguit: vt dicitur est: vzinā prouocando eam expellit: cicozea coriandrum & portulaca a p̄prietate conferunt: & remouent oppilationes fellis epatis & splenis: & melasar

*Spōgia ma-
rina*

Membrorum nutritionis.

carum non quia calida. naz frīgida sunt bozago: portu. sca riola: cicozea epatica: est cibus laudabilis fructus bucce in sa poribus sine se. & cum feb.

Epatica

Epatica herba est medicina magna: & pbatissima in omni genere fellis & epatis bibant succū ei⁹ ieluno cum aqua lactis caprarum in qua fuerit spica nardi: & spodiū et aqua lactis capre violata est eis dinerum bonuz: & spōgia marina submersa oleo ro. sup̄ eo est laudabilis: in frīgida & calida materia florea sambucorum recētea cum aqua lactis ca piarū est laudabilis medicina. s; sim ex'ingnit venas melaricas: epatis cannales clarificat: & facit ad puocationē vrinę: gaudet ea natura: facit minera gaudij lōgus ei⁹ vsus & est medicina nobilissima colerica abundantibus nigra et manifestum affert inuamētum p̄tissicis: & ethicis & fluxu s; gūinis menstruorum & emorroꝝdarium: & narinum: et p̄prie p̄ parte dextrā: & est summa cura ceteris egritudinibus epatis: maxime ex sanguine & vomitu i magna necessitate & habētibus coleram dispersam: nō tñ paratis ad p̄tissicis: nec ad aliquaz spūaliū membrorū malitiam & in doloribus epatis maxime colericis: & tpe estino est medicina: & cura magna: flores tamarisci s; m̄ oēm modum administrationis & p̄prie cū iure cicerci ru. est cibus medicinalis: & ius cicerci mūdificat epatis cōnales: & facit ad bene esse puocationis vrinę: et est medicina magna hñtibus colerā dispersam: & p̄prie ad ministratū cū carnibus serpētuz s; m̄ doctrinā nostrā est medicina: quorū egritudines iam sunt cū diuturnitate in figurate in corpore eorum & quorū cutis citrinitate adulterata est: & attenuari clamat: & morbo subugari cōsumptio demōstrat: & quorū oculoꝝ orbes dirigitur omni tpe colere icterio adulterari: & eorum retentina ad ptem inferiorē est vtrissima ad superiozem ptem propter coleram superi⁹ leuis satam est imbecillis. abhorreant multū cibum & potum ses mel immo parum subtilis & sepe.

*Flora
Sambuc
serpētuz
S; sim.*

*S; m̄
marisci*

*S; m̄
p̄tissicis*

Uus aut serpētum cum cicozea: & floribus orismarini croco administratur: nec p̄mittas parū dictami associari cū eo: corrigunt quodcumq; corrigibile in eis.

Udiptamus & serpentū carnes laudabiliores sunt albi nō aquaticis: nec mōsant abscissis mēbra digitorū. vj. capite

Hepaty oppilatos sanat Lacca
De egritudinibus

senex assumens eum: febricitantibus sola colatura de be mane sicut dictū est: et modicū añ accessione se. si volueris eā abbreviare et in sine paroxismi potus. iij. da cū frigida ex singulis tertianā duplicē et febrē incēdio sanā: si de^o voluerit.
¶ Dixit Agazo experimetator magnus de civitate athena rā lacca remouet oēs oppilatōes epatis: et decoctio gāsit cū lacca et spodio curat in paucis dieb⁹ oīno oppilatōes epatis: et maximum inuamentum afferens habentibus hydropisim.

¶ Electuarium contra oēs oppilatōes epatis antiquas et grossa materia: cōfert cerebro et stomacho: et omnibus membris interioribus aperit venas mesaricas: et est potēs pro uocare vrinā in educendo proprie materias cōtentas i epate et regionibus suis: curat hydrophisim. R. radici lili celestis agarici: armoniaci: calami aromatici: lacce assari: rosarum: spice nardi: cynamomi: ligni aloes. añ. 3. viij. Gāsit sicut cotum gummi hede: aristologie. añ. 3. iij. masticis. 3. ij. floz camomille. 3. f. seminis endiuie: spodiū: añ. 3. iij. puluerizetur et conficiantur cum vino et melle. Dosis huius magni antidoti sit. 3. iij. cum decoctione radicum lili celestis et gāsit remouet oppilationem omnium nutritiuorum membrorum et maxime epatis et fellis et remouet fortes dolores epatis: et inuat hydropicos. Imo sanat eos ad iutorio del.

¶ Dixit Sal. su. men. lacca subtilissime puluerizata cū decoctione ylopi et saturegie. Dosis. 3. j. est summa medicinarum in prouocando subito vrinā et expellit aquositates grossas contentas in epate: et renibus: et proprie materiam diuturnam grossam et sine febre. ¶ Succus gāsit et lupulorū cū bono: et electo agarico est medicina magna in remouendo oppilationes quallibet epatis: et maxime ex frigida causa et antiqua: omnis enim materia longo tempore diuturna sanā frigid^o calido medicamie curat. remouet magnos dolores et sanat epar a languoribus suis: si deo placet.

¶ Alexander. Sympus vtilis habentibus epar supercale factum: et coleram exuberantem in chylisim fellis exinguit acumē eius: et mūdicat. R. succi endiuie: succi plātaginis: lupuli fumiter. añ. lib. iij. depurentur et bulliant cum lib. ij. aque frigidissime in qua fuerit quāritas reubarbari boni et

febrim tollit.

Lacca.

*Electuarium
omnis oppi-
latis.*

*hydrophi-
sa
nas.*

Syrup.

De embrozū nutritiōis.

modicū spice nardi: dieb⁹. iij. et vas hui⁹ aq cū reubarbaro sit nouū: et mittat inspēsūz i puteū aq frigidissime bulliat hac aq vīq ad cōsumptionē lib. iij. aq colate a reubarbaro et zucchero lib. j. Dosis. 3. ij. cū aqua frigida ieiuno.

¶ Potio nobilissima ex inuentione nostra purgat quācūqz epatis et chylis contentam et adheſam materiam. membrum rectificat carnales eius abstergit oppilatōes eius rapit et opponit se medicine frigide et calide et cōposite. R. reubarbari recentis sine adulteratione. 3. iij. pone ex ipio in syru po viola. 3. v. p. iij. dies et cuz eo spice. 3. f. colato syruo sīgillata est anima in eo: et relicta anima reubarbari: subin se cuz syruo pulpe bonecastie magne electe: amarindorum recentium: 3. uccbari primi. añ. 3. ij. in forma trocis. 3. f. et sit Dosis. 3. iij. troci. vīq ad. v. poteris colare syrupum a substantia omnium medicinarum.

¶ Syrupi hui⁹ nobilissimi. 3. iij. da cū aqua lactis caprarū i matutinis primis: et custodi pottonatū tuum sollicitē: liberabitur data potioe: si deus voluerit. ¶ In senectute patis egritudine et oīum principaliū: et maxime forēsūm mēbro rūz a vīs prime expulsiōis dāda ē medicina quando itar dormitū prima digestioe cōpleta: vt dicta medicina cū cibi anima et subtili substantia ad mēbra remota potet et detur in pillulis: quaz ē hec cōpositio. R. reubarbari boni. 3. vj. māne electe. 3. j. pulpe amarindorū: et castie. añ. 3. ij. oīum generum mirabolanozū recentū sine ossibus. 3. iij. spice nardi tri. j. lacce. 3. j. confice cuz succo thymi. Dosis earum est pillule. xj. vīq ad. xvij. post cibum hora dormitiōis atz trahit et eradicant materiam post a gibbo epatis ad iestina et est medicina ppta in omni egritudine epatis fellis: et omni materia proprietate qdez eis oppōitur colere in substantia intollerabili complexio substantialis flegmati i substantia naturalis: et omni materie mure cōfidas in huiusmodi potiois virtute: sanat cūctos epatis lāguozes si deo placuerit. qñ ex grossa vōsitate propter perfidā oppilatōē retentam dolores generantur terribiles et times debellationem virtutis acumine doloris nō tardees balneare in firmum nudū febre et apate: placat em dolores caliditas bulcis balnei potos aperiedo vōsitate affectus et oppilatio

*Dosis
3. ij.*

*Potio
Nobilissima.*

*Syrupus
Egritudinis*

De egritudinibus

nis camq; doloris remouet & effugat: nō tñ assiduandū est balneum nisi in tali necessitate ex solijs ro. sibi balneū aque dulcis & camomille infrigidatum.

Clystere conferens egritudinibus epaticis. R. lupulorū violarum: felicineti: sabbucoz: añ. 20. j. casse Zucchari vio. añ. 3. j. olei viola. 3. iij. butyri recētis. 3. j. salis indi. 3. j. vt as societur in calida materia.

Clystere ex aqua lactis caparū cocta modico aniso puluerizato: olei vio. 3. ij. est sublime in pronocando vianam & dolores: quoz mater est vtiolitas & oppilationē remouet. **C**lystere in materia diuturna: & maxime frigida. R. lupulorum ebulozum: foliozum sabbuci viola. añ. 20. j. aga. 3. iij. yere Salie. anisi puluerizati. 3. j. bec. 3. ij. salis mellis: & olei ad sufficientiam.

Syruꝝ vitilis epati inflammato & passioni oppilationi venarū. R. flozū tamaricis: berberis: añ. 3. ij. endiue: epaticis: scolo. apij lupulorū. añ. 3. j. gira solis. 20. j. sanda. albi & ru. 3. j. Zucchari lib. ij. Dosis ē. 3. ij. ieiuno stomacho quotiens stuerit: sicut extinguit: epar rectificat & confortat. datur cum aqua cocta.

Pillule hyppo. 2. iira oppilationes epatis & egritudines interatas. R. agari. 3. ij. sene. 3. j. aloes boni opti. & loti. 3. iij. bacce flozū tamarici: añ. 3. j. masti. 3. iij. reubar. spiz. ce. añ. 3. iij. officinā cū succo sumiterre. Dosis a. 3. ij. vsq; ad. iij. **A**ffilius zacharie. 20. d. empti refrigeratis epar inflāma añ. & sel. co. R. sanda. 3. iij. masti. 3. ij. semperuine trite. 3. j. farine orde: interioza triuz onozū. camphore. 3. f. olei ros. aque ros. succi solatri: succi verberis: añ. 3. ij. aceti. 3. j. vtant hoc liquore super epar a tertius vsq; ad vesperas.

Clyera descriptione Cōstantini medicina benedicta: & maxime acutis febribus multe caliditatis sicut extinguit ebullitionē sanguinis: inflāmatōne epatis: fellis: corporis stomachi: & oēm inflāmatōne sedat: cuius hec est pmissio. R. rasu re: costi boni. 3. iij. tamarisci. 3. v. medulle casie. 3. iij. Zaccari. 3. v. succi endiue: succi apij: succi malorū dulcis acetosorum: succi acetosistatū citri. añ. 3. iij. soltozū lupini. capillozū uernis: añ. 3. ij. prunozū siccozū: numero. c. mirab. ros. añ. 3. j. spice. 3. iij. decoquantur in lib. iij. aque fontinū vsq; ad lib. 1. s.

*Syrus Vitilis
Dulcificatus*

*Syrus Vitilis
R. or. R.
Altera
Cōstantini
finj.*

hepatis Inflammato

*Vng. n. m.
Syrus
Altera*

Membrorū nutritionis

J. s. & pūce Zuccari. lib. ij. aceti boni lib. 1. & coq; bullitōe vng & demerge super illud: & coque cum melle ad spissitudinē. Ultimo projice in medicamine sanda. ru. spodij charaberberis se. port. se. acetose: añ. 3. iij. ligni aloes. 3. ij. cucus be. 3. iij. cāphore. 3. j. repone in vase vitri. est medicamē nobile. Dosis ab. 3. j. vsq; ad. ij. cū frigida. & hoc in etate.

Dixit Anem de simplici aq; decoctōis corticis exterioris sicuti mundificat cānales epatis & maxime confortat sōm. **M**edicamē magnū & maxime in egritudinibus diuturnis epatis & salso flegmate & lepra. R. samiterre: feminis lapatij seminis absinthij scabiose: añ. 3. v. iij. oliū mirabolanoz sine ossib: añ. 3. v. yerepigre. S. succi rosa. añ. 3. j. thymi epithymi mactis & sene. añ. 3. v. reupōfici. 3. j. māne pulpe casie la maridi: añ. 3. iij. reubar. boni. 3. ij. officinā syrū. R. lactis spodij: añ. 3. iij. spartane. 3. j. polipodij anisi: añ. 3. j. eupatozū eupaticis: añ. 3. j. miscant. Dosis. 3. f. cū aq; lacti capiaz.

Unguētū refrigerās epar acumē fellis & febre caliditate magne. Accipe asugie porcine recētis quātitez quā volueris lanet cū aqua calida decies: & toties cū frigida: post ea teratur cū ea & incorporet ros. reubarbaz fm quātitate sandali boli spodij cāphore ps. 3. cere al. 3. ij. olei ros. succi semperuine: añ. 3. iij. coquantur. cum maxima facilitate extoletur. est mirabile vbi oportet.

Inquit experimentator. Succus epaticus cū albo ouorū agitatus mistus per decē dies ieiuno assumptus curat mliam epatis et fellis. est enim efficac & probatum in ceteris: si deus voluerit.

Inquit thesaurus. Succus semperuine pars. 7. mellis ps. j. aceti pars. 5. bullitis ad partem mellis. 5. est medicamē efficac in calida & frigida cā.

Ide syrūpus quo vtuntur nobiles remouēs oppilationes & cachexiā & icteritiā extinguit febres magne inflāmatōis. R. succi endiue cicoree pomi terranei succi sempuine apij epaticis: añ. lib. 1. depurent succi cū suauitate: & fiat syrūpus cū aceto Zuccaro albo duro & aromatizent cū. 3. j. Sarioflozū zinzibi. tri. 5. cynamomi. 3. ij. Dosis. 3. ij. cū frigida extinguit acumen & audaciā fellis sicuti validā et obuiat olibus accidentibus colere & effectibus: si deus voluerit.

pp

2des.

De egritudinibus

Epillule de renbarbaro pira oēs epatis egritudines ma-
gnifice & sufficientes in oi quo hoc membrum indiget. R.
pulpe castellestule recēis pulpe electe tamarindorū māne
pbatissime spody: añ. 3. ij. malicio. 3. i. seminū plātaginis.
se. ablin. sōz nūcū caducorū spice nardi. añ. 3. i. f. renbarba
ri recentia ad pondus linguiarū rerū. Renbarbarūz pona
tur in aqua lactis puluerizatur cū ipica & confice pillulas.
Dosis est a. 3. ij. vsq; ad. iij.

¶ De egritudinibus & oppilationibus splenis.

Quia hāz egritudinū sunt. iij. res. Prima ē solitudo
ut vt mundificet corruptio eius. Secunda est vt confoute
tur & recitificetur hoc membrum & fiat minera mere lauda
bilis & nō recipiat corrupūz immo repellat. Tertia res est
regimē contrā adequationēz cause eius quod est in eo cor
ruptūz & vilatate vias circumiacentes et: ponere materi
am in necessitate facillime expulsiōis mollificare faciē mē
bri extrinsecam. Quarta res ē: vt sit psona parcellima aua
ricie cibi & potus: & maxime omnium liquidorū & vaporo
se & substātie imo sit tua magnifica intētio & pira in ordinā
do dietā pcellimā & laudabilē i quāto & quali & ppietate.

¶ Primum modū complet subtraccio materie ad diuersūz
& mūdificatio stomachi. verificatio epatis est huius ma
terie scopā & receptaculūz melancolici humoris: & maxime
omnium superfluitatūz epatis grossarum: & ideo prima in
tētio est mūdificare epas: confortare sūtes sanguinis ge
lidi: vt sū exigentiam membrorū humoris assimilēt recit
ficare primā digestiōnē secundā & tertiā & quartā. & hoc mē
brum in sua innata complexione: vt sua vīute iponet hu
moribus cōcurrentib⁹ ad mēbra debilia & accipiat qđ au
rissime nature sufficiat & qđ assimilare potest pter lesionez
facimus hoc cū auxilio dei cū slobothomia saluabelle viri
nūz & man⁹ & vene pedis sinistra postea iuxta minimū digi
tūz & recitificantib⁹ cōplexionez epatis: quoz memoria est
in tractatu de passionib⁹ epatis & maxime qđ hñt a ppietia
se cōferre cōplexionibus diuersorū: mēbroz vt coxiandrum
pōitn. scolopēdria bucea cortex & fructus tamarisci. Grana
hedere dicimus endiua.

¶ Secundā tertiam & quartāz rem cōplent adequādo me-

De membrorū nutritionis.

terialē rectificādo mēbrū cibis medicinalibus & medicis ci
balib⁹ regātur cibo expoliato ab humiditate & omni visco
so non appropinquent pani azimo sūo & quicquid est de pas
sita triticum conquinatum. & quicquid est crudum & fugiat
ola poma & carnes potcelloz. iunenuz agnozum habeant
octo nocturnam cenam et pisces & carnes: maxime ex sale
induratas & repentina cum festinantia cibi masticatio est
materia cārum oppilationū masticatio in partes subtilissi
mas cibi & porus maussissima gurgitatio i lābēdo ē cā veloz
cōtio digestiōis & iōgtious vice: dormire stati post crapuz
iā multū nocet diligāt vini subtile odoriferū nihil vel parū
mixtū aq magnetis vt ferro alterate ignito nihil bibat iter
prandū & cenā panes sint optime fermētati & parū saliti &
carnes aialū & aialū degētiū i aqz eēt 3 & puerum hoc mē
brū rectificare & alia qđ⁹ inimica hui⁹ amica sunt pmittere
nobilioza oblitū laudabilis est diurnare qđ p dēre cars
nes p dēcū agnozi autū parnarū multarū falsanozi salis
narū & pullozi aq lactis capzarū cū epatica epithymo & se
ne est medicina bñdicta adequans materiā oppilatē repel
lens eam quāq; paulatim sit eius operatio in purgādo in
est ei ppietas & cōplexio purgare colerā nigrā & generat
minera gaudij & nō facit scādali alicui mēbroz & in ppleo
rem primam balneatus corpus & euacnamus cū medicis
nis euacnamibus coleram nigram & medicinis ppietataz
te dotatis. Et forte in sine rei mādamus cauterizare necnō
vsq; ad ptopium membrum mundificato corpore venentis
mus cum ventosis & sanguisugis prouocatio fluxus san
guinis menstruoꝝ emoroydarū est de intentionē rei pūc: &
quia de octosis membrorum est bene se habent ad distēpe
rata magis qđ ad temperata temperate complexionis tēs
peratum mitimus nutrimentum calida calidis gubernāz
tur sicca sicca frigida frigidis. nocent vero imoderato vsu
valde affinis humane nature calidis gubernatur nec noz
centur a frigidis vsurato & moderato frigida quidem com
plexio et sicca: quia calidioribus extranea recitificatur fri
gidis gubernatur: et nocere ab eis vsu continuo ad remo
torem oppilationis est primum vias aperire et amplias
re et humilius dura labitur materia: facit autem hoc

De egritudinibus

omne quod ghat gaudium et letitiam cordis aice et sler montanum
simonium magnes lapis lazuli preparatus est maxie remo
nibus oppilationem exercitum moderatum delectabile e de in
ventione primi modi huius cure.

¶ Dixit Salie. egritudines melancolice non nisi fortit mede
cina remouent velut nervorum materia hoc pod' cibi et pot'
quod assumunt hodie assumat cras.

¶ Dixit Afframi aqua in decocta est radix yris remouet oppil
lationes oino antiqis. et est fortis opationis.

¶ Dixit Salie. Decoctio absinthij et cetauree minoris est me
dicina maxima remouedo oppilationes splenis. educit vna
que colera et maxie adustam aperit vias adequat materias ad
expellendum et fortasse potat mēbra mittētia materia i valoxē
oppilationis. et e de intentione rei se de ad stomachum et epar.

¶ Medicamē magnū dissolues splenē durū attenuas eius
magnitudinē. et aromati. 3. iij. flozum camomille flozum
anethi flozū tamarindi. añ. 3. i. cadicis capparorum carui gra
notum balsami granorum tamaricis rube. añ. 3. ij. squille
assate. 3. iij. scolopendrie arillo. ro. añ. 3. ij. cōficiant cū meli
le et dētur ex eis. 3. iij. cū aceto sic pparato spartane. 3. ij. mit
tant in. vij. 3. aceti boni et bulliant vsq ad. iij. 3. si dōsis lime
dicinis. 3. ij. vsq ad. iij. cū 3. ij. huius aceti in hora dormiē
di egredit virtus huius medicaminis vsq ad pfundū sab
scōdas materias huius mēbra melacolicas aperit attenuat
et cōsumit materia rebellē: et sepultam.

¶ Sympus ex inuentione nostra violans et debellans pfi
das oppilationes et antiquas ponēs materia matre oppila
tionū in viā expulsiōis: immo expellit eā. mēbra rectificat.
et est potens in omni oppilationē nutrimento membrorum
cuius hec est descriptio. et ab absinthij radice yris cetauree
minoris scolopendrie radice cap. et fructus eius et fru
ctus tamaricis cupatorij haece ylopi montani. ana. 3. ij.
aristolo. lon. et ros. corticum praesi dictami flozum camomil
le anisi. ana. 3. i. elleborū nigri. 3. i. f. masticis serapini gab
bani oppopo. lapidis lazuli preparati squame ferri myr
rhe electe gummi hedere laudani. añ. 3. i. f. gario. cubebe mas
cus galage cynamōi. añ. 3. iij. cū qb' aromatizet symp' i s
ne snt epithymi sene agarici. añ. 3. f. sacci radice ebulo pini

Membrorum nutritionis.

et cucumeris asii. añ. lib. i. magnetis. 3. i. aceti. 3. iij. succus
ri. li. iij. dōsis. 3. ij. vsq ad. iij. cū aqua scolopendrie i sioacho va
mo quando itur dormitum. et maxime si oppilatio fuerit cū
vurnitate teporis figurata in membro. sanat hec medici
na: si deus voluerit.

¶ Dico crinus dixit fructus hedere folia: et gummi eius a
proprietate remouet oppilationes epatis: et splenis antri
quas: et fit ex puluere foliorum tragea laudabilis que assu
mitur in cibo omni hora. et pulueris predictis. 3. ij. anisi.
3. i. limature argēti. 3. f. auri bōi. 3. ij. ambre. 3. i. magnetis
subtilissime puluerizati. 3. ij. gariofi. cubebe macis: 3. iij. b.
gūmi hedere. añ. 3. i. 3. uca. bōi. lib. ij. et bibat post imediate
parū boni vini vetustissimi est medicamē regū et magnorū
dominorum: respicit corā membra principalia generat gatu
dium. et est medicamen diuinum in remouendo oppilatio
nes cum gaudio nature.

¶ Pillule resoluentes oppilationes epatis et splenis: et hy
dropisis circa principis. et ramedieni. 3. v. armoniaci sera
pini bdellij. añ. 3. vij. lacte. 3. i. oppo. 3. iij. mezereon. 3. v. tur
bitij spice polij aloes. ana. 3. v. masticis. 3. iij. oim miraboz
lanoz. añ. 3. iij. lapidis lazuli ablati epithymi ellebori ni
gri salis indici. añ. 3. ij. yerepigrē. 3. x. dissolue gūmas cum vis
no et forma pillulas. Dosis. 3. ij. cum aqua casei.

¶ Unguentū expertū ad dolores et oppilationes splenis et du
ritie in eo et dolores matricis. et bdellij masticis galage ar
moniaci gloes colophonie mellis. añ. 3. ij. terebētime. 3. ij.
serapini storacis liquide. ana. 3. vij. cere citrine. 3. iij.
succi ciclaminis succi absinthij. añ. lib. i. olei camomilli. lib.
i. burry. li. f. serēda teratur et liquant liquefaciēdi: et icorpo
retur vnguentū quovngatur splen et tinnis dieb': mollificat
ipm et rectificat et reducit cōplexionē eius et cōficiatur cerotū
et remouetur a membro diebus multis.

¶ Dixit Dyascorides. Ciclamen sūm omnē modū admistra
tionis est sup membrū et medicina pbatissima: et experta in
sedando oppilationes. et mollificat et attenuat splenem in
omnia medicamina succus eius cū tantumde aceti: melius
et cere partes. iij. ad spissitudinem mellis et cere bullitū est
medicamen probatum in oppilationibus antiquis splenis.
pp iij

Hydrops

De egritudinibus

De hydropis & eius speciebus.
 Hydrops & species eius dicit Gal. oēs vniuersaliter genes
 ab actione propria: & deest ei complementum eius. velut cum
 nocumētū i virtute accidit stomachi digestiva fortasse pars
 nam fortasse magnam. Simil etiam est in epate: & nocumen
 tū accidens in epate est ex causa in eo etiā et in stomacho
 hec enim duo membra cum aliquod accidens recipiunt: qu
 nature instrumenta vt nutriant complexionem corporis: et
 cursum mutant nature.
 Et dicit hyp. hydropis nascitur ex illis et lumbis. & est
 eius pprium accidens fluxus ventris: neq; p hunc fluxū de
 tinescit vter. nec dolores sedatur illi & liborū. et hec est
 fallacia venarū gnedegū: cū enī nō seruit epati more so
 lito ppter debilitatē & oppilationē acquiratā, remanet cib
 in ieiunoyz minutis intestinis, que cū grauatū cibo expels
 lere ipm molliatur penitē ad inferiosa. quare fit vt accidat
 fluxus vtriusq; corruptū cibū: & quertū in colerā malitia
 membris apostematoyz apostemate calido habentibus
 hāc dispositionē. & fit moridicatio, vehemens moridicans eā
 quine ad expellendū retentā in eis: & venter illoz toiy est
 apostematus. & est dolor fluxus eorū ppter apostema calid
 dū ventris inflatio ppter vtoistatē retentā. & est causa ho
 rū accidentis dolotis & ventostitatis inflamationis error: &
 debilitas virtutis digestiue & expulsiue.
 Salienus hydropisim simpliciter epaticaz hec accidētia
 nō sequuntur, nec attrahitur fluxus: sed fortasse accidit illi
 ne: cū sex cibi moratur in corpore eius cuius ratione inflas
 sur venter eorū multū propterea qz pars eius resoluti: & re
 spirat propter decoctionem tante aduersionis.
 Et dicit Gal. seipsūz prouocat ad tussim habēs hydropi
 sim epatis: & cum non iunatur absineat a tussi.
 Et dicit hyp. hydropicus cui accidit tussis ppter exa
 berantiam multę materię nutritiozū vis ad spiritalia: &
 cannales pulmonia. ppinquus est mortis: hydrops cum se.
 & se. cū ea multū facit ad maiorē errorē virtutis sanguis ge
 neratiue: & sunt. iij. hydropis species proprijs nominibus
 & medicis appellate ascites tympanites et hyposarca: &

h. 2. fol. 35. r. 1.

h. 6. fol. 35. r. 1.

Ascites
Tympanites
Hyposarca

Membrorum nutritionis.

quarumlibet specierum causa est defectus & malitia virtutis
 epatis sanguinis generatiue quamquam: hoc a splene
 magis q̄ ab epate causetur. & hoc ab illis magis quaz ab
 epate. Ad hydropis consumptionē epas stomachus splen
 et alia adulerantur et consumunt eius vltimum gradum
 et consumūt ipsa, malitia epatis stomachi gnedegū & sple
 nis omnino concomitatur in onere flegmaticis et contraz
 rū continuantur ad se invicem hec membra & eadem regio
 ne cum ipsarum virtutum digestuarū stomachi et epatis
 correlatiua perditio. et hoc accidens sequitur fluxus quasi
 quamlibet specierum hydropis maxime in sine. Illam au
 tem prius ex illis salstate gnedegū: et virtutis sanguinis
 generatiue non attrahentis nutrimentū ab eis s; preteri
 tam consuetudinem. Et sequitur hanc speciem vis ad mor
 tem velut vmbra corpus. Scripsimus autē in tractatu epa
 tis et splenis magnam partē huius egritudinis cure, max
 me circa principium. nam quozum iam consumatus est hy
 drops cū diuturnitate temporū in corpore infiguratus ante
 me grauat officia spiritus extinguit ardorem, debellat naz
 tura regens, custodit corpus relinquimus neq; onus illoz
 cure inscipiendum est maxime cū spiritalia lesa non dubi
 tas quozum se. nō separatur & mala accidētia iam inualue
 runt & inimicatur cibū & virtus appetitiua & cōtinue lan
 guent bibere aquam frigidā est res nō recipiē curā.

Quia

Quia huius egritudines est. Primum in vita landabili.
 Secunda coartat materiā. Tertia abscondit eā. Quar
 ta reficit membra mādantia materiā. & maxime virtutes
 sanguinis generatiuam: quozū malitia coacta fuit egrotaz
 re. Quinta corrigit accidentia: & est hoc aliquando ppter
 ea vt obuietur periculo accidentium.

Primum autem esse cōplent administrationes regimini
 in. vi. generibus rerū de quib; est elegantior. cibus sic; vi
 no calido affinis: & contrari; compositus febricitatibus: et
 aer sine paludibus: & aquis & cadaveribus mortuoyz. Cib
 considerandus est in quanto & quali & pprietate: sicut pro
 pte cibū boni nutrimenti: & pmntabilis nō generatiuus
 ventositatum: nec sumas fm appetitum.

Inde Dyascouides. puluis ylopi attenuat vtrē hydros. Diso.

h. 2. fol. 35. r. 1.

De egritudine inibus

psis: pisces: et omnia liquidorum genera sint eis molestae: et diligant corporis exercitium et carnes: vulpini. et castrati: ne perdicum: et caponum dilecti: et que hoc curia pcedunt paulis cum aqua pluviali confectus salita.

Utriusque macer gallica. e. efficacis vini impmixtum subtile odoriferum. et stipticitatis et ponticitatis parum habens: et esset elegantius vini ebalatum: et vini cum sene fm doctri nam nostram. dulces: et grossum est malis. et si debet pmisce: ut assoctetur aqua mellis. et sicut aut potu sup repletionem: et potum oem aque: et fugiant aqua tanqz basilicis: et elegatis: et ieiunium repletionem: et abstinere super sitim et famem est bonum primum. et nocet quies ante et post cibum: et mans datum est fm legem cibum: et potum certo pondere eis p: pinari: angustia: tristitia dolor: et sollicitudo laboriosa vite sur: eupatorium et ruta est eis cibus medicinalis.

Utrumque adaptat. ut ei facilius fiat. expulsi. qualia sunt ori mel squilliticum narcoticum. aqua lactis bullita cu epithy mo et sene. succus se. maturozum: ebulorum: resolutus cum pulpa castie. et proprie hydropsi ex causa epatis. et synopus eius. cuius hec est coeactio. R. Incci se. ebulorum. se. matus rozum sambucoru. an. lib. iij. succi eupatori. succi endivie. an. lib. ij. pulpe castie tamarindoz recentiu. an. 3. iij. zucchari lib. iij. aromatizentur in sine sui cu hoc qb. R. Galia: se. ario fil. zedoarie. masti. croci. an. 3. iij. Dosis est. ij. vel iij. cum aqua mellis squillitici in matutino. et mel de po lodio aniso et agarico. et est efficacis medicame et ponens materiam in necessitate expellendi. et similia.

Utrumque rem complent evacuaciones decetes habetes prerogativam ppuetatis maioris educendo hac materiam quarum fama et memoria rememorat. Clysteria lenia: et acute suppositoria: et emplastra supra vmbilicum: et balnea laudabilia salita. et sulfurea. et cauteria. pronocatio emor roy. eurent omne genus slobotho. et forte in sine purgato corpore et postto in via salutis aperit salustella. Cauteriu non appropinquatur speciei tympanitidis: nec aselitis pen tus. nam illud est mortale. quando tu iam medicatus hac speciem hydropsi tympanitidis cum medicinis rememoria

*Curatio in
Promoente.*

Panis

Digo. 2.

Syl.

Oxynd.

Phloia

Membrorum nutritionis:

his et rememorandis. et non consequeris curacionis effectus. tunc considerat infirmum consecuta est debilitas aut est cu eo infirmitas aliqua preter hydropsim. aut si sit cu eo tussis: aut vtrius solutio: aut similia illis. tunc cane ne medicis ei cu ferro: qm illud est timor. si autem est in via salutis aperiat salustella: et si caret omni egritudine preter lo la hydropsi: si autem non est puer neqz senex. tunc modica cauterij est dissectus. et eiogari cu sectione ab vmbilico. si hydropsi fuerit ex parte intestinoz quantitate. iij. digitos. ad inferiora in directo eius super pectines. si ppter egritu sine epatis: si sectio tua sinistra ab vmbilico. iij. digitos. si ppter egritudine splenis sit sectio in latere dextro eadem quantitate: nec iaceat sup locum sectionis infirmo ne currat hilitas plurima ad locu debile: et pfoxa cutē: et euacua ex aqua in hora quantitate mediam qm si maiorem pte ena: cuares in hora fortasse moreretur infirmo ppter resolutio nem sui spiritus aialigant accidit sincopis vicina morti. ve rumu euacua ex aqua 3 q significabit tibi dispositio in firmi ex virtute pulsus ei: et ex bonitate fortitudinis corpo ris tunc extrahere infirmo: et retine aqua: et itera cu instrumē: to die altera si vides infirmu tolerantes. extrahere quantitate parua: et facit dieb aliqb. in ppter timorem. si times super infirmu vt dimittas ex aq quantitate. magna. cura ipm cuz sepultura in arena calida et sudore multo balneo: et sole et spectet sup sitim: et cura ipm cum medicinis exiccatis do nec sanetur: et cauteriza si expedit super stomachum epar et splenem non chratine sed adustine.

Quarta rem coplent stomachi et epatis virtutum rectis ficatio digestinaru et retentinarum: et mudificatio venaru suedegui: vt seruiant epari et epar attrahat ab eis et assimilet. Nec ptermittas confortare cor et spualia vt repellat no dium nutritiuoz materie: et respicias matrice fm oem via sui adituoz. et viam viuificationis et recificationis stomachi et epatis: sicut scire te fecimus confortamus stomachum. cu mastice fm oem modu administrationis eius: et est me dicamen dilectu stomacho cum oleo masticino supasperge do pulnerem masticis: et myrti: et alijs fm q dimerse sunt vt tris nature sic diuersa sint genera medicaminu dilecta sup

De h.

De h.

Syl.

P. h. h.

G. h. h.

C. h. h.

De h.

De egritudinibus

Abus enigmantissime tua enigilet solertia.
 Medicamē cōe qđ hbc morbu destrui alteri simili vires
 addit. z fortasse quedā virt' cōtinuo curat e in diversis na-
 turis letificare epar. facit clarificare sanguinē est potētiss
 mu. In cura huius egritudinis subtile z maxime odoriferū
 vinū bibere est ex maxime facientib' hylaritatē cordis et
 epatis: et mundificat sanguinē a colera z fortasse facit san-
 guinē furiosum z colericū: z facit et minera spiritus reddīt
 irradiosum cor vt influat: z irradiet calorem p membra est
 pabaliū cōplexiōis qua vita cōsistit. z corrigitur pene asiatō
 posito in exutus poros vaporosum ingreditur. Quis aut
 subtile et aara manu bibiti cōfortat virtutē asalem z spi-
 ritualē: z illuminat potentias sensitivas: z oia instrumē-
 ta ale et cordis. Primus vinum de vitibus molit' fuit edn-
 cere inter sapientissimos est pputandus. nā sicut lupinorū
 amaritudo aqua iniecta tollit. sic anime nostrae asperitas vt
 no ebibito in dulcedines est mutata. z facit contrariū eius
 plus. et est valde dilectum in malitia suedegni.
 Quinta rem cōplect in malitia suedegni. nō qđ frigida valde,
 z aqua lacris capiarum est dilecta in hoc. z quecūq; impro-
 pietate z natura spūali respiciunt. z repellunt accidentia
 et mitigantia dolorem epatis z splenis: z ventris accidētia
 cum emplastris z clysterib'. z fortasse cū balneis valde sit-
 pticis z consumptivis corpore mundificato.
 Dixit vascoides balneū de seminet folijs tuniperi est
 efficac. Tyrisca magna cū vino decoctiōis betonice ē me-
 dicamen bñdictum in sine rei. z post exitū balnei intestina
 et epar calida oim mitigant dolores illorum epatis z ven-
 tris: z hydropsi. Oleum de camomilla coctus cū cymino et
 ruta clysterizatū mitigat oēs dolores ventris ex vōstitate
 z grosso flegmate creatos. Succus plāraginis ē medicina
 magna: z efficacissima hydropticorū sedat in eis magnū flu-
 rum: z remouet se. exinguit a pā intestinorum. attenuat vēs
 trem. sicut mendolam delinit: z cōfert hydropsi cā epatis
 propriā natura. z alijs speciebus hydropsis. nā z a pries-
 tate nobili h' spirare bonum aerem. et est ex maxime iuan-
 sibus in cura huius egritudinis.
 Medicamen orizetis magnū cōtra hydropsim. z respicit

*Non solum
et in eadem*

*per se
in impo-*

Noe.

9.

*Babren
Simplici
Suis. 1. 1. 1.*

Hydro-

3

*Infusio Effibul.
Succus Plāraginis Hydropsi
3 a 12 art.*

Membrorum nutritionis.

spualia. R. yris: succi marubij: aristologie rotunde z logē.
 lace pōdus equale. cōficiatur cum aqua decoctionis yris
 z melle: z detur cū aqua decoctionis gentiane.
 Inquit Sal. Electuaris yris est multarum vtilitatis z est
 efficac: z mirabile supio hydropsim: et debilitatem epatis
 puocarvinā: z laxat intestina humores diversos. R. aristo-
 lo. longe z rotunde: lace: squinanti: marubij: añ. 3. iij. ligni
 aloes spice. añ. 3. iij. turbitij. 3. v. 3. in 3. 1. aga. 3. viij. fenc. 3.
 y. yris. 3. iij. cōficiantur cū melle bono z dentur sū virtutem
 cū aqua calida decoctionis spartane z saturegie.
 Agretius elm contra hydropsim z frigiditatē epatis: z
 est efficac citrino color: z rectificat digestiōne epatis z stor-
 machi. R. aga. radicū lilij celestis: lace arist. lon. z ro. succi
 thicados. succi marubij: olivani: succi camedreos: camept.
 cyna. añ. 3. iij. folij gario. añ. 3. iij. renb. añ. 3. v. ligni alo-
 es ad pondus oim. Dosis est. 3. iij. sanat si deus voluerit.
 Syrupus ex inuētiōne nostra adequas materiā. sponēs
 eā in necessitate ad expulsiōne facilis: z respicit epar: z sto-
 machū z spualia. z est efficac in oī materia. R. scolopēdrie:
 capilloz veneris: asparagi. bursici: apij: vel hāce: v. opt epi-
 thym: radicis: cucume. a. lini. eupatoriū yue: marubij: aslari
 thicados: añ. 3. iij. tamarisci. capa. sūmi hedere: squinanti:
 ellebori nigri: radicū ebulorū: gētiane: dictami: añ. 3. iij. ani-
 si. polipodij. agarici aro. masti. galange serapini: mezereō:
 añ. 3. iij. violarum rosarū seminis cōim: z endiuie: portulace
 coliadri. floz botaginis: seminis absinthij: lapatij: sumiter
 re. añ. 3. iij. aceti. 3. v. mellis q' sufficit. Dosis. 3. iij. cūz aq' yue.
 In matutinis est virtuosus: si deus voluerit.
 Dyascoides dixit Magnētis. 3. iij. cūz mulla ppinati at
 tenuat ventrē hydro. z educit humiditates mncillaginosas
 z ponit concordia membrorū dilectā: sūmi hedere cū muls
 sa datū remouet oppulsiōes: sedat dolores et maxie affert
 inuamenti hydropsi: si deus voluerit. Cōmuna sap vmbi-
 lico buri: vinctio forris ē medicina bñdicta. Japans virez
 sine turbatione nature: z maxime si iungatur cūz eo aliqd
 colloquintide rapit proprium humorē.
 Clystere efficac educēs materiā globosaz. R. radicū. cūz
 ca. a. lini. ebul. añ. 3. iij. yio. lupulorū rute. fetide. cētanree mē

*Caly
Electm
Guedis.*

*Electm
Agreij*

*Syrup
ki. 1. 1. 1.*

Magnētis.

San. hader

*Simplici
Suis. 1. 1. 1.*

Hydro-

*Dio / ro: de magno
3 hydropsim.*

*Dolor
ventris
colicæ*

Membrorum nutritionis.

rat infrigiditas calefacit: rarefacit flegma imbibit: in ne-
nis cōfortat substantiā eorū hydropticos oīno extenuat cōsta-
deret vīrū motū: et est vtilis iestuno stomacho.

De doloribus vētris et intestinorum.
Cura huius egritudinis in .ij. partes sufficēter diuisa
est. Prima est sollicitudo festina circa accidētia. Secūda
res est mundificare materiā si humoralis est cū adequatio
ne si possibile fuerit q̄ fugat dolorem: et causam et e contra:
maxime cū humoralis est illico faciēda sunt genera medi-
caminum cū tarditate nō recipiāt longā. Regimē credo nō
scripsimus iam: et fortasse aliqd medicinale recipiūt. Regia
men erit subtile: et facilius pmutabile absq̄ vētositate: immo
moldicās et mouēs vētositate oppilatē grosso flegmate na-
tā indicēs et scordeon ē de elegātiōi: et i colēdiōi medicamē-
ne medicamēti alijs laboratorib⁹ et alijs p̄plexiōe grossis
Cp̄mā rē p̄sumāt balnea appositioēs vētosarū sup loto
dolois et dysteria acuta s̄m partē catartici lartās p̄plexiōe:
et p̄prietate humores flegmaticos: vt agaricus iunzi. ē affo-
uat⁹ est medicamē subline: et efficac̄ tyriaca magna cū opti-
mo vino est satis dilecta.

Conquit typpo. bacca. lauri puluerizata cū equo aniso.
est medicamen remouens omnem colicam: et alibi scripsit:
et laudant flores nucum caducos contra colicaz: et omnes
dolores interiorum ventriculorum propinari cum vino cas-
sido parum mixto in colica: aut cum cana simpliciter dyl-
stere educens flegma cruduz et grossum expellens ventosil:
lati extendentem intestinum: et sanat si deo placuerit. R. ru-
te. ʒ. i. scordeon. ʒ. ij. cimini: anisi. an. ʒ. i. baccharū lauri. ʒ. ʒ.
f. ale fetide. ʒ. ij. mellis. salis indi: an. ʒ. i. bulliant in oleo oli-
uadi: et paretur dylstere. Et vomit⁹ non est res extrinseca a
cura huius egritudinis cū aqua rassani: et raparū semine: et
est medicamen qd colicis occurrit. Balnesi aut si nō times
nastragium virtutis p̄cedit dylstere et ponatur in balneuz
scordeon anisum baccha. lauri camomilla: spica nardi: et q̄
hoc procedunt cura.

**Cōfectio mirabilis cōtra colicā et abscondit materiā: et re-
monet accidentia: si de⁹ sublimis voluerit. R. anisi cimini
iunzi. fenice. salange: scordeon: asparagi. an. ʒ. ij. a se fetide.**

*Medic. p̄ Batta Lami an p̄dempta.
colicæ p̄ Anisyum*

De egritudinibus

notis: an. ʒ. ʒ. i. iij. acet. ʒ. i. salis. ʒ. ʒ. i. mell. ʒ. ij. oli-
violari. ʒ. iij. p̄cedant hec lectioza. Succus verbene bibis
cū aqua lactis caprarum est vltimum medicamē in puocā-
do vīnā: et sedat toruositatem ventris dextri.

Ceroti attenuans ventrē grossum et tumefactū. R. salis
semesulfuris vini butyri: an. ʒ. ij. cere terebēntine. an. ʒ. i. ru-
te: absinthij: cineris quercus: myrthe: masticis: olibanij: an.
ʒ. ʒ. vine vaccine. olei cōis: an. ʒ. iij. est vtile si de⁹ voluerit.
Pillule maiores de mezereon purgātes oēs hydropticos
educūt flegma grossum solerā hāc et illā et euacuat aquā cis-
trinā: et corrigūt accidentia expugnāt effectiā causaz: oīno
extirpant iuuant mēbra mādanātia inuamēto magno: quas
rum vīus restituit sanitati si deus voluerit.

Confectio. R. miro. in genere. ab sin. aga. electi. ʒ. iij. reus
bar. ʒ. ij. spice nar. ʒ. i. mezered triduo i aceto correcti. ʒ. viij.
serapini oppo. masti. laccē. an. ʒ. i. myrthe electe s̄da. dia
sa. an. ʒ. ʒ. aloes boni epatici ad pondus oīm, quedā gūmi
dissoluantur cum vino et informētur pillule parue. dōsis est
pillule. ʒ. i. in matatinis magnis.

Syrupus magne prerogative proprietate et complexiōe
cōtra hydroptism: et confert paralyti si deus voluerit. R. se.
rute domesticæ: origani: yfopi: epithymi: macis: pentaphi-
lon: zedoarie: herbi. acoxi: folia salicū. herbe. paralytis. an.
ʒ. ʒ. i. celidonie. myrthe. thymi: sumiterre: eupatoriū: lapatij:
citrore: portulace: cottandri: gentiane: altilie: enfragle. dita
miradidis ebuloz: cucumeris agrestis: bilonie: elleboz: ni-
gri: an. ʒ. i. buglosse: verbene: arnoglossē. an. ʒ. ʒ. i. feminum
apij. se. cōmunitum sambuco: zam. tamari. mezereon. ebuloz
omnium. an. ʒ. ʒ. i. macis myrthe. magnetis: serapini: arnos-
nia. laccē. spice. gummi edere. gario. galāge. an. ʒ. iij. tamar-
risci lib. ʒ. acet. ʒ. iij. zaccha. lib. iij. Dosis est. ʒ. ij. in matu-
stis cum aqua eupatoriūz masticis. educit humores diuer-
sos viscosos et compositos: et est sicut bezoar hui⁹ egritudi-
nis et aliarum vt eius compositio ostēdit. **Balneum** laus-
dabile. R. aque currētis olei oliuarum equo ponderē: ares
ne: gipsi. salis. an. lib. ʒ. i. sulfuris. lib. ʒ. i. baccharūz lauriviola.
ro. flozum roris marini. an. lib. ʒ. i. magis cōsumat qd dissoluat
dissoluit et resoluit ventositatē. super calefactionem refrige-

*Ceroti
ventris
atrima
Pillule
Syrupus
L. 65.*

*Hydroptis
Syrupus*

*notis 7
L. 65.*

Nota pilulas.

De egritudinibus

3. i. p. pretri vitramarini. 3. ii. aristo. ro. 3. ii. dictami. 3. f. myr.
r. he. malicis olibani. san. dia. añ. 3. f. opii thebaici. gra. 1. bal.
fami. 3. f. agarici. 3. ii. mezereon. 3. vi. ellebori ni. 3. ii. turbitu.
3. ii. diagridij dissoluti cū maitice & repressi in pomo. 3. ii.
aloes boni. 3. ii. f. zaccchari. insufficienter. dosis a. 3. i. v. q. ad
ii. 3. sepius repetita buri: associati cū colloquintida sup
ymblico: soluit ventrē & remouet colicam: si deo placuerit.
Clystere benedictū p nobilibus cōplexione cū suauitate
educens flegma & melancolicū humorē: remouet omnē vēr
tositatem: & sanat colicā si deo placet. R. anisi: croci polipo:
dij trit. ana. 3. ii. bulliant cum aque lactis captarum. lib. v.
& distolue yerepigre. 3. i. mellis. 3. ii. salis. 3. i. olei viola. 3. ii.
fac vnum post aliud quoniam non est turbans naturā. Exu
let a cura huius omnis slobberomia: & omne frigidū nar
coticum assumptum sit regimen confortans & dilatans ani
mā: ne tabescat virtus in extremis confortans & dilatans ani
monem & accessum ad locū doloris.

Salienus dixit aqua camomille calida debita remouet
oēs dolores stomachi & fortes intestinox & reud.

Salienus aqua calida cū aloē sanat oēs lāguozes corpo
ris si deus voluerit. Spongia marina magna submersa in
vinoz bullitū cū camomilla & lauro calida quāstū sufferti po
test apposta super locū doloris magnifice auxiliat. Sub
mersa in aceto: & bullita: cum sale calida apposta mirifice
operat ebulliens dyasozat et egreditur vis ad p. fundum
ei viri annichilat & expurgat quā inuenit materiā oluo.

Pillule efficacissime cōtra oia genera dolorū frigidozum
siue sit materia in vis expulsiōnis pprie: siue imeseratio
aut in ptellatione venarū mēbrozū: & a neruis & a isturis
astrabit & sanat languozes eozum: si deus voluerit. educit
flegma & colerā virāq: & sunt bone contra podagrā & hmoi
egritudines concomitantes hāc. R. colloquin. electe lauda
ni. boni. añ. 3. vi. aristo. ro. aga. electi. ana. 3. ii. succi rosa. 3. f.
diag. masculia. añ. 3. i. iii. dyagridij & mastix redigantur i cor
pus vnum. cola & laua cū oleo rosaceo in corpus vnum cō
ficiantur pillule magne cū vna silla vini pontici. Dosis quā
isur do: mitum contra egritudines quarum mater est hu
mor: cōpositus: & infiltratus cum duritate in altissimis

Lib. 4. v.

Ajca:

Ditq.

Membrōrū nārritionis:

membus & iuncturis & cathenationibus pōdus. 3. ii. v. q.
ad. ii. i. incolumio: visus est habentibus podagrā arteticā
& cerebri egritudines. ii. vel. ii. pillularū cōtinuatio de ter
tio in tertium quā itur do: mitum & post eibū & cūz dolosa co
lica colasizat nō est hōz distincta: sed cū necessitas clamat
pollēt inter alias pterogamas pprietatū nobilitat: & cōple
xione earū aspectus: & dānuz est ad egritudines simplices
& cōpōlltas diurnas & sepultas in minorz occultis mē
brozū frigidoz: facit cōtra pessimas matrices & egritudi
nes & vulnerum corporum fraudulenta.

De fluxu ventris.

Tertia nostra intētiōe sectio irrephebsibiliter implē
tita est cuiuslibet fluxus cura per electuarū natiūcū
spontanēz natura inuitat: imo vim patū sine lege humo
re fraudulento purgēte & mordicante humorē: namq: soz
tassio non egrediente nequissime exco:iat sanguinosa inte
stina: dicim⁹ si quidē i epaticos flueret: cannales vulnerā
faciēs emanare humozes sanguini mixtos murmurat aia
& trisatur natura cum videt se violenter depreddari ē hmoi
materie actio furiosa velut gladius in manu sanguine ine
buiati furiosi: terens naturam extinguit spiritus ardorem
continua euacuatione. Cura huius egritudinis sunt tres
res intentio. Prima pcpna oim intentionum sit cura regi
men ordinandū laudabile hylaritate circūspecta im om
nem administrationez. vi. rerum quas scis dilatans alant
confortās cor: oēs ptes membrorum & virtutes vt fortiores
existant. Scōa res est sollicitudo pspicacissima vis repellāt
hanc lethymosam & fallacem materiā causas fluxus pter
cedente adaequatione & blandimento hui⁹ materie. Tertia
res ventrē stringit membris auariciam pstat: retentiā re
leuat arterias. & ponit materiā vt restarent pdicta: clau
dit ostia aperta venarū numerarum offuscat turpitudinez
nature letificāz eā. Quarta corrigit accidētia. Quinta recti
ficat mēbra mādatiua. Sexta sedat fluctuationē & agitatio
nē in corpore eoz ponit silentiū mēbris & pdest nature ale.
Et est pcpna & visima hec intentio in sedando oim fluxum.
Epumū cōplet diminutio cibozū: & maxime difficile pma
tabulum abiq: ventositate et mordacitate prohibenda cas

Lib. 4. v.
De fluxu ventris

De egritudinibus

Morum actu & frigiditas ultra sibi gradum narcoticorum: maxime in principio est leuissimi moris sub vmbra membrorum fallacem est cura soporifica & mendosa prope in multa materia non abscessa simul priuat & accelerat mortem. & non in nulla necessitate vni multum potest naturam. quasi amor debellari quod ipsa sua virtute punari si videri necessitate te cogente narcotico magna tibi cautela adhibeas cum timore naturam do ea corrigendo complexionem tuam incompletam est eligantur & tutius vni eis in emplastris quod in potione. & operatur cibi effectus prohibentes sedatione sibi somnum. Somnus quidem cum quiete dulcis cum suauitate anime delectatione nature. est cura prima huius egritudinis. Sensitiorum quidem medicorum cibant hos & illos cibo grossissimo: & pene impermutabili ignotares: quoniam hec sanis indigestiones faciunt & indigestio mater est ventris fluxus et morbus diuersae nature: nec proportionatur agere hoc obiectum. certe magni folles super parum ignem non liquefacti sunt massam ferream excedentem virtute ignis neque parati sunt ad fundendas violentiam quidem ignis liquefactione committit si passim nihil resisterit aut multum digestio non completur. & si minus aut plus similiter ageris & obiectum secundum legem non excedit virtus modum virtutis contra riu nec econtra faciunt: & diuertunt materiam ab actione fluxus: immo obliui huius propter quod insufficientis esset hoc si nature morus hic esset. Scriptum est ea in vita. quid est idem in eodem subiecto inuicem obuiant sicut ageris & pariter oino distincta in situ absurdum est posse aliquem morbum curari absque ope nature: quod propter vitam amicitia nature regimine pleno delectatione cibus est ei dilectus sicut ageris & odoriferus facimus hoc cum societate aliarum rerum huiusmodi sibi hoc i natura: & sedamus putredine acume & audacia humorum natura egrediente sua aduisione & furia dolosa & copient hoc vitet calida frigida cruda & impmixta vino potenter sicut co & odorifero et continuo pane assato et associato mixtas aqua malicis cibo & potu quia fluctuatione & motu nature ageris perhibere non possumus propter casam virtutis & defectum caloris influentis ilico operatur abstinentia securus prolongare quod periculum fortasse irremediabile incurrit. Et scriptum

Membrorum nutritionis.

scriptus est minus malus esse repletionem quam inanitionem maxime scurrere morbos maxime sibi omnium modum administrationis est vtile medicamentum fructus bucce in cibo & potu proprie nare optime cum salute potest. Nullam eorum regimen ab hac specie sumamque expollendum aduulteretur ex eo cibus & potus et medicamentis aqua pluuialis: est melior omnibus aquis & cocta est magis obediens maxime aliquo spiritico & odorifero associata: & regimen consolidatum & faciens adhaerentiam et vniorem partium & membrorum est elegantissima. & magis respondet post abscissionem huius materie scissimae vlcerae & excocturae sibi hoc principium adhaerere & blandiri ut facilius ei committat ad expellendum ne ortat error maior non presumetur absque aliquo blandimento expellere hunc humorum latrorem cibis eos delitiose. Quarta assantes est eorum feruoribus rerum delectabilium cantationibus melodiosis dulcissimis ut obliuiscant assella delectatio & societas securior existit somnus quidem ei non prohibeas carnes asse maioris nutrimentum et confortationis existunt. Quelli ouorum molles in acetum mixti & decocti conferunt ex parte nature. Virtus aceti inanitionem replet & repletum inanitione iam nota est ab expulsiore magno non plongetur ab eis locus assellationis morum sibi fluxum augmentat: & est salutaris nihil moueri adhibere eis omnes delectationem quam noueris eos delectasse si inhonestum promitte & ea spe nutriatur.

Secundam rem complement adaequatio quedam cum blandimento & festina ante vllum defectum nature male materie expulsiorem quod omnipotentis & summi dei facimus aduulterum cum medicus habeat complexionem innata artificiositate acquisita a deo mutata: sicut hec medicamina gloriose. Aduulterum rabolanois gen era conditorum & associatorum reubarbaro. & assum pro silium conuulsu reuonitich casia cum reubar. asso associata blanditur huius latronem apparens cum associare rapiens ipsum simul cum hoc et expellens sedas per hanc viam accidentia dolorum. Aduulterum rabolanois medicamentum secundum legem magnificum educit materiam hanc relinquens vestigia consipationis in membris post expulsiorem dolosi latronis reubarbaro magis lest pro pietas & natura sedare omnem igitur fluxum sanguinis per quolibet parte proprie scriptum

Q. Q.

Li:
oblectato

De egritudine

si conferre dolore pungituum et habet hoc credo denotas
tione celesti ut sit medicina dyssintie est ei? puocatio cum
succo plantaginis modico et petito mo non assiam cu cassia
pendit natura adhue forti precedit assiam hoc. p siluz friz
rum et aquassatum cum oleo est medicina omnium ventris
fluxu cotenasmon humore pericytantium sinqhomati no
naturali. Clystere ordeaceu cum oleo rosaceo et melle em
gni tuamenti circa principium blandiens abstergit visce
ra a malitia vicerate ea et confortat et relinquit aliquale con
stipationis vestigiū sed tua inreest bn scire qn clystere est
necessariuz positione et complexione et quiviribz cognoscas
si inferioribus medijs aut superioribus intestinis est exco
riatio vbi maior et vbi situs fraudulente materiez scitur hoc
p differētiā sicut dolor et puncture et incensionis et p disse
rentias scientie pcessus precedentes sanguinē vel sequen
tes vel mixte simul egredientes p alia oia que sapientes
scripserūt signat excoxiatiois vere tradiderūt qualiter sas
periori et inferiori puenit et te qdē oportet scire illud aut si ex
tenue? euestigio medico derelicto nulla accedere cura tūc
est cū his que pprietate et complexione virtutem materie
frangunt et expellant a corpore.

Post illud aut que virtutem incarnandi et consolidandi
habent innatā et acquissam artificio sociali electiois par
tate corū quietis gaudio aere temperato delitioso et om
ni tali regimine et scito q balneum est ex eis que magis lea
dunt post farmaciā factēs mala multa nisi forte dum quis
immoderate subicitur: tūc enim balnea esse necessaria dia
ctimus dilatanda et aptenda post illud stiptica si a materis
excoxiāte cura est adequatio illius et blandiri ei post illud
vt facilius expellat. Clystere tunc magis rectificans est cū
intestinis inferioribus est excoxiatio. Potio mirabolonica
cū superioribus vtraq in medijs: et vomitus facit ad oē gen
fluxus cum preuisione tū spiritualium diueritū materiam
q in pūdiciū ipsoru erat: necnon balnea et ventose neces
saria dicim? maxie ad sedationē doloris. Aloes aut nisi q
ei inest vt aperiat ouificia venarum: est medicamen nobile
preseruans a putrefactione remouens dolores educēs sim
exigentia educendi hec: quod si associetur loto tertia pars

Membrorum nutritionis.

sanguinis diaconis q̄ta sumi q̄rcini. et fiat pillule cu3 succo
eo plantaginis erit inde capax ad quilibet re hui? cure ad
ministrētur hic pulmitus eductentia.

Cū aut noueris materiā abscissā p cessationē doloris et
surculatōis aduēt? detis vtar? tū sigillatim et vnictib?
gtes mēbrozū et solidatib? ea adinice. Cōfice hoc electua
riū ppina cū adintorio inimēsi et excessi creatoris satisfactet
tibi in educendo materias causantes fluxus si deo placue
rit. R. mirab. citri. assatoz: et nō ifuozū. 3. viij. p silij conquis
sati cū oleo ros. 3. iij. pulpe castie. 3. iij. renpontici. 3. iij. rub.
mediocriter assati. 3. f. masti. 3. ij. spodij. sandal. an. 3. i. f. fiat
electuarium cum succo plantaginis et cynamomo. dosis a
3. ij. vsq ad. iij. cū aq̄ pinaiāli cocta. post illud ppina hoc. R.
sumach. 3. ij. san. dia. 3. f. mummie se. plātagis. an. 3. i. accarie
hypoq̄iti. balanste. an. 3. i. sumi q̄rcini. ora. iij. spodij. sthes
ne. an. 3. iij. boll anisi iusq̄am croct opij thebaici stora. an.
3. f. musci. gra. iij. factrociscos. 3. i. dosis vñ? cu3 aq̄ ros. hec
adhibēda sūt secandū magis et minus et fluxuū genera dis
neriozū. Ad dyssintia periculosam. et omnem fluxum quo
rū cā est materia scissua: dura. dyarie aut et indigestionē
et hmoi fluxibus hoc curū pcedentib? sufficiat confortatio
nature et sigillatio membrorum. Piantago inter omnes ha
betur complexione et proprietate circa dyssintia polletia
nat apolestmata est mois colere rubee et manifestum inua
mentum intestinis confert: confortat ea super omne medis
camen sim omnē modū. exhibe i syrupo electuarijs grossis
sicbis: si possibile tibi fuerit.

Tertiam rem cōsumat stiptica medicamina et quecuq p
prietate ventrē stringunt et virtutem hnt incarnadi et coloz
lidandi confert membris pstratis et deperditis refugiu: et
nouā restituit vitā virtuti mēbrozū ouifica venarū claudūt
mineras membrorū reparant: da eis in saluamentis pres
stātib? berberis. saccus mente sumach fruct? myrthe non
vides q̄ coita inspissantur et fortificantur et per appostios
nē gallarū et stincorū quāto magis in q̄bus natura operat
viventū cōsistunt et ne pretermittas quin cadat in cibo? po
tu aliqd mastice. 3 pericon est medicamen simplex habēs
celesti virtute cohibere fluxum: et ita q̄ lotis pedibus in
R. Q. 14

De egritudinibus

fero sedas fluxus. Agrimonia in cibis cofert ignamentum magnu. Dyfinterie cofolidare species oes dilecte & maxie mania & exhibitio minime cofolide cu. 3. i. qrtas radice ma dragore subtilis farina & vitellis onozu adinuice comistoz sic propinata ieiuno super linitu medicame pfectu modicu ruziace copefcit: si deo placet omnē fluxum.

¶ Tytiaca cu vino mixta aqua fluniali de coctiois mandra gore de sero in hora dormiendi propinata est verax satis ex perta in sedando fluxum & quicquid stipticu in cibum p huc uere poteris prosperam inuenies. Succus plantaginis cu e q parte succi myrthi & cofolide. iij. cannozu rubi. & iij. acer ti bullit ad cofumptionē dimidie partis post illud cu melz le ad mellis spissitudinē: adde in fine mastice balanste ma mach hypoquistidos accatie. ana. 3. iij. opij. grana. ij. citri. tri. i. mandragore. 3. p. Summi quercini arabici: vernicis an there: añ. 3. iij. mulci gra. iij. flar trocis. 3. vni & da cu vino sti prico de sero & mane.

¶ Sunt enim si deo placet efficacissimi sufficientes i sedan do fluxu & accidētia. Uentose magne sepe repetite in cōca uitantz manū & pedū cofert ad hoc.

¶ Artica greca: cum aqua pluniali. cocta mixta cny farina ordet & in eo mēte cataplasmata stringit vētre: & cu balneis si vidēris expedire habētibz virtutē incarnādū & strigēdi: vē trē proprietate & omni virtute rememoratiōnem dicemus.

¶ Trociscos exptos in olifnu dyfinterico scire te fecimz.

¶ Quarta rē coflet sedatis dolores & oēm mēdosaz delecta tionē affellādū: vī balnea ad hoc vtilia empta ad hoc pprie appofitiōes ventofarū regimen inde necessitatis.

¶ Quintam rem complent confortantia epar stomachum et alia membra minerosa & maxime propinqua vhs pprie expulsiōis euacuantia ventres circa primam expulsiōnem fit attractio ab alijs longinquis & longin quioribz & ipsa q dem membra in preiudicium ipozum mittere cogit per mineras apertas propter attractiōē euacuitatis humoz ipozum materiam fortasse minime egredientem stiptica et odorifera medicina hoc complent et que cum ipozum mē brozum nataris affinitatem habent ppinquam & similes & que ad oppositum eis vias ponunt expellendi & attrahēdi.

Membrozū natiuitionis.

¶ Sextā rē coflent somnus & quies narcotica qm mēdoe sam virtutē habeāt in operatiōe eozū inuuant & confectiōes diuerse: quarū noriciam trademus in hoc canone.

¶ Cofectio pillularū filij zacharie cofibētū fluxū mēbroz pfontātū inuamēto magno si deo plz. 3. añ. 3. i. mastice sumach pillorū lepotie, balanste sanguinis draco. se. citoz niozum. añ. 3. ij. ligni aloes. 3. ij. lensti: olbani mandragore terebentine ros. ana. 3. i. confice cu succo arnoglossē. Dosis est pillularum quatuor.

¶ Pillule coflipantes naturā & ventrē maxime qm fluxz ex debilitate virtutis reftitue est: confortant intestina & mem bra interiora. 3. ros. pulueris granozū myrthi sumach lus ti armeni equaliter confice cum succo plātaginis & da cum aqua decoctionis granatozum.

¶ Medicina magna sedas fluxum ven. proptie qui seqtur causas frigiditatis membroz & iste modus quādo accidit vix separatur. 3. cynamomi ligni aloes garoifloruz añ. carui camedreos ariso. ro. asparagi. añ. 3. i. conficiantur cu succo altee & ligni aloes. Dosis. 3. i.

¶ Sympus ex arte nostra coflipans: naturam confortans intestina facit appetitū sedar stitum et febres eozum: si deo placet. 3. succi pulegij succi mēte succi malozum lunaticoz rū succi cofolide succi cidoniozum. añ. li. 3. depurentur post illud in balitioe ponātur balanste sumach berberis añ. seminz cidonioz. añ. 3. i. zuccari sufficiēter in sine aromati zetur cu cynamomi. 3. iij. mulci gra. iij. & cāphoze. 3. p. ligni aloes. 3. iij. dosis. 3. i. ieiuno de mane in vespere & i medio nocte cum aqua pluniali decoctionis ypericon.

¶ Electuarū de materia repculina verificat naturā: letiff cat eoz & oia mēbra & est bezoar extenuatiū fluxus diffen terici & quozūz vita subingata est motti: defendit costū deo placet. 3. pulpe cidoniozum palpe panis posse in aqua pluniali cocticia citri. añ. 3. i. p. 3. apbiri et iacintbi fardonū granatoz & fenugrece. añ. 3. ij. 3. edoarie. 3. i. drago. mast. co tal. rub. berbi. ligni aloes añ. cynamomi limature eboz calami aro. mastice sang. draco. sumi quercus. ana. 3. ij. p. ombre. 3. p. anri cocti. 3. iij. argenti meri. 3. v. mastis grana. iij. granozum myrthi. 3. v. confice cum zuecharo & aqua 3. añ. **¶**

Dysenteria
doarie. Dosis quantum sufficit cum vino valde odorifero potum
est ille expertorū inuamentorū quorum natura perforata
est propter inopia humorū calidiorū natura: si deo voluerit.
¶ Filius zacharie. Confectio constringens ventrem sedans
omne fluxum. R. pilosū leporis se. vitice se. plantaginis se.
ros. se. balaustrarum se. perforate. añ. 3. i. sang. draco. masti.
añ. 3. iij. cerebentine. 3. ij. confice cum succo plantaginis.
¶ Dixit Inain q. carnes panonis comeste. stringunt ven.
et inter alias carnes experte morbis laudabiliores dissipe
ricis existunt.

¶ Confectio troiscorum ex inuentione nostra: et sunt vitis
mi inter ceteros compellit omnes renmatizates: mineras
viscerum extingunt dolores fortes colericos remouēt cons
fortantes aliam facientes somnum et stringunt oē genus flux
tus: si deo placet. R. bdellij sandarace coaguli gallarū sus
mach renbarbari assari fructus tamarisci corticū granatorū
myrthi spice spodij. añ. 3. iij. iusdam opij croci castorei myr
rhe olibanī mandragore. añ. 3. f. se. ro. acatie hypoqstidos
balaustrarū san. draco. gallarū citri. anisi bolt. añ. 3. i. gummi
qrens semi. cidoniorū semi. pirop. añ. 3. i. f. conficiatur cum
rupo. R. mādragore. 3. iij. balaustrarū. 3. ij. cōsolide zedoas
rie: plantaginis. añ. 20. i. aromatisetur cum cynamomo et gas
rosi. 3. i. se troisco. Dosis cum aqua ros.

¶ Balne expertorū inuamentorū in fluxu vētris potans
naturā sedās acidētia mala. R. folioz pini zedoarie balan
stie folioz sic: corticis querc: torbarū acerbarū myrthe: la
pidū ignitorū oim possitorū in aceto post illud sufficiter cum
aqua pluuiali sufficiter bulliat vt balneetur sem posse virtu
sedie ac nocte. sedat cito fluxū si deo placet. Et si verificatū
est vōtose post balneū essent sablime lunamētū proprie sub
vmbilico hincinde. e in medio assiditas.

¶ Filius zacharie. fumigis constipatus. R. acatte balan
stie. añ. 3. ij. corticū torbarū. 20. i. folioz pini. 20. iij. lapidū
ignitorū in hoc aceto multum: cum supradictis bullito ex
tinctorum: cuius ebullitionis vapores per partem inferio
rem recipiantur: et proprie suis assellationibus valet opti
me: ingrediantur in loca emanantia aperta. ¶ Clystere ad
fluxum ventris. Accipe aque cisterne lib. iij. iucci plantige

Ex do panonis retinet aqua citra

Nicolai.

ginis. 3. v. in qua bulliat li. ij. liquefacture adipis ꝑ. xl. r. xl.
3. ij. adipis anserini. adipis pannonū. añ. 3. ij. corroboret et
confortat: superaspersat sanguinis draconis. masti. subs
tiliter pulverizatorum: añ. 3. viij. et sic tepidum saginosū vt
ventrē ingreditur q̄ si assidua: et repetatur sepe in die et
nocte est efficac et pbat: et pprie subuenit vicerationib⁹
viscerū. et defendit substantiam viscerum ne violentur et se
parat inter mortem et vitam: si deo placebit.

¶ Confortat viscera valde laxa adherēs eis in loco in q̄ edn
cū substantia intestinoz: q̄ interdū stringit acmē et vitium
siccure materie fluxū faciētis: q̄ si fuerit ex mala cōplexiōe
intestinoz flux⁹ statim sedat et remouet eum: si deo placet.
¶ Inquit hyppo. posita sita magna in proza capitis sepe
in fluxu vētris maxime colerico: et fm posse cōpletū confort
tat stomachū et epas. ¶ Emplastrū cōstringens ventrē. R.
succi. mēte: balaustrae: albuminis onozū: farine ordei. sang.
draco. apij f3 plecturā tuā: terebētinē boliarum: acetici: cas
phore: masti. olibanī: picis liquide. pone talē cōfectionē fr
gidā sup totū ventrē: et maxime sup locū vbi existimas pu
mo moneri dolorem: et gargulationē.

¶ Dixit hyppo. Recepit omni mane icuno stomacho: ma
sticis. 3. iij. cum aqua pluuiali confortat stomachū. et visce
ra et omnes partes membrorum adnutrem. et sigillant: et
sanguinis dra. eo modo acceptus. et est expertorū inuamētū
torū: et maxime cum succo plantaginis.

¶ Petri apponi medici clarissimi in librum.
Joannis adefne additio feliciter finit.

Antidotarium Nicolai.

Antidotarium Nicolai. Rogatus a quibusdā in practica
medicīne sudere volentibus: vt eos recto or
dine modum conficiendi dispensandiq; doce
rem et certam eis traderem doctrinam: in qua
de singulari vniuersam medicinarum: vnam tan
tum vel duas aut plures libras conficere scirent et quans
tam de vnoquoq; genere summorum herbarum semit: d. o. i. r. s. a. s.
Q. Q. iij. *pergo stad*

*Antidotarium Nicolai
pergo stad
Joannis adefne
additio feliciter
finis*

Antidotarium

verdas provocat: viam rotinis corporis aperit & fetus moes
suum & secundinam educit & vesicam purgat somachū ca
lidam facit, ventositatem consumit, vomitum compellit: ta
men in mulieribus nihil operatur fortius ad omnia, q̄ illis
sunt viliā propter quod cavendū est a patientib⁹ emorroy
das, aut fluxū vteris, aut disinteriā, octava nona pars cō
secta est lib. i. ℞. asari acori amomi se. atriplicis maratri.
ana. 3. i. & gra. vi. anisi. 3. ij. arisi. lon. artemisse castes. ana.
3. ij. & gra. xij. cetauree minoris. 3. i. & gra. viij. centauree
maioris dauci cretici. an. 3. ij. ellebori nigri. 3. i. solioz lau
ri. 3. i. f. & gra. iij. liquoritice. 3. i. & 3. i. lapini. 3. ij. melancij.
3. ij. myrbe. 3. i. & gra. xij. ozobi. 3. i. Nipterie. 3. ij. mace
donici. 3. ij. et gra. xij. piretri. 3. ij. & gra. xij. piper. 3. i. &
3. ij. & gra. viij. semis rute. 3. ij. & gra. xij. spice. 3. ij. & gra.
xij. pules. 3. ij. & gra. xij. peonie. 3. i. & gra. vi. ciperi. 3. i.
anoni. 3. ij. iquinan. 3. i. & gra. xij. garosilloz. 3. ij. radis
cis capparis cimini. an. 3. i. apij. samine. an. 3. ij. & gra. xij.
xilobai. 3. i. & gra. xij. mel q̄ sufficit datur in moduz auel
lane maioris cū aqua post balneum si cum febre est: si vero
sine febre cum vino aut mulsā dabis.

Blanca dicta est quoniā albos purgat hamoses. i. seg
maticos: valet cephalargicis & oculoꝝ doloribus: &
sanguinolētis tumoribus et lippis optime facit cōtra om̄s
ma que turbāt fantasmam rationem & memoriā. vtilis est
tremulosis epilepticis paralyticis octana nona pars cōfes
eta est lib. i. ℞. terebentine oppopo. galbani ase serapini
castorei antimonij sulph. bdellij aspalti armoniaci storacis
liquide carnis leonis diagridij enforbij agariet interiorij
colloquitiide ellebori nig. polipo. tapfic piretri squinā. pan
cedani asari ciperi peonie betonice camed. polij amoni les
visticci semi. rute. san. drag. an. 3. i. cynamo. gar. macis cardo
mommi anisi maratri balsami. 3. f. ambre gra. v. mel q̄ suffi
cit. doles. 3. iij. datur cū vino in quo coctus sit salata aut heri
ba paralytis in sero in modum castance.

Benedicta dicitur quoniam ab omnibus a quib⁹ sumis
tur est bñdicta si detur hñibus infirmitates: contra
quas inuenta fuit valet ad guttam arteticāz podagricis ex
sigiditate renas & vesicam purgat media pars cōfecto est.

Caustio.

Dosis

*Antidotarium
maior.*

lib. ij. ℞. turbitib⁹ esale zucchari. an. 3. x. diagridij hermoda
cylit. ro. ana. 3. v. gar. spice. 3. iij. croci saxifragie macropipe
ris amomi cardamomi selini spmatis petroselinī salis gēme
salage macis carni feniculi sparagi bunci granoz. solis. an.
3. i. mel q̄ sufficit def i sero cū vino calido admodū castāce.

Confectio alipte inuiscate. alipta. i. mixtura valz pueris
patientib⁹ asma & constrictionem pectoris. et etiaz nō
valentibus lac retinere. fit inde optimum famigium: & odo
riseram quo vtantur apostolici & imperatores in capellis
suis & intrat in preciosissimis medicinis & electuarijs. ℞. lau
dani purissimi. 3. ij. storacis ca. optime. 3. i. & f. storacis rub.
3. i. ligni aloes optimi. 3. ij. ambre. 3. i. cāphoze. 3. i. & f. mus
ice. 3. f. aq̄ro. quod sufficit. Confectio sic in diebus canicular
ribus pone storacem calamsam & storacem rubeam & lau
danum in catino ad solem cooperto cum panno subtilissis
mo ne puluis possit attingere & cum mollificata fuerint ad
solem pone in mortario ereo calefacto ad solē cum pistello
ferreo similiter calefacto & fortiter infimal conterantur doz
nec ad nigram demerant colozem: postea addes puluerey
lignialo: & in simal fortiter cōtere & campboze similiter post
ea contere muscum in tribus. 3. aque ro. et de hac aq̄ atis
quantulum madesac marmor: prius bene lotum & calcfa:
ctum ad solem & accipe. 3. i. cū tabula planissima de eadem
aqua madesacta super marmor: diu agitetur donec ad sub
ilitatem sanci. demeriat hoc modo facias super marmore
madesacto et tabula de eadem aqua supra dicta & cum rez
poueris super asperge de illa aqua valet: vs supra dixim⁹.

Confectio galle mus. que intrat in preciosissimis me
dicinis & electuarijs. ℞. masti. 3. ij. & summi. 3. i. camis
phoze. 3. i. hec autem bene terantur subtilissime. & cribretur.
tur. & trocisci inde fiant cum aqua ro. & siccantur ad vmbra
& postq̄ fuerint desiccati terantur subtilissime & misceatur
cum. iij. 3. olet sambu. bulliti & colati ad medietatem: deim
de misce cum speciebus istis bene tritis. ℞. cynamomi.
gar. nu. mus. ana. 3. f. et omnibus istis commixtis et bene
manibus malaxatis fiant trocisci in medio concani & cura
sigillo sigillati ad pondus. 1. 3. & f. & postea iungatur cū aq̄
ros. cum mako.

*Antidotarium
maior*

Compositio
Vicia

Antidotarium

Confectio nere ita fit. R. ambre orientalis vj occidetalis
3. i. ligni al. optimi. 3. iij. musci. 3. f. capphoze gr. v. Con
fictant sic. si inueniat caciola ad modu cacte qua colat syru.
v. mel tñ nō pforata & ibi apponat ambra: sup pinnas lis
quefiat: liquefacta ab igne deponatur: & postea lignū alo.
puluerizatū subtilissime admisceat: deinde addat muscū. illi
gēter malaxādo cū manibus & ad vltimū cāphoze: in vna
queq; res p se puluerizata postea diligenter malaxādo cū
manibus extrahatur super concam eneam. concauam & si
gillatā extēdat: & cū in frigidatū fuerit deinde extrahat &
frustatim icidat: v3 dolozū matricis si mulier piferiora suz
mū recipiat: & est preciosus incēsus q̄ inter cetera reperit
v3 etiā satis ad concipiendum.

Atholicon valet epsticis spleneticis: datur in acutis &
peracutis. qz mollificat digerit & pfortat. R. sene bene
munda. castesit. mūde tamarindozū. añ. 3. vij. reubarbari
violaz polipodij anis. añ. 3. iij. liqritie mūde penidiāz cā
di. añ. 3. iij. quattuor semī. frigidozū mūdatorū. 3. i. Acipe
iterū lib. 3. polipodij quercini & tere modicū & i aqua diuisti
sime decoque & ex colatura fac syrupū cū li. viij. zucchari. In
parte aut colature disperere cassiaz & tamarindos & in sine
decoctionis syrupi pone: deinde cōfice electuarū iponēdo
pulueres alioz. dosis cui ē ab. 3. f. vsq; ad. 3. i.

Diamargariton dicitur a duob; margaritarū gñibus pfor
ratur & nō pforaturū q̄ ibi intrat v3 cardiatas tristibus
ad oēs cordis vilitatē & stomachi parietib; fastidib; aufert
digestionē pcurat: a smaticis diuisionis oppitulat & puficos
& eos q̄ ex longa egritudine sūt extenuati reficit decima ps
fecta ē lib. 3. f. gar. cynamo. spice galange: ligni alo. liqri.
trociscoz diarodo diani. añ. 3. i. & f. nu. mus. macis alptezze
doz. reubar. storacis cala. añ. 3. i. marg. pforataz & nō pfoz
rataz 3. iij. ossis de corde cerui rasure eboris blacte bizā
stia: añ. 3. f. mu. amb. cardamo. leuisti. basilico. añ. 3. i. min
gra. 4. cāpho. gra. vj. mel ro. q̄ sufficit de f i estate cū rodoz
stomate v3 frigidari hyeme cūz vino mane & meridie: v3 vt
superius diximus maxime puficis & cōsumptis.

Diamerion. i. ducens hōsem de morte ad vitā: q̄ facit
asmaticis arteriacis nulliētib; puficis: & oēm imbecū.

Cathol

Diamargariton

rabidi

frigid.
stom.
duplo diamargariton hnt in matroposita

Compositio
Diagodon puficis

Picolat.

Itatem stomachi emendat. debiles lumbos cōfortat: luxu
riam pnotocat: et omne q̄ in yarodon iulij laudatur ada
mplex decima pars confecta est lib. 4. R. antiofol. 3. in. añ. 3.
v. ct. 3. i. & gra. xvj. cynamo. gar. añ. 3. iij. et. 3. i. & gra. xvj.
carnium dactilozum tantūdem. galan. spi. 3. edo. costi. pire.
cozal. ru. dragagan. renpontici. salunice. anacardi. ossium
dacy. carpo. anis: amifracus. i. iuniperi: añ. 3. i. & 3. ij. et
gra. vij. leucopipis: macropiperis: añ. 3. i. & 3. ij. & gra. vij.
limature auri puri & argēti meri ossis de corde cerui. añ. 3.
ij. & f. mu. rasure eboris: añ. 3. i. & gra. vij. ambz. 3. i. mel q̄
sufficit dētur de eo. 3. iij. mane vel vespere cum vino.

Diamoron a motis celsū dicitur. a motis rubibatinnam
valet ad omnem causam palati et gutturis: cadentes
vnam subleuat et humorosam desiccāt medietas est lib. 3. f.
R. ed. morozum celsū lib. 3. f. morozum b. lib. 3. f. mellis lib. 3. f.
sape. 3. iij. Cōfice sic. succum morozum cū melle & sapa in
vase ereo stagnato ad pinnas suauiter decoque: cum autē
scire volueris si coctum sit pone ex eo guttū super marz
moz donec gatta marmorū inuicata appareat & adpereat:
tunc cola et in vase itagnato vini preterua & cum opus fue
rit gargarizetur.

Diantos dicitur qz fit de floribus dendrolibani violaz
rū et rosaz: valet tristib; macilentis cardiatis multū
letificat & conualescentes ex egritudinibus miromodo cō
fortat. vj. pars confecta est lib. 4. f. R. flozuz rotismarini.
3. i. ros. vio. liquir. añ. 3. vj. gar. spi. nucis mus. galan. cyna
mo. 3. iij. 3. edo. macis ligni al. cardamo. ani. aneti. añ. 3.
iij. mel q̄ sufficit datur mane & meridie febricitantibus cū
frigida non febricitantibus cum vino.

Diasation dicitur a satione radicibus. satiriosis enim
grece erectio virge latine dicit: pprie datur illis qui
debilitatem patiuntur renū: & libidinem mirabiliter p
notat ex aliqua occasiōe predicta sine moza restaurat. vij.
pars cōfecta est lib. 3. f. R. satirionum testiculozum viridū
bancie nucis indicepistaciarum secali pinearuz enuclea
tarum: añ. 3. xij. gar. 3. iij. zibe. anisi eruce semi. lingue autz:
añ. 3. v. cynamomi: caudarum stinctozum viridū semi. bul
bi. añ. 3. ij. & f. musci grana. vij. Conficitur sic in tantū melz

ofr
Daly

Diamoron
Bahia

Dian.
thos.

Diasa
tyxion

Antidotarium

tis d'ispn. quod sufficit ponatur testiculi satiriozum e baus
cie & secacul vnaqueq; per se in supradicto melle ponantur
p'ius bñ contricta & cū spatula bñ cōmiscantur & bulliāt
aliquātulum: deinde addatur pinee & pistacee & naces bñ
trite & cū aliquātulum bullerit ab igne deponatur & puluis
p'dictaruz specierū cōmiscendo adūsatur. ad vltimū vero
muscū diltemperatuz cū aqua ros. apponat & sic vsus refer
nerur. detur in sero cū vino dulci vel cōdito cocleariū vñs.

Diaprunis vel diamalacenon dicit a prunis que ibi ins
trant datur acutas & peracutas patitib⁹ & maxime
causoni & smochle in principio & in augmento & statu egrit
tudinis nōna p's coniecti eius est. lib. ij. s. f. R. prunoz da
mascenoz viriduz numero. c. que poni debent in stagna
so & tñ aque q; bene cooperiantur bulliāt quousq; dissolui
videantur tunc ab igne deponantur & cū aliquātulum infri
gidata fuerint ab aqua extrahātur & in cribro sup catinuz
posito pruna ponantur & manibus iādā fricētur: vt nihil
pieter ossa & cortices in cribro remaneat. in aqua aūt illa in
qua decocta fuerint pruna ponatur. 3. s. f. violarum & ite:
ruz bullire p'mittatur & abstractis violis ponatur ibi. lib. ij.
zacchari. & lib. s. de pulpis prunoz & coquatur ad spissimū
dinē incipiente inspissari: adde. 3. s. samarindozū & cassici.
medulle. 3. s. dissolue & colate cū supradicta decoctioe pin
noz. memento tñ q; in aqua prunozū bulliat. 3. s. f. viol.
vt dictū est: & cū ad p'fectionē decoctionis p'uenierit semper
agitando cū spatula: & postea superaspergat puluis istaz
specierum. R. sandalozum alborū & rñ. spodiū reubar. cyna
mont: añ. 3. ij. ros. viol. semi. portulace scariole berber⁹ suc
ci liquiri. drag. añ. 3. ij. seminuz citrul. melo. & cucur. muna
datozū: añ. 3. s. datur omni hora diei cū frigida sine dyagri
dio ad modū castaneae. Si laxatiū facere volueris ponat
in vnaquaq; lib. 3. vij. dyagridū qñ ab igne deponit datur
in declinatione febrium laxatiū ad purgationē in matuti
nali hora ad modum castaneae cū aqua calida.

Diaprasium dicit a prasio viridi q; ibi plus intrat q;
de alijs speciebus valet ad oēm pectoris infirmitatē
& maxime ad catarrum & ad cerebri frigiditatem sanat ca
pitis vertigines & oculoꝝ caliginem & palatum & arterias
et ad oēm

*Diopy
no. s. f. b
Simplic.*

*Solutio
Diapras.
Suyr.*

Nicolai.

et ad oēm speciem catarrhi que sit ex frigiditate mire pdest
dentium dolozem mitigat decima octava pars confecta est
li. iij. R. prasilij viridis. 3. v. s. f. dragagan. pineaz. mundaz
tarum amigdalazū pistacearum carniuz dactilozū hancum
pinguū p'allularū enuclea. añ. 3. ij. s. f. cynamomi. gar. nu.
mul. macis ligni aloes galange junzib. 3. dedoarie spice liq.
reupōici anacardi storacis calamite masticis myrthe gal
ba. ierebē. yreos aristo. ro. radi. capparis gentiane melano
piperis anisi fen. aneti se. apij macedonici. laxifragie: añ. 3.
ij. hermodactyloz oxigani paucedani squinā. cardamomi
leucopipis carui ienistici vincetoxicū: añ. 3. s. f. s. gra. ij. s. f.
balsamite pulegij diptami costi piretri sauregie basilicoz
nis peonie macropteris amomi sinoni ozobi: añ. 3. s. f. s. gra.
ij. & tertiā p'te alteri⁹ xilobal. cassie sit. corall. rasure ebotis
carpobal. danci cretici: añ. 3. s. f. musci ambre ossis de corde
cerui: añ. gr. xij. mellis dispumati q; sufficit: cōfici sic in li.
ij. mellis dispumati pone prasilij supradictū aliquātulū
contusum. 3. v. s. f. et quartam partē pinee recentis cū resina
sua & de vino vetustissimo optimo. 3. ij. s. bulliat insimul lē
to igne ad vini cōsumptionē vel donec pinea aperiat et ca
rice bñ purgate intus et extra & dactyli eodē mō purgati &
passe sine granulosis pinee et amigdale pistace oia ista
bñ mundata pistentur: tñ vñquodq; per se pistetur & post
ea insimul misceantur in mortario & addatur ibi terebenti
na et insimul pistentur & cuz predicto melle calido in eodē
mortario paulatim posito diltemperet & postea addat pul
uis supradictaruz specierū & diu cōstent stozaz cū p'o mo
dico melle liquefacta cōfectiois: supermiscē sine intermis
sione ad vltimū balsamū ambram: & muscum sup mitte et
iterū bene pmisce & vini reserua: dat in sero cū vino calido
in quo cocta sit ylopus et dragaganum.

Diazinibereos sine junziber conditū sic fit. R. yungo
rum qui habent folia ad modum cretani marini qñ
saraceni secacul vocant bene rasi cum cultello: postea coz
quantur in aqua donec dimittat se stringere manibus: et
postea abstrahat & de aqua et lignis que sunt interi⁹ mun
dent & cum cultello frustatum incidant: & in mortario mar
moreo fortiter pistentur, et cum manibus exprimentur, vt
R R

*Diaprasium
Suyr. Diapras.
Suyr.*

*Suyr.
Suyr.
Suyr.*

Antidotarium

aqua inde exeat & ponderentur inde. li. iij. et ponatur in. x. lib. mellis dispumati: & albissimi & coque donec incipiat rubere & addatur. li. f. zinziberis frustisum incisi: et dimittat eadē bullire donec digito adherat i marmore supposito postea tolle ab igne: & impone pulveres harū specierū. R. zinziberis. ʒ. iij. pistaceaz. ʒ. iij. jedoarie. ʒ. i. & f. dactyl. ʒ. iij. cū oibus istis cōdiatur. stomachū confortat. digestuaz virtutem adiuuat. vitio pectoris ex frigiditate valet. renes confortat. libidinem potenter incitat.

Diaolibanū dicitur olibano qz olibanū ibi strar: valet ad oēs capitis passiones lachrymas potēter stringit dolore emigraneū & supcilioz sanat & squinatā curat darsū euz decoctione ptisane. vi. pars confecta est. li. i. R. castorei opū iniquia. ana. ʒ. iij. case li. ʒ. i. ʒ. iij. folij croci. thuris maiculi. ʒ. iij. reupon. amo. añ. ʒ. i. ʒ. iij. myrthe. ʒ. i. f. spice pī reri euforbij leucopipis: añ. ʒ. iij. f. peonie storacis macros piperis: añ. ʒ. i. mel qđ sufficit: valet sero cū vino calido i quo coctum sit olibanum & saluia.

Diarodon abbatia a rossis dicit que ibi intrat pins qđ de alijs speciebus nomē accepit: abbatia ab abbate de curia cōposituz: datur proprie titericis epaticis ptificis et hieis & cardiacis qui patiunt ex calore de acutis: & ad caletacionē stomachi pulmonis & totius corporis: & conuaslescentibus ex longis: & acutis egritudinibus mirabiliter auxiliat & pars. vi. confecta est lib. iij. R. sandalozuz al. & ru. añ. ʒ. iij. & f. draga. gūmi ara. spo. añ. ʒ. iij. asari spice masti. carda. croci xiloaloss gari. Galie muf. anasi maratri cynas mo. succi liqui. ren. se. basiliconis berberis scariole portu. papaneris albi citru. melo. cucume. & cucurbi. añ. ʒ. i. ossis de corde cerui margaritarū. añ. ʒ. f. zuc. candi. ro. añ. ʒ. i. iij. campboxe gra. vij. musci gra. iij. me. syrui facti d aquā rosa. qđ sufficit: datur mane & meridie cum rodo somate vt cum aqua frigida si opus fuerit.

Diapenidion dicit a penidijs qui ibi intrant plus quā sis & rancedinez vocis factam ex siccitate ptificis subuenit vi. pars confecta est. lib. i. R. penidiorum. ʒ. xvj. me. pīnea: rum et amigdalorum mun. lata. semi. papaueris albi. ana.

Handwritten notes:
Handwritten notes in the left margin, including the word "Antidotarium" and other illegible text.

Handwritten notes:
Large handwritten notes in the bottom left margin, including the word "Vino" and other illegible text.

Alcolat.

ʒ. iij. ʒ. i. cynamo. Sario. ʒ. iij. zinzibe. succi liqui. draga. gummi arabi. amidi. semini citrul. melo. cucume. cucurbi. purgato rii. añ. ʒ. i. f. campboxe terram pariez. ʒ. i. ʒ. iij. syrui viola. qđ sufficit. ʒ. iij. sic in vna lib. aq bulliat. ʒ. iij. violarū donec aq inficiat aliquatū: postea colet & colature addat. lib. i. ʒ. iij. carū & bulliat donec incipiat inspissari: tūc addant pinee et amigdale & semini melo. citrul. cucume. & cucurbi. vnaque qđ se bene cōtusa cū spatula semp mouēdo. Deinde addant tur penidie subtiliter puluerizate: & cū liqfacte fuerint illō grossuz qđ supernat cū cacia colādo i mortario bñ itez te rat & comisceat bñ agitādo: deinde cāphora ʒ. iij. miscet & ad vltimū puluis p̄dictarū specierū cum p̄dicto syru. agitādo i mortario moueat donec inco: poret: det mane & sero cū p̄lla. sana calida nō habētuz calorē cū vino calido.

Diacimnū dicitur: quia plus ibi ē de cimino qđ de alijs qua specie: valet precipue ad pectoris & stomachi frigiditātē & capitis ventositatē intestinoz soluit: qđ tranarijs febrentibus mirabiliter digestione pcurat si detur post comestione cū vino. xij. pars. lib. i. R. cimini pudie in aceto is fusi & epiccati. ʒ. viij. ʒ. i. cynamo. Sario. ana. ʒ. iij. f. zinzibe. melanopiperis. ana. ʒ. iij. gra. v. Galange ymbre calamēti. ana. ʒ. i. ʒ. iij. ameo leuistici. ana. ʒ. i. Grana. xvij. macro piperis. ʒ. i. nardi cardamomi. charee myristice. ana. ʒ. iij. f. mel quod sufficit: doles. ʒ. iij. datur post comestione cum vino.

Diacastoreum a castoreo dicitur quod ibi recipitur valet contra grauis simam cephalicā epilepticis vertigino sis auxiliatur emicranicis: & monopagis pdest volubug, paraly sim omnium membroz emendat & maxime capitis paraly sim splenis & epatis & renū soluit: & omnibus egritudinibus secundū frigidū nocētibz obstat. xvj. ps. lib. iij. R. casto. my: oba. añ. ʒ. iij. mu? gra. i. f. ase fet. myrthe enfor. ana. drag. i. et gra. xvij. aloes. dia. i. f. minus grana. i. folij antimoni p̄iretri liqui. dragagan. calami aro. nitri galba ni squinan. oppopo. spice serap. nu. mus. casei su. piperis long. albi. & ni. xilob. carpobal. colloquin. reuonid ito laz cis calam. zinzibe. cynamo. ana. dia. i. et grano. ij. Staphis sagrie dacti amaratri petroselinū apū semis stineris vana

RR 4

Handwritten notes:
Large handwritten notes in the top right margin, including the word "Diam" and other illegible text.

Antidotarium

die: & quibus test malus appetitus pdest: valet etia comer
dentibus carbores & coffos & testas ollarum. & ad nimiam
cerebri frigiditate. valet ad dolore & putredinem aurium ex
reumatica causa: si hoc modo fuerit aptata: fac licinium de
panno vel dōbbace & in capite licinij pone parum olei mu-
scellini & superponat esdra: & in aure patientis immittatur.
ad difficilem partum mulieris satis valet: si cum succo ars-
themisie fuerit distemperata vel saune vtroq; latere ab vms
bilico inferius inuncta. pdest ad tussim veterē vel humidā
distemperata cum succo pilsane vel amidij. valet ad scissus
ras labiorum. si ex ea fuerit inuncta. valet contra venenos
tos mortuus animalium serpentum ranarū & aliozum reptis-
sim: & contra mortuum canis rabidi. pdest toxicatus homi-
nibus: si tritum annorū vel quatnor fuerit data. cū suc. mē-
te distemperata. supra vuln' inunctum satis cōfert. xl. pars
cōfecta est lib. iij. *R.* alipte musca. myrthe. zuccpa. foliozum
rute apū se. camedreos senugre. añ. 3. j. ÷. i. & gra. j. ebois
limature pigami lillifagi golne bala. añ. 3. j. & gra. vij. f. & pa-
rum plus cynamomi. gari. xiloaloes spice. zedoarie lace-
ro. capparais pulegij abiotani melanopi. petrosel. ossis daz-
crylorū añ. ÷. ij. f. & gra. iij. salange zinzi. croci hortensis
anacardi litodemonis mādragore acori peonie thimi yso-
pi rois syriaci basilici dauci fenicu. semi. altee olivarnū ofe-
sum: vini veteris optimi. 3. f. ÷. f. & gra. j. balsami croci. ou-
entalis solij costi gallie calami aroma. casiesi. myrabolani
nardi celtice xilo. dragag. coralli al. et ru. cōfice ru. castorei
oppop. bdelij. salba. aspalti terebēthi. masti. tyrisce adria-
ni splenis pultri vētris merguli reupon. aristolo. iōge asari
hermoda. men. yreos pīetri psucedani gētiane epithimi
vio. artemisse chimolee solij citri laureole mēte malabatri
quinfolij carpob. anisi amomi cimomi miconis seminis ozi-
mi plotocimi se. rute hortēsis bac. lau. sang. diaco. lapidis
magnetis: lapidis agapitidis ossis de corde cerui muscelei pe-
trolei. añ. ÷. j. & tertiam partem alterius camphore ambre
margaritarum perforatarum: & non perforatarum blacte
bizantie sambuci stozacis cala. sera. sulphu. vini ātumo. bipo-
āstidos macis litij squināti acatie herbe syriace flois oleā
dri sa. marubij sulphurace absinthij alexandrini euforbij

Calambis
carthamus
P. d. d. d.
fructibus
N. p. d. d.
T. d. d. d.

R.

Picolat.

cardamomi se. aneti amei gipt. leuistici semē. citri. leucopis
peris macropipe. nigelle vsitur. corticis nere mabathema
tico aq vitis añ. ÷. f. & gra. ij. lytargiri amidij opij uncti raz
dicis calamenti insquamī añ. gra. vij. mellis qd sufficit: da-
tur in sero modum auellane cum vino calido.

Lectuarius ducis dicit: qz abbas de curia illud compo-
suit ad opus ducis Rogerij filij Roberti viscardi proz
pter indigestionē & ventositatē stomachi & intestinozum et
iij dolore & vitū lapidis. xij. pars est pfecta li. j. *R.* ani. 3. ij.
& gra. xv. liqritie masticis. añ. ÷. ij. & gra. v. camedreos zin-
zi. cinamo. Galan. mara. carui añ. ÷. j. gra. xv. pilocastie cala-
mēti dauci pīetri piperis al. & lon. ciperis. squinanti. yreos
amomi. solij. asari añ. ÷. j. spice. croci. gūmi arab. dragag. se.
aneti cala. aro. cucube. gar. carpob. leuistici. inniperi. alexā-
dri stleris. pētafilon. sc. sparagi. citri. acori radi. ameos rub.
indi yrtice. reupon. nucis miristice. ligni aloes. basilici. milij
sol. saxifragie semi. citrul. melo. cucume. & cucur. scario. pez-
troselin. been alb. & rub. stozacis cala. cardamomi. añ. gra.
xv. penidloz. 3. f. & ÷. ij. & f. mel q sufficit: datur post pran-
dium & post cenam cum vino calido: si datur cōtra lapidis
vitiū sumatur cū decoctione nilij solis vel scolopendrie.

Lectuarius pliris arctoticon: pliris est completa medici-
na arctoticon principium interpretatur. valet tristibz
melancolicis & ad magnam stomachi debilitatem & cordis
& sincopim memoriam reparat: sensum acuit epilepticis an-
heliticis achataleticis podesit & omuem debilitatem ceres-
bri reparat. xij. pars. lib. j. *R.* cynamomi. gar. ligni alo. gar-
lan. spice nucis mus. zinzi. spodij squin. ciperi ros. vio. añ. 3.
j. et gra. xv. solij. liquritie masticis stoz. sanfuci. balsamite
basiliconis carda. macropipe. & leucopip. myrtili. cortice
citri. añ. ÷. ij. & gra. v. gēmarū been al. & ru. coralli syriaci cōs-
busti: añ. ÷. j. & gra. ij. musci gran. vij. & f. camphore gra. v.
syrupī ros. q sufficit: detur fabricantibus cū aqua mane et
sero non febricantibus cum vino.

Lectuarius de succo rosarum ab eodem succo dictū est
expertum est contra guttā calidā & colerā ru. purgat
cōualescētes ex egritudine scilicet quotidianarijs & tertias
narijs: purgat sine molestia et reliquias malozum humos qz
sero non febricantibus cum vino.

P. d. d. d. d.
P. d. d. d. d. d.
P. d. d. d. d. d.
P. d. d. d. d. d.

*Emo.
Xyru*

Picolat.

vini medietatis consumptione & stagnato super igne possi-
to cu inceptis bullire p[er] navalis bene colata addatur &
cum spatula semper agitetur liquefacta pice addatur cera
& ea liquefacta ponatur colophonia & postea lotax cu 3 pts
stello caldo trita frustatim in itagnato ponatur post hanc
ponat malthi & olibanu; deinde myrra cu bdellio & iteruatio
facto ponat terebentina & sequeretur alumē; litargiri & ad vi-
timū fenugre. & cu cocū fuerit sudat sup aquā tepidā & ex-
tracto ab aq manib⁹ expmat donec tota aq ide exeat. deide
pulvis aloes sup marmor inductū cu oleo laurino malaxct:
deide cu croco pulverizato & munctis manib⁹ cu code oleo
magdaleones informentur.

Quod plastrum oxicroceuz dicitur ab oxī grece latine ace-
tu oxicroceū ex aceto & croco nomen h[ab]et v[er]o precipue ad
fracturas ossū & ad mēbra q̄ dolore aliquo affligunt apo-
stemata dura in quacunq[ue] parte corporis fuerint in fracturis
& dissolut. vnde antiqui q[ui] chirurgici salernitani in fracturis
ossium et cicatricibus attenuantibus et tumoribus nul-
lo alio emplastro vtebatur. iij. pars lib. ij. & croci picis na-
ualis colophonie cere: ana. ʒ. i. ʒ. iij. terebē. Salbani: armonia
ci: myrrhe oliba. masticis: an. ʒ. i. ʒ. iij. Conficitur sic Galba-
nū armo. aliquatū cōtusa ponatur insufficienti aceto per
noctem & mane mittatur sup ignē & eliquent & eliquate per
caciām colent & iterū coquant donec pars aceti cōsumetur
tūc p[er] navalis ponatur bñ colata liquefacta pice addatur
cera & ea liquata ponatur colopho. deinde tereben. & facto
interuallo ponatur malthi & olibanū & myrrha cu spatula
semp agitando ad vltimū cu bñ fuerit cocū in aq frigidā i
fundat & ab aq extracta manib⁹ expimat vt aqua ide exeat
& sup marmor inductū oleo lau. cu puluere croci malaxet et
factis magdaleonib⁹ vni reseruet.

Hioantropos amicus h[uius] interpretatur pprie valet
straguriosis nefreticis: calculos i renib⁹ & vesica mis-
rabilliter frāgit & fractos expellit valet etiā ad duriciē sple-
nis & epatis dolori illor[um] subuenit datū cū. ʒ. i. ʒ. diagra. xij.
pars lib. est. i. ʒ. folij squināri: cyperi: asari: eufoz. thymipe-
tro. macedo. ane. milij solis: lapidis licis: an. ʒ. ij. ʒ. f. cynas-
mo. cala. aromati. polipodij fialaidos. melanopi. semu. leuis

Quod v[er]o dicitur

posse coquantur deponantur ab igne & pulvis istarū spe-
cierū admisceatur. qui. ʒ. sandali al. & rubei ro. reub. spo.
diaga. Gummi ara. v. io. berberis. an. ʒ. ʒ. f. semi. portu. scario.
an. ʒ. iij. in estate detur apud somnū in hyeme circa mediā
noctē in vtroq[ue] tēpore cu aqua calida ad modū castane.
Quod lectuarium lectificās. ʒ. melisse corticis citri. gario. ga-
scate cardamo. neheremich. i. ser. peonie: beē al. & ru. ʒ. edos
rie doronici loco ei⁹ ponitur se. pondus gala. se. ozimi mas-
ioisq[ue] oximi gariofi. o. minimum an. ʒ. ʒ. f. muci quantum est. r.
pars vni⁹ supradictarū. deinde sumatur chebuli. xx. embū
ci. xxx. & teratur in tribus lib. aque coquantur donec ad vna
redeat & coletur. in colatura vero mittatur lib. i. mellis deis
de bulliat donec cōsumpta sit aqua. postea ex hoc melle cō-
ficiatur pulvis p̄dictarū q[ui] in triplicū sit mel ad speciem de
quo cū necesse fuerit sumatur ad magnitudinem auel. mes-
dicamen lecticiam & coloris pulchritudinē: & digestionis bo-
nitatem operatur & canos retardat.

Quod lectuarium leticie Galleni. ʒ. succi pomorūz dul. & odo-
riferorūz succi citoniorum aromaticorum vini veteris
succu boraginis florum basiliconis aut se. ep. croci ʒ. edoarie
xilobalsami garioflorūz corticis citri. Galāge mactis nucis
mus. storacis calamite. an. ʒ. ij. & f. ambre musci camphore.
an. ʒ. ʒ. f. anisi rasure eboris thimi epithimi. an. ʒ. ʒ. f. margaris
sarū. ʒ. i. ossis de corde cerui. ʒ. f. limature auri limature ars
genti. an. ʒ. ʒ. ʒ. al. q[ui] sufficit fiat electuarium.

Quod plastrum ceroneum a cera dictum precipue valet ad
omnem dolorē spatularum & pectoris ex frigiditate &
humor frigidus illuc fecerit discursus mire soluit splenez
remo illit valet ad hydropsis de frigida cā epatis de eadez
causa matricis frigiditati superpositum multuz ressit. iij.
pars pfecta est li. ij. ʒ. picis navalis bene colate cere. an.
ʒ. ij. & ʒ. iij. ferapini. ʒ. ij. armoni. terebenti. colophonie ʒ. iij.
ʒ. an. ʒ. i. ʒ. ʒ. alo. thuris myrrhe: an. ʒ. ʒ. i. oppo pona. Gal-
bani: storacis calamite masticis aluminis fenugrec: ana.
ʒ. vi. cōfice bdellij. an. ʒ. iij. litargiri. ʒ. ʒ. f. Conficitur sic. cez
ra alba armonia. oppo. aliquantulum tonsa ponantur i
vino & preparantur vt in apostolicon dictum est bulliat ad

Electuarium Antidotarium

*Electuarium
Electuarium
Masticis
Lactarius
Galienus*

*Electuarium
Lactarius
Galienus*

Electuarium Lactarius Galienus

Antidotarium

stici. & petro. & se. vit. se. citri: lino spermati. se. bardane baccharū hederē: añ. ʒ. ij. Galā. nardi: zedoarie: beto. fo. men. sparagi: carda. apy: maratri: eruce. sina. ozobi al. & ru. añ. ʒ. ʒ. gar. ʒ. iij. cassi. piremī costi: spice. celice. mirabolanozum cor. olubani: leucopiperis carpobal. carnicimini: baccharū lauri. sileris: añ. ʒ. i. olei nardi: pulegij: sam. bu. mulcellis ni: añ. grana. xv. mel qđ sufficit: dat cū vino calido laxatiuū vero cū aqua calida.

Alouis manus. i. nouus amicus tussis cū vino datū et nulla emēdat peripleumoniā cū hydromelle sanguinis spurū cū succo poligomie: indigestionez stomachi & vomitum cum pulca vel hydromelle dolou epatis & spienetis ac vertiginosis cū osimelle subuenit illiacis cū apozims se pigani pleuretici illiacis nefreticis & causis vesice cum mulla. colicis peculiariter medet. iij. pars. lib. i. ʒ. leucopiperis iusquamī. ana. ʒ. v. opij. ʒ. ij. ʒ. cassi. ʒ. i. ʒ. f. semina. ʒ. i. petrosel. maratri: dauci. cretici: añ. ʒ. ij. gra. v. crod. ʒ. ʒ. nardi piretri zedoarie: añ. gra. xv. alij addunt cy namo. ʒ. i. ʒ. f. euforbij costi: añ. ʒ. i. mel qđ sufficit: dat in modum saba egyptiace.

Orioflatū dicitur a gario. qđ ibi intrāt. gar. ore retētū stomachi & subuersionē mirabiliter repimunt: valet pprie accide eructatibus & digestionē optime celebrat potōū opilationē & spūaliū meatus aperit. pars. viij. ʒ. lib. i. ʒ. cyna. momi: ga. ʒ. iij. ro. añ. ʒ. ij. & gra. xv. ligni aloes galā. cardī nucis miristice nardi zedoarie. vi. añ. ʒ. i. & gra. viij. ʒ. f. reu. bar. macis croci alipre: costi: cyperi: cardamo. balsico. anisi leuistici ebozis: añ. ʒ. i. ʒ. f. gra. iij. ʒ. f. mellis qđ sufficit: dat post prandiū in sero cū vino vel rodo stomachate post cenam i modum anellane.

Rigia greca: higia. i. saluatrie greca dicitur: a grece fuit inuēta v3 pprie ad reuma ginguarū & dolorē dentū fr̄ cata sup eos ore sepe abluto cū aceto calido & foetiditas nebulas ab oculis auert. vj. pars ʒ. ii. ʒ. iusquamī se. ʒ. ij. ʒ. ʒ. opij. ʒ. ij. ʒ. i. costi. ʒ. i. & grā. xv. myrthe oppoponacis: scoideo: origa. añ. ʒ. i. & gra. x. stora. cala. galba. aga. gētia. pigani sicados. piassij: carda. añ. ʒ. ij. ʒ. f. balsa. nardi croz

se. do. ʒ. ij.

op. ʒ. ij.

Scicolat.

di: quin. thymaimathis armon. ierebetine. casse lignee. mā dragoze: yzingi radices rose: eupato. euforbij melanopipis leuistici dauci senti. trifolij se. añ. ʒ. ij. mel qđ sufficit: dat cū vino calido in modum anellane.

IDiocopion olimpiaci: hidrocopion. i. potus cōtra rigorem olimpiacum: ab auroze dictū confert proprie quoz zidianarijs: & quartanarijs & non tertiane: sudores etiam i diebus crectis pronocat ante horā accessionis ad modū anellane cū repida data. vj. pars lib. i. ʒ. cinamomi. ʒ. iij. ʒ. ʒ. i. & gra. xv. croci. ʒ. ij. ʒ. ʒ. nardi myrthe oliba. opij mā dragoze macropipis anisi ameos siteris montani iusquamī. añ. ʒ. i. ʒ. ʒ. gra. viij. mel qđ sufficit datur ad modum anellane ante horam accessionis cum calida.

Iustinū dicit qz a iustino impatore primo fuit inuētum ʒ. p̄cipue dat calculosis: & patientib⁹ dolorē illij: valet strā gurte & disturie & his qđ mingūt mucos. vj. pars. lib. ij. ʒ. ʒ. cynamomi solij costi nardi cassie. ariltolo. lon. & romm. eleany ʒiopi pulegij arthemise pētafilon leucopipe. ozobi petroz telini leuistici olipatri. vxi. se. grano. solis saxifragie iunipi sparagi se. sileris apij aneti pigani se. citri se. feniculi anisi baccharū lauri. añ. ʒ. i. ʒ. f. mel qđ sufficit def cū vino in quo coctum fuerit milium solis vel saxifragia.

Atarticū imperiale: id est lapatium pro imperatoribus factū & pro alijs delicatis hominibus ducit enim sine lesione & p̄cipue confert pinguibus hominib⁹ qđ semper sunt constipati: valet multum iliosis inuat eos qđ ex v̄t̄estate stomachi & intestinozum laborant medietas lib. ij. ʒ. dyagridij zuc. añ. ʒ. iij. ʒ. f. cynamo. nardi saxifragie polipodij: añ. ʒ. ij. myrto. citri. hermodactylit: añ. ʒ. iij. gar. ʒ. iij. ʒ. celice melanopiperis macropiperis carda. amomi: añ. ʒ. i. ʒ. f. mel quod sufficit sumatur cum vino calido vel aqua calida mane & sero.

Icontripon ptandens lapidē interpretatur. hoc pprie lapidē frangit & expellit si in renibus vel vesica fuerit hac medicina yntesa nec dolorē illij nec lapidis vitū incurrunit stranguriā & disturiam sine mora soluit. viij. pars est lib. ij. ʒ. nardi ʒ. iij. b. xlob. acori cynamomi p̄ceda: ʒ. ni men. melanopiperis leucopipe. macrop. saxifragie: añ. ʒ.

op. ʒ. ij.

Antidotarium

rosarij lib. i. ponat in cacabo ad igne postea et cu bullire in
cepit viridij rosarij cu forficibus vel cuitello iculari li. iij.
adant et tadin bulliat q ad succi psumptione veniat: et du
bullerit sp agitet et in fictili vase postea qdin magis tene
bit raro melius erit: stomachu pfortat et mudificat cuz frigi
da: pfortat: et ptipat: cu calida mudificat: dat mane et meris
die: et de eo pfiti dyamar garison garosilatū et rubea troci
scata. Eodem modo fit mel violatū qd valet tepide febricitibus
cum tepida. corpus humectat et relaxat: valet ad siccitates
pectoris cum tepida.

Retrocatartici. i. purgans renes exptum est iliosis dif
ficultatizine si cu apozimare mihisolis sumat i modis
quellane de renibus: et vesica lapide potenter expellit: cum
apozimate saxifragie: sumptū menstruis imperat cu des
coctione arthemisse: colli tumorem sedat cu decoctione coz
li. xvi. pars ofecta li. i. et lapidis lycnis. 3. ij. et gra. xv. croci
orientalis. 3. i. et gra. xvij. junji. euforbij myrthe olibani ve
sice apri lapidis: in epate vel in vesica porci inuenti, cymis
in se. iniquiam. se. macedonici. citri. oim decem. an. 3. i. gra.
vi. nardi squinanti costi piretri casie reupontici prassij elis
nij sancti gliconis rosulari gētiane saxifragie gummi
bedere cypressi pultularū baecarū daphnidis pipis nigri
et albi se. rute et iunipi oim. an. 3. f. gra. iij. bal. storacis sanz
guinis hyrci sturci asari acozi su. men. aristol. longe. et rotū
debetolice. ssaliadis danci. petroselini seminis eruce oim:
an. gra. ij. seminis vitice. 3. me. et gra. ij. et me. succi sparagi
et brusci. an. gra. v. me. mel quod sufficit. dos eius sit. 3. ij.
cum vino tepido.

Oleum rosatum.

Oleum rosatum virtutem habet frigidam: et sipticaz.
et ideo ad dolores capitis ex febre seu ex calore solis
optimū est: ardores autem et calores quos stomachus ples
nus sua vito sitate in toto seu in parte capitis aufert dolor
ribus et quadoq; in capite toto vel in parte cofert si ex ipso
et: ruingatur capiti: confert etiā doloribus existentibus i stoz
macho seu in intestinis et acredine humoū mixtum cum
masticis. 3. ij. et sufficienti cera in ipso solutus et postea locis
unctis ad erispilā est vtile: quibus in superficie non appa

Mel viola
rim
re
T. nox
SS

2
vino
7
ido

Sciat.

ret et ad alia huiusmodi multa et istud oleum sic fit. In dnas
bus libus olei communis: et ad nostrā doctrinā ablati libra
vna et media viridium rosarum aliquantulum contrarum
ponatur in olla plena in caldario pleno aqua suspenso et tā
diu bulliat quousq; ad tertiam partem ventant quod dez
mum albo panno lini immissum toxicari exprimat: et li
quor referuetur. Eodem modo fit sambucini violaceum et
myrtinus oleū. Que scilicet olea valent in acutis et peraz
cutis inuncta super epar pulsus tempora et plantans maz
nus et pedum calorem oino extinguunt.

Oleum mandragorati.

Oleum mandragoratum quod facit ad nimios dolores
capitis et freneticis male dormientibus fronti illinitus
et naribus iniectum summe oppitilatur pulsib; brachioz
inunctū et plantis pedum illinitus quocunq; modo vigilis
factis cum omni celeritate soporem reddit. Recipe olei. lib.
ij. succi malorū mandragore. 3. iij. iustitami albi succi dia.
ij. papaueris nigri hortensis capitum succi dia. iij. violrez
centū cymarū succi cicute ambarum. an. 3. i. opij storacis:
an. 3. f. Cōficatur sic in oleo oēs succi mittatur et p decē dies
ad solē bene admisceantur. Undecimo vero die ad consum
ptionē succi coquant. Cūq; coctū fuerit ad igne deponat et
cum infrigidatū fuerit coletur et in parte ipsi olei opij et
storax soluti medicaminis supmittantur et bene cōmixtum
in vase reconditū vsui. referuetur hoc vero vnguentū cōtra
calesfactionē epatis sepe inunctum mirifice valet.

Oleum camomillinum.

Oleum camomillinū salubre ad feruorem et dolorem ca
pitis et stomachi causas ex colera rubea sine aliquo ca
lore commotas cōpellit articulisq; proficit et ad alia multa
facit. R. olei dulcis. 3. xvij. storax camomille mense inlij col
lector. lib. f. Cōficatur sic. flores in oleo communi mittant
in diebus canicularibus in vitreo vase ad solem suspendat
et bene obturato: et post quadraginta dies in lento loco po
natur et vsui referuet.

Oleum frigidissimum.

Oleum frigidissimum viride sic fit. R. olei amunis albi
et ablati. li. iij. cymarū rubi tenerimarū solioz vij.
SS ij

Antidotarium

nem pcurat: vomitū stringit frigiditatis matricis subuenit
cōceptionem adiuuat: detur in balneo si fieri pōt vel enuti
porzimum cū vino calido. viij. pars est li. i. ℞. aloes optimi.
3. xliij. 7 s. cynamomi nardi croci squinanti xilobalsami car
siesi. mastice asari ro. amomi ab sinthū: añ. 3. i. 7 grano. viij.
mel q̄ sufficit datur vt sup: a diximus.

℞ Cardiacis que solet potio muscata inuare.
Potio muscata maior. muscata a musco dicit eo qd̄ ma
scus p̄ciosior ē 7 odorosior sit alijs speciebus. valet car
diacis scotomaticis 7 ad oēm stomachi debilitatē 7 corpo
ris cōfortationē 7 ad vitia pulmonis pars. iij. cōfecta ē li. i.
℞. spice solij piperis longi 3inzi. 3. edoarie cōfite ru. confie
muscate gar. xilo aloes ro. vio. anacardi acori coza. costi leui
stici nacis mus. rasure eboris margaritarū integrarū 7 p̄so
ratarū antofli renbarbari amomi ossis de corde cerui cro
ci pipis al. ossium dactylorū belicali marini spodij sandali
al. 7 ru. macis liquoritie cynamomi alipre anisi dragaganti
biacte bizatie cardamomi ozimi limature auri 7 argēti om
nib. xl. añ. 3. ij. musci. cāphore abie olim trium. añ. 3. i. zuc
chari cādi. añ. 3. ij. syrupus ro. q̄ sufficit dat̄ manez meridie
7 sero scotomaticis 7 debilitatis coclearium vnum cuyvino
patientibus in puitone cum aqua oxdei.

℞ Pillule sine quibus.
Pillule sine qb̄ esse nolo: pillule a rofūditate dicte: s̄s
ne qb̄us esse nolo ppter summā efficaciaz quā habet:
sive qz superiores purgant humores: valent pprie ad cat
aractas obscuritates 7 caligies oculoꝝ caput mirabiliter
a colera flegmate 7 melancholia purgant ab hominib̄ p̄as
uis humorib̄ visum custodiūt: illos mirabiliter cōferunt
aurū dolorē sanāt. i. in sero. x. vel. xij. sumant cum ouo vel
farinata. medietas est. 3. iij. ℞. alo. epatici ablutū 7 odorif
ri. 3. xliij. myrabolanorū citrinorum chebulorum belliricoꝝ
emblicorum in doꝝū reubarbari mastice ab sinthū ro. vio.
sene agarici cuscute. añ. 3. i. temperentur cum succo fenic.
scamonee bñ trite 7 puluerizate. 3. vi. 7. 5. admisceantur ita
qm̄ q̄ puluis scamonee p̄ pānū cū ipso succo sit exp̄sus sit
pāta succi quātitas q̄ sufficiat ad cōfectionē pillularū 7 ma
nibus primo inunctis oleo yloꝝ. vel coi fm doctrinā nostrā

simphora
Be
de 10 2 13
sero

Alcolat.

abluti formentur in modum ciceris.

℞ Pillule auree.
Pillule a rofūditate dicte: auree ab excretiā auri d̄s
cunt. sicut em̄ auri inter cetera metalla p̄ciosiss̄ has
bet: sic pillule iste inter alias meliores app̄entur. pprie
purgāt caput. lumen oculoꝝ accununt: ventositatem stoma
chi 7 intestinoꝝ expellunt: sine molestia purgāt: medietas
est. 3. ij. 7. 5. aloes diagridij. añ. 3. v. ro. se. apij. añ. 3. ij. 7
s. anisi feminis fenicali: añ. 3. i. se. croci colochintide inte
rioris mastice: añ. 3. i. informentur in modum ciceris cum
aqua infusionis drag. dentur in sero. ix. vel. xj. cum mulsā
aut cum vino.

℞ Pillule diacastoree profunt paralisi.
Pillule diacastoree a castoreo dicte sunt q̄ intrat para
lyticis mirabiliter profunt vna vel tres distēperate cū
aqua calida naribus injiciātur ita vt supinus ipse patiens
iaceat: iuxta ignem parnū aliquātulū vertat se 7 ore ap̄to
sinat flegma exire oculos mundificāt 7 dentes lapso cōfir
māt straguriā curāt dolorē cilij ex aliquo frigido reumate
soluunt. iij. pars est. 3. i. 7. 5. ℞. castorei: opij: croci: 3inzi. p̄s
reiri enforbū: elastery nabathematico leucopiperis nigel
le staphisagrie epithymi spice añ. 3. i. Confice cū succo bles
te et informa in modum ciceris.

℞ Pillule artetice valēt cōtra arteticā 7 podagrā. ℞. her
moda. turbith agarici añ. 3. iij. casseli. nardi gariof. xi
loba. carlobal. macis galange 3inzi. masti. aze fetide sent.
ani. saxifragie sene. sparagi brusci rose granorū solis sal sē
me añ. 3. ij. scamonee. 3. i. aloes ad pondus oim. Conficitur
cum succo feniculi vel yue.

℞ Pillule opiomere. idest de. viij. specieb̄ hamores sp̄s
os de capite deponut 7 visum clarificāt 7 cataractas
oculoꝝ prohibēt. ℞. aloes diagridij: añ. 3. ij. colloquinti
de interioris epithymi dauci cretici mastice agar. chebu.
ab sinthij omnium. viij. añ. 3. i. terantur 7 cum sacco strigni
distemperētur 7 in modū ciceris formētur: dentur ex eis. ix.

℞ Pillule pbate cōtra fluxū vetr̄is maxime lenterā 7 dis
sinterā. ℞. myrtilli balauistaz p̄sidie simphiti sagu

Pill. Martis
Pill. Martis

Pillule quod q̄ by q̄ sed solo

Antidotarium

virole lactu. se. portulace piliij nu. mus. cynamo. et zuchchari. an. 3. i. et f. landali albi. arab. et citri. spodiū dragagan. an. 3. et gran. v. da patientibus acutam cum syrupo viol. inter rurs cum vino calido. scutis et peracnis tertianarijs cū aq calida vel syru. requies est opiata quasi frigida. p̄cipue valet ad somnium inducēds ad modum castanee data: cūz autem comedere vel cenare: et postea datur enni dormitū. q̄ si aliquis abhorret somnere distemperetur cū succo ro. vel syru. vio. et colesur: et postea datur licet omnino nō faciat effectum. nam multum valet etiam sic data. Item attendendū est q̄ ex speciebus huius medicine syru. factus bonus est ad somnium pronocandū. s. vt species bulliat in aq̄ trite et colentur et apposito zuchcharo fiat syrupus. Item in acutis q̄buslibet potest dari ad somnium inducendum.

*Quinta essentia
Ani
Somni inducit*

Odozacccharū. Odozacccharū. i. zuchcharū ro. valet dolori stomachi et fortat. valet etiam ad diarriam et omnem fluxū ventris ex calore factum valet cardiaca qui ex calore patiuntur. fit autē sic. iij. lib. zuchchari ponatur lib. i. viridinū ro. minutatim incisarum et in mortario postea diutissime teratur et in vase vitro ad soles per. xxx. dies ponatur: et mane ac sero bene agitetur. trāfactis vero. xxx. diebus in vitro calido ponatur et in lib. i. zuchchari modice triti superposita et manibus bene confecta in vase stricto reponantur. datur mane et meridie cum ro. stomate. vel cum frigida.

*Syrupus
Zaccchari*

Quarta magna. i. q̄ lterpita saluatris si cū multa bibat capitis dolore antiquum tollit veterē vel sinestrē nesim placat epilepticis et melancolicis subuenit oculorum aurium et dentium dolorem mirabiliter sanat mulieris lac soluit et p̄ aurē iniectū auditū reddit cum tepida sup̄ta disnotis: asmaticis medetur tussim antiquam et recentem tollit stomachum ymomentem et de singultu et dolore laborantē

*Viola
Somni
inducit*

Otira magna. i. q̄ lterpita saluatris si cū multa bibat capitis dolore antiquum tollit veterē vel sinestrē nesim placat epilepticis et melancolicis subuenit oculorum aurium et dentium dolorem mirabiliter sanat mulieris lac soluit et p̄ aurē iniectū auditū reddit cum tepida sup̄ta disnotis: asmaticis medetur tussim antiquam et recentem tollit stomachum ymomentem et de singultu et dolore laborantē

Alcolat.

sanat periplemoniam et pleuresim et epatis tensiones deponit ictericos ex abundantia fellis rub. purgati et ad purum colorē reno car sanguinis spatū cū oximelle sumpta vel decoctioe polligone vt plātaginis sicut fluxū vētris cōstringit brachiorū et corarū dolorē sedat et his q̄ p̄re dolore dormire nō p̄nt mire somnū inducit arteticis sciaticis et podagricis necessario datur ad serpētinos morūs cū mulla p̄pinata p̄dest quartanarijs ex longa infirmitate patientibus si ea vtatur. vj. pars est li. ij. R. storacis optime. 3. liij. et f. apij. 3. ij. et. i. colli. myr. opij petro. macedonici. an. 3. ij. f. stelei. 3. ij. et. i. pipis. 3. ij. et. i. f. cyn. nar. an. 3. ij. et. f. s̄q̄nanti syuaci an. an. 3. ij. castorei. 3. i. et. f. reupondi. ci. 3. i. et. i. trocisc. croci magnetis asari. ana. 3. i. piperis al. 3. ij. et. f. hydriocri. 3. f. amomi piperis id. an. 3. i. alij ap̄ ponat croci. 3. ij. et. i. h. mel q̄ sufficit dat i modū auellane

*Resina
mms.*

Stomachon frigidū facinus q̄ valet cōtra oēm calorem s̄stim reprimi et parietibus debilitatē ex nimio calore potēter subuenit acutis et peracutis mirifice p̄dest. R. zuchcharū. i. sandali al. et ru. an. 3. i. et. f. spodij berberis sem. poz. in. scario. se. melo. palestini succi li. q̄. ro. et vio. nenusa. an. 3. i. cōfictur sic supradictum zuchcharū ponat in stagnato cum lib. i. aq̄ ro. et tādū bulliat cū spatula agitādo donec ad aq̄ cōsumptionē deveniat: deinde pulvis p̄dictarum specierū bene cribzatus immisceatur cum spatula agitādo i stagnato: cū autē probare volueris virū sit coctū supra marmor. sus ta proiciatur que si coaguletur bene coctū est et si coctū fuerit tūc ponatur sup marmor prius abluto et indcto oleo ro. vel vio. et tūc cū cultello eodē modo oleo inficto frustatim incidat dū calidū est: datur mane et meridie cū frigida.

*Viola
Somni*

Stomachon calidum stomachum cōfortat digestū virtutem adinuat: et iliosis confert. R. zuchcharū. lib. i. aq̄ lib. i. cyna. zinzibe. ana. 3. ij. f. Sari. Galage: an. 3. i. nucis mas. spice: ligni alo. carda. macis. an. 3. f. cōfice eodē modo vt stomachon frigidū. si vero laxatius facere volueris. 3. i. sca monee addatur.

Sal sacerdotale quo vtebantur sacerdotes in diebus helio p̄phete p̄pter dolorem capitis et caliginē oculorum et stomachi et dentis dolorē tussim et anbelitum emendat: et

Sal sacerdotale

Antidotarium

odoratū reddīt e corpus humanū icolume seruat. R. salis
cōis. ʒ. xvj. cyna. ʒ. iij. ʒ. in ʒi. amomi pīretri: cimini: amēipīa
pe. sleris: satūregie. ʒ. i. o. ʒ. pulegij: an. ʒ. i. que oīa teren
do in puluerem redige et in omni cibo vīere et vīni serua.
Syrupus rosa. sic fit. R. ro. recentes et pone in vase et sup
asperge aquam seruentē et coo peri vas ne fum⁹ exeat
inde et cum infrigidata est aqua projice rosas exprimendo.
Deinde aquā eandē bullientem super alias rosas recētes
iterum pūce: et supradicto modo facimus mutando rosas
tādū donec ipsa aqua sit rubea: deinde in lib. iij. aq. li. iij.
Clarificat. R. u. pone et cum bullire inceperit album ouī cum aq. frigidā
da pone et concutias tantū quousq. spūmescat: et spūmā il
lam in syrūpū bulliētē superasperge: et cū nigrescere spūma
inceperit suauiter cū cacia remoneas et iterum aliā spūmā
siynde: et supradicto modo fac quousq. clarior fiat syrūp⁹. et
cū ceperit quasi filum facere vel sup marmor positus, vel
supra ynguem non diffundit⁹. coctū est: valet siccitati et ca
lou februm sicut reprimīt. confortat et constipat.

Syrupus

Clarificatio

Syrupus

Diop

Phosph

Con am

Et vix clarificatio

Syrupus de papauere. R. oem ventris solitose. R.
capita papaueris recētia siue humida numero. cl. plā
taginis balauiste gallarū prunellarū imaturarū. an. ʒ. i. Co
ficat sic oīa ista in aq. plu. ʒ. v. dimitte p bidnū. in tertioye:
ro die coque aquā bene vīqz ad consumptionē medietatis
postea cola p pānum fortiter. Cū aut colata fuerit admisse
illi colature tertis partem mellis. et iterum coque donec ad
spissitudinē mellis redigatur: et tunc conde in vase vitreo et
cum opus fuerit in. ʒ. i. aque mitte. ʒ. i. syrūpi.

Spongia somnifera. R. opij thebaici. ʒ. i. succi susquias
mi succi mature rubri se. lactuce succi cicute co
dij. i. papa. sac. mandra. sac. hedere arbozee. an. ʒ. i. hēc oīa
simul i vase mitte et ibi spōgiā marinā nouā qualis de ma
ri exierit vt nō tāgat eā aq. dulcis et pone ad solē in canicu
larib⁹ dieb⁹ donec oīa consumātur cū opus fuerit aq. nimis
calida illā parū fomēta et postea naribus patientis appo
ne et cito dormiet: cū aut excitare volueris iuccua radicū se
ni. naribus apponetur et mox expersiscetur.

Priaca magna Galie. ytiaca dicitur domia medicinas
rus Galieni: qz ab eo pposita fuit. facit ʒ. grauissimas
passiones: hñant corpis epileticis catalepticis appoplett
cis cephalargicis stōacis emigranicis pdest ad raucedinē

Syrupus de papauere. R. oem ventris solitose. R.
capita papaueris recētia siue humida numero. cl. plā
taginis balauiste gallarū prunellarū imaturarū. an. ʒ. i. Co
ficat sic oīa ista in aq. plu. ʒ. v. dimitte p bidnū. in tertioye:
ro die coque aquā bene vīqz ad consumptionē medietatis
postea cola p pānum fortiter. Cū aut colata fuerit admisse
illi colature tertis partem mellis. et iterum coque donec ad
spissitudinē mellis redigatur: et tunc conde in vase vitreo et
cum opus fuerit in. ʒ. i. aque mitte. ʒ. i. syrūpi.

Theriaca magna

Picolat.

de coletur et colature adde ʒ. lib. i. et fiat syrūpus vt dixi
mus clarificetur sicut debet vt superius docuimus: des
inde psilliam et se. cito. an. ʒ. i. in sacculo mitte sandal. al. et
ru. et spo. berbe. ro. portul. lactu. sca. an. ʒ. ʒ. f. puluerizata et ho
rū puluerem in eodē sacculo pone et ibidē reub. puluerizā
ti. ʒ. i. hēc simul bullire facias vīqz ad decoctionem datur cō
tra acutas et peracutas sine apate cum aqua frigida.

Syrupus contra omnem fluxum ventris. R. ʒ. uccari li.
ʒ. i. aque ro. vel plu. lib. i. et f. et in aqua ista ponatur myz
rhini. ʒ. i. rosarum sumach acatie balauiste spodij hyppoq
stidos. an. ʒ. ʒ. f. sorbarum mundatarum. x. nespulorum viris
dium numero. v. conarum vel prunorum immaturorum. f.
draga. liquiri. Gummi arabi. an. ʒ. ʒ. f. que sunt terenda terā
tur et bulliāt in supradicta aqua donec ad quantitātē vni
libre veneniant et colature ponatur ʒ. uccarium predictum et
fiat syrūpus et clarificetur vt diximus. *Syrupus*

Syrupus de papauere. R. oem ventris solitose. R.
capita papaueris recētia siue humida numero. cl. plā
taginis balauiste gallarū prunellarū imaturarū. an. ʒ. i. Co
ficat sic oīa ista in aq. plu. ʒ. v. dimitte p bidnū. in tertioye:
ro die coque aquā bene vīqz ad consumptionē medietatis
postea cola p pānum fortiter. Cū aut colata fuerit admisse
illi colature tertis partem mellis. et iterum coque donec ad
spissitudinē mellis redigatur: et tunc conde in vase vitreo et
cum opus fuerit in. ʒ. i. aque mitte. ʒ. i. syrūpi.

Spongia somnifera. R. opij thebaici. ʒ. i. succi susquias
mi succi mature rubri se. lactuce succi cicute co
dij. i. papa. sac. mandra. sac. hedere arbozee. an. ʒ. i. hēc oīa
simul i vase mitte et ibi spōgiā marinā nouā qualis de ma
ri exierit vt nō tāgat eā aq. dulcis et pone ad solē in canicu
larib⁹ dieb⁹ donec oīa consumātur cū opus fuerit aq. nimis
calida illā parū fomēta et postea naribus patientis appo
ne et cito dormiet: cū aut excitare volueris iuccua radicū se
ni. naribus apponetur et mox expersiscetur.

Priaca magna Galie. ytiaca dicitur domia medicinas
rus Galieni: qz ab eo pposita fuit. facit ʒ. grauissimas
passiones: hñant corpis epileticis catalepticis appoplett
cis cephalargicis stōacis emigranicis pdest ad raucedinē

Theriaca magna

Clarificatio

Syrupus

Spongia

Con am

Antidotarium

voids & constrictionem pectoris optima est: arberiacis as-
maricis emoptoicis ictericis hydropticis peripleumonicis
illiofis: & vulnera in intestinis habentibus nefreticis calculosis
collyricis subuenit: menstrua educit: & fetum mortuum ex-
pellit lepras & variolas & frigus periodicū et ceteras pas-
siones inueteratas emendat precipue contra oia venena et
serpentū morsus & reptilū valet: sed diuersa est eius dosis
pro quāitate & qualitate vniuersusq; passionis que in sine
scribitur oēm defectionem sensus releuat cor cerebrū epar
stomachū cōfortat totū corpus incorruptum ducit et cūsto
dit. ℞. pars lib. ij. ℞. trociscorū squilliticorū. ʒ. ij. et. ʒ. ij. p̄s
peris ion. ʒ. ij. minus granis. viij. trociscoꝝ tyri et dyacotal
li. añ. ʒ. i. ʒ. i. xilobalsami. ʒ. ij. & gra. viij. opij agarici yris
roie cordei se. rape siluestris cynamo. opob. añ. ʒ. i. gran.
p̄ij. reubar. croci spice colu squinatū ʒinzi. casie ligne stora
cis calamite myrthe terebentine thuris masculi calamentū
dypsiami sticados polij radices pētafilō petroselini piperis
albi. añ. ʒ. i. & gra. viij. iolij gummi arabici acori calcari vsti
serapini terre sigillate seu boli succi hyppocistidos cestice ca
medrei gentiane men. carpopal. amomi apij maratri carui
siluestris silelei nasturcij. se. anisi ypericon añ. ʒ. i. mumie
castorei oppopona. aspalsi galbani cetauree minoris aril.
lō. danci siluatici. añ. ʒ. i. mellis dispensati qđ sufficit q̄ teren
da sunt tere: & gūmas in vino liq̄factas cū pulnere & melle
cōmice sufficiēti vel cū speciebus teras datur in modū anel
lane cū tepida apoplepticis scotomaticis cephalargicis em
graneis ad rancedinē vocis & ʒstrictionē pectoris cū melle
aut dragagāto: ita vt in ore teneat asmaticis cū decoctione
lilifagi emoptoicis ex pectore & pulmone vitiō cū p̄siana
ad veteratas passiones cū apozimate ylopi ictericis cū de
coctione asari hydropticis cū oximelle vel oxizaccara peri
pleumonicis cū iure vel decoctioe marubij illiofis cū apozī
mate apij in intestinis vulnera habentibus cū decoctioe su
mach: nefreticis calculosis & collyricis cū apozimate grano
rū solis apij siluatici vel domesticī. arteriacis cū iure vel pi
gani decoctioe ad venena & mēstrua educēda: & fer? cū vino
calido vel multa cū aqua vbi cocta sit mēta vel ozimum et
frigosū periodicū et cunctis passionibus cum tepida.

Tyriaca

Picolat.

Tyrriaca dyatesereō: tyriaca vt dicitur domina medicī
nari: dyatesereō. i. de quattuor rebns dicit de quibus
antiquus phisicabaz alij philosophi postea addiderunt: va
ter p̄p̄te foricatis hoibus & moris a canib? rabiosis: aut
ab alijs animalibus venenosis: dat cū succo mēte ad bibē
dū & sup ipm vlnus de eadem inūgat et venenola sap
mūcta: itz bonu melanū qđ salernitani sagiam vocāt: q̄rta
narijs & vere quotidiane data cum decoctioe pigani vel gē
tiane subuenit. ℞. pars ē li. ij. ℞. myrthe ariso. rosūde gen
tiane baccaꝝ lauri excocticataꝝ. añ. ʒ. i. ʒ. i. ʒ. ij. min? grano.
p̄ij. fenugr eci nigelle zedoarie. añ. ʒ. i. ʒ. ij. & gra. viij. dypsi
mi camed rei piga. ʒ. i. ʒ. ij. & gr. ij. gūmi hedere calcātū
vsti. añ. ʒ. i. ossis de corde cerui. mumie añ pharma. añ. ʒ.
i. cornu: cerui vsti. ʒ. ij. mel q̄ sufficit: dat i modū auellane.

Risera maior: idest iuuenilis inuenem hominē reds
dit: saracenicā: quia a saracenis inuēta: datur p̄p̄te
ictericis epaticis & patientibus dolorem capitis ex fumosi
tate colere rubee: datur contra duplicem tertianam: et res
staurat visum amissum ex calore: et colorem perditum ad
p̄simum renocat: datur mane cū tepida. viij. pars. li. i. ℞.
zuccari. ʒ. iij. myrabolanoꝝ citrinorum conicum medulle
casteifistule & tamarindoꝝ. añ. ʒ. i. ʒ. i. ʒ. f. chebulozum mun
datoꝝ manne: añ. ʒ. vi. ʒ. ij. & gra. v. indt violarū recentū
possunt inueniri. añ. ʒ. f. ani. maratri. añ. ʒ. ij. & gra. xy. maꝝ
ih: macis. añ. ʒ. i. et gran. viij. et. f. bellitrici emblici. añ. ʒ. f.
et gra. iij. Conficitur sic in duabus lib. aque ponantur. ʒ.
iij. vio. recentū si poterūt inueniri si nō siccarū & bulliat do
nedeuēniat aqua ad purpureum colozē & viole sint remis
se: postea leuiter expressūz coletur de colatura illa p̄s acci
piatur & casteif. et tamarindoꝝ: & p̄ caciā abluant & colent
per eadem in alia aqua lib. i. ʒ. ij. viij. zacchari immittant &
super ignem ponantur. Et ad spissitudinem bulliat: & cum
inciperit inspissari addatur colatura casteifistule & tamarin
doꝝ: postea manna cū volueris scire vtrum sit coctum po
natur gutta sup marmo: et si quasi mel colligū coctū erit:
tunc ab igne deponatur & cum infrigidatūz erit puluis lu
pradictarum specierum apponatur semper cum spatula
agitando donec incorporetur ad vltimum supradictū zuca

Def.

TC

Antidotarium

earum bene pulverizatum mitte: datur in modis castaneae: si sit distemperantia caloris cum frigida si sit exabundantia frigidi humoris cum calida.

Risera magna dicitur quia magnam utilitatem et fructum mulieribus confert: datur contra dolorem stomachi virosum et mulierum cum aqua in qua cocta sunt semina feniculi anisi et mallicis datur contra visum matricis ex frigiditate si distemperata bibatur cum vino in quo cocta sit arthemisia: prouocat etiam menstrua si fiat cum arthemisia bene trita: et oleo muscelino commixta pessarium ex boms bace factum si fuerit ex ea inunctum et in vuluam mulieris immisum menstrua prouocat mulieri non concipienti: si detur cum vino in quo cocta sit mandragora vel sambucus minor modo: prouocat pueris qui non possunt dormire: et in hoc modo nimis garrulorum distemperata cum lacte mulieris in modum ciceris et bibita prouocat. **viij. pars. lib. i. ℞. opij. ʒ. ij. cy namomi gar. galange spice zedoarie ʒinzib. costi storacis calamenti calami aromatici iris paucedani acoti mandragore celtice rose piperis anisi apij petroselinii macedonici danci iusquiami feniculi ozimi cymini. an. ʒ. j. mellis quod sufficit. datur in modum castaneae ut supra diximus.**

Rionfilon dicitur a viridibus solijs rube que in eo ponuntur: valet proprie quartanarum: et vere quotidiana ne in hyeme et vere post prandium in sero cum vino liij. pars est lib. i. Recipe piperis albi quod inter nigram inuenitur. ʒ. f. piperis nigri. ʒ. ij. cymini assii. ʒ. f. ʒinzibe. nigris piretrici. an. ʒ. ij. piperis lon. ʒ. f. petroselinii ame. dau. anisi eleenij spice cyperi apij fiselei costi. an. ʒ. me. ʒario fi. ʒ. j. et gran. vij. et. f. dactylozum mundatorum numero. xij. foliorum rube viridis. ʒ. j. et. f. mel quod sufficit. datur ut supra diximus.

Riasandalii dicitur a tribus generibus sandalorum que ibi intrant datur proprie contra calorem epatis et stomachi prouocat iustitiam medietas est li. ij. ℞. sandali albi et rubete citri. rosa. zucca. an. solidos duos. reubar. spodiij sacci liquoritiae seminis portulace. an. solidij vni et medium amili gummi arab. diagaagati seminis melonis citrul. cucu. cucurbi. seminis scariole: an solidum. j. camphore. ʒ. j. et. f.

Phibitione et datur in modum castaneae

Ricolat.

alii quadruplicant pondus ro. qd sufficit: datur mane et meridie in modum castaneae cum frigida.

Theodoricon hyperiston. theodoricon dicitur: a deodas et iu. hyperiston id est bene expertum interpretatur scilicet enim contra emigranem dolorem et vertiginem capitis: et contra fluxum flegmatis quod in faucibus et gutture decurrit: vnde sit homo quous sine voce: valet etiam splenetis sine febre colore bonu facit si simplex det: sed si purgatione facere volueris adhibeas. ʒ. ij. scamonee et totius operabitur: duodecima pars est lib. ij. ℞. aloes epatici. ʒ. ij. et gra. ij. et tertia partem viuis granii cynamomi cames dret acori. ana. ʒ. iij. croci casse lignee reupon. an. ʒ. ij. et gra. xvi. agarici. ʒ. ij. et. f. nardi costi masti. asari silij squille asermoniaci bdellij ellebori nigri ypericon epiphyymi polipo. biallice succi piperis al. et lon. an. ʒ. j. et. f. squan. ʒinzib. smyrne myrabo. colloquin. serapini oppopo. casto. absimij. aristo. loye petro. getiane amomi. ana. ʒ. ij. dyagridij piperis nigri: an. ʒ. j. mel quod sufficit: dat mane et sero cum vino castido. ʒ. iij.

Theodoricon anacardis ab anacardis dicitur qui ibi reperitur datu mirabiliter memoriam reparat vertiginem capitis: et maxime a posteriori parte auert: flegma quod ibi est purgat causas matricis: mirabiliter confortat si eam purgare volueris. octava pars coacta est lib. ij. ℞. aloes epatici. ʒ. j. et. f. yrei casse. an. ʒ. vij. minus gra. xvi. ʒinzibe. anacar. carpobal. ana. ʒ. iij. et. f. folij spice. myrabo. corticis meu. epiphy. an. dia. ij. et. f. i. sarisii. rufon. mastis squinanti. an. ʒ. j. et gra. ij. et. f. mel quod sufficit: sic. Accipe corticis radicis feniculi bene iriti et abluisti. li. j. et ponne in. ij. libris aceti. Et stet ibi. per. vij. dies et postea tere ipsas radices et in eodem aceto coque vsq ad tertia partem. Et cum omni diligentia cola per pannum et pone in duabus libellis dispumati et bulliat vsq ad aceti consumptionem cum tali melle coctice. Supradicte aut radices colligantur in maiore vel inlio quia ante hoc tempus humide sunt et post hoc sicce sunt: dosis est. ʒ. j. vel. ij. cum mulla valet.

Rocisci dyarodon. i. rotunda coactio troscisci sst i dyarodon: margariton inirant et in dyarodon: quinta pars

alud est... ʒ. j. et. f. mel quod sufficit

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Phibitione et datur in modum castaneae

Antidotarium.

est. 3. r. et gra. xij. ꝛ. croci. 3. ij. et grana. vij. camphore gra. xij. rosarū viridiū. 3. iij. spodiū. 3. ij. sandali rub. 3. i. r. f. gra. vij. sandali albi. 3. i. gra. xij. Conficitur sic in marmorea pilla recens rose sine intermissione terantur: deinde ceterarū subtilissimas puluis sperū supponatur: et cum sufficenti ro do stomachate conficitur ad vltimum adhibeatur camphora deinde troscisci isormenē et ad vmbra exiccet et vsus referuēt

Rocisci diant dicuntur a violis albis tertia pars ē. vij. 5. r. f. ꝛ. foliorum violarum albarū viridium. 3. v. sc. plantaginū. 3. i. amik. 3. iij. se. papaueris al. 3. ij. 4. 3. i. balsami. 3. i. reubar. 3. i. rodostomatū qđ sufficit ad mos dum precedentium trosciscorum.

Rocisci idiocri qui in rubea et sotira intrat. vij. pars est 3. vi. ꝛ. amomi. 3. i. cynamomi croci folij myrthe cast: ana. 3. f. spice. 3. i. opobalsami colli sgnati calami aromatici xilobal. asari. su. an. gr. xv. masticis maratri. an. gra. x. ramariscit gr. v. vini alcalonis quod sufficit hec omnia te re et cū vino illo trosciscos in forma et cū fumo stozacis sicca.

Rocisci croci magnetis intrani: in rubea: et sotiram. ꝛ. croci. 3. i. rosarū ameos myrthe. an. 3. i. 2. f. xilooloes. 3. ij. isormentur cū aqua rosata

Rocisci squillitici sic sunt: squilla integrā diuide et in volue in pasta fermetata et in furno coque et abstracia de massa et electis corticibus eius medū tere in mortario et tantūdem farine ozobi adde et inde trosciscos in forma: et cū vino aut melle tepera et in vmbra sicca et si deest ozobū tātū de panis assi subtilissime tritit pone exinde trosciscos i for: ma et in loco vmbroso sicca.

Rocisci diacortalli. ꝛ. coralli rub. cyna. myrthe amomi papa. an. 3. iij. squinanti croci. an. 3. ij. calami aro. xilo bal. castelligne folij masticis polij sa. asari pedis columbis ni. ana. 3. i. de his oibus facto puluere cum vino tempera: et trosciscos pensantes solidos singulos in forma et in vmbra sicca.

Rocisci d anisovalētes paratis ad hydrophis. ꝛ. anisi eupatoij an. 3. iij. apij abinthij masticis aneti asari spice amigda. amararū. an. 3. i. aloes epatici. 3. iij. 2. f. in forma trosciscos ad pondus. 3. i.

Stoch
Diaij.

Hydro
Stoj.

Cynomyg
mastic.
grogking.

Diamor

De aniso.

Riccolai.

Rocisci de tyro, qui in magna rhyasa Sal. recipiuntur sic sibi. Inuentas tyros in longitudine vni palmi exti stetes. oculos habetes rubeos et linguā mobilem: et cotinua in modū grani frumētū: gubut et caudā sribus digitis mēsu ratio absconde: medū q remanet excozia et intestinis prote ctis optime dulcē a laua: et sic coq̄ dōec spine a carnib⁹ sepa reur: postea spinis plectis carnē in marmozgo mortario sa tis tere et cōmixta euudem ponderis farina ozobi vel panis assi cum iure suo tempera et facinde trosciscos pensantes singulos solidos: et in vmbra sicca.

Omnis nosfer dicitur a vomendo eo q̄ frigidus et calidus purgat humores. nosfer quia a nobis cōposit⁹ est purgat propter colerā rubeam et flegma. datur quodidiane vere et tertiane nocte in modum castanee cuz calida. detur etiam delicatis hominibus cum syrupo acetoso distemperato et per noctē sub dino ponatur. in mane iteruz cū aqua calida distemperetur et coietur p pannū vt tota substātia re maneat. sedat veram tertianā: debilitatē et nausez a super finis et acutis humouibus factā auferit. ꝛ. tapse panozimz tane vel aragonēsis collecte in mēse maij sine iulij. 3. ij. cro ci africani. 3. i. 2. f. nucis vomice. 3. f. asari. 3. i. mellis asarini q̄ sufficit. q̄ sic sit i duabus li. mellis dispmmati adde. 3. iij. succi asari et bulliat ad succi cōsumptionē. et si succū habere non volueris pone tapse asari an. 3. ij. 2. f. 2. dimidiā cata: puciarū et totum deponē in aqua marina et bulliat vsq̄ ad medietatē et aq̄ ponatur in li. ij. mellis dispmmati et coq̄ vsq̄ ad aque 2sumptionē et cū tali melle 2fice: detur mane in mo dū castanee cū tepida vel ortzaccara duris hominibus cū tota substātia. debilibus colatura tanstūm.

Omni⁹ patriarthe. ꝛ. tapse lib. i. croci africani. 3. iij. detur cum tepida ante accessionem.

Omnis valēs tertianarū et quartanarū. s. maxime 2petit quotidianarū. ꝛ. tapse. 3. iij. asari baccare. 3. i. cinamo. 3. i. croci hozulani. 3. i. se. striplicis. 3. f. mellis q̄ sufficit. detur in modum castanee cum calida.

Quentuz marciaton magnū a mariano peritissimo medico dicitur a quo fuit inuentū q̄ facit ad dolorem

306
Antidot.
Diaij.

Vomito
Riccolai

No. 3. Pa.
Riccolai.

V. Mo.
marian.

TT ij

Antidotarium

et frigiditatem capitis et pectoris et stomachi et ad scilicet
splenis et epatis: et ad illi dolorem ad solem vel ad igne
innunctum statim subuenit paralyticis sciaticis nefreticis
podagricis prodest: tumores reprimunt: durities remollit
spasmodicis et typhice febricitantibus valet et contra omnes
dolores ex frigiditate medetur potenter. iij. pars est lib.
viij. R. cere al. ij. olei li. viij. rorismarini folioz lauri. ana.
3. viij. rute. 3. viij. tamarisci. 3. viij. esbrij sanine balsamite lilii
fagi ozimi polij calamenti arthemisie enule betonice bran
ce vrsine spargule herbe venti pimpinelle arimonie absin
thij herbe paralytis herbe sancte marie cimaram samis
buci crassule millefolij sempervine camedrei centau
ree fragarie quinqz folij herbe tetrast. ans. 3. iij. et. f. cui
sci radialis cimini myrte. ana. 3. iij. fenugreci. 3. i. et. f. buz
yri. 3. i. et. 3. vitice vio. papaneris nigri mente saracenic
et alle mente politruci lapaceoli cardunceli matrissilue ma
trelle herbe muscate alleluja. ligne ceruine crispulei cam
phore stora. medulle ceruine an. 3. f. olei nardini. 3. ij. herbe col
cei masticis ana. 3. i. thuris. 3. f. olei nardini. 3. ij. herbe col
ligantur in medietate mensis maij vno die oes herbe esse
colligant vel duobz si pot ab hora tertia vsqz ad meridiem.
Conficitur sic: herbas tritas diebus. viij. in optimo et odori
fero vino infunde octauo vero die ad lentum ignem ponas
tur et cum vinum aliquantum in ceperit consumi addas
tur supradictum oleum et bulliant donec incipiant diminui
deinde studiose coeantur et proprietates herbis iteruz super
ignem ponantur: et cum inceperit bullire pone stozacem:
et cum modicum bullierit pone butyrum et assungiam ali
quantulum contusam et oleum nardinum masticic et oliba
num: et postea ceram et cum cera liquefacta fuerit semper
cum spatula agitando ab igne deponatur et cu coagulati
saerit in vase reserua.

Unguentum aragon. i. adustozis. valet ad do
loze ex frigiditate viri et mulieris tali modo inunctis
In testa oui primum calefac ad ignem: deinde superiungat
et postea testa calida superponatur loco patienti. valet ad
spasmi et thetansi et ad dolorem illij et reni tali ordine: vt sus
pra diximus. arreticis et sciaticis multis pdest quartanarijs

*allewys
Cubus in ini
no adustozis
17. v. m. m.*

Nicolai.

si spina innungatur ante horam accessionis: vt dictuz est in
risce prodest quarta pars est lib. vi. R. rorismarini maioz
rane radialis larii serpilli ruteradicis siccid. an. 3. iij. et. f.
folioz lauri salute sanie an. 3. ij. poliearie maio. et minoris
an. 3. ix. bionie. 3. iij. laureole. 3. ix. nepite folioz siccidis
an. li. f. masticis oliban an. 3. viij. piretri euforbij zinzib. pfs
peris an. 3. i. olei mscellini. 3. f. petrolei. 3. i. adipis vrsini
olei laurini an. 3. iij. butyri. 3. iij. olei communis lib. v. cere
lib. i. et. 3. ij. herbe et radices hora supradicta colligantur
herbe vno vel duobus diebus vt dictum est superius forit
ter contuse ponantur in oleo per. viij. dies. octauo autē die
super ignem ponantur et coquantur donec herbe destrua
tur: postea per saccum fortiter coeantur et iteruz super igne
ponantur et cum bullire inceperint addatur oleum lau
rinum butyrum adeps vrsinus et cera qua liquefacta ad
de petroleum et muscellinum postea masticem et olibanuz
zinziber. piper et piretrum euforbium. et sic ab igne depo
natur et recoardatur.

Unguentuz agrippa quo agrippa rex indeoz vtebat
qd tante dignitatis erat qd nemini discipulozum tras
dere volebat. valet dydropicis et omnibus tumoribz i qua
cuz parte corporis fuerint et ad nervos indignatos vrinā
prouocat: innunctum super ventrem laxat: et doloz renuz ex
frigida causa optime facit. iij. pars est li. v. R. bionie li. ij.
radicis ebulli tribuli marini an. 3. ij. radicis succid. li. i. squill
le. 3. vi. yreos. 3. iij. radicis filicis. 3. ij. omnes radices ter vt
quater bene abluantur et in pso marmoico terant. et. iij.
lib. olei lentisci vel comunis ponatur p duos dies. sed si per
vi. vel per. viij. dimittatur plus valet: qz calozem et odorem
sibi et efficaciam vendicat: tertio vero velut dictū est ad igne
ponatur et tandm bulliat donec incipiat diminui: deinde po
natur in sacco et exprimendo coeantur et cum colatum fuerit
super ignem ponatur et cuz bullire inceperit ponantur. 3. f.
xv. cere albissime et liquefacta cera ab igne deponatur: et cu
infrigidatum fuerit collige et serua.

Unguentū dialtea malausticuz et calanisticū. dialtea et
radice enisci dicitur malausticon. i. mollificatum: cas
lausticon. i. calefactoriū: medietas est lib. iij. R. radi. enisci
T T iij

Frabryda

pal. Agg.

Antidotarium

li. ij. seminis lini & fenugr. añ. li. j. squille li. f. olei. lib. iij. ces
re li. j. terebentine gummi bedere galbani añ. 3. ij. colopho
nie resine añ. lib. f. nota qd si ista ponantur. factis et si clas
minis valet ad consolidationē vulnerū: et quidam addunt
butyrum: oēs herbe & radices bñ abluātur & terātur sicut li
ni se. & fenugreci & squilla: et cū bñ trita fuerint ponātur in
vij. li. aque p. ij. dies quarto adt die ponātur sup ignem &
bulliant donec inspissati fuerint: deinde panlati in sacco po
natur & cū exprimere volueris addat aliquātulus feruētis
aque ad abstractionē illi⁹ succi viscosi de succo isto accipiā
sur li. ij. & ponātur in. iij. li. olei & bulliant ad succi consum
ptionē qd erit cū nihil succi supnatauerit: postea addat li. j.
cere & cum liquefacta fuerit addatur terebēntina: postea gū
mi bedere contusi galbani et ad vltimū ponat puluis colo
phonie resine: & cum coctum fuerit: quod erit tūc cum gut
ta posita super marmor inspissabitur deponat ab igne: et
cū coctū fuerit & infrigidatus diligēter reponere: valet pprie
ad dolorē pectoris ex frigiditate & pleurethi p⁹ in testa ont
calesactū ad ignē & sup pectus inunctū sanat oia loca infri
gidata & desiccata calesacti mollificat & humectat.

Dignentum citrinū Citrinus dicitur quia in pomo ci
trino decoquitur: pulchram reddit faciem lentiginos
de facie tollit: nigredinem a sole inductam destruit et puz
stulas in quacunq; parte corporis ortas salis flegmatis mi
rabiliter destruit et auferit cicatricem in corpore subtiliat:
leprosi faciem si ex eo vnguatur multum emundat: rubori
oculorum pruritui & palloxi & crispile valet: medietas est li.
ij. & borac. 3. ij. camphore. 3. j. coralli albi. 3. f. amenti dul
cis. 3. j. vmbilici marini dragma. albi amidi crystalli antalli
dentali olibani al. nitri añ. 3. ij. marmoreus al. 3. ij. gerse serpe
sarie. 3. j. ceruse cōis. 3. vj. hoc modo fit. Tere drag. & ombi
licos marinos i mortario marmoreo cū pistello terātur & cū panz
mul cetera sigillatim in eodem mortario terātur & cū panz
no subtili albo cribretur & cū assungia porcina nonella al
bissima li. j. & f. septi pecorini vj caprini. 3. j. & f. assungie gal
linacee. 3. j. Cōfice sic caldarium plenus aq sup ignem bulliat
& cacabus cū assugis in caldario pēdeat in ipsa aqua & de
apso calore aque liquefiant assugie & liquefacte p subtilem

V. Limon
um

ff

apud Galienū p phis pling ignis

Nicolat.

pannum & album coeuntur in catinum & mox totus puluis
sponatur preter camphoram et boracem cū spatula sem
per agitando vt oīam bona fiat incorporatio hoc facto in
vno citro canato vel duobus mittatur & ponatur cum spa
tula semper agitando bulliant & cum incipit bullire iterū
in caldario ponat & cū spatula semper agitādo puluis cāpho
re & bora. donec incipiat frigere agitet semper & cū in frigida
tum fuerit recondatur. Et nota qd in lib. f. pulueris debet
poni. viij. lib. assungie.

Dignentū aureū valet contra oēs guttas acutas frigi
das & maxime contra lapidem in renibus & hydropi
cis. & radices episcopi. añ. li. ij. vtriusq; aristologie ele
niij yfopi palegij arthemisse pentastilon rute folioz lauri
scori herbe venti rorismarini matrisilue saxifragie ciperi
camedrei sparagi bruci feniculi anisi añ. lib. j. apij yzeos le
uisici granorū solis petro silicis amomy cardamomi ane
si baccarum lauri iuniperi lapidis lincis. añ. lib. f. basilice
se. vitice se. citri sinapis eufoz bñ añ. 3. iij. adipis vrsi: & valz
pine olei laurini petrolei. añ. 3. ij. squinanti costi piretri
thuris masticis myrthe. añ. 3. ij. misclei. 3. j. olei et cere qd
sufficit herbe colligantur in mense maij. et contrite mittan
tur in oleo vel vino albo in quo sint. xx. dieb⁹: postea addat
olei qd sufficit & bulliant donec herbe incipiāt diminui et
colent p saccū a ponant ibidē cere lib. xij. bulliant vsq; cere
sit bñ cōmixta deinde supponant pinguedines bene distoin
te & colate & pmittantur parum bullire post superfundat
oleum laurinum: & deposito ab igne superinducantur alta
olea terrio pulueres costi piretri squinanti etiam quarto
olibani quinto myrthe et hoc per interualum fiat: postea
cera et deposito ab igne ponatur eufoz bñ vltimo vero pos
natur petroleum.

Dignentum album ad salum flegma & totum cōfectū
cis. 3. ij. vnaqueq; species per se teratur hoc modo: puluis
ceruse cū pauco oleo distemperetur & postea addat iytar
giri: deinde mastix & olibanum cū pistello bene semper agis
tādo panlatum aqua ro. ponatur & cū ceperit inspissari ads
datur oleū & aqua ro. & tādiu ducatur donec sit bene incoz

Antidotarium

peris alb. & nigri & longi croci serapini petroselin. ana. ʒ.ʒ. f. ellebozi al. & ni. añ. gra. vj. mel quod sufficit: & datur mane & sero cum calida in modum castaneæ.

Tera ruffini: biera vt diximus: ruffini ab aurore dicit: datur propule scabiosis flegmate salso elephatio si ser piginoso curat vtrancq; morpheam cū tepida destruit atq; quā cephalicā & emigraneā & monopagiā: dolorem capitis vel stomachi epilētici catalētici & eos qui ex fumo stomachi extenebescunt ita vt subitanē timorē viderēt: vel ex vctostate stomachi tinnitū auris patiantur vt in furias vertatur deponit calchochimia stomachi epatis et splenis elephaticis & podagricis cōfert anxiā & mēstrus educit: sed si purgationē inde facere volueris. cū. ʒ. i. scam. fiat li. ʒ. ʒ. aloes. ʒ. i. ellebozi. al. & ni. añ. ʒ. f. diagridij colloqn. Iserious añ. ʒ. iij. nitri eufoz. polipody. salis armo. añ. ʒ. ʒ. & gra. xv. pl. pe. came. croci agari. mastice epithi. añ. ʒ. i. & f. cassiellig. xis lobassami oppopona. Sit. añ. ʒ. ʒ. m. yrbhe gra. xv. mel quod sufficit: datur in sero cū calida in modū castaneæ.

Tera pigrā. Sal. biera. i. sacra. pigrā. i. amara que facit oculorum distemperantiam. stomachum quoq; optime purgat: causas epatis emendat: splenis durities et densitates remouet & extenuat: renibus & vesice p̄ficat & masticis distemperantiam emendat. x. pars est lib. i. ʒ. cynamo. spice croci squā. asari xilocasse xilobalsami carpopallami viole absinis thij epithimi agarici ro. turbithi coloquin. mastice. añ. ʒ. ʒ. aloes ad p̄d̄. olim specierū mel q̄ sufficit do sis ei est. ʒ. iij. cū abstinentia mane cū calida. Si vero pillulas informes: da. xv. vel. xvij. cum sufficienti diagridio.

Tera pigrā. Constantini dicta est ab aurore constantis: no q̄ eā cōposuit: valet ad visam recuperādū. & retinentiam tota venit lib. i. et me. ʒ. mirobala. chebuli indi citri ni violaz absinthij: añ. ʒ. iij. bellirici emblici cassiellig. episi thimi agari. sene cuscuta squinā. renbarbari: añ. ʒ. ʒ. xiloca sie spice anisi mastice xilocaloes salgemme nitri: añ. ʒ. i. mel q̄ sufficit: datur in sero cum vino calido.

Tera pigrā abbatis de curia flegma & melancollaz purgat & ad guttas que sit de frigido & sicco humore vnde

Picolat.

membra videntur contracta: valet paralyticis datur cū tepida vel vino medietas est. li. i. ʒ. agarici colloqui. turbithi epithi. cuscute: añ. ʒ. ʒ. & gr. v. squinan. carpopal. xilocaloes xilocalie croci asari cynamo. masti. rose vio. absin. reupō. fo liij lapidis lazū. añ. ʒ. ʒ. diagridij. ʒ. i. & f. alo. epati. ʒ. iij. & f. mel q̄ sufficit. Si vero pillulas inde facere volueris tempe ra cum succo absin. & da. ix. vel. xi.

Tera fortissima Sal. facit cephalargicis scotomaticis Repleticis melacolicis appopleticis paralicis maniacis alo pūbiacis litargicis & qui in somno meditant mortez ad auris auditus & oculoz passionez fauces & arterias facit dolorem dentis sedat: vocem clarā facit asmaticos oz thomicos & longinquas egritudines sanat pleuretius hydropicis ictericis epaticis & splenicis prodest: arreticū colli cū ciliacū dissintericū medet nefreticis & sciaticis releuat fle gmaticum quartanarios & emittiteos adiuuat. febres oēs auertit: elephantiosos purgat venenis obsistit & cancrois p̄ficat. vicia enim mulieris emendat. ʒ. coloquin. squille agar. armoniaci ellebozi ni. selphij ypericon. añ. ʒ. v. epithi mi bdellij camedrei brasse succi castice: ana. ʒ. iij. in ymiasa gap. ariso. lon. piperis albi & longi cynamomi oppopona cis castoret: añ. ʒ. iij. & f. petroselin absinthij piperis nigri: añ. ʒ. ʒ. aloes. ʒ. i. & f. mel quod sufficit. Detur ex ea. ʒ. ʒ. vel iij. mane cum calida.

Tribler conditum sic fit. ʒ. yungozum qui habent fo lia ad modum cretani marini: quod saraceni secacul vecant bene radantur cūz cultello: postea coquantur in aqua donec dimittant se stringi manibus: postea abstrahantur ab aq̄ & a lignis que sunt interius mundentur & cū cultello frustatim incidantur & in mortario marmoreo bene pisentur & cū manib⁹ exprimantur vt aqua inde exeat ponderentur lib. iij. et ponantur in lib. x. mel dispn. et albis simi & coquantur donec incipiant rubere: & addatur lib. f. ʒ. in ʒibe. frustatim incisi. et dimitte bullire tandiu q̄ adhercat digito in marmore supposito: postea tolle ab igne et impone puluerem istarum specierum. ʒ. ʒ. in ʒi. ʒ. iij. Galan. Gar. cyna. nuf. cardamo. añ. ʒ. ʒ. f. pinearum mundatarū. ʒ. ʒ. iij. & pistacearum. ʒ. iij. ʒ. edoarie. ʒ. i. et. f. dactylorū. ʒ. iij.

Handwritten note:
Picolat

Handwritten note:
Picolat

Prout recedentes

Modus medendi

Que se dissoluat attrahat & expellat. & hoc sepius faciunt moderni. Raro enim vel duas vel tres tribuunt in quo peccant. qz si vna posset euacuare tm̄ quantum due vel tres in non vna ita operari potest sicuti due vel tres licet vehementior sit. Cum enim datur vehemens medicina partes vicinas stomachi citius ex toto inaniunt quaz ad extrema penetrare possit sicut ad caput & ad pedes. Item virtus medicine prius deficiens euanescent quam per membra non apta ad extrema peruenire possit. Quarta cum extrema purgare intendimus datus duas vt in tertiam libertorem viam inueniat. Quod si vnam solum dare voluerimus. demus sepe & parum vt paulatim purgetur et non repente. quod fit quando tricesies vel quadragiesies assillat. Repentina purgatio multum nocet corpori. quia corpus debilitatur & plus de bonis quaz de malis humoribus expulsi. Unde de ypocrasim multum & repente euacuare siue replere calere. aut infrigidare fallax & omnino inimicum nature.

De danda medicina.

Am ergo volueris dare medicinam laxatiuam prius per aliquos dies scilicet duos vel tres dietabis eum cibis sobribilibus & diureticis. vt iure carniū iure piscium cepis coctis cum carne porcina pingui & bis vel semel colatis. ouis sobribilibus coctis in aqua. et conditis cum vino pauco pipere. vel herbis mollientibus. vt atriplex mala: mercurialis et similia. Unde ypocras. Corpora vbi quis vult purgare oportet prius suauiter. Et hoc fieri debet maxime in his qui dure complexionis sunt. Nec facile soluantur qd si non fiat potius emfrarium faciat qd euacuatione. Unde S. metholici non attendentes medicine preparatione. Potius humores cludebant qd euacuaret. Ideoq; alios faciebant asmaticos alios arreticos.

De preparatione medicine.

Reparet aut medicina hoc modo. Si volueris aciere medicinam cum scamonea acuat per decem dies vel quindecim anteq; det vt scamonea bene possit speciebus incoz porari & prius frice scamonea cum oleo ros. vel violac. vel syrupo roseo iter man & sic misceat medicine addito parum masticis. Mastic enim phibet ne adherat villis stoi qz ca est sepe dissinterre. Sic enim auferit scamonee malitia. nec tunc

Vna cada

hyp: 2. 51.

Da p... m...

hyp: 2. 10.

hyp: 2. 10.

hyp: 2. 10.

Scamonea

herbae molles
Ag. atria.
(d) erc m. r. d. m.

sta. Scamonea
homicida
hyp: 2. 10.

Cophonis.

mus qd inde aliqd picula pueniat. & si supnerit. cito & sa-cile curat. In hoc em̄ multa sunt homicide: qdant medicinas eius statim admirata est scamonea anteq; in corpore spibus. Quanto em̄ diuri est cum spibus tanto melius & leuius dicit. Qd si no habuerit medicinam: sic & necesse sit vt demus alicui scamoneam p̄dicto modo cum oleo roseo syrupo p̄dicto & pauco masticis & acuiam medicinam: & post p̄dicta die vel seculum damus medicinam: vel coquemus ea sic. facciamus cibo num vt pomu & p̄ mediu scindam & intus ponam puluere scamonee: sic purgamus partes & inuoluam pasta vel stupa: vel p̄ano lino madefacto in aqua: & ponam sub nere cuq; coctum fuerit extraham & misceam cum medicina & post vnu die dabim. No est aut subtr puluerizanda scamonea ne adherat villis stoi & faciat dissinterre. Sz aliq; mltu est grossa dimittenda: vt moram in stomacho faciedo huores i remotis tribus absconditos possit soluere. Si volueris dare decoctione citius admisceas reubarb. mirobalanos vel agaricu: & dimitte p̄ die & nocte & sedz quaz medicina erit sit qua purgari debet mane & sero: de quo dicit infert & si fortis fuerit det tota substana. Si debilis colatura.

De dissolutiu medicina.

Atur aut dissolutiu medicina quaz sanis quaz egris. Egris ad expellenda egritudine: sanis ad custodienda sanitate. Cu ergo egris dare volueris & sidera egritudine & materia egritudinis & locu materier: & scdm hoc copotentem medicinam adhibeas sicut inferius dicit. & dictu est superius. Non est aut dada medicina donec materia sit digesta. Un ypocras. Digesta medicari & mouere no cruda & c. Cognoscat aut materiei digestio per inspissatione vniue. si tenuis precessit p̄ attenuatione. si spissa precessit p̄ pter signa que in tractatu febrili dicta sunt. Prius ḡ distinguenda est materia. Si fuerit indigesta p̄ diuisua & diuretica & postea det medicina. Si no sano volueris dare medicinam solutiua considerare debes huore abundante. & paratu egritudine face-re & fm hoc medicinam purgantem illu humore. Si em̄ diuersi sunt humores in corpore ita diuerse sunt medicine q illos hnt purgare. Si qd dat no purgat humore q est in ea magis molestas paties. Un ypocras. Si qua oportet purgari purgen tur: & bene fert. Si no non triu: his signis positus eos

Eau

Scamom
subitop
rienda

homicida
hyp: 2. 10.

hyp: 2. 10.

Sano

hyp: 2. 10.

Masticata Scamonea

Infusio
Cholera
simplicis

gnosces qd humor sit purgandus vel abudans in corpe.

Modus medendi

De signis humorum.
Si qd macilentus fuerit: vel albus vel carnosus et habeat os salsum cum amaritudine et spurum sit eiusdem saporis: falsus flegma abundat: et purgatione indiget. Si vero dulcedine oris patiat cum plenitudine venarum maxime facit et sputum circa dulcedine dicitur: et ab hominatione cum vomitu: et sine vomitu patiat. vna aliquid vinctuosa et ruffa: et ipis fa: fca dulce abundare signat. Si vero acetositatem in ore sentiat et appetit vigeat et non fiat: et sputum et omne quod in ore committit circa acetositatem huiusmodi acetosum flegma dominat et excedit. Si vero os insipidum fuerit: et sputum in ore nulli saporis sentiat: et appetit et sitis deficit: signum est quod flegma insipidum purgari debet. Quod si amaritudo sit in ore et sputo et ore receptus sine salitudine: et vna sit tenuis et citrina vel subcitrina, vel subrubea simplicis colere rubee dicitur declaratur. Quod si ab hominatione fuerit cum vomitu: vel sine vomitu oris amaritudo et vna citrina vel subcitrina et non multum tenuis colera infestam abundare signat. Quod si minus fuerit tenuis et rubea et amaritudo oris fuerit minor: signum est colere vitelline rubeae. Si vero magis tenuis et oris amaritudo maior signum colere citrine. Quam purgari debet cum per se ipsis medicinis. Si vero pigritia fuerit maior solito et appetit auget et sitis minor et aggrauatio membrorum signat quod melia purganda est. Quod si vene plene fuerint maxime faciei pulvis plenus grauedo spatulax: oris dulcedo: ginguine sanguinolente: labia vlcera ta pter solitum: vna spissa et colorata sanguis dicitur qui p vne apertione vel vtiliosa manuit. Si p venam potum munit ppter purgatione repugnantis.

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

ispa tinea

Infusio
Cholera
simplicis

na veragob. cu decoctione iene epithimi. et similibus. Quod si fuerit positus humor positus dat medicina. Simplex enim nocet quod illi humor purgat: et non alium. Quam sit cum medicina dat terciario quod colam purgat nocet: quod sita admixtum est. Si quis munit p vne aptione: ut dictum est aut p veteribus. Si caput est in ca apiat cephalica. Si stons vel epar apiat epatica. Si pulmo vel torax: mediana. Si matrix vel renes aut vesica vena tali et si non est ipsa apiat vena iube apponatur vel fiat scarificationes sicut quod locum et humor et ipsa requirunt.

De medicina cessauerit cui signum est quod nullus dolor vel tormo sentiat in stomacho vel in ventre. De eius galline vel pulvis vel amigdalarum sicut quod tempus erigit. Dat hoc ut stons et intestina mundificent si quod de medicina remaserit in eis post ieiunet per horam: tunc de melle galline paratum cum cinamo: vel dent pulces vel uis amigdalarum: et si tempus erigit de vitum lympharum multum: et nec bibat nec maderet gulo: sene febris effimera sequatur. Secundo die eat ad balneum: et caucat sibi a frigore et labore per tres dies: vitat cibis bonos. humores gnanibus.

De diuersitate regionis in purgatione.
Consideranda est purgatione temporum diuersitas et humorum et regionum per quas fit purgatio. Diuersitas autem temporum fit dupliciter scilicet per annum et per tempora diei et noctis in quibus humor habet dominari. Si per tempora anni et tempora diei et noctis in quibus humor habet dominari. Si per tempora anni et tempora diei et noctis in quibus humor habet dominari. Si per tempora anni et tempora diei et noctis in quibus humor habet dominari.

De purgatione diei et noctis in purgatione.
Cum tempora diei et noctis consideratio debet haberi. Cum enim viginti et quatuor horae diei et noctis sint: unusquisque humor dominatur sex horis. Sanguis enim dominatur ab hora nona noctis usque ad tertiam horam diei. Colera ab hora tertia diei usque ad horam nonam diei. Melia vero ab hora nona diei usque ad tertiam noctis. Flegma vero ab hora noctis usque ad horam tertiam noctis. Quod si fuerit estis: et voluerit purgare per vomitum colam: debet ad

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Infusio
Cholera
simplicis

Sitis accetis . 5 .

Modus medendi

beicitates multū. sicut qbus dam aquā in qua gūmi ara
bict & dragg. & in frigidā bibat: vel aquā frigidā semp te-
neant in ore & gargarizent & eijciet. vel aquam in qua psil-
lum est disemperatum.

De siti nimia in potionato.
Supuerit sitis nimia potionato qn. p. quā quidā susti-
nere nequnt: his g. damus tepidā in q. coctū. sit gūmi
arabic. & dragagāū vel mica panis bulliat in aqua. sit et
alia sitis quā qdā signū bone purgatiōis existimāt deceptū
Auctor ypoctas dices. Quicūq. in farmacijs purgant nō
sint. nō qescat donec sint. Nō em̄ semp bonā purgatiōis
nē significat verbi grā. Si q. h. corp. plethoricū: post qnq.
sellas: vel septē multū sintat malū est signū. Significat em̄
colericos & siccos hūores ad stom̄ attractos & non expul-
sos a qb. calid. fum. et siccus resolut. yiosagū & spūalia
desiccādo sitz generat: his g. dāda ē medicina solutiva do-
nec sitis cesset: qd signū est bene & pfecte purgatiōis. Itē cū
ho corp. plethoricū post decez vel viginti assellauerit: & sta-
tuerit. Sitis em̄ est ab oib. mēbris & nō a sō solo. qd si ante
purgatiōem fuerit purget quousq. sitis cesset.

De potu in potione.

**Contingit sepe qd ferre nequeūtes aquā frigidā vel
medico nesciēte vinū bibūt. & ide magnū piculū icur-
rūt sicut iflatiōe vel tormenem ventris &c. Si hoc euemat
vomitū puocabis cū bibitiōe aq. calide & immisiōe pē-
ne in ore intacte i oleo: vel digito in ore vel bibant cū oleo
paucō tepidā & sic digitis immisis in ore puocēt vomitū.**

De nequeuntibus assellare ex potione.

**Ventre solet vt potionati assellare nequnt p medicis
ne debilitate. vel paucitate eiusdē & p suscipientis ni-
mia sritate sicut i meticis in qb. qnq. hūoz frigid. & aguis
sua magis sequit: vt pp nimia hū. & p. resolutiōe medicine
vin exgēte: vt in stancis. i qb. cū ssa incipit dissolui: extus
sunt medicinā: sicut cera carbonēs. qz grossi hūores resolu-
ti sunt & nequnt expelli: sequit dolor intolerabilis & tortio
valida circa stom̄. & intestina & solo nimia qd est mortis si-
gnū vel piculū. Un̄ qhūq. hoc euenerit patientē ducamus
ad balneū vel iuxta magnuz ignē & vngat vnguētis calis
pectinē & renes & entrē & intestina & regulā calidā sō suppe-**

Sitis purgatiōis 5 5

Medicinalium
Cophonis.

namus vt naturalis calor & fortet: & virt. medicine exercere
qd si sic nō assellauerit: cū clistere succurrēdū est mollifica-
tuo: qd sit de cātabrd de malua. polipodio. agarico. trinis
& coctis cū aqua cola. & adde parū olei. & misce. vel de eadē
medicina quā suscepit: fiat clistere nisi fuerit i ea euorbiū
qd cito facit dissinterā. Aliud. puocet vomitū cū oleo
& repida aqua digitis in ore immissis qd si nō senserit dolore
vt tormenē: nō ē multū euaciādus. Itē ne scamonea alicui
mēbro adherēat aquā calidā murteū potuidam. patienti.

Quando parum ducit medicina.
Soleat contingere qn medicina qn incipit ducere nō tū-
tū ducit quātū debet: & hoc p debilitate vel paucita-
te medicine. Cui post adhibeat remediū. Auctor ypoctas
dices. Eleborūz mouet corp. ponat g. i motu & deabulet p
domū nec tñ cū impetu qz p sudorē pot virt. medicine exas-
lare. qd si nō valet. & stōacus sit indignat. def. apli. de eadē
medicina. Si fuerit indignat. denē electuaria dulcia lara
tua sicut ori catarricū impiale zucarū violaceū. & stōastico
& sista vel tres obolos de scamonea cū iure pinguis gallia
ne def. vel venter vngatur vnguento lapanuo.

**Medicina qnq. modū excedit sepe iducēdo & hoc vitio
medici vel potionati. Natio medici si nimis dederit a-
cūtā medicinā. Natio potionati si se exposuerit frigori vel
loc. vbi assellat vto sit exposit. Cōtingit et ex habilitate
humoz ad expulsiōe preparatō: sicut in pueris repletis
hūozib. calidis ex tali nimietate fluxus: sequit dissinterā:
qd est magnū piculū. Ne fiat igit restringam. fluxū cū aq.
in qua coquat gūmi arabicū: bolus: sanguis dracois. Uel
dam. aquaz in qua coquat gūm arab. amigdala vel cerusa
vel puluis regule noue: vel diacodion dam. vel syrupum
murtinum: vel syrupum de citonijs. Prius ho imponatur
manus ne nimis sit calida.**

**Dissenteria sequat qd sit p sanguinolentē egestionē
ponat supra vtrē mica panis ordeacer: q sic pparet.
Panis p mediū scindat: & mica auferat & exteriora in aceto
forti & tepidū vt dictū est imponat. Deinde def syr. qd. 8.
decoctioe rose: mirtus: galle: balaustie. l. iij. cui addat. l. ij.
de succo plantaginis cocto & dispumato coquat ad tertiaz
partē & addito zucaro syr. fiat & detur cū puluere boli.**

Formula Curatus

32

33

34

35

36

prody in qd pinguis dicitur et pinguis vomitus 319.

Modus medendi

Quod si inuadere solet potioratos post quos vel se-
pre fellas qd significat bonos huores cu malis cua-
cuar: ex quoz euacuatione debilitas seqt. huic statuz da-
mus ad bibendum vinum in quo temperata sit mica panis
allatur pdictis constrictiuis constringimus.

Quod si stenasmus est volutas asselladi sine effectu. pro-
uenit aut in potionatis: vel ex medicine acuitate: vel
in apozimate qd. & corticis maligranati: balaustris: galla:
sumacrosas: corticis castane: cortici celli: & leniscas: corti-
cis sorber: ciconioz: & acatie: & ypodistidos: oia terant & co-
quant i aq & i ea aq terida sedeant & vtat diacodio cu croco.

Appetitus deficit quos potioratis: que restauram cu suc-
co mali: acetosi: vt mali matiani: vt vne acerbe: cum
paucio pipe & srib: vel cibū que suscipiunt comedat cu pdi-
meto qd. & succi mete. 3. ij. succi petrosel. 3. ij. an. 3. ij. pipis
zeucari. 3. iij. & aceti. 3. iij. postea det syr rosaceo & diarodo.

Vomitus datus est i estate: qz tuc nimiu calt huores et
leues solēt abundare: q huores seqnt tpris ppuetatē
daē et sanis ad sanitatē custodiēda. Egris ho ad expellēda
egritudinē. Si g sanis det dād est post cibū: vt supfluz cibo
inuiscat p vomitū expellat. Aut est i stannus. Vomitus bo-
nus est an cibū: s; melior: post cibū. Si ho det egris: dād
est ante cibū in mane: s; cu stoc facta digestionē pcedētis
noctis a cibis & potib liberat est: et vacuus: & si sit debilis
pzi cubet duobz ovis. sorbulub: vt stoc & fortef: & medicina
nocua facile expellat. Preparadus aut est vomit & tepe-
radus hoc mō. Si ho colic fuerit: sero pcedēt. dādus est
cib: sorbilis: vt stoc lubricus fiat sicut ouū sorbile iure pi-
scū: iure galline. & srib. Qd si fuerit staticus vel colicus p
duos dies: vel p vnu hoc mō pparet. Probare et debemus
vtrū facile vomat: vel difficile. Det g pzi syr acetosus cu
talida vel semen rape radicis: & atriplicis. cere & feruentem
aquā suppone & p pannū cola: & da colaturam & fm hoc qd
vomuerit facile vel forte vomitū. Stō aut dādus est vom-
tus parietib: in spūalib: nec a smaticis nec pectus strictū
pntib: qz nimis molestant et timēda est in eis suffocatio.

Quod si fit nimius vomit: vt acumine medicine vel spū-
tate: vel huoz habitate. Qd vt restringat poram pedes

27

38

39

30

31

32

33

34

Cophonia: & dam biber decoctionē gm vel sangula-
nis draconis boli: vel puluerē eoz cu pdicta decoctioe vel
puluerē mastice & gm: cu eadē decoctione dam vel pulue-
rē mumiē: vel dam panē assuz in vino: vel aqua infusum
fiat et emplastrū de sanguine draconis boli: mastice oli-
bani gm. oia tere & distēza cu succo mete: & stō suppone vel
spongiā & aceto bullā stō supponat. Dent et constrictiua:
q scripta sunt in nimio fluxu ventris ad pstringendum.

Quod si vomit: & vomitū vomitū & vomēdi conamie
vena rumpit iteri: & vomitū sāguinē. 3 que dam pulue-
rē mumiē vel puluerē saluie: cepullis & puluerē mastice. vel
olibani: vel amidi vel diacodion: et supponat stō epīm de
sandalis albi & rubei & boli et gūmi et mastice. tere & distē-
pera cu aqua rosea: vel cum decoctione gummi.

Quod si vomit: & vomitū vomitū & vomēdi conamie
vena rumpit iteri: & vomitū sāguinē. 3 que dam pulue-
rē mumiē vel puluerē saluie: cepullis & puluerē mastice. vel
olibani: vel amidi vel diacodion: et supponat stō epīm de
sandalis albi & rubei & boli et gūmi et mastice. tere & distē-
pera cu aqua rosea: vel cum decoctione gummi.

Quod si vomit: & vomitū vomitū & vomēdi conamie
vena rumpit iteri: & vomitū sāguinē. 3 que dam pulue-
rē mumiē vel puluerē saluie: cepullis & puluerē mastice. vel
olibani: vel amidi vel diacodion: et supponat stō epīm de
sandalis albi & rubei & boli et gūmi et mastice. tere & distē-
pera cu aqua rosea: vel cum decoctione gummi.

Vomitus rumpit

Singultus

Vomitus rumpit

Vomitus rumpit

Modus medendi

sunt malue: viole: rose: ordeu: sterc: caprinu: postea vngat
cu oleo z medulla porcina gallinacea arungia porcina vel
anserina. His dissolutis z mixtis ponat i balneo tepido i q
sit positu roseu vel comune sufficiter tñ plus coquat i oleo
illo capita papaueris: vel iusqami: malue: viole z sitha.
¶ Explicat prima pami modi medendi.

¶ Incipit secunda.

Osq de prio mo mededi sufficiter tractauim
restat vt ad scdm traseam modu. Est igit scds
modu mededi: q in strictis vel mortificatis
medicinis existit. Cōstrictiua no medicina vel
mortificatiua est: q mēbrū dissoluit. z strigit vel
hūores in aliq pre corpis resolutos mortificat z sumit: vt
sūt opiate z stricte z mortificatiue dñr: eo qd hūores et
mēbra dissoluta: p ea solēt strigi z fortari. Morbi quoq
z dolores corpis mortificari.

¶ Quo cōstringimus.
Es aut qñq nimū dissolutos hūores z strigim. Qñ
q mēbra dissoluta z debilitata z fortam. Qñq super
huā materia z sumim. Si ei hūores in aliq pre corpis fue
rin dissoluti qd sepe fit in sō. crebro papēti. catarrū dāde
sunt z stricte medicie sicut aītea. mitridatū diao libanū
z c. q digerant z in sanguine quertant: z ad mēbrū venētes
cōfortēt ipm z stringat reumatismū ab eo pibeāt. In tali
nāq dissolutioe nō audem dare medicinā dissolutiua: ne
ex maiori dissolutioe magnū sequat reumatismū: q desuēs
ad aliq mēbrū pncipale ledet illd z corrūpet. Dat tñ opia
tis z hūorū z strictis. Dāde sunt ppetētes pilke vel alie cō
petētes medicie q hūores pū dissolutos sū iā dissolutos
z petent educāt ne ibi remanētes: vt ad aliā partē discurre
tes postea putrescāt: z febrē vt aliā egritudine inferāt. Def
mitridatū paulatim z p interualla ne repēna fiat purga
tio vel egritudo.

¶ De mēbris dissolutis.
Membra dissoluta z debilitant sepiissime sicut i croni
cis febrībus interpolatis. Eis g debem dare opiatas
q mēbra ex egritudine nimis debilitata z strigēdo z fortēdo
z fortata acuminū morbi meli resistēt z cāz morbi quā dis
solutiua a se repellere nō poterāt z fortata a se repellāt hīs
āt nō oib opiatas dari pcpim: sū tēpatores z nimis sicc
tatis hñtes vt est rubea trociscata z sitha. z debis igit z for

33

Constric
e fu.

opiate

33

33

33

Lantio

libra troscata

Cophontis.

tatis possumus vt dissolutius
¶ De reliquis hūorum in corpore.
Altoniens remanēt hūores nocui relict post febrū
resolutionē i corpe q aliqñ ad mēbra deriuati illa et
apostemata vt alios morbos faciūt vel et sunt cā recidua
tiōis. vñ ypocras. Que reliquū in morbis post crism sub
uersionē facere z suerūt qz hñoi non audem purgare
tū qz debiles sunt tū qz debilis pauca solet i eis eē mate
ria ne p̄dicta in eis sequant picula dam opiatas q z natu
rā cōfortāt z debilitat z paucam materia z sumāt. z hoc ma
ximē faciēdū est in hīs q frigidus patiunt hūores. Si qd
et laborat de hūore inter corūz carne z tēto: qd garamētes
ignozant eis dāde sunt opiate. q z sumāt hūores. nam si
purgarent magis lederent. ¶ Quō debeāt dari opiate.

Opiate dande sunt cū vitho calido dissemperate vel cū
aā calida. cū vino nō habētibus febrē. qz po febrū
tātū nō tñ dat oib: sū tñ hīs q laborāt interpolata: nec dñt
bet tpe: qz nō in accessiois tpe ne calore eaz augmētaret ca
lor febrū. Sū tribus horis vt qtuor an accessioe vt materia
q infert morbū z sumāt. In pncipio qz interpolataz si ma
teria fuerit pauca z natura fuerit fortis post tres vel qtuor
dies accessiois dāde sūt opiate fortiore z calidiorē viz ha
bētes sicut ē aurea: mitridatū: musa: z sitha z hoc iō vt ma
teria z sumāt. Cum em materia sit pauca sine p̄p̄inā: siue re
mota: nō debem dare dissolutiua: ne p materiei paucita
te: potiū bonoz quā malo z fieret resolutio. Qd si materia
illa sit nimis cruda post dam ea q digerunt: vt vera pig: si
ue scamonea: theodoristō ypsison. Et cū digesta fuerit ma
teria dāde sūt opiate: q desiccant illā z sumāt eam. Quidē
dū est em cū materia sit pauca z calor sit multus tñc nō sunt
dāde opiate: qz nimis sūt calide. Sū tñ refrigeratiua dent
q calore repmāt: vt sunt cibi frigidī z electuaria frigida sū
cuti triferā saracenicā: triafandali oxī z c. Sitr si multa fue
rit materia i febrū vt ipe icupiat esse diuturne: dam opia
tas vt materia calida facta citis digerāt z cōsumāt. Eiusq
qz discrasia citis alteret paralitico et multū iunāt opiate.
Nam z materia desiccatur et eorum membra nimis infri
gidata calefaciunt: z confortant.

¶ De effectu medicine,
Dignit
Paralyti

120
33
33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

33

Modus medendi

Sunt et alie p[ro]p[ri]etate medicine vel mortifere q[ue] no[n] inte-
rius recipiunt: sed exteri[us] i[n] apposite eu[er]s[us] effectus
que[rum] op[er]ate p[ro]sequunt[ur]. Nam et hu[m]ores resolutos mortificat
et me[m]bra dissoluta p[ro]fortat et materia[m] p[ro]sumit sup[er]flua[m]: vt s[un]t
frigida et sicca. Verbi gra[ti]e. vt bolus sanguinis diacoris et s[ic]ca
q[ue] caput vel aliud me[m]bru[m] cataplasmata ip[s]um p[ro]fortant: sup[er]
p[er] in eo factu[m] p[ro]stringit sicut lachrymas si fr[on]t[em] apponant
vt hu[m]ore fluente ad oculos i[n] t[em]p[or]ib[us] i[n] p[ro]p[ri]etas cataplasmat[ur].

Explicit secunda particula modi medendi.

Incipit tertia.

Et ordo sequitur vt de tertio modo medendi tra-
ctem[ur]. Est igitur tertius mod[us] medendi q[ue] p[ro]dura et co-
sumpta in corpore restauram[ur]. Hic mod[us] me-
dendi sen[is] resimiu[m] siue enutrit[us] p[ro]t appella-
rari eo q[uo]d magis p[ro]ueniat his q[ue] reparacione in-
sent et nutriunt p[ro]ualecentes. Vel ex aliq[ua] casu: n[on]nu[m] p[ro]sum-
ptos. Restauratio h[oc] p[ro]sistit i[n] duob[us] modis: scilicet electuario:
et dicta. Sicut p[ro]sumptio i[n] duob[us] rep[ar]at[ur]: scilicet hu[m]orib[us] et me[m]-
bris. Cōsumunt em[en] humores: vt i[n] causomide. Cōsumunt et
me[m]bra vt i[n] ethica et p[ro]sistit. Si g[er]o volum[us] hu[m]ores restaurare:
p[ro]cipiat vt edū ē electuarius p[ro]fortauis. Ut est diama-
riton: diarodon: dianthos: diacodion: triafandali et s[ic]ca.
Secario cibus p[ro]ueniētib[us] et restauratiuis: vt sunt pulli gal-
linacei: caro lactaris capoli: oua sorbilia: pisces aspratiles
uis galline et s[ic]ca. Por[ro] sit vinu[m] albu[m]. Facienda ē restaura-
tio hu[m]or[um] p[ro] s[ic]ca. Ut si cola sit p[ro]sumpta: et ea volum[us] restau-
rare dabim[us] electuaria q[ue] digesta mutant in colam vt dia-
calamētū. 33. conditū et s[ic]ca. Damus cibū calidū vt piper:
et similia.

De cōsumptis membris.
Membra p[ro]supta si volum[us] reparare vt edū est p[ro]cipiat d[omi]-
bis solutius: et facile digestibilib[us] et me[m]bris fortiter
adherētib[us] vt est farina ordei: cū decoctione pulli: vel gal-
line cocte cū lacte amigdalar[um] vel pineaz[um] p[ro]dura et caro pul-
loz p[ro]dici: fasanoruz iure galline: oua sorbilia: ficus yue-
sicce et s[ic]ca. Por[ro] sit vinu[m] albu[m]: et aliq[ui]stulū rubeū: et tēpatū
cū ptisana in qua coctū sit gūmi ar[ab]icū. p[ro]p[ri]e amigdale: dāda
sunt electuaria: q[ue] calore naturalē p[ro]fortat et hūiditate i[n] me[m]-
bris p[ro]dura restaurat: sicut tetrafarmacon: tritiera sarraceni
cardiarodon: diacodion: et alia supradicta. Facienda est aut[em]

Cholera diffinitur

Cophonis.

om me[m]broz restauratio p[ro] s[ic]citudine sicut hu[m]or. Si aut[em] sit
facta p[ro]sumptio calidoz hu[m]or[um] in corpore offerēda sunt eo tē-
pore tēperate calida q[ue] naturalē calore ex p[ro]sumptioe debilit-
tata p[ro]fortat: et calida subam in me[m]bra p[ro]dura restaurat. Sicut
si frigidoz hu[m]or[um] fiat cōsumptio frigida offerant tēperate.
Cōsiderādu[m] ē t[ame]n vtrū calor accidētalus nimis incēdat i[n] coz
pore q[uo]d si fiat dāda sunt frigida q[ue] accidētalē calore rep[ro]-
mo calidam alterat dulcissimam: sicut in his sit qui post coti-
dianā ep[er]at h[ab]ent calefactū: sicut aut[em] frigida q[ue] his offerunt le-
uis facile digestibilia: et cito in nutrimentū corp[or]is trāseu-
na. Si vero calor nō sit mult[us] et frigidoz p[ro]dura nō sit multa
dāda sunt pon[itur] frigida q[ue] calida. Calor t[ame]n naturalis q[ue] de-
bilis est tēperate calid[us] pus p[ro]fortet. Cuz em[en] calore febuli
p[ro]sumente suba leui hūmiditate debilitat[ur] sicut nisi pa[ro] p[ro]for-
tet necesse est vt ob solutionē frigidoz magis debilitatus
suffocaret. Sūt aut[em] q[ue] dant tā electuaria q[ue] alia cibaria liq[ui]-
da: Ut p[ro] sui liquiditate p[ro] me[m]bra citius fluentia meli[us] et leui[us]
in corpore nutriat. Un[de] yprocras. Facili[us] est repleri potu[m] q[uam]
cibo: p[ro] potum intelletur liq[ui]da: p[ro] cibum spissa.

Explicit tertia particula. Incipit quarta.

Quod q[ue]rtus medendi modus ab alijs nodū sit cō-
medatus scpto: t[ame]n q[ue] vnalis valde est et cert[us] de
eo tractem[ur]. Est em[en] q[ue]ri medendi mod[us] ab alijs
script[ur]is q[ue] i[n] digestiuis: et attractiuis vel alterati-
uis p[ro]sistit. Digestiua vocam[ur] q[ue] materia morbi di-
serunt: et ad expulsiōne facile p[ro]parāt. et obediētē. Eis aut[em]
duplici[ter] vtimur: scilicet itus et extra. Int[er] vt i[n] februb[us] ad digerē-
dā coz materia[m]. Extravt i[n] apostenariis ad digerēdā putre-
dinē in illis. Sz alijs et alijs modis. Et vo volum[us] digeres-
re materia[m] egritudinis interius contētam: damus diu-
renca: sicut est apium: et similia que materia[m] per para-
tes diuidant: vt in partibus liq[ui]factis operetur natura et
sic eas expellat: quā i[n]tegrā opari nō poterat: vbi grana.
vt si magnū frustu[m] carnis bulliat: q[ue] i[n]tegrū neq[ue] decoquit
per pres a coco sapiente diuidit: vt diuisum citius et leuius
decoquat. Si em[en] volum[us] digerere materia[m] apostenariis vtē
dū ē calidus et hūidus: sicut fenugreco radicib[us] altee: et succo
caric[is] et s[ic]tib[us]. Qis em[en] putredo vt dicit. Sz calore et hūidi-
tate. Digerere vero apostenariis materia[m] n[on] aliō ē quā ad pu-
d. 11

*quatinus me[m]bra medas a reio ē g[er]m[en] b[us].
Dicitur dicitur Digestiua*

*Exhibi h[ab]ent
p[ro]p[ri]etate ex illis
Castro*

Quatuor

Digestiua

*P[ro]p[ri]etate
In d[omi]no*

Solis

fr

Hi. 11. 12.

Dolor fit dimissus *Sibilis primus*
Modus medendi

tre dinē ducere: vt putrefacta expellat. nā si apostema i ma-
turatū apiret ex dolore maior fieret hūoz discursio. sic ma-
gis lederet quā iuuaret egrotās. Dolor em̄ sit ex diuisione
sensibilū partū. Renera dō sequit̄ dolorē. p̄ dō ducēda
est materia ad putrefactionē. postea putrefacta expellēda
est. **¶** Itē digerere febris materia nil aliud ē quā p̄ pres diui-
dere vt diuisa et liq̄facta p̄ poros leuī⁹ educat̄ materia. q̄d
facere nō poterat dū erat integra et compacta. vel pp̄ sui debi-
litate vel paruitate poroz. Qd̄ si indigestā medic⁹ eā ena-
cuare p̄sumeret potius egrotatē lederet quā iuuaret. **¶** Maz
cū⁹ hūozes liq̄di et boni emitterent̄ quā mali et cōpacti per
medicinā dissoluerent̄. Un̄ y hoc. Si quia oportet purgari
purgent̄ et p̄fert et hñ ferunt. Si nō p̄uum. prius ḡ digerāt
diuisius. **¶** De hinc vidēdū est: expulsiuis et hoc auctoritate
ypocratis dicētis digesti. medicari et mouere nō cruda et.

¶ De cōsideratione diuersitatis materiei.
¶ Consideranda est diuersitas materiei in digestiōe fa-
cēda loco in quo ē materia. Nā sicut medicinaruz q̄
dā sunt frigide qdā sunt calide: et sic digestiuozū qdā sunt
calida qdā frigida. **¶** Itē sicut locozū qdā sunt remota
nutritiuus: qdā a non nutritiuus. Sicut qdā diuretica sunt
que magis penetrant ad remota loca q̄ ad vicina.

¶ De caliditate materiei.
¶ Ergo materia fuerit calida vt tertianarijs et icteris
cis. Utredū est diureticis frigidis: vt est semē melonis
citrol cucurbite et syr̄ aceto sum et sitha. Si dō fuerit frigida
vt in cortidiana dāda sunt calida vt semē apij petrosel ma-
strati anis radices eoz et syr̄⁹ acetosus q̄ cōmunit̄ dat̄
pp̄ sui leuitatē tā frigidis q̄ calidis dādū ē diureti cū mā-
time in hyeme et regione frigida. Semina hoc mō danda
sunt terant̄ et coquant̄ in aq̄ et colata illa def̄ ad potandum
Sic et oximel def̄ cum calida. Nā et apostema diuidit. Qd̄ si
materia fuerit mixta sicut salū flā misceant̄ calida cū frī-
gidis vt semē caroli melois sit cū apio et c. Si mafia p̄inet
magis ad calorē vt cola citrina plura frigida et econuerso.

¶ De diuersitate loci in quo est materia.
¶ Diuersitas loci in q̄ est materia multiplex ē. Nā aliq̄
in nutritiuus aliq̄ in spūalib⁹ continet̄. Aliq̄ in cas-
pate aliq̄ in splene aliq̄ in pleuresi et in costis aliq̄ et in

Diureti frigida
Diureti calida
Diureti mixta
Diureti calida
Diureti frigida
Diureti mixta
Diureti calida
Diureti frigida
Diureti mixta

h. i. r. p. s. v. l.

ma. s. a. q. i.

calida

mixta

frigida

Syr̄. acetosus

Omnia provocata vnam p̄m̄gat spūalib⁹
Cophonis.

spūalib⁹ pedibus p̄tinet et c. Si fuerit in nutritiuus sicut
in stō vel in epate vel in intestinis def̄ oximel diureticū vel
syr̄⁹ acetosus cū calida vel aq̄ decoctionis apij mitridati
petrosel vel cucurbite semē melonis citrolis vel cucumeris
vel succo mali granati acetosi cū calida et hoc fm̄ materiei
erigētā. Si dō fuerit in spūalib⁹ nō def̄ aliq̄d acetosus: qz
spūalia lederent̄. Si def̄ p̄tisanū in q̄ cocte sunt radices vel
semē apij petrosel vt femina citrolis melonis cucumeris
et cucurbite et hoc fm̄ erigētā materiei. Oia em̄ puocāta
vnam purgāt spūalia. Qd̄ si fuerit cerebū i essentia capitis
sicut i epilepticis. def̄ aliq̄d qd̄ digerat et in sumū resoluat. et
iudat materia in cerebro. Qd̄ sicatari⁹ fuerit in capite vt ē
coariza def̄ qd̄ digerat cū fumigio. Accipe pulegiū calamē
tū thys et coque inforti vino albo et suscipiat sumū patēs
p os et nares sepe et diu habeat cooptū caput ne exalet sus-
mus. Si fuerit i splene sicut in spleneticis def̄ decoctio ma-
rari petrosel: spice lingue ceruine spagi et buci adianthi et
similia. Si sit in costis vt pleu res def̄ p̄tisanū in q̄ coctum
sit semē citrol. melo. cucumeris et cucurbite cū lacte amigda-
larū. Exteri⁹ aut̄ apponat̄ emphm qd̄ fit de ficub⁹ sicis de
radice altee de semine lini et fenugreci et farina ordeī. Cōsa-
ce sic tere oia et coq̄ cū aqua p̄ter farinā et postea bñ tere. et
addita farina ordeī et aq̄ decoctionis fac emplz et suppone
multū maturat. Si sit in renib⁹ dent̄ puocantia vna. **¶** Si
si sit multū in remotis partib⁹ sicut in pedib⁹ p̄ sunt diureti
ca dāta qz digerunt et p̄ mēbra diuisa eis incorpanit et diuis-
dūt materia quā inueniūt vel cū in stō sit eoz ebullitio sola
nū sum⁹ ab eis eoz retinēs p̄prietatē qz postea spm̄ d̄rus
insicut ipm̄: et sic ad mēbra trāsies diuidit materia q̄ i eis est.
tū cū materia in tam remotis partib⁹ volum⁹ digerere: vt en-
dū est fortiorib⁹ et diureticis qm̄ ille ptes remore sunt a na-
turali calore. Inde est quod egritudines q̄ sunt in eis aus-
vix aut nunquā curantur sicut prodagrici.

¶ De signis materiei digestionis.
¶ Cognitis quibus materia digerāt digestionis signa po-
tānam⁹. In febrib⁹ igit̄ hec sunt signa. Si accessio citi⁹
et fortis affligat q̄ soleat signū est digestiōis. Hoc ei fit ma-
teriei liq̄factione et naturalis calor is fortitudine. Cū enim
materia sit dura et cōpacta tarde digerit: et parū de ea res-
b. iii

Spūalib⁹

capite

Splene

Costis

Renibus

Pedibus

23

Podag. v. qm̄ ta et p̄d medice

Modus medendi

soluti. An et accessio tardat et parum durat. Tardum est durat
accessio quod durat materia quod digesta a naturali interposi-
tione. Quod si materia fuerit liquida et multum de ea resoluta
cito surgit natura ad expellendam materiam. An et accessio cito
tutus arripit et quod durat materia et sumptio vel expulsio du-
rat et febris accessio quod ignorat ydiote. An est quod impit in
quartanariis cum videtur in hyeme febre morari et parum auge-
re putat esse signum salutis cum sit signum plurimam egritudinis
non et hoc fit nisi ex materia duritia. Et si vana non muta-
tur a principio et incipiat immutari signum est digestiois. Quod
etiam non mutat a principio fit ex materia duritia. Quod non mu-
tat fit ex liquefactione materiae vel aeris frigiditate. Coopie-
da est si ne decipiamur aeris frigiditate. Et si vana a prin-
cipio fuerit tenuis et postea inspisset vel intrigidet: signum
est digestiois. tenuitatis enim causa est contractio materiae a prin-
cipio a qua quod nihil resoluebat: nunc vana inspissabat. Quod
autem sit postea spissa et postea subtilis signum est digestiois hoc
etiam sit materiae purgatione vel ad aliam locum translatio. quod scilicet
per egrum. Nam si sensibilibus bene se habeat et non alienet purgatio est
non alienatio. Si vero non iuuat. Quod vana spissa in principio videtur
hoc habet fieri ex multitudine materiae. Si et in aliis egritu-
dinibus: et quod vana durissimilibus. Si vana parum fuerit subit
et postea inspissetur signum est digestiois. Tunc si secure pos-
sumus purgare digestio non materiae in aposte. his prophen-
ditur signis. Si locus albescere incipiat et dolor minuit. Si
plus fuerit mollicies loci post album et spissum facilius est eie-
ctio vel in pleuresi. Cum hoc videris securus poteris apure in
si se apiatur in exterioribus. In catarro hec sunt signa di-
gestionis suppuratas spissitudo: et albedo et facilius emissio.

De alterantibus.

Non solum digestiois est videndum in egritudinibus sed et fre-
quenter alterantibus. Alterantia dicuntur non quod ipse egritu-
dinis repemunt et minuunt. Ut populeo dolore capitis et calo-
re trisera saracenicis feruore terciae. Alterantia non quod da-
alterat et purgat ut trisera sar. quedam alterat et non purgat
ut triasandali. Alteratio non in duo consistit in quietate scilicet et
materia. Alterat enim qualitas alteratur et materia. Altera-
re enim quod autem est eius acumen repemere vel si calor intedatur de-
bet dari quod ipsum repemant. Sic de frigiditate sic de humiditate

Altera et purgat triasandali Sar.
Alterat triasandali

Alteratio Qualitas Cophonis.

Alterare non materia est eius ipse repemere vel minuere. Ut
si colera impetuose in aliquid abudet debemus adhibere quod eius
ipse minuatur. Non enim audemus dare medicinam cum materia
nondum sit digesta: nec cum eger ipse colere potest sustinere. ob e-
mus quod dare quod colera purgat et egrum alleuat ut tunc possit sic
in digestio et sic postea salubus sit purgatio. Sit autem altera-
tio materiae quod in interioribus: quod in exterioribus. Interiori-
bus quod quod quietatis ut dictum est. quod in exterioribus. Si ergo alteret quod
litas principalem est alteranda alterationibus quod sic alterat quod non
purgat. ut triasandali. Si materia alteret alterari debet pre-
pue alterantibus quod sic alterat quod purgat ut trisera sar: psyllium
etiam lotum in aqua frigida: et silia. Sicut fit in exterioribus. quod
alteratio quod. a. nis ut dolor capitis pro populeo: quod materiae
ut in apostemantibus. Quedam non alterat materiae apostemantibus ut
solatrum sempuua. Quedam alterat et maturat ut malua et vi-
tellum oui cum oleo roseo vel viol. Si vero materia fuerit nimis
ipetuosa ut colera virid et agustet egrum marie ut nec dige-
stione materiae pre angustia possit expectare. Quedum est alte-
rantibus et repulsivis accipe quod solatrum et sempuua et quod al-
terant et maturat tere et supponat mire mitigat et repemunt
ipse colere et sanguinis facta non mitigatio melius pote-
ris digestiva et grua apponere sicut est malua cum oleo roseo
vel viol. Inde est quod in passionario capit galienus suppos-
ni facta podag ut mebrum reddat insensibile et sic pauset
infirmus. Sit autem alteratio in cibis et potibus quod medicinis
competentibus.

De modo conficiendi.

Secundo modo medendi agendum est de modo conficiendi. Oste-
ndam quod quod debet confici medicinae et quibus vnaquodque me-
dicina proprie valeat egritudinibus. Cum ergo volueris conficere me-
dicinam proprie considera spes vtrum bone sint nec nimia ve-
ritate consumpte Simuliter et herbas et earum radices
considera et semina ut scilicet sint congruis temporibus collecta
et in convenientibus locis reposita et congrue siccata. non
ad summum sed ad solum. vel in umbra sem quod erigit vnaquodque
per se. Auctore Aristoteli. Nam cum simul tenuit et quodam citius pul-
uerizant: plus de ea in aere et in fumum resoluit quod de alia: et
sic vna medicina minorat. Postquam autem trite et puluerizate
fuerint. spes proprie ponderent sem quod erigit medicina. dehinc
addito melle vel syrupo conficiat. In conficiendo tria sunt quod vide-
re

p. m.

727
2
man

727
2
man
25

200
200
200

Alterantia
quod

Modus medendi

radix: puritas mellis syrapi decoctio: et eorum quod sufficit appositio. Puritas mellis duo prinet: scilicet ne sit aquosum: vel nimis coctum: et bene dispumatum. Syrapi decoctio bona est cum ad aque inspersionem venerit: quod scilicet cum gutta adheret cacie vel posita super unguem non spargit: quod sufficit sic intelligi: et ut spes possint conservare: et eadem per membra deducere. Sit ergo mensus mellis talis in medicina. Si fuerit una libra pulveris apponant tres mellis. Mel autem apponit tribus de causis in medicina. Prima est ut conservet spes quod conservade sunt valde. Secunda ut ducat spes per membra: quod valde colatum est et mundificatum. Tertia ut dulcedie sua amaritudinem spectet temperet. In tritura species duo considerant. Nam alii debent prout spes laxative. alii non laxative: laxative aliquotulum dicitur: ut in stomacho facientes humores a remotis partibus dissolvant: et ne adherentes villis stomachi dissint: generent. sicut est scamonea. et euforbium et sitha. Non laxative subtilissime terantur: ut facile incorpent: et quod suum est cito perficiat: et hoc maxime debet fieri in electuariis confortativis et restaurativis.

De confectione syrapi.

Syraporum sectio varia est. Nam aliqui fit simplex aliqui composita. Simplex est quod fit de solo zucaro cum aqua. Composita quod fit de speciebus vel de alijs. Composita autem multiplex est. Aliqua de herbis: aliqua de seminibus: aliqua de radicibus aliqua de floribus: aliqua de succis: aliqua de fructibus. Item syrapi alii clarum non clarum. Scilicet clarum debilius est non clarum: clarum in speciebus absentia: quod per albuminis appositionem cum pulvere speciebus adheret. sicut autem clarum vel ad delectandum: vel ad vendendum. Item syrapi alii sunt de zucaro. alius de melle. Si ergo fiat syrapi de zucaro: simplex ponatur zucaru in aqua et bulliat ad lentum ignem quousque adheret catie guttavel super unguem posita non dispargat et hoc est signum decoctionis in oleo syrapi. Si vero fiat de speciebus compositus terant subtiliter: et apponant in saculo: et sacculus ille ponatur in aqua cum zucaro: et bulliat diu et exprimat sacculus ille sepe ut ius speciebus trahat in syrapi. Postquam bullierit diu colet et coquitur ad perfectionem syrapi. Si vero fiat de herbis vel de floribus syrapi: coquantur prius in aqua postea colent et zucaru addat huic colature: et coquitur admodum syrapi. Si autem fiat de seminibus: vel de radicibus terant et coquantur in aqua: et coletur: et addito zucaro fiat syrapi. Tunc si de phyllo

Syrapi de fructibus. 11

Tophonis.

facere volueris propter sui viscositatem ponatur in saculo: et fac syrapi. Si vis facere electuarium: addant spes et perficiantur in mortario vel cacabo. Item generis medicinale. ponatur autem syrapi in medicinis pro zucari temperantia: ut medicina secure acinis et calidus morbis possit dari sicut tertiane causonidi. Neque enim calidus morbis audemus medicinam cum melle dare maxime in cutis: hoc propter sui calorem vel vetositatem. Licet enim calor et viscositas mellis pro appositione possit minuere. Nullatenus tamen ventris viscositas: vel post syrapi. tamen parum refrigerato prius pro motu spatule ponatur spuma albuminis ovis torsi et motu cum cacia: vel manu vel in aqua frigida: et dimittatur diu bullire ad lentum ignem: ne pro nimia ebullitione et tinuitas spume peat. Nam quanto magis erit tinuitas: magis adherent ibi supflua: nec moveatur syrapi. ut magis adherat spume: quod syrapi. debet inspissare: postquam diu bullierit remoueat spuma illa et consideretur spuma illa in ampulla vitrea vitrum sit satus clarus. Quod si non apponatur alia spuma albuminis: et bulliat quousque clarus fiat. Syrupus aceto sus sit de aceto et zucaro sicut syrapi. et aqua et zucaro. Si vis de fructibus: tere et coque in aceto vel aqua: sicut quod vis facere syrapi. et addito zucaro colature fac syrapi. Si vis facere syrapi. de succis pone zucaru in eo: et dissolve ad ignem: et cola et postea coque in syrapi. Quod si vis facere de speciebus et herbis: herbe coquantur in aqua et colentur: et in colatura ponatur zucaru et pulvis speciebus in saculo: et syrapi. fiat ut supra dictum est. Quod si vis facere syrapi. de melle prius bene dispumet: et postea in aqua ponatur et bulliat diu et ut dictum est clarescat: diffundatur tamen sit quod de zucaro: et potest dari cotidianarijs in hyeme: et frigidis morbis. Si vis facere ut videatur rosaceus: pus coque rosas vel radices in aqua rubea sicut paritaria: cola et addito melle fac syrapi. Item fac de violis si vis ut appareat violaceus. Item si vis syrapi. spissum ut electuarium et deferre in partibus de tribus partibus zucari fac syrapi. et coque plus iusto: et postea pone in mortario: et adde ibi quantum parte zucari bene pulverizati: et diu tere quousque albu fiat et spissum ad modum dragagani vel amidi. et teratur ut supra dictum: et notandum est quod in principio syrapi. vel cum subbet decoctionis maior debet fieri ignis: quod maior humiditas est sine ideo parvus ne fiat adustus: vel corruptio humiditatis: vel nimis et superfluo illius syrapi.

Modus medendi

Omnis cerotum ad huc modum p̄ficat. prius cerā resoluē
et si qua fuerit resoluēda: ibi resoluant cū ea: vt sūmi
et deponē ab igne post liquationē et sp̄x puluerē appone
mouēdo cū spatula: et si volueris epithimare facias magis
spissū. Si vero volueris cū eo vngere: vel fricare fiat liquidus.
Restat dicere q̄ medicine qb̄ pp̄ue valeat eḡritudinē
bus et p̄ncipalr̄ de opiatis. Aurea pp̄ue valet ad oē vi
tuū capitis ex frigiditate maxie ad reuma et grauedinē oculi
loz et viriū matricis tēpata ē cū vino calido et p̄ nares inie
cta caput optie purgat aīfate i serodam ad modū auell.
Adrianū pp̄ue valet p̄ omnē frigiditatē: et maxime capi
tis et p̄ grauedinē oculo p̄ dat in modū auellane sero cū vi
no i q̄ decocta sit salua dat ēt q̄rtanariū an̄ horā accessiōis.
Acaristū pp̄ue valet p̄ catarrū. et p̄ omnē vitū pectoris
ex frigiditate. In sero cum vino calido in modū auellane.
Arhanasia dat pp̄ue p̄ fluxū sanguinis mulieris: cū aq̄
plumali in qua cocta sit p̄serpinata plātago vel ypicō quā
decoctionē cum lapide amathuro supra lapidem molarem
tā diu ducim⁹ donec in sanguinē colorē vtimus cū q̄ me
dicina ipsa distēpata et potui data: et bōbace ex ea intincto: et
sepi⁹ in vulnere musso: sanguinē frigit. hoc idē facit emoz
p̄oicis. Catr distēpata et bibita. Que similt distēpata
et naribus attracta: sedat fluxum sanguinis.
Alcanulū pp̄ue dat p̄ anētib⁹ acutas febres: sed maxie
seruanariū dat caliginē i oculis patētib⁹: aut ex fumo co
lere: aut ex acuta febre i modū castanee in mane cū tepida.
Blanca dat pp̄ue p̄ passionē capitis ex frigiditate et ma
xime paralyticis tremulosis et epilepticis: cū vino in quo
cocta sit salua an mane.
Benedicta pp̄ue valet ad guttam artheticam: et ad po
dagram ex frigiditate: renes et vesicam purgat in mane cū
tepida ad modum castanee data.
Diaolibanū pp̄ue stringit lachrymas oculoꝝ: et reu
ma capitis: curat dolorem ylij: in sero in modum auellane
cum vino in quo coctum sit olibanum.
Diarodon pp̄ue dat epaticis et p̄ vitium pulmonis: qb̄
calore fit mirifice confortat conualescentes et acutus vel ex
alijs eḡritudinibus et stomachuz confortat cū frigida ang
te co mēstionem in modum castanee.

Cophonis.

Diacodion pp̄ue datur contra vitium pulmonis ex ca
lore vel pectoris pleuretic⁹ p̄plemonicis: ethicis si tussiat.
empicis cum decoctione ordei bene triti et dragaganti in
modum castanee.
Diauris pp̄ue vocem restaurat: perditam ex frigiditate.
Valet ad omnē vitium pectoris ex frigiditate: cum decoctio
ne ylopi cum vino in modum castanee.
Diaprunis pp̄ue valet acutus: mane cum frigida et con
tra omnem calorem.
Diapapauer pp̄ue valet emoptoicis ptificis: in modum
castanee in mane et meridie et sero: cum ptisana vel aqua in
qua coctum sit dragagantum.
Diapundion pp̄ue datur contra tussim siccam: et vitium
pulmonis: et ad rauedine vocis cū decoctione ordei in
mane et meridie: et in sero in modum castanee.
Diamargariton pp̄ue datur cardiactis trisibus: et omni
debilitatiōi cordis et stomachi cum aqua rosea vel cū fr
gida mane meridie et sero in modum castanee.
Esdra pp̄ue dat mēticis timidis: et qb̄ mal⁹ inest appe
tit⁹. Ut q̄ appetūt carbonēs: et q̄q̄ talia data cū vino calido
in modū auellane. Valet et ad aurium dolorē et ad putredinē
cū careno distēpata et instillata. Valet et ad fixurā labioꝝ.
Electuariū ducis pp̄ue valet p̄ stōi indigestionem et ylij
dolorē: cū vino et p̄ v̄to sitatē cū aqua: in qua cocta sint se
mina melonis citroli: cucumeris et cucurb.
Filonū siue filo antropon et ystunū datur calculosis: et
ad ylij dolorē soluit disinteriā et straguriam datur cum vi
no calido. in quo cocta sit sarifraga et grana milij solis vel
spagi et brusci in modum castanee post cenam sero.
Gariofilatū magnū datur pp̄ue stōaticis et acide ructuā
sibus et indigestionē patētibus et ylios: et ytrāq̄ coleram
educit: ad modum castanee in sero datū post cenam.
Kartacū implale pp̄ue valet ylios et vtrāq̄ coleram
educit ad modum auellane mane et sero datum.
Licontripon pp̄ue datur lapidosus frāgit em̄ et expellit
lapidem admodum castanee cum vino in quo coquantur
sarifraga milij solis datum omni hora.
Mitridatum pp̄ue datur hēntericis cū decoctide galle
vel murtus. Dat contra venenū cū succo mēte distēpatum

*Esdra dat gōis et malis
appetitibus. 291.*

Missa amra dat gotanarij
Modus medendi

et per potu et per vnctione. Datur etiã quartanarijs ante accessiõnem cum calido multum prodest.

Missa etiã enea datur quartanarijs pprie ante accessiõnem in modum auellane cum vino calido. Datur quibus vna penitus negatur cum succo senationis: quod si cum tepida disteperetur et tipora et pulsus inungatur et sudores in acutis egritudinibus prouocet euasionez significat. Si vero non: mortem.

Qori proprie dat causon sinoch. et etiã contra omnes acutias: et post omnes acutas cum frigida mane: et meridie in modum castanee. Si vero acuatur valet terqanarijs et casiori epatis.

Copura proprie valet contra paralysim oculorum: linsue: oris: gutturis: manuz et pedum sanat cū decoctione castorei et saluie in vino in sero in modum auellane.

Ppygra pprie purgat caput stomi. et renes calefacit cuz calida in modum castanee.

Paulinum cum opio veteri et noue tussi valet. Dat contra vicia pectoris ex frigiditate cum vino in sero pillule nouem vel vndecim in moduz ozobi sine opio. 3. ij. cuz. 3. ij. scamonee factis pillulis: et stomachū et caput ex frate et metia purgat et oculorum grauedinez ex frigiditate tollit cum vino calido accipiat media nocte.

Potio sancti pauli proprie datur paliticis cum vino in quo cocta sit salua castoreum. Epilenticis cathalenticis. cum vino in quo cocta sit peonia. In hzemali tempore detur mixta cum esdra. cuz vino in quo cocta sit gentiana ante accessiõnem. Datur et patientibus inuiam ex reumate tussentibus cum pitano.

Trifera magna pprie dat d̄ dolorem stōi virozum et mulierū cū aqua in q̄ cocta sint semina feniculi anisi mastic. Dat etiã d̄ oia vicia matricis ex frigiditate. cū vino calido in quo cocta sit arthemisia. Prouocat et mēstrua cū arthemisia bñ trita et oleo muscelino mixta sic pessario ex bōba ce facto et ex ea inuncto et in vuluā mullo. Mulieri et nō cōcipiēti si det cū vino in q̄ cocta sit mādragoza vel sambucuro mō valet et pueris q̄ dormire nequeūt et q̄ in nocte garriunt distēpata cū lacte mulieris in modū ciceri adata. Curat distenteria et lieteria cū vino sumpta optime fringit.

Prine
Pauli

Cophonis.

Trifera sarracena pprie dat epaticis ptericis quartanarijs et colera aduusa visui obturato ex colera rubea et dolorem capitis cum calida.

Tera ruffi dat scabiosis ipetiginosis et vtrāq; morpheā

Teralogodion pprie dat stardis scabiosis (curat. elefantiosis cū scamonea epulētis vō cū cocleario salis.

Syrupus acetosus ad diuisionē interpolatis oib⁹ et in minorū emuriceo v̄ angustico. R. radice apij petroselinū vtriusq; spagi et brusci et scarioi v̄ cicoree fenugrecci sicomou. añ. 3. j. fac bullire i acetoztritas et cola et illi collature addat zucari et fac syr et da mane cū aqua tepida.

Syrupus acetosus in acutis februb⁹ alteras materiam morbi expime qd acetosum ē in cedro vel i cedrangulo et fac bullire paxcū zucari. 3. ij. et cola et fac syr et cū coctuz fuerit suppone. 3. j. cāphe. et da mane cū tepida meridie cū

Syrupus acetosus dur⁹ et albus fac bullire (frigida. acetū albū et forte cū lib. ij. zucari vt pfecte sit acetum psumptū et postea pone i mortario et suppone pulueris zucari. lib. i. et fortiter ducas datur cum calida diuidit marnam fringit et alterat.

Syrup⁹ frigidus in pacutis februb⁹ sitis sedat materiam morbi alterans. R. sandal. vtriusq; spodiij succi liquoricie drag. seminis portulace berberi reubarb. añ. 3. j. cāphe

3. j. redige spēs in puluerē et liga in saculo: et fac bullire cuz aqua melonis sarraceni vel aqua cucurbite vel in aqua in qua psilium fuerit infusum p noctē et decolatū adiunge zucari et fac syr et da semper cum frigida.

Quonia interiorū mēbroz corpis humani ppositiões oino erāt ignote placuit veterib⁹ medicis et matime galieno: vt p anathomia buroz aialiu interiorū mēbroz rū ptes manifestarent. Et cuz bruta aialia qdā vt simea in exteriorib⁹ nob inuentā sita iteroz portione nulla inuentūtur adeo sibi vt porci: nō i eisanathomia fieri d̄stinauim⁹.

Et aut anathomia recta diuisio. Que sic fit. Porcū de bes inuersum potere. que p mediū gutturis incisae et tunc p̄mū tibi lingua occurret q̄ dextrozuz et sinistroruz q̄busdā neruis alligata est q̄ mortui dicunt. Qz cū ipsi a cerebro veniāt ad pulmonē vertūt ad linguā p quos lingua mouet ad voces. Ibi iuxta sunt carnes glāduloze q̄ dicunt

Anethoma egyptio

Syrupus Anethi

Syrupus frigidus

Anapim

Modus medendi

pharynges & eaz inflatio similiter dicitur. Sicut et ibi iuxta maxillam glandule in quibus colligitur humor & facit branchos. In radiis cibis ligule oriuntur duo meatus scilicet trachea arteria per quam transit ad pulmonem aer. Et ysofagus per quem mittitur cibus ad stomachum. Et est trachea arteria super ysofagum super quam est quedam cartilago que dicitur epiglottum que claudit aliquando ut cibus & potus per eam non descendant & aperit ut aer intret & creat. Inter tracheam arteriam & ysofagum est locus dicitur ismo: inter duo precipua in quibus humor colligitur & facit apostemam. quod dicitur squamata aliquando totus extra & dicitur sinantia. Tunc debes separare tracheam arteriam ab ysofago & inuenies pulmonem & cor. Cor vero est magis in sinistra parte: quodlibet in sua casula continetur. In casula cordis colligitur materia que facit sincopi. In casula pulmonis colligitur materia que facit pleurmoniam & tunc videtur quibus quedam vena: que cocaua dicitur: que ab epate venit per medium diaphragmatis & subintrat auriculam cordis & fit arteria de qua sunt omnes alie arterie que procedunt ad membra in quibus colligitur humor que facit sanguinem. Aliquam colligitur extra eas & facit anelatum. Aliquamque intus & extra & facit orthomiam. Et quod pulmo sit camino sus potestis probare si cum calamo intromisso inflet. Sub illis membris est paniculus que dicitur diaphragma que diuidit ea a nutritiuo que colligitur humor que facit pleuresim. Tunc debes reuerti ad nutritiuas & perputa longitudinem ysofagi vsque ad septimum spondile & incipit os stomi supra diaphragma sicut non inferi. Sub stomo est intestinum quod dicitur portanarium. Sub portanario est duodenum. Sub duodeno est ieiunium. Sub ieiuno est orbium. Sub orbo sacco. Sub sacco longaon & sunt ibi quedam gracilia intestina que latera lia vocantur in quibus est uliaca passio. Ex dextera parte sub fundo stomachi est epas positum in cuius substantia est quasi quedam vesica que cistis fellis appellatur & super epas sunt duo panniculi zibus et sifac qui sunt implicati velut rete. Quod apparet ibi pingue & grossum dicitur zirbus. Quod autem subtile est sifac qui procedunt vsque ad splenem per quos vene transeunt per quas melencolia ab epate ad splenem mittitur. Est autem splen membrum oblongum in sinistro latere positum. Loca que sunt sub splene & epate dicuntur ypocondria. Tunc debes omnia interiora extra hanc & tunc occurret tibi in medio spine arteria magna sub qua & vena magna continetur que

Cophontis.

arteria fit de omnibus arteriis capitis que retro descendunt in vnam magnam arteriam que descendit a lumbis & a se varias arterias transmittit tam dextrorsum quam sinistrorsum ad inferiora. Vena ibi magna fit de arteriis capitis & deflatis: que venit vsque ad renes & bifurcat et ibi fit quedam vena in qua insignantur capillares vene: que per nimiam paruitate sui videntur non possunt per quas vena cum quattuor humoribus mittitur ad renes. Tunc inuenies ibi duos meatus qui videntur pori dicuntur & per eos refudat vena in vesicam. Nam ipsi insignantur vesice que etiam transeunt per quendam paniculum quo omnia intestina preter longaonem clauduntur que vocatur epigolon taysmeon coli que rupto intestinum cadit in osseo supra quem omentum est.

Finis.

Handwritten notes in red ink at the top of the page, including the word 'Cophontis' and other illegible text.

Handwritten notes in red ink at the bottom of the page, including the word 'ysofagus' and other illegible text.

Agnes Lindberg 233

Summa Jacobi de partibus p alphabeti super plurimis remedijs ex ipis ad huc libris excerptis.

Uim nunc tepentis hominis gaudet itelles... cius sub bienu qda orone: tuc ea qrs notis... cie seu declaratio a plerisp 2fusa idifficta... foordinata snere inueta qd id abhorremur... hic e q ad facill breui et subtilissime scie... du mediciaz 2posirap ppietates ac inna... meta. i antidotario Johania Desme: apb... nonillos Joha. Chysofom appellat. Conictaru: vcz cui... morbo mebro 2 qb egritudinib 2ueniat. Presens opusca... li sub mo reptorij editi a viro soleni medicine artis famas... sissimo magistro Jacobo de partib tornacensis ecclesie tre... sozario et canonico ad studens nonelloz practicaia como... ditarene istructione acti est. Ad e enucleatione notare de... bes q crededi mod i pnti opusculo e: qui fz ifas apyabez... ti lucidissime pgredit. Qm si scire desideras apostematuni... curas aut remedia aut auris dolores vel appoplexie curz... ras 2c. Reptes lfa. A. Si ho de capitis dolorib cutis. aut... colice 2 sic de sribus curis vsq ad finem alphabeti. Quod... opus non inutile a vris haud clarissimis videbit minime

Jacobus de partibus p

A 1 110 2

Apostemati gutturis 2 vulue vad oia gna suffocationi co... sec. cofectio de youis. i. dyamoio p modu gargarisini ad in... tra. cofectio de luccis nuch vel dyannu grece dyacartio... vocatur est ad hoc sublimemedicamen. 110. 2. 8. 7.
Apostemata dura stomachi et matricis mollunt yfopus... humida et ylopi descriptione. Salteni ceroti maxime epa... tis 2 splenis et nervorum durities ylopi ceroti descriptioe... filagru ylopi ceroti descriptioe pauli. Emplastrum diad... ion comune: emplastrum oubasu. emplastrum de alleis. em... plastrum relati ad aurisaru 2 oleum jnafricanum. 108.
Apostemata splenis 2 lapidostarem eius resoluunt vngue... sum arthanite parum. oleum de been: et oleum phillosa... phorum. 110.
Apostemata calida in quibus est inflammatio sedat cerq... su sandalinum: 2 oleum violatum. 110.

Apo... 110

Sandradola 2c. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. Sandradola 2c. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Handwritten notes in cursive script, including names like 'Lipp...' and 'S...'

Apoplexiam dissolvunt & maturant cerotum andromachi &
 emplastrum de fermento.
 Apoplexiam ca. resolvunt & maturant emplastrum dyaquilo
 parum: oleum violarum.
 Apoplexiam viscerum resolvit emplastrum de alleis.
 Aurium doloribus presertim oleum amigdalorum ama. oleum de gri
 somilis. oleum persicorum. & oleum de been.
 Aurium tinnitum valet oleum amigdalorum ama. oleum de been.
 Aurium dolori veteri confectio. oleum nardinum.
 Aurium frigide confectio. oleum anellanarum. oleum vulpinum. oleum de
 lapide sagani. oleum philosphorum.
 Artetice & podagre calidis confert oleum de ranis.
 Articulationum passiones viturnas dissolvit cerotum alexandri
 secunda descriptione.
 Articulationum dol. confectio. oleum de nucleis ceraseorum. oleum de
 granis citrangulorum.
 Animum dilatant et confortant electuarium de gemis. & con
 fectio alchermes.
 Anhelitus difficultati confectio de musco loch de pino. lo
 ch de squilla. & loch ad asmarum. loch alfescera.
 Anhelitus confortat aromaticum nardinum.
 Anhelitus presertim confectio philonum prima in
 ventione.
 Anhelitus constrictioni vix dyasulphur.
 Anhelitus. confectio. oleum philosphorum.
 Appetitum motum incitat aromaticum ros. prima descriptio
 & Salteni confectio de citonij. confectio alchanziro. de gal
 lia magna.
 Appetitum presertim confortant electuarium de fructibus. conditio
 tu de citro. sicut acetum squilliticum. tro. de absinthio.
 Appetitum augent calidum stomachi presertim & presertim seculi
 da. myrabolani conditi confortant & pronocant.
 Appetitus casus valet syrupus de absinthio & albaris conditi
 tu de buglof.
 Astmatis confectio atavassa magna: & loch de pino: loch ad as
 ma: syrupus de ylopo: syrupus de prasio: syrupus de calca
 mento: pillule de agarico oleum philosphorum.
 Blethiti confectio. tro. de lasca.

estur p... albaris 84.

Aquam citrinam purgant pillule de mesereon ynguementum
 arthanita magnum.
 Asperitate vix oleum amigdalorum amararum et amigdala
 rum dulcium. oleum de trifomillis.
 Auri egritudinibus confectio. oleum de se. linc.
 Ardori vixine confectio. oleum quattuor se. frigidorum maiorum.

C Sequitur de littera C.

Canos retardat electuarium de aromatibus & presertim albaris.
 Canciorem prohibent oleum costinum. et de alchana.
 Colorem efficiunt bonum electuarium de aromatibus. confectio
 de citonij. confectio anacardina. confectio scda albaris &
 syrupus de fumo ferre minor & oleum de croco.
 Colorem clarificat trisera Salteni.
 Colorata reddunt faciem confectio de mana et oleum costinum.
 Colicis excitant electuarium de aromatibus. secacul. conditum
 et confectio de zinzibere.
 Costum multiplicat confectio testiculorum vulpis trisera sars
 ra. magna. trisera miscata. electuarium aleschof.
 Coeundi desiderium faciunt et augmentant confectio tes
 cunda testiculorum vulpis aromaticum nardinum. trisera
 Salteni. confectio alia albaris.
 Cerebri egritudinibus confectio. electuarium de gemis. confes
 ctio de musco. yriaca dyateseron.
 Cerebri confortat aromaticum ros. manus. aromaticum dyams
 bia. tro. sale elefantine & pillule stomache.
 Cerebri purgant presertim alphestra et pillule elephantine.
 Cerebri oppilat sanatur oximel squilliticum compositum.
 Cerebri egritudines melancolicas soluit infusio alia verde.
 Cordis egritudinibus profunt electuarium de gemis. et
 confectio de xilovaloes.
 Cordis tremori confectio. electuarium de gemis. aromaticum
 muscatis. confectio de acetos. et syrupus de pomis.
 Cordis pulsus curant confectio alchermes. confectio de tis
 loaloes. confectio de musco. poma condita. syrupus acetos.
 Ins de pinnis et conditum de citro.
 Aliud presertim de buglo. rob de agresta. tro. de ligno aloes.

*Cerebri
 Salteni.*

*Trisera
 Salteni
 Cystonia ad p...
 Colicis. Salteni. Sarsera. 84.*

Cor confortant confectio electuarij de citro aromaticum
ros. matius & minas aromaticis muscatis aromaticis garlo
filatis dyambra: pira pdita: poma pdita: psica: citra condita:
ta: zuchcharum ros. syrupus de pomis conditum de citro.
rob de ribes rob de citronis. rob de piris. tro. galle musca
te. tro. sebeline. tro. galle elephangine. tro. dyarodon. troc.
de gallia magna. tro. ramich. sulus. de ligno aloes. 107
Emplastri stomachum confortans oleum malinis.
Cordis debilitati confec. electuarium de pomis conditum.
debuglos. tro. de ligno aloes. 101.
Cordis inflammationem reprimit alstrocostum syrupus ace
rosinde succo fructuum. 90.
Cor calidum confortant syrupus de succo acetose. 89.
Cordis ebullitione mitigat rob de ribes. rob de berberis.
rob de samach: rob de moris de steni. rob de granatis.
Connalescētibus mire subuenit aromaticis ros. mains.
Corpus releuat dyacalamentū descriptione Salie. & ipsum
in sanitate conseruat ne in egritudinibus incidat. trifers
sarra. magna. pillule lucis maiores et minores. 104.
Corporis totius odorem facit boni. trifera sarra. magna.
Corpori colorem faciunt boni trifera sarra. magna: acetū
squilliticum. tro. galle muscate.
Corpus totum purgat vera hermetis. yeralogodion ruffi
vera ex inuentione nostra: confectio electuarij alparis.
Corpus preferuat a putrefactione. & conseruat ipsum in sa
nitate sua acetum in squillitis.
Colice dolori. confec. dyacimins confectio pphoni inuen
stone prima: Musa enea oleum de carthamo: oleum de li
lio: oleum de piperibus. 109.
Cutis asperitatem curat et eam mundificat vnguentus als
fessricum. 109.
Cutis coloris sedtatem curant trifera muscata: dyacur
ma maior & minor: dyamousson. oleus de been: oleū de nus
cleis ceraseorum: oleum de granis citranguloz. et eam ab
stergit: oleum almesereon. 108.
Cutis egritudines purgat. confectio alia hamech. 83.
Contra morbos adulos cutis valet syrupus de fumoterre
maior. 83.

Cor confortant

Cor confortant

Cor confortant

Cor confortant

Evat alytegeus

2. 1155. 1165. 1175. 1185. 1195. 1205.
Cutē mundificat olei sambucini: olei de serpētis: olei de
ouis: olei de frumeto: olei de iunipero: olei de fraxino.
Capitis egritudines frigiditas purgat: yerapigra Salient
vera hermetis yeralogodion ruffi. pillule aggregate. 103.
Capitis ventositates grossas de super dominantes purgat
vera ex inuentione nostra. 83.
Capitis egritudinibus frigidis confec. aqua mellis. 91.
Capitis dolori confec. oximel squilliticū cōpositum infusio
de vera. troc. de citro. oleum anetinum: laurinum: nardi
num: oleum de sansuco. olei de cucumere asinino.
Caput mundificat infusio de vera pillule stomatice: pillu
le aggregate maiores: pillule alie stomatice. 104.
Colicam humorē cauantē: purgat vera hermetis electua
rium indum matius et minus: confectio de dactil. electua
rium aleskof. dyacitoniten aqua mellis. pillule aggregate
maiores & pillule setide maiores. 104.
Coleram nigram purgant yeralogodion ruffi. confectio
hamech. decoctio epithimi. 98.
Coleram citrinam purgat confectio de psillo: confectio de
māna pillule contra febres colericas. 105.
Coleram sine molestia purgat confectio electuarij rosati.
dyacitoniten: pillule de turbit: pillule de colcoquintida. 106.
Colere inflammationē extinguit zuchca. viol. syrupus ace
tosus laxatiuus. 91.
Coleram grossam et difficilem incidit & abstergit syrupus
acetosus cum radicibus. 90.
Colere rubee incensionem sedat syrupus acetosus de laca
co fructuum. 90.
Colerā faciliter educit syrupus acetosus laxatiuus: aqua
fructuum: aqua casei: infusio de succis herbarum: confectio
fumiterre & de croco mirabolanozum: 98.
Colere aduste confec. syrupus de fumoterre minor. 93.
Coleram nigram ex adustis humoribus expellit syrupus
de epithimo. acetū squilliticum et decoctio capilli veneris. 97.
Colerā diuidit & abstergit secanabin de radicibus: & eius
acuitatem sedant treces ramich. 99.
Colere vtriusq; supfluitates educunt pillule stomatice. 103.
Colerā adusta purgant pillule de lapide lazuli. pillule de

2. 1155. 1165. 1175. 1185. 1195. 1205.

Libellum inflammationis & solum exhergunt. 1195. 1205.

Lapide armenico. 105.
Cancerū purgant yeralogodion: et confectiones hamesy.
Cancerum curāt vnguentū dyasinicon. descriptioe arabica
emplastrum arabum: vnguentum alphefericon: oleum de
junipero: oleum de fragino. 120.
Cancerū abscondunt syrupus de episthimo. decoctio de episthimo. pillule inde.
Colere furorem repimit aqua fructuum. 97
Cachexiam purgat confectio alkengi. 84
Catarrhū subtile qui a capite ad pectus & pulmonē desinit
commouendo tuissim & insomnietatem inducendo currant
diacodion. et syrupus de papauerē: & aliquando catarrus
est causa suffocationis ppter sui acumen: tunc valet diann
cum: & pillule contra catarrum. 105.
Coriže confec. syrupus conferens catarris syrupus de papauerē. pillule ad omnes morbos cartarri. 105.
Cibum facit digerere cōditum de citro aliud. 95
Combustioni confert vnguentum ceruse. vnguentū sericinū.
Carnem additas putridam delet vnguentum alpheferico. 109
Carnes robustas redit oleum de sincho. 105
Colicā passionē sedat empz diatinico. descriptioe alexadri
Colon dolori confert oleum de kernā. 104
Capillos confortat oleum cosinum. 118
De littera. D.
Digerere faciunt cibum confectio dyarodon descriptione
cōmuni aromaticum nardinum. 74
Digestionē confortat aromaticū rosatū electuarium de pomis: yeralogodion Rusi. pillule Komatice pillule dyarodon.
Digestionē confortat seu pcurat aromaticū rosatū manus.
diacimīā diambia diatriopiperon: kebuk tōditi cōditum de citro. de gallia magna de citonija. trocis. susuf. de li
gno aloes pillule elephangine pillule de turbit. 105
Digestionis malicie valent conditum de bulgof. trocis. de ros. et trocis. ad fetorem oris. 101.
Digestionē facit bonā acētū squillicū susuf. aromaticū.
Debilibus mire subuenit aromaticū rosatum manus. 79
Duricem omnem soluunt dialacca maior et minor. 78
Duricies oēs & siccitates mēbroz lenit oleum amigdala

Distingui extracto. 188.

321
rum dulcium: et oleum ssaminum. 115.
Duricies oēs molliciat ylopi cerotū emplastrū diaquillon
cōmune & magnū emplastrū de alleis.
Dentium dolore conf. mūsi enea et olenz philosphorum. 120
Dentes confirmat acetum squillicum. 90
Dissinterie cōferunt trocis. de absinthio. & oleum rosatum. 116
Doisi dolorem purgant pillule aggregate maiores: pillule de serapino: & de opponaco. 118
Doisi doloribus confectiolem de piperibus. oleum vulpium. oleum philosphorum. 120
Dolores calidos: sedat vnguentum de papauerē. 108
Dolores frigidos sedant. oleum de lilio. et oleum mastic. 118
Dolores auferit cerotum andromachi. 110
Dolouribus interiozibus oibus conse. emplastrum relaxatum ad arisarchum. 117
Dolores mitigant et resoluunt oleum rosatum. et camo. aneti. & de mellilo. 117
Dolores in quibus est calor: extinguunt oleum rosatum et de papauerē. 117
Demoniacis conse. oleum de lapide gagaris. 120
De littera. E.
Epatis egritudinib⁹ factis ex flegmate grosso & v̄tostitate cōse. electuaris de aromatis. electuarium de gēmis. confectio de pistoaloes. & diacucurma magna. 77
Epatis malitiā corrigit pfectio de galāga & trocis. dianis. Epatis dolorib⁹ & ei⁹ p̄cture conse. p̄fectio dyarodon descriptioe cōi. & athanasia magna syrup⁹ de absin. decoctio de eupat. & pilule de reubar. pillule alkekegi ylopi cerotū descriptione Saleni: descriptione philagri: et descriptioe ne pauli. oleum de eutorbio in causa frigida. 119
Epatis debilitatē corrigit confectio dyarodon descriptioe ne communi aromaticis mūscatum dialacca maiorz minorz confectio alkanzi. syrupus de absin. conditū de citro: aliud tro. de ligno aloes. 101.
Epar cōfortant aromaticis nardinum electuarium de granis mirti: confectio de citonijs. syrupus de fumeterre maior & conditum de citro. conditū de citonijs tro. salie ele-

Dolora.

sanguine tro. de gallia magna ramich. pillule aggregare
 minores oleum costinum. 107.
 Epatis inflammationē extinguit cōfectio de acetosa. et alia
 costi. triphera p̄sca. syrupus acetosus de pomis descriptio
 ne nostra: syrupus acetosus de terentablin: syrupus de por
 tuaca. tro. de camphora. de spodio cum semine acetose. de
 berberis tro. de sandalis: vnguentum ros. cerorum sanda.
 emplastrum de fermento. 108.
 Epar mundificant pillule stomatice et aggregare. 107.
 Epatis cacasse valet thiriaca dyateseron. 109.
 Epaticā hydropis sanat thiriaca dyateseron. et ipse op
 pilationi valet etiā athanasia. dytōdion. syrupus de eupa
 tozio. secantabin de keislinj. tro. de ros. eupatorio. tro. de
 sacca. pillule alkekem. et de raudens. 104.
 Epatis egritudines frigidas purgat. yerapigra. cōfectio
 electuarij alharis. 82.
 Epatis grossiciei cōfectio. emplm oxibassij aliud. 113.
 Epatis calefactioni conse. cōfectio de psilio. et ipsius dus
 riciei valet ylopi. cerotum descriptione. Gallieni. et aliud
 emplm dy aquilō cōmune. emplm andromache. emplm re
 latum ad risarichum. et emplm de mellito. 112.
 Epatis egritudines purgat cōfectio alkengi. pillule de
 turbitij pillule sebellie. 100.
 Epatis debilitati ex causa frigida valet emplastrū de gal
 lia. emplastrum de fermento. 117.
 Epatis debilitati ex causa calida valet. aliud emplastrum
 de gallia et emplastrum dyafenicon. 115. 00.
 Epatis oppilationes aperiant syrupus acetosus cum ras
 dicibus. syrupus de fumoterre minor. secaniabij de radis
 cibus decoctio de eupatorio. tro. de reubarba. et tro. 100.
 de absinthio.
 Epatis frigiditati cōfert syrupus de thimo. secaniabin de
 cala. et mellicratum conditum. 114.
 Epar calefac. emplastrum stoma. et cor confortans.
 Epar oppilatam ab hu. adustis: aperit cōse. sumiterre.
 Epatis apostemationi cōse. tro. de reubarbaro. tro. de eua
 patorio. emplastrum relatum ad. 113.
 Epilentie conse. cōfectio de maulo thiriaca. dyateseron.

E. brichard vllm...

cōfectio alfecera: syrupus de sicados. acetum squilliticus
 oximel squilliticum compositi: vnguentum de bdellio. olei
 de cucumere asinino: oleum de piperibus. oleum de lapide
 sagatis oleum philosophorum.
 Ecthicis et consumptis conse. cōfectio testiculorum vulpis
 loch sanum. tro. de camphora. oleum amig. dulcium. 114.
 Eructuationi acetose valet cōfectio de galanga. diacimis
 num oximel squillitic. simplex. 90.
 Eructuationi fumose conse. cōfectio de acetosis.
 Egritudinib⁹ frigidis mēbrosi nutritiōis malam digestio
 nem facientibus: valet dyacalamentis descriptione. Salies
 nis cōmuni. etiam facit penetrare cibum ad epar. 117.
 Egritudinibus omnibus fratrib⁹ conueniunt oleum nardi
 num. et oleum benedictum. 112.
 Egritudines ex calida materia et colerica purgat electuas
 riam ros. 80.
 Egritudinibus melācolicis conse. decoctio epithimi. 98.
 Ebtietatem remouent cōfectio de acetosis. syrupus in acis
 solutatis citri. syrupus acetosus de prunis. 90.
 Emoroydes sanant trisera sassa: magna. trisera mulcata
 trisera. Salie. trisera minor et cōfectio alchelengi. 84.
 Emoroydarus dolores sedant: oleū de grisolomilis: oleum
 de nucleis persicorum.
 Emoroydarum fluxum stringunt cōfectio electuarij ex ins
 uentione nostra. pillule de bdellio maiores et minores. 105.
 Emoroydas soluunt pillule aggregare maiores et earum
 vlcibus valent pillule de bdellio maiores et minores. 109.
 Emoroydarum tumores soluunt: oleum de grisolomilis et
 de nucleis.
 Emigraneam purgat vera hermetis. 80.
 Emigranee dolous conse. tro. cif. de citro. oleum laurinum
 oleū nardinū. oleū de cucumere asinino. oleū de euforbio. 119.
 Emigranee cōfect. oximel squilliticum compositum infus
 sio de vera. et emplastrum sinapis. 111.
 Emigraneam difficilem purgant pillule albandatur. 105.
 Epilentiam purgat vera hermetis. 80.
 Elephantiā purgat cōfectio aliqua hamech. 83.
 Excitationi conse. vnguentū sericinum. 109.

Corietha
 Remon

Egritudines

Febris aduersioni vobis dicitur de feb. p. 88.

fassidus & abominatio. tollit confectio de aromatibus.
 frigidis natura valet diambra.
 flegma viscosum attenuat & subtiliat olei de cherua.
 febricitantibus calid. confert confectio de acetosis & syrup^o cu
 carbite: & acutis se. cerotū viol.
 febrim ardozem & inflationē extinguit confectio de pin
 nis et inlep. viol.
 febribus colericis confert rannedeni. i. reubarbarum.
 febribus antiquis et periodicis et quartane confec. confectio
 de assa. sulfur. confectio de dactylis syrupus de eupatorio
 secantabin de radicibus secantabin de calamito infusio
 de vera. tro. diarodon tro. de ros. et eupatorio. tro. de ab sin
 thio tro. de aniso et de lacca.
 febres acutas purgant aristotem et trisera pērisica & pillu
 le que confec. ad. se. colericas.
 febres compositas purgant confectio de dactylis syrupus
 acetosus de succis herbarū & decoctio eupatoriū.
 febres difficiles & venientes ad sodā purgat 2fect. de psilio.
 febribus inflammationum: confec. inleb. viol. syrupus de
 prunis syrupus de granatis: syrupus acetosus citri syru
 pus acetosus syrupus de portulaca. trocis. de cāphora. tro.
 de berberis et trocis. sandalorum.
 febribus colericis confert syrup^o de succo acet. et de agresta.
 febris pestilentiali cōueniūt syrupus de succo acetosis et sy
 rumpus de acetositate citri.
 febribus oppilatio nū colericis & flegmaticis: quarum est
 difficilis eradicatio confec. syrupus de bisantijs.
 febris infētionē sedat syrup^o acetosus cū succo fructuum.
 febribus colericis multi accidētis & pprie que accidūt tu
 uenibus in estate confec. syrupus acetosus de pomis descri
 ptione nostra. trocis. de ros. trocis. de spodio et alijs trocis. de
 spodio cum se. acetose.
 febribus sincopizantibus calid. confec. syrupus acetosus
 de terentabin.
 febribus cōpositis valet syrupus diacodiō. trocis. de ros. &
 eupatorio.
 febribus quartanis et earū rigouribus v3 syrup^o de timo.

De feb. p. 88.
De feb. p. 88.
De feb. p. 88.
De feb. p. 88.

88

febribus flegmaticis confec. decoctio de sicados & tro. dia
 rodon.
 februb^o in qb^o forma corū p̄itur cōfec. tro. diarodon.
 februb^o colericis antiq̄s cōfec. tro. de eupatorio.
 februb^o rigour^o valet trocis. de eupatorio: olei anet inam
 olei de enula.
 febres antiq̄s purgāt pillule aggregate maio. & mino. pil
 lule de reubarbaro pillule alkekengi alie ad illud.
 febres quaternas soluant pillule inde.
 forme corruptionē de fedationi confert trisera minor 2fe
 ctio rannedeni cōfectio alkelegi syrupus diacodion syrup^o
 de eupatorio mellificatū de buglossa trocis. de ros. trocis. de
 reubarbaro.
 faciei seditatē remouet diacurcuma maior & minor & dia
 muroson.
 flegma purgāt yeralogodiō ruffi & secantabin sublime ip̄s
 educēte. decoctio alhasce decoctio mirabolanoz pillule de
 euforbio. pillule de turbitz.
 flegmatis vtriusq̄ supfluitates purgāt pillule stomatice:
 pillule de sarco colla: pillule de sara pino.
 flegma grossū & difficile incidūt & abstergūt syrupus ace
 tosus cū radicib^o & secantabin de keisim.
 flegma salsum curat syrupus de fumoterre maior.
 flegmaticis confert decoctio alhasce.
 flegmaticas egritudines purgāt pillule de sarco colla & pil
 lule de colouintida.
 fistulas purgat yerologodion ruffi & ip̄sas curat vnguentū
 diasenicū descriptioe arabica emplastrū arabū: vnguentum
 de lino vnguentū alphelericon & oleū de ouis & ip̄sis cōse. sy
 rumpus de epithymo
 fistulas antiquas que indigent mundificatione abstergit
 et mundificat a carne mortua & putrefactioe vnguentū egypti
 ptiacum magnum:
 fluxum colericū sistant tro. ramich. oleū ros. n. ppter ms
 dicinā accidat.

De litera. S.
 Sandū generat confectio de xiloaloes.
 Singine laze et putride confert acetū squilliticū.

De feb. p. 88.
De feb. p. 88.

b.
Senuū dolores purgāt pillule aggregate maiores & pillule de opponaco.
Senuū doloribus cōfert emplastrum andromachi.
Suturis asperitatē lenit: oleū amigdalārū dulciū & oleū de granis siliami.

De littera. 17.
Humiditates grossas et viscosas imbutiat et resoluit diacalia descriptione Saleni.

Humorū lubricitatē remouet cōfectio de seminibus.

Humores crudos purgat cōfectio de dactylis

Humores adustos purgat cōfectio alia hamech & acetuz squilliticum.

Humorū grossitē purgat et subtiliat vt facill^o educi possit acetum squilliticū.

Humores grossos & viscosos purgāt pillule aggregate maiores pillule fetide maiores & isusio alia yere.

Humores grossos descēdētes ad nernos purgāt pillule de euforbio & ipsos resoluit emplastrū de alleis.

Herpeti confectio. tro. de arsenico.

Herribile confectio. vnguentū ros. vnguentuz viol et vnguentum ceruse.

J. hydru.
84
De littera. 3.
Adropis cōfec. diacurme magna & minor & diamorison dialacca mater vminor, diacoisō, diasulphuris, syrupus de eupatorio tro. de ligno aloes, tro. de ros. & de reubar. emplastrum andromachi, emplastrū de alijs, emplastrū relapuz ad arisarū: oleū almesereon. *De vnguentuz*
Adropisim qñ est in initio purgat cōfectio de eupatorio pillule de reubarbaro.

Adropisim purgant cōfectio de alkengi: pillule de alken: pillule rantedeni: pillule sebelie: pillule almesereon, vnguentū arthanita magnū.

Adropisim cōfert cōfectio rantedeni trisera persica confectio de psillio tro. de ros. et eupatorio tro. de reubarba. tro. de campborā oleū de cartamo.

Adropisim cōfert cōfectio rantedeni trisera persica confectio de psillio tro. de ros. et eupatorio tro. de reubarba. tro. de campborā oleū de cartamo.

Adropisim cōfert cōfectio rantedeni trisera persica confectio de psillio tro. de ros. et eupatorio tro. de reubarba. tro. de campborā oleū de cartamo.

Peter Jorda.
1517
De vnguentuz

Adropisim splenicam soluit pillule inde.

Intellectū acutū illis q̄ scire desiderāt cōfectio anacardina.

Juncturā egritudines frigidās purgat ytrapigra. yera hermetio. Electuarium indum manus et minus: cōfectio alkengi pillule alandhal pillule hermodactiōis pillule de opponaco.

Juncturā egritudines calidas purgat cōfectio electuz rj succi ros.

Juncturā dolorē purgāt electuarū alecof: pillule stomati ce: pillule aggregate maiores pillule fetide maiores & maiores pillule de serapino & pillule coloquintide.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Juncturā egritudines frigiditibus confectio cerotum andromachi.

Inflationes oēs maturat emplastrum diaquilon magnū.
Sicut doloꝝi cōfec. oleum de kerna & oleum asse.

De littera. L.

Lateralis doloꝝi cōfec. p̄fectio Philonij p̄ia inuēctio loothz
de squilla loothz de alfeſtera ſyrupus de yſopo oleum rute.

Lateralis doloꝝem purgat electuarium alethos.

Lateralis tumorū cōfert emplastrū andromachi & eoz tēctio:
ni cōfec. emplastrum relatum ad arisararchum.

Lapidem frangit diaphysur pillule aggre. maiores: oleum
de piperibus & oleum de scoꝝpionibus.

Lapidē non permittunt generari in vijs vine aqua mell. &
ſyrupus de radicibus.

Lepiā purgāt yeralogodiō rasi & cōfectioes hamech deco
ctio epithymi pillule inde pillule fetide maiores & minores.

Lepiam curāt ſyrupus de fumo terre & eis qui parati sunt
ad eam ſyrupus epithymi.

Lepre cōfert oleū de tunipero vnguentū alfeſericon.

Lētiginibꝝ cutis p̄fert vnguentū aliud aragit oleū de been
oleū de nucleis ceraſoz & de granis curangulorum.

Lingue impedimentum soluit oleum de grisoniis.

Lacertos calefaciunt oleum de ſozace & oleū coſtinum.

Letificat diambra.

De littera. M.

Matricē frigidā calefaciūt electuarū de gēmis. oleum rasi
te & oleum de piperibus oleum lilij.

Matricis p̄elocationi. cōfec. aromaticis muscatū et oleū
de lapide gagatis.

Matricis egritudinibꝝ cōueniūt dyābra & oleū nardinum.

Matricis v̄tositates remouēt triferā Salie. & muſa enea.

Matricis dol. ſedāt cōfectio Philonij inuēctio p̄ia. mu
ſa enea. yſopi cerotum deſcriptioe et Philagrij. & paulam
plastrum de granis lauri et oleum lauri. oleum rute. et de
croco. et philoſophozum oleum.

Matricis egritudines frigidās purgat yerapigra Salient.

Matricis dol. purgant yere hermetis et pillule de ſerapiz
no experte.

Matricis egritudinibus frigidis conſe. oleum de enula.

Matricis duriciei conſec. yſopi cerotum Democriti.

Melancolicis

Melencolicis egritudinibus et eis qui trisaxtur sine cans
sa conſec. conſectio de muſto.

Melancolie ſolutionem educit ſecantabim.

Melencolicas egritudines purgant. pillule indi pillule in
cis maiores & minores. pill. de lapide lazuli. pill. ſebelic.

Membra nutritionis omnia cōfortāt aromaticis roſ. maꝝ
ius dyābra acetum ſquilliticum. trociſ. ſalie. galle elephangis
ner. oleum de citonijs.

Membra nutritina calefaciunt aromaticū garioſi. dyāmis
bra & dyacimimum.

Membroꝝum laſitudinem tollit triferā ſarra magna.

Membroꝝū frigidās humiditates & putrefactiones in eis
generatas educit yerapigra Salie. conſec. electuarū indi
maioꝝi & minoꝝi.

Membroꝝum canterizat excoꝝiat & veſicari facit: vnguentū
de albariel.

Membra nutritionis purgat conſectio alkelengi et dyaciz
toniton & ipſam conſortant cerotum alexandri & emplastrū
dyafinicon. deſcriptione alexandri.

Membroꝝū nutritionis doloribus conſec. tro. de ſpodio.

Membroꝝū duriciem & eoz nodositatē curāt yſopi cerotū &
deſcriptione alexandri et cerotum alexandri.

Membra nervoſa conſortant oleum de ſicho olenz came
mil. & oleū melliloti coſtinum et de alkanna.

Membra p̄nocant dyacalamentū deſcriptione Salie.
pillule de ſerapino experte.

Membra nervoꝝum ſuſum pillule de bdellio maio. et mi. et ad
eoz eruberationē valet triferā minoꝝi.

Membroꝝū tibiariū cōfec. vnguentū alphezericum. oleū
de tunipero & oleum de fraſino.

Mollificationem et lubricitatem propter indigestionem ſa
ctam conſec. conſectio electuarū ex inuentione noſtra & eā
purgant pillule de ſerapino & de euſorbio & eidem conſec.
vnguentum ad illud et oleum de piperibus.

Membroꝝū venenoſis cōfec. cōfectio de aſſa. et dyāſulphur.
Membroꝝū & ſenſum temperat conſectio anacardina.

Membroꝝū cutis cōfec. vnguentum de albariel.
Membroꝝū non valentibus ſumere eſt p̄pinandū vnguentū

B

Membra nutritina, vnguentū, v. 138

1325

Membra nutritina

Membra nutritina

Membra nutritina

em arthante magnum.

Ad aniam et melancoliam purgant yeralogodion ruffi et co-
fectio secunda hamech.

Ad oibos ex adustione phibent fieri trifera persica pillule
unde pillule fetide maiores et minores.

Ad orpheam difficilis eradicationis purgant pillule color
quintide et ei conferunt ynguentum de alhaniel oleum de
been.

Ad ateras calidas videlicet et frigidas subtiles grossas et
vilcolas seu adures digerit syrupus acetosus simplex et
facit als medicinas in partes remotas penetrare.

Ad ateras longi tempore diuidit et eas maturat secantias
bin: vt patet in sermone facto de eo.

Ad ateras grossas et putridas incidit et abstergit secantias
bin de calamento.

Ad ateriam curium ne fluant ad aliquam locum prohibent
oleum camomille et melliloti.

Ad ateras difficilis eradicationis subtiliat oxymel squilliti
cum simplex.

Ad ateras calefacit subtiliat et resoluit oleum de enula.

Ad irach inflamacione solunt pillule aggregate maiores.
¶ De littera. ¶.

Nauseam sedat aromaticis resatum aromaticis gariofla
cium et syrupus de menta.

Neruoium educit superfinitates grossorum humoris et vis
colorum yera hermetis.

Neruis cose. cōfectio de alphecera et balaustie condite.

Neruoium egritudinibus frigidis conse. syrupus de slica
dos aqua mellis ynguentum de bdellio: oleum nardinuz:
oleum de croco: oleum de piperibus: oleum de enforbio et
eorum frigiditati et dolori confec. decoctio de sticados cero
sum andromachi et oleum de storace: oleum de been: et oleum
de enula.

Neruoium debilitate cōfec. tro. Gallie elephangine.

Neruoium egritudines purgant pillule albandal: et pillule
de opponaco.

Neruoium doloribus valet ysopti cerorum Salient oleum
amigdalaru amararu: oleum auellanaru: oleum de nuce in:

376
asca: oleum lauri. oleum camomille: oleum sambuci: oleum de key:
ri: oleum de melliloto: oleum masticis et de enforbio eos
linitendo.

Neruoium actione et eorum frigidis passionibus conferunt ceros
in aliud alexandri. oleum nucis.

Neruoium durities lenit. oleum amigdalaru amararu oleum
de semine lini: et oleum de croco.

Neruoium tumoribus et eorum pucture cose. oleum nucis: et ipse
lesis a frigiditate valet oleum lauri.

Neruos confortat oleum camomille: oleum sambucinum: oleum de
melliloto: oleum malum: et oleum de croco.

Neruis quibus accidit lapitas cōfec. oleum citronioz.

Neruos calefaciunt oleum costini oleum de sansuco.

Naturam stringunt syrupus de pyris: syrupus de citronijs: syrupus
pus acetosus de citronijs.

Modositates que sunt in membris et isturris mollificat yso
pti cerotum.

Narum fetori v3 oleum de cucumere asinino et eaz opilationes
aperit: oleum philosopozum.

¶ De littera. ¶.

Ois odorem faciunt bonum electuarium de aromatibus ele
ctuarium de gemmis confectio de xilaloes confectio electua
rum de citro aromaticum muscatum aromaticis nardinum tri
fera sarra. magna citra condita: syrupus de corticibus tri
tri mellicratum odoris et mellicratum de citro. tro. Gallie musca
te. susus de ligno aloes: susus. aroma. et pille dyarodon.

Ois fetorem amputat electuarium de persicis: persica cō
dita: syrupus de persicis tro. ad fetorem oris tro. de ligno
aloes.

Odozem facit bonum oleum costini.

Oleum philosopozum valet eis qui sumplerunt per os opiaz
aut kartanium.

Oppilationes aperiant dyaciminum confectio de seminis
bus syrupus acetosus de succis herbarum cum aromatibus sy
rupus de fumo terre maior: secaniabin de radicibus tro. de
aniso pillule aggregate minores: oleum amigdalaru ama
rarum. oleum persicozum: oleum de been: oleum costini oleum
de piperibus.

confectio philonij prima innētib. emplm de granis lauri.
oleū lauri. oleū de Rey: oleū ruthe. oleū de asse: oleum de
piperibus: oleum vulpini: oleū philosphorum & nardinū.
Renum lapidem frangunt dyalacca maior & minor: oleū
de nucleis ceraforum. oleū de granis citrangulorum: oleum
de scorpionibus.
Renum egritudine frigidā purgat yerapigra Sak. vera
hermetis electuariū indi manus et minus.
Renum oppilationes aperit syrupus acetosus cū radibus
et eos mundificat electuariū alefcof.
Renum viceribus cose. tro. alkekengi & eorū duriciei conse.
ylopi. cerotum Democristi.
Ructus acidus curant electuarium de aromatibus et dya
trionpiperon descriptione Sal.
Rigori febriliū cose. dyacalamēsi descriptione Sallie.
Raucedini cosec. inlep iunbinum.

De littera. S.

Stomachi egritudinibus factis ex flegmate viscoso sunt
electuariū de aromatibus electuariū de gēmis cosectio de
kiloaloes oximel squilliticū simplex & oleum nardinum.
Stomachi inflationē remouēt & morbos ex ea factos curāt
electuariū de aromatib⁹ & alricosū tro. de spo. cū se. acetos
se vnguetum ros. et cerotū sandalinum.
Stomachi debilē cōfortāt digestionemq; bonā faciunt ele
ctuariū de aromatib⁹ cosectio de kiloaloes cosectio alkans
zi electuariū de citro. aromaticū rosati. aromaticum gario
fil. aromaticū nardinū electuariū de granis myrthi cosectio
de citonij electuariū de psicis electuarium de sorbis trifes
ra Sak. electuariū ex inuentione nostra yeralogodion ruffi
kebnit conditi emblici cōditi citonia cōdita pyra persica cis
tra omnia condita zuccharum rosatum. Syrupus de pyris.
Syrupus de citonij: Syrupus de corticibus citri: Syrupus de
granis myrthi: Syrup⁹ de albela: Syrupus acetosus de citos
nij: Syrup⁹ acetosus de pomis: Syrup⁹ de absinthio: Syrup⁹
de fumoterre maior mellicratū de citro: mellicratum de bu
glosa mellicratum de citonij: rob de pyris: rob de citonij
rob de pomis: rob de granat: rob de fructib⁹: rob de agre
sta: decoctio alba. tro. de gallia sebellie. tro. de ros. tro.

Somifera. 135.

Stomachicorum. 184.

Handwritten notes in red ink:
R. Vng. papule
Op. y. y. y. y. y.
Drog. y. y. y. y. y.

de gallia magna. tro. ramich. tro. de absinthio. Sufus de
ligno aloes: infus. dyarodō susuf. aromaticū pillule elephā
gine pille aggregate miores pillule stōatice: pillule dyaro
dō cerotū alexātri. emplastrū stomaticū: emplastrū dyastis
nicon. emplastrū de gallia: emplastrū de fermito. oleū de
sunchō: oleū de citronij: oleū malinum: oleum myrtiloū
oleū masticinū: oleū cōsinū: oleū de sanuco.
Stomachi vītostates grossas expellunt cosectio electuas
ry de citro. cosectio de galāga. dyacimūmū trisera muscāz.

ta: dyacucurma maior & minor: dyamorū: cosectio phis
lonij inuentione prima secacul conditum: & cosectio de jin
zibere. Et ipsius malicie digestionis profunt cosectio de
galāga ryzaca dyateffaron.
Stomachi dolori & ei' p'picture a caliditate et acnitate bus
morū p'sunt cosectio dyarodō descriptione Sak. acetū squil
liticū: infusio de vera trocisi. dyarodon pillule elefantine.
Stomachi humiditatem & molliciem et ipsius defectum &
in quo est putrefactio corrumpunt & corrigunt aromaticū
rosatum manus. aromaticum gariofilatum: cosectio de cyz
namomo trisera sarracena magna dyacucurma maior et
minor. dyamorū: cosectio electuariū indi maior et mi
nor emblici cōditi. tro. dyarodō.

Stomachum calefaciunt dyaciminum dyatriōpiperuz de
scriptione Sak. cerotum stomaticum.
Stomachi duriciei consec. ylopi cerotuz descriptione phi
lagrij & pauli & dyaquilon commune emplastrum relatum
ad arstarchum & de melliloto.

Stomachi ardorem: mitigant electuarium de persicis cō
sectio de acetosa cosectio de pinis trisera persica inlep
rosari syrupus de persicis: Syrup⁹ de portulaca. tro. de cā
phora tro. de sandalis susuf. dyarodon.
Stomachi indigestionē et dolorē tollit trisera sarracena
magna & si fuerit abūdantia magna flegmatis crudi valet
dyantisum susuf. dyarodon & emplm relati ad arstarchuz.
Stomachi dolorib⁹ a frigiditate conse. cosectio anacardi
na. cosectio philonij inuentione vna musa enea athanassa
magna: pillule elephantine ylopi cerotum descriptione
philagrū pauli oleum de Kerna oleum de cartamo.

3 iij

Stomachi egritudines purgat yerapigra Salie.yera.ber
metis pillule elephangine cōfectio electuarij albarif.con
fectio indi maio. ⁊ mino. pillule aggreate. pill. fetide ma
iores et minores pillule sebelie.
Stomachi inflammationi confert syrupus de succo aceto
so. syrupus de agresta. syrupus acetosus de succo fructuz
syrupus acetosus de pomis descriptioe nostra syrup⁹ ace
tosus tereniabin.
Stomachum calidum confortant syrupus de succo aceto
so. syrupus acetosus de succis et aquis fructuz. rob de ris
bes. rob de berberis et de sumach ⁊ de moris et de steni.
Stomachū frigidū confortant. syrupus de menta syrupus
de thimo secaniabin de calamento mellicratuz conditum.
Stomachi oppilatōes aperit syrupus de eupatorio seca
niabin de radicibus tro. de absinthio.
Stomachi putrefactionē abstergant acetum squilliticum
tro. de ros. ⁊ tro. ad fetorem oris.
Stomachum mūdificant infusio de vera pilke stomatice et
pilke aggreate minores ⁊ de turbith.
Stomachi inflationē soluit pilke aggreate maiores ⁊ do
lori colerico in eo facto confert oleum lauri.
Stomachi lubricitati confert infus. de granis mirri.
Sincope cōfert electuarium de gēmie. cōfectio de alkermes.
cōfectio de xiloaloes aromaticū muscatū. cōfectio de aceto
sa poma condita: syrup⁹ de pomis. syrup⁹ acetosus de pau
nis. tro. de ligno aloes. rob de citonij ⁊ de piris.
Sperma multiplicat cōfectio testiculozū vulpis. oleum
amigdalarsū dulcium. oleum de nuce indicā. oleum de gra
nis sifami: oleum de semine lini.
Sudoris multitudinem prohibet oleum de citonij.
Sudoris odorem bonum facit aromaticuz nardinum.
Sudorem prouocat oleum anetinum.
Senibus ⁊ frigidis natura conueniunt dyambra syrupus
de prassio syrupus calamenti ⁊ decoctio albasce.
Singultui uehemētī frigidō vel acetoso vel vëtofo: cui bis
scillis est resolutio confert. dyacalamentū descriptioe Sal.
cōfectio philonij inuentione prima. si ñ fuerit singult⁹
inffocatus ⁊ a repletionē factus aut vëtofitate confert. dyā

379
ciminum syrupus calami ⁊ mente.
Sitim sedant vel stringunt electuarium de persicis. conse
ctio de acetosis alkicosum trisera persica ⁊ persica condita
86 Zuccharuz viol. inlep ros. syrupus de persicis: syrupus ace
tosus cum succo fructuz. syrupus de acetositate citri: sy
rupus acetosus de pomis syrupus acetosus de citonij de
punitis: syrupus de cannia syrup⁹ de portulaca aqua mell.
rob d ribes. rob de agresta. rob de berber. rob de sumach
rob de moris de steni. rob de granatis. troci. de campbo
ra. tro. de spodio. se. acetose. t. ro berberis. tro. de sandalis
et vnguentum ros.
Solutioez fontē sedāt electuariū d sorbis ⁊ cū rob d ribes.
Solutioi colerice confert. syrupus agreste. rob de sumach:
rob de moris de steni. rob de granatis. Antiquē ño confert.
syrupus de granis mirri.

Siti uehemētī laboriose et estuose cōse. syrup⁹ de agresta:
syrup⁹ acetosus de pomis: syrup⁹ acetosus de tereniabin.
Scrophulas resolutū vngm arthanita pus empl⁹ dyadlō
cōe. empl⁹ oubasij. oleū de beē. oleū de cucumere asinino.
Scorpionis mortui confect. tyriaca diatessereon et oleum.
philosophozum.

Splenis egritudines. eradicāt dyacurcuma magna: oleū
nardinum ⁊ oleum de ensoibio.

Splenis dolorib⁹ et opilatōib⁹ cōfert athanassa: syrup⁹
pus dyacodlō secaniabi de radicib⁹ secaniabi de kessij ace
tū squilliticuz tro. de eupato. ylopi cerotū descriptioe Sal.
ylopi cerotū descriptioe phylagrū ⁊ pauli. ⁊ oleū lauri.

Splenis duriciē resolutū dyasulphur secaniabi de calame
to tro. de cappariz: ylopi cerotū descriptioe Sal. et phillas
grū ⁊ pauli ⁊ democriti: dyaquilon cōmune emplm andro
maci. emplm de melliloto: ⁊ oleum philosophozū.

Splenis opilatōes apit syrup⁹ acetosus de radicib⁹ de
coctio. ⁊ tro. de eupatorio tro. de lacca: et ipas purgāt. pill.
de rauesent pill. sebelie. pilke inde confert. alkelengi.

Spleneticis confert. syrupus de calamento: et splenis apos
slematibus confert. tro. de eupatorio.

Splenis grossiciei confert. emplm. de fermento: emplm oris
basij: ⁊ ipsius venositates resolutū: tro. de cappariz.

Sinitate p e fony d'ingris lof d'angr.

Serapion m. m. m.

Sanguinē mūdificāt & clarificant cōfectio anacardina des
 coctio capili veneris: aqua fructuū & decoctio iunyerre. et
 purgant ipsum pille ad febres colericas.
 Sāguis spūto ose. athanasia magna & tro. d. terra sigillata
 Sanguinis farozem repumant et eius ebullitionē sedant
 aqua fructū alricostū. tro. de camphora.
 Sanguinis fluxū de naribus & alioīū restringunt & abscin
 dunt tro. ramich. & tro. de terra sigillata: & tro. de carabe.
 Sanguinis egestioni cōferunt: tro. de terra sigillata: qui
 etiam restringunt fluxū supfluum menstruorum.
 Sanguinem dissoluit oleum philosophorum.
 Sensem cogitationē & rationez subtrahunt: & vigorant con
 sectio secunda alharif. & kebult conditi.
 Sensus instrumentuz mūdificāt pille. elephāgine: pille. sto
 maticae: pille aggregate: pille lucis maioris & minores.
 Supfluitates a toto corpore educit electuarū alefcof.
 Scabiei confert oleum nucū. et illa que fit ex falso flegmas
 te et colera purgant. confectio hamech: syrupus de fumo
 terre maior & minor & syrupus de epithimo.
 Scabiei sicce confert vnguentū alphefericum: vnguentum
 ceruse vnguentum alphefericū aliud.
 Sodam calidam purgant confectio electuarū rosati et ei
 conse. cerotum: vitium.
 Sodam antiquaz purgant pille alhandab: & frigide sode
 conse. oleum de euforbio.
 Serpiginem curant syrupus de fumoterre maior: oleū de
 olinis oleum de iunipero oleum de fraxino.
 Spasmo conse. syrupus de sticados pille de serapino: vns
 guentū de bdellio vnguentuz ad illud cerotum oyapenibe
 oleum de been. oleum de se. lini. oleum de croco. oleum de
 piperibus & oleum de lapide sagatis.
 Somnū prouocant oleum anetinum. oleum de papauere.
 oleum mandragore oleum ex ranis. 130.
 Surditati conse. oleum amigdalarum amararum: oleū de
 been. oleum de cucumere asinino.
 Spinas corpori infixas spuis in pfundo sint extrahit emz
 plastrum de fermento.
 Sciaticae dol. confes. emplm andromachi emplm sinapias.

Spigia Sonifera 303.

oleum de piperibus. oleum philosophorum.
 Sciaticam purgant. pillule aggregate maiores. pillule de
 serapion experte.

De littera. T.

Tristitie et sollicitudini profunt electuarium de gemmis
 confectio de alkalies.
 Torture ozis profunt: confectio de musto tiriaca diatesfero
 syrupus de sticados. cerotum aliud alexandri. oleum de pi
 peribus oleum philosophorum.
 Torture educunt supfluitates grossorum humoruz & visco
 sozum vera hermetis & yeralogodion ruffi.
 Tussi diurne conse. dianisam athanasia mag.
 Tussi anti que & cis qui habent pectus saniosum cose. dlas
 sulfar loch de pino syrupus de granis mirti: syrupus de li
 quirisia: syrupus de piassio: syrupus calamenti loch sanum
 et expertum syrupus de purnis: syrupus de granatis: syna
 pus de iunibis: syrupus de yfopo. 88.
 Tussi calide confert: loch de papauere loch ad caliditas
 tem. loch aliud nostrum iulep viol. syrupus conferes catar
 ris: syrupus violaceus.
 Tussim antiquam remouente subtrahant humores grossos
 loch ad asma. suffus ad illud.
 Tussi que non sinit dormire patientes conse. syrupus de
 papaueris.
 Tussi sicce cōfert syrupus acetosus de terenabim. syrupus
 de papaueriset eam leniant: loch bonis loch de amigdal.
 Tussi humide confert aqua mellis.
 Tussim antiquā purgant pillule de agarico.
 Tussi catarral conse. pille que ad oēs morbos catarr.
 Tremori confert syrupus de sticados. olenz de piperibus.
 oleum de lapide sagatis et philosophorum.
 Tremorem purgat vera hermetis.
 Tumores pfundos aufert cerotum andromachi.
 Tumores a caliditate factos resoluit et maturat emplm
 diaquilon paruum.
 Tethano confert oleum de lapide sagatis.

De littera. U.

U.

